

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Měsíčný list pro lid katolický, zvláště pro bratrstva v Čechách,
na Moravě a ve Slezsku.

S povolením duchovní vrchnosti

vydává

PLACIDUS J. MATHON,

kněz řádu sv. Benedikta.

❧ Osmý ročník ❧

1874.

V Brně (Petřín číslo 4.)

Tiskem V. Barkarta.

OBSAH.

B á s n ě.

	Strana		Strana
Píseň žalosti a lásky o Srdci Ježíšově	10	Písně na moři	155
Psaníčko Ježíškovi	11	Ku královně nebes	172
Jindy a nyní	12, 34	Anděl Strážný	190
Všemohoucnost Boží	73	Kříž v poli	213
Lék	91	Advent	251
O marnosti světa	125	Pomiluj ny	257
Ať si odpočinu	136	Lidský duch	—
Za večera	153	Noc sv. Sylvestra	278

Pojednání.

Matka Boží, Srdce Páně a veřejné záležitosti	23, 2	Vzorové apoštolátu: Dobrovka	214
Vzorové apoštolátu: císař. Konstantina a Leontia, královny Theodolinda, Brunehilda a Bertha	5	Vtělení Syna Božího	258
" " císařovna Irena	31	Antikrist přijde	262
" " svatá Ludmila, kněžna a patronka země čes.	107, 85, 53	Panna Maria, útočiště hříšníků	270
" " Sťězislava, matka sv. Vojtěcha	170	Panna Maria, patronka Rakouska	272
		Zlaté klasy	136, 89, 64, 38
		Duše lidská jest nesmrtelná	242, 224, 203, 175, 132, 61, 41
		O odpustcích	181, 112, 56
		Sibyly o Panně Marii	58
		Církev protikřesťanská	79
		Výroky císaře Maximiliana I.	91
		O Maria, k tobě voláme vyhnání synové Evy	102

Pobožnosti.

Zrcadlo lásky B. S. Páně: Poslouchající láska B. S. P.	8	Hlasatel plnomocných odpustků, čili kalendář odpustk. v únoru	44
" Krvácející láska B. S. P.	52	" v březnu	74
" Slzící láska B. S. P.	84	" v dubnu	94
" Svátostná láska B. S. P.	105	" v květnu	117
" Projevená láska B. S. P.	124	" v červnu	139
" Milostná láska B. S. P.	146	" v červenci	162
" Pracující láska B. S. P.	167	" v srpnu	184
" Milosrdná láska B. S. P.	190	" v září	205
" Modlící se láska B. S. P.	211	" v říjnu	229
" Boholidská láska B. S. P.	233	" v listopadu	251
" Mléčí láska B. S. P.	256	" v prosinci	273
Hlasatel plnomocných odpustků, čili kalendář odpustkový na r. 1874 v lednu	16	Litanie k sv. Petru	138
		Údolí liliové	249, 216, 191

Ze života.

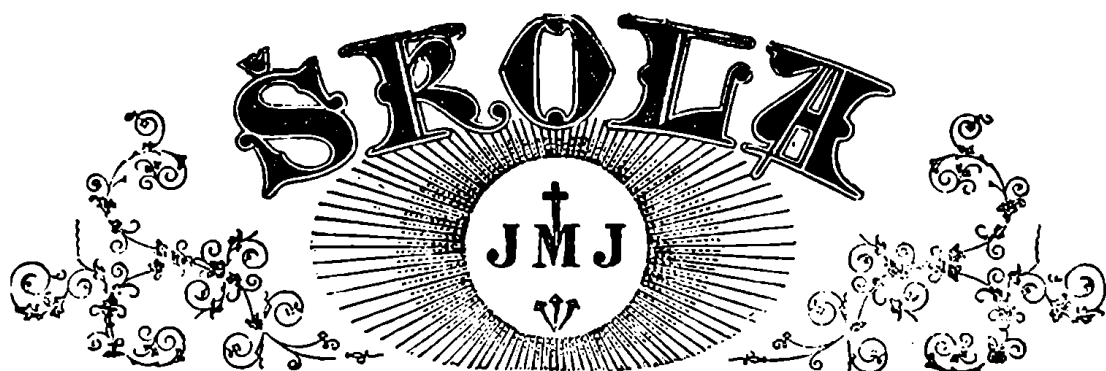
Strana	Strana
Trní a růže 194, 178, 155, 110, 66, 35, 13	Kněz ve svém povolání (o P. Capellovi) 159
Vlci a beránci 42	Bůh nebývá posmíván ani jeho Svatí 161
Návrat do lůna církve 68	Po pouti v Issoudunu budu choditi 172
Malé dvě epizody z dějin církev. . 70	Louise Lateau 220, 207
Zhoubnost klášterů 97	Oslava sv. Filomeny 227
Protestantské požehnání 114	Sv. Jan Křtitel a Pius IX. 228
Pastýřský list 116	Helyma, dítě Kabylské 235
Zprávy o misiích mezi Slovinci 199, 153, 127	Katol. církev v Anglii 267
Žití a úmrtí mladistvého černocho 147	Svatý růženec a kořalečníci . . . 268
	Divuhodná monstrance 276

Drobnosti a zprávy.

Díky nejsv. Srdci a sv. Josefu za uzdravení. — Slavnost zasvěcení kaple v Č. Budějovicích. — Zneuctívání jména Božího. — Most přes řeku Niagara. — Lékař dobrým katol. — Zavraždění misionáře. — Zákaz pouti. — Slib v Langru. — Něco k rozjímání 21	Spolek sv. dětství . . . 159, 142, 99
Z Issoudunu 48	V bratrstvu nejsv. Svátosti (bend.) zemřelí 99, 77
1 drahokam do koruny P. M. Filipsdorfské ze Slovácka . . . 49	Pětadvacetiletá památka kněžství. — Výstraha. — Korunování sochy P. Marie v Inomosti 121
Poutě v Čechách a na Moravě . . 50	Misie zednářů 143
Z Filipsdorfu 71	Boží pomsta 162
Kazatel odsouzen. — Náhoda? — Poznávají nutnost víry v Boha. — Navrátil se do církve sv. — Katol. církev v Německu. — Apoštolátu modlitby. — Misie v Kl. . . . 77	Marianský spolek. — „Filosofie Jana Brázdy“ 164
Z Police, bratrstvo nejsv. Svátosti. — Něco k povšimnutí 98	Misie v Borotně. — Bratrstvo nejsv. Srdce P. M. v T. 187
Bulhaři. — Boj církve sv. v Německu. — Jak podivně působí milost B. 99	Dar mrtvé ruky. — Zasvěcení Říma a světa nejsv. Srdci 208
	Žalářování biskupové. — P. Foller, jesuita ministrem. — Lord Ripon ze zednáře katolíka. — Zbláznila se špat. spisy. — Tři radostné události 253
	Z Říma. — Také domácí bohoslužba. — Měla pravdu. — Náhoda či prst B.? — Svěcení dne svátečního. — Ruka Páně . . . 277

Úmysly na jednotlivé dny v měsíci, různá oznámení kněh a j. a sbírek viz na obálkách čísel.

Božského Srdce Páně.

Ročník VIII. Leden. Číslo I.

„ODe VšeCh VeLebeno buDIŽ VÍC a VíCe Pána Ježíše SrDce!“

Matka Boží, Srdce Páně a veřejné záležitosti.

I.

Ruch náboženský ve Francii.

Kdokoli za posledních dvou let běh politických záležitostí jen s obyčejnou bedlivostí sledoval, pozoroval zajisté, jak mocně pobožnost k nepoškvrněné Matce Boží a k nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše působiti počíná na vývin politických udalostí. Úkazy takové objevovaly se jmenovitě u národa francouzského. Po celé Francii se neustále ozývaly hlasy, a sice velmi důrazně, že národ francouzský jen tím způsobem s to bude v krátkém čase vyhojiti své vnitřní a zevnitřní rány, když se opět živou vírou k Bohu otců svých navrátí.

Národ náš francouzský — takto hlásali nejen biskupové v listech pastýřských a kněží katoličtí ve chrámech Páně, ale i proslulí státníkové ve sněmu a novináři v časopisech — národ náš francouzský musí se odřici svého neznabožství, a musí se opět k Bohu otců svých kajícím srdcem navrátiti; pak se smiluje Hospodin Bůh nad ponížením národa našeho.

Ku Kristu Synu Božímu musíme se navrátiti, a za příkladem předků svých musíme věřícím a kajícím srdcem volati: „Vivat Christus! Amat Francos! Sláva Kristu! On miluje Franky!“

Nevěra a odpadlictví od Krista Syna Božího se má i ze zákonodárství našeho vymýtití, na bohaprázdných zásadách revolučních od r. 1789 nemůže více ústava naše spočívatí, místo těch zásad má zajmouti heslo starobylých Franků: „Regnante Domino nostro Jesu Christo in perpetuum: Za panování Pána našeho Ježíše Krista až na věky!“

„Christus amat Francos! Kristus miluje Franky!“ toto nadšené heslo prvních katolických Franků zavznívalo od posledních dvou let a zavznívá až posud neustále z tisícero úst po celé Francii, a víra katolická se co den v lidu francouzském mohutně povzbuzuje a zjaňuje.

Živá víra v Krista Syna Božího jest ale nerozlučně spojena s nadějí a důvěrou ve všemohoucí milosrdenství Božské. Za tou příčinou se také katolický lid francouzský již nyní pevnou a nezvratnou nadějí kojí, že Hospodin milosrdný za krátký čas národ francouzský na milost přijme. Ba i ta žádost a důvěra se čím dál tím více u katolíků francouzských zmáhá, že v brzkou v čele národů evropských za slávu Kristovu a za Jeho svatou církev pracovati budou, jako pracovali praotcové jejich, když se z pohanstva na víru katolickou obrátili.

Tuto živou víru a pevnou důvěru v brzkou pomoc Boží osvědčuje katolický lid francouzský jmenovitě tím, že se nyní po celé Francii neustále tolik veřejných pobožností, tolik veřejných modliteb, tolik slavných a velkolepých poutí a jiných spasitelných skutků vykonává, jakož toho od dávných století nebylo slýcháno. A všechny tyto modlitby a skutky spasitelné konají se vždy na tento trojí úmysl, aby totiž milostivý Hospodin víru katolickou v národu francouzském rozmnožil a neznabožství v soukromném a veřejném životě zamezil, aby dále blahobyť Francie povznesl a upevnil, a aby též Otce svatého, papeže římského z rukou nepřátel církve Boží vysvobodil.

Mimo to se všechny tyto pobožnosti a modlitby lidu francouzského ještě v tom schodují, že se ku cti a chvále nejsv. Rodičky Boží a nejsv. Srdce Pána Ježíše konají. Lid katolický ve Francii má pevnou důvěru, že dotčené prosby jeho od nejsv. Srdce Pána Ježíše na přímluvu nepoškvrněné Rodičky Boží v brzkou vyslyšeny budou. Ve směru tomto jeví se opět pravý duch katolický jenž tímto ruchem modlitebním vládne. Vřelá úcta k Matičce Boží a synovská důvěra ve všemocnou přímluvu Její u Pána Boha byla vždy a zůstane také znakem neomylným, kterýmž se praví katolíci objevují a honosí. Podobným znakem pravého a horlivého ducha katolického stala se ode dvou století pobožnost k nejsv. Srdci Pána Ježíše, anť nepřátelé této pobožnosti se vždy buď záhy buď později za nepřátele církve Kristovy osvědčili.

Pokusíme se nejprve o to s pomocí Boží naznačiti čtenářům, kterak se lid francouzský za posledních dob k Matičce Boží utíkal, prose pokorně, aby Francii pod zvláštní ochranu svou vzala. Povíme také, jakých výsledků tato pobožnost měla. Dále Bůh síly pojednáme napotom o vlivu pobožnosti k Srdci Pána Ježíše na vývin veřejných záležitostí ve Francii, a i v jiných zemích.

(Pokračování budoucně)

Vzorové apoštolátu.

(Pokračování od lonska.)

Že se pap. sv. Řehořovi podařilo potlačit bludy veliké, přítrž učiniti velikým pohoršením, zmírniti aneb odvrátiti veliké nepohody a rozšířiti křesťanství, za to měl neméně jako sv. Leo co děkovati zbožnému spoluúčinkování a horlivosti apoštolů katolických při dvorech knížecích svého věku, jimž muoha psaní činil, která až po dnes se nám zachovala. Jsouť to :

17. císařovny : Konstantina a Leontia, jakož i královny : Theodolinda, Brunehilda a Bertha.

Ze psaní, jež byl sv. papež císařovně Konstantině a její švegruši Theoklisse činil, dovídáme se především, že tyto v pravdě apoštolské kněžny papeži hojně almužny z Cařihradu do Říma zasílaly, jež on k vykupování křesťanů od barbarů v otroctví uvržených obracel. Tehdejší císař na východě Mauricius byl pravá obluda blbosti a lakotnosti, jenž za peníze všechno prodal, i štěstí národů i prospěch víry sv. Ona psaní na vzájem činěná mezi sv. Řehořem a císařovnou i její švegruši také nás poučují, že se papež povždy obracel k těmto sv. a horlivým matronám, kdykoliv pravé víře hrozilo nebezpečí od lstivosti bludařské, anáž zlatým klíčem si veždy uměla otevřítí dvěře ku císaři. Dále se z nich dovídáme, že, nešel-li Mauricius ve své bohaprázdne nestoudnosti naproti církvi ještě dále, vzal-li nazpět k důtklivým prosbám nejvyššího pastýře vícekrátě zákony pro církev a říši záhubné, uchovalo-li se na dvoře tomto, kde nejhanebnější lakota vedle nejprohnanějšího pokrytectví vladařila, ještě trochu křest. důstojnosti a stydlivosti, že to vše přičítati dlužno mocnému vlivu apoštolů katolických. Obě dcery Mauriciovy : sv. Sopatra a sv. Damiana, kráčely v šlépějích své matky Konstantiny a tety Theokliny, a chovaly taktéž city největší oddanosti sv. otci Řehořovi. Všecky čtyřy uzavřely takorůzka spiknutí svaté za účelem, aby u svého politování hodného otce, bratra a manžela prosbám svým průchod zjednaly a práva církve hájily ; a patřila k tomu celá sprostota a ošemetnost duše Mauriciovy, že sjednoceným snahám jejich tak často odporovati mohl.

Sardinie a Korsika, jež spravovány byly cís. místovládcem Africkým, byly i v časném i v duševním ohledu velmi zle na tom ; úředníci Mauriciovi osvědčovali se tu ještě krutějšími a bohaprázdnějšími, než sami barbarové. Chtěje sv. Řehoř učiniti konec takovému žalostnému, pro víru i štěstí ubohých národů těch zhoubnému stavu, obrátil se k císařovně Konstantině v následujícím psaní, jež jako jest čestné pro sv. otce, jehož horlivost a láska k bližnímu patrně se tu jeví, také i čestné jest pro císařovnu samu, jejíž horlivost a péči o vše, co se náboženství týkalo, patrně tu poznáváme. Píšeť sv. Řehoř :

„Jelikož vím, že pamatuješ na vlast nebeskou a život duše své, myslím, že bych zle činil, kdybych pomlčel o věcech, jež uveřejniti poroučí bázeň Boží. Když jsem slyšel, že na ostrově Sardinii nalézá se ještě množství pohanů modlám obětujících, a že biskupové té země opomíjeli hlásati jim našeho B. Vykupitele, poslal jsem tam italského biskupa, který s pomocí Boží mnoho jich obrátil na víru, avšak zvěstoval mi věc nad míru ohavnou : Kdo chce na ostrově obětovati modlám, ten že si k tomu za peníze koupí povolení od soudce. Také od některých již pokřtěných, kteří více modlám neobětují, žádá soudce pořád ještě daň za modloslužbu. Když řečený biskup jej za to káral, odpověděl mu soudce, že prý tolik peněz byl přislíbil za svůj úřad, že by je bez takovýchto příjmů nebyl s to splatiti. Na ostrově Korsice

jsou obyvatelé nesmírnými daněmi a surovostí výběrčí tak trýzněni, že sotva prodejem svých vlastních dětí je mohou zaplatiti, pročez také obyvatelé ostrova tohoto ony krajiny říše, kde se právě náboženství vyznává, opouštějí, a v nouzi se k ošemetným Lombardům utíkají, neb což ještě mohou krutějšího od barbarů snášeti jako když k prodeji svých vlastních dětí jsou přinuceni? — V Sardinii, jak se povídá, jakýsi Štěpán, výběrčí námořních daní, dopouští se zabavováním privátního majetku, jež libovolně provádí, tolik nespravedlností a útisků, že kdybych chtěl vypočísti všecky ty věci, jež přišly k uším mým, ani veliký svazek by k tomu nestačil. — Vše si tedy dobře rozvaž a utiš vzdechy potlačených, neb nepředpokládám, žeby ty věci k tvým zbožným uším se byly dostaly. Kdybys byla o nich mohla zvědět, netrvaly by až posud. Musí se v příhodný čas o tom dát vědět zbožnému císaři, aby toto hrozné břímě nepravosti odvrátil od své duše, od své říše a svých dítek. On sice řekne, že všecky důchody z těchto ostrovů se vydají v Itálii; já bych mu na to odpověděl s tou poznámkou: aby dával méně Itálii, především pak aby zabránil, by nežalovaly slzy utiskovaných na vládu jeho. Snad právě tyto výdaje mají tak malý zdar, že na nich slze utiskovaných lpějí. Císařské Veličenstvo ať tedy zapoví hříšným způsobem něco sháněti. Méně daní ale spravedlivých více bude státu k užítku. Kdyby jinak bylo, lépe by bylo, bys ztratila život časný, než abys se vydávala v nebezpečí ztratiti život věčný; neboť dobře si to rozvaž, jak musí býti rodičům, když prodávají dítky své, aby sami nebyli trýzněni? — Jak třeba mítí útrpnost s dítkami jiného, to dobře vědí ti, jenž své vlastní mají. Pročez stačí mně, stručně věci ty Tobě oznámiti, aby, kdyžby Tvá zbožnost o tom nevěděla, mlčení mé nežalovalo na mne před soudnou stolicí nejvyššího souduce.“

Takovéto krásné a tklivé psaní mělo veliký výsledek. Nešťastné ostrovy obdržely v pravdě křesťanského a lidského místovladaře. Utiskování a vydírání přestalo; dobročinné dílo misionářů od papeže vyslaných nemuselo teď zápasiti s překážkami, jež se mu dříve od zprávy úřadu tyranské a poštvající v cestu kladly, a mělo takový výsledek, že tyto ostrovy za krátko se křesťanskými staly.

Nezdařilo se ovšem svatým a šlechtuným apoštolům v kruhu Mauricia, přemoci jeho slepou tvrdošijnost, a odvrátiti jej od jeho lakoty a bohaprázdnosti, avšak v jednom svých jenerálů, jmenem Fokas, naložl, jak mu byl hrozil Řehoř, i metlu svých zločinů i nástupce svého v panování. Ale i u vládě tohoto nového císaře nalezal Řehoř sv. právě opět jen v choti jeho, apoštolce horlivé, císařovně Leoncii, přímluvu a ochranu u věci katolické. Hned po usednutí chotě jejího na trůn psal jí svatý a horlivý náměstek Kristův a napomínal ji, „aby ochraňujíc církev Petrovu následovala sv. Helenu a sv. Pulcherii.“ Šlechetná paní činila tak skutečně; ukrotila divokou povahu muže svého, vstípileť mu mysl horlivou a uctivou ku sv. stolici, jakouž sama byla proniknuta tak, že Fokas sám prosil papeže o vyslance, jeuzby jej u dvora zastupoval, aby pokořil pýchu bludařství a zjednal pravdám a zákonům pravého náboženství vážnost. Rozvinuje na Východě takovou to činnost, zabýval se právě s takou horlivostí i na Západě sv. Řehoř s hájením opravdových zájmů národů i církve, a sice vždycky jen spolupůsobením katolické apoštolky. Lombardové vedli s Římany v Itálii válku, a jsouce skoro vezdy vítězi pustošili je na všech stranách; i víra i mrav musely trpěti právě tak jako hmotné blaho nevinných národů, jenž žádné příčiny k válce nedaly. Sv. Řehoř byl tak šťasten, že mohl surovosti vítězných barbarů přítrž učiniti a toho se dovolati, by přemoženým darován byl mír, a šetřena byla víra a neodvislost církve; ale toho jen tak zmohl, že se obrátil ku královně

Theodolindě, a s ní přímo o velikých zájmech náboženství a národů pojednával. Ráda jej poslouchala královna, byla hotova jej podporovati i dosti mocna, by mohla jednati. Druhé psaní 3. knihy sbírky listů sv. Řehoře jest toho důkazem. Když byl dobrý a zbožný královně v tomto psaní blaho přál, „že maličkého prince Adoloalda, ustanoveného za krále Longobardů, dala pokřtiti v církvi katolické,“ — takto pokračuje: „Bůh nás uchovej, bychom se odchýlili od listu sv. Leona (k sv. Flaviánu), ode čtyř sněmů církevních: v Nicee, v Cařihradě, Efesu a Chalcedonu, kladiv to na bludaře. Posílám výtečnému synu našemu, králi Adoloaldovi, kříž s dřevem z posv. kříže Páně a evangelium v perské škatuli, a dceři moji, jeho sestře tři prsteny, kteréž jim vlastnoručně dodej, aby jim ty naše dary byly tím milejší. Také Tě prosíme, pozdravujce vás oba, bys našemu nejvýtečnějšímu synovi, Tvému královskému manželi za nás poděkovala za mír, jež učinil, a abys jej, jak to děláváš, k udržení jeho pobádala, bys v tom velikém počtu dobrých skutků, jež konáš, byla před Bohem i za to odměněna, že's zachránila nevinný lid, který by v případě, že by nepřátelství vypuklo, mohl v zkázu přijíti.“

Ku slavným činům sv. Řehoře i ten náleží, že on první poslal sv. Augustina a jiné sv. a horlivé mnichy do Velké Británie ku obrácení Anglův, čímž sobě získal jméno: „apoštol Anglie.“ Avšak nesmí se zapomenouti, že tato veliká a důležitá misie jenom pomocí apoštolů mohla býti se zdarem provedena. Patrný toho důkaz nalézáme v slavném listu velikého papeže k Berthě, choti krále Erthelbertha v Anglii. V tomto listu díky činí sv. Řehoř především královně dobré za ochranu, již dopřála sv. Augustinu a průvoděm jeho, a porovnává ji pak se sv. Helenou, máti Konstantina. Bůh, dí on, používal ji k obrácení Římanů, jakož i my máme důvěru, že použije Tvé horlivosti, by okusiti dal národu anglickému účinky svého milosrdenství.

Ještě jiný důkaz. Brunehilda, královna francouzská, vdova po Siegbertovi, nebyla ovšem svatá, ale jak se zdá, měla aspoň velikou horlivost a víru, a věc, již se proti právu dopustila, jak se o ní povídalo, přeháněla se, ještě tentýž veliký papež, jenž měl oči otevřené na vše, co se ve světě a zvláště při dvorech křest. vládů dělo, u příčině anglické misie takto jí psal:

„Díky činíme Bohu všemohoucímu za to, že vedle mnohých darů své dobroty, jimiž Tě ozdobil, tak velikou láskou k náboženství byl Tě naplnil, že na všem, co ku spáse duší a k rozšíření víry může přispívati, tak vřelý podíl béřeš. Dobře nám bylo oznámeno, jak velikou pomoc jsi bratru našemu Augustinovi poskytovala. Kdo Tvou zbožnost nezná, bude žasnouti, my však, kteří jsme již o tom důkazů měli, nezasneme nad tím, my se jenom můžeme s Tebou radovati. Slyšela jsi, jak veliké divy činil Augustinus k obrácení Anglů, a to musí pro Tebe býti velikou útěchou, an nikdo nemá při tom tak velikého podílu jako Ty. Neb dostalo-li se národu tomu štěstí, že slyší kázati evangelium, pak má po Bohu Tobě za to co děkovati.“

Tak jest Anglie díky povinována za obrácení své ku křesťanství: apoštolce katolické. — Ó jak krásné to svědectví o horlivosti katolických dívek a paní! a nedivím se ani, katolická apoštolka, anaž ví, jak nesmírnou cenu před Bohem má duše lidská, nesmrtelná, aj, čeho by nepodstoupila, aby ji ze záhuby věčné pomohla a nebe zaopatřila? I ona cítí se sv. Terezií, jak srdce její jest bolestí prohnáno, když na to množství duší myslí, jež zahynou. — Apoštolka duše milující, miluje všechny duše upřímně, a ráda by všechny duše svatými učinila; onať nosí takřka všechny duše v srdci svém, a tato láska, kterou duše blížních tak miluje, že by je z hříchů vysvoboditi a blahoslavenými učiniti chtěla; aj toť ta nejdokonalejší láska k blížnímu.

Mnohem jest jí prospěšnější, lidi na tento způsob milovati, nežli od nich takto milovánu býti. Láska jiných k nám neučiní nás ani lepší ani svatě, ale horlivost naše pro duše působí, že se Bohu zalíbíme, a zjedná nám království nebeské. „Člověk,“ praví Eucherius, „nemůže nic užitečnějšího sám pro sebe učiniti, nežli když pracuje na tom, aby se druzí šťastnými stali.“ A sv. Jan Zl. dí: „Ten, jenž své tělo přísným cvičením v pokání mučí, nemá takové zásluhy jako ten, který Bohu duše získá.“ — Katolické apoštolky! dobře si to pamatujte: učiniti, aby vaši bratři a sestry, přátelé i nepřátelé věčné blaženosti dosáhli, jest něco většího, nežli abyste zázraky činily. Když jen jediné duši zaopatříte nebes království, větší tím prokážete P. Bohu slávu, než kdybyste jiné dobré skutky vykonávaly; neb skutky vaše jsou nedokonalé a obmezené, ona od vás vysvobozená duše bude P. Boha dokonale a neobmezeně na věky věkův zvelebovati. Z té samé příčiny stává se, že apoštolka, která jedinou duši před zatracením zachrání, většímu zlu zabrání a větší zlo překazí, než by všickni lidé, co svět světem stojí, učiniti v stavu byli, neboť všechny hříchy toho světa nedají se porovnat s tím přenesmírným tupením, hanobením, rouháním a zlořečením, jakéhož se zatracenec po celou věčnost proti P. Bohu dopouští. Proto jak dí sv. Řehoř: „Není žádná oběť Bohu tak příjemná jako horlivost pro duše.“

Zrcadlo lásky Božského Srdce Páně.

(Pokračování z lonského ročníku.)

I.

„Co jest, že jste mne hledali? Zdaliž jste nevěděli, že já v tom, což jest Otce mého, musím býti?“ (Luk. 2, 49.) Evang. na ned. 1. po zjev. P.

Poslouchající láska B. Srdce Páně.

3. Láska B. Srdce P. poslouchá co nejdokonaleji. — Kristus P. poslouchal s napnutím všech sil duše i těla, s úplným obětováním všeho pohodlí, odpočinku, majetku, vši světské cti a zevnější svobody, všeho zdraví ano i života. Láska B. Srdce P. podrobila i vnitřní vůli a rozum Jeho, všechna chtění, poznávání a přemýšlení, jakož i paměť poslušnosti, ona poslouchala také i co do času a místa na vlas. Čas útěku Jeho do Egypta a tam se zdržování, skrytý pobyt v Nazaretě, počátek jakož i konec Jeho kázání a zázraků, to vše bylo poslušností stanoveno, čas i místo, a právě tyto okolnosti času a místa ztěžovaly poslušnost, místo zrození — příbytek zvířat, čas studený, drsnatý, Egypt země modlářská, 30 roků skrytě v Nazaretě strávených zdálo se býti ztraceno, jen 3 roky k působení málo, v hlavním městě, středu židovstva i pohanstva měla býti poprava, a přece poslechl zevrubně.

Také tvoje srdce musí poslouchati a to hned, ochotně, rádo, v čas, kdy se ti poručilo, na místě, kde se ti poručilo, tak, jak se ti poručilo, byť by tě to sebezapírání obět nějakou stálo. „Synáčekové moji, nemilujmež slovem ani jazykem, ale skutkem a pravdou.“

Ó Bož. Srdce Ježíše! jak tu stojím zahanben (a) před Tebou, já, jenž jsem v pobožnosti tak zdlouhavý (á), nedokonalý (á), bojím se každého sebezapírání, vzpírám se všemu namáhání, utrpení, vši oběti, pokládám vše za zbytečné, nepatřičné, nemožné, zhoubné, co se mi nepříjemného poručí, protože mně schází živá víra v Tvou

prozřetelnost, pevná důvěra v Tvou dobrotivost. Pýcha a sebeláska činí mne soudcem nad těmi, jenž v jmenu tvém rozkazují, a zapomínám, že jen z poslušnosti, ne však z následků účty klásti budu. Ó dej mi sílu, abych slepou poslušností v lásce se Tobě obětoval (a) a zcela Tobě ponechal (a), co z oběti mé učiniti za dobro uznáš.

4. Láska B. Srdce P. poslouchá pro B. Otce nebeského. — Kristus poslouchal všech, ve všem, vždycky a všude jenom pro B. Otce nebeského. V lidech, jež poslouchal, viděl osobu Otce svého, v jejich rozkazech slyšel rozkazy Otcovy, v tom, co se Mu poroučelo, spatřoval to, co Otec od Něho žádá. Ano vůle Otce nebeského neskončeně dobrá, svatá, moudrá, dokonalá, spravedlivá byla Mu všecko ve všem; nebylo tu žádného: „proč?“ — ona sama byla příčinou, pro niž Syn B. vši silou a láskou pracoval, vše podnikal, trpěl, obětoval, žil a umíral.

Také tvoje srdce musí poslouchati všech, ve všem, vždycky a všude pro Boha. V osobách tvých rodičů a představených, když ti něco přikazují, pozoruj osobu Otce nebeského, v jejich rozkazech slyš hlas Boží, a když z poslušnosti něco konáš, číň to ne jako jim, ale jako Kristu samému, „ne na oko sloužíce, jako lidem se líbíce, ale jako služebníci Kristovy, činíce vůli Boží ze srdce, s dobrou vůli sloužíce, jakožto Pánu a ne lidem.“ (Efes. 6, 6—7.)

Ó Bož. Srdce Ježíše! nyní teprv poznávám v jasném světle, jak musím poslušnost svou za příkladem Tvým zaříditi, neboť čím dokonalejší bude poslušnost má v každém ohledu, a čím nepohnutěji bude oko mé při tom na Tebe upřeno, tím dokonalejší bude i učiněna láska má. Odpusť mi dosavadní chyby a klamy, vlažnost a lenost a dej milost, bych Tě miloval (a) skutkem i pravdou, z celého srdce, ze vši síly, v radostech i žalostech, v obětování i sebezapírání, zde až do smrti, tam pak skrze všechny věky. Amen.

Věneček Mariánský. Maria Panna slíbila Bohu, že nikdy v stav manželský nevstoupí, jakmile však slyší, že Bůh chce, aby byla manželkou Josefovou, — vůle Boží jest jí nade všecko — tedy ihned poslušně volá: „Ejhle dívka Páně, staň se mi podle slova Tvého.“ Onať sebe celou s duší i tělem podává Bohu v oběť, a to hned v tu chvíli, kdy Bůh skrze anděla jí svou vůli oznamuje. — Když ji Alžběta blahoslaví, Bohu vše přičítá, Jemu obětovala všecko cítění i myšlení, radosti i žalosti, proto skromně volá: „Velebí duše má Hospodina . . .“ posluhujíc Alžbětě, co jí koná, dělá z lásky k Bohu, v tom, co od ní Alžběta žádá, vidí rozkaz samého Boha; — v Betlémě nenalezá se noclehu v lidském příbytku, musí ven do chléva, tu v největší chudobě a oú lidí opuštěnosti přichází na svět Ježíšek, však Bůh tak chce, proto ani stínu nespokojenosti, nevrostlosti, reptavosti na ní není k spatření, v určitý čas přišla poslušně do Betléma, v určitý čas utíká do Egypta, v určitý čas vrací se do Nazareta bez reptání, bez váhání, bez omrzelosti; — protože ze všech lidských dcer ta nejčistší beze vši poškrvny nepotřebuje, aby ji kněz sám hříšný teprve očišťoval, avšak Bůh v zákoně tak poroučí, proto přichází do chrámu a staví se mezi jiné hříšné matky židovské, aby se očistit dala a to v určitý den, na určité místo, s určitým dárkem a k určitému knězi; — v určitý čas ubírá se s 12letým Ježíškem do chrámu, vykonává předepsanou pobožnost, vychází v určitý čas a určitou cestou z chrámu, podrobuje se určené zkoušce od Boha, když synáčka ztratila, hluboký žal svírá srdce Její, ale nereptá, a když Ježíšek v chrámě Jí vysvětluje, že jest tak vůle Boží, poddává se jí v nejhlubší pokoře a poslušnosti. Na počest této poslušnosti Srdce Ježího, a abychom i my na přímluvu Její podobnou cností se stkvíti mohli, obětujme Srdci Páně 5 desátku radostného růžence.

Píseň žalosti a lásky o Srdci Ježíšově.

(Dle P. Schauenberga.)

Komu srdce v nitru bije,
Pojď, ať zpěv se porozlije :
Srdce Páně zvelebíme,
Jím své chladné roznítíme.
Srdce to když tvým nepohne,
Nezmění tvou chladnost v ohně ;
Tož máš srdce kamenné,
Nad ocel je ztvrděné !

2.

Láska Jeho o jak slastna !
Bolest Jeho o jak strastna !
Lide zlý ! tě pomiloval,
Pro tebe se zkormucoval.
Srdce to když tvým nepohne atd.

3.

Srdce plno naší spásy,
Nám jsi bylo jako hlasy,
Jimiž Kristus k Otci volal,
Krev a život obětoval.
Srdce to když tvým nepohne atd.

4.

Hlava tím rozedrána,
Noha, ruka probodána ;
Srdce Jeho nejcitnější
Zbodly rány nejbolnější.
Srdce to když tvým nepohne atd.

5.

Než Tě, JESU můj, jsou jali,
Na Tebe pak žalovali,
Dřív o Srdce osud znalo's,
K smrti věždy pracovalo's.
Srdce to když tvým nepohne atd.

6.

V jesličkách když's odpočíval,
Na krutou smrt již se's díval ;
Strašily Tvé srdce škleby,
Hrůzné biče, trny, hřeby.
Srdce to když tvým nepohne atd.

7.

V zahradě Tvé srdce stená,
Již jak umírajíc stená ;
Však hle, také strasti hoře
Přemáhá Tvé lásky moře.
Srdce to když tvým nepohne atd.

8.

Láska, pomni, zkrvácena ;
Krev již není nalezena,
Ježby ze žil ještě tekla,
K vyproštění z tenat pekla.
Srdce to když tvým nepohne atd.

9.

Hle, již k smrti kráčí pleše
Ježíš na tvůj cíl se těše.
Zuř jen lotře, zuř jen rázně,
Srdce Páně víc chce strážně.
Srdce to když tvým nepohne atd.

10.

Zajat rotou býti ráčí,
K bičování tiše kráčí ;
Trny, hany, kříže břímě
Vítá jako blaha símě.
Srdce to když tvým nepohne atd.

11.

Lide ! kde jest srdce tvoje ?
Věnuješ Bůh tobě Svoje !
A ty nechceš k Němu lnouti,
Své Mu srdce poskytnouti ?
Srdce to když tvým nepohne atd.

12.

Než, co vidím ? Lásky cíle
Bojovník již došel píše.
Ježíš na kříž vystupuje,
Ne hrot, — láska Jej z boduje.
Srdce to když tvým nepohne atd.

13.

Lide Kristův již se raduj,
Pod ty rány vždy se vřaduj !
Ježíši můj ! v nich nám žítí,
V nich i dejž nám šťastně mřítí !
Srdce to když tvým nepohne atd.

14.

V útulku tom věždy budu,
Co si žádám, tam dobudu ;
S jásotem se v nich chci skrýti,
Všeho žalu tam se zbýti.
Srdce to když tvým nepohne atd.

15.

Srdce drahé! budiž dosti
Nepřátel tvých krutých zlosti,
Po těch strážních odpočívej,
V poklidu teď tiše dlívej!
Srdce to když tvým nepohne atd.

16.

Avšak Srdce zas se skrývá,
Novým nálezem zostřívá:
V pokrm, nápoj se nám dává,
Ježíš celý náš se stává.
Srdce to když tvým nepohne atd.

17.

Míjí chléb, i víno míjí,
Ústa naše krev již pijí,
Oním Srdcem tu se sytí,
Z něhož nebe blahost cítí.
Srdce to když tvým nepohne atd.

18.

Kdo kdy z lidstva tak miloval,
Srdcem svým že obdaroval?
Smrti by tě uvaroval,
Kdo se v pokrm kdy věnoval?
Srdce to když tvým nepohne atd.

19.

Pokolení Adamovo,
Drahé Srdce viz bratrovo!
Proto jste vše poslouchali,
Byste tygři přec ostali!
Srdce to když tvým nepohne atd.

20.

Láska taká se neváží,
Srdce svaté se uráží!
Kde, o kde? — Aj v Jeho sídle,
V Jeho uráží se bydle.
Srdce to když tvým nepohne atd.

21.

Co se hříšného kde tropí,
V chrámech najdeš toho stopy:
To jest mzda, o JESU, Tvoje,
Tak Tě zdobí, lásko moje!
Srdce to když tvým nepohne atd.

22.

Ani Pilát, ani židé
Ni pohanští krutí lidé
Takým hříchem nejsou vinni,
Jako zvrhlí Tvoji syni.
Srdce to když tvým nepohne atd.

23.

Ah! již déle nevzdorujme,
Srdce Páně zamilujme;
Z chyb se všechněch očistíme,
Hanbu svoji všecku střeme.
Srdce to když tvým nepohne atd.

24.

Přivine tě Srdce k sobě,
Upraví si stánek v tobě.
Jak tě bude milovati,
Nebude Svých bohů dbáti!
Srdce to když tvým nepohne atd.
Amen.

Psaničko k Ježíškovi.

Pod nohou jak snih ten vrzá!
Kvapně po něm noha hne se.
Jest ta zima přece drzá;
Každý úd hned jí se třese.

Aj, tu hošík z domu běží,
Chudák bídně ošacený;
Ozíbá ho, nese stěží
Pro poštu list upravený.

List ten poště odevzdává;
Načež vesel domu spěchá.
Již se více neobává,
Veliká jej jímá těcha.

Právě vchází k poště paní,
Paní mocná, přebohatá,
Každý bol jí však hned raní,
Láskou k chudým zvlášť jest jata.

Na stole tam lístek leží
Ku malému Ježíškovi.
Venku chumelem se sněží,
Kde dlí Ježíšek, kdo poví?

Sotva paní lístek zočí,
Slza se jí v oku roší.
Ihned na to blíže kročí,
Snažně o ten lístek prosí.

A když lístek otevírá,
Co tam čete, co tam vidí?
Rodinu že bída svírá,
Rodinu to zbožných lidí!

„Milý Pane Jezu Kriste!
Stromku, dárků nežádáme,
Ale to nám rač dát jisté,
Do syta ať chleba máme.

Tatínek náš v hrobě hnije,
Matka těžce chorá leží;
A nás pět tu dítek žije,
Žije v bídě — a to stěží!

Přispěj, Jezu, ku pomoci
Bídným nám a usouženým.
Kéž se zhřejem v svaté noci!
Vždyť nám zima zuboženým!“

Štědrý večer již se blíží —
Matka chorá, dítky pláčí:
„K nám-li Ježíšek se sníží,
K nám-li zavítati ráčí?“

Tu se dvěře otvírají
Sloužící dva koše nesou,
Na stůl věci vykládají
Dítky radostí se třesou.

Ježíšek vám tyto věci
Posílá — vždyť ví, co bída!
Přeje, ať jste hodni všeci.
Na psaníčko odpovídá!

Jindy a nyní.

(Popěvky pro útěchu.)

1.
Nová doba?
Stará zloba!
Církvi je to starý boj;
V nové době
Pekel robě
Slalo na ni nový roj.

2.
V nové době
Pekel robě
Vztýčilo jen starý znak,
Anděl Páně
S mečem na ně,
Znova bude potřeďndrak.

3.
Pekel brány
Zotvírány
Proti církvi do kořan;
Skála v boji
Pevně stojí,
Ochrancem jí nebes Pán!

4.
Boj že nový?
Že ne, poví
Z dávných věků mnohý
rok,
Starých zbraní
Jen vydání
Nové zjednal církve sok.

5.
Jindy s meči
V kruté seči
Proti církvi satan stál,
Teď taktiku
Změnil, dýku
Na nevěstu Páně vzal.

6.
Zřek se zvyku,
V zákonníku
Sít si z paragrafů splet,
Šelma lítá,
Za ní skrytá,
Číhá kdo by na síť sed.

7.
Dříve řvaní
Nyní lhaní
Jestliť jeho nový znak,
Glaseové
Nosí nové
Rukavičky, nový frak.

8.
Ariány,
Potom pány
Za své pomahače měl,
Nyní znovu
K svému lovu
Pomoc v palácích našel.

9.
Že je skryto
Jen kopyto,
Růžek také, každý ví;
Učenosti
Satan dosti
Jako kniha rozumí.

10.
Jindy meči,
Nyní řečí
Šíří meze říše své,
Klamná práva
Lidstvu dává,
Klamným slibem k sobě
zve.

11.
„Tady nebe
Stroj pro sebe,
Tady sobě buduj stan.
Ejhle práva,
Jaká dává
Nová doba, tvůj to pán!“

12
Jindy jměň
Všeho znění
Církvi satan vždycky bral;
Nyní žití
Dovoliti
Nepřítel by jí nedal.

(Pokračování.)

Trní a růže.

Od σ m. p.

Kazatelka na ulici.

Je tomu několik přes 30 let. Kráčel jsem Ferdinandskou ulicí v Brně. Stála tam ženská a chlapec proti sobě; zdá se, že chlapec byl nějakým učedníkem. Žena ta, zdá se, byla kazatelka nevěry. Jda kolem nich, zaslechnul jsem tento krátký rozhovor. Žena chlapci pravila, česky:

„Čert? Dej si pokoj; jak jen můžeš věřit, že by byl čert? Kdo pak kdy viděl čerta? Já jsem ho ještě neviděla!“

„Slyšejí, panímámo,“ odvětil jí neučennivý učedník, „viděly voni kdy císaře Pána?“

„Jaktěžiiva jsem ho neviděla!“

„No, tak tedy není žádného císaře Pána, proto že ho nikdy neviděly!“
Víc jsem nezaslechnul.

Hádání ve sklepě.

V obci * * * žijí katolíci a evangelíci. V kraji tom roste víno. Jakož v takových obcích obyčejem bývá, sešlo se jednoho nedělního odpoledne několik sousedů obojího náboženství ve sklepě na sklenici vína a při něm na kus sousedského hovoru. Byl mezi nimi také švec Jakob * *, pilný to čtenář a horlivý katolík. Soused N., evangelík, uvedl řeč na náboženství. Jakob mu pravil:

„Nech toho; sešli jsme se tu ku přátelskému hovoru, ne však ku hádkám. Ostatně jsme ve sklepě, jenž není místem, v němž by se náboženské otázky rozbíraly; k tomu máme místa jiná!“

Všickni přisvědčili. Soused však evangelík na to nedal.

„Vidíš Jakobe, vy katolíci věříte, že se chleb stává tělem Páně; totě přece nemožno!“

Jakob vytáhnul z kapsy dvougrošák, hodil jej na dno postavené bečky, kolem níž seděli.

„Co je to?“

„Dvougrošák!“

„Kdyby císař Pán vyhlásil, že je to dukát t. j. kdyby mu dal cenu dukátu, tak ty budeš prvním, jenž jej za dukát vezmeš!“

Soused evangelík se zamlčel. Po chvíli však pokračoval.

„Ale vidíš, Jakobe, my evangelíci také věříme, že jsou Svatí v nebi, ale my je nevzýváme, jako vy, aby za nás orodovali; vždyť nejsou vševědoucími, nemohou o našich potřebách a prosbách věděti!“

„Martine, byl jsi už kdy v Brně?“

„Nikdy ještě!“

„Tedy neznáš Brňany a jejich potřeby. Já jsem v Brně pracoval 5 let, proto znám Brno, jeho obyvatele a jejich potřeby!“

„Co s tím chceš?“

„No vidíš — Svatí v nebi také žili na zemi, byli lidé a znají všeobecné potřeby lidí, jejich slabosti a boje a proto v lásce k nám, co bojujícím zde bratrům, zajisté orodují za nás, aby Pán Bůh naše prosby vyslyšel, aby nám dáti ráčil, čeho nám pro duši a pro tělo třeba, bytby i zrovna vědět neměli, co právě v tomto okamžení potřebujem! Ostatně, milý brachu, není nemožno, ba pravdě podobno, že Svatí o našich potřebách a prosbách dobře vědí!“

„Jak to?“

„No vidíš — kdyby se's díval do jasného, velkého zrcadla, uhlídáš, co se daleko za tebou děje a přec na tom místě nejseš právě! Tak Svatí patří v jasnost Boží a není nemožno, že v ní nás a naše potřeby vidí. Že nás Svatí v nebi milují, to přec připustíš?“

„Neupírám!“

„No tak tedy — nemůže Pán Bůh svatým přátelům svým na vědomost dáti, co se s námi, jejich bratry, zde děje, co potřebujeme, v jakých bojích a pokušeních postaveni jsme, aby jim dal příležitost, orodováním osvědčovat lásku jejich ku bratrům a ku sestrám na zemi?“

„No, už neříkám nic!“ —

„Já věřím jen to, co vidím!“

Tuto řeč sem tam slychati. Především musím říci, že toto slovo jest nad míru nerozumným samo v sobě. Za jedno: Co přichází ku vědomosti ducha zrakem, přec není předmětem věření, toť zírání. Věřiti něco jest vůbec přec: něco za pravé držeti, co nám kdos hodnověrný zjevuje, o čemž jsme doposud vědomosti neměli. A za druhé i zrak klame; strčím-li hůl do vody s tichou hladinou, vidím ji ve vodě jako zlomenou — tedy bych musil věřit, že jest v skutku zlomena; a přec tomu není tak! A za třetí patří ku dobrému vidění zdravé oko; není-li to zdravým, je-li kalným, vidíme vše ve vlastním kalném světle, jakož ten, jenž má žloutenku, vše vidí žluté, a přec tomu tak není; proto praví Božská pravda, (Mat. VI. 22, 23.): „Svíce těla tvého jest oko tvé. Jestliže oko tvé sprostné (zdravé) bude, všecko tělo tvé světlé bude. Pakliž oko tvé bude nešlechtné (chybné, nezdravé, špatné), všecko tělo tvé tmavé bude. Jestli tedy světlo, kteréž jest v tobě, jsou tmy, samy tmy jak velké budou?“

A potom říkají mnozí, a často právě študovaní: „Já věřím jen to, co vidím!“

Taktéž pravil jednou ve společnosti takový študovaný škop:

„Já Boha nevidím, tedy také v něho nevěřím!“

Přítomný kněz, slyše tento nesmysl, ptal se ho:

„Už jste, pane, viděl kdy svůj rozum?“

An oslovený tvrditi to nemohl, pravil kněz:

„Pak mi dovolíte, abych věřil, že vy žádného rozumu nemáte!“

Všeobecný smích nevěrce zahanbil. —

M í r n ý.

Asi před 35 lety sedělo as 15 hostů u tabule v jednom zámku na Moravě. Byliť to ponejvíce šlechtíci, větší statkáři, někteří úředníci atd. Mezi nimi se na-

ležel také mladý kněz. Hovor se vedl ponejvíce o hospodářství a o průmyslu. Také došla řeč na vyrábění cukru. Tu pravil baron * * *:

„Kosti nám zdražují cukr! Máme sice dost ložisk kostí, nemůžeme však doposud k nim — pravda?“ obrátil se ku svému zrzavému úředníkovi, jenž byl také hostem.

Při tom pohlédl na mladého kněze, jenž naproti seděl. Tento pravil:

„Pane barone, máte-li cukrovar a chcete-li mermomocí ty jisté kosti, vezmite z vaší rodinné krypty kosti svého otce a své matky a svých předků!“

„To nechci!“

„Tedy my máme též právo nechťt, aby se k rafinování cukru braly kosti našich předků! Ostatně buďte jist, že se ku kostím těm nedostanete nikdy!“

Domácí pán, hostitel měl také za to, že musí osvědčit svou vzdělanost a učenost. Z čistého jasna pravil:

„Já chci raděj mít 30 smrtelných hříchů na duši, než smrtelnou ránu na těle!“

„Pane,“ pravil mu mladý kněz, „toť vaše gusto!“

„Ostatně nenahlížím, nač je to desatero? tolik přikázání!“

„Pane,“ pravil kněz, „prosím, račtež mi jmenovati království na zemi, jež by mělo tak málo, tak krátkých a tak srozumitelných přikázání, že jim každý, i neučený lehce porozuměti může, bez dlouhých výkladů a vysvětlivek a bez dodatečných zákonů, jako království Boží? Toto má jen 10 přikázání a ta jsou krátká, ba mnohá jsou jen v jednom slovu ku př. Nezabiješ — nepokradeš — nesesmilníš!“

„Kdyby bylo na mne, udělal bych ze všech přikázání jen jedno!“

„Božská moudrost dovedla z nich udělati jen 2 — přikázání lásky: Miluj Boha nade všechno — Miluj bližního jako sebe samého! -- Prosím, jak pak by znělo to vaše jediné přikázání?“

„Krátkce: Konej všechno mírně!“

„To jest,“ odvětil kněz, „mírně klet — mírně křivě přísáhati — mírně lidi zabíjet — mírně lhát — mírně šidit — mírně loupežit — mírně pomlouvati — mírně smilnit — mírně cizoložit atd.,“ a tu se obrátil ku mladé paničce mírného mudrce, kteráž ovšem měla presidium u tabule. „Prosím, milostpaní, račtež vzíti ku vědomosti jediné přikázání páně manželovo, při čemž si dovoluji mírnou interpelaci, kdož ráčíte potvrditi přikázání to?“

Mladá panička rozhorlivši se nemírně, vzkřikla:

„Já protestuji proti tomuto jedinému přikázání! Já zůstanu při desateru!“

Společnost se nemírně rozesmála, mírný pan mudrc-manžel se nemírně stydl a pak mezi ostatním obědem mluvil — mírně!

Zahanbená horlitelka.

Před více než 50 lety seděla v Brně společnost paniček u svačiny v bohatém domě. Mezi paničkami seděl také kněz, jenž domácí děti vyučoval. Jedna z paniček měla hrozně s kopce na faráře a vůbec na kněze, že prý jsou špinavci, že chtějí za každý krok plat, že jsou ziskuchtiví a lakomí atd.

Kněz mlčel. Domácí paní nemohouc si mlčení to vysvětliti a sněsti, pravila knězi:

„A co pak vy tomu neříkáte nic?“

„Ta dáma má pravdu!“

„Co že?“

A horlitelka celá uradostněna, že jest kněz na její straně, pravila:

„Vidíte, paničky, pan páter J . . . jest rozumný pán a uznává, že mluvím pravdu!“
„Já také mluvím pravdu,“ pokračoval kněz, ku př. „vím, že tamhle na Cejlu leží cajkář už 14 dní, a Zábrdovský pan farář ho nechce pochovat!“

„Aha!“ vzkřikla horlitelka plna radosti. „Pravda, že byl cajkář chudobný, vdova nemůže zaplatit funus?“

„Je chudobný, milostpaní!“

„Odpusťte, to však není příčinou, že ho Zábrdovský pan farář nechce pochovat!“

„A proč pak ho nechce pochovat?“

„Proto, že ještě neumřel — leží 14 dní nemocen!“

Paničky se rozesmály a horlitelka — mlčela.

Kýž by byla mlčela hned z počátku. Dobře praví Maximilian I. císař Mexický (Hus meinem Leben, 80. VII., str. 226.)

„Učiň svého nepřítele směšným a zabil jsi ho!“

Hlasatel odpustků plnomocných,

čili:

Kalendář odpustkový na obyčejný rok 1874 se zvláštním ohledem na
kostely Pražské.

„Odpustky jsou poklad bohatý a klenoty
drahocenné těm, jenž lásku Boží a nebe
hledají.“ — Sv. Ignác z Lojoly.

Proslov.

Pod tímto názvem zamýšlí „Škola B. Srdce P.“ podávati čtenářům svým na základě spolehlivých a schválených seznamů kalendář odpustků plnomocných, tak jak na jednotlivé dny a svátky v roce každý měsíc připadají, a jež nábožní věřící buď ve zvláštních kostelích, jmenovitě v Praze, buď co členové rozličných náboženských spolků, jednot a bratrstev při jistých podmínkách během roku tohoto získati mohou. Použito k tomu hlavně proslaveného spisu: „Die Ablässe, ihr Wesen und ihr Gebrauch“ od P. A. Maurela S. J. 4. vyd. 1870; pak některých příručných spisků jednotlivých bratrstev, jakož i direktářů vícera řeholí; jako: Kapucínů, Františkánů, Minoritů, Augustiánů, Premonstrátů, Benediktinů, Křižovníků, Tovaryšstva Ježíšova, též i autentických seznamů pln. odpustků při kostelích Pražských: sv. Kajetana, Mil. Sester, Karmelitek, na Skalce, jež laskavostí vel. pánů dotčených řeholí a kostelí nám dány byly, začez jim své upřímné díky tuto vyslovujem. Čtenářové naši učili se nejednou ale vícekrát ve „Škole,“ jaký neocenitelný poklad jsou pln. odpustky, jež jim sv. církev, ta zprávkyně tajemství B., klíčnice království neb. otevírá. „Odpustky jsou bohatý poklad a drahocenné klenoty těm, jenž lásku B. a nebe hledají,“ dí sv. Ignác z Loj. a právem, vždyť odpustky jsou ovoce umučení a krve J. Kr., ovoce zásluh a holestí P. Marie, ovoce kajenosti a mučeníctví Svatých, ony čistí duši od pozůstatků hříchů, zavazují nás, bychom žili ustavičně v stavu posvěcující milosti B. a konali skutky pobožnosti, lásky o sebezapírání, ony ukracují muka očistcová, neb úplně jich zbavují. — Užijvejmež jich tedy jako křesťané s uctivostí vědouce, že jsou ony přehojné ovoce moci a účinku krve J. Kr., užijvejme jich co hříšníci s vděčností vědouce, že ony jsou jediným prostředkem od Boha nám daným, bychom se všeho

trestu u Něho sprostiti mohli, užijeme jich co katolíci s horlivostí vědouce, že ony jsou nám tím nejlepším prostředkem, těšiti duše našich přátel, příbuzných u dobrodinců, a jim, ježto by jinak dlouho trpěti musely v očistci, urychlovati přístup do slávy a blaženosti věčné. Bohužel „my až příliš zapomínáme na své milé nebožtíky,“ dí sv. František Sal. Čiňmež tedy pro tyto od Boha milované duše to, čeho sobě přáti budem, by i pro nás se jednou činilo. „Blahoslaveni milosrdní, nebo oni milosrdenství dojdou.“

Poznam. 1. Písmena **Z** tam, kde stojí na konci věty, znamenají, že odpustky ty mohou se i dušem zemřelých přivlastniti neb obětovati.

Poznam. 2. K snadnějšímu upotřebení kalendáře nechť sobě nábožný čtenář vždy na počátku téhodne na př. v sobotu večer neb v neděli ráno tužkou podtrhne odpustky, jichž sobě v téhodni tom získati zamýšlí, neb jež se ho co člena některého spolku neb bratrstva zvláště týkají.

Poznam. 3. Jedna a táž zpověď a jedno a totéž sv. přijímání stačí pro všechny pln. odp., jež v 1 den spolu připadají, (leč bys upadl do hříchu těžkého). Každodenně při ranní modlitbě vzbud úmysl, že si přeješ získati všechny odp., jež jsou spojeny s pobožnostmi a dobr. skutky, které toho dne konati budeš. Chodíš-li týdně kterýkoliv den k zpovědi, stačí ta zpověď pro všechny v tom týdnu připadající odp. Avšak musíš tolikrát konati modlitby na úmysl sv. Otce ten den, a tolikráte navštívit kostel ten den, kolikrát se podmínky tyto při odp. v tentýž den připadajících požadují.

V měsíci lednu.

Obvyklé podmínky k získání pln. odpustků jsou: sv. zpověď a sv. přijímání, pak návštěva kostela neb kaple veřejné, a tam modlitba na úmysl sv. Otce v Římě za potřeby sv. církve
n. p. 5 Otčenášů a Zdravasů, 1 Věřím v Boha.

Dne		
1	Slavnost Obřezání Páně.	a) Vůbec: 1) v metrop. kostele u sv. Víta v Praze (obyčej. podmínky). 2) ve všech kostelích řádu Tovaryšstva Ježíšova (v Praze u sv. Ignáce obyč. podm.): b) Členové: 1) arcibrat. nepošk. Srdce P. Marie (obyč. podmínky bez zvláštní návštěvy kostela); 2) arcibrat. drahocenné krvi Krista Pána (obyč. podm.); 3) brat. k uctění Vel. Svátosti pod ochranou sv. Benedikta (návštěva farního kostela); 4) spolku: „živého růžence“ (obyč. podm.) Z; 5) spolku modlitebného: „Maria, Paní nejsv. Srdce“ (každý čtvrtek neb neděli) Z; b) jednoty
	(1. čtvrtek měsíce)	klanění se Vel. Svát. a podporování chudých kostelů (mimo obyč. podm. i návštěva nejsv. Svátosti).
2	sv. Makaria poust.	Členové: 1) brat. nejsv. Srdce Jež. (neb až budoucí 1. neděli obyč. podm. bez zvláštní návštěvy kostela) Z; 2) apoštolátu modlitby (obyč. podm.) Z; 3) brat. červeného škapulíře (umučení Páně) (každý pátek obyč. podm. a nějaké rozjímání o umučení Páně)
	(1. pátek měsíce)	
3	sv. Josefy p. (sobota).	
4	ned. po Obřezání P.	— Sv. Tita b. Členové: 1) brat. nejsv. Srdce Jež. (neb již minul pátek — obyč. podm. bez zvláštní návštěvy

Dne		
		kost.) Z; 2) brat. modrého škapulíře (nepoškvr. Početí P. Marie (obyč. podm.) Z; 3) brat. sv. růžence (obyč. podm. a návštěva kaple neb kostela bratrstva náležícího.) Z.
(1. ned. měs)		
5	sv. Telesfora p.	a m. Vůbec: ti, jenž hrdinský skutek lásky k dušičkám v očištění vykonali (každý pondělek -- stačí návštěva kost., přítomnost mši sv. a modlitba bez přijímání) Z.
	pondělí.	
6	Zjevení Páně.	a) Vůbec: 1) v metrop. kost. sv. Víta v Praze (obyč. podm.); 2) ti, jenž pravidelně poslouchávají výklad sv. evangelia při ranních službách B., jakož i duchovní, jenž výklad ten činí (obyč. podm.) Z; 3) ti, jenž nosíce při sobě svěcené křížky, penízky, růžence atd. papežskými odpustky obdařené, konají jisté modlitby a skutky dobré (obyč. podm.) Z; 4) ti, jenž totéž činí nosíce při sobě svěcený peníz neb křížek sv. Benedikta (obyč. podm.) Z; b) Členové: 1) arcibrat. k útěše duším v očištění (obyč. podm.) Z; 2) arcibrat. drahocenné krvi Kr. P. (neb v jiný den oktávy — obyč. podm.); 3) brať. k uctění vel. Svát. pod ochranou sv. Benedikta (návštěva farního kost.); 4) brat. „dobré smrti“ (návštěva kaple neb kost. bratrstvu náležejícího) Z; 5) brat. křesťanských matek (tytéž podm.); 6) spolku: „živého růžence“ (obyč. podm.) Z.
	úterý.	
7	sv. Luciana m.	Členové: brat. škapulíře P. Marie Karmelské (každou středu — návštěva farního kost. k obyč. podm.)
8	sv. Severina řeh.	Členové: modlit. spolku: Maria Paní nejsv. Srdce čtvrtek. (každ. čtvrtek neb neděli — obyč. podm.) Z.
9	sv. Juliany a Basil. m.	Členové: brat. červeného (umučení P.) škapulíře pátek. (každý pátek k obyč. podm. nějaké rozjímání o umučení P.)
10	sv. Pavla poust. (sobota)	
11	ned. 1. po zjevení P. sv. Hygina m.	
12	sv. Arnošta b.	Vůbec: ti, jenž hrd. skutek lásky k dušičkám vykonali pondělí. (každý pond. návštěva kostela, mše sv. bez sv. přijímání) Z.
13	sv. Hilaria b. (úterý).	
14	sv. Bernarda z Korleonu.	Vůbec: ve všech kostelích PP. Kapucínů (obyč. podm.)
—	sv. Odorika řeh.	a) Vůbec: ve všech kostelích PP. Minoritů (v Praze u sv. Jakuba — obyč. podm.) b) Členové: brat. škapulíře P. Mar. Karmel. (každ. střed. návštěva farního kost.)
—	slavnost Jména Ježíš v řádu Františkánském.	Vůbec: v kostelích téhož řádu (obyč. podm.)
15	sv. Maura op.	a) Vůbec: v kostelích řádu sv. Benedikta (v Praze v Emausech — obyč. podm.) b) Členové: 1) brat. k uctění vel. Svát. pod ochranou sv. Benedikta (návštěva farního kostela); 2) modl. spolku: M. Paní nejsv. Srdce čtvrtek. (každý čtvrtek neb ned. obyč. podm.)
16	sv. Bernarda a spol.	Vůbec: v kostelích PP. Kapucínů a Františkánů (obyč. podm.)

Dne	
16	sv. Gottfrida řeh. a) Vůbec: v kostelích řádu Premonstrátského (v Praze na Strahově — obyč. podm.; b) Členové: brat. červeného škapul. (kaž. pátek -- rozjímání.) pátek.
17	sv. Antonína poust. (sobota.)
18	ned. 2. po zjev. P. Slavnost nejsv. Jména Ježíš. a) Vůbec: ve všech farních kostelích (obyč. podm.); b) Členové: 1) brat. nejsv. Svátosti olt. (obyč. podm.) Z; 2) spolku: živého růžence (obyč. podm.) Z; 3) brat. černého (bolestné Rodičky B.) škapulíře (zúčastní-li se průvodu) Z; 4) brat. (3. ned. měs.) andělského (nejs. Trojice) škapulíře (taž podmínka.)
19	sv. Kanuta kr. Vůbec: ti, jenž hrd. skutek lásky k duš. vykonali (kaž. pondělí. pond. — návštěva kostela, stačí mše sv. bez přijímání) Z.
20	sv. Fabiana a Sebastianu m. a) Vůbec: 1) v kostelích ctih. milosrdných Sester sv. Karla Bor. (obyč. podm.); 2) u Karmelitek na Hradčanech v Praze (obyč. podm.); b) Členové: brat. škapul. P. Marie Karm. (návštěva farního kost.) úterý.
21	sv. Anežky p. a m. a) Vůbec: u Karmelitek na Hradč. v Praze (každou z 9 střed před sv. Jozefem — obyč. podm.); b) Členové: brat. škap. P. Marie Karmel. (kaž. střed. k tomu ještě 2 odp. z též příčiny návštěva farního kost.) středa.
22	sv. Vincence jáhna. Členové: modl. spolku: M. Paní nejsv. Srdce (každý čtvrtek. čtvrtek neb neděli — obyč. podm.)
23	Zasnoubení P. Marie. Členové: 1) spolku: živého růžence (obyč. podm.); 2) brat. červeného škapulíře (kaž. pátek rozjímání) pátek.
24	sv. Timothea b. a m. (sobota.)
25	ned. 3. po zjev. P. Obrácení sv. Pavla ap. a) Vůbec: ti, jenž se aspoň 3krát týdně modlívali společně 5 desátek sv. růžence (obyč. podm.) Z; b) Členové: arcibrat. nepošk. Srdce P. Marie, k tomu ještě 2 odp. letos, protože jest spolu (posl. ned. měs.) neděle před devítníkem (bez zvláštní návštěvy kostela.)
26	sv. Polykarpa b. a m. Vůbec: ti, jenž hrd. skut. lásky k duš. vykonali (kaž. pond. návštěva kostela, stačí mše sv. bez přijímání) Z. pondělí.
27	sv. Jana Zl. b. a m. (úterý.)
28	Zjevení se sv. Anežky m. a) Vůbec: u Karmelitek v Praze na Hradč. (každou z 9 střed před sv. Josefem obyč. podm.) b) Členové: 1) brat. škap. P. Marie Karmel. z též příčiny, a 2 odp. jako každou středu (návštěva farního kostela); středa. 2) brat. andělského škapulíře (taž podmínka.)
29	sv. Františka Sal. Členové: modl. spolku „M. Paní nejsv. Srdce“ (každý čtvrtek. čtvrtek neb neděli, obyč. podm.)
30	sv. Hyacinthy p. a) Vůbec: v kostelích PP. Kapucínů (obyč. podm.); b) Členové: brat. červeného škapulíře (každý pátek — rozjímání.) pátek.
31	sv. Ludvíky vdovy. Vůbec: v kostelích PP. Kapucínů (obyč. podm.) sobota.

Mimo to mohou ještě v tomto měsíci získati pln. odp. jednou od Vánoc až do Hromnic ti, jenž jsou: Členové svatého dětství (obyč. podm. bez zvláštní návštěvy kost.)

Pak také I) jednou v den libovolně sobě zvolený:

- a) vůbec: 1) ti, jenž po celý měsíc konali denně některou z těchto modliteb:
1. „Svatý, svatý, svatý, Pán B zástupů,“ (obyč. podm.) Z.
 2. Trojnásobné: „Sláva Otci i Synu i Duchu sv.,“ 3krát za den (bez zvláštní návštěvy kost.) Z.
 3. „Anděl Páně,“ (kleče, v sobotu však večer a celý den v neděli stoje) bez zvláštní návštěvy kost.) Z.
 4. „Nejsladší Srdce P. Marie budiž mou spásou“ (obyč. podm.) Z.
 5. „Pochvál. a pozdrav. budiž bez přestání nejsv. Svátost olt.“ (bez zvláštní návštěvy kost.) Z.
 6. „Duše Kristova posvětiž mne“ atd. viz Školu BSP. r. 1867 str. 183 (obyč. podm.) Z.
 7. „O Paní má, o Matko má, já se Ti zcela obětuji“ viz Školu r. 1867 str. 139 obyč. podm.) Z.
 8. „Vzpomeň o nejdobrotivější P. Maria“ (sv. Bernarda) viz Školu 1867 str. 184 (obyč. podm.) Z.
 9. „Anděli B. Strážce můj! mne tobě svěřeného,“ viz Školu 1867 str. 185 (obyč. podm.) Z.
 10. „Z vděčnosti k Tobě, abych nevěru svou nahradil,“ (před obrazem Srdce P. bez zvláštní návštěvy kostela) Z.
 11. Modlitba za dobrou smrt: „Ježíši, Pane můj, Bože vši dobroty!“ (obyč. podm.)
 12. Malý růženec ke cti nepoškvr. Početí P. Marie (bez zvláštní návšt. kost.) Z.
 13. Růženec ke cti 7 bolestí P. Marie (taž podmínka) Z.
 14. Tři Otčenáše a 3 Zdrávasy za křesťany se smrtí zápasící (kleče, taž podmínka) Z.
 15. Při návštěvě vel. Svát. a P. Marie dle sv. Alfonse (obyč. podm.)
 16. Prosby ke cti sv. Stanislava za dar čistoty, lásky k Bohu a dobré smrti (obyč. podm.) Z.
 17. Sedmero modliteb ke cti 7 radostí a bolestí sv. Josefa (bez zvláštní návšt. kost.)
2) ti, jenž denně $\frac{1}{2}$ neb aspoň $\frac{1}{4}$ hod. rozjímají (tóż podm.) Z; 3) ti, jenž častěji v měsíci vzbuzovali 3 Božské cnosti (taž podm.) Z; 4) ti, jenž se denně aspoň 5 desátků růžence sv. Brigitty modlívali (obyč. podm.)
- b) Členové: 1) brat. nejsv. Srdce Jež. (bez zvláštní návštěvy kost.) Z; 2) jednoty sv. Vincence z Pauly (totéž); 3) brat. kajícího pásku sv. Františka (v neděli totéž); 4) arcibr. k potěše duším v očistci (obyč. podm.) Z; 5) arcibrat. drahocenné krvi J. Kr. (totéž); 6) apoštolátu modlitby (totéž) Z; 7) jednoty klanění se vel. Svát. a podporování chudých kostelů (návštěva vel. Svát.); 8) brat. k uctění vel. Svát. pod ochranou sv. Benedikta (taž podmínka) a den, kdy člen převzal hodinu své měsíčné pobožnosti neb během oktávy toho dne.
- I. Dvakrát a sice ve 2 libovolně sobě zvolených dnech:
- a) Vůbec: ti, jenž se denně modlí ráno: „Zdravas královno“ a večer: Pod ochranu Tvou“ (vždy v neděli bez zvláštní návštěvy kostela) Z.
- b) Členové: 1) spolku: „díla k rozšířování víry sv.“ (návštěva farního kostela); 2) jednoty misionářské sv. Ludvíka (totéž); 3) arcibrat. nep. Srdce P. Marie (obyč. podm.) Z.
- (Pokračování budoucně.)

Zprávy a drobnosti.

Srdečné díky nejsvětějšímu Srdci a sv. Josefu za uzdravení jedné fcholnice, která po dlouhý čas velikými pakostnými bolestmi v noze trápena byla. Vsemožných prostředků se užívalo, aby tento neduh, jenž v budoucnosti jejímu povolání velmi na ujmu býti hrozil, zhojen byl; ale — vše nadarmo. Tu se obrátila ona (ačkoliv již dříve o uzdravení prosila) k Božskému Srdci Ježíšovu, k sv. Josefu s velikou důvěrou, konala 9denní pobožnost a umínila sobě požádati o uveřejnění té udělené milosti v Jeho „Škole.“

Nyní necítí žádné bolesti více; ráda a často si vzpomene s vřelým povzdechem na „Božské Srdce“ a sv. Josefa.

Slavnost zasvěcení domácí kaple v ústavu hluchoněmých v Českých Budějovicích. Dne 8. prosince na den nepoškvřněného početí Panny Marie slavili jsme v zdejším ústavu pro hluchoněmé slavnost radostnou a památnou. totiž zasvěcení domácí kaple ke cti nejsv. Srdce Pána Ježíše. Kaple tato jest sice malá, ale velmi vkusná a milá. Oltář v slohu gotickém shotovil chvalně známý truhlář Václav Šinko z Krumlova, obraz pak oltářní, právě to dílo umělecké, představující Pána Ježíše, an ukazuje na Srdce své láskou planoucí, maloval ze zvláštní ochotnosti a ústavu daroval vys. důst. pan farář a bisk. notář Bedřich Kamarýt v Deštné u Tábora. Živost barev, výraz tváře nad míru ušlechtilý, vše to prozrazuje, že jej malovala ruka zbožná a smysl láskou k Srdci Páně nadehnutá.

Svěcení kaple vykonal sám Jeho Excellenci nejdůst. p. biskup. V 8 hodin ráno zavítal totiž doprovázen vys. důst. panem kanceléřem do ústavu, kdežto u vchodu od shromážděného sboru učitelského i od veškerých dítek hluchoněmých srdečně byl uvítán. Nato ubíral se v slavném průvodu do nové kaple, která jednoduše sice, však vkusně byla okrášlena. Když Jeho Excellenci církevní svěcení vykonal a první mši sv. při četné assistenci dosloužil, vyslovily mu 2 dítky hluchoněmé krátkými ale srdečnými slovy ve jmenu všech svých sou-druhů nelíbenou radost a nejvřelejší díky. Děkovaly panu biskupu asi takto:

„Drahý, milovaný otče! Jako dobrý otec staráte se o nás, dítky hluchoněmé. Dnes opět jste nám ráčil velikou radost způsobiti, dnes posvětil jste nám milou naši kapličku. My chudé dítky nemůžeme se Vám ničím za to odsloužiti, ale budeme se za Vás a za všechny své dobrodince každý den modliti. O nejsv. Srdce Pána Ježíše! odplat za nás našemu milovanému panu biskupu a všem dobrodincům hojným požehnáním a životem věčným. Am.“ Až k slzám byl pohnut milovaný náš vrchní pastýř těmito srdečnými slovy, která ze srdcí nevinných k Božskému Srdci Páně se vznášela, a pohnutou myslí žehnal pak dítkám hluchoněmým a učitelům jejich.

S vděčností musíme zpomenouti všech dobrodinců, kteří dárky své snášeli, aby kaple naše alespoň tím nejpotřebnějším k službám

Božím byla opatřena. Mezi nejpřednější dobrodince ovšem počítati sluší pravého otce hluchoněmých, dobrotivého našeho pana biskupa, jenžto nám dráhocenný kalich, mešní roucha, svícný, ciborium a j. daroval, pak vys. důst. p. kanovníka Dr. Haisse, který daroval skvostný pacifikál, pultík, potřebné prádlo kostelní, vysoce urozená paní hraběnka Puquoy darovala krásné mešní roucho bílé barvy, jedna zbožná duše věnovala lampu věčného světla a tak Bohu díky máme již alespoň to nejnutnější, bychom služby Boží zde konati mohli. Tak vyplnilo se dávno chované vřelé přání naše, jakož i srdečné přání našich dítek hluchoněmých. Na památku této radostné slavnosti dal p. biskup tisknouti v řeči české a německé krátkou modlitbu k Božskému Srdci Páně, která mezi dobrodince se rozdávala. Dejž Bůh, aby úcta k nejsv. Srdci Pána Ježíše vždy více vzkvétala a šířila se v drahé vlasti naší! pak zajisté nastanou nám lepší časy a utěšenější doby.

Zneuctívání jména Božího. „Č.“ sděluje, že v Rybníku ve Slezsku nový školní inspektor odbýval s učiteli konferenci, při které se osvědčil i proti pozdravení: „Pochválen buď Ježíš Kristus,“ a sice proto, že tím se zneuctívá jméno Ježíš. — Pořád se mluví, že mnozí našich nových školních inspektorů jsou přímí nepřatelé křesťanského náboženství; snad my je zneuznáváme, vždyť dle té zprávy z R. jen z pouhé „přilísné“ zbožnosti zamezují veřejné vyznání úcty Páně, ovšem bohužel, že důsledně jdouce rozhodně budou proti modlitbě, proti zpěvům nábožným v kostele a jinde, proti náboženským rozmluvám a kázáním, — ba konečně i proti myšlení o Bohu.

Most přes řeku Niagoru v Americe jest již dokončen a má délku 3651 stop a stál 1 mil. sterlg., tedy 10 milionů zl. rak. m. Jestliže to most sice drahý ale pro Konadu veledůležitý, an ji učinil cestu do nejbohatších krajů sev. am. unie. A ještě důležitější most, do krajín daleko bohatších, jest hodina smrti, kterou jestli šťastně přestojíme, na místa opravdové blaženosti a nehynoucí, věčné tedy radosti se dostaneme, a přec tak málo o ni dbáme, ba bezmála na ni zapomínáme.

Lékař dobrým katolíkem může-li býti, dokázal věhlasný doktor Dom. Nádeniček, který 19. listop. vloni v Trnavě zemřel. Otázán od svých domácích, chtěli se dáti sv. svátostmi zaopatřit, pravil rozhodně, že si toho velmi přeje, a aby svět věděl, že jako vždy tak i v hodině smrti věrným je synem katol. církve, což v naší době vzdělanému muži brzo by za hanbu kladli, že si přeje, aby se jeho zaopatření nedělo tajně, jak v městě to často bývá. Nemusi tedy býti doktor lékařství posměvačem církve sv. aniž neznabožem, chtěli býti vřetelným a v léčení šťastným

Zavraždění misionáře. Abbé Jean Hue narozen dne 15. ledna 1837 ve Fiersu, vysvěcen byl dne 21. prosince 1861 na kněze a stal se vikářem v Igé. Se svolením svého biskupa Charlesa Frédérica (v Séezu v departementu Orne) složil tuto svou hodnost a odešel jako misionář do Sutchuenu v Číně. Procházel krajinu a hlásal pohanům všudež pravou víru, jako před tím již činili jeho předchůdci Mabilleau a Rigand, kteříž tam sešli se světa smrtí mučnickou. Stejná smrt čekala i misionáře Jeana Hueho. Putuje se společně s svým tuzemcem knězem, od města k městu, přišel do města Kien-Kiang a pozdržel se tam několik dní. V noci ze dne 4. na 5. září tu vrbli se však na ně pohané a vyvlekli je na smrt. Bližší podrobnosti o smrti této dosud nejsou známy. Ví se jedině, že vlečení jsou ulicemi města, že rozkacený lid se na ně sápal a je ubíjel, a že konečně na břehu řeky mrtvé nechal je ležeti. Před tímto mučenictvím napaal abbé Hue, tuše bezpochyby již, co jej očekává, tuto krásnou závět misionáře: „Modlete se za nás a naše nepřátely, kterýmž odpouštíme.“ (C.) Zajisté dobře věděl P. Hue, jaká odměna jej zde na světě čeká, a předce obětoval se tomu úřadu. Může fici svět, že to činil ze zisku vezdejšího neb rozkošnictví?

Zákaz poutí. Známým zákazům poutí, že „by se jimi mohla kolera roznést,“ daným nejen v německé „svobodné“ říši, nýbrž i jinde, směje se Frankobrodský list „Frankfurter Latern,“ jenž není ničím méně než katolickým, těmito veršíky:

Červených a černých shromáždění
pro koleru dovoleno není;
avšak divadla, koncerty, bály
smí být — ty se při tom vyjímaly;
taktéž kořalny na každém rohu
všude otevřeny býti mohou;
na dobytčí trhy — dovolení,
an tu shromáždění lidí není,
neb se škopi, telata co známi,
voli vespolek prodávají sami.
Tím at každý řídí se a tváří.
Dáno v Mnichově*) osmého září.

♂ m. p.

Slib. V oktobru se světila v Langres-u (čti: v Langru) ve Francii Mariánská socha pod názvem: „Naši milé osvoboditelkyni“; původ sochy té jest tento:

Když v měsíci srpnu 1870 pruská vojska vítězně pokračovala v před, učinili obyvatelé města Langres-u slib, zůstane-li město zachráněno, že postaví ku počtě Panny Marie sochu; tento slib byl 16. srpna úředně potvrzen tím, že maire (čti: mér — purkmistr) města a veškerí společníci obecní rady podepsali na

(* Tu může státi i jiné město.

to listinu; biskup na ni jménem duchovenstva přitlačil svou pečeť, a druhého dne věřícím v biskupském chrámu shromážděným veřejně tento slib prohlásil. Pruská vojska zatím pokračovala. 16. novembra se Prušáci objevili před městem a počali do města páliť baterií. Posádka sice neohroženě vyrazila, byla však zahnaná; avšak neočekávaná událost ve východních krajích přerušila obležení to.

16. decembra však opět přirazili vítězní Prušáci ku městu, a postavili své baterie proti němu, že je dobývati budou. Jakási událost však u hlavního voje opět nutila obléhatele, aby tomuto táhli na pomoc. Město po druhé zachráněno.

16. ledna 1871 přirazili Prušáci ku městu po třetí s mnohými děly, že je obléhati budou; město bylo v nebezpečení, ano nebylo s to. útokům takovým odolati. Tu náhle uzavřeno příměří, a město zachráněno po třetí, aniž by byl nepřátelský voják do města se dostal.

Na všecken způsob jest toto troje obležení města pamětihodným: 16. novembra, 16. decembra, 16. ledna a pak den učiněného slibu: 16. srpna. ♂ m. p.

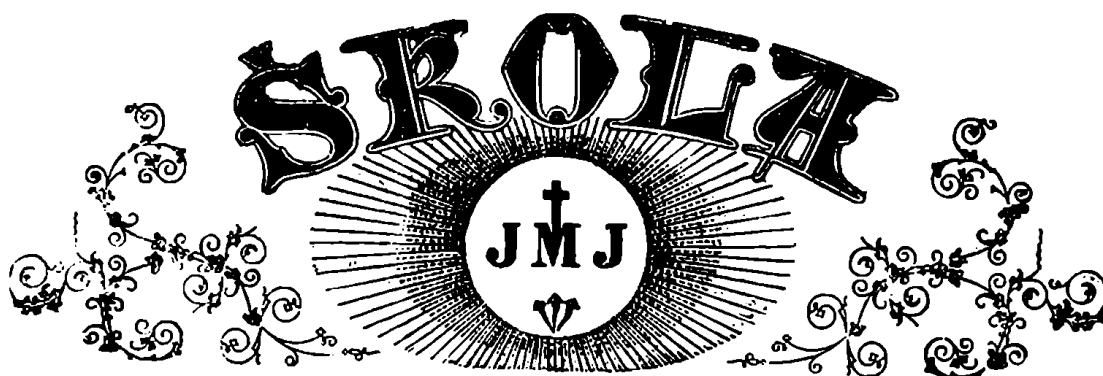
Něco k rozjímání. Pod tímto názvem přinesl jistý lutheránský časopis článek, jenž jasně ukazuje, že i mezi protestanty pořád víc se rozuměti počíná znamením našeho času: „Mezi tím, co se v Německu přijmy pro katolické účely celkem zmenšily, ztrojnásobnily se minulého roku přijmy pro misie atd. ve Francii, vzdor odtoku pěti miliard.“

„V katolické církvi ve Francii a v Německu se hrnou panny do služby milosrdenství. Na skutečích milosrdenství v evangelickém Německu se od poslední války bere menší účast, než dříve; věci spolků mládežcův od té doby víc ubývá, než by jí přibývalo.“

„V křiklavém odporu k našemu ohledom povolování místností pro prodej kořalky a pro rozličné veřejné veselosti tak stědrém — řekněme: bezohledném — zákonodárství stojí 23. ledna b. r. v národním shromáždění ve Versailles-u přijatý, od vlády francouzské republiky navržený zákon proti opilství. Dle tohoto zákona každý, kdož se v hospodách aneb na veřejných místech ve stavu zjevného opilství postihuje, trátí pokutou 1—5 franků, v opět-ném pádu 16—300 franků a žalářem 6 dnův až do 1 měsíce. Hospodské, jenž zjevně opilým nápoje aneb vůbec lihoviny osobám pod 16 let prodávají, zastihne tentýž trest. Opilí mohou policii na nejbližší strážnici se dověsti a tam až do vystřízlivění držány býti. Pro přestupky a zločiny nemá býti opilství umírňujícím, nýbrž obtěžujícím — důvodem.“

Neškodilo by, aby si toho i jiné vlády upřímně všimnuly! —

♂ m. p.

Božského Srdce Páně.

Ročník VIII. — Únor. — Číslo 2.

O Maria beze Vší poškvřny počatá, oroduj za nás své útočiště
k Tobě beroucí Věrné služby!

Matka Boží, Srdce Páně a veřejné záležitosti.

II.

Nepoškvřené Početí a Francie.

V celé Francii nenalezá se jediného místa poutnického Matky Boží, ku kterému by za posledních dob veliký, od dávna nevidaný počet poutníků neputoval. Mezi těmito místy vyniká jmenovitě La Salette a Lourdes. Ve dvou těchto svatyních Matička Boží takorůz nesčíslných proseb zázračným způsobem za našich dnů vyslyšela, a dvě tato místa byla od nábožných poutníků francouzských tak valně navštěvována, že se jejich počet za posledních dvou let na miliony počítá. Popíšeme stručně jednu z těchto poutí, která se totiž na svátek Marie Panny růžencové, dne 6. října 1872 k Matičce Boží Lourdské konala.

Ku konci r. 1871 putoval nábožný kněz z biskupství dijonského, jménem Chocarne, do Lourdu. Když se pak v tamní svatyni k Matičce Boží modlil, napadla mu myšlenka, že by to zajisté spasitelné a počátek nového blahobytu býti mohlo pro nešťastnou Francii, kdyby lid francouzský nějakým slavným národním výjevem svou úctu, důvěru a lásku k Matičce Boží Lourdské osvědčil. Myšlenku této nemohl se nábožný kněz

více zbýti, až ji na radu několika tamních kněží jedné velectěné matroně, baronce de Blic zjevil. Ihned se nábožná dáma uchopila této myšlenky s onou horlivostí a ušlechtilým věhlasem, kterýmž tak často paní francouzské vynikají. Návodem šlechtné baronky de Blic sestavilo se za kratičký čas víc než sto paní francouzských ve zvláštní sbor, který si za účel vytknul, zaříditi volkolepé národní osvědčení úcty a chvály Matičce Boží Lourdské. Pozoru hodno jest, že právě manželka nynějšího presidenta francouzské republiky, který tenkrát polním maršalkem byl, zvolena byla za presidentku sboru tohoto. S podivuhodnou činností rozeslal sbor veřejné vyzvání do všech končin země francouzské pod názvem: „Národní manifest víry a důvěry Francie k Matce Boží Lourdské.“ Na důkaz souhlasu žádalo se, aby jeden každý své jméno na manifestu podepsal, poněvadž se všechny podpisy tyto svým časem na oltář Matičky Boží Lourdské položiti mají. Mimo to vytknul sbor tyto návrhy: Dle možnosti své udělit každý nějakou almužnu na zřízení velkých varhan v kostele Matky Boží Lourdské. Komu toho poměry a okolnosti dovolují, přidružit se ku slavné pouti národní, která se dne 6. října 1872 ze všech krajín francouzských k Matičce Boží Lourdské konati bude. Konečně jednokaždé místo poutnické v celé Francii odešlit zvláštní prapor církevní ku dotčené národní pouti, aby takto veškeré svatyně francouzské dne 6. října svou úctu a chválu osvědčily Matičce Boží Lourdské. Sotva že soustřední sbor pozvání rozeslal, sestavily se hned ve všech krajínách Francie místní sbory k uskutečnění programu navrženého. Sbory tyto sestávaly opět ze samých paní francouzských. Duchovenstvo francouzské se zúmyslně celé této záležitosti neujímalo; za to se sbor soustřední především obrátil do Říma žádaje pokorně, aby svatý Otec podniku tomuto apoštolské požehnání udělit ráčil, což On s velikou radostí a láskou otcovskou učinil. Příkladu toho následovaly místní sbory tím způsobem, že jedenkaždý od svého biskupa schválení a svaté požehnání žádal. Všecko to dělo se po celé zemi ve velikém pořádku, s něžnou ušlechtilostí a úsilností. Mimo- volně nám tu na mysl přichází chválozpěv, který vedením Ducha svatého sepsán jest v knize Přísloví kap. 31., a který následujícími slovy počíná: „Ženu statečnou kdo nalezne? Zdaleka a z posledních končin jest cena její,“ t. j. vzácná jest jako zboží drahocenné, které se z dalekých krajín přiváží. „Ústa svá otevřela k moudrosti, a zákon milostivosti jest na jazyku jejím.“ Pročež také „povstali synové její, a za nej- blahoslavnější ji vyhlášovali, i muž její (povstal) a chválil ji.“

Nastala vigilie svátku Matky Boží růžencové r. 1872. Tisíce a tisíce poutníků, kteří z bližších krajín přišli, hemžilo se již ve svatyni Lourdské a na loukách kolem svatyně ležících, ačkoli za předcházejících dnů velké deště byly a tehož samého dne pošmourné počasí panovalo. Okolo druhé hodiny s poledne započaly se slavnosti církevní u přítomnosti 5 biskupů a několik set kněží francouzských. Kázání a sv. požehnání držáno bylo u oltáře zbudovaného na prostranné louce při chrámu ležící.

Se svitáním 6. října započal příchod poutníků ze všech i nejvzdálenějších končin Francie. Téhož dne přijelo po železnici do Lourdu jedenadvacet řádných a osmatřicet mimořádných vlaků. V jednom vlaku přicházelo 1200 až do 2000 osob, tak že se poutníků po železnici cestujících přes stotisíc počítalo. Mimo to přibýlo ještě několik tisíc poutníků pěšky a obyčejným povozem. Kněží přítomných bylo přes dva tisíce, mezi nimi arcibiskup Auch-ský a sedm jiných biskupů. Mše svaté se počaly již o půl noci sloužiti, a sloužily se bez přestání až do poledne u 32 oltářů. Při mších svatých přistupovalo neustále množství poutníků ku svatému přijímání. O desáté hodině sloužil biskup Trabský, v jehožto obvodu svatyně Lourdská leží, při

oltáři na prostorné louce zbudovaném slavnou mši sv., držel i výklad sv. evandělia, a po mši svaté udělil ve jménu svatého Otce všem poutníkům apoštolské požehnání. O jedné hodině počal slavný a velkolepý průvod s prápory, které sem zaslány byly ze všech končin Francie na důkaz úcty a důvěry k Matičce Boží. Práporů těchto se počítalo přes čtyry sta, všechny byly nové a skvostné, veliký počet jich stříbrem, zlatem oplýval. Každý prápor měl nápis: „Matce Boží Lourdské!“ a připsáno jméno místa, z kterého byl zaslán. Průvod s prápory konal se z farního kostela k oltáři na dotčené prostranné louce zbudovanému. Prápory nesli dílem kněží a řeholníci, dílem světší hodnostářové, dílem paní a i nejvznešenější dámy, dílem rolníci a měšťané. Mezi prápory nacházely se dva, jenž ve smutečných barvách zahaleny byly, jeden z nich byl poslán z Elsas, a druhý z okolí Metského, kteréžto krajiny následkem války pruské od francouzské země odloučeny byly. Průvod s tolika prápory mohutný dojem působil na shromážděné poutníky. Biskup Trabský posvětil je při oltáři, načež arcibiskup Auchský jednoduché ale velice dojmavé kázání držel, kteráž pokornou a srdečnou prosbou skončil, aby Matička Boží celou tuto pouť, všechny modlitby, všechny spásitelné skutky jednotlivých poutníků, jejich pobožné vzdychání a slze za pokání národa francouzského před trůnem Božím přednesla a Francii ze všech strastí vysvobodila. Když pak ku konci kázání biskupské požehnání uděloval, zavzněl jakýsi temný hlukot v celém shromáždění, a více než jedenkráťtisíc poutníků klonilo hlavy své jako se kloní klasy uzralé na širé prostoře polní, když lohounek větříček do nich zavane. Kolik tisíc slz se asi ronilo po tváři poutníků v tomto okamžení? Andělé Boží je již spočítali a do knihy života zapsali.

Po skončeném kázání děly se dle starodávného způsobu církevního tak zvané aklamace, jimižto lid citu svému uleviti mohl. Přítomní biskupové a hodnostáři církevní provolávali blahoslávu nejsv. Trojici Božské a nepoškvrněné Matičce Boží, načež ostatní kněží s lidem novým provoláváním blahoslávy a prosbami odpovídali. Stotisícová ústa volala jáсотem ku Královně nebes, aby se na Její přímluvu milosrdenství Boží smilovalo nad římským papežem, nad církví svatou, nad zemí francouzskou a nad všemi poutníky přítomnými. Amen! Amen! Staň se! Staň se! znělo to konečně v celém shromáždění na způsob vlnobití mořského.

Když se pak lid poněkud byl utišil, četl na všeobecnou žádost arcibiskup Auchský hlasem silným následující modlitbu a slib, kterýmž se země francouzská Matičce Boží obětuje a posvěcuje a Ji za spásu a blahobyť prosí:

„Modlitba a slib Francie k Matičce Boží Lourdské.

O Maria, Panno nepoškvrněná, Matičko Boží Lourdská, shledniž milostivě na všechny tyto syny Tvé, k nohoum Tvým se utíkající.

Přišli jsme k Tobě ze všech končin vlasti své Francie, abys se opět na to upamatovala, že lid náš je lid Tvůj, a že lid tento koře se hlasu Tvému a vůli Tvé poznovu vyznává, kterak v Tebe všecku svou důvěru a naději skládá.

Přicházíme, díky vzdávat za Tvé zázračné objevení se na tomto místě; utíkáme se k Tobě s prosbou, abys nás opět zavedla ku drahému Synu svému a Pánu našemu; utíkáme se k Tobě, abys vlasti naší Francii u Boha odpuštění a milosrdenství vyprosila.

Slibujeme Tobě, že opět pravými křesťany budeme; pevnou vůli a předsevzetí máme vynahraditi veřejně a slavně všecko utrhaní, kteráž se proti Božství našeho nejmilejšího Spasitele Ježíše Krista děje; my osvědčujeme veřejně víru vlasti své, Francie, a svou důvěru v Tebe skládáme.

Uděliž nám, Panno nepoškvrněná, lásku Boží a my opět oživneme; zaceliž rány vlasti naší, zbudujž opět Francii, vrať nám nešťastné bratry naše.

Francie zůstane vždy prvorozenou dcerou církve svaté; Francie věří, miluje a modlí se; a Ty, Panno nepoškvrněná, jsi Královnou Francie!

Francie se pevnou myslí důvěřuje, že pod Tvou ochranou a na Tvou přímluvu opět spásy dojde a že národ náš opět bude co býval — starobylý a mocný národ katolický!“

Modlitba tato a slib v ní zahrnutý tou měrou roznítla víru a důvěru přítomných poutníků, že ohromným jásotem volati počali: „Není to možná, není to možná, aby Francie zahynula! A když ohromný jásot umkl, opakovali si ještě po tichu mnozí poutníci: „Není to možná, aby Francie zahynula!“

Požehnáním s nejvelebnější Svátostí skončily se obřady církevní. Čtyry sta praporů doneslo se do svatyně Lourdské Matky Boží, tam jsou nyní zavěšeny na stálou památku tohoto zasvěcení Francie ku cti a chvále nepoškvrněného Početí Marie Panny.

Nuže, s jakým výsledkem se potkaly tyto poutě mariánské pro zemi francouzskou?

III.

Matka Boží a směry politické ve Francii.

„Není to možná, není to možná, aby Francie zahynula!“ Toto heslo důvěry, kteréž se dne 6. října 1872 z tisícero úst poutníků Lourdských s nadšením před svatyní Rodičky Boží ozývalo, nebylo výsledek jakési plané rozčilenosti aneb lichých náhledů pověrou zavánějících. Důvěra poutníků roznítla se podnětem několika událostí nadpřirozených, anoť se v Lourdu téhož dne na přímluvu Matičky Boží více patrných zázraků stalo. Tisíce lidí, jenž se dílem mezi nejzvdělanější a nejvyšší třídy společenské počítají, byli očitými svědky těchto zázraků, o kterých napotom veřejně svědectví po všech končinách Francie vydávali.

Přivedli tam mezi poutníky dvě útlé, od narození úplně slepé dívky. Zavedli je k potoku, jehožto zřídlo jest ve skále pod sv. jeskyní, ve kteréž se nepoškvrněná Rodička Boží vícekrát objevil ráčila. Umyli je vodou touto, vzývajíce Rodičku Boží za pomoc, a v tom samém okamžení nabyly obě dívky úplného a dokonalého zraku. Veliké množství poutníků byli toho očitými svědky, kterak tato neviná, před chvilku ještě zcela slepá děvčata jiskřícíma očima nyní k nebi pozírala a si mimovolně radostí poskakovati počala.

Napotom přinesli na sedadle člověka malomocného k potoku Mariánskému. Podali mu číši vody, a sotva že vody té s důvěrou v Rodičku Boží okusil, byl úplně zdrav, vstal se sedadla svého, a jako onen malomocný při rybníku bravém v Jerusalemě, kteréhož Pán Ježíš svým slovem uzdraviti ráčil, vzal lože své a chodil.

Obdivování, radost, úcta a důvěru vzdvíhaly se již mocně v prsou poutníků; stupně nestihlého dosáhly ale při třetím zázraku, který se téhož dne udál.

Poutníci přivedli do Lour-u hluchoněmou, dvacetiletou dívku z města Blois, jež z nemocnice Orleanské, kdežto se dřív zdržovala, s vysvědčením lékařským propuštěna byla, že má neduh nezhojitelný. Zavedli ji tedy k potoku Mariánskému. Paní de Monjoux, vznešená to matrona Angerská, smočivši ruku svou ve vodě divotvorné, počala lehounce uši a ústa hluchoněmé dívky smáčeti. Dívka hluchoněmá se na to hned zachvěje, rukama uši své omakává, v obličeji jejím se tváří různost citů usilovných, a tím způsobem přítomným svědkům na jevo dává, že sluchu na-

byla. Svědkové přítomní vybízejí dívku: „Rcete, volejte: Sláva Marii!“ a s užasnutým rostoucím opakují vícekrátě před dívkou: „Sláva Marii, sláva Matce Boží Lourdské!“ načež i dívka nejprve nesprávně, napotom ale zcela zřetelně s ostatními poutníky volala: „Sláva Marii, sláva Matce Boží Lourdské!“ Jako bleskem rozniesla se mezi poutníky zpráva o tomto velkém zázraku. Nastala tíseň ze všech stran a nával lidstva se vřichledě množil; biskup Tarbský a jiní hodnostáři jen s velikou tíží s to byli vysvoboditi dívku přešťastnou z této nebezpečné tísně; každý ji chtěl na své oči viděti, každý se jí aspoň dotknouti a slyšeti chtěl, jak mluví, aby osobního přesvědčení o tom měl, že sluchu a řeči úplně nabyla. — Najednou jest opět v tomto návalu lidstva zpěvních hlasů slyšeti, jenž chválozpěv Matky Boží „Magnificat“ prozpěvují a tisíce poutníků se okamžitě se zpěváky spojí a s nevyslovitelným nadšením zpívá ku cti a chvále Matičky Boží: „Velebí duše má Hospodina a zplesal duch můj v Bohu spasiteli mém, že shlédl na ponížení dívky své“ atd.

Tyto a ještě jiné zázraky, které se dne 6. října v Lourdes-u staly, pokládali poutníci přítomní za patrný důkaz, že Hospodin všemohoucí veřejné a národní osvědčení úcty a důvěry k Matičce Boží milostivě a s oblíbením přijmouti ráčil. A důkaz ten jest vším právem patrný; neboť tato pouť Lourdská byla od prvního počátku svého pořádována za národní manifest úcty a důvěry k Matičce Boží, a za to byla i veřejně po celé Francii prohlášena. Z toho viděti, že záměr a účel pouti byl nejen Bohu vševedoucímu, nýbrž i národu francouzskému dobře známý. Jest to ale věc zhola nemožná, že by Bůh nejsvětější zázraky činil při takové příležitosti, kdežto se jedná o uskutečnění záměrů a úmyslů s Jeho svatostí a moudrostí neshodných. Učiniv tedy dotčené zázraky Hospodin všemohoucí zřejmě na jevo dáti ráčil, že milostivě a s oblíbením pohlíží na toto národní osvědčení úcty a důvěry k Rodičce Boží, a zázraky učiněné staly se spolu novým podnětem důvěry. Tímto způsobem konečně důvěra k Matičce Boží v požár vzplápolala, srdce i ústa poutníků uchvátila, a pro tuž také přičinu s nadšením volali: „Není možná, aby Francie zahynula!“

Avšak, jakého vlivu a účinku měla tato slavnost na vývin politických záležitostí ve Francii? Na otázku tuto dáme nejprve stručnou odpověď a pak ji odůvodníme.

Slib, který dne 6. října 1872 arcibiskup Auchský na žádost poutníků ku cti a chvále Matky Boží Lourdské složil, stal se v kratičkém čase takofka programem, kterým politika francouzská nového směru nabyla. Nový směr tento naznačen jest dvěma zásadama v slibu dotčeném vyřknutýma. První zásada jest: „Pod ochranou a na přímluvu Matky Boží Francie nejen opět spásy dojde, anobrž národ francouzský bude opět co býval, starobylý a mocný národ katolický.“

Druhá zásada zní následovně: „Národ francouzský chce býti pravým národem křesťanským, pevnou vůli a předsevzetí má, vynahraditi veřejně a slavně všecko utržení, kteréž se proti Božství Spasitele našeho Ježíše Krista děje.“

Povězme nyní, jakým způsobem první zásada na dějišti politickém účinkovala. O druhé zásadě budeme později jednati.

Vzhledem na náboženství bylo po skončené nešťastné válce s Prusem ve Francii na dějišti politickém toliko dvou stran; strana totiž revoluční, jež ze svého středu hrůzovládu kommuuny Pařížské zplodila, a strana liberalů, kteráž se jinak strana netečníků náboženských nazývati může. Ku straně této počítají se

vůbec napoleonovci, orleanovci a mimo to i jedna část legitimistů. Hlavní znak jejich v tom záleží, že si Boha dílem vědomě dílem nevědomě tak představovali a dílem až posud představují, jakoby mu do stavu a běhu politických záležitostí a do řízení osudu jednotlivých národů pranic nebylo. Za tou příčinou politiku a právo od mravnosti a od náboženství odlučují, dokládajíce, že politika a právo obstáti může a musí bez mravnosti a bez náboženství. Nauku tuto falešnou počal němec Puffendorf v století 17ém rozšiřovati, z Německa se dostala do Francie, kdežto se jí později první revoluce uchopila a ji v praktickém životě také provozovala. Mezi napoleonovci, orleanovci a jmenovitě mezi legitimisty nacházelo se ale mnoho takových katolíků, kteří jednak svůj soukromný a rodinný život dle způsobu církve katolické spravovali, jednak ale, byvše uchváteni proudem tak řečeného mínění veřejného, stali se netečníky náboženskými na dějišti politickém.

Mimo stranu revoluční a stranu netečníků náboženských byl ještě hojný počet pravých katolíků ve Francii. Mnozí z nich pohlíželi již tenkrát s bolestným srdcem na to, když za panování krále Ludvíka Filipa a císaře Napoleona III. tak zvaná zásada netečnosti náboženské na poli politickém vlastně jen zástěrou byla, aby vláda tím snadněji živlu katolickému nejen odporovati, nýbrž i vydatně proti církvi katolické a jmenovitě proti sv. Otci válčiti mohla. Ozývali se dosti důrazně za živlu katolický ve veřejných listech a leckdy i v parlamentu francouzském; avšak mnoho neprospěli, neboť velká část katolíků francouzských si nevšímala na půdě politické pravd náboženských. Nebylo tedy možná zaříditi stranu politickou, která by v pravém duchu katolickém na vývin politických událostí legalní cestou v parlamentě účinkovala.

Takto živořili věrní katolíci francouzští až do času osudné porážky Sedanské, která co hrom hněvu Božího do národu francouzského udeřila. Praví katolíci pokládali porážku Sedanskou a řádění petrolejské komunity Pařížské za trest Boží, kterýmž Hospodin nevěru a odpadlictví náboženské ve Francii tresce, jakož druhdy dle svědectví Písma sv. nevěru, modlářství a jiné těžké hříchy v národu židovském tentýž Bůh tím trestával, že židé od pohanských národů podmanění, drancováni, do zajetí voděni a hluboce pokořeni bývali. Živtě starý náš Bůh a podobné hříchy u jiných národů až posud podobnými tresty tresce. Soudy Boží nad národem židovským jsou na výstrahu všem jiným národům ve sv. písmě zaznamenány!

Když tedy národ francouzský po porážce Sedanské nad strašným osudem svýmúpěl, tu právě nejen biskupové a kněží ale i státníci katoličtí důrazně národu na mysl uváděti počali, kterak mu nyní nic jiného nezbývá, než aby se Bohu všemohoucímu modlil a za milost a slitování nad Francii pokorně prosil. Hlasy tyto nezůstaly bez ozvěny. Jmenovitě lid katolický nižších tříd počal se Bohu modliti za vlast svou a za celý národ.

A jakož to u lidu katolického všude na světě obyčej bývá, utíkal se i lid francouzský s prosbou svou nejprve k Matičce Boží. Jakýsi pud vnitřní, jenž milostí Ducha sv. v srdci našem zplozen jest, táhne vždy hříšníka kajícího k Rodičce Boží, kteráž za touto příčinou „útočiště hříšníků a prostřednice naše u Boha“ sluje. Lid katolický svou živou víru a naději vždy také vykonáváním poutí osvědčuje. Tak to bývalo od počátku křesťanstva a tak se až posud stává. Lid se toho svým zdravým rozumem sám od sebe domaká, že se na jeden aneb na několik dní ze svých obyčejných, domácích starostí a příležitostí vymknouti musí, aby se s Bohem bedlivěji

zanášeti, pilněji na modlitbách setrvati a si nových a zvláštních milostí od Boha vyprositi mohl.

Lid francouzský počal tedy ku svatyním Mariánským hojněji putovati, a se tam za vlast svou pokorně modlití. Mimo to jej ponoukaly a vábily k těmto poutům zázraky, které se za posledních let jmenovitě v Lourdes-u a v La Salette na přímmluvu Matky Boží staly, a o kterých se pravdověrné zprávy v celé Francii šířily. Matka Boží přezvídajíc svízele a strasti, na kteréž spravedlivý hněv Boží Francii za pokutu odsoudil, vzbuzovala a pěstovala již napřed těmito zázraky víru a důvěru k Bohu, aby lid francouzský věděl, u koho se má přede vším pomoci a slitování dovolávati, až by se ho ruka spravedlnosti Božské dotkla. Četné poutě lidu francouzského ku svatyním Mariánským měly ale jen soukromného znaku do sebe. Konečně vznikla — jakož jsme o tom již dříve zpravili — v mysli kněze Chocarne myšlenka, aby národ francouzský svou úctu a důvěru k Matičce Boží zařízením národní pouti do Lourdes-u osvědčil. Tak tedy vzrostla a rozšiřovala se důvěra v všemohoucí přímmluvu Matky Boží v srdcích věrných katolíků francouzských, až se posléze před celým světem co slavná národní pouť objevila.

Účinek pouti národní Lourdské neobmezil se ale jen na větší sjednocení pravých katolíků francouzských. Národním manifestem víry a důvěry, a zásadami prohlášenými ve slibu k Matce Boží Lourdské složeném, probudili se jako ze zna tak zvaní liberální katolíkové francouzští. Hojný počet jich počal nahlížeti, kterak se to i se zdravým rozumem nesrovnává, když člověk ve svém soukromném životě chce býti katolíkem, vedle toho ale přiznává se býti přívržencem netečnosti náboženské na dějišti politickém. Dvěma pánům nemůže nikdo sloužiti. „Kdo není se mnou jest proti mně“ praví Kristus Syn Boží. A to platí nejen o domácím životě, ale i o veřejném; neboť „kdo mne bude vyznávati před lidmi“, praví tentýž Syn Boží, „toho vyznám i já před otcem svým.“ Nad to objevoval se před očima liberálních katolíků jednak hrůzný osud národa, do kterého jej politika bezbožných petrolejníků a netečníků náboženských uvedla, jednak na to opět patřili, kterak se poutě ku svatyním Mariánským neustále množí, a kterak důvěra v národě vůči hledě roste, že Matka Boží svou přímmluvou u Boha vymůže, aby se nad Francií smilovati a národ ku Kristu Pánu obrátiti ráčil. Za těmito příčinami počali se i liberální katolíci ku zásadám národního manifestu Lourdského přiznávati. Počet nových přívrženců nebyl malý, a mezi nimi se nacházejí mužové z nejvyšších tříd a státníkové, kteří již od dávných let na dějišti politickém čile pracovali. A tak se konečně stalo, že se nejen mezi lidem, ale i v samém parlamentě francouzském nová strana politická utvořila, která přes 200 členů čítá a na základech katolických za právo a blaho Francie chrabře bojuje. Lid katolický ve Francii o tom žádné pochybnosti nemá, že k tomu nejvíce přispěly modlitby poutníků a všemocná přímmluva Matky Boží u Pána Boha. A že nová strana katolická pod záštitou a ochranou Matky Boží stojí, a že valného vlivu na směr politiky francouzské nabývá, o tom svědčí následující událost politická, která se minulého roku ve Francii stala.

Ku konci války pruské dovedl starý Thiers, bývalý ministr krále Ludvíka Filipa, v čelo vlády francouzské za presidenta republiky se povznésti. Byla to doba všeobecného úžasu, ustrnutí a bolesti; národ francouzský nevěděl, kam by se měl obrátiti, a kde by mohl dobré rady naleztí. Kdokoli vrtkavost a ješitnost Thiersovu z minulých dob jen poněkud byl poznal, snadno mohl přezvědět, že on s to nebude, rozervaný národ francouzský do přístavu rozšafné a blahodějné politiky zavesti Thiers

proslul co dějepisec francouzské revoluce a vyznamenal se leckdys svou výmluvností; byl ale mimo to od jakživa velký netečník náboženství, byl také náčelníkem liberálů francouzských, a když pozoroval, že nadvládě jeho nějaké nebezpečnosti hrozí, nepřišel tak snadno do rozpaků, nýbrž se uchopil jakýchkoli prostředků, jen aby se v čele udržeti mohl. Jako to vůbec za času krále Ludvíka Filipa dělával, tak chtěl opět nyní Thiers ve Francii vládnouti.

Avšak poměry Francie se velice změnily. Živlové konservativní a jmenovitě strana katolická se toho úsilovně na Thiersovi dožadovali, aby vnitřní a zevnitřní politiku francouzskou na základech náboženství a mravnosti zakotvil a tím národu francouzskému návrat ku staré právní monarchii upravil. Thiersovi se tato žádost nikterak nelíbila; chuti ale také neměl opustiti křeslo presidentní. Spřátelil se tedy více s ostatními liberály ano i se stranou revoluční a nadřžoval jí čím dál tím více. Strana revoluční opět zpupně hlavu svou vztýčila a vývin pořádku obecního, jmenovitě pak strany katolické, prostopášnými vyhrůžkami ano i násilím překaziti chtěla. Vidělo se patrně, kterak Thiers čím dál tím více národ francouzský opět k podobné propasti zavádí, ve které se za panování petrolejníků octnul. Než jak se Thiersa zbaviti, an nejen mimo sněm národní ale i ve sněmu silnou a odvážlivou podporu měl na straně revoluční petrolejské? Na stranu orleanskou, jenž dosti četně v parlamentě francouzském jest zastoupena, nemohl se nikdo spolehnouti, že proti Thiersovi hlasovati bude, kdyby se o jeho sesazení jednalo; neboť Thiers sám byl dříve horlivým orleanovcem. Stav věcí byl velmi záhadný a nebezpečný. Ve Francii a vůbec v celé Evropě hledělo se s napnutou myslí na to, jaký směr nyní politika francouzská vezme.

Nastal 24. květen 1873. Na tento den světi církev sv. katolická svátek Marie Panny „Pomocnice křesťanů,“ a právě na tento Matce Boží zasvěcený den stalo se mimo nadání všech proslulých politiků a ostatních politických proroků, že parlament francouzský v jednom jediném sezení Thiersa s presidentství sesadil a chrabrého, poctivého katolíka, Mac Mahona na nového presidenta republiky zvolil.*)

Když se šlechetná paní Mac-Mahonová r. 1872 v presidentství onoho sboru dám uvázala, který si za účel obral, zaříditi velkolepou národní pouť k Matce Boží Lourdské, nenadála se toho zajisté, že se manžel její v příštím roce presidentem celé republiky francouzské stane.

Než, odkud tento nenadálý obrat věcí politických ve Francii? tak se tázali s podivným překvapením diplomatové a politikové ve všech zemích.

Kdo se domnívá, že osudy politické jediné od státníků aneb od pouhé náhody závisí, a že se Bůh všemohoucí o tyto osudy nestará, tenť si ovšem podobné otázky neumí rozřešiti. Pravý katolík ale, jenž dějiny lidské při světle víry svaté zkoumá, z paměti své nikdy nespustí, že Prozřetelnost Božská vždy a všudy nejen osudy jednotlivých lidí, ale i celých národů vládne. Bez Její vůle a bez Jejího dopuštění ani vrabec se střechy, ani vlas s hlavy naší nespadne; tím méně se mimo řízení aneb dopuštění Boží takové změny politické státi mohou, které snahám celého národu nový směr naznačují. Nuže, jaký úsudek si utvořili katolíci o dotčené záležitosti francouzské?

*) Svátek Marie Panny „Pomocnice křesťanů“ zavedl papež Pius VI, který mimo to rozkázal, aby tontýž název „Pomocnice křesťanů“ vřaděn byl do litanie loretské a sice na poděkování a na věčnou toho památku, že jej Matka Boží svou přímlovou z dlouhého zajetí a církev katolickou z velké poroby vysvoboditi ráčila, v kterouž ji císař Napoleon I. uvedl.

Katolíci francouzští, katolíci vůbec, ano i sám sv. Otec své osobní přesvědčení projeví, že onen neočekávaný obrat v politice francouzské Matka Boží svou přímlovou u Boha vymohla. A na jakých důvodech spočívá toto osobní přesvědčení pravých katolíků? Stručný přehled popsaných událostí budiž odpovědí na tuto otázku.

Maria Panna, Matka milosrdenství a Pomocnice křesťanů zázračným objevením svým v La Salette a v Lourdeu lid francouzský k sobě vábiti počala, aby věděl, kam se má utíkat v čas všeobecné pohromy národní.

Ve svatyni mariánské v Lourdes-u nabyt kněz Chocarne vnuknutí, že ku spáse Francie sloužití bude, když lid slavnou národní poutí svou úctu a důvěru k Matce Boží osvědčí.

Matka Boží důvěru v ní složenou novými zázraky při slavné národní pouti Lourdské nejen utvrdila, ale i tou měrou roznítla, že poutníci s nadšením volali: „Není možná, aby Francie zahynula!“

Od té doby konal lid neustále nové a nové poutě ku svatyním mariánským, jsa té pevné naděje, že Francie na přímlovu matky Boží opět spásy dojde.

Poutě mariánské rozehrály důvěrou k Matičce Boží velké množství jiných srdcí studených, chladných a netečných; počet ctitelů mariánských se vůči hledě množil.

Biskupové katoličtí schvalovali veřejně důvěru lidu k Matičce Boží, a lid v důvěře utvrzovali.

Sv. Otec Pius IX. hleděl s velkým zalíbením na důvěru a horlivost lidu francouzského a jej laskavě napomínal, aby ve své důvěře k Matce Boží setrval.

A hle! právě když liberalismus a červený republikanismus své pikle nejlépe byly nastrojily, aby národ do bývalé zlořádné politiky byl zaveden, právě v tom okamžení stane se, mimo nadání, obrat, a sice na svátek Matky Boží „Pomocnice křesťanů,“ na Jejížto přímlovu u Boha lid francouzský vši svou důvěru skládal, a ji tak slavným a příkladným způsobem před celým světem osvědčoval.

Kdo má oči k vidění, viz!

Vzorové apoštolátu.

Prvé nežli opustíme Východ, musíme předce ještě ve jménu církve dvěma jiným císařovnám úctu osvědčiti, kteréž, třeba o mnoho později, svou oddaností věci katolické vydobýly sobě právo k díkům církve katolické. První jest:

18. Císařovna Irena.

První, císa. Irena, právem zasluhuje býti nazývánu: metlou obrazoborců a obnovkyní pocty sv. obrazů, proti nimž poslední císařové a zvláště choť její, císař Leo svatokrádežným způsobem zuřili. Tento politování hodný císař prováděl svou zášť satskou proti obrazům až k nejsprostší nestoudnosti. Když jednou zpozoroval, že na jednom oltáři sv. Žofie nalézá se ještě korunka velmi drahá, již tam císa. Mauricius přinesl, kázal ji sejmuti, a postavil si ji na hlavu, pravě: „Tato koruna lépe se hodí zde než tam, co byla,“ a vzal ji s sebou do paláce. Pomsta Boží nedala dlouho na sebe čekati; prudkou mrtvicí raněn, zemřel císař Leo téhož dne v stáří 30 let, zanechav po sobě 12letého syna. Strana obrazoborcův byla velmi silná a drzá. Veliký počet biskupů a velmožů říše, zvláště pak vojáci císařské stráže telesné byli jsou nakaženi tímto bludem. Stavši se Irena po truchlivém úmrtí manžela svého a za

nedospělosti syna svého císařovnou, nemohla, ač byla katoličkou, na počátku své vlády ihned veřejně napadati stranu, jež tolik neštěstí uvalila na stát a církev a se ani tobo nejhoršího neštítla; právě tak moudře jak horlivě činila, co jí činiti lze bylo. Kázala zastaviti všecko pronásledování katolíků a prohlásila se pro ně, tak že lid počal svobodně mluvit o sv. obrazech a hlasitě na jevo dával žádost svou, by zase obnoveny byly. Právě v tom čase umřel patriarcha Cařihradský Pavel, projevuje svou nejhlubší lítost nad tím, že se naproti obrazoborcům tak slabým prokazoval. Tím uprázdnil se stolec ten. Irena navrhovala biskupům, radě velkých i lidu Tarasia za nástupce jeho, což všude s nadšením přijato bylo. Nebyl sice Tarasius ještě knězem, avšak vychován od sv. máteře své Eukracie, paní zbožností velice proslulé, byl předce nejhorlivějším katolíkem a nejsvatějším mužem celé říše.

Tato volba slouží ke cti císařovně, jak k její moudrosti tak k její zbožnosti. Majíc úmysl na Východě úplně obnoviti katolictví, musela začíti tím, že takového biskupa na stolec Cařihradský dosadila. Tu, kde se o náboženství jedná, nemůže apoštolka, byť sebe pevnější byla vůle její, a sebe vznešenější postavení její, bez vedení a vážnosti biskupovy ničehož, tak jako zase biskup, což jsme i viděly, byť sebe větší byla jeho horlivost, bez spolupůsobení a pomoci apoštolek nic velikého provésti nemůže. Dala pak skrze syna psáti papeži Hadrianovi, a sama jemu v těchto krásných slověch psala: „Protože jsi nejvyšší hlava církve, jež nejvyšší místo mezi biskupy od Boha obdržela, jako jsme my nejvyšší místo v říši obdrželi: prosíme Tě, bys nám svou pomoc dopřáti ráčil: neboť jsme odhodláni, vybojiti zlo, jež tři poslední císařové, protože kacířstvo obrazoborství podporovali, na církev byli uvalili. A jelikož nejvhodnější k tomu prostředek leží v sněmu všeobecném církevním, tedy prosíme Svatost Tvou, aby ráčila sama se k němu dostaviti a staré podání církve o počtě sv. obrazů v něm potvrditi; aneb pak-li bys svou vlastní přítomností nemohl sněm počtiti, bys aspoň pravověrné a výtečné muže poslal do sněmu s psaním doporučujícím, kteří by Tě zastupovali.“ Císařovna přiměla také Tarasia, že psal papeži sám a mu vyznání víry své odeslal.

Ježto Cařihrad nepodával dostatečnou záruku pro svobodu a neodvislost círk. sněmu, postarala se Irena, aby se v Niceji Bythinské sešel. V listech papežových, jež vyslanci přinesli Ireně a synu jejímu, a jež se ve sv. hromáždění předčítaly, blahořečil náměstek Kristův císařovně a císaři za jejich zlozný úmysl, obnoviti zase pravou víru o počtě obrazů, a pravil: „Uskutečněním úmyslu toho zjednájí sobě matka i syn tutéž čest jako Konstantin a jeho sv. matka Helena, když pravou víru hlásali a církev římskou povýšili, matku to duchovní i církve řecké, protože stojí v čele všech církví.“ Biskupové, jenž byli tak nešťastní, že se strhnouti dali v blud obrazoborství, veřejně mu na sněmu odpřisáhli a prohlásili, „že vyznávají, že tito bludařové ve svém boji proti sv. obrazům následují Židů, Saracenů, pohanů a Manichejských.“

Učení o počtě obrazů stanoveno jest opět na pevný základ a na důvody nepopíratelné. Výroky ze spisů sv. Otců dokázáno jest stáří, ustavičné trvání a všeobecnost podání církevního o počtě obrazů Krista P. a Svatých přináležející; a všechny tyto výroky snešeny jsou v jeden svazek. Mimo krásný a výtečný dekret o počtě obrazů stanovil koncil ještě 22 jiných kanonů či pravidel na nejvyšších důležitých o víře a kázni církevní. Převelice jsouc rozradována z poselství, že všecko při tak slovutném shromáždění dobře se zdařilo, psala zbožná císařovna otcům sněmů a prosila je, by všickni přišli do Cařihradu, a tu u přítomnosti lidu své poslední sezení konali, aby tak důležitým úsudkům u víře tím slavnější ráz dodali, kdyžby sami ve hlavním městě říše

je prohlásili, a lid souhlasným voláním přijetí jich na jevo dával. Také o tom spravila Irena otce sněmovní, že celou císařskou gardu kacífstvem nakaženou odeslala do Anatolie, a že ji vybranými pluky nahradila, jimž schválně z Thrácska velela přijíti, na jejich pravověrnost a pořádku milovnost že se mohou docela spolehnouti, aby tedy jen přišli, o svou bezpečnost že se nic nepotřebují báti.

Tato myšlenka císařovny byla jistě rozumná, přání její jistě spravedlivé, než aby se mu otcové mohli vzpírat. Pročež přesídlili se do Cařihradu a shromáždili se u velikém sále v císařském paláci, kdež Irena všemožně o to se přičinila, aby v ničem co do velebnosti a stkvělosti toto pamětihodné sezení nedostatek jakýs netrpělo. Senát i všechny veliké sbory říše byly přítomny. Nesčíslný zástup lidu obsadil všechny vchody. Císařovna objevila se se svým synem. Papežští vyslancové jí prvního místa půjčili, a tak bylo lze viděti paní s 12letým synáčkem po straně, předsedající jednomu z nejslavnějších sněmů církevních.

Sezení otevřelo se řečí císařovninou, již ve jměnu syna i svém vlastním vynesla. Mluvila pak s takovou výmluvností, vřelostí a působností, že celé shromáždění bylo hluboce dojata, ba že slzy radostné se ronily z očí všechněch, až poslední slova Ireny doprovázena jsou nejohnivějším nadšeným voláním. Totéž dělo se, když se předčítal hlasitě a úplně svazek, do něhož všechny výroky otcův o počtě obrazů snešeny byly. Všickni přítomni byli hluboce dojatai slyšíce, jak se ti velicí mužové o tomto článku víry právě byli vyslovili. Uznávali pravdu jeho a dávali živým pochvalným tleskáním na jevo svůj souhlas a svou příchyllost k víře této. Avšak nejvyššího stupně dosáhlo nadšení, kdy propověď článku toho, jakž od sněmu vynešena byla, teď v shromáždění i mimo ně lidu předčítána byla, a viděli, že císařovna ji chce první podepsati. Není ani možné, učiniti sobě pojem o tom plesání a té radosti, s jakouž přijata byla propověď ta a uznána. Stejnou dobu byly ihned na rozkaz císařovny všechny sv. obrazy, jimiž jakoby kouzelným prutem pojednou naplněny byly všechny kostely, císařský palác, ba i všechny ulice hlavního města, odhaleny a okrasami i svícemi kol kolem obklopené lidu k počtě vystaveny. Tohoto dne byl Cařihrad celý takřka jediný chrám, v němž celý národ vzdával sv. obrazům veřejnou počtu, anáž měla jim dáti náhradu za tu svatokrádežnou surovost, s jakouž bývaly dříve zneuctěny, znesvěceny a nohama šlapány.

Ten byl výsledek onoho velikého sněmu církevního, 2. nicejského a 7. všeobecného, sněmu to ze všech nejslavnějšího a nejdůležitějšího, protože na tomto všechny předešlé byly potvrzeny, a všechny nově vzniklé bludy jsou odsouzeny a zavrženy.

Ale na to nesmíme zapomenouti, že ten veliký sněm církevní, a všecko, co z něho pošlo: ukončení velikého kacífstva a obnovení katolicismu na Východě — bylo myšlenkou a dílem jedné apoštolky, anáž svou rozumnou a zmužilou horlivostí dovedla odstraniti pohoršení, jež od 3 císařů a mnohých biskupů dána byla.

Ejhle, křesť. dívky a paní! tak horlila apoštolka ze středu vašeho pro počtu a oslavů svatých, a vy? — jak s vámi to dopadá? — máte-li předc příbytky své okrášlené obrazy svatých? — nepochybuji, ale jen jim také vzdávejte patřičnou úctu, a úctu tu vštěpujte i malým dítkám, držte si je v čistotě, dbejte o to, abyste sošky a obrazy svatých, obzvláště pak P. Marie ozdobovaly v čase jarním a letním květinami a rády na takových místech prodlévejte, až přijde májová slavnost, novena k Srdeci P. J. — dobře si to zapiště do srdcí, abyste na to nezapoměly. Světácké dívky jako karbanici pořád mají v prstech fotografie čili podobizny rozmanitých smrtelníků, a tělesným jen okem pozírají na ně — vy co apoštolky všímejte si více fotografií a

obrazů nebeských obyvatelů, ale nejen mrtvých obrazů a fotografií jejich, nýbrž živých, tak jak se vám v celém životě svém, v ctnostech svých bohumilých, objevují. Proto byloby žádoucno, aby všechny apoštolsky, a já už bych vás všechny mezi nimi rád viděl, měly ve své domácnosti nějaké to album fotografií z nebeské říše, rozumíte? — nu povím zřejměji: nějaké legendy Svatých, nějaké to čtení o Svatých, a časem si blíže živý jejich obraz, jak se vám v životě té neb oné svaté duše podává, prohlédly, a vedle toho obraz svého života porovnávaly, a co by nedobrého, nezpůsobilého ve vlastním obraze jste našly, abyste to vždycky v čas ještě urovnati sobě popřály. Ano v uctivosti mějte obrazy Svatých, rády čtěte život apoštolů katolických, a „jejich obcování konec spatřující, následujte víry jejich!“ (Žid. 13, 7).

Jindy a nyní.

(Popěvky pro útěchu.)

(Pokračování.)

13.
Satan bere
Církvi veškeré
Právo, jež jí dal ženich;
Že jest čistá
Choť to Krista, bere
Slovem, písmem v smích.

14.
Jindy kata,
Advokáta
Nyní na ni posílá;
Proudy krve
Tekly prve,
Nyní čerit satan zná.

15.
Jindy z dola
Zloba holá
Rojila se jako mrak;
Nyní s hůry
Děsné můry
Působí na církev tlak.

16.
Katan dravý
Stínal hlavy
Církve dětem o překot;
Nyní dána
Jím tofána
Aqua, vzítí jím život.

17.
Jindy rány,
Nyní hany
Kuje církvi pekelník;
Nyní staví
Celé davy
Dítek církve ve svůj šik.

18.
Bouře byla,
Lodku kryla,
Pán v lodičce tiše spal,
Učedníci
Bledli všichni,
Tu Pán, povstav, ticho
dal.

22.
Kde jsou horčí
Svatoborci?
Odmetl je nebes hrom!
Církev, čistá
Choť to Krista,
Zkvétá jako v ráji strom!

19.
Kvílí mnozí:
„My ubozí
„Hynem!“ Spasitel to ví;
Až pokyne,
Bouře mine,
Pán nad námi vezdy bdí!

20.
Napoleon!
Víte, že on
Na Petrovu skálu hmát?
Za to ale
Těž na skále
V moři musel umírat!

21.
Tak i nyní
Vedou jiní
Na Petrovu skálu stesk;
Sletí na ně
Z ruky Páně
Jistě také smrtný blesk.

Trní a růže.

Od ♂ m. p.

Otázka a odpověď.

Známo, že se na některých obrazech vypořádává sv. Anton z Padovy s oslem, sv. Anton poustevník (17. ledna) však s vepřem, poněvadž prý po kázání sv. Antonia Pad. před nejsv. Svátostipokleknul i osel, když jinověrci ji tupili; sv. Antoniu, poustevníku, prý se, jak legenda praví, ďábel jednou ukázal ve způsobu vepře.

Dva tupitelé náboženství potkali jednou známého jim, avšak veselého a vtipného frátera, jménem Antonia. Chtěli si ho trochu podatí. Ptali se ho, kterým že jest Antoniem, zdaž Antoniem s oslem, aneb Antoniem s vepřem?

„Pánové, jsem obojím; mluvím-li s vámi (obrátil se k jednomu), jsem Antoniem s oslem; mluvím-li však s vámi (obrátil se k druhému), jsem Antoniem s vepřem!“

Poražen vlastní zbraní.

Bedřich Leopold hrabě Stolberg, slavný církevní historik, složil 1. června 1800 vyznání katolické víry v domácí kapli kněžny Gallitzin-ovy, skládal všechny své státní úřady do rukou krále Bedřicha Viléma III., otce nynějšího německého císaře Viléma I. Král mu pravil s opovržením:

„Nedržím nic na lidi, kteříž víru střídají!“

„Vaše Veličenstvo,“ odvětil klidně Stolberg, „ráčí takto odsuzovati své předky!“

NB. Markrabě Albrecht Braniborský, od r. 1511 velmistr německého řádu, předek nynějších pruských králův, odpadl od církve katolické r. 1530 a přidal se k Lutherství.

Pravda.

Tyrolák vstoupil o polednách v kterejší město do hostince, aby pojedl. Než jísti počal, udělal kříž a modlil se. Vidouce to mladí hejskové — liberálové — usmívali se. Když byl Tyrolák pojedl, zase se modlil. Hejskové se zas usmívali. Tyrolák si toho nevšimnul, zaplatil, vzal uzel na záda, doporučil se uctivě a šel. Když už byl ve dveřích, volal za ním jeden z posměváčků:

„Hé, ty, Vaste, modlí se u vás všickni před jídlem a po jídle?“

Vastl, obrátiv se, pravil zcela klidně: „Všickni, jenom dobytek ne!“ (Jmenoval však jistý druh ho.)

Malomluvný.

Francouzský abbé Blaise Pascal, jeden z největších učenců, obyčejně málo mluvil; za to více myslil. Jednou seděl při velké hostině, zas nic nemluvě. Naproti němu seděl vysoký důstojník vojenský, pravil ku sousedu svému na hlas, tak že to všickni slyšeli.

„Kdybych já měl 10 synů, musil by se nejhlopějšší z nich státi — knězem!“

Abbé Pascal, pohlédnuv na pána, pravil klidně:

„Páne můj, váš otec smýšlel jinak!“

NB. Abbé Pascal zemřel 39 star. Bohužel, že tento duchaplný učenec byl Jansenistou!

„Jakou mírou měříte, atd.“

Při výslechu svědkův pravil mladý soudce jednomu z nich, jenž měl neobyčejně silnou bradu:

„Je-li vaše svědomí tak velkým jako vaše brada, tak jest tuze širokým!“

„Mylord,“ odvětil svědek, „měříte-li svědomí podle brady, tedy vy nemáte skoro pražádné svědomí!“

Otázka za otázkou.

Ve společnosti ptal se velmi vážného muže, liberálního tupitel náboženství.

„Patříte vy snad ku pobožným?“

Oslovený odvětil otázkou:

„A patříte vy snad ku bezbožným?“

Vyznání víry blíže úmrtního lože.

Vysoce postavený úředník, jenž byl bez víry, tupil ji a vše, co s náboženstvím spojeno, i před svými domácími. Měl tento svobodomyšlník velmi hodnou katoličku za manželku; nebyla však s to, aby manžela na pravou cestu přivedla. Měli jedinou dcerušku, již matka pro náboženství a pro ctnost pečlivě vychovávala; a byl by mráz otcových uší snad i tuto květinu spálil — neboť mnohá řeč otcová přec utkvěla v ní; avšak nebeský zahradník se jí ujal. Bylo jí 18

let, tu těžce onemocněla. Den co den se nemoc horšila. Jednoho dne seděl u ní otec, pln laskavé péče a utíral jí s čela pot. Tu se najednou dobré dítě vztýčilo a upírajíc vážně oko své o otce, pravila mu:

„Otče, cítím, že se můj konec blíží; musím se tě nyní něco tázati. — Řekni mi přec, co věřiti mám — to, čemu jsi ty mne učil — aneb, to, čemu věřiti mne matka učila?“

Jak by byl blesk projel duši otce, sklopil oči a pravil:

„Dítě, věř jen to, čemu věřiti tě učila tvá zbožná matka!“

Rouhačům!

Brzy po francouzské revoluci sloužil dnem i nocí v jedné nemocnici ctihodný kněz nemocným a poraněným. Právilo se mu o vojákově, jenž jest celý zmrzačen, tak že se to divu podobá, že ještě žije. Kněz vojáka toho navštívil a našel, že jest docela klidným.

„Milý příteli, řeklo se mi, že trpíte velkými ranami!“

S mírným úsměvem pravil voják.

„Ctihodný otče, oddělejte se mne trochu pokrývkou!“

Kněz ho trochu odkryl a — zhrozil se, vida, že ubožák nemá rukou.

„Jak? Vy se hrozíte pro tuto malíckost? Sdělejte pokrývkou svých nohou.“

Kněz ho odkryl a viděl, že ubohý voják nemá také — nohou.

„Ach můj milý!“ — zvolal kněz útrpně; „kterak vás lituji!“

„Nikoliv, nelitujte mne, otče můj! Stalo se mi to, co jsem zasloužil; neboť právě tak jsem já naložil s křížem. Jednou jsem s mými soudruhy se ubíral ku armádě; tu jsme u cesty našli kříž, jenž vzteku patriotů byl ušel. Já jsem při tom byl nejvíce činným; vylezl jsem nahoru a utrhł jsem s těla Ukřížovaného ruce i nohy.“

Sotva jsme dorazili do tábora, svedla se brzy bitva a při prvním útoku jsem pozbyl ruce i nohy. Budiž za to Bohu čest a chvála, že můj zločin na tomto světě trestá, aby mne, jakož od jeho milosrdenství doufám, na onom světě ušetřil!“

Jesuité.

1.

Za naší doby leccjaký pisálek, obřezaný neb neobřezaný, v novinách, v brožurkách — leccjaký utrhač v parlamentech

lehce nabývá pověsti, že jest osvíceným, že jest svobodomyšlným, pakliže dovede hodně nadávati Jesuitům; Jesuité jsou takovým tluchubům futrálem vši špatnosti a všeho nebezpečnosti pro obec, pro stát a vůbec pro člověčenstvo. Nebude na škodu, uvedu-li výrok francouzského krále Jindřicha IV. dobrotivého o Jesuitech:

„Nenalezuji žádných protivníků Jesuitův mezi rozšafnými, dobrými křesťany, nýbrž jsou to moji libertinové (svobodomyšlníci), moji kalvíni a rozpustilí lidé mezi duchovními; a těmto jsou ovšem trnem v oku; já se mému parlamentu nepodrobím, nýbrž ponechám jejich záležitost biskupům!“

(Většina biskupův francouzských také statečně Jesuity až do roku 1772 hájila. R. 1773 byl řád vyzdvižen.)

2.

Bedřich II. král pruský, znám co svobodomyšlník, ba co nevěrec, choval k Jesuitům velkou úctu; říkával, že jsou nejlepšími učiteli. Nevyzdvihnul je ve svých státech, jenom jim poručil, aby se nosili jako světští duchovní; školy a statky jim všechny ponechal. Když r. 1773 z jiných zemí vyhnáni byli, přijímal je do svých zemí. Francouzským ministrům se posmíval proto, že Jesuity vyhnali; čteme v jeho memoirech takto:

„Hlupáci, zničili lišky, kteréž jim byli honili vlky!“

(*Panvres gens, ils ont détruits les renards, qui leurs ont chassés les loups.*)

A Jindřich IV. a Bedřich II. snad přec rozuměli věcem lépe, než naši pětigrošoví mazálci!

Katolické pozdravení.

Klopstock, zbožný pěvec „Messiády“ praví ve svém listu ku Denisovi ze dne 6. ledna 1767:

„Pamatuji na to, jak velice jsem na mé cestě po Švýcarsku jednou pohnut byl. Někteří dobří Švábové mne potkali a jeden po druhém mi pravili: „Pochválen buď Ježíš Kristus!“ Nevěděl jsem, že to bylo pozdravení, a tak jsem nemohl také zase pozdravovati. Nemohu vysloviti, jak velice mne toto pozdravení pohnulo! Zpáteční pozdravení, o němž jsem se později dozvěděl, připadalo mi tak přirozeným, že jsem se divil, proč jsem na to sám nepřipadnul, abych tak odpovídal.“

Klopstock byl protestant!

Otění obrazů Svatých.

Christian Fr. D. Schubart vykládá ve svém díle: „Leben und Gesinnungen (Selbstbiografie), Stuttgart 1791“ z doby jeho meškání v Mnichově r. 1773:

Ještě stojí živé před mým duchem onen Františkán, jenž právě na modlitbách klečel v klášterské zahradě před vyobrazením Krista krásně na obmítu — jenž ještě krváceli se zdál pod důtkami vojenského pochopu; — jakmile jsem vstoupil do zahrady, vstal. Jeho jasné oko zářilo ještě pobožností.

„Krásný obraz, velebný pane!“

„Originál jest ještě krásnější!“ pravil s úsměvem.

„A proč se nevracujete k originálu?“

„Zdá se, že jste protestantem; — avšak umělec pomáhá jen mé obrazotvornosti: duch můj mešká u pravého Krista. Můžete-li pak se modlití bez obrazu před vaším duchem? Není-li pak lépe, když nám mistr maluje svaté, než naše chorá obrazotvornost?“

Nemohl jsem mu na to nic odpovídati.

Zrušení svátků.

Wagner, protestant, praví v „Reifen aus der Fremde in die Heimath;“ díl I., str. 318 un.): „Kde jsou ty miliony, jimiž se zrušením svátků vlast obohatiti chtěla? Jí nyní snad chudobný svůj chleba lacinější, jak tehdejší naši kazatelové nám nabulikovali?“

„Ránu, kterouž učinil, trpěti sámť musil.“ Ovid.

Církevní historik Ritter, dómní děkan ve Vratislavi jel jednou po poště v „červené zemi“ (Brandiborsko). Ve voze seděly 2 vznešené dámy z krajiny té, protestantky. Ritter byl po světsku oblečen. Dámy by byly rády věděly, kým že je? Domnívaly se, že jest snad nějakým Junkerem. Chtěly jej všelijak zaplésti do hovorů; Ritter byl však velmi malomluvným. Jedna z dám počala naříkati, že jest jí horkem ve voze ouzko, ba počala dokonce, patrně naschvál, padati do mdlob, očekávajíc snad, že Ritter se přičiní ku jejímu krášení. Ritter, vida tu strojenou komedii, ani se nehýbal. Druhá dáma, že byl tak negalantním, pohlížela naň jedovatě. Ritter mlčel. Na nejbližší stanici musili čekati, než se přepřáhlo. V poštovní kanceláři seděli na pohovce dva měšťané, jenž byli jeli v druhém voze, zcela klidně

vedle sebe, nic nemluvíce. Ritter stál u okna, klepaje na ně prstem. Tu přistoupila jedna z těch dám k němu, řkouc:

„Podívejte se, pane, na ty dva tamhle!“ dívajíc se na ony měšťany, „ti musí být katolíci, mají hloupé tváře!“

Ritter přejev podle svého zvyku tvář rukou, odvětil dámě:

„Vy musíte býti též katoličkou, neboť máte strašně hloupou tvář!“

Křesťanská víra — nepochybnost.

Za časů belgických rozbrojů náboženských žil v Lüttichu hodný katolický měšťan, jenž jednou pronesl pamětihodné slovo. Jakýsi nadutý muž — tehdejší liberál — žádal od něho, aby mu to a ono ve víře vysvětlil, užívaje při tom ustavičně této otázky:

„Jak a jakým způsobem to a ono tajemství se dá vysvětliti? kterak se to děje, že za některé viditelné znamení neviditelná a nadpřirozená moc a podstata účinkuje?“

Onen měšťan odbyl dotíravého nevhodnější odpovědí:

„Doufám, že pomocí milosti Boží jednou vejdu do života věčného, a sice ne bránou, na níž stojí otázky: „Jak a jak to?“ nýbrž onou bránou, na níž jest nápis: „Credo“ (věřím)!“

Nevěra.

Jeden z oněch mužů, kteříž se drží zásad nevěreckého Voltaire-a, měl tu čest, že s pověstným P. Lacordaire-em jedl u jednoho stolu. Domnívaje se bezpochyby, že povolán jest, aby tohoto dominikána a kazatele k nevěře v Boha obrátil, počal pronášeti pochybnosti, zdaž Bůh jest. P. Lacordaire, jenž byl učiněnou trpělivostí, poslouchal sice, neodpovídal však ani slova, ponechávaje to ostatním hostům, aby vyslovené důkazy nevěrecovy vyvracovali sami. Toto mlčení Lacordaire-ovo se však tomuto nelíbilo: I zvolal: „Vy máte o tom rozhodnouti!“ při tom na Lacordaire ukazoval, „není-liž to bláznovstvím, věřiti to, co nepochopujeme?“ „Nikoliv, pane můj!“ zvolal tento, „s tím nesouhlasím. Nuže, pochopujete, kterak oheň máslo rozpouští a vejce zatvrzuje — dva sobě odporující účinky, jenž z této příčiny pocházejí?“ — „Nikoliv!“ odpověděl onen; „avšak co s tím chcete?“ — „Mínil jsem tím,“ končil Lacordaire, „že vy, ač to nepochopujete, nicméně přec věříte v omelety!“

Zlaté klasy.

Sebral na nivách protestantské literatury ♂ m. p.

Úvodek.

Sv. Pavel praví (Efez: IV. 5, 6): „Jeden Pán, jedna víra, jeden křest, jeden Bůh a Otec všech.“ Zcela přirozeno: an jen jeden Bůh jest, tedy může pravou býti jen jedna víra. Protivník však Boží od počátku světa mýlil lidi v pravé jedné víře, aby rušil království Boží. Jestliť to onen duch, jenž hned prvním lidem víru v Boha a ve zjevenou jim věčnou pravdu rušil; jestliť to onen „nepřítel,“ o němž praví Syn boží u sv. Matouše. XIII., že „naseł koukole mezi pšenici.“ Jestliť to tentýž „nepřítel,“ jenž během všech křesťanských století použil i lidí, buď zpupných, aneb jinak hříšných, aby jimi „naseł koukole mezi pšenici.“

I v XVI. století onen „nepřítel“ použil vzdorovitosti jistého člověka, aby jí naseł se koukole mezi pšenici. Avšak člověk jest stvořen od Boha pro Boha, tedy také pro Jeho jedinou pravdu a víru; proto nemůže člověk docela ze svého ducha tento znak Boží setřít tak, aby po něm pražádné stopy nezůstalo o něm. Odtud pochodí, že i zjevní „nepřátelé“ jedné pravé víry čas od času dávali této víře svědectví. Děje se s pravou vírou u takových nepřátel tak, jako oleji ve vodě. Byťby někdo sebe více se vynasnažoval, aby, leje do oleje vodu, jej na dno dostal, nejde a nejde to — olej tlačí na povrch, na světlo, plove nad vodou a stává se viditelným -- všem, kdož nezavírají očí svých.

Děje-li se tak u náruživých „nepřátel“ té jedné, pravé víry, děje se tak tím více u pozdějších aneb současných stoupencův jejich, jenž často nehořívají plamenem nenávisti a vzdorovitosti; jenž klidněji bádají a láskou ku pravdě vůbec vedeni, té jedné pravdě, té jedné víře svědectví dávají.

Protestantský farář Dr. Weinmann dobře praví:

„Přiznání-se protivníkovu jest nejlepším důkazem.“

Za naší doby zas onen „nepřítel“ činí útoky na onu jednu víru, snad vzteklejší, než kdy jindy, a má více pomocníků, než kdy jindy. Proto jsem sebral na nivách protestantské literatury všelikých národův taková „přiznání-se protivníkův“ ku jedné pravé víře, aby jimi katolíci v lásce k ní a k jedné, svaté, všeobecné, apoštolské církvi utvrzeni byli.

Nazývám tyto klasy „zlaté“; žlato jest nejdrahocennějším kovem. Avšak nad vše zlato drahocennější jest pravá, katolická víra!

Pán Bůh račiž žehnati všem čtenářům „zlatých klasů,“ aby chleb z nich je živil do života věčného!

„Jesuité padli co oběť hanebné pomluvy; jejich zahynutí bylo dílem závisti, zlomyslnosti a temnosti!“

(Robert Charles Dallas, právník (Angličan): „O řádu Jesuitův“ 1817. Z angličtiny, 1820).

„Zrušením tovaryšstva Ježíšova se katolická církev v její nejdotklivější části poranila, a jest se — ne bez důvodu — co obávati, že se nyní brzy množství nebezpečných novot vloudí, jež by nejen pro katolické náboženství velmi smutné následky míti, nýbrž i celou budovu křesťanství, až na jeho první základy ohroziti mohly!

(Dr. Samuel Johnson, Rozmluvy s abbé Rosette-m. Viz: Dallas, str. 400.)

„Po jejich (Jesuitův) vyzdvížení pozorovali velmi brzy moudří mužové, že společná hradba všech autorit padlá!“

(Johannes von Müller, Allgem. Geschichte, sv. XXIII., kap. 9.)

„Pakliže ruch světa vykořenění křesťanství uzavřel, tedy jest jeho prvním koncem odstranění Jesuitismu. Napřed Jesuity, pak Ježíše!“

(Kern, Widerlegung der Langischen Behauptung einer gesetzlichen Sünde-Anbefehlung unter den Jesuiten. 1824.)

„Pakliže se všechna svědectví pro Jesuity a proti nim, neodvisle od stranického ducha a beznáruživých předsudků mezi sebou porovnávají, tedy pádí váha ku jejich prospěchu!“

(Robert Charles Dallas, u. m. — uvedené místo.)

„Mezi nekatolíky, zejména protestanty vyjádřovali se vždy největší hlavy a nejšlechetnější srdce příznivě pro katolíky aneb pro Jesuity, jakmile jen s jejich bytostí se, jak se patří, obeznámili, a když jim jen žádný jiný, bližší zájem soukromný ve vyjádření tohoto smýšlení nebránil — k. p. Bedřich Veliký, jenž na požadavek, aby Jesuity ze Slezska vyhual, odepsal:

„Nemám a neznám žádných lepších učitelů pro své katolické poddané, jako tyto tak učené, jakož etnostné otce.“

Kateřina Velká, František Baco, Hugo Grotius, Petr Bayle, Leibnitz, Lessing, Herder, Johannes Müller, Plank, Beckedorf. — Kterak to? Naopak právě nejobmezenější hlavy, a nejvíc nešlechetná srdce a tmaví straníci mezi námi protestanty brojí ustavičně co nejzuřivěji proti katolíkům a Jesuitům!

(Prof. Kern, u. m.)

„Každá malicherná nenávisť našich bohoslovcův proti katolicismu a proti římské hierarchii jest mezi protestanskými kazateli ještě vždy dosti módní. Mnozí těchto pánův, a zejména mnozí spolupracovníci „Darmstädter Kirchenzeitung-u“ činí to úlohou jejich života, aby obrovskou mrtvolu římské církve ohmatávali, čas ob čas zas volajíce: „Ach, jak ošklivě hnije!“ Avšak ačkoliv denně o pokroku této hniloby zprávu podávají, tak se přede vždy ještě nemohou zbaviti strachu, že tento obr zase jedenkrát oživne, a že kychnutím liliputány*) do povětří vyhodí. Proto ujišťují ještě denně své drahé bratry v úřadu, že ten stařec jest vskutku mrtvým, a činí se před očima toho, jenž nepředpojatým hledem masy příběhů světa prohlídá, neskončeně směšnými. Zdaž pak se tohoto ustavičného opakování tohoto jednotvárného válečného hesla ve stech nudných kněžích a časopisů konečně přede neomrzí?“

(Prof. Kern, u. m.)

„Co do vyučovací metody, tak se o tom nic přesnějšího říci nedá, než: „Ať se vezmou žáci Jesuitův za vzor; neboť ze všeho, což nyní uvedeno, není nic tak dobrým jak onano.“

(Baco de Verulam, de dignitate et augmentis scientiarum. L. I., p. 24.)

„Pro vyučování mládeže nebude se moci řád Jesuitův nahraditi.“

(Bedřich II., Oeuvres posthumus, Berlin 1788, sv. XI. Correspondence avec d'Alembert. n. 6. těchto pozůstalých spisů Bedřichových jest XXXVIII svazků.)

„Mně se zdá, že společnost lidí, jenž svůj pokoj a štěstí v tomto světě nenalezají, a protož, aby je v jiném hledala, taková společnost, pakliže s upřímností a a pravdou se vede, jest velmi ctihodnou; a pakliže někdo, kdo peníze má a je vydati

*) Trpaslíci.

může, takové společnosti příležitost zjednává, kdežto odloučená, bez starosti o nutné potřeby žítí může; tak bych nevěděl, co by se proti tomu říci dalo.“

(Matth. Claudius, sämtliche Werke des Wandsbocker Boten, díl VI., str. 32.)

„Dle svědectví historie bylo nahromadění bohatství, a tím — jednotlivcům daný pokoj tak nutně matkou umění a věd, že žádný národ dříve v umění a ve vědě ničeho nevykonal, až tento pokoj nastal. — Po zahynutí západní římské říše barbarskými národy soustředily se statky napřed u duchovenstva a v klášterích. Jakmile se to stalo, přestali duchovní jediné breviáři a mniši jediné pobožnosti žítí; biskupové zřizovali školy, stavěli dómy a kostely; mniši se zabývali vědecky, umění a písemnictví nalezalo na církvi svou živitelku a ochranitelku.“

(Bretschneider, der Simonismus, atd., str. 65, 67.)

„Co ze staré vzdělanosti Řekův a Římanův zbylo, uteklo se do svatyně klidu klášterního. Zde, a jen zde, byly ještě knihy. Že nám díla Řekův a Římanův, že nám historie křesťanského náboženství, prvních německých králův vůbec známy jsou, děkujeme jediné zbožným a učeným mnichům onoho času. Zachraňovaly všechny rukopisy, kteréž ze sutin stěhování národův zachráněny jsou byly, a psali historii svých vlastních klášterů, aneb světské děje svého času.“

(Wolfgang Menzel, Geschichte der Deutschen, str. 95.)

„Mniši to byli, kteříž větší díl, jak hebrejských, tak řeckých a latinských rukopisů biblic, jež ještě máme, opsali. Nadobyčejná krása mnohých těchto spisů, jenž se nejkrásnějším velkolepým dílem tiskařského umění rovná, dokazuje nesmírný náklad času a práce, jenž se na ně vynaložiti musil.“

(Magazin für die neueste Geschichte der protest. Missions- und Bibelgesellschaften. Jahrg. I., sv. I., str. 112.)

„Největší část ústavů našich věd a umění živí se drobty toho, co dříve mužové legendy nabyli, zbožně zřídili, pilně zachránili a potomstvu zbožně zanechali.“

(von Herder, Vorrede zu der Legende.)

„Byla to velká chyba, že se kláštery bez ušetření zrušily, že se duchovním co lenochům nadávalo, že se jim dala žebrácká hůl, a že se ze zemi vyhnali. Takové hříchy se dříve neb později trestají, a bohužel, že se u nás (v Anglii) až strašně trestají. Tu se může říci, že Bůh trest v zápětí poslal. Kde pak jsou nyní klášterům pobrané statky? dílem v rukou židův, dílem jsou promarněny, aby se zničení toho, což starým a ctihodným, podporovalo. Kde jsou ty mnohé knihovny, sbírky přírodnin, fysikální nástroje klášterův? Ony se prodaly na libry prodávacům sýrů, tyto tři v residencích pro ozdobu nahromaděny, kdež nanejvýš několika lidem čas ukracují, kdežto dříve, v mnohých krajinách rozděleny, všeobecnému vyučování prospívaly. Kde jsou velkolepé klášterské budovy? Některé jsou váznoucími továrnami, koupeny za babku, a sice jde větší díl jich za starými hrady, aby záhy co svědkové naší osvětlené vzteklosti o rušení — mluvily. Kláštery byly komorami pokladův a vyučování pro zemi, a ty, jenž jimi nebyly, mohly se jimi učiniti, když naše státy všecko jen tak dalece trpěti chtějí, pokud z toho peníze vytlačití mohou. Avšak, což pak nemohly kláštery také zůstatí z pouhé úcty před jejich dřívějším účelem? Nebyly ony to, jenž první půdu obdělávaly, lid vyučovaly, nevědomé knížata řídily, jejich záležitosti vedly, milostivé náboženství a s ním mravy a vědu donesly? Čím bychom byli bez našich klášterův? Zajisté ještě polodivokými Germány! Což pak nový svět nemá žádných citů více pro dík, pro ctihodné stáří? Což pak chce starce zbaviti života, proto že nemohou více pracovati? Myslíme, že se ještě dočkáme času, kdy vlády,

vyléčené z rušícího osvětářství, rády budou, pakliže do se-rozpadávajících, netopýřům a sovám za příbytky sloužících klášterních budov zase duchovní potáhnou a jejich kůr ke cti Boží a ku vzdělání lidu zanotí. A kdyby konečně kláštery jedenkráté pra-žádný jiný účel neměly, než aby ve službě státu aneb ve starosti o jejich dítky se-sedivší, aneb neštěstím světa omrzeli lidé v nich útočiště nalezali, tak by toto věru bylo dosti dobrodiním pro člověčenstvo a pro stát, jenž své služebníky přede sotva bídne na odpočinek dáti může.“

(Prof. Dr. L. Oken, *Neue Eröffnung, neues Frankreich, neues Deutschland*, 1814. Lorenz Oken, jeden z největších přírodopysků všech časů, profesor přírodopisu v Curichu.)

Duše lidská jest nesmrtelná.*)

(Pokračování od lonska.)

18.

Magdeburské noviny z Gommeku od 22. ún. 1857 přinesly následující událost: „Již k večeru dne 13. ún. vyjádřila se desítiletá dceruška tam bydlícího židovského učitele Franka častěji, že pocituje uvnitř neobyčejnou úzkost, aniž by mohla udati, že by jí bylo jinak tělesně zle. K 8. hodině provázel otec toto dítě s mladší osmiletou dcerou do ložnice. Ale až do půlnoci byl od starší dcery opět a opět volán a prošen, aby jí a mladší spící sestřičku vzal z postele a v jiném pokoji uložil, proto že jí z nepochopitelné stálé úzkosti posud nebylo možno usnouti. Také prý pozoruje jemné stírání vápna se stropu. Tak přišla půlnoc; otec naříkající dcery dal se konečně pohnouti, vyvedl obě dítky z postele do jiného pokoje a proskoumal celý onen pokoj, zda-li by spozoroval nějaké znamení na stropě. Ničehož však nenašel. Sotva však uložil dcery své jinam, spadl kus stropu v délce 8 a v šířce 3 stop na prázdnou postel, kterou na mnohých místech porouchal. Těžký kufr, který právě na tom místě stropu byl položen, spadl též na postel. Tu by zajisté našly obě dcery jistou smrt, kdyby nebylo onoho tajuplného tušení bývalo. Takto ale zachráněn život obou.

19.

Jistý učenec, muž mnoha vědomostí a zdravých náhledů, vypravoval následující příběh: „Já a můj akademický přítel G . . . z R . . . rozešli jsme se v Lipsku přislíbivše si, že, bude-li možno, dáme sobě věděti o úmrtí toho, kdo z nás dříve zemře. Po uplynutí několika roků otevřely se mezi přednáškou, kterou jsem svým posluchačům v S . . . měl, dvěře sálu, kde jsem přednášel. Já pravil žáku, aby dvěře zavřel. Sotva ale je zavřel, otevřely se opět. Já pak nad tím rozmrzen sestoupím z kathedry, abych je zavřel sám. Tu spatřil jsem před nimi celou postavu svého bývalého akademického přítele. Ihned napadla mi ona úmluva při rozchodu. „Snad umřel?“ pomyslil jsem si a zavřel dvěře. Po několika nedělích obdržím psaní z R . . . se zprávou, že ten den zemřel můj přítel a před svým úmrtím že poručil, aby mne hned o jeho smrti zpravili.“ — Jinou podobnou událost vypravoval starý voják: „Byl jsem“ vypravoval „v polském tažení, kde jsem byl 50 mil vzdálen od otce svého. Jednoho dne spatřil jsem sotva si ulehnuv u postele, vedle níž na stolku stála lampička rozžatá, muže podobného otci mému. Když jsem se tázal: Kdo to? a po něm sáhl, uchopil mně svou ledovou rukou za ruku mou a tiskl ji tak silně, jako se tisknou dva přátelé, když se rozlučují. Podíval jsem se

*) Až celou řadu takových příkladů ze života podáme a takto přesvědčení připravíme, pojednáme teprv přímo o nesmrtelnosti duše.

na hodiny a zaznamenal jsem si do své tobolky den a hodinu toho zjevu. Tento zjev ustavičně mi tanul na mysli a často mi napadlo: snad mi nezemřel otec? Komu jsem to vypravoval, smál se, až jsem po třech nedělích obdržel zprávu, že v té noci otec můj skutečně byl skonal.“ — Jiný příběh vypravoval dvorní rada Hellfeld v Jeně u přítomnosti mnoha profesorů při obědě: „Naše fakulta“ začal vypravovati „byla požádána o třetí rozsudek nad kavaleristou, jenž byl pro vraždu ve vyšetřování. Prvé dva rozsudky zněly na odpravení mečem. Prohlídnuv bedlivě spisy a učiniv dle obyčeje svou modlitbu, aby mi dal Bůh ducha rady, chtěl jsem již rozsudek svůj oněm podobný učiniti. Bylo k 11. hodině večer. Tu udeřilo něco na okno jako metlou; za chvílku udeřilo opět. Vstav od stolu vzbudil jsem svého služebníka, aby u mne zůstal, že mi není dobře. S ním jsem se bavil a nalil jsem mu několik skleniček vína. Při třetí sklenici udeřilo opět jako dříve na okno. „Slyšel's?“ ptám se. „Ano,“ dí on, „jakoby na okno uhodilo.“ „Snad to byl netopýr?“ pravil jsem já. „Jak ti to přicházelo?“ „Jako metlou“ dí on. „Ano,“ pravím, „jako metlou.“ A tu jsem ho propustil. Skrze tyto okolnosti — (kavalerista, metla, úmysl odsouditi k smrti) — odložil jsem rozsudek na druhý večer, kdy jsem akta opět pořádně proskoumal. Tu našel jsem v zapletených těch spisech jednu okolnost, která svědčila jaksí pro jeho nevinnost. Než po výsledku jednoho řeznického tovaryše dán byl sice kavalerista do káznice až do té doby, až by jiné důkazy se objevily. Po roce přiznal se právě onen řeznický pacholek, který byl pro krádež zatknut, že sám spáchal onu vraždu, kterou byl kavalerista obviněn.“ (Pokračování.)

Vlci a beránci.

Od ♂ m. p.

Roku 1825 bylo milostivé léto za papeže Lva XII. Toho roku viděl Řím beránky, jenž byli dlouho draví vlci.

Na počátku našeho století utvořila se v horách mezi papežskými státy a mezi neapolským královstvím zlopověstná banda loupežníkův, tak nazvaných Malandrini-ův. Pozůstávala asi ze 30 velmi odvážlivých, až po zuby dobře ozbrojených spoluúďův, kteříž za velení absolutního náčelníka tvořili dokonale seřaděný sbor. Byliť to pravé vzory oněch itálských loupežníků a banditů, jak nám je cestovatelé často popisovali. Loupežníci ti byli tím strašnějšími, poněvadž znali dobře všechny stezky, všechny jeskyně, všechny skrýše oněch skoro nepřístupných lesů. Darma se proti nim vysílala oddělení karabinier-ův, ba i řadové vojsko: loupežníci zmařili všechno namáhání; strach, jenž z nich pro celé kraje vycházel, stával se pořád větším.

Abý měli dostatek potravin, diktovali dvorcům a vesnicím: „Toho a toho dne, v tu a v tu hodinu“ tak psával náčelník obyvatelům, „složíte na to a na to místo tolik a tolik chleba, vína, peněz atd., pakliže tak neučiníte, vypálí se vaše domy! Neopovažujte se, sáhati na naše ženy a děti, aneb bráti je co rukojemce, sic se na vás krvavě pomstíme!“ — Byltě to způsob španělských vražedníkův — žhářův. Zastrášení rolníci dodávali svým nepřátelům bez odporu prostředky ku dalšímu pustošení.

Nikdo nevěděl, kdy a jak že by toto soužení konce vzíti mělo. Nedaleko oněch hor žil ve vesnici staříčký, ctihodný farář, jenž to s bolestí nesl, že měl mnohé ze svých farníkův mezi oněmi loupežníky. Uzavřel, že se o to pokusí, aby je obrátil.

Povzbuzen příkladem sv. Jana — miláčka Páně — jenž vzdor svému vysokému stáří mladého loupežníka vyhledal, uzavřel onen dobrý pastýř, že nasadí život svůj, a že půjde za loupežníky, až je v jejich skrýši nalezne. Odporučiv se Pánu Bohu, vzal svou hůl a svůj breviář, a vydal se k večeru do oněch strašných hor. Vydrápal se s hrozným namáháním až na pokraj kolmé úžlabiny ve hlubokém lese.

„Kdo to?!“ hřměl proti němu s druhé strany strašný hlas.

„Děti mé!“ volal kněz, „Nepřicházím, abych vám něco zlého učinil! Já chci jen vaše blaho; nechte mne přistoupiti blíže; já jsem farář N. — jsem tu sám a beze zbraní! Vždyť mne musíte znáti; vždyť jsem mnohé z vás křtil a na svých kolenou jsem vás držíval!“

Přiblížil se k němu jeden z loupežníků, co zatím jiný, maje karabinu zdaleka na kněze napřaženou, jej z oka nespouštěl. Zvěstovalo se to do hlavního stanu; jedni chtěli, aby se kněz přivedl, jiní se tomu však stavěli na odpor. Náčelník rozhodnul: zkázal staříčkému knězi, aby přišel, že však tak dlouho držán bude, až se ukáže, že se jim nekladou žádná osidla, a že to zaplatí hlavou, kdyby se jeho sboru v nejmenším ublížiti mělo. Kněz milerád svolil: veden dvěma loupežníky, přišel do hlavního stanu. Byla to jako paseka, nízká a úzká, dvojí hradbou košatých stromů, skalisky a skrýšemi obehnaná. Loupežníci seděli okolo velkého skoro už vyhaslého ohniska. Jejich sluncem osmahlé postavy, jejich dlouhé brady, jejich divoké pohledy, jejich dyky, jejich strašné karabiny, nepořádek ve stanu, spojený s podivným oblekem loupežníka v Abruzzách — mohly i neohroženého muže zastrašiti. Vida to vše, počal dobrý kněz plakati:

„Co chcete? Proč jste sem přišel?“ ptal se náčelník.

„Děti mé!“ pravil kmet. „Já jsem váš otec! Chtěl jsem vás navštívit, abych vám pověděl, jak velice jsem zarmoucen! Jaký to vedete život! V jakém stavu jsou vaše duše! — — Mezi tím, co se vaši otcové a matky, vaši přátelé, celá Itálie a celý svět se přičiňují, aby svatého roku použili, činíce pokání — vy rozmnožujete vaše hříchy! — — Děti mé, zdaž pak na to pomýšlíte? Což pak jen vy chcete odpuštěním, jež se všem podává, opovrhovati? Což pak už nemáte dosti těch nepravostí? Veřte mi, mé milé děti, už jest svrchovaný čas, abyste přestali: já jsem vás vyhledal, abych vás uvedl nazpátky do — ovčince!“

Při těchto otcovských slověch dobrého kmeta hleděli udivení loupežníci ve spolek na sebe. Náčelník konečně přerušil mlčení, řka:

„Chce-li se nám dáti milost, tak chceme opustiti způsob života, jakýž vedeme; avšak víme, co na nás čeká; an tedy všude máme před očima smrt, tak chceme raději zde umřítí než na šibenici!“

„Já vám nemohu nic slibovati, pravil kmet, nikdo mne neposlal; kdyby se vám návrat do společnosti povolil, žili byste co dobří křesťané?“

„To se nám nepovolí!“

„Chci jíti ku sv. Oci, chci ho prositi o milost pro vás a chci zas přijíti; děti mé, zapřísahám vás, rozmyslete se; pamatujte na své duše!“

Pak zavázali knězi oči a dva Malandrini ho zavedli až na úpatí hory. Aniž by byl okamžení promeškal, chvátal dobrý stařícký kněz do Říma. Papež byl o události té zpraven: odbývalo se soudní sezení a uzavřeno, aby se kněz ku loupežníkům navrátil a jim život zaslíbil, avšak aby jim hned také řekl, že se ostatně milosti papežově podrobiti musí!

Stařeček hned zase se vydal na cestu a vrátil se k loupežníkům, sdělil jim rozhodnutí papežovo. Zapřisáhal je, aby této jediné příležitosti ku navracení-se na dobrou cestu použili.

„Podle všeho, mé milé děti!“ pravil jim, „jest přede lépe, zde na několik let do žaláře odsouzenu, než pro celou věčnost do pekelného ohně uvrženu býti!“

Znameníť to moc víry nad těmito zbloudilými dušemi! Loupežníci byli přemoženi.

„Já vás chci doprovoditi!“ pravil jim dobrý pastýř.

Vydal se na zpáteční cestu, a jednoho dne viděl Řím tohoto ctihodného stařečka kráčet ulicemi: za ním šlo 30 strašných loupežníků, kteříž, byvše ještě včera hrůzou Italie, kráčeli za dobrým pastýřem jako tiší beránci. Ctihodný kmet je vedl zpříma na Angelský hrad: Malandrinové byli dílem na leta, dílem na celý život *) do žaláře odsouzeni.

To se událo r. 1825 za velkého jubilea!

Tato, v celém Římě dobře známá událost ukazuje, že dvojí ráz středního věku, totiž silná víra a prudká náruživost jest doposud rázem italského obyvatelstva. Jen víru, a všecko by se nejen v Italii, nýbrž i jinde napravilo! Vírou stávají se i z kamenů synové Abrahamovi! —

Hlasatel odpustků plnomocných

v měsíci únoru.

Obyčejné podmínky k získání pln. odpustků jsou: sv. zpověď a sv. přijímání, pak návštěva kostela neb kaple veřejné, a tam modlitba konaná na úmysl sv. Otce za potřeby církve sv.

Dne	
1	Ned. devítuik. Sv. Ondřeje z řeh. kap. a) Vůbec: ve všech kostelích PP. kapucínů a minoritů, (v Praze u sv. Jakuba, obyč. podm.); b) Členové: 1) brat. nejsv. Srdce P. Jež. (neb až bude pátek, obyč. podm. bez zvláštní návštěvy kostela; Z. 2) brat. škapulíře modrého (obyč. podm.); Z. 3) brat. sv. růžence (k obyč. podm. návštěvu kost. bratrstva neb (1. ned měs.) kaple brat.); Z.
2	Očišťování P. Marie. a) Vůbec: 1) u sv. Víta v Praze (obyč. podm.); 2) u sv. Kajetána v Praze (obyč. podm.); 3) u karmelitek na Hradčanech v Praze (obyč. podm.); 4) ti, jenž se denně modlí litanie loretanské (obyč. podm.) Z; 5) ti, jenž se denně modlí ráno: „Zdravas Král.“ a večer: „Pod ochranu Tvou,“ (bez zvláštní návštěvy kost.); Z. 6) ti, jenž nosíce při sobě křížky, penízky, růžence atd. papežskými odp. obdařené, konají jisté modlitby a dobré skutky (obyč. podm.); Z. 7) ti, jenž totéž činí nosíce při sobě křížek neb peníz sv. Benedikta svěcený (obyč. podm.);

*) Roku 1842 žil ještě poslední z malandrini-ův, jmenem Bernardone.

Dne	2	Z. 8) ti, jenž hrdinský skutek lásky k duš. v očištění vykonali (každý pondělí stačí přítomnost mše sv. bez sv. přijímání); Z. b) Členové: 1) brat. nejsv. Srdce P. Jež. (obyč. podm. a návštěva brat. kostela); Z. 2) brat. škapul. P. Marie Karmel. (návštěva farního kost.); 3) brat. modrého škapul. (obyč. podm.); Z. 4) brat. sv. růžence (bratr. kost. neb kaple); Z. 5) brat. „dobré smrti“ (návšt. brat. kost.); Z. 6) arcibrat. nep. Srdce P. Marie (bez zvláštní návšt. kost.); 7) arcibr. k potěše duší v očištění (obyč. podm.); Z. 8) jednoty sv. Boniface (bez zvláštní návšt. kost.); 9) spolku „živého růžence“ (obyč. podm.); Z. 10) spolku ustavič. ctění sv. Josefa (obyč. podm.); Z. 11) brat. křesťanských matek (návšt. brat. kaple); 12) arcibr. drahocenné krvi P. J. (neb v jiný den oktávy, obyč. podm.); 13) jednoty klan. se vel. Svát. a podporování chudých kostelů (návštěva vel. Svát.); 14) brat. škapul. andělského (návšt. farního kost.)
	pondělí.	
	3	sv. Viridiany p. Vůbec : v kostelích PP. minoritů (v Praze u sv. Jak., úterý. obyč. podm.)
	4	sv. Josefa z Leonis , kapuc. Vůbec : V kostelích PP. kapucínů (obyč. podm.)
	—	sv. Ondřeje z Kors. b. a) Vůbec : u karmelitek na Hradčanech (k tomu ještě 2 odp. pro každou z 9 střed před sv. Josefem obyč. podm.); b) Členové: brat. škap. P. Marie Karmel. (k tomu 2 odp. z téže příčiny a 3 odp. ještě, jako každou jinou středu návšt. farního kost.)
	středa.	
	5	sv. mučovníků Japonských a) Vůbec : v kostelích řádu tov. Jež. (v Praze u sv. Ignáce) jakož i PP. kapucínů a františkánů (obyč. podm.) b) Členové: 1) modlit. spolku: „Maria Paní nejsv. Srdce“ (každý čtvrtek neb ned. bud. obyč. podm.); Z. 2) jednoty klan. se vel. Svát. a podpor. chud. kostelů (1. čtvrtek měs.) (návšt. vel. Svát.)
	6	sv. Doroty p. a m. Členové: 1) brat. nejsv. Srdce P. Jež. (neb již min. neděli bez zvláštní návšt. kost.); Z. 2) apoštolátu modlitby (obyč. podm.); Z. 3) brat. červeného škapul. (kaž. pátek, (1. pátek měs.) k obyč. pod. rozjímání o umučení P.)
	7	sv. Romualda zakl. ř. (sobota).
	8	ned. 1. po devít. sv. Jana z M. zak. ř. Členové: 1) brat. škap. andělského (obyč. podm. a návštěva farn. kost.) 2) brat. k uctění vel. Svát. pod ochranou sv. Benedikta (slavnost nejsv. Srdce P. Marie v bratrstvu — podmínka tatáž.)
	9	sv. Apolonie p. a m. Vůbec : ti, jenž hrd. skutek lásky k duš. vykonali, pondělí. (každý pondělek, stačí přítomnost mše sv. bez přijímání) Z.
	10	sv. Školastiky p. a) Vůbec : v kostelích řádu sv. Benedikta (v Praze v Emausích obyč. podm.); b) Členové: brat. k uctění vel. Svát. pod ochranou sv. Benedikta (návštěva farního kost. a obyč. podm.)
	úterý.	

Dne	
11	sv. Eufrosiny p. a) Vůbec: u karmelitek na Hradčanech (na každou z 9 střed před sv. Josefem, obyč. podm.); b) Členové: brat. škapul. P. Marie Karmel. (každ. středu, k tomu ještě 2 odp. z téže příčiny, návštěva farního kost. a ob. pod.) středa.
12	sv. Eulalie p. a m. Slavnost velikého zadostučinění v brat. kuctění vel. Svát. pod ochranou sv. Benedikta. Členové: 1) téhož bratrstva (návšt. farn. kost. ob. pod.); 2) modlit. spolku: „Maria, Paní nej. Srdce“ (každ. čtvrtek neb až bud. neděli obyč. podm.) Z. čtvrtek.
13	sv. Angely z Foligny p. a) Vůbec: v kostelích PP. kapucínů (obyč. podm.); b) Členové: brat. červeného škap. (k obyč. podm. rozjímání o umuč. P.) pátek.
14	sv. Jana kn. řeh. Členové: brat. andělského škapulíře (k obyč. podm. návšt. farn. kost.)
—	slavnost Japanských muč. v řádu minoritském: Vůbec: v kostelích sobota. téhož řádu, (v Praze u sv. Jakuba, obyč. podm.)
15	ned. 2. po devít. Sv. Faustina m. a) Vůbec: ti, jenž navštíví vel. Svát. v těchto posledních dnech masopustních vystavenou (k tomu obyč. podm.); Z. b) Členové: 1) brat. nejsv. Svátosti olt. (obyč. podm.); Z. 2) spolku: „živého růžence,“ (obyč. podm.); Z. 3) brat. černého škap. (k ob. podm. průvod (3. ned. měs.) brat.); Z. 4) brat. andělského škap. (tytéž podm.)
16	sv. Juliany p. a m. Vůbec: ti, jenž hrd. skutek lásky k duš. vykonali pondělí. (každ. pond. stačí přítomnost mše sv. bez přijímání); Z.
17	sv. Evermoda b. Vůbec: v kostelích řádu premonstrat. (na Strahově, úterý. obyč. podm.)
18	sv. Heladia b. a m. a) Vůbec: u karmel. na Hradč. (každou z 9 střed před sv. Josefem obyč. podm.); b) Členové: brat. škap. P. M. Karmel. každ. střed., k tomu ještě 2 odp. z téže příčiny (k ob. podm. návšt. farn. kost.) středa.
—	sv. Ondřeje z Korsiny. Vůbec: v kost. PP. minoritů (v Praze u sv. Jak. (ob. podm.)
—	Popeleční středa. Členové: brat. anděl. škap. (návšt. farn. kost. ob. pod.)
19	sv. Konráda poust. a) Vůbec: v kostelích PP. minoritů (u sv. Jak. v Praze, obyč. podm.); b) Členové: modlit. spolku: „Maria, Paní n. Srdce“ (každ. čtvrtek neb až bud. ned. čtvrtek. obyč. podm.); Z.
20	sv. Eucharie b. Členové: brat. červeného škap. (každ. pátek, k obyč. podm. rozjím. o umuč. P.) pátek.
21	sv. Eleonory p. Členové: brat. modrého škap. (každou postní sobotu, sobota. obyč. podm.); Z.
22	1 ned. postní. Členové: jednoty sv. Vincence z P. (súčastní-li se valné schůze, obyč. podm.)
—	sv. Margarety z Kort. Vůbec: v kostelích PP. františkánů (obyč. podm.)
—	(posled. ned. měs.) Vůbec: ti, jenž se aspoň 3krát týdně společně modlívali 5 desátkový růženec (obyč. podm.)

Dne	
23	sv. Petra Dam. b. Vůbec: ti, jenž brd. skutek lásky k duš. vykonali pondělí. (každ. pond. stačí přítomnost mše sv. bez přijímání); Z.
—	sv. Margarety z Kort. Vůbec: v kost. PP. kapuc. a minoritů (v Praze u sv. Jak., ob. pod.)
24	sv. Matěje ap. a) Vůbec: ti, jenž nosíce při sobě křížky, růžence, penízky atd. papež. odpustky obdařené konají jisté modlitby a skutky dobré (ob. pod.); Z. b) Členové: brat. „dobré smrti“ (návšt. brat. kaple neb kost. ob. pod.); Z.
25	sv. Valburgy p. a) Vůbec: u karmel. na Hradč. (každ. z 9 střed před sv. Josefem ob. pod.); b) Členové: brat. škap. P. M. Karmel. (z téže příčiny, k tomu 2 odp. jako každou středu ob. pod. a návšt. far. kost.)
26	sv. Leonarda b. Členové: modlit. spolku: „M. Paní n. Srdce“ (každ. čtvrtek. čtvrtek neb bud. ned., obyč. podm.); Z.
27	sv. Juliana m. Členové: brat. červeného škap. (každ. pátek, k ob. pod. pátek. rozjím. o umučení P.)
28	sv. Romana m. Členové: brat. modrého škap. (každou postní sobotu, sobota. obyč. podm.) Z.

Mimo to mohou ještě věřící pln. odpustků v tomto měsíci získati, když tytéž podmínky plní jako v měsíci lednu, a sice:

- I. Jednou v den dobrovolně sobě zvolený:
 - a) vůbec: když po celý měsíc konali denně některou tam uvedených modliteb a rozjímání, neb jsou-li:
 - b) členové některých tam uvedených bratrstev a spolků.
- II. Dvakrát ve 2 sobě dobrovolně zvolených dnech:
 - a) vůbec: když se modlí denně ráno: „Zdravas Královno“ a večer: „Pod ochranu Tvou“ (vždy v neděli ob. podm. bez zvláštní návšt. kost.) Z.
 - b) členové: 1) spolku: „dílá k rozšiřování víry sv.“ (ob. podm. a návšt. farn. kost.); 2) jednoty mision. sv. Ludvíka (podm. tataž); 3) arcibr. Srdce P. Marie (ob. podm.) Z.
- III. Jednou lze též v tomto měsíci získati pln. odp., jež jen jednou v roce se udělují, pak-li již v lednu na to pomýšleno nebylo. Takových mohou získati věřící:
 - a) vůbec; 1) ti, jenž konají denně některou z následujících modliteb:
 1. „Staniž se, budiž chválena a věčně velelena ve všem nejspravedlivější, nejvyšší a lásky nejhodnější vůle Boží!“ (ob. podm. bez zvláštní návšt. kost.); Z.
 2. za zemřelé večer po klekání 129. žalm: „de profundis“ (tataž podm.); Z.
 3. pět desátek růžence sv. Brigity (tataž podm.) aneb: 4. alespoň 5 desátek sv. růžence vůbec, (obyč. podm.) Z.
 - 2) ti, jenž se 4krát v týdně modlí sv. růženec na počest 7 bolestí P. Marie (obyč. podm. bez zvláštní návšt. kost.); Z.
 - 3) ti, jenž se aspoň 10krát za měsíc modlí: „Zvěstuj Tělu“ (Pange lingua) neb aspoň: „Tantum ergo“ (ob. podm.); Z.
 - 4) ti, jenž jednou v roce věnují 1 hodinu k zbožnému rozjímání a modlení na počest bolestné Rodičky B. (ob. podm.); Z.
- b) Členové: 1) spolku věčného růžence v určitý den, v němž jim hodina k modlení připadá (obyč. podm.); Z.
- 2) spolku ustavičného ctění sv. Josefa (v připadající den obyč. podm.); Z.
- 3) spolku: „dílá k rozšiřování víry sv.“

- v den, kdy se koná památky výroční úmrtí všech † členů (ob. pod.); 4) jednoty misionářské sv. Ludvíka v podobný den (ob. podm.); Z. 5) brat. modrého škapul. (ob. podm.); Z. 6) arcibr. Srdce P. Marie, když se denně „Zdravas“ modlí za obrácení hříšníků v den výroční jich křtu (ob. pod. bez zvláštní návšt. kost.); 7) brat. černého škapul. v den slavnosti patrona bratrstva (k obyč. pod. návšt. kost. neb kaple brat.); Z. 8) brat. k uctění vel. Svát. pod ochranou sv. Benedikta v den, kdy člen převzal hodinu své roční pobožnosti (neb během oktávy — k obyč. pod. návšt. farn. kost.)
- IV. každou neděli: a) vůbec: 1) ti, jenž po 7 neděl konají nepřetržitou pobožnost ke cti 7 radostí a žalostí sv. Josefa, což platí o každém měsíci (obyč. podm.; 2) ti, jenž v tomto měsíci konají po 6 neděl nepřetržitou pobožnost ke cti sv. Aloisia Gonz. (bez zvláštní návšt. kost. ob. pod.); Z.
- V. Na závěrku noveny konané v tomto měsíci ke cti: 1) nejsv. Trojice (obyč. podm.); Z. 2) nejsv. Srdce Jež. (bez zvláštní návšt. kost.); Z. i to platí o každém měsíci.
- (Pokračování budoucně.)

Z I s s o u d u n u

odpověď na psaní a fábory tam zasláné.

V Issoudunu, 19. pros. 1873.

Velebný pane! Četl jsem se zálibou Vaše psaní ze 16. listop. 1873, které obsahovalo zprávu z krajin Českých. Jsemť Vám velmi povděčen za Váš soucit, který s našimi pracemi dobře dokazujete, a za horlivost v šíření našeho milého spolku. Naše Paní nejsv. Srdce Vám to nahradí. Pracujte jen, ji ve známost a lásku přivést, t. j. spolupůsobte činně pro zvelebení Srdce Ježíšova a pro dobro duší. — Popřejte nám tedy, velebný pane, dále Vaší vzácné pomoci a obdržíte na vzájem pro sebe a svoje hojného požehnání. — Každou neděli, při večerní schůzi, a každý čtvrtek při mši arcibratrstva konají se veřejné modlitby v privil. svatyni Naší Paní nejsv. Srdce u nohou sochy ověncené na úmysly, které jste nám udal. Ještě víc, třikrát za den činí si misionáři nejsv. Srdce to povinností, na tyže úmysly se modliti.

Vaše dva fábory z Čech došly sem 8. prosince, na den slavnosti nepošk. početí naší dobré Matky. Byly vystaveny ve svatyni naší Paní nejsv. Srdce a my je chováme co sladkou a vzácnou památku. — Ačkoli vzdálenost dělí naše těla, naše duše a srdce spojují se s Vašími u nohou královny Srdce Ježíšova. — Tisícere díky Jeho jmenu! Podejte nám zprávy o bratrstvu v Čechách. Vy můžete psát latinsky; my milujeme velmi to, co z Vaší strany přichází, a nebojte se podrobnosti vypravovati, Vy nás živě zajímáte. — Kdy tedy přijdete na pouť do Issoudunu? Máme světničku tak právě pro Vás přichystanou. — Račtež přijmouti ujištění mé hluboké úcty v Srdci Ježíšově, atd.

ředitel arcibratrstva:

J. Chevalier,

mis. nejsv. S.

Poznámka: Ježto k zapravení práce za fábory se o 16 zl. 15 kr. více sešlo, trváme, že v úmyslů ctitelů Bohorodičky jednáno, když za ty dárce od chudých kněží mše sv. se sloužiti budou. Rozdělení jich učiní redakce „Šk.“

Opět o jeden drahokam více do koruny M. Boží Filipsofské a to ze Slovácka.

Což pak to může býti za drahokam z kraje toho bídného, řekneš sobě m. čtenáři? Třebas to jen křemelice slovácká — poněvadž ale ze srdce upřímného a P. Marii náchylného, — tím vzácnější.

Slovácké Luhačovice a Filipsofs jak daleko to od sebe! Jak až tam dostala se zpráva o Filipsofské milostné Matce té? Jen podívej se do Magnifikat, v 5. veršíku je to: A progenie in progeniem misericordia ejus, což někdy vztahují i na Máti (pěvkyni samu) mysle sobě: Od pokolení k pokolení, od národa k národům milosrdenství Její; a pak jsme školáci „Srdce Božsk.“ a kdo pilným je žákem „Školy,“ mohl čítati ty milodárky z kraje našeho, a poznati, jak mnoho srdcí vydobyla sobě i u nás Matka Boží Filipsofská. Ten lid náš, on počítá prostě ale dobře mysle sobě: Vždyť Matka Boží Provodovská pomohla a pomáhá i cizým t. j. z jiného kraje, proč neslitovala by se Panna Maria Filipsofská i nad námi ubohými? — Tak myslela si i jedna dobrá ale od Boha těžkým křížičkem navštívená duše, když se poslední pomocné slámky chytla, noveny t. j. pobožnosti k Matce B. Filipsofské a hle — Veronika Semelova — toť jméno její, ona počítala dobře — a Bůh za to budiž veleben i mocná Máti Jeho — ona udržela se na břehu tohoto života uzdravena na duši i na těle a jak? — Ona Vám to m. čtenářové sama poví:

„Čtyry léta tomu asi budou, co ulehla jsem pronásledována hroznými křečmi — a od doby té 1870 byla jsem obrazem pravého Lazara. Nevím byl-li to křeč, aneb padoucí nemoc — zkrátka u mne k neuhodnutí — ani jména nenalezli pro ni lidé — chodili se na mne prý dívat, jako na něco zvláštního, ano byla jsem jim pravým strašidlem, ba dokonce mnozí pravili, že jsem podsedlá zlým duchem — ale ať si to bylo, co bylo, byli to bolesti hrozné a tak veliké, že jsem sobě nic jiného nepřála na tomto světě, jen alespoň na 1/4 hodiny zbavena býti bolestí těch a pak snad za tu chvíli jen byla bych volila umřít. Tělo měla jsem jako zdřevnatělé, mluvíti jsem nemohla velmi dlouho, slyšela jsem, cítila jsem, ale mluvíti jsem nemohla. Ve mně to bouřilo a časem myslela jsem, že mne to rozrazí. Jak hrozný stav můj byl, ani vyřici nemohu, poněvadž jsem časem jako smyslů zbavena ležela; bolestmi tu dobou trhalo sebou tělo, jak dosvědčuje můj muž a druzí. Lékař hraběcí vzdal se již veškeré naděje a nenavštěvoval mne více s tím podotknutím, že „škoda útrat tam, kde pomoci není.“ — A hle on mýnil a Matka Boží změnila. —

Nevédela jsem a neslyšela jsem nic o Filipsofs, až, abych to vděčně ale upřímně řekla, až se mi takřka Matka Boží sama nabídla.

Jednoho dne — tak temně se na to pamatuji — přišla mne navštívit zdejší jedna zbožná paní a vykládala mi o zázračném místě tom; já něco zachytla, ale poněvadž počínaly opouštět mne smysly, tu opustila mne paní ta a přišla brzy zase podruhé, a tu byla jsem chvíli při paměti, přinesla svěcené plátenko knížku o pobožnosti k Matce Boží a ukázala mi — vlastně mému synu, neboť ja nemohla jsem sobě to pamatovati —, jak to vykonávat se má.

Příčiněním zbožné duše té, „anděla strážného mého“ — lepšího jména pro ni nenalezám, vzmohla se ve mně taková důvěra k Panně Marii Filipsofské, že stůj co stůj předsevzala jsem si vykovávati pobožnost tu — ale nemohla jsem pro nemoc, ale aspoň úmysl jsem měla — tu za mne vykonala ona zbožná paní a též můj syn mi ji každodenně předfíkával, — a hle vyprošena mi byla již ta síla —

Bohu díky za to —, že poprvé po 4 letech opět schopna jsem byla, obmýti duši mou ve svátosti pokání a s vědomím přijati nejsv. Svátost oltářní. S Ježíškem v srdci svém vrhla jsem se do náručí Matky Boží Filipsdorfské a počala jsem ač ještě s mnohými obtížemi nově vykonávati sama — a hle s Ježíškem jsem vyprosila víc, již bylo mi levně, jako by břímě se mně sňal — a podruhé nově stala jsem již po 4 letech poprvé s lože a nyní — — divte a chvalte a velejte se mnou všichni to „Uzdravení nemocných“ za to velké dobrodiní, které prokázalo mi nehodné — nyní již chodím, pracuji, ano i břímě nositi jsem v sto.“ —

Přál bych tak mnohemu potkat tu osobu, na níž učinil veliké věci Pán na přímluvu Marie, a zeptat se jí na příčinu uzdravení jejího — tu viděli byste mnoho a slyšeli málo — neboť důvěra k Marii velká jest u ní, ale slze vděčnosti nedají jí ani vypověděti vše.

Vidí to všichni Lubačovští, a ti dobří obdivují a chvalořečí Marii utikající a tulíce se k ní pevněji — a co ti „pokročilí?“ těm to vrtá v mozku ale předce „chtěj nechť“ vyznati musí, „že mocný jest Pán v Mátě své Marii.“

K čemuž vroucné připojuji jen přání, „by mocným ale tež milosrdným ukázal se i na nich.“

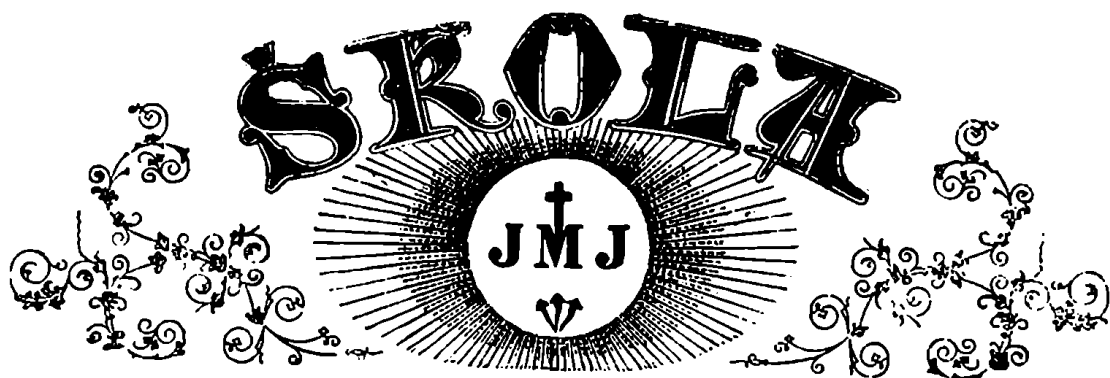
K hlavnímu úmyslu modlitby pro měsíc únor.

Petice podávati sborům zákonodárným (sněmům, parlamentům, říšským radám) není v zemích ústavně řízených toliko právem občanským nýbrž také svatou povinností křesťanův, kdykoliv se jedná o pravdu a svépřímnost církve katolické. Hrozí-li církvi nebezpečství, že by mohla skrácena a omezena býti ve své samosprávě, nezbyvá její věrným synům a dcerám, jako se za v čas proti všelikému násilí ohraditi způsobem zákonným a své přesvědčení vyjádřovati peticemi tam, kde se zákony tvoří. Z řečí, jež slavný Irčan O'Connell činil na táborech a v parlamentu Anglickém, nemnoho si vzpupní nepřátelé katolického vědomí Irského činili; když však poslanec tento na stůl domu (v parlamentě) jednoho dne položil 40.000 petic, obešel protivníky mráz, zachvěli se strachem a hrůzou a stali se povolnějšími jeho spravedlivým nárokům. Mohutný ruch petiční rozvinul se za dnův těchto v Německu, kde staří a mladí, mužové a ženy svému katolickému svědomí dávají výraz vůči sněmu a parlamentu v Berlíně, kde se žalostné věci proti církvi katolické osnují a v život provádějí. Petice jsou sice s to, otrásti smýšlením nepřítelovým; ale mocnější ještě jest — modlitba za církev. Petice O'Conellovy sprovázal zbožný lid Irský modlitbou až do parlamentu a za zdar petic katolíkův v Německu nepřestávají se zařizovati ve všech katolických chrámech a rodinách říše německé dojemné pobožnosti. Bůh dobrotivý račiž požehnati peticím, svědčícím parlamentům a říšským radám v prospěch církve a vyslyšeti hlasy těch, kdo za její volnost se v této době těžkého navštívení modlí.

Zprávy a drobnosti.

Poutě na posv. místa v Čechách v letech minulých byly od protivníků všakého veřejného vyznání křesťan. náboženství, jak nám vůbec známo, všemožně zamezovány, brzo tupením jich v novinách a podkládáním nekalých úmyslů, brzo strašením cholerou a jinými nakažlivými nemocemi, ba i zákazy od světské vlády. Nicméně nedali se zbožní poutníci docela odstrašiti, ba zvěděvše úmysl různých těch odstrašování připutovali hojněji než jindy. Tak k. p. přišlo na sv. Horu u Příbramí právě vloni více poutníků než jiná léta. Tři velké procesy z Prahy, vícero z Bavor, několik z Moravy, v celku 465 procesí s 115000 poutníky pozdravilo tam Bohorodičku a 75000 přistoupilo ku stolu Páně. Cizích kněží 133 sloužilo tam mši sv. Důvěra ctitelů Bohorodičky nebyla

také marna: událo se v hojném počtu podivuhodných obrácení hříšníků a vyslyšení proseb. V Bohosudově (Mariaschein), v jehož okolí v loni cholera skutečně oběti si hledala, v místě ale samém toliko P. Haslingra, kuže T. J., známého to horlitele pro čest B. a spásu duší, urvala, a kde jindy obyčejně 24 až 30 tisíc lidu přistoupilo k stolu P., uskrovnilo se ovšem v loni účastenství z příčiny zmíněné; nedá se ale soudit, že by křiky neznabožů měly velkého úspěchu v lidu, ba právě zřejmější jich vystupování a ovoce, které jejich zásady co don přinášejí, vystřizliví úplně lid a on pozná, že není spásy nežli v životě podle učení Ježíše Krista. — (Z mnohých poutních míst v Č. nedošly nás zprávy.)

Božského Srdce Páně.

Ročník VIII.

Březen.

Číslo 3.

Kristu Ježíši Spasiteli na kříži klaněme se ve Vší VDěčnosti
a hluboké úctě.

Zrcadlo lásky Božského Srdce Páně.

III.

„Tehdy plivali na tvář Jeho a dávali mu zášijky; jiní pak ho políčkovali.“ (Mat. 26, 67.) „A vojáci spletše korunu z trní, postavili ji na hlavu Jeho a rouchem šarlatovým přiodělili Jej.“ (Jan 19, 2.) Pašije na ned. květnou a na vel. pátek.

Krvácející láska B. Srdce Páně.

3. Láska B. Srdce P. krvácí při soukromém utrpení v domě Kaifášově. — Kristus P. byl již k smrti odsouzen a dosavadním týráním tak zesláblý, že by Jeho sv. člověčenství bez Božství bylo muselo zahynouti; také trpěl P. Ježíš s takovou tichostí, trpělivostí a oddaností, že by se i kámen musel pohnouti. Jenom zuřivost a mstychtivost těchto netvorů nebyla tím ukojena a v oné tváři, v níž andělé vzhlížeti sebě žádají, takové ukrutnosti páchali, že by srdce lidské ani k největšímu zločinci se tak chovati nemohlo. „Onu tvář, kterou ctí vlny mořské, onu tvář, před nížto ukrylo slunce svoje paprsky, když ji na kříži vzhledlo, uplvali, zbili, zranili.“ (Sv. Jan Zl.) Krvácející láska B. Srdce smyla všecko příkoří, všecku

hanu a potupu, všecko rouhání se lidí proti Bohu a všemu, co svatého jest, projevila zde tichost a odevzdanost, trpělivost a lásku k nepřítelům v takové míře dokonalosti, že jí ani nikdy nedovedeš pochopiti.

Spolu však vydobyla tobě nejhojnější milosti, abys také mohl(a) v těchto cnostech prospívat i to až na nejvyšší stupeň rekvnosti, jak to na Svatých a zvláště mučenicích spatřuješ. „Vidím divuhodnou trpělivost Beránka bez poškrvny, s jakouž podává svou nejčistší tvář vstříc hřebům lidí nestoudných k rozedrání a to se vši tichostí, bychom i my trpělivě to snášeli, pakli by i naše tvář pro Něho hanou pokryta byla, ano i kdyby nás někdo pro sladkého Ježíše slovy neb skutky do tváře bil.“ (Sv. Bernard.) — „Trpělivost přemáhá hněv, drží jazyk na uzdě, vládne duchem, udržuje mír, potlačuje náruživosti, hasí oheň msty, chrání chudé, přemáhá boháče, ostříhá při pannách nevinnost a vdovách zdrželivost, činí v štěstí pokorným a v neštěstí zmužilým, snáší příkoří, přemáhá pokušení a zdokonaluje utrpení a mučeníctví.“ (Sv. Cyprian.) Ó té divuhodné cnosti! chceš se ji naněiti? pak jdi ke krvácející lásce B. Srdce P. a volej: O Božské Srdce Ježíšovo! zraněné, zhanobené a ztupené, a při tom všem mlčící, tiché, přívětivé, milující, za urážející se modlící, ó nauč mne trpěti a trpěním milovati. —

4. •Láska B. Srdce P. krvácí při trním korunování. — Kristus P. jest zcela vydán, do rukou surových žoldnérů, jenž v posměch uvádějí královskou Jeho důstojnost: trnovou korunou, třtinou a starým pláštěm vojenským, shýbají kolena svá a plvají v tvář Jeho Božskou, a vrážejí do nejsv. hlavy Jeho dlouhé a špičaté trní. Jaké tu množství krve prolila hlava Jeho Božská, ano zatím celé tělo ze všech oudů krvácelo, a s jakou hanou a potupou byly spojeny muky ty! Tímto nejtraplivějším krveprolitím chtěla láska B. Srdce P. smýti všechny hříchy samolásky, ctižádosti, marnosti, pýchy a vysokomyslnosti, a vyzákati nám milost k dosažení cnosti pokory.

Ona chtěla i tebe z tvého ponížení, a ze zkázy hříchem způsobené zase k slávě a vznešenosti dítek B: povznést, proto vzala na se tyto muky, také však i proto, abys i ty vzal na sebe každé příkoří a pohanění, když je toho třeba k zachování víry a lásky k Bohu. „Bodá-li a tupí-li nás zloba bezbožných, vidouce hlavu svou sbodanou a stupenou, nemáme reptati a vzpírati se, nýbrž to málo, co nás v krátkém životě vezdělším potká, trpělivě a zmužile snášeti, abychom byli hodnými oudy hlavy své a kráčeli v šlépějích svého práporečníka.“ (Sv. Bernard.) „Vizte, bratři, aby i nám se neřeklo: čekal jsem, zdali přinese vinice hrozny, ona pak vydala trní, t. j. abychom i my Jemu nevráželi trní hříšnými myšlenkami a Ho neranili hříšnými skutky.“ (Sv. Ambrož.) — Ano hříšné myšlenky a žádosti, řeči a skutky, představy a city, to jsou trny, kterými od nás bývá hlava Páně raněna.

O Božské Srdce Jež.! přijď na nás krev Tvá, ale ne k zkáze a zlořečení jako na židy, nýbrž k odčištění od hříchů, k ospravedlnění a posvěcení našemu! Obmyj nás ode vši ohavné pýchy, a dej nám Tvou pokoru a Tvé sebezapírání, Tvou tichost a trpělivost, Tvou odevzdanost v našem snížení a potupení, bychom se Ti podobali a z nízkosti se s Tebou do slávy Tvé věčné dostali! Amen.

Věneček Marianský. Také Srdce P. Marie projevilo trpělivost a odevzdanost, když zvěděla o krvavém potu Synáčka svého v zahradě Gethsemanské a když viděla tak mnohonásobné ponížení Jeho a tím i ponížení svoje vlastní. Či nebylo to veliké snížení pro P. Ježíše, když Ho pochopové provazy svázaného jako zločince od jednoho soudce k druhému vlekli? když obnažen, na celém těle zohaven vystaven

byl zrakům zpustlé chátře na posměch? když potupnými známkami královské hodnosti posměšně přioděn byl? když od surové lůzy s láním a bitím sprovázen kříž sobě nésti musel? aneb když mezi lotry nejpotupnější smrtí zemřít měl? Ó zajisté! veliké to bylo snížení pro P. Ježíše, s Ním spolu ponížena jest i panna Jeho matka Maria P., avšak vytrpivši to všechno tiše a odevzdaně, povýšena jest teď s Ním z ponížení ve slávě věčné. Na počest Srdce Jejího tichostí a trpělivostí ozdobeného, a teď za to do slávy věčné povýšeného a bychom i my na přímluvu Její podobnými cnostmi se stkvíti, a podobného štěstí účastnými se státi mohli, obětujeme Srdci Páně 5 desátků bolestného růžence.

Vzorové apoštolátu.

Podavše několik obrázků apoštolů horlivých, jež během 9 století na obzoru církve katolické jak v národě řeckém na Východě, tak v národě římském na Západě jako hvězdy jasné zářily a se třípytily a sobě o rozkvět i blaho církve zásluh neocenitelných dobyly, vstupujeme nyní na prah dějin národa nám drahého a milého, národa našeho jakož i nám milých a slavných bratří Slovanských. Odhrňtež záclony, jež oku našemu zahalují posvátný a následování hodný život vznešených apoštolů slovanských, abyste milé dcery naše poznaly a věděly, jak slavné bývaly předkyně vaše, abyste pustivše z mysle své starosti o marnivé a pošetilé tretky světlácké parády, sebe flutření a na pouhou loutku sebe snižování, vzhopily se a co pravé české Judity seřadily se pevně kol práporu neb. ženicha vašeho Ježíše Krista a slovem i skutkem potíraly hlavu novějšího Holoferna, vymaněním-se z otroctví mody a ohledu na lidi světlácké, abyste co nové Uršuly hotovy byly dáti v oběť vše, než abyste předrahou, bohumilou, panenskou čistotu srdce svého ztratily. Ano, slyšte to, naše dcery česko-slovanské, k větším a vyšším věcem zrozeny jste, než abyste byly pouhé loutky v rukou mužů, nikoliv! ne loutkami, ne hříčkami, ale apoštolkami máte býti pohlaví mužskému, jež bohužel u většině své jest církvi odcizeno, netečno, ba i nepřátelské. Nuž, odhrňte se před vámi záclona slavných dějů Slovanských, a předstoupíž před vás jako v čele apoštolů našich slavných:

19. Sv. Ludmila, kněžna a dědička země české.

Veleslavná tato matka a první hájitelka víry křesťanské v Čechách, sv. Ludmila, bylať dcerou hraběte Bzovského a pána Melnického: Slavibora, muže to, jenž jak leskem svých předkův tak i slavnými činy, jimiž se i pro svou rodinu i pro obecné dobro vyznamenal, u veliké stál vážnosti. Matka její, Lidoslava, roz. hraběnka Melnická, bylať zajisté tak vznešeného chotě rovna jak vysokostí rodu svého tak i bohatstvím za věno přinešeným. Z tohoto manželství zrodila se Ludmila, dítko, jež půvabnostmi a přirozenými dary duše i těla tak přehojně nadáno bylo, že rodičové jeho pohanští, jakž tehdejší ty pověrečné výklady v obyčeji byly, sobě při narození dobrou nádejí dávali, že bude as miláčkem bohů a převyšovati bude svou krásou, svými mravy a schopnostmi nejpřednější svého pohlaví a svého národa.

Z rok do roka přibývalo darů těchto jako na důkaz, že nedělali sobě marné nádeje rodičové, a že se splní to, co sobě o ní ode dne narození jejího slibovali. Ježto svými dary a vlastnostmi všeobecný obdiv vzbuzovala, zvolil ji sobě Bořivoj, dědič a vladař země České za choť a povýšil tím nad všechny ostatní šlechtičny teh-

dejšího věku, jež jinak co do postavy, zámožnosti a darů v hojném počtu zastoupeny byly. Tenkrát byla ještě málo známa křesťanská víra v Čechách, lid byl ještě velmi modloslužebnosti oddán, a nechtěl se tak snadno dáti odloučiti od bludů předků svých, od starých a pověřených obyčejů pohanských. Také Ludmila v nich vychovaná osvědčovala se horlivou ve skutecích a obyčejích svého nepravého náboženství, onať pilně a snažně prokazovala poctu obrazům a chrámům falešných bohů. Jeden takový obraz měla v obzvláštní úctě, byl z nejčistšího zlata a s velkou umělostí vyveden a představoval krásnou postavu ženskou v životní velikosti; měla jej doma a dostala prý jej na žádost svou od svého ještě pohanského ženicha Bořivoje. Nazývala jej: Krosina, což dle tehdejšího způsobu mluvení znamenalo tolik co: Krásná čili bohyně: Venuše. Tímto obrazem se ustavičně zameškávala; tu konala zde dlouhé modlitby, tu zas přinášela sem dary, jindy opět přinášela oběť a zápaly kadidla, ba aby snad oheň rozžatý neuhasl, ustanovila k tomu některé panny, jež jí službou zavázány byly, aby u něho stráž držely.

Tu se přihodila událost, anáž jak pro život a spásu knížecích manželů, tak i pro blaho a spásu duševní země České měla neocenitelných, požehnaných výsledků, děj to nejvzácnější staročeské historie: křest Bořivojův a Ludmilin, a v něm spolu konečné svítězení křesťanství nad pohanstvím v Čechách. Byť sebe podivněji a různěji zněly zprávy o křtu Českého vévody, o tom, kdy, kde a jak byl pokřtěn, tolik jest nepochybné, že teprv arcib. Methodiovi podařilo se ovšem ne bez pomoci Moravského krále Svatopluka, Bořivoje ku křesťanství skutečně nakloniti a pokřestiti, po čemž i celý dům knížecí i většina národu Českého na víru křest. se obrátila. Neboť netajil se tím Bořivoj, že přistoupil z pohanstva ku křesťanství, ano spíše honosil se všude svou vírou a hleděl také mnohé ze svých poddaných získati P. Ježíši, získati je Bohu pravému. Proto také dal vystavěti kostel na počest sv. Klementa na knížecím hradu Levém Hradci, půl druhé míle pod Prahou nad Vltavou ležícím, jakož i na Vyšehradě kapli ke cti téhož svatého papeže, jež svědčily o bohumilé horlivosti jeho. Netajil se ani manželce své, že jest pokřtěn, anobřz chlubil se tou ctí býti křesťanem. To nemohlo zůstat bez účinku a dojmu při Ludmile, manželce jeho upřímné. Sotva že zvěděla jeho radost a potěchu, jakou měl z obrácení svého, již se ozvala v ní žádost po oněch tajemstvích víry sv., býti také poučenu o věčné blaženosti, o pravém náboženství, o počtě jediného a pravého Boha, kteréhož poučení se jí nepochybně také z úst veledůstojného arcipastýře Methoděje dostalo. Toužebnost tato zplodila v ní také ochotné přijetí křtu sv., tak že za největší štěstí si to pokládala, a největší blaženost pocítila, když i ona stejného štěstí s milovaným chotěm svým účastnou se stala a v lůno církve křesťanské přijata jest byla. Vypravují kroniky staré, že když prvníkrát sv. biskupa spatřila, vrhla se před ním na kolena a pokorně i vroucně za křest sv. prosila. Však sv. biskup vyučil ji dříve jakož i příbuzenstvo její důkladně a řádně ve sv. víře, načež prý i se svými rodičemi: Slavíbořem a Lidoslavou, i s bratrem svým pokřtěna byla. Kdož může sobě představití onu vnitřní rozkož, jakouž pocítila u vnitru svém sv. Ludmila, když účastnou se stala milosti křtu sv. a viděla, jak veliké množství krajanův se obracuje? Rozplývalať se v slastech, byla unášena v Kristu Pánu, dosáhla konec svých přání. Od té chvíle předevzala sobě věrně ostříhati učení a příkázání víry křest. a věrně plniti povinnosti, jakýchž ona vyznávacům svým ukládá. Poznavši, jak nedobře užívala horlivosti v službě a počtě bůžků pohanských, věnovala ji teď na dobro službě Boha pravého, věnovala ji oltářům, svatyním, v nichž, jak poučena byla, živý Bůh jest přítomen a se Jemu klaněti máme. Bořivoj byl

právě na tom, stavěti kostel P. Marie před Týnem v Praze, i sv. Ludmila chystala se vnitřní ozdobu chrámu a oltářů na své útraty zařídit, začala také připravovati bohoslužebná roucha kněžská, z nichž jedno, vlastnoručně od sv. kněžny zhotovené, ještě za dnů P. Rajmunda od sv. Alžběty, představeného v klášteře Trinitářském v Praze r. 1782 se ukazovalo v kostele Týnském, a všeobecný obdiv jak svým stářím tak svou cenou několika 1000 zlatých vzbuzovalo, jakž o tom řečený spisovatel ve své historii kláštera sv. Jirského v 1. svazku str. 89 od r. 1782 svědectví vydává. Než války a boje mezi tím sběhlé, jež vésti musel Bořivoj dílem proti Němcům na obranu své země, dílem co spojenec jim na pomoc, zdržovaly ho mimo zem jeho, tak že záměr svůj nemohl uvést v skutek. Za tím, pokud se to dalo, činila Ludmila přípravy, až nastanou doby příznivější. A když po přestálých bojích opět přiložil Bořivoj ruku k rozšiřování křesťanství v Čechách, účastnila se i sv. Ludmila dadouc svým nákladem postavit na svém hradě Tetíně překrásný kostel na počest sv. panny a mučenice Kateřiny. Zde majíc v ošklivosti příbytky bůžků pohanských, zabývala se zbožná kněžna mnohonásobně pobožnostmi až k polednímu, zde smáčela a umývala častými slzami kajicnými skvrny života svého předešlého, naslouchajíc neb. pravdám učení Ježíše Krista z úst kněží želela s mnohými vzdechy a slzami předešlé své bludy, jimž oddána bývala. Jsouc takto horlivá a zbožná v kostelích a na místech posv., osvědčovala se doma útrpnou a láskavou k nuzným a trpícím, takže ji co matku chudiny všude oslavovali, vůbec bylo na ní pozorovati všech Bohumilých ctností, jimiž zbožná křesťanka se září. Teď stala se nepřítelkyní oné sochy zlaté, Krosiny, již dříve takovou čest vzdávala, nechťela ani jmeno její více slyšeti, kázala ji rozpustiti v ohni, a z kovu toho dala ulíti obraz nejs. Marie P. s Božským Synáčkem. Dle staré pověsti jest prý to onen milostný obraz, jenž se o nábožného lidu ctí v Staré Boleslavi. Tak činila i s ostatními obrazy pohanských bůžků, buď je zničila, neb kovu, z někož byly zhotoveny, k jiným věcem bohoslužebným obrátila. Brzy horlivým přičiněním jejím brala Česká země na se jinou tvář, byvši dříve bludy jako trním zarostlá, obrácena jest teď v ráj květinami ctností posetý. Nebe žehnilo tomuto sv. manželstvu; když již dříve 2 dcery se jí narodily, jakž o tom Balbin píše odvolává se na starý brevír kostela Pražského, narodili se ještě 2 synové, jmenem: Spytihněv, dědic trůnu, a Vratislav, zakladatel kostela sv. Jiří. Radost z narození dědice trůnního byla veliká, onať se neobmezovala pouze na Čechy, i sám moravský král, jenž stál v úzkém svazku přátelském s Bořivojem, měl z toho radost velikou, a poslal, jakž o tom pamětní kronika kláštera sv. Jirského vypravuje, na důkaz své radosti Bořivoji co dárek soudek nejvzácnějšího vína z Moravy, jež prý tenkráté poprvé v Čechách bylo viděno a okoušeno. Také prý od té doby počalo se pěstovati v Čechách a sice v knížecím zámku Melnickém, kdež sv. Václav sám je vzdělával, sbírával, tlačil a ke mši sv. obětoval, tak že ona vinice Melnická název dostala: „vinice sv. Václavská.“

Když jsme se takto seznámili s životem, jaký velká naše apoštolka vedla před křtem sv., a jakýž vedla co pravá manželka křesťanská v soukromí i co pravá choť vladařova na trůně, bude nám teď pozorovati ji co vzor pravé křesťanské matky a pravé křesťanské vdovy, což však v čísle budoucím učiníme.

Křesťanské apoštolky! Také vám se toho štěstí dostalo, že jste křtem sv. přijaty byly do lůna církve katolické. Nechť i vám ten den platí za nejdůležitější a nejsv. života vašeho, neopomíjejte u výroční den křtu vašeho děkovati Bohu za tu elickou milost, obnovovati svůj křestní slib, kterým jste připověděly, odříkati se ďábla,

pýchy i všech skutků jeho, a kterým se postavily pod prápor Ježíše Krista, nezapomeňte, že se vám po křtu sv. řeklo: „Přijmiž roucho bílé, kteréž bez poškrvny přines před soudnou stolicí P. našeho Ježíše Krista!“ . . . — Ó kéž by se na každé z vás vyplnilo, co kněz klada svíci rozžatou v ruce kmotry nad vámi propovídal: „přijmiž lampu hořící, a bez úhony zachovej křest svůj! Ostříhej přikázání Boží, aby, až přijde Pán ku svatbě, mohla jsi jemu vyjítí vstříc se všemi svatými, a měla jsi život věčný!“

O odpustcích.

(Pokračování.)

5. Čeho je potřebí k získání odpustků, to jest: Co musím činití, abych odpustky získal.

Poznámka. Co posud na tomto místě o odpustcích bylo napsáno, více méně již známo bylo a z vícera stran dosti důkladně pojednáno; nobylo tudíž posud nic nového sděleno, aniž spisovatel těch článků všechno posud pojednané považuje za tak důležité, by se dále ještě zdržel při theorii odpustků to jest při vědeckém pojednání. Hlavní věci zde jest praxe to jest cvičení se v získání odpustků. A tu doufá spisovatel laskavým čtenářům „Školy“ něco „nového“ podat v novém roku s přáním Božího požehnání a štěstí. Sám po více jak deset let ze všeho oboru života duchovního nejvíce v získání odpustků se vycvičiv, myslí že s pomocí Boží tu nejvyšší jistotu a bezpečnost ohledně odpustků dosáhl; a přesvědčiv se nejednou, že jednak i ve vědeckých knihách co do theorie výborných předce v praktickém upotřebení odpustků nemalých nedostatků se nachází, jednak zase náš lid městský i venkovský tak mnohožádostivý odpustků v nejistotě maká a proto při nejlepší vůli mnoho odpustků každodenně ztrácí — — odhodlal se v naději skrovného aspoň příspěvku ku zdokonalení duší nábožných k práci, zvláště následující. Praxe se nečerpá z knéh, nýbrž ze zkušenosti. Nuže tedy k věci!

1. Máš-li odpustků získati, musíš je chtítí.

To jest: musíš mít úmysl, že ty odpustky chceš získati; neboť pakli ten úmysl nemáš a na odpustky nezpomínáš, nezískáš také žádných odpustků, byť bys i konal ty dobré skutky neb pobožnosti, na které odpustky uděleny jsou, a byť bys i věděl, že na ně odpustky jsou uděleny.

Dám příklad: Vůbec známo, že na každé křesťanské pozdravení („Pochválen Pán Ježíš Kristus — až na věky. Amen) uděleny jsou odpustky 100 dní.*) Ty snad častokráte takto pozdravuješ aneb pozdraven jsa odpovídáš, ale ty nevíš, že na ten zbožný obyčej jsou odpustky uděleny, anebo i víš, ale ty si odpustků mnoho nevěšíš, ačkoliv jinak velmi nábožným jsi. Otázka: Získáš těch udělených odpustků 100 dní? Odpověď: Nezískáš, proto že nemáš úmyslu je získati. Jako se nebe žádnému nevnučuje, tak se ani odpustky nikomu nevnučují; odpustky jsou milost, kterou musíš chtítí, po nížto musíš toužití. — Tento úmysl, odpustky získati se tak nutně požaduje, že bez něho docela žádných odpustků nezískáš, byť bys dobře věděl, že na ten neb onen dobrý skutek uděleny jsou. Naopak zase: Máš-li úmysl „odpustky získati na všechny své dobré skutky a pobožnosti, ať to jsou jakékoliv odpustky,“ pak získáš všechny ty odpustky, jichž ti možno získati, byť bys ani nevěděl, mnoho-li a jaké odpustky na tu neb onu pobožnost nebo dobrý skutek uděleny jsou. To platí

*) Nebudeme již opakovati, co jest to odpustky 100 dní, totiž odpuštění na časných trestech zavinilých hříchy třeba již odpuštěnými tolik, co by kdo za 100 dní přísným pokáním spravedlnosti Boží zadost učinil.

však jen o neplnomocných (částečných) odpustcích; neboť o plnomocných odpustcích, jak uslyšíme později, platí něco jiného.

Příklad: Žádostiv odpustků svatých přeješ si každodenně, všechny jen možné odpustky získati a lituješ jen toho, že nejsa dost vyučen v těchto přezádoucích pokladech církve Kristovy nevíš, kdy a jak a které odpustky ti možno dnes získati. Ty pak při ranní modlitbě (v nížto snad častěji nejsvětější jmena Ježíš a Maria skroušeně vyslovuješ — vždyť v každém „Zdravas“ se to děje) uvyklý jsi 3 Božské cnosti se modliti; je neděle a proto spěcháš na kázání slova Božího, odpoledne je křesťanské cvičení, jež nikdy nevynecháváš, jsi snad školní učitel v nové sice formě ale se starým srdcem plným víry a proto vodíš i nyní napořád mládež na křesťanské cvičení a na ně ji krátce připravuješ, anebo jsa otcem rodiny neb hospodářem vykládáš pak dítkám svým neb čeládce, co jsi v chrámu Páně slyšel; při večerní modlitbě uvyklý jsi litanie loretánské se modliti, rozumíš se že klekání čili anděl Páně nikdy neopomínáš, večer pak po anděl Páně Otče náš a Zdravas za dušičky s prosbou: „Odpočinutí věčné“ atd., po křesťansku rád pozdravuješ a sám pozdraven jsa odpovídáš zbožně . . a tak ti každý den mile ubíhá, jenom škoda, že nevíš, zdali a jaké asi odpustky na všechny své pobožnosti katolického křesťana získáš! Odpověď: Ty získáš všechny odpustky, byť bys o nich ani nevěděl, neboť máš úmysl „všecky jen možné odpustky získati.“ Získáš tudíž, aniž bys o tom věděl, tak jakobys o tom věděl, na každé křesťanské pozdravení 100 dní, na každé zbožné vyslovení nejsvětějších jmen Ježíš a Maria 25 dní, na 3 Božské cnosti 7 let a 7 quadragen (quadragena jedna jest 40 dní postních) na poslouchání kázání 7 let a 7 quadragen (třebas to byla jen exhorta neboli výklad ranní), o křesťanském cvičení jež posloucháš a jež $\frac{1}{2}$ hodiny musí trvati, 100 dní, že svou školní mládež na ně vodíš a připravuješ krátkým předešlého učení opakováním 7 let, že dítkám svým neb čeládce vypravuješ, co jsi v kostele slyšel, 100 dní, na litanie loretánské 300 dní, na anděl Páně třikrát 100 dní a na modlitbu za dušičky 100 dní, . . . ejhle jaká to hezká řada odpustků a tu jsem ani nejmenoval odpustky rozličných bratrstev neb spolků náboženských, jichžto každodenně lze získati, třeba kdo ani nevěděl, kolik a jakých může získati, jen když je chce získati, jen když má úmysl všechny odpustky získati.

Takový úmysl častěji v sobě vzbuditi, je sice dobře, stačí ale úplně, když ten úmysl (chtít získati všechny jen možné odpustky) při ranní modlitbě vzbuzujeme, an pak po celý den v srdci našem potrvá, leč by ho kdo opačným jednáním odvolal (k. p. omrzlostí svou projevenou v slovích: „i nechám všeho být, kdo ví jestli mi to co pomůže“) — tu přestává úmysl potrvati; může se ale zase napravit.

Jelikož tedy tak snadným prostředkem lze získati každodenně odpustků často nesčetných, kdož by se ho rád neuchopil, aby hodně mnoho odpustků získal, dílem sám pro sebe, dílem za duše v očistci; vždyť ten zmíněný úmysl vzbuditi nestojí ani to nejmenší namáhání, ani toho nejmenšího času, an se může při ranní modlitbě velmi krátce takto vzbuditi: „Přeji si také získati všechny vědomé i nevědomé, ať plnomocné neb jen částečné, na všechny mé dobré skutky a pobožnosti dnešního dne.“ Ano i pouhým zpomenutím si na odpustky a touhou srdce po nich dá se ten úmysl zbuditi. Ó kdybychom si tak uvykli denně činiti, jaké nesmírné množství odpustků bychom tím získali sobě ku spasení, dušičkám k úlevě!

Odpověď na několik otázek neb pochybností.

Což, zapomenuli někdy ten zmíněný úmysl ráno vzbuditi? — Učiň to při polední neb aspoň ještě při večerní modlitbě — abys nepřišel aspoň o ty ostatní ještě

do noci možné odpustky. Ale již jsem na lůžku a v polospaní, zapomenuv po celý den na svůj úmysl. — Zpomeň si rychle na odpustky a přeje si jich vzývej nábožně až do usnutí sv. jména Ježíš a Maria neb se modli 3 Božské cnosti, což se dá docela krátce učiniti pouhým rozjímáním slov: „Věřím . . . totiž všecko co Bůh zjevil, protože je nejvyšší pravdomluvný, a co církev Kristova k věření představuje, protože ji Duch sv. řídí; doufám . . . totiž odpuštění hříchů a život věčný, protože mi to Bůh nejvyšší věrný slíbil; miluji . . . totiž Boha nade všecko pro jeho neskončené dokonalosti a pro jeho ke mně dobrotivost, a blížního jako sebe samého, protože to Bůh přikazuje; a že Boha miluji, lituji svých hříchů i chci se polepšiti.

Při poledním anděl Páně jsem si nezpomněl, že jsou na to odpustky uděleny! — Nic nedělá, jen když jsi ráno vzbudil úmysl svůj. Ano učinil jsem tak ale teprv po ranním anděl Páně, získal jsem i ty odpustky 100 dní na ranní anděl Páně? — Možná (neb jsi vzbudil včera, to jest nedávno, svůj úmysl, a snad ještě potrvá), jistější ale jest, podruhé hned napřed úmysl vzbuditi, tedy učiniti si to první starostí při procitnutí. Ve věcech odpustků vždy to jistější voliti musíš a s nejistým se nesmíš spokojiti, an by se snadno státi mohlo, že's pro nejistotu takovou docela žádných odpustků po celý život svůj ještě nezískal.

(Pokračování budoucně.)

Sibyly o Panně Marii.

Sibyly, po řecku, v oelickém dialektu tak zvané, neboť slovo *σινος* — boží a *βουλη* — radu vyznamenává, byly pohanské panny, jako radu bohů zvěstující, věstkyně čili prorokyně, jak Lactantius z Varrona dí. Ony žily u přísné zdržlivosti, a proto se o nich soudilo, že zvláštních božských zjevení hodny byly. A ty u pohanů, jako proroci u židů, o Kristu a Jeho Matce předpovídaly mnoho podivuhodného. Tyto jejich věštby o příští Vykupitele a o Jeho požehnané Matce nebyly však téhož druhu, jako předpovědění proroků u židů. Proroci byli v skutku od Ducha sv. osvětleni, oni v božském světle jasně zřeli budoucnost a zvěštovali ji na rozkaz Boží. Věštíci pak panny, čili Sibyly u pohanů snily jen jako ve spánku o dalekém království Kristovu. — Nicméně jsou jejich proroctví o svaté Panně, z níž Vykupitel světa se naroditi měl, nad míru pamětihodny. O nich píše sv. Petr Kanisius, (de Mur. Virg. incompar. lib. II. cap. VII.), že jejich předpovídání již za živobytí jejich od pohanů bez pochybování za velmi divná držána byla, nyní ale, kdy již tajemství Božského nařízení vyplněno jest, tím větší víry zasluhují, anyž pravdivost evangelia dosvědčovati napomáhají. Nesmějíť se ale nikoliv za pouhé ženské snářství a jalové bájky považovati, nýbrž ona jsou jako velmi stará proroctví pověstná, proslulá, a slouží za svědectví o pravdě evangelia proti těm, jenž i žádná předpovědění proroků nepřipouštějí. Nejstarší svatí otcové, Hermas, Justín, Clemens a t. d. zmiňují se o těchto věštbách Sibyliních často a to v nejslušnějším způsobu. — „Já jsem toho mínění,“ praví sv. Petr Kanisius, „že Sibyly, rozjímajíce o nejsvětější Panně, s vřelou toužebností po ní dychtily, ji co Matku našeho Pána vroucně ctily a ji za hodnou měli, aby ode všech smrtelníků obzvlášť zveleboena byla. Svatý Augustín užíval jejich věštění proti pohanům k obhájení křesťanské pravdy.“ A tož tedy Maria, požehnaná Matka Ježíšova, byla již i pohanům známa, dříve než se narodila, a panny, paprskem nebeského světla

osvícené, zvěstovaly na mnoho století napřed Její vysokou důstojnost a velebily ji co nejkrásnější, nejctihodnější a nejšťastnější mezi ženami. Tak Clemens Alexandrincký svědčí, že sám Pavel apoštol ve svých kázáních pohany na Sibyly poukazoval řka: Jako Bůh židy spaseny míti chtěl, dať jim proroky; tak i nejvzácnější ze Řeků, v jejich vlastní řeči vzdělané, jak dalece mohli chápat Boží dobročinnost, od obecnstva oddělil. Mimo Petrova kázání hlásil apoštol Pavel: Vezměte k ruce i kněh řeckých, rozumějte Sibyle, kterak jednoho Boha k seznání dává, jakož i to, co přijíti má. — To ale Clemens, starý tento boboslovec, ovšem ne z listů Pavlových říká, ale z jeho kázání, která měl k lidu, o nichž se nadíti lze, že mnohá slova tak pevně utkvěla v uších poslouchačů, že až podnes z paměti vytržena nejsou. A protož nemusí se zdáti divno, když Pavel pohany na knihy Řeků a na jejich vlastní mudrce poukázal: jen ze skutků apoštolských vědomo jest, že i tehdaž se odvolával na řecké básníky, aby Athenským v Areopagu kázal, a ovšem moudrým se vztažením na nápis oltáře: „Neznámému Bohu,“ za základ svého důvodu přijal a výslovně takto o něm dí: „V něm žijeme, hýbáme se i jsme: jakož i někteří z vašich básníků pravili: Jeho zajisté i plémě jsme.“ Skut. 17, 28. — Míni zde básníky Arata, Kleanta a Pindara.

Takových Sibyl se obyčejně počítá 10, jak je níže uvedeme.

Předesílaje o Sibylách, co o nich, myslím, věděti dlužno, uvodím Vás nyní milí spolužáckové naší této „Školy“ do Loreto. Loreto jest biskupské, ohražené město vlašské, v dřívějším papežsku, 8000 obyvatelů, jehožto slavnou památkou jest veliký chrám, v kterém se tak zvaná Santa Casa t. j. svatý dům nachází. Jest to příbytek Panny Marie z Nazareta, o němž čteme, že, když Saracenové Nazaret útokem dobyli r. 1291, anděl tento domek Panny Marie přenesli z Galilee do Dalmacie, a poněvadž tu dost ve cti nebyl, r. 1294 do bukového lesa v Rekunali, jižozápadně od Loreto, který jistě matroně, pastýřce, jmenem Lauretta, patřil,*) a posléze když i zde od loupežníků ohrožován byl, 1295 do samého Loreto, kde nyní se nachází. Domek ten jest 29 stop, 8 palců dlouhý, 12 stop, 8 palců široký a 13 stop, 3 palce vysoký. Zde jsou 14 stop, 2 palce silné. Jsou z lámaného kamene, rudé barvy, se žlutými žilkami. Domek nemá základu, nýbrž stojí na holé zemi, po jedné straně beze vší podpory. Dřevo všecko jest druhu, jaké roste ve svaté zemi; a od červů posud neprovrtané, nýbrž tak čerstvé, tak zachovalé, jako by dnes nově srubané bylo.

Na oltáři, kde již svatí apoštolové jakož i mnoho svatých kněží nejdražší oběť konali, napsána jsou zlatem velká slova: Zde slovo tělem učiněno jest. (HIC VERBUM CARO FACTUM EST.)

Kostel, v němž svatý dům stojí, vystavěl papež Pavel II. († 1471) z hojných obětí četných poutníků, tvoří latinský kříž, a uprostřed vznáší se vznešená kuple či bání, která domek kryje. Dvanáct oltářů tvoří jako ulici k domu Mariinímu a 9 oltářů obkličuje ho. Všecko zlatem a stříbrem skvěle vyzdobeno jest. Svatý dům jest kaplami z nejčistšího mramoru jako obložen, a vznešené sloupopadí zaujímá tuto svatou památku. Vždy mezi dvěma sloupy stojí ve výklencích tesané obrazy jednoho z proroků a jedné Sibyl.

A tu nuže vás drazí spolužáckové mám, kde vás míti chci.

V prvním výklenku jest Hellespentská Sibyla s následujícím prorockým výrokem: Když jsem jednoho dne byla na rozjímání, viděla jsem paunu, která pro svou čistotu k vyznamenané cti povýšena byla. Nejvyšší jí tohoto tajemství za hodnou

*) V latině laurus, zove bobkový strom, laurea, bobková ratolest.

uznal; ona světu porodí dítě, kteréž skvělostí zářiti bude, neboť bude v pravdě slávyplný syn pána hromu, a bude svět v nejhlubším pokoji říditi.“

Podle této Sibylы stojí prorok Isaiáš, jenž takto prorokuje: „Aj, panna počne a porodí syna, a nazváno bude jméno jeho Emanuel.“ 7, 14.

V druhém sloupovém stojí Frygická Sibyla, a její proroctví zní: „Do lůna panny chtěl Bůh sám, aby Syn jeho vstoupil, kteréhož anděl této vznešené panně zvěstuje.“ Vedle ní mluví prorok Daniel, řka: „Sedmdesáte téhodnů ukřáceno jest, aby shlazená byla nepravost, a pomazán byl svatý svatých.“ 9, 24.

Na to následuje Tiburtinická Sibyla, která takto prorokuje: „Já mohla svatou pannu ukázati, jejíž život v zemi Nazaretské toho počne, který Bůh v těle se v krajině Betlemské viděti dá.“ Podle stojící prorok Amos dí: „V ten den vzbudím stánek Davidův.“ 9, 11.

Na to přichází Sibyla Lybická, která takto prozpěvuje: „Přichází den, kdy kníže věčnosti potěšenou zem osvítí a nepravosti lidí shladí. Onť učiní každému po spravedlnosti. Král svatý, jenž po všechny časy žije, bude v lůnu královny světa odpočívati.“ Pod tím jest prorok Jeremiáš, jehož proroctví zní: „Stvořil Hospodin novou věc na zemi: žena obklídí muže.“ 31, 22.

Nyní se ukáže Sibyla Delfická, kteráž syna i matku spolu oslavuje: „Počatý v životě panny narodí se bez smrtelného otce.“ Po té mluví prorok Ezechiel: „Vzbudím nad nimi pastýře jednoho, kterýžby je pásł.“ 34, 23.

Nastupuje Sibyla Erythrejská, jejíž předpovědění takto zní: „Vidím syna Božího, který s nebe sstoupil . . . Jedna vznešená panna z pokolení hebrejského dá jej světu — on pannu za matku míti bude.“ Po boku této Sibylы stojí prorok Zachariáš s následujícím svým proročským výrokem: „Slyš, já přivedu služebníka svého vycházejícího. Aj, muž! Výhod jméno jeho.“ 3, 8, 6, 12.

Přichází Cimmerická Sibyla, která věští: „V outlém věku, krásného vzezření, bude panna krále nebeského zástupu svým mlékem krmit.“ Naproti ní David král s harfou v ruce prozpěvuje: „Z plodu života tvého posadím (jej) na stoličici tvou.“ Žalm 131, 11.

Na to perská Sibyla jest na řadě, a ta mluví: „Narozený s panenské matky bude lahodností plný kníže seděti na oslátku; on jediný může spasení přinést padlým. Tento veliký Bůh se narodí z panny.“ A prorok Malachiáš dí: „Vzejde slunce spravedlnosti“ 4, 2.

(Sem by se hodil dobře výrok Zachariáše proroka 9, 9, řkoucího: „Král tvůj přijde, sedě na oslici a na oslátku mladém oslice.“ Srovnej Isai. 62, 11, pak Mat. 21, 4. Jan. 12, 14. poněvadž ale tito proroci svrchu uvedeni jsou, tedy se bezpochyby proto tyto výroky opomíjejí.)

Nyní prorokuje Sibyla Samiská: „Viz, brzy přijdou duové ti, jenž zapudí černé tmy . . . Lidé budou moci svýma rukama slávy plného krále živých se dotknouti, jehož panna bez poškrvny ve svém smrtelném lůně ponese.“ Po jejím boku prorokuje prorok Mojžíš: „Proroka z národu tvého, jako já jsem, vzbudí tobě Hospodin.“ Deuter. 18, 15.

Posléze dochází na Sibylu Kumanskou, a ta věští takto: „Ve všem pokorný, vyvolá si syn Boží za matku čistotnou pannu.“ A prorok Balaam volá: „Vzejde hvězda z Jakoba a povstane prut z Israele.“ Numer. 24, 17.

Tak viděti na zdích sv. kaple zjevení napsaná, která na století před Kristovým narozením Bohem nadchnutí věštcí o Spasiteli světa a o jeho požehnané

matce hříšnému pokolení lidskému zvěstovali, a která se v svatém domu vyplnila, jenž v kostele Loretanském stojí. (Z Marianum.)

Nuže co tomu říkají liberální rozumáři tohoto světa? V tehdejšímu pohanstvu, kdo chápal křesťanství, byl vzdělavcem a přišel k světlu, nyní kdo pochopil křesťanství a nezavrhne je, jest (v očích liberálů) tmářem a hlupcem! — A přede tito neznabožové, jenž žádné zjevení Boží připustiti nechtějí, velice sobě zakládají na rozumu, ano rozum zbožňují; nuže v Sibylách mají rozum, a samý rozum, a k tomu pohanský rozum, nechtějí-li věriti prorokům Božím, nechť věří Sibylám, že Pán Ježíš jest pravý Spásitel světa a Panna Maria Jeho panenská matka. Ale, jak jsem psal zde v „Škole“ 1872 str. 308, že takoví lidé horší jsou ďáblů, neb tito věří v božství Ježíše Krista, lidé pak poznalé této křesťanské pravdy odpírají a tak (jak se říká) sami sobě na rozum sedají, neboť zakládajíce si na rozumu svém křesťanstvím nezřízeném, pohanském, nepřijímají toho, co pohané bez křesťanského světla chápali. Jejich rozum jest dle sv. Pavla moudrost tělesná a tělesný člověk nikdy nechápe těch věcí, kteréž s vrchu jsou a tedy nepřijde nikdy k světlu, poněvadž páchá skutky temnosti. A naplňuje se na takových tvrdošíjných neznabožích, co u sv. Lukáše 16, 31 psáno stojí: „Byť kdo z mrtvých vstal, neuvěří, a protož i na ně čeká místo evandělického boháče.“

O Marla bez Vší poškvřny počatá, oroDuj za nás sVé outoČiště k Tobě berouCí Věrné sLuhy.

Duše lidská jest nesmrtelná.

(Pokračování.)

20.

Následující pamětihodné předpovědění nalezeno bylo v papírech pověstného akademika a volteriana La Harpe a nalezá se v jeho spisech „Oeuvres choisies et posthumes“ v Paříži 1800 vydaných.

„Zdá se mi, jako by se to teprv včera stalo a přece stalo se to na začátku r. 1788. Seděli jsme kolem stolu u jednoho ze svých kolegů akademických, muže vznešeného a duchaplného. Společnost byla četná a ze všech stavů vybrána. Dali jsme si výborně chutnati. Po jídle zvýšilo malvaské a příhořské víno veselost a rozmnožilo v dobré společnosti onen způsob svobody, která se nedrží vždy v určitých mezích. Tehdejšího času došlo k tomu, že bylo dovoleno, říci všechno k způsobení smíchu. Chamfort přečítal nám ze svých boharouhavých a necudných povídek a vznešené dámy poslouchaly, aniž by se byly příliš zarděly. Nato přišel hustý proud úsměšků na náboženství. Jeden uvedl tiradu z Pücelle; druhý uvedl na mysl filosofický verš z Diderota a všichni tleskali pochvalou. Jiný zase povstal, pozdvihl plnou sklenici a zvolal: „ano pánové! jsem právě tak jist, že není Boha, jako jist jsem, že byl Homer (řecký básník) bláznem!“ a věru, on byl o jednom tak jist jako o druhém a byla právě řeč o Homeru i o Bohu a byli tu i hosté, jenž o jednom i o druhém dobře mluvili.“

„Rozmluva stala se vážnější. Mluveno o revoluci, kterou způsobil Voltér, a souhlasili, že byla nejhlavnější příčinou jeho slávy. On prý dal tón svému věku; on prý tak psal, že ho čítají jak v předsíních tak i v salonech. Jeden z hostů vypra-

voval se smíchem, že mu pravil holič, když ho pudroval: „Vidíte pane! ač jsem bídným holičem, nemám přece více náboženství jako jiný.“ I soudili, že revoluce (převrat) bude brzo dokončena a že na dobro pověra a fanatism ustoupí filosofii; vypočítali okamžik, kdy se to stane; vyměřen čas, kdy rozum úplně bude vládnouti. Staří litovali, že toho nedočkají; mladší pak radovali se nadějí, že toho dožijou. I přáno zvláště akademii, že připravila největší dílo a že jest místem, středem a popudem svobody. Jediný z přítomných hostů nebral podílu na této veselé zábavě; jen sem tam pronesl docela tiše nějaký vtip ohledně našeho krásného nadšení. Byl to pan Cazotte, milovaný hodný originelní člověk, který ale snivostí těch, jenž ve vyšší osvěcení věří, byl zcela zaujat. On tedy uchopiv se slova pravil vážně: „Pánové! těšte se; vy všichni budete svědky oné veliké revoluce, o níž právě hovoříte. Víte, že se zanáším drobet prorokováním; opakuji vám: vy ji uvidíte!“

„K tomu není prorockého daru třeba,“ odpověděli druzí. „Pravdu máte“ dí on, „ale snad něco více pro to, co vám ještě řeknu. Víte, co z té revoluce — kdy totiž rozum naproti zjevenému náboženství bude panovati — povstane, co bude pro vás všechny, kteří tu jste? jaký bude její bezprostřední následek, její nepopíratelný a uznaný účinek?“

„Uvidíme“ pravil Condorcet s tvářností pitomě se stavící „filosofu není líto naleznou-li proroka.“

„Vy, pane Condorcet“ pravil pan Cazotte „vy vypustíte na podlaže země zemního žaláře svého ducha, zemřete jedem, který spolknete, abyste ušel katům; jedem, který štěstí časů, které nastanou, vás přinutí vždy při sobě nositi.“

To vzbudilo z počátku veliké podivení, ale brzo se vzpamatovali, že dobrák Cazotte časem bdě sní a dali se do hlasitého smíchu. „Pane Cazotte“ pravil jeden host „báchorka, kterou jste nám právě vypravoval, není tak veselá jako váš zamilovaný ďábel (jest to mravný román sepsaný od Cazotte.) Který čas vám vnuknul žalář, jed a katy? Co to má společného s filosofií a s panováním rozumu? „Toť jest právě, co vám pravím“ odvětil Cazotte „ve jmenu filosofie, ve jmenu člověčenstva, svobody a rozumu stane se právě, že dojdete takového konce; a potom bude rozum panovati, neboť bude míti chrámy; ano toho času nebude žádného jiného chrámu ve Francii než chrám rozumu.“

„Věru“ zvolal Chamfort s potupným úsměvem „vy nebude žádným knězem v těch chrámech!“

Cazotte odpověděl: „Já doufám; ale vy, pane z Chamfortu, jenž jím budete a hodným jste jím býti, otevřete si na 22 místech břitvou žíly a přec teprv po několika měsících na to zemřete!“ — Všeobecný smích. Cazotte pokračoval: „Vy pane Vicomte d' Azyr, vy sobě sám neotevřete žil; ale dáte si je v jednom dnu v nápadu podagry šestkrát otevřít, abyste byl své věci jist, a v noci zemřete!“ „Vy pane Nicolai, zemřete na popravišti.“ „Vy pane Bailly, na popravišti!“ „Vy pane Malosherbes, na popravišti.“ — „Bohu díky“ zvolal pan Roucher, „zdá se, že pan Cazotte jen s akademií má co dělati; právě v ní učinil strašnou seč; já — díky nebesům — Cazotte vpadl mu do řeči: „Vy? — vy také zemřete na popravišti!“ „Ha! sadme se!“ voláno ze všech stran, „ten se zapřisáhl vše zničiti!“ — „Já nikoliv!“ „Tak budeme tedy podmaněni od Turků a Tartarů? — a přece —“

„Ne — já již řekl; vy budete pak sami státi pod vládou filosofie a rozumu: ti, co s ní takto nakládají, budou sami filosofové, povedou tutéž řeč, kterou za hodinu vyloží, budou opakovati všechny vaše zásady, budou uváděti jako vy tytéž verše

z Didenota a Pücelle!“ — V společnosti jeden k druhému šeptal: „Vidíte, že Cazotte ztratil rozum — což nevidíte, že žertuje? — vždyť do všech žertů vmísí něco podivného.“ „Ano“ pravil Chamfort „ale musím vyznati, že jeho podivinství není veselé, zavání šibenicí! A kdy se toto vše stane?“

„Neuplyne ani 6 roků, co vše, co vám pravím, bude vyplněno.“

„To je mnoho zázraků“ pravil jsem já (La Harpe) „a o mně neříkáte ničehož?“ „U vás“ odvětil Cazotte „stane se div, který též bude nadobyčejný, vy stanete se křesťanem!“

Všeobecný výkřik. „Nyní jsem spokojen“ zvolal Chamfort, „zahyneme-li až bude La Harpe křesťanem, pak jsme nesmrtelní!“

„My z ženského pohlaví“ pravila vévodkyně Grammont, „jsme šťastny, že v revoluci za nic počítány jsme. Pravím-li za nic, nemíním tolik jako bychme ani drobet k ní nepřidaly; ale jest to tak vzato, že se mužové proto nedrží nás a našeho pohlaví.“

Cazotte: „Vaše pohlaví — milé dámy! — nebude vám ochranou tentokráte, byť byste sebe méně se míchaly do věcí; zacházeno bude s vámi jako s muži, nebude činěn žádný rozdíl!“

Ona: „Ale co nám tu mluvíte pane Cazotte? — vyť hlásáte konec světa!“

On: „Toho nevím; co ale vím, jest, že budete paní vévodkyně vedena na popravu, vy a mnohé jiné dámy a sice na voze pohodlného s rukama na zad vázanýma?“

Ona: „V tom pádu doufám přece, že budu míti černě vykládaný kočár?“ —

On: „Ne — paní — vzácnější dámy, než vy, budou svázanýma rukama na zádech veženy na voze pohodlného.“

Ona: „Vzácnější dámy? — jak? — princesky od narození?“

On: „Ještě vzácnější!“ —

Tu bylo pozorováno v celé společnosti patrné pohnutí a pán domu se černě zamračil; začali nahlížeti, že žertuje příliš směle. Paní z Grammontu chtěla rozprášiti mráček na čele odvětila žertovným tonem: „Uvidíte, že mi nepopřeje ani útechy zpovědníka!“

On: „Ne — paní — žádný vám nebude dán, ani vám ani komu jinému. Poslední odpravenec, který z milosti bude míti zpovědníka“ — zde okamžik mlčel.

Ona: „Nuže, který bude tak šťasten, že mu dopřejou této šťastné přednosti?“

On: „Bude to jediná přednost, kterou ještě podrží; a to bude král francouzský!“

V tom vstal pán domu rychle od stolu a ostatní s ním. On šel k p. Cazotte a pravil mu hluboce dojatým tonem: „Milý pane Cazotte! tento žalostný žert trval dlouho. Přivedl jste ho až na stupeň, kde společnost, v níž se nacházíte, i sama sebe uvádíte v nebezpečnost!“

Cazotte neodpověděv chystal se k odchodu. Tu přistoupila k němu paní Grammontova, která ustavičně se snažila zavést opět veselost, řkouc: „Nuže pane proroku! vy jste nám všem prorokoval; ale o svém vlastním osudu neřekl jste nám ničehož.“ — Cazotte mlčky sklopil oči. Po chvílce pravil: „Čtla jste, paní, dějepis obležení Jerusalema?“ — Ona: „Ano, kdož by ho byl nečetl? ale dělejte, jakobych ho byla nečetla!“ — On: „Dobře, milostpaní, slyšte tedy: za tohoto obležení chodil jeden člověk 7 dní po sobě po náspech kolem města vůči obláhačům a obleženým křiče nepřetržitě žalostivým hlasem: Běda Jerusalemu, běda Jerusalemu! Sedmý den křičel ale: Běda Jerusalemu! běda i mně! a v tom okamžiku rozdrtil ho veliký kámen, který vystřelili nepřátelé na hradby.“

Po těchto slovích uklonil se p. Cazotte a odešel. —

Kdo zná dějepis francouzský, ví také dobře, že tato proroctví Cazotte-ova doslovně se vyplnila. (Pozn. Redakce: Liberalové v Německu, ve Švýcařích ba i u nás připravují též vládu pouhého rozumu — kdo ví, zdali nebude mnohých liberalů konec podobný konci shora uvedených volteriotů.) (Pokračování.)

Zlaté klasy.

Sebral na nivách protestantské literatury ♂ m. p.

„Kdožkoliv věc zrale a střízlivě považuje, nemůže žádný odpor naléztí mezi katolickým náboženstvím a zdravým rozumem, ať si na historické nebo dogmatické cestě zkoumání koná.“

(Jenker Literaturzeitung 1812 Nr. 109. Recension der Marheinke'schen Symbolik.)

„U každého výtečného spisovatele katolické církve naléztí lze víc neb méně stop sečtenosti ve spisech protestantův.“

(Lessing, theologische Schriften, d. II.)

„Proti nedůstojné řeči, s kterouž za našeho času protivníci katolicismu, dráždění a zaslepení maličkostmi, slepou nenávistí, jakož módností, se domnívají, že proti němu smrtelnou ránu vésti musí, vyslovuje se méně předpojatý a lépe smýšlející na hlas a bez obalu. Takové hlasy nikdy neslouží pravdě; hledají jen, co jejich jest, a proto nemohou býti rozhodujícími.“

(Alberti, str. 74.)

„Jen oni jsou kazimíry, jenž hněv náboženských stran živí, ne všechno, co katolickým jest, co nekřesťanské ztracují.“

Lessing, n. m.

„Což pak má ducha a podstaty katolicismu znalý katolík o rozšafnosti aneb o učenosti oněch lutheránských učencův mysliti, jenž se neostýchají, za našich dnův do světa práti, že katolíci musí uznávati viditelnou hlavu, jenž může dogmata předpisovati, že katolíci za to míti musí, že papež jest svrchovaným soudcem víry a že platí víc, než bible sama? Takoví mluvkové sektářského ducha zasluhují, aby z kteréhokoliv katechismu ze lži se trestali.“

(Fessler, Ansichten über Religion und Kirchthum, 1807, d. II., str. 58.)

„Musím upřímně vyznati, že neznám žádný k našemu spasení potřebný článek, jež by byla římská církev zapověděla, žádný, spasení duše škodný, kterýž by byla předepsala!“

(Dr. H. Thorndike in Epil.)

„Nejsou katolíci křesťané? Nebyli a nejsou v katolické církvi nejšlechetnější a nejzbožnější duchové?“

(von Herder, Brief an Falk.)

„Katolická církev čítá v jejím středu jistotně mnoho tisíců ba milionů pravých ctitelů Kristových!“

(Weinmann, Würde und Hoffnung der protest. Kirche, 1823.)

„Někteří katolíci dosáhli tak vysoký stupeň svatosti, jakož jej lidská přirozenost jen dosáhnouti může. Věřím pevně, že mnozí údové římské církve svatými byli, a že jimi ještě mnozí jsou!“

(Wesley, Popery calmly considered, str. 20 a n.)

„Katolíci mají Svaté, neupírám to; my nemáme žádné, alespoň žádné, jakož je mají katolíci.“

(Kaz. J. Lavater, Schreiben an den Gr. F. L. zu Stolhay.)

„Ti, kteříž tvrdí, že katolíci Svatým se klaní, dají se vésti, ne pravdou, nýbrž nenávisti.“

(Döderlein, Instit. theol. L. I., c. 2.)

„Nepoctivým způsobem se líčilo také modlení-se před křížem, co modloslužebné klanění-se kříži samému.“

(Wiz, Bestrebungen über die Zweckmässigkeit, 1819.)

„Předmět u katolíků obvyklého se klanění sv. svátosti jest jedině pravý a věčný, se svým sv. člověčenstvím podstatou spojený Bůh, o kterémžto člověčenství věří, že jest pod svátostními způsoby v skutku přítomno, a kdyby neměli za to, že přítomen jest Bůh, tedy jsou toho tak dalecí, že by se chlebu klaněli, že naopak sami praví, že by to bylo modloslužbou.“

(Dr. James Taylor, anglikánský biskup, Liberty of prophesying, Sect. 20.)

„Přítomnost Páně ve večeři Páně se obzvláště upírá; no, co pak zůstává potom? Pleva a šupina. Kdyby to nebylo Tělem a Krví Kristovou, kdyby to bylo něčím menším, a rcete, čím by to bylo potom? Neostýchejme se to říci: pak by to nebylo ničím!“

(Claus Marcus, Predigten.)

„Pozdvihování hostie zrušil jsem na vzdory papežství.“

(Luther, Tom. II. Wittenb.)

„Co se však má mysliti o muži, jenž praví, že pozdvihování hostie zrušil, na vzdory papežství, že je však tak dlouho podržel, na vzdory Carlstadt-ovi?“

(Plank, Geschichte der Entstehung des protest. Lehrbegriffs, sv. I., str. 353, poznámka.)

„Luther se dopustil nedůslednosti, popíraje proti katolické církvi, že večeře Páně jesti obětí za hříchy jednotlivcův, a přede tvrdí, že požívání jí působí osobně (individuell) pro požívajícího odpuštění hříchův.“

(Bretschneider, Handbuch der Dogmatik, sv. II., str. 778.)

„Nedá se upírat, že pod každým z obou způsobův celý Kristus, mocí správodnictví (Concomitenz), jakož se bohoslovcové vyjadřují, se přijímá, neboť jeho tělo není od jeho krve odloučeno!“

(Leibnitz, Systema theologic, str. 225.)

„Že pokání i s mocí absoluce aneb klíč rozvazování jest svátostí, vyznáváme rádi, neboť má zaslíbení a věří v odpuštění hříchů pro Krista.“

(Luther, Wider die XXXII Artikel der Theologen zu Löwen, str. 34.)

„Jat pravou svátostí, neboť má rozkaz boží, také zaslíbení milosti.“

(Apologie der Augsburger Confession, 1531.)

„Náš milý Pán Ježíš Kristus ustanovil svátost mocí klíčův.“

(Norimbergisches Glaubensbuch, 1746, str. 133.)

„Pokládání ho za svátost může se z té příčiny hájiti, poněvadž mu žádná podstatná částka svátosti neschází. Že s tímto náboženským konem zaslíbení a skutečné udělování božské milosti spojeno jest, nepodléhá žádné pochybnosti.“

(Augusti, System der christl. Dogmatik nach dem Lehrbegriff der lutherischen Kirche, 1809.)

„Zpověď a absoluce není pouze všeobecným bohoslužebným, nýbrž pravým, svátostním konem.“

(Kirchenrath Dr. G. E. Morst, *Mysteriosophie*, 1817.)

„An Bůh kněze co lékaře duší ustanovil, tedy také chtěl, aby jim neduh a svědomí nemocného se odhalily, proto kající Theodosius, jak se vypravuje, velmi moudře Ambroži pravil: „Tobě přináležejí léky udávati a připravovati; mě přináležejí, užívati je.“

(Leibnitz, n. m.)

„Obecná zpověď není prázdnou.“

(Steffens, *die gegenwärtige Zeit*, díl I.)

„Cítím to velmi bolestně, že se po nenahraděných a nenahraditelných výhodách a požehnáních soukromé zpovědi, již Lutherané jen příliš přenáhleně zavrhlí, doposud tak málo touží!“

(Prof. Dr. E. F. Nitzsch, in den *Theol. St. u. Kr.* 1832, seš. II., str. 451.)

„Nikdo neví, co může soukromá zpověď, než ten, jenž s ďáblem často bojovati musí. Já bych byl ďáblem přemožen a zardoušen, kdyby mne tato zpověď byla neudržela.“

(Dr. M. Luther, *Predigt von der heimlichen Beicht*, Th. 20, viz: spisy, str. 58 a n.

Trní a růže.*)

Od ♂ m. p.

Protestantský úsudek.

Anglicky lord, protestant, navštívil příbuzného kardinála v Římě. Tento měl haldy listin na stole ležeti.

„Co to tu máte za spisy?“

„Jsou to všelijaká vyšetřování ohledem kohosi, jenž má býti vyhlášen za svatého!“

„No — myslím, že v tom neužíváte mnoho kritiky!“

„Pomeškáte dlouho v Římě?“

„Asi celý měsíc. Proč se tážete?“

„Činím Vám, pane strýče, návrh: Spoléhaje se na Vaši kavalírskou poctivost, navrhuji Vám — vezmite ty spisy k sobě a přečtete je pilně, a pak mi řekněte svůj úsudek!“

„Milerád tak učiním; bude mne to zajímati!“

Za 14 dní lord se dostavil zas ku kardinálovi. Tento se ho ptal:

„No, co soudíte, pane strýče?“

„Pakli ten služebník Boží není svatým, pak není takovým už nikdo!“

„No, vidíte, a nám to vše ještě nepostačuje!“

Jakou měrou měříte atd.

Ve Vratislavi dal sedlářský mistr, protestant, manželku pochovati. Obdržel od p. pastora účet, v němž byly položky, jakéž u katolíkův bývají; k. př. officium defunctorum. (Hodinky za zemřelého) — Kondukt atd. Mistr napsal a poslal p. pastorovi účet za vykonané mu sedlářské práce, a ten byl také znamenitým. Netrvalo to dlouho, přiběhl p. pastor, celý uděšen s obdrženým účtem sám.

„Pane mistře, co jste mi to poslal za účet — za potažení kočáru — za pěkné chomouty atd. — vždyť jste mi takové práce nedělal!“

„Trojetihodný pane, poslal jsem Vám účet ten tímtož právem, jakýmž jste Vy mi tak učinil; poslal jste mi konto

*) V předešlém čísle (2.) má státi:

Na str. 35 ve „Vyznání víry“ řečí místo uší.

„ 36 „ „Jesuité“ (2.) Pauvres místo Panvres.

„ 37 „ „Ctění obr. sv.“ obmítce „ obmítu.

„ 37 „ „Zrušení svátků“ an „ un.

„ 39 „ „Zlaté klasy“ posthumes „ posthumus.

za výkony u pohřbu mé ženy, kteréž jste tak dobře nekonal, jako já ty práce, za kteréž plat na Vás žádám!“

Také protestantský úsudek.

Nyní, obzvláště v Německu — a ba i u nás — často slyšeti řeč tuto: Církev katolická jest nepřítelkyně vši svobody, všeho pokroku atd.

Když se před rokem 1829 v anglickém parlamentě jednalo o emancipaci katolíkův t. j. o vymanění a oprávnění jich, aby mohli do parlamentu voleni býti, také mnozí ze spoluúčův parlamentu svrchu zmíněné žaloby na katolickou církev veřejně vynášeli. Tu však povstal Georg Canning, jeden z nejvýtečnějších anglických státníkův, protestant (nar. 11. dubna 1770 v Londýně, † 8. srpna 1827), a pravil vážně:

„Pánové moji, naše pravé svobody pocházejí jedině z oněch časů, za kterých ještě každý Angličan chodíval na mši. Co od té doby k nim přibylo, jest po nejvíce dílem násilí, stranitosti a náboženské nenávisti!“

Obrácení zvědavostí.

Jistá dáma, chtějíce býti moudřejší nad ostatní lidi, ztratila víru nejen špatným vychováním, nýbrž hlavně čtením ještě špatnějších knih a nedostatečností, aby z toho zdánlivě učeného bláta ducha vytrhla. Padla do těžké nemoci, a byla by ve své nevěře na věčnost odešla, kdyby dobrotivá ruka Boží otcovská tuto zabloudilou ovečku byla neuvedla zbožným a učeným knězem na pravou cestu.

Kněz ten, dobře věda, že by přímou cestou jen odmrštění hanlivého zkusil, volil cestu nepřímou. Navštívil dámu tu, co známou mu poněkud, a jakoby jen mimochodem, těšil ji. Odcházeje prosil, by si tam nechati směl knihu, již prý nechce sebou vléci do společnosti, do kteréž se právě ubírá, doložil však:

„Ale prosím, madame, nechtíte tuto knihu čísti!“

„Proč?“

„Mohla by Vás rozdráždit, neboť se v ní poráží rozumářství o náboženství, jemuž sama ráčíte býti oddána; nechci, abyste se zlobila a nemoc zhoršila!“

Odporučiv se, odešel. Dáma však, pravá dcera Evina, dala si hned dcerou z knihy té předčítati. Poznávajíc mnohem větší nebezpečnost duše své, zapo-

menula docela na nebezpečnost těla svého. Za několik dní si kněz ten přišel pro knihu. Dáma se ho s tváří uradovanou tázala:

„Monsieur l' abbé, máte II. díl spisu toho?“

„Mám a mohu Vám jím hned sloužiti!“

Vytáhnuv z kapsy knihu, dal ji dámě. Tato si dala přečísti nejen II. díl, nýbrž i ostatní. S milostí Boží se navracoval jí mír do ducha a spolu také v též míře zdraví. Obrátila se. Pak hodila všechny své nevěrecké knihy a romány do ohně a stala se horlivou dcerou církve.

Uvádím tento pravdivý příběh, jen že zamlčuji jména. Událo se ve Francii.

Šťastný nápad.

V lázenském místě *** jsem poznal mladou dámu, jenž se svou společnicí denně chodívala na mši sv. Uslyševši, že jsem z Brna, dala mne prositi o krátkou návštěvu. Nemoc její byla nebezpečnou, beznadějnou. Dáma ta byla bohatou, byv na cestách neviděl jsem jí více, a to tím méně, anaž přebývala v jiné farnosti.

Asi v říjnu mne navštívil neznámý mně pán. Jmenoval se manželem dámy té. Byl mnohem starším jí. Ptám se hned, jak se jí vede?

„Zle! Vykládala mi o Vás, ukazujíc k Vám mnoho důvěry. Pomoci jí není a nechce slyšeti o zaopatřování sv. svátostmi! Starost o ní vede mne k Vám s prosbou, abyste ji laskavě navštívil a dobrým způsobem ji přiměl, aby sv. svátosti přijala!“

Slíbil jsem. Šel jsem tam a dal jsem se tázati panem manželem, jak se má, že právě jdu okolo a že jsem se teprv před několika dny vrátil z cest. Netrvalo to dlouho, přinesl mi p. manžel její prosbu, abych ji navštívil. Vstoupiv, spozoroval jsem, že se oči její zaleskly a lehký růměnec zbarvil její na smrt bledou tvář. Už nemohla nahlas ani slova promluvit.

„Jak pak se Vám vede, milostpaní?“

Nahnul jsem ucho k ní. Sipěla slabě:

„Ach, zle!“

„Lituji Vás; když bych mohl pomoci!“

— Víím, že to zajisté nesete bolestně, že Vám nemožno, choditi do kostela, jakož byste ráda to činila!“

„Bolí mne to, že nemohu do kostela jít!“

„Inu,“ pravím já, drže její ruku ve své, „Pán Bůh to nežádá; proto si to neberte k srdci, abyste si churavost nepohoršila! — Ale tuť lehká pomoc! —“

„Jaká?“ ptala se slabým hlasem.

„Nemůžete-li jít do kostela, učiňte ze své komnaty kostel.“

„Jak pak to mohu?“

„Lehce, má drahá; nemůžete-li jít k Pánu Bohu, vždyť může Pán Bůh přijít k Vám!“

„Ano, ano! Díky!“

„Prosím, nemluvte mnoho, abyste si nezhoršila churavost! — S Bohem! Smím Vás zas navštívit?“

„Prosím! Ale brzy!“

Téhož dne se dala zaopatřit. Navštívil jsem brzy — její hrob! —

Návrat do lůna církve.

(Skutečná událost. — Sděluje ♂ m. p.)

Roku 185* a 185* jsem meškal ve Frývaldově — ve Slezsku. V kruhu dobrých přátel poznal jsem tam r. 185* mladou pruskou dámu, jenž tam byla též na léčení. Byla vdova po soudním přísedícím ve Frankobrodě na Odře. Měla s sebou synáčka, jediné to dítě své. Přibyla do Frývaldova co protestantka a stala se tam — katoličkou. Příběh tohoto návratu jejího do lůna katolické církve jest pro mnohé okolnosti tak zajímavým, že doufati smím, že se sdělením ho čtenářům a čtenářkám „Školy božského Srdce Páně“ zavděčím.

„Jela jsem po poště se svým synáčkem. Ve voze byl též mladý, chorý theolog protestantský. Čím více jsme se blížili rakouským hranicím, kdežto obyvatelstvo jest ponejvíce katolické, vidouc sem tam vedle silnice a u obcí kříže, horšila jsem se nad tím a netajila jsem nevoli svou. Můj spolucestovatel mne z toho káral, že se nemám nikterak posmívati víře jiných a jich náboženským zařízením a obyčejům!“

„Ten theolog měl pravdu — byl alespoň spravedlivým!“

„Nemyslite si, že bych snad byla nepřítelkyní sv. kříže; naopak činila jsem to z velké úcty před sv. křížem!“

„Kterak to?“

„Zdálo se mi, že to husté stavění sv. kříže, co znamená našeho vykoupení, jest zneuctíváním ho.“

„Paničko, byla jste na omylu!“

„Nyní to vím. Pocházím z rodiny protestanské, avšak pobožné. Má dobrá matka mne vedla k pobožnosti a naplňovala srdce mé úctou a láskou ku kříži, an na něm nás Vykupitel náš svou smrtí vykoupil!“

„Najala jsem si byt v přizemí na předměstí „Freiheit.“ Ob čas mne navštěvoval onen protestantský theolog. Jednou v neděli před polednem byl u mne. Byla jsem s ním v okně, co zatím můj synáček něco si psal. Tu se ubíral lid ze služeb Božích. Najednou jsem uslyšela zvonek. Kněz kráčel k nemocnému. Lid padal na kolena a bil se v prsa. Vidouc to, rozesmála jsem se na hlas, a abych nedala lidu pohoršení, uskočila jsem od okna a sedla jsem si na pohovku a smála jsem se dále.“

„Co pak Vás, paničko, pohnulo k takovému smíchu?“

„Bylo mi to směšným, že lid kleká před člověkem; bylo po dešti — lid padal na kolena do bláta!“

„Lid nekleká před člověkem, nýbrž před Pánem Bohem, ve Svátosti skrytým!“

„Nyní to vím — ale tehdyž jsem to nevěděla — dívala jsem se na to protestanskýma očima! — Najednou smích můj umlknul. Theolog se obrátil a viděl, že jsem na smrt bleďa, ba že jsem ve mdlobách. Křísil mne studenou vodou. Když jsem se probírala, ptal se mne, co že se mi stalo? Pravila jsem mu:

Jak jsem se tak nehorázně smála, bodlo mne tak v srdci, že se mi zatajil dech a že mi zašel smích!“

„Vidíte,“ pravil mi theolog, „Bůh Vás potrestal za to, že jste se smála víře jiných, nerozumíte jí!“

„Od té chvíle jsem neměla pokoje. Svědomí vyčítalo mě, že jsem zhřešila, že jsem Pana Boha urazila! — Můj nepokoj byl tak velikým, že jsem zašla k panu arciknězi. Prosila jsem ho, aby mi ráčil zapůjčiti nějaké knihy o katolické víře. Půjčil mi takové. Četla jsem pilně. Mně počaly padat s očí šupiny; avšak nepokoj můj rostl tak, že jsem i arcikněze prosila, aby mne možno-li více o katolické víře poučovati ráčil. Pán arcikněz mne zavedl ku jednomu ze zdejších panův kaplanů. Byl to tentýž, který šel s Pánem Bohem, když jsem se tak smála, že lidé před ním, před člověkem, klekají, neberouce ani ohled — na bláto na náměstí.

Vyučil mne ve víře katolické dokonale. Pak jsem rozhodně a radostně složila ve zdejším chrámu Páně vyznání víry katolické.“

Nevrátila se však víc do Frankobrodu. Pan arcikněz s ní zajel do Javorníku (Jauernig), kdežto má nad městem Vratislavský kníže-biskup zámek. Právě tam meškal tehdejší kníže-biskup, kardinál Melchior von Diepenbrock. Pan arcikněz ho prosil o lásku, kdyby mohl konvertitce zaopatřiti nějaké postavení, aby se nemusela vraceti víc do Frankobrodu. Pan kardinál ji laskavě přijal a i k obědu pozval. Dal jí krásnou modlitební knihu, velmi skvostně vázanou. Slíbil, že se o ni postará.

„Proč pak nechcete se víc vrátiti do Frankobrodu?“ tázal se jí biskup.

„Má dobrá matka jest již 70letá; jest pobožná protestantka, a drží svou víru za pravou. Kdybych se vrátila a jí řekla, že jsem se stala katoličkou, mohla by z toho míti smrt!“

* * *

Odejela pryč. V srpnu tohotéž roku jsem ve společnosti onoho p. arcikněze a jednoho pána s jeho paní zajel do Vratislavi. Když jsme jednoho dne šli za Odru na tak nazvaný „dómní ostrov,“ kde nejvíce katolíků a katolických kostelů jest; navštívili jsme dóm a jiné kostely tam. Šli jsme vedle velikého paláce; tu pravil mně arcikněz:

„Zde jest ústav pro mladé katolické šlechtice; paní * * * (jmenoval konvertitku) jest tady klíčnicí. Navštívíme ji!“

Zazvonil. Dvře se v tom otevřely a koho jsme spatřili? Paní * * * Měla modlitební knihu, již jí p. kardinál daroval, v rukou. Zkřikla radostí, že nás uviděla.

„Chcete jíti do kostela, jak vidím,“ pravil p. arcikněz.

„Chtěla jsem jíti na mši sv. do kostela sv. kříže — půjdu později, až o 11. hodinách!“

Vedla nás velkými chodbami do svého bytu. Vykládala, že pan kardinál dovolil, že její synáček též přijat do ústavu, a že jest — šťastnou a spokojenou.

Viděl jsem ve výklenku velký obraz na stěně; byl však černým závojem zastřen.

„Proč máte, paničko, obraz ten zastřený?“

Přistoupila mlčky a sňala roušku. Byla to podobizna — dra. Martina Luthera, olejovými barvami vyvedená, v krásném zlatém rámcí.

„Vy máte obraz Lutherův?“

„Psala jsem matce drahé, že mám dobré postavení v hodném domě. Myslím, že jsem protestantkou, proto mi poslala tento obraz — dra. Martina Luthera. Já Luthera nechci viděti, proto jsem obraz zastřela černým závojem. Chovám jej však předc v úctě, ač ve výklenku, v mé světnici co dar mé dobré matky!“

P. S. Ptal jsem se jí, mnoho-li jest katolíků ve Frankobrodě?

„Asi 8 chudobných rodin!“

Malé dvě epizody z církevních dějin.

Když sv. Basilius, přijímám Veliký (květl od r. 329—379), byl biskupem ve svém rodišti, v Caesarei Kappadocké (v Malé Asii), pozdvihl arianismus mocné hlavy své, podporován jsa arianským císařem Valensem a celým dvorem. I vynasnažil se Valens všemožně, aby Basilia pro blud získal, avšak marně. Právě on a Athanasius, biskup alexandrinský, byl nejmocnějšími hrázi proti arianství. Vida tedy císař Valens, že Basilia nížádnou měrou pro blud získati nemůže, umínil si, ještě s pohrůzkami naň dorážeti, a rozkázal prefektu Modestovi, aby se k Basiliovi odebral a mu hrozil. Modestus tedy pohnav sv. arcibiskupa na soud, nejprv lahodně a lichotivě s ním jednati počal. Když to neprosnělo, začal mu hroziti, řka:

„Odejme se ti všechno jmění.“

Na to biskup docela klidně: „Mimo několik kněh a trošku chatrného oděvu ničeho nemám.“

„Půjdeš ze země, budeš vyhnán!“

„Celá země jest mi vyhnanstvím; jen nebe jest pravou vlastí mojí.“

„Ale skřipec!“

„Málo se bojím,“ řekl hrdina zmužile; „mé tělo jest tak vychudlé a slabé, že prvním rázem bude konec muk i života mého.“

„A co smrt?“

„Té se ještě méně bojím, ta jest pro mne milostí; neboť mne z plačtivého tohoto údolí vysvobodí a spojí s Bohem!“

Tu pravil Modest nevrle: „Tak se mnou ještě žádný biskup nemluvil.“

Basil klidně: „Nepochybněs ještě biskupa před sebou neměl.“

Konečně prefekt, dávaje mu den na rozmyšlenou, dostal za odpověď poslední slovo sv. biskupa: „Odklad je marný, zítra budu týž, který jsem dnes.“

Arianismus jakkoli mocný, padl, a církev katolická, pravda Boží, zvítězila. Poláci mají už svého Basilia; kolik pak jich bude u nás, až půjde trochu více do tuha boj proti církvi?

* * *

Armenie byla dlouho předmětem rozbrojův mezi Řeky a Peršany; konečně r. 390 oba mocní sousedé o zemi tu se rozdělili, avšak tak, že mnohem větší část připadla k Persii. Tehdáž požívalo křesťanství v Persii pokoje; proto bylo možná, aby také v Armenii se uchytilo a hlubších pustilo kořenů. Hlavní toho zásluhu má sv. Isák čili Sahag (patriarcha neb katholikos zvaný), který s přítelem svým, sv.

Mesrobem, padesátiletým působením svým víru křesťanskou v národě armenském tak utvrdil, že ni žádnou bouří vyhlazena býti nemohla. (Týž Mesrob vynášel armenskou abecedu a Mojžíš z Chorene, přítel Isákův a Mesrobův, stal se prvním vzácným dějepiscem svého národa; páté století pak pokládá se za zlatý věk literatury armenské, též hajkanské zvané, kteráž krásným jest plodem víry křesťanské.)

Skutečně v 5. a 6. století prudká bouře protivenství zavála z Persie na Armenii; kruté pronásledování zuřilo; hrozilo z kořene vyvrátiti sotva štípený strom víry Kristovy; však nadarmo! Když pak r. 450 ohlášen v Armenii rozkaz krále perského, aby každý křesťan, odřekna se víry své, přijal náboženství královo a víru a obřady Peršanův: odpovědělo 17 armenských biskupů s patriarchou Josefem v čele s mnohými kněžími, velmoži a mnohým lidem: „Tvá jest moc, naše jest trpělivost; ty máš meč, my hrdlo; nejsmeť lepší nežli otcové naši, kteří též pro víru svou statky a život obětovali.“ — Mnozí zámožní Armenové, neustálými nátlaky rozmrzelí, vystěhovali se do sousední říše řecké, jmenovitě do Cařihradu. Avšak konečně byli Peršané přece nuceni Armenům volné vyznávání víry křesťanské povolit. A co my?
„Čech.“

Z Filippsdorfu, 6. února 1874.

Konečně předce jednou pššu z Filippsdorfu. Jsemť zde již od 19. června 1873. Vedlo se mně dosti dobře u toho milostného místa až dosavad. Musímť arcit brzy vstávat, bych zpověď slyšel. Na večer každého dne jsem zpovídal, jen v neděli odpoledne toho jsem prost. Mělť jsem toho dost v sobotu na večer a v neděli a v svátek ráno. Odpoledne se žádným poutníkem nechce, svou kající pobožnost vykonat, vždyť si chtějí trochu promluvit na noclehu, zvláště ženské. Za to byly potrestány ráno, že musely dlouho čekat. O mše sv. nebylo zle. Bylyť někdy 3—4 až šest denně. Jedenkrát 7, a osmá u milosrdných sester. Minulý rok mimo domácích bylo zde 103 cizích kněží, z kterých mnohý několik dní zde pobyl, nebo 9. denní pobožnost konal. I z Moravy několik zde pobýlo. Mimo neděl a svátků byly vždy mše sv. V pondělí a v sobotu jsem skoro vždy sám byl. Všech mší sv. bylo 423, což znamená, mnohé nejsou napsány. Tak řka všechny stavy lidu byly zastoupeny. Putovali sem nejvíce ti, kteří hledali pomoc u Panny Marie, co uzdravení nemocných, útočiště hříšníků a potěšení zarmoucených. Mnohá matka přišla se svými dětmi a vykonaly svou pobožnost. Mnohý pruský úředník a učitel byl zde. I z Vídně a z Berlína se lidé zde sešli. O poutníka z Břetislavy nouze zde není. Je Vám ale tu zapotřeby trpělivosti při mnohém. Zvláště se chce zpovídat, zvláště chce jít k sv. přijímání. Není připraven náležitě, musí se tedy na něho čekat. I také mnozí z kněží dělají obtíže, jeden chce v tu, druhý v jinou hodinu. Každý má na spěch, a potom se dlouho ještě zde zdrží. Poutníků bylo vždy dost. I nyní. V Litoměřicích mysleli, že v zimě žádný nechodí. Chyba lávky! Co jsou železnice, nehledí se tak na čas. A teď se v Georgswalde železnice křižují. Rumburk, Lebau, Baucen, jsou si nyní blízko. Nežli jsem na ten život zde zvykl, chvilku to trvalo. Nebylo dne bez návštěvy. Čech se každý přihlásil. Darů se letos dosti sešlo, úhrnem 12.630 zl. 16 kr. a postavělo se již od r. 1867 víc než 80.000 zl. U stavby kostela začaté jsou již vyšší okna, a na chory jsou schody již hotové. Presbyterium skoro hotové. Myslí se, že

letos, jistě ale na přes rok pod střechu přijde. Každý s radostí, bez nucení přinášel dárky, mimo to, že i světlo obětoval. Přichází mnoho peněz z Pruska a Saska, ale opět tam zachází, aby se stavební věci nazvíce tam objednávali a to u protestantů.

A co z toho má Magdalena Káde, že první milosti uzdravení dosáhla? To lze poznati z výroku oné osoby, která čas její nemoci při ní bděla, „že Pánu Bohu děkuje, že se jí Rodička Boží nezjevila.“ Tim snad se drží v pokoře Majdalena. Je potřeba, by se i za ni modlilo. Často mě prosí, nebo opakuje, abych na ni při mši sv. nezapoměl. Já bydlím nyní v domě milosrdných sester. Chtějí též nečím posloužit Panně Marii Filipsofské. Jedna každého dne drží hodinku na milostném místě za nemocné se do Filipsofsu utikající.

Každý se těší na ten velkolepý kostel. V kaple to je nyní, co jsou stolice, jako v kostele. Dříve to bylo roztržité, an si mnohý s sebou přinášel stolice. Na zimu je dána prkená podlaha. Od té chvíle z domova větší návštěva. Krásný kříž je na chodbě do kaple z Brna darovaný. Práce mistrovská z Mnichova.

Oktáv zjevení Panny Marie se jako vždy slavil. Každého dne ráno a večer kaple plná. Výroční slavnost nebyla sice tak, jak jsme si přáli nebo si mysleli, ačkoliv jsme to mohli vědět. Lidu bylo dost. Večer před 13. lednem uspořádalo se krásné osvětlení, kaple byla nepočtenými věnci, svícemi a lampami ozdobena. Již v neděli bylo dosti cizích. Kapla byla plna. Sotva jsem se mohl prodrat k oltáři. Osvětlení kaple a domu ve Filipsofsu bylo na večer, v kaple až do rána. Vždyť celou noc tam bylo lidu k umačkání; dílem zpívali, dílem se modlili. Mnozí, aby měli na druhý den místo jisté, ani ze stolic nevyšli, a hezky se vyspali, jak to již šlo a možná-li bylo. První mše sv. byla v 5 hodin. Se sv. přijímáním to šlo špatně. Nemohli se dostat a jestli, nemohli ustoupit jiným. V 6, 7, 8, potom 10 a 11 hodin byly mše sv. Slavnou měl pan kanovník, zdejší pan vikář a farář s assistencí. Všech 7. Průvod nebyl velký. Mělo se vyjít okolo 9 hod. z Georgsvalde, a z Filipsofsu z kaple. Kapla byla arcí přeplněna a venku ještě moc lidstva, ale jen něco svobodných holek se mnou šlo naproti Georgvaldským a 2 cizí kněží. Nebylo divu. Jazdý již napřed věděl, že se potom tam nedostane. Zůstal v kapli. A kdo z Georgsvalde chtěl jít, již tam byl dříve. Proto ale předce byl dost velký zástup. Zbor hasický se nabídl, že udrží pořádek. Poznalo se ale, že spíše nepořádek dělá, t. j. taková chasa se nehodí k zbožným průvodům. Neznají toho ducha. Vyháněli z hurta lid zbožný z kaple, kterému se nechtělo ven; vždyť přišel zdaleka a chtěl svoji pobožnost vykonat a nyní měl jít ven, by tam kněžstvo a hudebníci mohli. Úmysl jejich byl ovšem chvalitebný, ale nepraktický.

Světlem se zde až plývá. Nesmírně mnoho světla se zpálí, ačkoliv se velmi drazé platí. Byloby lépe, kdyby ty peníze ráději na kostel dali. Mnozí též přinášejí dary, které se sem ani nehodí. Mohli by se spíše zeptat, zdali je to zde zapotřeby. Tak Vám od Soběslavy dvě Češky přinesly 2 velké žbány másla přeškvařeného do lamp, a zde je jen věčné světlo, a žádných jiných lamp. I mnozí přinášejí obrazy, a kam s nimi? Co tu máme dělaných kytěk! Domáci se v tom dobře znají. Obdivoval jsem tu lásku k Rodičce Boží mnohých zdejších panen. Každého dne až do zimy vždy na oltáři a 4 svícni vždy čerstvé věnečky okolo svíček. Tak též i v domečku. Mariánské hodinky zpívají zde ve středu, v sobotu, a u jeptišek v neděli svobodné panny. Poslouchá-li cizí, musí říci, že dobývají násilím nebe. Uzdravení v městě bydo dvoje. Od jiných více. Přicházejí děkovat. Že se často stává, nedělá to tak mnoho

hluku. Nemocných sem přichází mnoho. Některý ale jen se okáže, a již jde pryč. Tu marně očekává uzdravení. Za to ale mnozí, bohatí, vydrželi celých 9 dní a byť i nebyli uzdraveni, naději nepozbývají a těší se, že na přes rok opět přijdou. Jeden pán z Vídně, úředník (Oberpost-Controllor), Moravan, tenť byl velmi zbožný, bylť mnohým za vzor. Žádnému, kdo jen trochu se zbožnou myslí sem přichází, nechce se odtud. Práce zde mám dost, ačkoliv jsem v pensí. Divil jsem se O—ckému panu faraři, kamž jsem musel jíti vypomoci na advent a svátky, že si naříkal, co tu zpovědi. Kamaráde — psal sem — to je ve Filipisdorfě po celý čas ráno. Na večer je přídavek. Také mě mnohý rozlobil, když mi řekl, že má z domu dovolení, neli každý aspoň několik v 9 dnech ke sv. přijímaní přistoupiti, kdežto doma v skutku málo kdy šel. Doma se arcíť mnozí zpovídali ale jakmile sem přišli, žádali opět, a na rozloučenou zase. Od Staré Běle na Moravě P. K. asi 4 tucty sošek Marianských skrze mne objednal, a P. B—k, hanák, teť za 28 zl. Hanáci jsou vděční, ze Smržic dostavám koláče a buchtičky.

A. D.

Všemohoucnost Boží.

I.

U večer, když chystá k spánku
K sladkému se hlučný den,
K nebeskému tamto stánku
Popatř milý synu jen !

Ptej se, kdo ty jasné hvězdy
Stříbrem povždy odívá ;
Ptej se, kdo jich řídí jezdy,
Ze sna kdo je budívá ?

Tu ti s nebes vysokosti
Odvětí kvězd zlatý kruh :
„Onen, jenž byl od věčnosti,
Jest a bude, věčný Bůh !“

II.

Na vlny patř na šplounavé
Modrého tam jezera,
Paprsky když slunce hravé
Líbají je z večera.

Ptej se, kdo to zlato seje
Po modré vln hlubině ;
K západu když slunko spěje
Po nadhvězdne rovině ?

Slastnou zvěstí vln těch sbory
Oblaží tvůj synu sluch :
„Ten, jenž stvořil nebes dvory,
Milosrdný, dobrý Bůh !“

III.

Na luh pohled synu milý,
Když již ustal zimy chlad ;
A když vánek jarý čilý
Obléká jej v nový šat.

Když luh počne rozkvétati
Ptej se jeho kvítků všech :
„Kdo je as tak sličně šatí
Kdo v ně vlévá vonný dech ?“

A tu za květ, za svůj rdělý
Odpoví Ti vonný luh :
„Ten, jenž hvězdám svítit velí,
Všemohoucí, svatý Bůh !“

IV.

Na nebi když jasná zoře
Rozsívá své bleskoty,
K vonné tamto zajetí hoře
Slavíčka slyš klokoty.

Ptej se pěvce toho synu,
Kdo jej učil zpívatí ;
Kdo mu nebes ve hlubinu
Káže písně sýlati ? —

A on tobě sladce jemně
Zahudá svou odpověď :
„Ten, jenž stvořil nebe, země
Učil mě tak sladce pět !“ Is. S.

Hlasatel odpustků plnomocných v měsíci březnu.

Obyčejné podmínky k získání pln. odpustků jsou: sv. zpověď a sv. přijímání, pak návštěva kostela neb kaple veřejné, a tam modlitba konaná na úmysl sv. Otce v Římě za potřeby sv. církve n. p. 5 Otčenášů a Zdravasů, 1 Věřím v Boha.

Dne	
1	2 ned. postní. Sv. Albina b. Členové: 1) brat. nejsv. Srdce Jež. (neb bud. pátek obyč. podm. bez zvláštní návštěvy kost.) Z; 2) brat. modrého škapulíře (obyč. podm.) Z; 3) brat. sv. (1. ned. měs.) růžence (obyč. podm. a návšt. kaple či kostela bratrstva) Z.
2	sv. Simplicia p. Vůbec: ti, jenž hrd. skutek lásky k duš. vykonali (každý pondělí. pond. návštěva kost. stačí mše sv. bez přijímání); Z.
3	sv. Bedřicha op. Vůbec: v kostelích řádu praemonstratského (v Praze úterý. na Strahově obyč. podm.)
4	Přenešení ostatků sv. Václava. a) Vůbec: u karmelitek na Hradč. v Praze (každou z 9 střed před sv. Josefem (obyč. podm.); b) Členové: brat. škap. P. M. Karmel. (z téže příčiny, středa. k tomu 2 odp. jako každou středu návšt. farn. kost.)
5	sv. Jana z Kříže. a) Vůbec: v kostelích PP. kapucínů a minoritů (v Praze u sv. Jakuba obyč. podm.); b) Členové: 1) jednoty klan. se vel. Svát. a podp. chud. kost. (mimo obyč. podm. i návšt. nejsv. Svát.); 2) spolku modlit. Maria (1. čtvrtek měs.) P. nejsv. Srdce (kaž. čtvrť. neb neděli obyč. podm.); Z.
6	sv. Kolety p. a) Vůbec: v kostelích PP. františkánů (obyč. podm.); b) Členové: 1) brat. n. Srdce Jež. (neb již min. ned. viz podm. tamže) Z; 2) apoštolátu modlitby (obyč. podm.); Z. 3) arcibr. drahé krvi J. Kr. (kaž. pátek v březnu obyč. podm.); 4) brat. červeného škap. (kaž. pátek rozjímání (1. pátek měs.) a obyč. podm.)
—	Slavnost úmrtního prostěradla P. J. Členové: spolku sv. Josefa z Arimathie (v Praze na Skalce obyč. podm.) Z.
7	sv. Tomáše Aq. uč. Členové: brat. modrého škap. (kaž. postní sobotu sobota. obyč. podm.); Z.
8	3 ned. postní. Sv. Veremunda op.
9	sv. Kateřiny Bol. p. Vůbec: 1) v kost. PP. františkánů (obyč. podm.); 2) ti, jenž hrd. skut. atd. (kaž. pond. stačí mše sv. pondělí. bez přij.); Z.
10	sv. 40 mučovníků. (úterý)
11	sv. Vincence op. a) Vůbec: u karmelitek na Hradčanech (kaž. z 9 střed před sv. Jos. obyč. podm.); b) Členové: brat. škapul. P. Marie Karmel. (z téže příčiny, k tomu 2 odp. jako středa. každ. středu návštěva farního kost.)
12	sv. Řehoře Vel. pap. Členové: 1) brat. nejsv. Srdce Jež. (obyč. podm. a návšt. kost. brat.); 2) modlit. spolku: „Maria, P. nejs. Srdce“ (kaž. čtvrtek neb neděli obyč. podm.) Z.

Dne	
13	sv. Roziny p. Členové: brat. červeného škap. (k pát. rozjím.); 2) arcibr. pátek. drahé krvi J. Kr. (kaž. pát. v březnu obyč. podm.)
14	sv. Mathildy cís. Členové: brat. modrého škapulíře (kaž. postní sob. sobota. obyč. podm.); Z.
15	4 ned. postní. Sv. Longina m. Členové: 1) brat. nejsv. Svátosti olt. (obyč. podm.); Z. 2) spolku: „živého růžence,“ (obyč. podm.); Z. 3) brat. černého škap. (súčastní-li se průvodu) (3. ned. měs.) Z; 4) brat. andělského škap. (táž podm.)
16	sv. Juliana m. Vůbec: ti, jenž hrd. skutek lásky k duš. vykonali pondělí. (kaž. pond. stačí přítomnost mše sv. bez přijímání); Z.
17	sv. Patricia b. Vůbec: v kostelích PP. augustiánů (v Praze u sv. úterý. Tomáše obyč. podm.)
18	sv. Eduarda kr. a) Vůbec: u karmel. na Hradč. (každou z 9 střed před sv. Josefem obyč. podm.); b) Členové: brat. škap. P. M. Karmel. kaž. střed., k tomu ještě 2 odp. z téže středa. příčiny (k ob. podm. návšt. farn. kost.)
19	sv. Josefa pěst. Vůbec: 1) u kapuc. na Novém městě (ob. podm.); 2) u karm. na Hradč. (obyč. podm.); 3) u PP. redemptoristů (u sv. Kajetana obyč. podm.); 4) v kostelích PP. augustiánů (v Praze u sv. Tomáše obyč. podm.); v kostelích mil. sester sv. Karla Bor. (obyč. podm.); 6) u sv. Jana N. na Skalce (obyč. podm.); 7) ti, jenž nepřetržitě konají 7 nedělní pobožnost ke cti 7 rad. a bol. sv. Josefa (obyč. podm. bez zvláštní návštěvy kost.); 8) ti, jenž modlíce se 3 „Zdravas“ podporují kat. misie (táž podm.); 9) ti, jenž nosíce při sobě křížky, penízky, růžence atd. papež. odp. obdařené konají jisté modlitby a dobré skutky (obyč. podm.) Z. b) Členové: 1) jednoty „sv. dětství“ (obyč. podm.) Z; 2) brat. n. Srdce Jež. (obyč. podm. a návšt. brat. kost.) Z; 3) brat. „dobré smrti“ (táž podm.) Z; 4) brat. „křest. matek“ (táž podm.); 5) brat. škap. P. M. Karm. (návšt. farn. kost. a ob. podm.); 6) brat. k uctění vel. Svát. pod ochranou sv. Benedikta (táž podm.); 7) arcibr. Srdce P. Marie (bez zvláštní návštěvy kost. ob. podm.); 8) brat. modrého škap. (ob. podm.) Z; 9) spolku ustavič. ctění sv. Josefa (ob. podm.) Z; 10) arcibr. k potěše ubohých duší v očistci (ob. podm.) Z; 11) arcibr. drahé krvi J. Kr. (ob. podm.); 12) jednoty ustav. klan. se vel. Svát. a podp. chud. kost. (ob. podm.); 13) spolku modl.: „M. Paní u. Srdce“ (kaž. čtvrt. neb ned. ob. podm.) Z.
20	sv. Eugena m. Členové: 1) brat. červeného škap. (kaž. pát. rozjímání); čtvrtek. 2) arcikr. drahé krvi J. Kr. (kaž. pát. v březnu ob. podm.)
21	sv. Benedikta z. ř. a) Vůbec: 1) v kost. řádu sv. Benedikta (v Praze v Emausích ob. podm.); 2) u Karmelitek na Hradč. (ob. podm.); 3) ti, jenž nosíce při sobě křížek neb peníz sv. Benedikta konají jisté modlitby a skutky dobré (ob. podm.)

Dne		
21		Z. b) Členové: 1) brat. k uctění vel. Svát. pod ochr. sv. Benedikta (farní kostel); 2) brat. škap. P. M. Karm. (táž pod.); 3) brat. modrého škap. (kaž. postní sobotu obyč. podm.); Z.
22	sobota.	obyč. podm.); Z.
23	neděle smrtná.	Členové: brat. modrého škap. (ob. podm.) Z.
23	sv. Viktoria a sp. Vůbec:	ti, jenž brd. skutek lásky k duš. vykonali (kaž. pond. stačí přítomnost mše sv. bez přijímání); Z.
24	pondělí.	(kaž. pond. stačí přítomnost mše sv. bez přijímání); Z.
24	sv. Gabriela arch. (úterý.)	
25	Zvěstování P. Marie.	1) v metr. kost. sv. Víta v Praze (obyč. podm.); 2) u karmelit. na Hradč. (obyč. podm.); 3) u PP. Redemptoristů (sv. Kajetana obyč. podm.); 4) ti, jenž se denně modlí litanie loret. (ob. podm.) Z; 5) ti, jenž nosíce při sobě křížky, růžence, penízky atd. papež. odpustky obdařené konají jisté modlitby a skutky dobré (ob. pod.) Z; 6) ti, jenž činí totéž nosíce při sobě svěcený peníz sv. Benedikta (ob. pod.) Z; 7) ti, jenž se modlí denně ráno: „Zdravas Královno“ a večer: „Pod ochranu Tvou“ (bez zvláštní návštěvy kost.) Z. b) Členové: 1) brat. modrého škap. (ob. pod.) Z; 2) spolku: „živého růžence“ (ob. pod.) Z; 3) arcibr. k potěše duší v očistci (ob. pod.) Z; 4) arcibr. drahé krvi J. Kr. (ob. pod.); 5) spolku: „dílo k rozšířování víry sv. (ob. pod.); 6) jednoty mision. sv. Ludvíka (ob. pod.); 7) spolku ustav. ctění sv. Josefa (ob. pod.) Z; 8) brat. škap. P. M. Karm. (letos Z je, protože spolu středa, navšt. farního kost.); 9) brat. sv. Benedikta k uctění vel. Svát. (táž podm.); 10) arcibr. Srdce P. Marie (bez zvláštní návštěv. kost.); 11) brat. n. Srdce Jež. (návštěva brat. kostela neb kaple) Z; 12) brat. sv. růžence (táž podm.) Z; 13) kongregace mariánské (táž pod.); 14) brat. „dobré smrti“ (táž pod.) Z; 15) jedn. ustav. klanění se vel. Svát. a podp. chud. kost. (návštěva vel. Svát.); 16) modlit. spolku: „Maria, Paní nejsv. Srdce“ (ob. pod.) Z.
26	středa.	Členové: modlit. spolku: „M. Paní n. Srdce“ (kaž. čtvrtek. čtvrtek neb bud. ned., obyč. podm.); Z.
27	sv. Hastala m.	Členové: modlit. spolku: „M. Paní n. Srdce“ (kaž. čtvrtek. čtvrtek neb bud. ned., obyč. podm.); Z.
27	7. bolestí P. Marie.	Členové: 1) arcibrat. Srdce P. Marie (bez zvláštní návštěv. kost.); 2) brat. modrého škap. (ob. pod.) Z; 3) brat. „křest. matek“ (návšt. brat. kostela neb kaple); 4) arcibr. drahé krvi J. Kr. a 2 odp., protože spolu pátek v březnu (ob. pod.); 5) brat. červeného škap. (kaž. pát. rozjímání.)
28	pátek.	(ob. pod.); 5) brat. červeného škap. (kaž. pát. rozjímání.)
28	sv. Ludolfa b. a m. a) Vůbec:	v kost. řádu prem. (v Praze na Strahově ob. pod.); Členové: modrého škap. (každou postní sobotu, obyč. podm.) Z.
29	sobota.	sobotu, obyč. podm.) Z.
29	neděle květná.	Vůbec: ti, jenž se aspoň 3krát týdně modlívali společně (posl. ned.) 5 desátek sv. růžence ob. pod.) Z.
30	sv. Quirina m.	Vůbec: ti, jenž hrd. skutek atd. vykonali (kaž. pond. stačí mše sv. bez přijím.) Z.
	pondělí.	mše sv. bez přijím.) Z.

Dne

31

sv. **Heřmana** b. Vůbec: v kost. řádu prem. (v Praze na Strahově úterý. ob. pod.)

Mimo to mohou ještě v tomto měsíci dosíci pln. odp. a sice:

1) jednou: ti, jenž po celý březen konali pobožnost k sv. Josefu (bez zvláštní návšt. kostela ob. pod.) Z; 2) dva kráte (vždy v pátek): ti, jenž jsou členy brat. sv. růžence (návšt. brat. kost. neb kaple); Z. 3) když tytéž podmínky plní jako v měsíci lednu, únoru, a sice:

I. Jednou v den dobrovolně sobě zvolený:

a) vůbec: když po celý měsíc konali denně některou na str. 20 uvedených modliteb a rozjímání, neb jsou-li:

b) členové některých tam uvedených bratrstev a spolků.

II. Dvakráte ve 2 sobě dobrovolně zvolených dnech, konají-li denně modlitby a patří-li mezi členy na str. 47 uvedeně.

III. Jednou lze též v tomto měsíci získati pln. odp., jež jen jednou v roce se udělují, pak-li již v lednu neb únoru na to pomýšleno nebylo, a sice když konají modlitby a patří mezi členy na str. 47 uvedeně.

IV. každou neděli a V. na závěrku noveny konají-li pobožnosti na str. 48 uvedeně.

VI. po každém sv. přijímání: a) vůbec: ti, jenž hrd. skutek k duš. vykonali (ob. pod.) Z; 2) ti, jenž po zkončené zpov. a sv. přijím. modlí se před obrazem ukřížovaného Sp.: „Ejhle, ó dobrý a nejsladší Ježíši! před tváří Tvou padám na kolena“ atd. (ob. pod. bez zvláštní návšt. kost.) Z; 3) ti, jenž vystrojili hody sv. lásky t. j. nasýtiti 3 chudé ke cti sv. rodiny (táž podm.) Z; 4) v čase výstavu vel. Svát. ke 40 hod. pobožnosti (ob. pod. a návšt. vel. Svát.); b) Členové: 1) spolku: smířlivého sv. přijímání v den připadající (ob. pod.) Z; 2) mariánské kongregace v čas těžké nemoce (bez zvláštní návšt. kost.); 3) arcibr. drahé krvi J. Kr. (rozjímání o umuč. P.); 4) brat. „kajícího pásku“ (růženec, Otče n. a Zdr. M.); 5) jednoty klan. se vel. Svát. a podp. chud. kost. (návšt. vel. Svát.)

(Pokračování budoucně.)

Zprávy a drobnosti.

Kazatel odsouzen. Z Německa přichází následující zpráva:

Před švábským soudem stál kaplan Lechenmeier z horního Riedu (Ober-Rieden) co obžalovanec pro nešetření Lutzova kazatelského §. On totiž v loni, ve své otčině na pozvání kázal o slavnosti vysloužilců. V kázání vybízel vysloužilce, aby v nynějším boji, který se vede proti církvi, tak věrně a udatně stáli při církvi, jako dříve proti zevnímu nepříteli. Mimo to řekl, že Němci v poslední bitvě na zkažených Francouzích trest soudu Božího vykonali. Vzhledem na poslední slova uvedl státní návladní: „Anoť se vojska co vykonavatelé trestního soudu Božího představují a tím nejhlavnější podíl na vítězství prozřetelnosti připisuje, oslabilo se tím národní vědomí, a zásluha německých vojsk utrpěla zkrácení.“ Kazatel odsouzen na 8 dní do žaláře. Tož v Prusku, v té říši „bázně Boží a mravů“, vypověděli i prozřetelnosti Boží, sesadili Boha s jeho nadvlády nade světem! — ovšem netroufají, že by jeho úmysly se shodovaly s jejich záměry. Víte tu bájku o žábě?

Náhoda? Jistý kněz v Mexiku, jenž před nedávnem zpronevěřil se svému povolání, nabídl se protestantskému lidu za kazatele a byl přijat. Za nedlouho byl od těchto odstěpenců k nejvyšší cti povýšen, ano tak řka jejich biskupem. Jeho kazatelské řeči byly pokaždé ty nejhrubší nájezdy na katolickou církev a její učení. Jednoho dne kázal proti sv. čistotě Panny Marie, a ještě byl ani nesestoupil s kazatelny, když o tom mluvit přestal a dále nemohl: příčina se shledala v tom, že mu najednou na jazyku naskočil vřed na způsob raka. Ten se horšil den ode dne a velké bolesti působil. Nešťastník, aniž by byl mohl jediného slova víc promluvit, trápil se až do třetí neděle v říjnu, právě do toho dne, na který sv. církev památku sv. čistoty Panny Marie ustanovila. Téhož dne umřel v nevýslovných bolestech a byly to právě 3 měsíce do toho dne a do té hodiny, kdy kázání držel. Nedáť tupiti Otec nebeský svou dceru, Syn Boží svou matku a Duch sv. svou nevěstu. Pilger.

Turinský časopis „Unita Cattolica“ poslal ku dni 8. prosince m. r. zvláštního zástupce do Říma, který k nohoum sv. Otce dvacet tisíc lir na Petrův halíř, pokorně složil. Jediné tento časopis katolický obdržel během minulého roku od vláských katolíků, třikrát sto tisíc lir k dotčému účelu. Ku zprávě této dodává jiný katolický list vláský následující poznamenání: Rádi bychom věděli, mnoho-li lir by asi finanční ministr vláský nabíral, kdyby mezi liberaly, demokraty a svobodnými zedníky dobrovolnou sbírku zařídil k vydržování vláských poslanců při dvorech cizozemských a vůbec ku prospěchu vlády, která se před 3 lety v Římě uhostila.

Doslýcháme s radostí, že i v Praze jednotlivé osoby měsíčně po krejcaru na Petrův halíř přispívají, a že se tak každého měsíce aspoň několik zlatých nashromáždí. Zaplat Pán Bůh i za to! Pán Ježíš nezůstane věru nikomu dlužníkem! Avšak nemohlo by se u nás v Čechách a na Moravě poněkud pilněji k tomu přihlížeti, abychom za věrnými katolíky jiných zemí, na příklad za Belgičany tak daleko pozadu nebyli, jakož až posud po břichu v skutku jsme? Dejte a bude vám dáno!

Poznávají nutnost víry v Boha. Ve Francouzsku učinil jistý katol. poslanec v národním shromáždění k zákonu o jmenování měšťanů a starostů (maire) následující návrh: „Nikdo nebud za méra (měšťanostu neb starostu) jmenován, kdo písemně nedá osvědčení, že věří v Boha a že se zavazuje v obci své ochraňovati náboženství a jeho služby.“ Vo Francii, kde zásady neznabožské, kterými i naši nedoukové — velcí, malí — rádi se ozařují, rychleji než kde jinde v životě veřejném se prováděly, tělem se staly, nastupuje taktéž rychle vystrážení a návrat ku staré a přece nestárnoucí, vždy nové pravdě — křesťanské. Bylo by jistě žádoucí, jak to již také někteří různí volitelé do sněmů na Moravě vyslovili, aby jen toho křesťaně za vyslance do sněmu, za představeného obce a města volili, o kterým se dá očekávat, že bude hájit svaté zájmy křesťanů. Tenť jistě bude vždy věrným synem vlasti své a nezaprodá jí jejím nepřítelům za peníz jidášský, jak z toho již zkušenost máme.

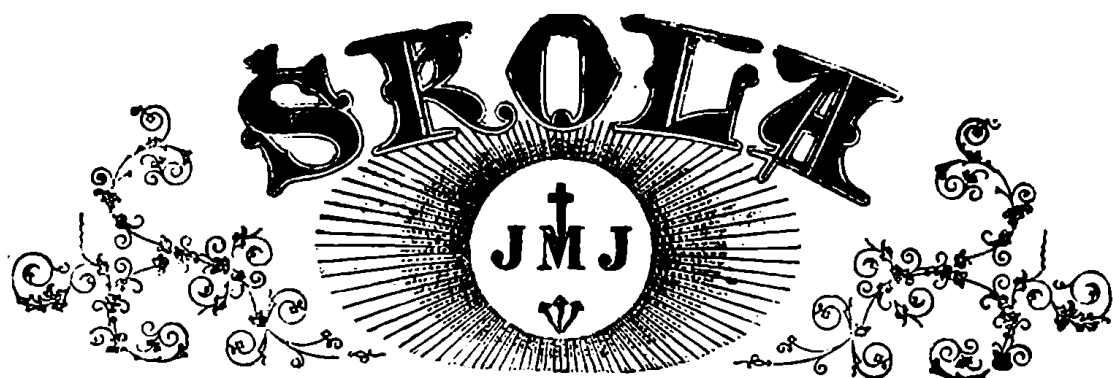
Navrátil se do církve sv. Jan Víkuč, augsb. vyzn. nar. 1833 v Ivanové u Vsetína. Vyznání víry katol. učinil na slavnost zjevení P. v Holičském chrámu P. za velkého účastenství lidu. Vhodně řadil se řídký úkon ten ku slavnosti dne a v srdci mnohých vzbudil touhu, aby ta Betlemská hvězda přivedla do ovčince Kristova brzo všechny naše odtržené bratry, pohany a nevěfící.

Apoštolátu modl. přivtělena farnost Těštická (arcid. Olomoucká), kde se zařizuje i bratrstvo nejč. Srdce P. Marie.

Církev katol. v Německu stále se utiskuje a kněží z příčin mnohdy podivných stíhání. Tak visel také nad jistým knězem (nesmím ho jmenovat) Damoklův meč pokutování pruského pro to, že prý pro své farníky objednal od administrace „Školy“ české modlitební knihy „Čestná stráž.“ Tenkrát ještě šťastně vyvázl, šťastně než oni kat. kněží, kteří spisy Bolandenovy šířili a do polštiny dali přeložit. Ti byli odsouzeni k velké pokutě peněžité i spolu ku vězení. Má tedy Bismark tuze naspěch s vyhlazením kat. církve v Prusku, uvidíme ale, kdo koho přežije. I protestanté vzpírají se proti vševládě státu i ve věcech náboženských; ti ale chudáci marně se namáhají, ježto opustivše matku církev svévolně se vrhli do náručí státu, ba za jeho neobmezenou nadvládu svým časem žebronili.

V bratrstvu nejsv. Svátosti pod och. sv. Bened. zemřeli a modlím se odporučuji: Jan Hofman z Netřeby, Matěj Adamec z Prahy, Anna Hlaváčova z Brus, Johanna Beránková z Prahy, Františka Fridrichova z Příbrami, Marie Horová a Terezie Knoblochová z Písku, Marie Šindelářová z Jekovic. Odpočinutí lehké dejž jim Pane, a světlo věčné ať jim svítí!

Misie budou se konat od 18. března v Klinovicích v Slezsku. Potěšno jest to, že právě v této době, kdy duch světa všechnu víru v Boha a Ježíše Kr. se snaží vyhladit ze srdcí lidu, že lid sám si přeje, mimořádným způsobem (misiemi) poučen býti ve věcech víry a mravů. Zdať Bůh to dlo!

Božského Srdce Páně.

Ročník VIII. Duben. Číslo 4.

VstaLť jest této ChVÍLe Ctný VykupíteL, Vítěz naD sMrTí!

Církev protikřesťanská.

Jako ve „Škole“ tak i ve francouzském časopisu stejného směru „*Le messenger du Cocur de Jesus*“ byla častěji, zejména v minulém měsíci, doporučena modlitba za pokoření nepřátel sv. církve, a zmíněný časopis vysvětlil tak zřejmě, kdo a co jsou ti nepřátelé církve sv. a veškerého křesťanstva vůbec, že i našim čtenářům se zvděčíme, sdělíme-li jim to, jak dalece náš zákon tiskový dovoluje. Tutéž modlitbu doporučil často arcib. i sv. Otec a právě v poslední době velmi důrazně:

Vylíčí pronásledování, které zuří nyní v obou polovicích světa proti církvi Boží, vyhledává tajný obor, tajné zřídlo, z něhož plynou všechny ty nespravedlivosti a zloby, jimiž do zbraně proti ní vedou v Americe jižní, v Německu, Švýcarsku, Itálii a Španělsku národové nejrozdílnější jakož i vlády nejnestejnější.

Tuto příčinu pohrom nynějších a ještě snad těžších budoucích nepotřeboval dlouho sv. Otec teprv hledati; neboť předchůdcové jeho již dříve ji byli naznačili: „jest to protikřesťanský duch, toto poslední kacířství, které v sobě obsahuje všechny dřívější bludy a ji k takové moci přivádí; jest to spolek, jako nová církev, která otevřeně už válku Ježíši Kristu opovídá a zničení jeho království sobě za cíl klade; jest to vojsko satanášovo, jemuž Antikrist bude vůdcem, vojsko, které připravuje cesty jeho.“

Činnost této ve tmách působící společnosti byla naznačena slovy náměstka Kristova následovně:

„Budete se snad tomu diviti, že válka vypovězená v naší době církvi katolické takých nabyla rozměrů. Avšak uváží-li se povaha, úmysl a cíl těch spolků, které se zovou společností svobodných zednařů neb jakkoliv jinak, a porovnájí-li se povaha, podstata a rozšířenost jejich mezi sebou, nelze pochybovati o tom, že jen jim přičísti musíme všechna pronásledování svaté naší církve. Neboť ony jsou to, co tvoří synagogu satanášovu, co řadí voje svoje proti církvi Ježíše Krista a kráčí k bitvě otevřené proti ní. Tyto spolky poznamenali již naši předchůdcové, bedliví strážci v Israeli, hned od prvopočátku králům a národům, oni ohromili je opětovanými ranami své kletby. My sami nepouštěli jsme se zřetele tuto svou povinnost.

A kýmžby byli nejvyšší pastýřové církve sv. slyšáni od těch, na nichž jest, odvrátiti závčas tento mor od národů jim svěřených! Avšak nepřítel tento, plíže se z počátku po cestách křivých, jsa ustavičně činným v díle svém, mámil člověčenstvo svou lstí, a opustiv již brlohy své, chvástá se otevřeně svou všemohoucností a svým panstvím. Velikým množstvím svých přívrženců sesílen, domnívá se již býti blízce cíle svého. Vida se býti v mnohých krajinách při vesle vládním, čehož sobě tak dlouho přál, usiluje nyní směle o to, aby uvrhl církev sv. do otroctví nejhnusnějšího, aby zničil základy, na něž ona jest zbudována a pospínil lesklou povahu její, slovem, aby ji zvrátil a vyhladil s povrchu tohoto světa.“

Těmito krátkými slovy dává nám sv. Otec poznávatí úplně podstatu spolků protikřesťanských, jejich cíl, úspěchy již dosažené, postup a budoucnost jejich světu křesťanskému přichystanou.

Obraťme na několik okamžiků pozornost svou na vytknuté právě kusy, abychom pochopili proti nebezpečí tomuto své postavení a svou povinnost.

I. Podstata sekt protikřesťanských velmi jasně naznačena jest od sv. Otce, Pia IX. jménem: synagoga satanášova, velká protivnice církve Krista Pána.

Jeden z otců církevních nazval satanáše opicí Boha. Nápodobiti Pána Krista v jeho skutcích, to jest hned od prvopočátku snažení jeho. On má totiž jak Kristus Pán svá zjevení, zázraky, obřady, učeníky, ba i své mučeníky. Jediné dílo však nápodobiti nemohl, totiž sv. církev katolickou, jednu a všeobecnou. Satanáš jest duchem lži a sobectví, jež jsou základem rozbrojí a hádek, tedy zrovna protivy jednoty a všeobecnosti. Následovně všechny sekty čili společenstva náboženská, utvořena oním duchem lži, rozdělují se na tisíce odvětví a postrádají znaku jednoty.

Vizme však, jak starý had z ráje hleděl nápodobiti i toto dílo Boha člověka. Založil spolek spočívající na lhostejnosti ku poznání vší pravdy a na zneuznávání veškeré autority; dosáhl tím takto jakési všeobecnosti spolku tohoto, ale převrácené. Apoštolové tohoto nového náboženství pravili lidem:

„K čemu jest boj pro nadvládu jednoho učení a jedné mocnosti nad všechny ostatní? nechť každý býti každé učení a každou vůli svobodný, ať každý na světě si zařídí svou víru a své chování, jak chce, a hned pak přestanou všechny hádky o víře a člověčenstvo přestane býti nesvorným, t. j. jednota bude založena na nesvornosti.

Na místě jednoty u víře a u vzájemné lásce církve katolické staví se tu jednota těchto spolků protikřesťanských na všeobecné lhostejnosti k víře a na obecné nevázanosti mravů.

Jest tomu sotva sto let, co sekta tato satanášova má rozšiřovatele činné a již se rozplížila téměř po celém světě. Nejen v Evropě a v Americe, ale i v Asii, v Indii,

v Číně a v Japonsku máť ona své přívržence a apoštoly. A takto nápodobí všeobecnou církev křesťanskou. Tato jest rozdělena na diecése a provincie, tyto stojí pod správou biskupů, patriarchů a konečně náměstka Kristova; podobně má i svobodné zednarství své lóže menší a větší dle krajin a zemí, menší a větší, které jedny nad druhé jsou postaveny. Tak má Anglie 1 velkou lóži, 63 lóží provinciálních (krajinských) a 989 lóží místních; Skotsko 1 velkou, 38 krajinských a 340 místních; Irsko 1 velkou, 10 krajinských, 307 místních; Francie 1 velkou (Grand-Orient), od ní závislých 318 místních a. t. d. téměř všechny ostatní království. Spojené státy Severní Ameriky čítají docela 36 velkých lóží a 4895 malých s oněmi spojených.

Dle zpráv uveřejněných před 6 lety v díle „*La Franc-Maçonnerie soumise au grand jour de la publicité à l'aide de documents authentiques, par Armand Neut. 2. vyd. — Gand et Bruges a août 1867.* (Svobodné zednářství podrobeno světlu veřejnosti na základě listin původních, od Armanda Neuta.) stávalo tehdy asi 9000 lóží po celém okrášku zemském, čímž se vysvětluje velká moc a vliv spolků těchto tak, že jest dovoleno viděti v nich ono zvíře, o němž se v Apokalypsi sv. Jana mluví, že rozprádá svou vládu nad všechny národy a jazyky, jemuž dáno jest, aby bojovalo proti Svatým, ba je z dopuštění božího dočasně i přemohlo.

II. A v skutku, mezi synagogou satanášovou a církví Krista Pána nestává jen odporu v zásadě, nýbrž musí býti mezi nimi nutné nepřátelství; neboť cíl přívrženců tmy nemůže býti jiný, než úplné zničení světla nebeského. Toto musí nyní chápati i takoví křesťané, kteří se k žalosti církve sv. oddávali v ohledu tomto velikým přeludům. Domnívali se totiž mnozí, že pravda sama sebou zvítězí, bytby se i volný průchod dal nepravdě, kterážto domněnka právě nejvíce přispěla ku povzbuzení a rozšíření spolků protikřesťanských. Jest pouze třeba otevřítí spisy zednarské a poznati jejich heslo: „Zničit zlo pověstnou,“ jak nazývá se u nich církev katolická, zní ono; a zničení pravdy jest přirozený následek úplné svobody, která se popráti má nepravdě a to napsal na prapor svůj novověký liberalismus.

Pravda nemůže se jinak jeviti než popíráním nepravdy a lži, poslání církve sv., jež obdržela od svého zakladatele, ukládá jí zároveň povinnost, žádati od svých přívrženců ve věcech víry poslušensství, tato povinnost nesrovnává se nikterak s onou nevázaností čili volností u víře, kterou sekty protikřesťanské mají za základ učení svého. A pročež vyloučeno jest všecko smíření mezi těmito a onou. Církev sv. katolická může sice dle své materské lásky ku všem lidem šetřiti jinověřících, ale ona nikdy se nemůže vzdáti práva, zatracovati nepravdu samu. Na druhé straně nelze se nadíti nějaké šetrnosti k ní od sekt jmenovaných ani co do jejího učení ani co do zastávatelů jeho. Přívrženci synagogy satanášovy mohou se sice tvářiti co snášenliví naproti křesťanství, dokud jsou slabí a nemohou ničeho otevřeným násilím poříditi, přestane ale ihned jejich snášenlivost, jakmile mají v rukou dost moci, otevřeně vystoupiti a církev sv. hubiti.

Církev katolická musí tedy býti připravena na válku, na boj všeobecný, ve všech krajích, kde liberalismus protikřesťanský obdržel moc vládní do rukou svých. Válka tato stala se nutnou, ona byla předpověděna od hodnostářů církve, jakož i od vůdců zednarských, ona vypukla toho dne, když se sekty náležitě zorganizovaly. První revoluce byla jejím krvavým východištěm, a co se nyní v Evropě a v Americe děje, jest pouhé pokračování.

III. Úspěch spolku protikřesťanského zdá se býti úplný, všude se provádí program jeho, všude se kovají pouta pro duchovní vrchnost, jež mluví jménem Boha a hledí získati duše pro pravdu a věčnou spravedlnost. Toho, čeho druhdy národní sbor (ve Francii) chtěl docíliti guillotinou, snaží se liberalismus dosáhnouti konfiskacemi a vyhnanstvím.

Sv. Otec nám to vyslovil řka: „Synagoga satanášova řadí své voje proti církvi Ježíše Krista, postupujíc, aby s ní svedla bitvu rozhodnou. Dlouho se plížila ve tmách stezkami křivými nyní vystoupila na světlo, jsouc přesvědčena, že vyplněno bude její poslední přání a že se blíží ku konci snahy své.“

Když před několika lety tajné předpisy a pravidla přednostů sektářských ku svým přívržencům uveřejněny byly, zdráhali se oni je co pravé uznati. Dnes se jim nevidí potřeba býti podobného upírání. Přesvědčení jsouce ze zkušenosti, že nelze platně zvrátiti společenský pořádek křesťanský, budou-li míti ku své ruce pouhé sprosté revolucionáře, přemýšleli vůdcové liberalismu získati pro sebe hlavy národů a členy vysoké šlechty. Ba oni se odvážili na to, aby sváděli kněze křesťanské, členy řádu jezovitského, biskupy a kardinále. Avšak učinili tu počet bez Toho, jenž slíbil chrániti církve svou až na konec věkův. Byťby se i někteří z kněží dali svést, celkem zůstala hierarchie křesťanská nedotknuta a nepřístupna. Ale bohužel! hodnostáři světští neměli všichni tu samou moudrost a pevnost. Dodělala-li se armáda protikřesťanská v naší době nějakých úspěchů, bylo to zajisté přispěním a pomocí těch a takových, kteří přirozeným způsobem měli býti největšími jejími odpůrci.

IV. A jakým způsobem přišly ony sekty k této pomoci? Jakým postupem dosáhly ony moci takové? Pius IX. nám to opět vyjádruje; ony užily způsobu starého hada v ráji, obelhaly předně zástupy lidu, namlouvajíce lehkověrným dětem Eviným, že rovnati se budou Bohu samému, zprotiví-li se jemu, že budou míti úplnou vědu dobra i zla, požívajíce ovoce zapovězené, že nabudou úplného štěstí, zlomivše a odhodivše od sebe všechny závazky zákona.

Stejnou dobou snažily se přemlouvati a sváděti vlády, jakoby církve katol. byla největší nepřítelkyní světské svrchovanosti mocnářů, jelikož se vydává za tlumočnici Boha na zemi. Lidu ukazovaly místo nepohodlné vázanosti zákonitě bezuzdnost a volnost, mocnářům ničím neobmezenou vládní moc.

Takto se vysvětluje aliance stran politických, jichžto zájmy jsou třeba zcela opáčné, které však předce obapolně podnikají boj proti církvi sv. Mocnář despotický, jenž zneužívá moci vládní, jakož i demagog spiklenec, jenž ji zvrátiti zamýšlí, nejsou sice ohledem na trvání moci této v souhlasu; avšak jeden jako druhý mají stejnou zásadu, neuznati pravdu a spravedlnost, jejíž zastavatelem má býti hlava církve proti každému. Bylať jednou země v Evropě, Anglie, která se vychloubala, že chrání všestranně svobodu náboženské snášenlivosti, ba dávala přístřeší i politickým vražedníkům; avšak na té samé půdě vidíme dnes náčelníky zednarské shromáždovati zástupy lidu, aby vyslovovaly veřejně souhlas a chválořečily utiskovatelům církve katol. v Německu. Ačkoliv výsledky těchto shromáždění se na mnoze minuly s cílem očekávaným, předce se sem tam našli v této klasické zemi svobody, jak se nazývá, lidé, kteří souhlasili s pronásledováním katolíků v Německu.

V. A nyní co se má díti v budoucnosti? To ví ovšem jediný Bůh, který nás sám jen spasiti může. Pravda božská nemá žádné podpory světské více,

mocnosti ji podporující jsou zvráceny, pozemské její království v zříceninách. Nezůstala jí leč svoboda slova, a jak tato protivníkům jejím překáží, vidíme z ouzkostranného hledání prostředků ji obmeziti. My vidíme již se uskutečňovati, co sv. Jan předpověděl, ukázav na vlády pozemské, jak se koří Zvířeti protikřesťanskému, jak se sváděti dávají od něho.

Avšak v té době, když bude nebezpečnost největší, když celý svět ležeti bude u nohou onoho Zvířete, přijde Syn boží a svrhne je do moře ohněm a sírou naplněného zároveň s jeho ctiteli.

Byťby se i proroctví toto nevztahovalo doslovně k době naší, můžeme v něm předce viděti výsledek událostí budoucích. Celé trvání sv. církve pozůstává ze samých bojů, které předcházejí boji poslednímu, o jehož výsledku jest řeč.

V každém boji takovém zdá se, že armáda protikřesťanská vítězí proti armádě svatých, ale každé takové vítězství proměňuje se ve vítězoslávu těchto, a to nadpřirozeným působením neviditelné hlavy církve sv. Jest to zázrak Červeného moře, opět a opět se obnovující ve světě křesťanském.

Toto sv. Otec na paměť uvedl všem svým bojovníkům v den svých jmenovin (27. prosince 1873), aby sesílil trpělivost jejich poukázáním na utrpení pokolení Hebrejského na poušti, přidav k tomu tu naději, že my nezůstaneme snad 40 let v takovém stavu bídy a pokoření. „Jak dlouho potrvá,“ zvolal, „naše bída?“ „Bude to 40 dní neb 40 měsíců?“ Toto jest tajemství Boží! Uvidíte, že brzo se skončí utrpení naše a brzo se octnete jako lid Hebrejský u břehu moře Červeného, vody se otevrou pro průchod Váš a budete uchráněni před nepřítelem. A uvidíte armádu svých pronásledovatelů jako onu Faraonovu potopenou ve vodách, které je pohltily vše: lidi, koně, zbraně a zavazadla. Pak teprv zanotíte chválozpěv Mojžišův. A byťby nám nebylo popřáno, zde ohlédati porážku Zvířete protikřesťanského a vítězoslávu církve sv., proto netřeba nám ztráceti odhodlanost a mysl. To předce jest nepochybné, že na konci dnů vrženo bude Zvíře v moře síry a ohně se všemi ctiteli svými, zatím co věrní bojovníci pozváni budou k hodům Beránkovým.“

Protož bojujme bez unavení, a zbaveni veškeré zbraně, chopme se meče modlitby, který se nám vyrvat nemůže; a s touto zbraní jsme všemohoucími.

Modleme se!

Božské Srdce Ježíše Krista, Tobě obětuji pro nepoškvrněné srdce Panny Marie všecky modlitby, skutky a utrpení tohoto dne se všemi úmysly, s jakými Ty se bez přestání obětuješ na sv. oltáři. Obětuji Tobě všecko pro sv. církev, den ode dne více utiskovanou od nepřátel. Ty jedině můžeš ji chrániti o božský Spasiteli, neboť nestává téměř jiného, jenž by bojoval za ni. Přijdiž spasit ji. Amen.

Pane Ježíši zastřiž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši Rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

IV.

„I učiněn jest pot jeho jako krůpěje krve tekoucí na zem.“ Pašije ve středu po květné neděli.

Slzící láska B. Srdce P.

1. Láska B. Srdce P. slzí na hoře Olivetské. — Krvavé slzy prolévala zde láska B. Srdce a to nad hříchy světa, jež se tu P. Ježíši představily, jakož i nad mukami nastávajícími, spolu i nad těmi, kteří vzdor utrpení a smrti Jeho pro zlou vůli svou budou věčně zavrženi. — Ó jak splatíme B. Srdci tuto lásku?

Tříkráte prolil zde krvavé slzy P. J., proto aspoň dvoje slzy mu věnuj; neb jsou hlavně 2 druhy skroušenosti: jedna ze strachu před věčností, druhá z lítosti nad vyloučením neb. království. Duch zajisté, když uvažuje, kdož jsou ti sborové andělští, jaká to společnost s těmi duchy blaženými, jaká to velebnost na P. Boha patřiti, slzí ještě více nad tím, že dalek jest od statků věčných, než-li dříve plakal, když se věčných trestů strachoval. Tak přivede tě skroušenost z bázně k skroušenosti z lásky. (Sv. Řehoř pap.) Však bázeň a láska očišťují duši a sjednocují ji s B. Srdcem Ježíše v čase i na věčností. Tím bude dosažen cíl tvůj, tak bude dosaženo na tobě i ovoce krvavých slzí této lásky slzící. Proto volá sv. Bernard: „V pravdě, toť musí obměkčiti mé srdce, že Stvořitel můj pro mne jest krví zalit. Běda srdci, jež nezvlhne takovým potem skropené!“ — Než krvavé slzy lásky B. Srdce P. nad hříchy světa upomínají tě, bys také slzel(a) nad hříchy cizými, zvláště tvých podřízených, neboť láska, kteráž i cizé hříchy oplakává, že Boha urážejí a lidi nešťastné činí, podobá se právě lásce B. Srdce P. z téže příčiny na hoře Olivetské slzící, a takovéto slzy lásky jsou B. Srdci zajisté tou nejmilejší odplatou.

Ó Božské Srdce Ježíše! dej mně slzy, jež se Tobě líbí, vždyť samo jsi pravilo: „beze mne nemůžete ničeho učiniti,“ ba právě ani slzeti nemohu, jak bych měl(a), a proto dej srdci mému lásku, bolest a útrpnost, očím pak slzy, abych s Tebou a jako Ty plakal(a) nad sebou a spolublížním, by i na mně splnila se slova: „roz-sévají se slzami a splesáním žnouti budou.“

2. Láska B. Srdce P. slzí na kříži. — Dle výpovědi sv. Pavla: „kte-
rýžto za dnů těla svého s velikým křikem obětoval modlitby a ponížené prosby tomu,
kterýžby ho mohl vysvoboditi od smrti,“ mají sv. Otcové za to, že P. Ježíš na kříži
před svou smrtí plakal, a že, ještě nevýslovnou opuštěnost trpěl, s krvácejícíma očima
také své poslední slze prolil. — Dále cítil P. Ježíš ve své opuštěnosti spolu i naši
opuštěnost, obzvláště v hodinu smrti, neboť kdož jest tu opuštěnější jako hříšník
ubohý? nad sebou vidí Boha uraženého a nebe ztracené, pod sebou otevřené, zasloužené
peklo, vedle sebe studený, útěchy prázdný svět, za sebou ztracený, poškrvněný život
naš žalující, před sebou spravedlivého soudce a hroznou věčnost, sám v sobě trápen
jest od hlodajícího červa svědomí a od nepřitele člověčenstva poháněn jest k zoufalství. —
Pročež volal za tebe P. Ježíš k Otci a plakal, bys potřebné pomoci milostné dosáhl(a),
pevně vytrval(a), abys ducha svého v ruce Otce neb. poroučel(a) a ho zachránil(a).
„Opuštěn jest Pán, bychom my opuštění nebyli, opuštěn jest, bychom mi osvobození
byli od hříchu a smrti věčné, chtělf nás předejiti svým příkladem, aby nás cesta
neodstrašovala, nýbrž divuhodný příklad trpícího Boha nás povzbuzoval.“ (Sv. Cyprian.)
Konečně, když P. Ježíš sebe samého a vše co měl až do poslední krůpěje za nás
vydal, zajisté že i poslední slze za nás obětoval, a že Božské Jeho oko s poslední
velikou slzou se v smrti uzavřelo.

Ó Božské Srdce Ježíše; když již o slzící lásce sv. kajicnice Magdalony praví
sv. Řehoř papež: „i kdyby měl kdo srdce kamené, slzy této hříšnice musely by ho
obměkčiti,“ — což teprv říci máme o slzách Tvých? — umlkněte slova, ale srdce
a oči nechť mluví a slzí po všechny dny života mého, až přijde den, o němž psáno:
„a setře Bůh všelikou slzu s očí jejich, a smrti více nebude ani kvílení, ani křiku
ani bolesti nebude více, nebo první věci pominuly; aj já všechno činím nové.“ Amen.

Věneček Mariánský. I Maria Panna hořce slzela nad hříchy lidskými,
jež Boha tak nevýslovně urážejí, a za něž Synáček Její takovými mukami zadost činiti
musel. I jakž neměla vřelé slzy prolévati, slyšíc o smrtelném Jeho zápasu a potu
krvavém na hoře Olivetské, vidouc to sv. tělo Synáčka svého zohavené a zbičované,
tu sv. hlavu Jeho probodanou trním a proraženou, vidouc Jej křížem obtíženého na
Kalvarii se vléci, a tam s rukama i nohama na kříž přibitého umíratí. Jak Bohu
milé musely to býti slzy! Ony prorážely nebesa a volaly o milost a spásu nám.
Budme za to vděčnými a na počest Srdce Jejího po odstranění hříchů roztouženého,
abychom i my na přímluvu Její srdce své od hříchů čisté uchovati mohli, obětujme
B. Srdci Páně 5 desátků bolestného růžence.

Vzorové apoštolátu.

19. Sv. Ludmila, kněžna a dědička země české.

(Pokračování.)

Bylať sv. Ludmila zbožnou a věrnou manželkou, byla však také zbožnou a
pravou matkou, a proto neměla pouze o to péči, aby pro zem vychovala schopné a
rázné vladaře, ale spíše k tomu zřetel obracela, aby králi všech králů věrné vazaly,
náboženství svatému nejvřelejší vyznavače svým poučováním, povzbuzováním a pří-
kladem od útlého věku jich připravovala. Když tedy Bořivoj, jak zbožná pověst

vypravuje, při honu v hlubokém lese našel zbožného a sv. poustevníka Ivana pod sráznou skalou, kde ještě posud zbytky bývalého kláštera Benediktinského se nalézají, když od něho zvěděl, z jak vysokého rodu Ivan sv. pochází, totiž že jest synem horlivého, křesťanského krále Dalmatského, a že sice sestra jeho Miloslava jest chotí moravského krále Radislava, anaž mnoho k povolání a přivedení sv. apoštolů slovanských jakož i k obrácení celé říše Moravské byla přispěla, — on však že z lásky k P. Ježíši si předebral, zřici se práva vladařského, pohrdnouti slávou tohoto světa, a vyhlednouti sobě někde, daleko od otčiny své poušť, aby tam, od celého světa nepoznán, mohl po všecky dny vezdejšího života svého s P. Ježíšem na modlitbách, postech a bděních se zabývati: když i také sv. Ludmila o tom všem zvěděla, bylať její největší péče, vejíti v známost s tím sv. mužem, jeho modlitbám doporučovala své syny, od něho dávala je žehnati, často přávala si jej u dvora svého na Vyšehradě viděti, aby od něho poučení a povzbuzování ke cti Boží a k spáse své i svých dětí čerpala. K němu posílávala své syny, aby viděli a obdivovali jeho kamenné, kajicné lůžko, jeho tmavý příbytek a divokou poušť, a tak živé dojmy a pojmy do sebe vsáli o pohrdání světem, o Bohu povinné službě a přísném živobytí, jež i urozeným rekům dobře sluší, pakli se opravdově o říši neb. snaží. Tam také na její povzbuzení vystavěti dal Bořivoj kostel na počest sv. Jana Křt., kterýž se na tom místě měl zjeviti sv. Ivanu. Dle starobylého podání prý sv. Metoděj kázával i v chrámě matky Boží před Týnem, zajisté že i tam vodívala své děti, a jim od něho vštěpovati dávala zásady křesť. bohabojnosti a křesťanského vladaření.

Než vypravuje se o jiném ještě činu jejím, jenž dává důkaz o její cnosti a svatosti a jenž jak úcty tak lidům hodným se jeví. Umínalať sobě, dobrovolně vzdáti se panovnické slávy, zřici se žezla a trůnu vladařského. U skrovném průvodu oddálila s velebným knězem, knězem Pavlem Kejchou, jež prvního všech kněží byl s sebou vzal Bořivoj do Čech, na hrad svůj Tetín, kdež kostel sv. Kateřiny vystavěla, a teď jedině skutky křesť. milosrdenství a rozjímáním věcí Božských, vzdálena hluku světského, v tichosti se zabývati sobě umínila. Vymohše sobě království manželé na panstvu Českém, aby starší syn jejich a dědic trůnu Spytihněv dosazen byl na stolec knížecí, a odevzdavše ho modlitbám a povzbuzování sv. Metoděje, vedli život svatý, tichý, blažený, překonávajíce sebe vespolek skutky pobožnosti a cností křesťanských. Při tom blažilo je to vědomí, že zprávu země do dobrých rukou odevzdali, a že syn věrně kráčí v šlépějích svých rodičů, neboť dějepisec kláštera sv. Jirského řečený P. Rajmund uvádí následující výňatek z prastarého brevíře kláštera sv. Jirského, jakožto 3. čtení 2. nokturna o slavnosti sv. Václava: „Když pak tento výtečný muž, Spytihněv, dosedl na stolec knížecí, a měl se na něm za utvrzena, počal ihned k rozkazu Božímu milovati vřele služby B. křesťanské, ostříhati zbožně zákon P., nenáviděti modloslužebníky a všecky, jenž v jediného Boha věří, jako vlastní děti milovati. Pročež také Spytihněv, jsa pokřtěn a ve víře v nejsv. Trojici moudře utvrzen, bořil ihned chrámy pohanské, a vzdělával králi všech králů a jeho svatým více domů a modlitebnic, v nichž kněží a bohabojní lidé svěští P. Bohu líbezná oběti a prosby přinášeli, za jeho a všeho lidu nevědomost v ustavičných modlitbách se Bohu klaněli.“ — Jak krásné ovoce sliboval tento proutek z českého stromu křesťanského, jakou radost to působilo v duši zbožné jeho matky sv. Ludmily? Avšak slyšíme ihned brzký její zármutek: „On začal stavbu mnoha kostelů“, tak zní další čtení brevíře, „avšak nedokonal toho, anaž ho smrt nenadále překvapila.“ O jak tu želela úmrtí jeho sv. Ludmila, když tak brzy v nejlepším věku, sotva počal panovati již po roce

zemřel! Ješto zemřel bezdětný, připadla opět zpráva země zpátky Bořivoji a Ludmile, zvláště proto, že 2. syn jejich Vratislav jsa neplnoletý nezdál se ku vládě ještě býti schopným. Přec však ani teď nedali se rodičové odtrhnouti od nohou P. Ježíše, byli však volni odepřít sobě duchovní poklid a rozjímání sladké, aby mladému knížeti radou a povzbuzováním po ruce býti mohli, za to získali tolik, že útlý mládenec byl přijat za knížete a za vévodu potvrzen. Maje takového rádce po ruce prospíval mladý kníže vedením jich tak dalece, že i o něm řečený brevif kláštera sv. Jirského takto pochvalně se pronáší: „Když tento chvály hodný vévoda (Spytihněv) zemřel a v pokoji pochován byl, zvolen jest za knížete mladší jeho bratr Vratislav, protože všem u dvora přebývajícím byl pro svou nábožnost milý a známý. Ačkoliv co do stáří mladší byl bratra svého Spytihněva, rovnal se mu, ba předčil ho v cnostech. Neb vše, co bratr jeho započal ohledně staveb kostelů, a smrtí překvapen nedokončené zůstavil, to vše přivedl tento sluha Boží Vratislav s největší ochotou mysle ku konci. Proto také, aby ničeho nedokončeného nezanechal, cožby sloužiti mohlo ku chvále Boží, vystavěl ctih. vévoda Vratislav v městě, jenž slove Praha, blah. mučeníkovi Jířímu podívání hodnou basiliku čili chrám čestný.“ Nemohlo ani jinak býti leč, že radostí plesalo srdce zbožné matky, vidoucí cnosti syna svého, jeho obezřelé vladaření, jeho péči o čest Boží, jeho náklad štědrý na rozšíření víry křest. Jedna věc činila jim ještě starost, by totiž Vratislav také tak náhle nezemřel, a tak knížecí rod jejich nezanikl. I vzali útočistě své k Bohu na modlitbách a radili se, kteráže nevěsta by se hodila pro jejich milovaného a cnostného syna. Svatá horlivost náboženská, jež srdce jejich oživovala, vedla je k tomu, by zvláště takovou si vyhlídli, kteráž by již k víře křesťanské náležela, neb aspoň k ní přistoupení volnou se ukazovala. Takovou býti slibovala Drahomíra, dcera knížete Lutického. Uvolivši státi se křesťankou a zřící se modlářství, byla pak u slavném průvodu do Prahy přivedena, a zde od Vratislava u slavném sňatku za choť pojata. Z manželství tohoto zrodili se tři synové: Václav, Boleslav a Spytihněv a pak čtyry dcery. Avšak dobří rodičové zklamali se v Drahomíře, kteráž sice s počátku křesťankou se státi slibovala, však pohanství se zřící nechtěla. Darma pokoušel se zbožný manžel Vratislav vymýtit jí ze srdce náklonnost k modlářství, marně povzbuzoval ji zbožný tchán Bořivoj, dávno prosila a napomínala ji sv. tchýně Ludmila, Drahomíra tvrdošijně vzdorovala všem a pohanství výhost dáti nechtěla. To strpčovalo velice život nábožných rodičů, ano na Bořivoje bolest ta působila tak, že brzy zemřel v litosti nad tvrdošijnou Drahomírou v pohanstvo zatvrzelostí. Draháň byla před obličejem Hospodinovým smrt muže toho svatého. I byl na Tetíně v kostele, jež nedávno před tím vystavěl, pochován. Takť byla svého časného ochrance, svého spoludruha v pobožnosti zbavena. Nad to musila den co den patřiti na úklady a příkoře, jež zatvrzelá její nevěsta, Drahomíra, nábožnému lidu křesťanskému strojila. Při všech těchto srdce i ducha jejího tísnících zármutcích musela přec sv. Ludmila tolik mysle a poklidu zachovati, aby synu svému vládnoucímu radou a pomocí přispívala jakož i utlačovanému lidu křesťanskému. Statečná apoštolka přec se vzmužila, střídala svou pobožnost s vládou, přispívala synu svému Vratislavu radou, jak by křest. náboženství mohl povznésti, a souvěrce naproti zjevnému násilí Drahomířinu opatrně chrániti. Sama postavila okolo své nevěsty vyzvědače, aby tajné zamýšlené vraždy vyzvěděli, a tak od křesťanů zhoubu odvrátili. Avšak po úmrtí Bořivoje byla Drahomíra ještě drzejší, ba v pronásledování křesťanstva až šílenství jevila. Obávajíc se Ludmila sv. úplného zvrácení křesťanství v Čechách, aby tomu aspoň nějak ještě předešla, vyžádala si mladého knížete Václava

na výchování. S ním odstěhovala se opět na Tetín, aby modlitbou a pobožností lidu utiskovanému pomoc u Boha vymáhala.

Však nebylo dosti na těchto strastech; přišly ještě větší, neboť Vratislav, nádej a štít křesťanství v Čechách, zemřel v květu věku svého, zanechav po sobě nástupníka trůnu Václava téprv v 18 letech stáří. Úmrtí jeho zajisté hodno bylo slzí krvavých, jakéž křesťané nejednou jsouce od Drahomíry utiskováni prolévali. Bylť on Vratislav tím jediným ještě štítem, jehož hadí její zloba šetřiti musela, a tak dlouho v sobě chovaný jed zadržovati nucena byla. Teď podlehl; teď shodila se sebe škrabošku, a jakoby vyzdvížena byla hráz zloby její, chrlila ji teď plnou měrou a celým proudem na křesťany. Kdo Krista vyznával a modlami pohrdal, propadl již smrti před soudem jejím. Křesťané byli ihned se všech státních důstojenství sesazeni, a na místa jejich ti nejhorší pohané dosazeni. Nyní následovalo veřejné a krvavé pronásledování křesťanů, svatyně Páně byly zneuctěny, mezi nimi i kostel krásný sv. Jirský na vzdor tomu, že v něm Vratislav pohřben ležel; dalaf jej zbořiti a ohněm spáliti. Pomysleme si teď, jak muselo býti sv. Ludmile u srdce, ona byla takorůžka matkou všech věřících, milující každého z nich jako vlastní dítě. Plakala, hořkovala, vzdychala, napomínala svou snachu, snažila se býti prostřednicí. Avšak nadarmo ujímala se Ludmila nevinně utiskovaných křesťanů, nadarmo přimlouvala se za ně, Drahomíra tím více podrážděná dávala jí tím spíše cítiti svou zlobu a trýznila právě ty krutěji, za něž se Ludmila přimlouvala. To pak tak dlouho se dělo, až to sv. Ludmila s mladým vévodou Václavem, s českými pány, ano i s panujícím císařem římským vyjednala, že kníže Václav, ač se to pokoře jeho přičilo, přece vládu země na se přijal.

Milé dcery křesťanské! viděly jste, jak sv. Ludmila byla trpělivá a stálá v rozličných utrpeních a protivenstvích. Stíhla ji ztráta dítek, ztráta manžela, ale světice naše nereptala, nepodávala se málomyslnosti, jako mnohé jinak za zbožné platící osoby, které při ztrátě časné osob příbuzných a známých jsou nepotěšitelné, nad ztrátou velkou duší nekajících sotva že slzičky vyroní. Apoštolka také sice cítí ztrátu bolestnou, také si zapláče, ale brzy se vzpamatuje, že tomu tak P. Bůh chtěl, odevzdává se do Jeho sv. vůle a modlí se za duši zesnulých, ba rozmnoží své modlitby, přijímá častěji vel. Svátost, spojuje se tím úžeji s Bohem v nádeji blahé, že jedenkráte s těmi, jenž na krátko ji předešli, Boha požívati bude. Jště více naříkají a hořekují mnohé duše zbožné, když jim Bůh duchovního vůdce neb zpovědníka vezme, že prý je Bůh opustil, vzav jim zpovědníka. O těch blahových! ne zpovědník, ale Bůh vás musí učiniti svaté. Bůh chce, bychom neopouštěli našeho vůdce duševního, bychom od něho se dovídali, co Bůh od nás žádá. Vezme-li nám jej, postará se nám zas o jiného neb jiným způsobem nám ztrátu nahradí. Proto býti nepokojnou, když schází neb odešel zpovědník, není duchem dokonalosti, nýbrž nedokonalosti a to veliké, neb ten nepokoj pochází buď z pozemské příchynosti neb z nedostatku důvěry v Boha. Máš-li zpovědníka svého, přičiň se, býti v duchu od něho veždy prostá, veždy býti připravena, býti jeho zbavena, kdykoliv by tomu Bůh chtěl. Následuj také poučení a rozkazu jeho, jež tobě zůstavil, až jsi opět jiného schopného duševního vůdce sobě našla. V rozpacích a pochybnostech ptej se kněze, jemuž se zatím zpovídáš, a když jsi našla sobě jiného, říd se vo všem podle tohoto. Proto vždycky ať jej Bůh od tebe vzdálí, aneb k sobě na věčnost povolá, říkej trpělivě s Jobem: „Pán Bůh dal, Pán Bůh vzal, buď jméno Páně pochváleno!“

Zlaté klasy.

Sobral na nivách protestantské literatury ♂ m. p.

„Jestli velmi pravdou, že právě poetičnost ku katolické bohoslužbě poutá; tato jest ve světle víry zářící se démant. Kdo tuší podstatu poesie, kdo cítí věčnou potřebu, její tušení, jejího touhy plného ducha ve všem zase nalézati, a kdož ví a cítí, kdo že králem její říše jest, a proto nám ho jen sama zas dáti může, ten se cítí ku katolicismu přitažena.“

Isidorus (hrabě von Löben) Lottosblätter, 1877; díl 1.

„Věčně pohnutlivou zůstane materskost, přístupnost a básnickost katolicismu a srdce nalezne vždy odpočinek v tichých kaplách, před vánočními svícemi, v jemném, čistícím vzduchu kadidla, v unášejících rukou hudby a nebeské matky, a ponoří se před touto v dětskosti, v pokoře a v rozjímání lásky Spasitelovy. Katolická církev s jejími vždy otevřenými dveřmi, s jejími vždy svítícími lampami, s jejími stále volajícími hlasy jejího chvalo zpěvu, s její mší, s jejími vždy vděčnými výročními dny a slavnostmi — praví všdycky s pohnutlivou věrností, že tu materské ruce otevřeny stojí, hotovy, občerstviti každého, kdož bledým a obtíženým jest, že zde všem sladká večere lásky připravena jest, že tu ve dne v noci útočiště. Pozorujeme-li tuto stálou činnost kněží, plnost důmyslnosti, denně se jako květinství proměňující ozdobu, tedy se jeví katolická církev jako hluboká, vždy na vodu bohatá studně uprostřed místa, jež všecky jeho obyvatele kolem sebe shromážděje a vše neunnavně občerstvuje, křísí, posvěcuje a proniká.“

Isidorus (hrabě von Löben) l. c.

„Klečí-li poutník po dokonané pouti, unaven, avšak pln zbožné radosti a pobožnosti, na stupních chrámu, vzdáváje svůj dík tomu, kterýž jeho cestu urovnal, a jeho kroky řídil a chránil; poklekne-li matka na úpatí oltáře v tichém a prázdném chrámu, odevzdávajíc její nemluvně ochraně vyvoleného Svatého, obrazí-li se zapadající slunce v temnobarevné nádheře gotických oken, posílajíc své poslední paprskové světlo jednotlivým, kteříž tiší hodiny po dokonané úloze dne ku jejich pobožnosti volí, září-li oltářové světlo při nešporách pod tmavými klenbami, a proudí-li hlasy varhan do svatého zpěvu kůru — ohlašuje-li se i půlnoc a východ slunce klášterním zvonem, jenž mnichy z jejich celí volá, aby velebili Boha noci i dne, a aby za trpící na blízku a v dále se modlili — tu se jasně znázorňuje — a katolická církev má tu zásluhu, že tuto vznešenou moudrost názornější činí — že život stálým se klaněním Bohu býti musí, že příroda i umění věčnou a všeobecnou mají řeč ku jevení a probouzení nejvyššího citu v prsou lidských, a my musíme církev, kteráž to může a s to jest, aby si tuto řeč v jejím celém objemu osvojila co šťastnou velebiti!“

(Prof. Dr. Clausen, Kirchenverfassung, Lehre und Ritus der Kath. u. Prot. 1828, sv. III., str. 790.)

„Katolická církev povstala s Jezu Kristem samým. Vyvolil Petra za hlavu církve sv. Sv. Petr umřel v Římě, avšak na jeho místo nastoupil jiný, a stává nad míru dostatečná jistota, že poslušnost od onoho dne až na dnešní nebyla přetržena.“

(William (historia protestantské reformy v Anglii a v Irsku), 1824, 4 svazky, I. sv., str. 126, Cobbet (vyslov: Kabett.) A History of the Protestant Reformation in England and Ireland.)

„Nikdy se Řím před kacířstvím nepokoril!“

(von Herder, Ideen zur Philosophie der Geschichte der Menschheit.)

„Hledíme-li nazpátky a napřed přes časy a vidíme-li, kterak zařízení pa-
pežství všechna jiná zařízení přechovává, jak všechny státy povstávají a zapadati viděla,
jak v nekonečném střídání lidských věcí ona sama nezměnitelně toho samého ducha
zachovává a drží: smíme se pak diviti, zírají-li muoží k ní, co ku skále, jež z hlu-
šfících vln času nepohnutě ční zhůru?“

(Kazatel Dr. Friedr. Hurter, Geschichte Papst Innocenz III. und seiner Zeit-
genossen. Hamburg 1834.)

„Řím dokazoval už záhy svou moudrost tím, že na jednotu církve, na čistotu
učení, na pravověrnost a katolictví doléhal. První roztržka židovských a pohanských
křesťanů se bezpochyby vyrovnala z Říma.“

(von Herder, Ideen z. Phil. d. Geschichte der Menschheit.)

„Katolická církev zachránila ideu krásné, celou duši uchvacující bohoslužby
a náboženského umění, kteréž jest co nejvyšší květ života národův, spolu hodným jest
Boha, a právem kárala vypuzení všeho krásného z protestantské bohoslužby.“

(Wolfgang Menzel, Geschichte der Deutschen.)

„Lutheráné nakládají s Bohem jako s rovným jim; reformáté s ním nakládají
jako s jejich služebníkem; katolíci však s ním nakládají jako s Bohem.“

(Bedřich II., král pruský, když byl přítomen slavným službám Božím, kardi-
nalem Zinzendorfem slouženým.)

„Katolické náboženství jest takoruka již zužitkovaným (angewandt) křesťan-
ským náboženstvím. Útvar této víry co víra v Krista, jeho matku a Svaté — její
všudypřítomnost v životě, její láska k umění, její hluboká humanita, nezrušitelnost
její manželstev, její lidumilná soudlnost, její radost na chudobě, poslušnosti a věr-
nosti činí ji velejasně pravým náboženstvím.“

(Novalis, Moral. Ansichten. Viz: jeho spisy, 4. vydání, ve Stuttgartě 1826,
str. 461 a 481.)

„Zrušení katolické církve bylo by zrušením všeho kladného křesťanství.“

(Lavater, List ku hr. F. L. Stolberg-ovi.)

„Bez soudní stolice zpovědi nemožno, cnost, spravedlnost a mravnost na nej-
menším stálém základě zakládati, poněvadž tato soudní stolice, nejdůraznější ze všech,
lidského svědomí se zmocňuje a vydatněji, než každá jiná soudní stolice, je spravuje.
To však přináležejí výhradně katolické církvi.“

(Lord Fitz-William: Listy Atticovy, aneb rozjímání o katolickém náboženství
a protestantismu, od anglického protestanta. Do němčiny přeložil Filip Müller, 1831,
str. 53.)

„Kterak jest v skutku duchovní souvislost sedmi svátostí, v nichžto jako
skvělým kruhem hodných konů kolébka a hrob v stálém kruhu spojeny jsou, v pro-
testantismu roztržena!“

(von Göthe, Aus meinem Leben, 1812.)

„Katholicismus, dalek toho, že by je byl vysílil, dal národům sílu a pružnost
zase, již byli pod římským panstvím pozbyli, a již onino novější národové, jež se
byli od katholicismu odtrhli, po druhé ztratili.“

(Ludwig Börne, v „Reformateur-u.“ V Paříži 1835.)

Ze VII. svazku, *Aus meinem Leben.* Leipzig, V v. Dunker und Humboldt, 1867; z oddělení: „Aforismy“:

„18. januara 1811. Pietismus musil vynalezen býti, aby se mnohé protestanské duše od návratu ku katolicismu zdržovaly, takové duše, jimž nahý protestantismus jest příliš prázdným. — Musí také býti cit při bystrém duchu.“ (Str. 188 a 189).

*

„Láska, ta blouznivá, jest uplkaným citem obrazotvornosti, jenž se umělým štváním stává tak nazvanou náruživostí.“ (Str. 194.)

*

„Jak mnoho lidí myslí — a nejedná; jak mnohem víc ještě jich jedná — a nemyslí; jak málo jich myslí a jedná!“ (Str. 199).

*

„17. junia 1860. — Náboženství z povinnosti jest potřebným, utěšujícím a udržuje samojedině člověka v rovnováze; náboženství z libůstky jest náruživostí jako každá jiná, a zvrhuje se obyčejně na fanatismus, sužuje a mučí své oběti — obracuje se však také velmi často v pravý opak!“ (Str. 205).

*

„Málo lidí má dobré svědomí, mnozí mají špatné, a největší díl lidí nemá — prázdné. Žádné nemítí, jest nejšpatnějším zvykem a může vésti daleko. Náš čas trpí hlavně nedostatkem svědomí: schází vyšší síla pro dobré a zlé vlastnosti, a tu nastupuje co náhrada — netečnost.“ (Str. 205).

*

„Kdo se nebojí smrti, učinil veliký pokrok v umění života.“ (Str. 206).

*

„Kdyby se mohli lidé nutit, aby jejich noční sny vypravovali, mohli bychom hlubokéhledy do temných stínů jejich historie činiti.“ (Str. 206).

*

„Rozkošňoť to, kterak lidé vlastně nic jiného nečiní, než že ustavičně se vespolek klamou. Jeden klam honí druhý. Přes pochybnosti, jež někdy klam ve svědomí vyburcuje, pomáhá rychle jiný chytře ven, čivý utiřující. Jen Bůh jest jedinou pravdou; ten však také divně (curios) při posledním soudu bude vyčistovati, a mnozí pak budou hořce nahlížeti, že se až přes smrt klamali.“ (Str. 207).

*

„26. augusta 1860. Jenom ať se nikdy neříká: náboženství jest pro lid dobrým; toť nejhanebnější pýcha a největší nesvědomitost; osvícenec, jenž takto mluví, stojí s otrokářem na jednom mravním stupni.“ (Str. 209).

*

„Stává-li se zlý čin, hned klade už msta její vejce k němu.“ (Str. 210).

*

„Běda ženě, již jiné jejího pohlaví výhradně chválí; tu jest buď nudnou aneb hloupou. Žena, již jiné mnoho posuzují, má bezpochyby velké vlastnosti.“ (Str. 217).

*

„14. januara 1861. — Kdo seje nenávisť, klidí slzy.“ (Str. 220).

*

„Pro plné srdce jest básnění potřebou; žádnou práci, nýbrž ulevou.“ (Str. 221).

„Jenom nemravnost pochybuje na onom životě.“ (Str. 221).

*

„Atheista jest strašným; atheistka jest ošklivou.“ (Str. 221).

*

„Atheistická žena nemůže mravnou býti, poněvadž příčina k nucení by odpadla.“ (Str. 221).

*

„Atheismus lichotí tělu.“ (Str. 222).

*

„Atheismus a pravá síla ducha se nesrovnávají.“ (Str. 222).

*

„Co jest filosofie? Nezdařený, suchý pokus, chtít věčné neznámé známým a poněkud pochopitelným učiniti.“ (Str. 222).

*

„Každý člověk pochází z rukou Božích a má přirozené právo, aby v mezích společnosti co samostatný činitel vystupoval; kdo tuto subjektivnost blížního neuznává, jest a zůstane despotou.“ (Str. 227.)

*

„Řeči bez logiky jsou plkem, a plk unavuje.“ (Str. 222).

*

„Co jest Bůh? Síla, jenž prahmoty v pohyb, v soustavu a ve spojení uvádí; této prahle propadáme, onať to, jenž nakládá s látkou, v nás v útvar uvedenou; její přitažnosti nemůžeme se nikdy sprostiti a také se jí nesprostíme; jí se podrobovati jest povinností, blahoslavenstvím a proto také moudrostí.“ (Str. 231).

*

„Kdo přísahy zruší, bude zrušen.“ (Str. 233).

*

„16. septembra 1861. — Lítost jest slabostí, polepšení jest sílou.“ (Str. 233).

*

„3. decembra 1861. — Nic ošklivějšího nad natřenou ženu, jenž se modlí růženec.“ (Str. 236).

*

„Nová škola Nihilistův nikdy nic vlastního nevyvede, a jiné od jejich snažení ku předu odstrčí!“ (Str. 238.)

*

„Nejlepším přítelem a proto nejlepší společností jest člověk sobě sám; kdo svou bytost na obcování s jinými zakládá, jest odvislý.“ (Str. 241).

*

„V samotě má člověk kdy, aby sebe sama uspořádal, k čemuž v hnutí života nikdy se nedostane.“ (Str. 241).

*

„Kdo se straní světa, uchází jeho ostrému, urážejícímu úsudku.“ (Str. 242).

*

„Ve styku s jinými povstávají naruživosti, a kde naruživosti řádějí, utíká klid.“ (Str. 242).

*

Hlasatel odpustků plnomocných

v měsíci dubnu.

Obyčejné podmínky k získání pln. odpustků jsou: sv. zpověď a sv. přijímání, pak návštěva kostela neb kaple veřejné, a tam modlitba konaná na úmysl sv. Otce za potřeby církve sv.

Dne

- 1 Sv. Hugona b. Členové: 1) brat. modrého škapulíře (protože pašij. středa obyč. podm.) Z; 2) brat. škap. P. Mar. Karm. (kaž. středu návštěva farn. kost.)
- 2 Zelený čtvrtek. a) Vůbec: 1) v metr. kost. sv. Víta v Praze (obyč. podm.); 2) u Karmelit. na Hradč. v Praze (obyč. podm.); 3) ti, jenž navštíví dnes neb zítra vel. Svát. (sv. přijímání dnes neb na hod B. Vel. obyč. podm.); 4) ti, jenž věnují 1 hodinu k rozjímání a modlení na upomínku a poděkování za ustanovení vel. Svát. (ob. podm.) Z; b) Členové: 1) brat. nejsv. Svát. olt. (súčastní-li se průvodu s vel. Svát. ob. pod.) Z; 2) brat. modrého škap. k tomu ještě 2 odp. z římských štací (ob. pod.) Z; 3) arcibr. drahé krvi J. Kr. (ob. pod.); 4) arcibr. k potěše duší v očistci (z římských štací ob. pod.) Z; 5) brat. nejsv. Srdce Jež. (bez zvláštní návšt. kost.); Z; 6) brat. sv. růžence (z řím. štací návšt. 5 kaplí neb 5krátě oltář brat.) Z; 7) brat. „dobré smrti“ (z řím. štací návšt. brat. kost. neb kaple) Z; 8) černého škap. (z řím. štací táž podm.) Z; 9) brat. škap. P. M. Karm. (farní kost. návšt.); 10) brat. andělského škap., k tomu ještě 2 odp. z řím. štací (návšt. farn. kost.); 11) jedn. klanění se vel. Svát. a podp. chud. kost. (protože 1. čtvrtek návštěva vel. Svát.); 12) modlit. spolu: „Maria, Paní nejsv. Srdce“ (kaž. (1. čtvrtek měs.) čtvrt. neb ned. ob. pod.) Z.
- 3 Veliký pátek. a) Vůbec: u Karmelitek na Hradčanech v Praze (stačí přítomnost sv. obřad. bez přijím.); b) Členové: 1) brat. škapul. P. Marie Karmel. (táž podm.); 2) brat. modrého škap. (táž pod.) Z; 3) apoštolátu modlitby (táž pod.) Z; (1. pátek měs.) 4) brat. červeného škap. (kaž. páte. táž pod.) (sv. Benedikta z Filad.) Vůbec: v kostelích PP. Františkánů (táž pod.)
- 4 Bílá sobota. Členové: modrého škap. (kaž. sob. postní stačí přítomnost mši sv. bez přijím.) Z.
- 5 Hod B. Velikonoční. a) Vůbec: 1) ve všech farních kostelích (ob. pod.); 2) v metr. kost. sv. Víta spojené s apošt. požehnáním, jež nejdůst. p. arcipast. uděluje (obyč. podm.); 3) u Karm. na Hradč. (obyč. podm.); 4) ti, jenž poslouchávají pravidelně výklad sv. evang. při ranních službách Božích, jakož i duchovní, jenž výklad ten činí (obyč. podm.) Z; 5) ti, jenž mají chvalitebný obyčej, že vykládají katechismus neb výklad ten poslouchají (bez zvláštní návšt. kost.) Z;

Dne 5	6) ti, jenž konají určité modlitby k nejsv. ranám P. J. od ned. smrtelné až do bílé soboty (súčastní-li se průvodu s vel. Svát. v tento den bílé sob.) Z; 7) ti, jenž nosíce při sobě křížky, penízky, růžence atd. papež. odp. obdařené konají jisté modlitby a dobré skutky (obyč. podm.) Z; 8) ti, jenž činí totéž nosíce při sobě svěcený peníz neb křížek sv. Benedikta (ob. pod.) Z. b) Členové: 1) brat. n. Srdce P. Jež. (z řím. štac. návšt. brat. kostela s ob. pod.) Z; k tomu ještě 2 odp., protože spolu 1 ned. v měsíci (bez zvláštní návšt. kost.) Z; 2) brat. sv. růžence (návšt. brat. kostela neb kaple) Z; k tomu ještě 2 odp. z řím. štac. (5rá návšt. brat. oltáře neb návšt. 5 kaplí brat.) Z; a ještě 3 odp., protože jest spolu 1 ned. v měsíci (návšt. brat. kost. neb kaple s obyč. podm.) Z; 3) brat. modrého škap. (ob. pod.) Z; k tomu ještě 2 odp. z řím. štac. (ob. pod.) Z; a 3 odp., protože spolu 1 ned. v měs. (ob. podm.) Z; 4) brat. „dobré smrti“ (návšt. brat. kost. s ob. pod.) Z; a 2 odp. ještě z řím. štac. (táž podm.) Z; 5) arcibr. k potěše duší v očistci (ob. pod.) Z; 6) spolku: „živého růžence“ (ob. pod.) Z; 7) arcibr. drahé krvi J. Kr. (neb během oktávy ob. pod.); 8) brat. černého škap. z řím. štac. (návšt. brat. kost.) Z; 9) brat. škap. P. M. Karmel. (návšt. farn. kost. s ob. podm.); 10) brat. andělského škap., k tomu ještě 2 odp. z řím. štac. (návšt. farn. (3. ned. měs.) kost.); 11) brat. sv. Benedikta k uctění vel. Svát. (táž podm.)
6	Pondělí Velikonoční. Vůbec: 1) v Praze v Emausích (ob. pod.); 2) ti, jenž hrd. skutek atd. vykonali (kaž. pond. stačí přítomnost mši sv. bez přijímání); Z.
7	sv. Heřmana (úterý)
8	sv. Alberta b. Členové: brat. škap. P. M. Karmel. (kaž. středu návšt. středa. farn. kost.)
9	sv. Marie Kleof. Členové: modl. spolku: „Maria, Paní n. Srdce“ (kaž. čtvrtek. čtvr. neb ned. ob. podm.) Z.
10	sv. Ezechiele pr. Členové: brat. červeného škap. (kaž. páť. rozjím. pátek. umuč. P.)
11	sv. Lva Vel. pap. (sobota.)
12	ned. 1 po Velik. (bílá ned.) Sv. Julia pap.
13	sv. Hermenegilda m. Vůbec: ti, jenž hrd. skut. atd. vykonali (kaž. pond. pondělí. stačí mše sv. bez přij.); Z.
14	sv. Tiburcia m. (úterý.)
15	sv. Theodora m. Členové: brat. škap. P. Marie Karm. (každou středu středa. farní kost.)
16	sv. Kalixta p. a m. Členové: 1) všech 3 řádů sv. Františka sv. professi obnovujících (návšt. kostela neb kaple řádu s ob. pod.); 2) modlit. spolku: „M. Paní n. Srdce“ (kaž. čtvrtek neb ned., s obyč. podm.); Z.

Dne	
17	sv. Aniceta p. a m. Členové: brat. červeného škap. (kaž. pát. rozjím. pátek. o umuč. P.)
18	sv. Apolonie p. a m. (sobota.)
19	ned. 2 po Velik. Členové: 1) jednoty sv. Vincence z P. (súčastní-li se val. schůze s ob. pod.); 2) brat. nejsv. Svátosti olt. (ob. podm.); Z. 3) spolku: „živého růžence,“ (obyč. podm.) Z; 3. ned. měs.) 4) brat. černého škap. (k obyč. podm. průvod brat.) Z.
20	sv. Marcellína m. Vůbec: ti, jenž hrd. skutek atd. vykonali (kaž. pond. pondělí. stačí přítomnost mše sv. bez přijímání); Z.
21	sv. Anselma b. (úterý).
22	sv. Sotera a Kaja m. Členové: brat. škap. P. M. Karm. (kaž. středu středa. farní kost.)
23	sv. Vojtěcha b. a m. Vůbec: v metrop. kost. sv. Víta v Praze (obyč. podm.); b) Členové: modlit. spolku: „Maria, P. nejs. čtvrtek. Srdce“ (kaž. čtvrtek neb neděli s obyč. podm.) Z.
24	sv. Fidelise ze Sigm. m. a) Vůbec: v kostelích PP. kapucínů (obyč. podm.); b) Členové: brat. červeného škap. (rozjímání s ob. pod. kaž. pát.)
25	sv. Marka Evg. (sobota.)
26	ned. 3 po Vel. Ochrana sv. Josefa p. a) Vůbec: u karmel. na Hradč. v Praze (ob. pod.); 2) ti, jenž konají nepřetržitou pobožnost 7 nedělní ke cti 7 bol. a rad. sv. Josefa (bez zvláštní návst. kost. obyč. podm.); 3) ti, jenž se aspoň 3krát týdně modlí vají společně 5 desátkový růženec (ob. pod.) Z. b) Členové: 1) spolku ustavič. ctění sv. Josefa (posl. ned.) (ob. pod.) Z; 2) arcibr. k potěše duší v očistci (ob. pod.) Z.
--	Zjevení se obrazu P. Marie „dobré rady.“ Vůbec: v kostelích PP. augustiánů (v Praze u sv. Tomáše obyč. podm.)
27	sv. Anastasia p. Vůbec: ti, jenž hrd. skutek atd. vykonali (kaž. pond. pondělí. stačí přítomnost mše sv. bez přijímání); Z.
28	sv. Pavla z Kříže. Vůbec: v kostelích PP. kapucínů (obyč. podm.) úterý.
29	sv. Petra m. Členové: brat. škap. P. M. karm. (kaž. středu farní kost.) středa.
30	sv. Kateřiny p. Členové: modl. spolku: „M. Paní n. Srdce“ (kaž. čtvr. čtvrtek. neb ned. ob. pod.) Z.

Mimo to mohou ještě věřící pln. odp. v tomto měsíci získati, když tytéž podmínky plní jako v předešlých měsících a sice:

- I. Jednou v den dobrovolně sobě zvolený: a) vůbec: konají-li po celý měsíc denně některou tam uvedených modliteb a rozjímání, neb b) jsou-li: členové některých tam naznačených spolků a bratrstev (viz leden str. 20.)
- II. Dvakráte ve 2 sobě dobrovolně zvolených dnech, a) vůbec: modlí-li se denně ráno: „Zdráv. Král.“ a večer: „Pod ochranu Tvoú,“ neb b) jsou-li členy tam uvedených spolků (viz leden str. 20 neb únor str. 47.)
- III. Jednou lze též v tomto měsíci získati pln. odp., jež jen jednou v roce se uděluji, pak-li již v předešlých měsících na to pomýšleno nebylo, a) vůbec:

- konají-li s určitými podmínkami některou tam uvedených modliteb a pobožností, neb b) jsou-li členy tam uvedených spolků a bratrstev (viz únor str. 47 a 48.)
- IV. každou neděli konají-li buď 7 nedělní pobožnost ke cti sv. Josefa neb 6 nedělní ke cti sv. Aloisia (viz únor str. 48.)
- V. na závěrku noveny konané buď ke cti nejsv. Trojice neb Srdce P. Jež. (viz únor str. 48.)
- VI. po každém sv. přijímání: a) vůbec: konají-li naznačené pobožnosti a modlitby aneb b) jsou-li členy uvedených spolků a bratrstev (viz březen str. 77.)
- VII. v den přistoupení neb přijetí do spolku neb brat. jako noví členové: 1) jednoty sv. hrobu (ob. pod.) Z; 2) spolku ustav. ctění sv. Josefa (ob. pod.) Z; 3) brat. sv. růžence (ob. pod.) Z; 4) apoštolátu modlitby (ob. pod.) Z; 5) brat. modrého škap. (ob. pod.) Z; 6) brat. červeného škap. (ob. pod.); 7) arcibr. k potěše duší v očistci (ob. pod.) Z; 8) brat. andělského škap. (ob. pod.); 9) modlit spolku: „Maria P. n. Srdce“ (ob. pod.); 10) brat. k uctění vel. Svát. pod ochranou sv. Benedikta (návšt. farního kost. s ob. pod.); 12) jednoty sv. Vincence z P. (bez zvláštní návšt. kost. ob. pod.); 13) marianské kongregace (táž pod.); 14) spolku: „živého růžence“ v nejbližší svátek (táž pod.) Z; 15) brat. „dobré smrti“ (táž pod.) Z; 16) brat. nejsv. Srdce Jež. (táž pod.) Z; 17) brat. nejsv. Svát. olt. (táž pod.) Z; 18) brat. sv. Michaela arch. (táž pod.) Z; 19) brat. černého škap. (táž pod.); 20) brat. škap. P. M. Karm. (táž pod.); 21) arcibr. Srdce P. Marie (táž pod.); 22) arcibr. drahé krvi J. Kr. (táž pod.); 23) jednoty klan. se vel. Svát. a podp. chud. kost. (návšt. vel. Svát. a ob. pod.); 24) brat. sv. Benedikta v Emausích (návšt. brat. kost. a ob. pod.); 25) brat. sv. Jana Nep. (v Praze na Skalce táž pod.); 26) brat. kajícího pásku sv. Františka Seraf. (ob. pod.)
- (Pokrač. a dokonč. budoucně.)

Zhoubnost klášterů.

V Lotarinkách zákonem vypovídacím stížen jest i klášter Teterchen, na který se tisíce Prusů pamatovati bude, jenž tam v poslední nedávné vojně pomoci a ošetření nalezli. Klášter leží 6 hodin od Met, a ranění za čerstva sem přicházeli z bitvy. Celý klášter obrácen byl v lazaret; bytně zde bylo 60 až 70 těžce raněných, tolikéž mnoho na horečku nemocných. Otcové i bratři sloužili dnem i nocí ubohým vojínům; 4 lékaři bydleli v klášteře spíce dobře na postelích, kdežto Otcové líhali na zemi. Denně se mimo klášter na silnici 300 vojáků, jenž podle táhli, stravovalo. Jeden lékař z Královce, protestant, odcházíje pravil: „Nyní vím, co klášter jest, a chci se dle sil přičiniti, aby Ligouriané i v Královci se usaditi mohli.“ Každý lékař měl denně 4 tolary, stravu pak a ležení mu poskytoval klášter zdarma. Jeden protestantský polní duchovní dal se na útěk, jak medle vypukla horečka, zanechav ubohé protestanské vojny otcům.

A nyní — mají za to odplatu. — Klášter Teterchen, jenž si nesmrtelné zásluhy o německé vojáky vydobyl, a o němž se v jednou úředním památním psaní čte, že se zásluhy téhož kláštera nikdy splatiti nedají, — jest vyzdvižen: dobrodincové ti musí jísti chleba vypovězenců. I vyrážejí prach s nohou svých a nechávají jej ležet ve své nevďěčné německé vlasti.

Z Police.

Bratrstvo k uctění nejsv. Svátosti oltářní u nás čítá 396 členů, z nichž ale od začátku až do dnešního dne zemřelo 24. Od roku 1870 přistupování k bratrstvu silně se zmenšilo následkem osočování a tupení bratrstev vůbec. Jakmile by někdo z členů něčím se provinil aneb některému se z jakýchkoliv příčin nehoda stala — hned přičítáno to od zlomyslníků bratrstvu Svátosti oltářní a údové jeho měli nemalé úšklebky a potupy k snášení. Tím slabí byli odstrašeni a upustili od věci tak krásné a vznešené. Neb co jest účelem bratrstva nejsv. Svátosti? Klaněti se Bohu — Spasiteli. Jest to něco potupného? Ano — jest, ale jen dáblu. Kdo zná pravý účel našeho bratrstva, smýšlí zcela jinak, než-li vlažný svět. Vzdor všem ná-
tiskům a úsměchům konají členové našeho bratrstva pilně povinnosti své. Každoročně odbývají se shromáždění a sice v úterý masopustní a na sv. Annu v chrámu Páně, kdež se odbývá řeč a koná slavná mše sv. za živé i zemřelé údy. Při poslední schůzi objasnil kazatel, že my katolíci, ovšem jen praví a horliví — jsme věrní poddaní státu, že milujeme zeměpána a vlast, že se držíme pevně slova Kristova „dávejte císaři, co jest císařovo, a Bohu, co jest božího.“ Vysvětlil slova sv. Pavla k Římanům 13, 1—9, kde napomíná nás, abychom vyšším mocnostem poddání byli. Vyslovil kazatel, že i v tom pádu, kdy nařizuje zákon něco, co se svědomím křesťana se nesrovnává, pravý katolík jen trpný odpor aneb mlčení má, řídě se slovy apoštoly: Boha sluší více poslouchati než lidí. Za to — dříve dále — nemají katolíci považováni býti co nepřátelé státu aniž býti pronásledováni. — Členové šli s pravým potěšením z chrámu a mnohemu cizinci, který ze zvědavosti se do chrámu vloudil, bylo snad krušno kolem nekřesťanského srdce jeho.

Něco k povšimnutí.

Na začátku prosince zběhla se v jednom městečku západního Pruska následující událost: Měla se provozovati veselohra, v níž by se pokoušení katolického kněze představovala. Hlavní hru takové kloudné pokušitelky převzala paní katolického učitele gymnasiálního, který o své radosti nad odpovědí na papežovo psaní v jedné adrese vlastnoručným svým podpisem veřejně svědectví vydal. Všecko bylo již k provedení připraveno. Pouze jen ještě hlava hry, paní, měla svou zkouškou vyniknouti. Než ale — nohy ji nechtějí nésti, a ona polomrtvá se nese do postele, kterou posud hlídá (21. ledna 1874). Jiná donna, též choť, srdnatě odhodlává se k jevišti, aby hru převzala, ale i ona, mrtvicí raněná, klesá, aby vícekrát nevstala. Druhého rána byla v posteli mrtva nalezena.

(„Pilger.“)

Zprávy a drobnosti.

Bulharské obyvatelstvo v Macedonii (pod vládou Turecka) skoro veškeré hotovo jest — jak „Čech“ dle zaručených zpráv oznamuje — vejíti v lůno církve římsko-katolické. Unitský biskup Rafaelo jest nejčinnějším šířitelem a zastavatelem této myšlenky a získal ji solunského biskupa Nila. Ujišťuje se, že sám cafihradský bulharský exarcha není nepřizniv myšlenky spojení se s Římem. Propaganda má již dva listy a sice anglický „Levant-Times“ a bulharský „Šutoš.“ Podivem naplňuje každého, jak lid bulharský jest nakloněn změně té. Do Soluně spěchají zdaleka široká veliká zástupy Bulharů, aby přítomni byli katol. službám Božím, a vracejí se do svých dědin zpět s přesvědčením, že změnou ničeho neztratí, ničeho neobětují a že zbaví se jha řecké církve. Nadějeme se, že slovanští apoštolé ze Soluně, sv. Cyril a Method vyprosí u Boha svým rodákům vysvobození od nepravé nadvlády rozkolníků a aspoň částečné ulevení jejich útrap.

Boj zjevný proti katolické církvi započal již na celé čáře; nepřátelé její cítí se již dosti silnými zřejmě vystoupiti. Jako ale v prvních třech stoletích křesťanství uprostřed nejtuššího pronásledování církev nejvíce kvetla, nejvíce jarosti a čistoty je ila, tak nadějeme se i pro nynější krutou dobu. Nebo doba pronásledování jest vždy dobou velké obětavosti a sebezapření a nadpřirozených zakročení. Bůh si libuje v tom, i ze zlého vyváděti dobré. Kn Bismark a všichni ostatní v Evropě v ostatních dílech světa jeho duchem vedení nemohou přece zabrániti vzrůstu církvi, když právě ji zničit chtějí. Nemusíme v tom již viděti hlavní nákrasy velkého díla Boží prozřetelnosti? Nebo hle! kněží a řeholníci, oběti to nesnášlivosti zbožnovaného liberalismu, jsou nuceni se vystěhovati; avšak oni jdou do nejdálších krajín, kde jejich apoštolování hojnou zeň slibuje, hlásat jméno Spasitele Ježíše. Katolíci v Německu a Švýcařích a i v jiných zemích vzdychají v stejném pronásledování, vnuknutém od téhož ducha; ale toto pronásledování neodstraní-li všechny nelady, které ještě různily ty, jenž chtěli se sjednotiti? Ejhle oběti rozšířily se po celém světě, od jednoho konce k druhému, a spojují vespolek svoje modlitby, svoje vzdechy, a oni, jenž stejného jsou přesvědčení, stejné víry, v ostatních ještě klidných zemích, probouzejí se, vstávají, aby svůj hlas spojili s oním svých bratří a proti nepravosti se vyslovili.

Toto jsou ty potěšné vzpomínky, jenž se maně vzbudí v srdcích křesťanských vzhledem na to katolické bratrství, jenž každým dnem více se jeví v mnohých psaních plných povzbuzování, ba i blahopřání, v častých shromážděních, každým dnem velebnějších a čtenějších, kde se scházejí bratří a přátelé, jenž věří a se modlí jako my

Spolek „svatého dětinství“, jehož účelem jest, modlitbou a malými příspěvky podporovati křesť. misionáře ve vykupování a vychování dětí v Číně nelidsky odhozených a kruté smrti vydaných, nejvíce souhlasu dosud

měl ve Francii, Belgii, Španělsku a Itálii, Bavorsku a západním Německu. Podivno, že právě země poslední válkou německo-francouzskou nejvíce utrpení, jež doma dobročinnosti obyčejnou zdvojnásobit musely, účelu spolku „sv. dětinství“ v minulých 2 letech nejvíce věnovaly, — k. p. Francie as 410₀₀₀ zl., Belgie více 85₀₀₀ zl., Nizozemsko 28₀₀₀ zl., Itálie 61₀₀₀ zl. Jest dobročinnost doma příčinou či následkem dobročinnosti na venek? V zemích rakouské říše málo jest zmíněný spolek známý, ba kdesi prý byl zakázán vládou samou, snad ze strachu, že by se peníze vyvážely do ciziny. (Kolik ale peněz se vyvážá do ciziny, ovšem ne k účelu tak šlechetnému!) Nicméně snaží se centrální ředitelstvo lid v Rakousku s dobrým tím skutkem víc obeznámiti vydáním a rozdáváním k tomu směřujících výročních zpráv a zejména spiskem „die Mission der Kinder“ a který i v češtině vydán jest „Misie maličkových“ a který neváháme doporučiti a rozeslati, přesvědčení jsouce o duševním i hmotném dobru, které i pro naše chudé doma plyne z obětavosti povzbuzené třebaš pro Čiňanské děti. Ve spisku tom najdeš stručné poučení o spolku „sv. dětinství“, povzbuzení k jeho podporování a kam se máš obrátiti v jeho záležitosti.

Jak podivně působí milost Boží? V Táboře žil před několika lety krajský komisař Sch. Ten onemocněl těžce. Lékař navštívil ho poznal hned těžkost jeho nemocce a domlouval mu přátelsky (byl vždy jeho přítelem), aby se dal zaopatřiti. Než komisař přes všechnu prosbu zaopatřiti se dáti nechtěl. Nemoc pomalu zdála se obracet k lepšímu. Tu navštívil p. P. M. P. bývalý farář v Machově od pruských hranic onoho lékaře Frant. Šebka v Táboře. Byl jeho dávným věrným přítelem. Sotva se byli tito srdečně uvítali, poprosil p. Šebek p. P. M. aby šel s ním k nemocnému příteli Sch. To p. páter rád učinil. Jakmile vstoupili do pokoje nemocného a tento p. P. M. spatřil, zvolal: „Prosim, nechtěl byste mne zaopatřiti?“ „I s chutí rád“ odvětil P. M. I zaopatřil ho a — pan komisař za dvě hodiny skončil. Divné jsou cesty prozřetelnosti Boží. Až zdaleka povolala kněze, kterému by se bylo podařilo posvoboditi svou navštěvou k smíření s Bohem duše umírajícího. — Věrné vypravování z úst očitého svědka.

V bratrstvu nejsv. Svátosti doporučuji se následující v Pánu zesnulé údové spolky modlitbám: Anna Svorčíkova, Marie Klimšova a Františka Ringlova, Josef Kol, Veronika Ticháčkova, Marie Knitlova, Anna Drápačova, Františka Šorfova, Josef Cihlář, Gertruda Kopecká ze Suchdola, Teresie Polova a Anežka Vackova z Pěkova, Antonie Tolova z něm. Cermý a Veron. Johnova a Anna Špačkova z Maršova, Vincencie Čejpova z Dřevčic, Veronika Šorfova z Ledňuje, J. Ther ze Slaného, Anna Klemtova z Hutbergu, Josefa Johnova a Helena Strauchova z Police, — všichni v Polici zaznamenani. Odpočinuti lehké dej jim Pane a světlo věčné ať jim svítí. Amen.

Úmysl modliteb na měsíc Duben :

Všemohoucí věčný Bože! obětuji Tobě všechny své dobré skutky a modlitby ve spojení s Ježíšem Kristem a všemi zbožnými a svatými dušemi v nebi i na zemi za všechno to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Srdci přeje, jmenovitě ale v tomto měsíci, za vítězství církve sv. nad neznabožstvím a v dnešní právě den:

Den ke cti

Obzvlášť

1. Sv. Hugona, bisk., za posilu v boji proti nevěře; za šťastnou hodinu smrti.
2. Zelený čtvrtek, na poděkování za milost nejsw. Svátosti; za 3 těžkomyslné.
3. Belý pátek, za zmužilost a vytrvalost pastýřům duchovním; za 2 chudé rodiny.
4. Bílá sobota, za zdar misíím křesť.; za dva manžele pro svou dobročinnost schůblé.
5. Neděle melifonoční, za vítězství pravdy; za sw. Otce a jeho věrné.
6. Pondělí melifonoční, za zdar kat. spisovnictví; za dítky 7 robin; za 2 choré.
7. Sv. Germana, za swornost a lásku v 4 řeholn. domech; za jistý ústav pro nemocné.
8. Sv. Alberta, za církev kat. v Rusku; za učitele pro novou školu.
9. Sv. Demetria a soudr. muč., za chudinu nouzi vystavenou; za smíření se přátel.
10. Sv. Ezechiele, pror., za povzbuzení obhájců víry; za milost nejpotřebnější.
11. Sv. Lva, pap., za sw. Otce a za panovníky Evropské; za školení hříšné vášně.
12. Bílá neděle, za duchovní správu ve vojstvu; za chudé přátely; za 2 syny u vojáka.
13. Sv. Hermenegilda, za křesťany ve Španii; za vzbuzení podporovatelů kat. literatury.
14. Sv. Tiburtia muč., za křesťany v Turecku; za živé i zemřelé přátelstvo.
15. Sv. Theodora, muč., za spolek křesť. matek; za obrácení opilce; za 4 řeholnici.
16. Sv. Kalixta, pap., za oswícení ducha hodnostářům v církvi; za polepšení zpuštěného.
17. Sv. Aniceta, pap. muč., za zákonodárce a vladaře; za školy národní a opatrovníky dětí.
18. Sv. Apollonia, muč., za učitelstvo; za všechny naši modlitbám se doporučující.
19. Ned. 2. po melifonoci, sw. Lva, pap., za zdar spolkům kat. tovaryšů.
20. Sv. Anežky, p., za pohodlné počasí pro orbu; za 2 přátele; za ústav Ursulinek.
21. Sv. Anselma, bisk., za křesť. vychování v rodinách; za prchlivého otce a dceru.
22. Sv. Eotera a Raja m., za zdar misíím v Americe; za poklid a mír v 1 rodině.
23. Sv. Wojtěcha, bisk. m., za církev sw. mezi Čechoslovany; za bratry ve věce vložné.
24. Sv. Jiří, m., za odstranění zlozvyků z obcí; za ochranu 4 panen.
25. Sv. Marka, ewand., za úrodu zemskou; za posilu proti vášni zlé.
26. Ned. 3. po velk., sw. Kleta a Marcelina, m., za upřímné vykonání melifonoční zpovědi.
27. Sv. Anaslasia, pap., za časopisectví katol.; za B. pomoc v boji proti církvi sw.
28. Sv. Pavla z Říže, řeh., za řády sw. Františka; za zdařilé vychování katol. kněžstva.
29. Sv. Petra M., m., za církev sw. v Itálii; za 2 četné osiřelé rodiny.
30. Sv. Kateřiny Sen., p., za všechny údy apoštolátu modl. živé i mrtvé.

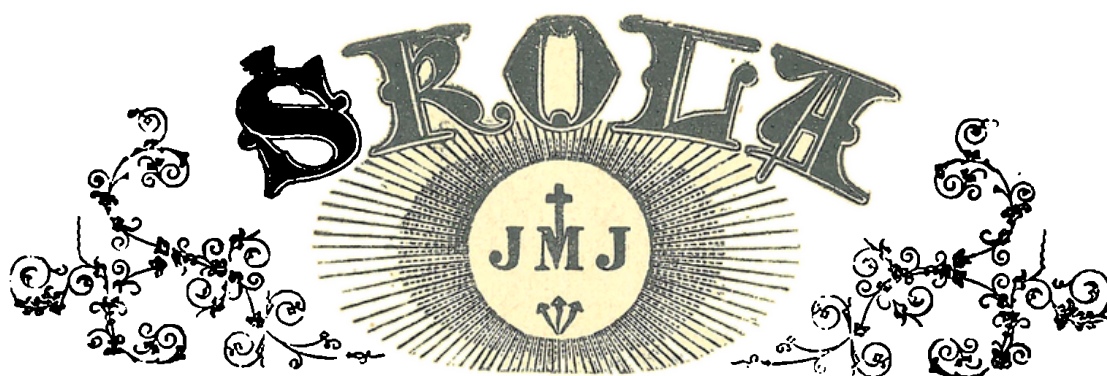
M a d l i t b a.

Božské Srdce Ježíše Krista, Tobě obětuji pro neposkvrněné Srdce Panny Marie všechny modlitby, skutky a utrpení tohoto dne se všemi úmysly, z jakými Ty se bez přestání obětuješ na sw. oltáři. Obětuji Tobě všechno pro sw. církev, den ode dne více utišovanou od nepřátel. Ty jediné můžeš ji chrániti o božský Spasiteli, neboť nestává téměř jiného, jenž by bojoval za ni. Přijdiž spasit ji. Amen.

Pane Ježíši zaškrť ochranou svého Božského Srdce našeho sw. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši Rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přeladké Srdce Panny Marie, buď mou spásou!

Svatý Michale archanděli, svatí Cyrile a Metheode, orodujte za nás!

Božského Srdce Páně.

Ročník VIII. Květen. Číslo 5.

MILost DuCha sVatého posVěCuj a posILuj Vás k stáLostI u VÍře!

O Maria, k tobě voláme, vyhnaní synové Evy.

I.

V pusté jedné krajině Syrské vystavěl si jistý poustevník, Patroklus jmenem, svou chýši, aby vzdálen jsa hluku světského v práci a modlitbě dny svého života skončil. Ale pouhým útekem nepřekoná se svět, a tak se dělo i Patroklowi. Opět se probudily v jeho srdci upomínky na svět a rozličnými vábivými obrazy naň dorážely. Přemožen okouzlujícími těmi lákadly přemýšlel již, kam nejdřív by se měl obrátit, když svou pouštku opustí. V tomto přemýšlení, umdlen jsa bojem duševním, upadl ve tvrdý spánek a obraz docela jiného způsobu, než jeho dřívější myšlenky byly, ukázal se ve snu duši jeho. Zdálo se mu, že anděl se mu přiblížil, jej zdvihl

a zanesl k vysokému sloupu, u jehož paty ho položil, takto k němu mluví: „Tys se vzdálil světa, bys jeho nebezpečí ušel; nyní, an se tobě opět líbí, šálí tě snad doměnka, že zatím, cos byl na poušti, k lepšímu se změnil. Vystup tedy sem na tento sloup a podívej se poznovu na svět.“ Uposlechl Patroklos slovům andělovým; ohlédnuv se ale vůkol, spatřil na všech stranách bídy a trapoty, a k tomu ty mravní nepořádky a zlořády všude ve společnosti lidské, způsobené zpozdilostí a sobectvím. Tu zvolal v ustrnutí: Pane nedopusť, abych se vrátil do světa, doprostřed těch bíd, jimž sotva jsem byl ušel!

Pravdivost toho, o čem vykládá legenda, shledá každý, kdo se nedal úplně uchvátiti, nýbrž čas od času se staví na výšinu stupně, t. j. na stanovisko nepředpojatého posuzování světa, při čemž arciť nejvíce na tom záleží, jak dalece duševní zrak je bystrý a hlava bez závratu. Nebo mimo to, že svět svým leskem oslňuje nezkušeného a hlupce, hlučným svým zevnějškem mámí aneb zastrašuje, nad to vše zaznívá se všech stran, že v nejnovější době v hmotném i mravním ohledu se daleko polepšil a daleko vzdálen je dřívějšího barbarství, surovosti, že vzdělanost a mravnost obrovsky pokročily, tak že u porovnání s dřívějšími věky sotva sebe sama by poznal.

Kdo ale se nedá mýlit ani tím, co všichni lidé praví, ani zevnějším leskem nyní všeobecným, neuzná za pravdivou onu samochválu světa. Neboť mimo to, že každý jednostranný pokrok spojen jest se zpátečnictvím, kde jedna hvězda vychází druhá že se zastíňuje, nemůže o opravdovém „lépe,“ o pokroku a blaženosti lidské ani řeči býti, dokud tak mnohá zla život lidský trdící pouze podobu, jmeno proměňují, a dokud vše ovládající smrt stvrzuje výrok sv. Pavla, že veškerá příroda, i my lidé, úpí a strádá, čekajíc vysvobození z poroby této pomíjecnosti. S každé strany nahrnují se nám důvody, že jsme skutečně vyhnáni synové Evy, jenž v tomto slzavém údolí pláčeme a lkáme po vysvobození. Nebo oko nenasytí se diváním ani ucho posloucháním; a srdce lakotných zlatem se nevyplní.

Když slovatný mučeník z Noly, sv. kněz Felix (znamená tolik co šťastný) od pochopů dostižen otázan byl, neznáti kněze Felixe, odpověděl jim: „Neznám žádného Felixe“, mínil že žádného šťastného na tomto světě. Směle mohl tak odpověděti, nebo nesčíslny jsou trapoty, jež stíhají bezvýminečně všechny lidi. Povzbuzující je sice příslibení: Řekněte spravedlivému, že s ním to stojí dobře, nebo ovoce svých prací má pojištěné. Avšak jaká síla ve víře musí tu v člověku býti, aby v temnostech vezdejších nátisků nebyl sveden a pomaten! Onen veliký trpitel starověku, Job, cítil veškerou míru bíd na sobě dovršenu, když zvolal: „Chci mluvit v úzkostech svého ducha. Jsem já rozsápané moře, či nestvůra hlubin, že mne zděmi uzavíráš? Pakli jsem zhřešil, což mohu, o strážci lidí, tobě činiti? Proč mne postavuješ proti sobě za terč svého kárání, proč mám sám sobě býti břemenem? Těší tě to, když utiskuješ a odstrkujete mne, dílo svých rukou? Pakli jsem bezbožně jednal, běda mně, avšak i když spravedliv jsem, nesmím pozvednouti své hlavy, nýbrž nasycenu býti hanbou a bídou.“

Když tedy i spravedlivého, ve kterém žije to vědomí, že Bohu věren jest, takové tělesné i duševní útrapy souží, dřív než víra úplného dosáhne vítězství; jak ukrutně musí zmítáno býti srdce těch, kteří v nevěře žijí a povědomí si jsou nespravedlnosti, když nějaká víc než obyčejná pozemská bolest je navštíví. Pak se staví vždy v popředí ta otázka: Což má smrtelník ze všech svých obtíží a týrání ducha, jimiž tu pod sluncem byl zaujat? Teu k. p. porušil ba roztrhl ve své pýše a svévolnosti útlý svazek, který s Bohem ho pojil, a nyní vzdychá nad ztrátou krásného

dětinného smyslu, který prosté a neučené tak oblažuje; onen zase promarnil ve zvířecí bezuzdnosti mladistvé síly své a nařiká nyní ve své pusté omrzlosti na prázdnotu života, na zmizení všech krásných ideálů a svěžích snů. Většina těch, jenž semeno zlého nemírně rozsévají, s ustrnutím žalují na hojné vzecházení a zrání jedovatého ovoce a nenalezají odpovědi na starou otázku: odkud to zlo pochází? ve svém vlastním vědomí, ač jest tak blízká.

Opravdu v slzavém údolí nalézáme se a kvílíme a pláčeme po lepším životu. — Když ale bezbožní kvílí, pochopitelně, ale že i spravedliví úpí a celá příroda s nimi, odkud vše to? Kvílení to nemá za nejhlavnější příčinu tělesné bolesti, chudobu a ostatní od světa pronásledování, nýbrž zajisté vnitřní onen boj žádostí, na který si ztěžoval i sv. Pavel řka: „Libuji si v zákonu božím, co se týče člověka vnitřního, cítím ale jiný zákon ve svých údech, který mne uvrhuje v porobu hříchu.“ A vzdychaje: „Já nešťastný! kdož mne osvobodí od těla této smrti?“ t. j. od panství vzdorovitých, duchovní smrti za sebou táhnoucích náruživostí a žádostí, odpovídá sám sobě: „Milost boží, skrze Pána našeho Ježíše Krista.“ Ničím jiným tedy nemůže nám pomoheno býti v slzavém tomto údolí, než oživující láskou Stvořitele, což jest ona nadpřirozená milost boží. A ta se nám přístupnou stala Prostředníkem mezi Bohem a námi lidmi, Ježíšem Kristem, který, jsa pravý Bůh, se nám stal ve všem rovným (vyjímaje hřích), stal se mužem holestí a nejtrpčí smrt vytrpěl, aby za ty nás stihající trapoty náhradu nám dáti mohl, náhradu své lásky a jistotu věčné odměny.

Komu ale máme nejpředněj to děkovati, že Syn Boží sstoupil s nebe a vzav všechnu naši bídu na sebe útěchu nám skýtá v pozemském tom putování, komu jinému vež nejisté Panně Marii? „Slušno, praví sv. Bernard, aby oči všech tvorů — aspoň tedy rozumných, lidí, — k ní byly obráceny, nebo v ní a skrze ni obnovila ruka Všemohoucího všechno, co na zemi byla stvořila.“ Čím více celé její smýšlení a dychtění spojeno bylo s Ježíšem Kristem, tím více spoluúčinkovala na našem spasení a jsouc matkou J. K. našeho Vykupitele jest i matkou nás vykoupených a co matka naše spolucítí naše bídy a vždy ochotna jest, od svého Syna nám vydatnější milosti vyprositi.

Blíže jistého města u moře jest kaplička zasvěcená Panně Marii pod názvem „Naše Paní strážní.“ Sem putuje každý námořník, chtěje nastoupiti plavbu, a odporučuje se její ochraně. My neplavíme se sice na moři skutečném, zajisté ale jsme na moři daleko nebezpečnějším, zmítání trudem a žalostí a pronásledování okamžitou smrtí duševní. Což tedy rozumnějšího, což nutnějšího, než abychom v těchto trudných časech, které hrozí ještě se zhoršiti a zajisté plnou mírou pekelné zloby nás obdaří, každodenně, zejména v tomto měsíci Mariánském, se utíkali pod plášť naší nebeské Paní a milující Matky, která co taková vždy se osvědčila a osvědčí a potěší nás lkající a aspoň do bezpečného přístavu šťastné smrti uvede skrze milost Ježíše Krista.

II.

Bylo to polovici XI. století, když mezi údy tenkrát již rozšířeného řádu sv. Benedikta se skvěl výtečný muž, potomek hrabat Weringských, jmenem Heřman, jemuž dlouho trvající dnou všechny údy schromeny byly, proč také vůbec Heřman Contractus (schromený) nazýván byl. Uvyklý Bohorodičku s dětinou důvěrou ctíti, vzýval ji jedenkrátě také o pomoc ve své chorobě. Ačkoli žádným způsobem jeho prosba nebyla vyslyšena, dosáhl jako za náhradu zvláštní světlo a bystrost ducha

ve věcech spasení. Jemu také připisuje církev sv. onu modlitbu, jež svou vznešenou krásou tak vyniká: *Zdrávas královno*.

Jaké to pevné přesvědčení mluví z té modlitby, že Maria, ačkoli matka všech lidí, přece nejhlavnějším bídícím a ztrápeným materskou svou lásku věnuje. Kdož jsou ale v pravém slova smyslu ti bídící, lkající a plačící v tomto slzavém údolí? Nejsou to chudí na statky pozemské, ani bolestmi těla sklíčení, jako Heřman Contractus, ale nejhlavnějším ti, jenž v nebezpečí jistého věčného zahynutí vězí, jenž spoutáni jsou okovy viny a jejich následků. K vysvobození zajatých v temnosti smrti přišel syn člověka; skrze Marii ale ukázalo se milosrdenství Boží na světě, jak dobře to ona praví: „Veliké věci učinil na mně Hospodin, který mocný jest a svaté jméno jeho; nebo jeho milosrdenství sahá od pokolení k pokolení nade všemi, kteří se ho bojí.“ Pročpak ale nenazýváme Pannu Marii — ač bychom také mohli — matkou božské moci, božské spravedlnosti, které přece její Synem v novém způsobu světa se ukázaly; proč výhradně matku milosrdenství ji jmenujeme? Proto že Syn Boží přijav lidskou přirozenost na sebe svou božskou moudrost, moc a spravedlnost nemohl zvýšiti, zajisté ale, jak nám dle sv. apoštola mluvití dovoleno, vroucnost svého milosrdenství, milosrdenství totiž, které se neobmezuje na to, aby útrapy lidského pokolení spolu cítilo, nýbrž spolu i onu činnost ukazuje, která člověku opět jenom od člověka může přijíti, co od jeho přítele, vůdce, zastance. Kdož může úplně ze zkušenosti porozuměti všem žalostem a zkouškám pokolení lidského, kdo jemu býti v životě příkladem, kdo se za ně úplně dáti, neli jen pravý a dokonalý člověk? A tak se stal Syn Boží pravým člověkem, aby z vlastní zkušenosti milosrdným mohl býti, všechny bolesti, všechna pokušení sám na svém těle snášel. Toto když si pomyslíme, patrně, že Maria ve svém postavení a pro božské dílo skrze ni matkou milosrdenství se stala a že za takovou se také považovati mohla a považovala.

Zajisté působí v záležitostech spasení všechno Bůh svou milostí — aniž by snad zkrátil svobodnou vůli člověka — a dává jí vždy dostatečně člověku ke spolupůsobení; ale jako skrze Marii nám chtěl plnost milostí prokázati v Ježíši Kristu, tak až dosud skrze Pannu Marii uděluje nám nejhlavnější a oslavuje ji povždy co matku boží milosti.

Když Gonzalez Pizarro, bratr pověstného vydobýtele Peru v Americe, se zrádně pokoušel o to, celou tu velkou říši odejmouti panovníkovi Karlu V., avšak poražen byl a celé jeho voje rozprášeny, bylť mezi uprchlíky také muž stejného záměru, který velkým, slavným ve světě se státi chtěl, jmenem Gundisalvo z Barcelovy, a ve vojsku Pizarra nejvyšším generálem byl. Přestrojen v cizé šaty potloukal se v houštinách a s tíží našel si skrovnou potravu. Jednoho nedělního rána zaslechl zvonek blízkého kostelíčka a cítil se puze, tak že odolati nemohl, obcovati mši sv. Neznám a nepovšimnut stál za sloupem a chtěl po skončené bohoslužbě spokojeně odsud jíti. Jak hrozné ale bylo jeho překvapení, když najednou s kazalelny nařízení místokrále se ohlašovalo, kterým všem revolucionářům milost se oznamovala, vyjímaje jediného —, a to byl on sám, který na milost a nemilost vydán byl. Pln strachu, že výraz uděšení a bledost tváře by jej mohly prozraditi, odstranil se do vyklenku, kde byl oltář Panny Marie.

Tu poklekna prosil v tichosti, avšak s vroucností srdce Bohorodičku, aby z trapného toho postavení, ač samo zaviněného, mu pomohla. A aj zableskla v jeho mysli myšlenka a vši sflou jej zaujala, tak že ji ihned ve skutek uvedl. Lesy a neobydlenými úžlabinami putovav došel až na výšinu hor Cordilleros; tam zvolil

za obydlí jeskyň, kde živ jsa plody lesními v skroušenosti a lítosti rozmýšlel o dosavadním a příštím svém životě. Brzo cítil se puzeu polodivokým tuzemcům, jichž řeč již znal, sv. evandélium zvěstovati. Věnoval se tomu přetěžkému povolání s takou chutí a obětavostí, že zvěst o něm brzo do hlavního města Limy došla. I pospíšil si místokrál netoliko jemu milost udělit, nýbrž pozval jej také ke dvoru svému, nabízejí vysoké státní služby. Gundisalvo ale uspokojil se s dosavadním svým zaměstnáním, jež později proměnil v službu nemocným v chorobinci, kdež svůj život i skončil. Ejhle z vysokomyslného, pyšného rebella stal se sluha Páně a naučil se od své nebeské vysvoboditelky Panny Marie i jiné k světlu pravdy vésti.

Nuže, ve vši své tísní pozřime k Matce Spasitele, která jako zora na krásu věčného světla nás upomíná a nechává zapomínati na ty bídy vezdejší, způsobené nazvíce lidem neznajícím ani Boha ani sebe a podobajícím se více lité zvěři, která toliko okamžitou svou choutku hledí ukojit. Panna Maria vyprosí nám milost, že přeckáme všechny ty strasti a v nich že se budeme moci těšiti slovy proroka: Neumru, ale budu žíti a milosrdenství Boží velebiti.

Zrcadlo lásky Božského Srdce Páně.

V.

„Aj já s vámi jsem po všechny dny až do skonání světa.“ (Mat. 28, 20.)
Evang. na slav. nejsv. Trojice B.

Svátostná láska B. Srdce Páně.

3. Láska B. Srdce P. stala se ustavičnou obětí za nás. — Láska B. Srdce nemá dosti na tom, že mezi námi přebývá, ona se klade do rukou kněze a podává se na nesčíslných místech po vši zemi dnem i nocí neb. Otcí v oběť za živé i za mrtvé. Ona ustanovila tuto oběť, bychom i my v ní a zkrze ní B. velebnosti přinášeli důstojnou poctu a důkuvzdání za všechny dary a milosti, jakož i důstojné dostiučinění za všechny hříchy a urážky, spolu i nejtklivější prosbu za vše, čeho nám ku časnému i věčnému blahu třeba. Tať jest spolu oběť všech obětí, a kromě ní není jiné oběti Bohu líbezná.

Když tedy láska B. Srdce tak daleko jde, že chce býti ustavičně za tebe obětována, aj jak slušno a spravedливо, bys i ty se snažil(a) býti podobnou obětí lásky! A tou se staneš, odumřeš-li světu a sobě samému a budeš-li pouze žíti pro Boha. I tvoje tělo může se státi obětí Bohu líbeznou, budeš-li ho užívati v práci, sebezapírání a utrpení k službě Boží! Pán přijímá za oběť i ty skutky tvé, jež z lásky k Němu blížnému prokazuješ, zvlášť když se to pro jeho spásu děje. „Není oběti Bohu příjemnější“ dí sv. Řehoř, „nad horlivost pro duše.“ Největší však oběť přináší člověk sám P. Bohu, když se Mu zasvěti ostříhati povždy rady evangelické; neboť slibem dobrovolné chudoby obětuje člověk P. Bohu všechny statky pozemské, slibem čistoty obětuje Mu své tělo a slibem poslušnosti svou duši, tak obětuje Mu sebe i se vším ostatním. Ba takovýto život zvlášť v stavu řeholním rovná se dle sv. Otců mučeníctví. „Veliká koruna přináleží, a palma mučnická tomu přísluší“, dí bl. Tomáš Kemp. „kdo statně bojuje a poslušností až do své smrti přirozenost podmaňuje.“ A sv. Bernard praví: „Toto mučeníctví není sice tak kruté jako ono, při němž bývají oudy mečem usekány, ale délkou trvání svého jest tím traplivější.“

O Bož. Srdce Ježíše! láska má jest ještě velmi nedokonalá a slabá. Ach prosím Tě, dej mně lásku, lásku právě velikou a obětavou, z celé duše své volám k Tobě slovy sv. Ignacia: „vezmi a přijmi všecko moji svobodu, mou paměť, můj rozum a celou vůli mou, vše co jsem i co mám. Tys mně to dal, ó Pane! Tobě zas to navracuji, Tvé jest všecko, nalož s tím dle vůle Své. Dej mně jen Svou milost a lásku a já mám na té dosti!“ —

4. Láska B. Srdce P. spojuje se s námi. — Láska B. Srdce P. chtěla nám dáti za pokrm tělo a krev Bohočlověka. P. Ježíš měl se s námi spojití jako pokrm a nápoj, ale ne tak, aby v nás přešel jako pokrm a nápoj, nýbrž abychom my přešli v Něj a z Něho jsme žili. „Kdo jí mne, živ bude pro mne.“ Tento B. pokrm proměňuje nás v sama sebe, sdílí nám svou podobu a své vlastnosti, činí nás s sebou jedno. Neb jak praví sv. Hilarius: „On sám dí: tělo mé právě jest pokrm a krev má jest nápoj. A ty, když se přijmou, působí, že jsme v Kristu a Kristus jest v nás.“ Sv. Cyprian dí: „Jako obyčejný chleb, jež denně jíme, jest život těla, tak i nadpřirozený ten chleb jest život duše.“ Ve sv. přijímání spojuje se s Kristem P. i podle těla, a všickni jenž hodně přijímají a skrze milost s Kristem spojení zůstávají, bývají s duší i tělem spojení v jedno, tajemné, duchovní tělo Kristovo, a stávají se mezi sebou tělem jedním, jehož jsou oudy a jehož hlava jest Kristus. „Tak stáváme se“, jakž dí sv. Cyrill: „Kristonosiči přijímajíce tělo a krev Jeho do svých oudů, a stáváme se dle slov ap. sv. Petra účastnými přirozenosti Božské.“

Tato krmě Božská sděluje i tělu tvému svoje vlastnosti a ukládá v něm símě slavného vzkříšení a blaženého života věčného, neb dí sám Kristus: „Já jsem chleb živý, jenž jsem s nebe sstoupil. Bude-li kdo jísti z chleba toho, živ bude na věky.“ „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v den nejposlednější.“ — Jako tedy tělo tvé, protože pochází od prvního, pozemského hříšného Adama, upadá v porušení, bude ono, protože ve Svátosti této tajemné přivtěleno bývá druhému, nebeskému, Božskému Adamovi J. Kristu, z porušitelnosti povýšeno ku slavné nesmrtelnosti, jak sv. Pavel dosvědčuje řka: „rozsívá se v porušení, vstane v neporušitelnosti.“ Hle, tedy v tomto svátostném spojení s P. Kristem leží nový důvod a nové právo, že i ty jednou své vzkříšení a oslavení s Ním slaviti budeš.

O Bož. Srdce Ježíšovo! Zdaž mohla láska Tvá k větší důstojnosti a slávě povznést duši i tělo lidské, nežli jak to zde učinila? — Kde naléztí lze užšího, přátelštějšího spojení jako zde ve sv. přijímání? — O sv. hostino, v níž se Kristus přijímá; památka smrti Jeho se obnovuje, smysl se milostí naplňuje, a budoucího oslavení se nám rukojemství uděluje! po „Tobě žízní duše má, po Tobě touží mnohonásobně tělo mé.“ Amen.

Věneček Marianský. V nejuzšíím spojení stála Maria P. s tělem a duší P. Ježíše zde na zemi, i když je pod srdcem Svým nosila i když od něho odloučena žila. — Ona obětovala samu sebe se vším, co byla i co měla P. Ježíši, s Ním jest i spojena na vždy v nebesích, kamž On ji předešel a pak milostí ducha sv. plnou k sobě vzal, a kdež On ji korunoval. Tam teď v nejuzší blízkosti u Něho jest nade všecky svaté oslavena; a abychom i my, až z hrobu vstaneme, se tam dostali, vřele ji o přímluvu prosme, a proto na počest Srdce Jejího zcela Bohu v oběť podaného a se Srdcem B. Pána Ježíše tak úzce spojeného a za podobný dar skrze Její přímluvu prosíce, obětujeme Srdci Páně 5 desátek vítězného růžence.

Vzorové apoštolátu.

19. Sv. Ludmila, kněžna a dědička země české.

(Pokračování.)

Nastoupením vnuka svého zbožného, Václava sv. na stolec knížecí, potěšila se poněkud sv. Ludmila v zármutku svém, ana viděla teď konec tyranské vlády své nevěsty jakož i osvobození křesťanstva z nejkrutšího utiskování. Teď teprv dávala sobě práci, panujícího vnuka svého v pravé zbožnosti vzdělávati, s ním sdílela péče vladařské, a aby od své tyranské máteře docela byl odloučen, provedla rozdělení země, tak že Drahomíře a synu jejímu druhému vykázána jest Boleslav Stará s celým okršlelem k obývání v majetek.

Vše se tedy v Čechách dobře dařilo, všechno žilo pod novou vládou v kýženém pokoji. Jen mysl Drahomíry zůstala nepokojná a pobouřená, závist ji rozhořčila. Záviděla Václavovi svěřenou mu vládu, již by raději byla viděla v rukou jí podobně smýšlejícího Boleslavá, záviděla Ludmile, paní zbožné, že syn její spíše jest jí, bábě nakloněn nežli své matce a nemohla toho snést, aby křesťanství pod spoluvladařstvím této paní v Čechách vzkvétalo, závistí a nenávistí jsouc poháněna umínila sobě, ježto neměla moci křesťanství škoditi, matce jeho ránu smrtící zasaditi, hledala cesty, po nichž by tchýni svatou se světa sprovoditi mohla doufajíc, že zavražděním jejím všeho dosáhne: Václav že se podle její mysle bude řídit, a že brzy a snadno zpět dostane vládu země pro sebe i syna svého Boleslava, a tak že opět moci nabude, by dala pocíťti křesťanům svou mstu a svou zášť zarytou. Pojednou stálo vše zlobě její po ruce, našla příležitost. Ludmila chtěla z vezdějších péčí zotaviti se trochu s Bohem na duši a na modlitbách, odebrala se na čas do Tětína. Drahomíra našla pomocníky a vykonávatele šeredných a ohavných svých záměrů. Dva z jejich důvěrníků nabídli se státi se nástroji zuřivosti její a náčelníky sběře vražednické, již sama nashírala. Byliť to 2 rytířové pohanští, bratři: Tuman a Kuman, jenž jsouce u dvora zbožné Ludmily vychováni, teď stali se zrádci a vrahy jejími. Předstírajíce přátelství upřímné přibyli časně z rána před východem slunce na hrad Tetín jako na návštěvu. Avšak Ludmila vnitřním světlem a obzvláštním darem milosti Boží poznala ihned své nepřátele, a povolavši k sobě štaříčkého sluhu P., svého kněze domácího: Pavla, prosila jej, aby sloužil mši sv. Odkryla mu také své svědomí a poroučejíc svou duši P. Ježíši, chystala se na cestu do věčnosti a přijala pravé tělo a krev P. našeho Ježíše Krista. Po mši sv. dala ustrojiti skvostné hody a pohostila své vrahy pohanské co nejpřívětivěji! po hostině kázala povolati k sobě všechno služebnictvo, vyplatila každé mzdu její zaslouženou, objala je a políbila na rozloučenou, a udělivši jim všem požehnání odebrala se do ložnice své modlit se. A tu v noci, když Ludmila na lůžku svém k Pánu všemocnému co nejvrůcněji se modlila a svou duši v ruce Jeho poroučela, vrazili oba dva ti zákořníci v komnatu její. Tíše a mírně oslovila je Ludmila řkouc: „Proč tak zuřivě mne napadáte? což jsem vás, dříve, nežli vás Drahomíra velkými dary obmyslila, u dvora svého nevychovala jako své vlastní milované dívky?“ Ti však vražedníci nedbajíce výtky její s lůžka ji strhli a na zem porazili. Opět pravila jim Ludmila: „Sečkejtež trochu, až vykonám svou modlitbu!“, a dokonavši ji, zvolala: „Ó mé drahé dívky! prosím vás neškrťte mne tak hanebně, abych nebyla od vás oběšena, nýbrž, pak-li vám libo, utněte mi hlavu, abych pro J. Krista, Spasitele mého, svou hříšnou krev prolíti mohla. Avšak zákeřníci nedbajíce prosby její, otočivše krk její vlastním jejím závojem, šmýkali a vlekli ji v komnatě sem a tam, a když

ji přivlékli až ke kamenu, na němž při modlitbách klečívala, tak hlavou její o něj narazili, až krev vyštěřkla a veskrz kámen prosákla.

Duchovenstvo, jež při sobě měla, jakož i dvořeninstvo obého pohlaví brzy po mučnické smrti paní a ochraňkyne své se rozuteklo a v rozličných koutech uschovalo, aby aspoň tu ukrutenství vrahů ušlo. Když pak katané odtáhli, tu sešli se u velkém strachu a s přehořkým pláčem u mrtvoly milované, ukrutně zavražděné paní své. Snažili se tedy aspoň poslední úctu jí prokázati, a chystali vše ku slavnému pohřbu jejímu. Třetího dne uložena jest tělesná schránka milované, ode všeho lidu oplakávané paní a kněžny české jakož i apoštolky katolické v lůno posvěcené zemi na Tetíně u chrámu Páně sv. Kateřiny.

Navrátilvše se zákeřníci zpět k Drahomíře, spravili ji o všem, co se stalo. Drahomíra, necitelná žena, uchvátila si všecken nábytek sv. Ludmily, a učinila vrahy ony takřka svými spoluvládcí. Ač sobě již na Tetíně osvojili všecken poklad, ještě teď obdarovala je, rodiny a přátelstvo jich zlatem, stříbrem a drahokamy, drahocennými rouchy, i vypínali se a bráli si na nejváženější a nejmocnější knížata v Čechách; žilif co nejnádherněji v samých rozkoších a radovánkách. Avšak brzy mělo se ukázati, jak mnoho u Boha platila svatost a cnost sv. Ludmily. Vypravujíť kroniky, že brzy po pohřbu jejím vystupovala z hrobu jejího příjemná, líbezná vůně, a že nad hrobem jejím nebeská zář a světélka se vznášela. Patrný však zjev, jímž oslavena byla sv. Ludmila, jest, že brzy na to oba vrazi i s rodinami svými zahynuli, a ani stopy po nich nezůstalo. Drahomíra totiž pozorujíc jich zpupnost a páuovitost, počala se jich obávati, a přemýšlela dnem i nocí, jak by se jich zbavila. Toho spozorovav Tuman hleděl čím dříve tím líp s celým svým příbuzenstvem ze země se dostat. Poštěstilo se mu to, avšak všude nenáviděn, opovržen, nemohl se nikde usaditi, nýbrž jako pravý Kajdův potomek, těkal sem tam, až ode všech opuštěn a nenáviděn bídne zhynul, žádný z jeho příbuzných se však vícekrát zpátky do vlasti nevrátil. Kuman však, jenž taktéž hleděl útekem se vyhnouti pomstě Drahomíry, byl i se svým bratrem chycen, k stětí odsouzen a ztratil brzy na to hlavu pod mečem katovým. Drahomíra neukojila se však pouze jejich smrtí, nýbrž dala i všecky jejich děti a příbuzné odpraviti. Divy však a znamení, jež se sbíhaly u hrobu Ludmily, nemohly zůstatí tajny Drahomíře; jakkoliv přála sobě veždy utlačiti a snížití čest tchýně své, nic méně čest a sláva její šířila se vždy víc a více, jakož i pověst o zázracích těch. Přemýšlila ustavičně, jak by tomu přítrž učinila, a zloba její hnedle lešť dábelskou jí pošeptala. Stavíc se nábožnou a plnou úcty k svaté mučence dala do křiku, že na hrobě jejím dá postaviti překrásný chrám a to ke cti sv. arch. Michaela, ale to jen proto, aby se na jméno Ludmily spíše zapomělo, a divy, jež by snad se přihodily, spíše tomu přičítaly, jehož jméno ta svatyně nesla. Proto i, jak dí pověst, mrtvolu její mezi tím dala vyndati z hrobu a jinam zakopati. Avšak i tu přivedla prozřetelnost Božská tělesnou její schránku ku slávě a poctivosti. Zbožný a oddaný vnuk její Václav nechtěl sice zlým za zlé odplatiti ani matce ani vrahům, pamětliv jsa slov písma sv.: „máš jest pomsta, a já odplatím časem svým, aby klesla noha jejich“ (Deut. 32, 35); avšak za to byl tím bedlivější, aby svatost mučence dosáhla patřičného oslavení a zásluhy její veliké veřejného uctění od věřících. Proto popiloval sobě, nešetře ni práce ni útrat, aby stavbu kostela sv. Jirského ku konci přivedl, aby tam co do hlavního chrámu, ku hrobu milovaného chotě jejího Bořivoje a syna: Vratislava, obou knížat českých, také její posvátné ostatky tělesné přenešeny a pochovány býti mohly.

Když byla stavba chrámová ukončena, radil se s mnohými duchovními a bohabojnými osobami, jak by se měly vyzdvihnouti a přenéstí posv. ostatky její. I vyslal tam jich několik do Tetína, ti ovšem sami nevěděli, kde by měli hledati a kde by mohli naléztí kosti její. On však dostav vnitřní světlo a vnutknutí od Ducha sv., svěřil to několika důvěrníkům svým, že zajisté s pomocí Boží nějaké stopy naleznou.

Přišedše na Tetín tázali se staříckého sluhu P. Pavla Kejchu, byv. domácího kněze sv. Ludmily, o radu, i vedl je de chrámu sv. Michaela a tam jim ukázal místo, kdeby měli kopati, jakž sobě ještě některé známky místa toho pamatoval. I začali kopati, až přišli na víko rakve, jež již shnilobou chyceno bylo, proto báli se kopati dále řkouce: „pakli již dřevo zevnější jest shnilé, jak shnilé teprv bude to, co v něm ukryto bylo.“ Již chtěli znovu zase hrob zaházeti. Avšak ctihodný stařec Pavel protivil se tomu a stál na tom, aby po přání a rozkazu knížete se dělo, vyjádřiv se, že kdyby jen malinký prášek z spráchnilého těla Ludmily sv. měl naléztí, že ho s sebou vezme. I pracovali tedy dále, zvedali víko, to se jim však v rukou rozpadlo tak, že řečený Pavel přes mrtvolu padl; vzchopiv se a odstraniv hlínu, jež se dolů svalila, našel tělo sv. zcela neporušené beze vší skvrny a hniloby, s obličejem čistým, s vlasy pevnými, s rouchem neporušeným, jakoby téhož dne bývalo utkáno, ač již 3 roky ležela v hrobě, všem nepohodám vzduchu vystavěna. Radostí nevýslovnou naplnění vyndali tělo sv. z hrobu, obvinuli v hrahocenná plátna, položili na oltář sv. Kateřiny, a vzdávše Bohu chválu a díky, vložili je na nosítka, a v noci odnášeli je do Prahy, bylo to ve středu, dne 7. listopadu r. 929. V pátek v noci dorazili ku Praze a uložili sv. tělo zatím na velkém oltáři kostela sv. Matouše na Pohořelci, jenž byl farním a ku Praze se již nepočítal. Ihned spěchali poslové ku knížeti, vzbudili jej a vyřizovali poselství radostné. Hned byl Václav sv. vzhůru, spěchal do onoho kostela a chválu a díky činil Kristu Pánu za tu milost velikou. Druhého dne na to, dne 10. listop. 929 uspořádal pak slavný průvod veškerého duchovenstva s nesčíslným zástupem lidu jdoucí vstříc drahocennému pokladu. U kostela sv. Matouše setkal se zbožný zástup s vyslanstvím, jež sv. tělo na Tetíně našlo, s radostí vzali od nich duchovní Pražští drahocenný ten poklad na své ramena, a při slavných zpěvích a hlasitých modlitbách dorazili až do chrámu P. u sv. Jíří, kdež před oltáře posv. ostatky složili. Václav sv. rozkázal, aby drahá mrtvola zůstala po několik dní odkryta a očím věřících vystavena, tak aby všichni na své vlastní oči se přesvědčili, kterak Bůh zázračně tělesnou schránku báby jeho sv. neporušené zachoval, a tím svatost její osvědčil. Zde ve chrámu P. sv. Jiřském na určitém místě mělo tělo její býti uloženo k účtě potomstva, avšak zrovna na témž místě vyprýštil se pramének, museli čekati, Václav odeslal posly k bisk. Řezenskému Tutonovi, k jehožto diecesi i celé Čechy náležely, tázat se o radu a prosit zároveň, by obnovený chrám sv. Jiřský i s hrobem Ludmily sv. ráčil zasvětití. Tím se věc zdržela, lid zbožný mohl takto déle ruce i sv. kosti milované paní a máteře své viděti, líbati a ctíti; z pohanů však nejednoho pohánělo to, aby s obrácením a pokřtěním déle neotálel. Od té doby oslavil Bůh mnohými zázraky hrob světice a mučennice naší, tak že vřaděna jest od církve sv. do počtu mučennic svatých a vykázána jí pocta od všech věřících po celém světě katolickém.

Tak obohacen jest národ Český krásným vzorem mučennice svaté. Křesťanské dívky a paní naše! Černé chmury stahují se na obzoru církve naší kat., však to dobře víte, jak v některých zemích a státech se církev sv. pronásleduje, biskupové

zavírají, duchovenstvo do vyhnanství zapuzuje, a což, křest. apoštolky, kdyby to přišlo i u nás k pronásledování? — zradíte snad svou církev? — budete snad se stydět i věrnost svou k ní na jevo dávat? — Když nedávno odváděli biskupa Trevirského do žaláře, byly to zvláště dívky a paní katolické, jež veřejně s pláčem jej doprovázely, ruce mu líbaly, klekaly a o požehnání prosily, zajisté že i vy, naše dcery, se zahanbiti nedáte, ale věrné zůstanete pastýřům svým duchovním, a tu k nim přichylnost a věrnost vštěpovati a šířiti budete v srdcích Vašich bohužel u většině chladných, netečných, neuvědomělých katolických bratří a sester. „Bůh otců našich dejž vám milost a všeho úmyslu srdce vašeho posilniž svou mocí, aby měla z vás chválu církev sv. a bylo jméno vaše v počtu svatých a spravedlivých.“ —

Trní a růže.

Od ♂ m. p.

Zkrocená nenávist zpovědi.

Do Gernsheimu na Rýnu, co do svého rodiště vrátil se z ciziny krejčí; ve světě slyšel všelijaké hany své svaté katolické víry, tak že ji pozbyl; mluvil doma jen o samé osvětě, o vyproštění ducha z otroctví a hlouposti lidstva. Aby spoluobčany neurazil, chodil sice někdy do kostela, nikdy však nešel ku sv. zpovědi, ba ani ne ve velikonočním čase.

Antanínmu tehdejšímu faráři Adamu Kauthovi, knězi to opatrnému a vtipnému, někdy však i trochu ostrému, avšak přec vždy laskavému, neodvedl cedulku o vykonaném sv. přijímání, nesl bolestně farář takové necírkevní smýšlení. Šel do „Maria Einsiedelnu,“ kde se velké poutě konají a potkal milého krejčího. Dal se s ním do řeči a přišel až na naboženství, na služby Boží, na zpověď a na svaté přijímání.

„Ale, příteli!“ pravil najednou, „právě mi napadá, že jste Vy letos nebyl u sv. zpovědi! Proč pak ne?“ Krejčí, vztýčiv se ve zpupném citu své osvěty, odpověděl:

„Já bych rád šel ku stolu Páně; avšak napřed se zpovídati a praviti: „Já bídň, hříšný člověk,“ to nemohu, to se protiví mému citu, mému rozumu, mé celé bytosti!“

„Pakliže Vás od stolu Páně a od zpovědi zdržuje jen to,“ pravil laskavě farář, „tomu se dá lehce odpomoci!“

„Jak?“

„Řekněte v zpovědi: „Já pyšný, nadutý krejčí zpovídám a vyznávám“ atd.“ Slovo to, vážné pronešené, krejčího bodlo; mlčel a odcházeje podal faráři ruku.

Od té doby chodil nejen do kostela, nýbrž i ku zpovědi a ku stolu Páně.

Hledání duše.

Lékař materialista ve F . . . hádal se s mladým bohoslovcem, tvrdě, že prý není duše; co důkaz uváděl tento velevtipný důvod:

„Já jsem už tolik lidských těl rozřezal, duši jsem však nenalezl v žádném!“

„Věřím; snad to byla těla mrtva?“

„Ovšem!“

„Pak Vám ovšem také věřím, že jste v žádném nenalezl duše! Musíte jedenkrát rozřezávat živé tělo, pak v něm zajisté naleznete duši!“

Dobré to argumentum ad hominem.

Zasluguje následování.

1.

Byv za mladších let v Brně, řekl jsem zákyním, aby nikdy nečetly knihy, dokud rodičové, učitelové atd. jim je byli neschválili. Když jsem jednoho dne k nim přišel, hrnuly se ke mně, tázajíce se, smí-li tyto knížečky čísti? Podávaly mně samé hezké, malé knížečky s obrázky do textu tištěnými.

„Milé dcerušky, těší mne, že jste tak hodny a poslušny; kde pak jste si těch knížeček nabraly?“

„Když jsme včera šly ze školy, stál venku p. Ž. (známá to v Brně osobnost, jenž už nežije. Ten muž byl rozšiřovatelem špatných spisků v Německu, obzvláště v Hořelici a ve Švýcarsku tištěných). „To jste hodny, milé děti, že tak pilně do školy chodíte! Musím vám dát co odměnu za to tuhle krásné knížečky!“ pravil a vytahoval z kapes tyto knížečky a rozdával nám je!“

„Přečtu je; jsou-li dobré, dám vám je; jsou-li špatny, spálím je místo vás sám! Ptal jsem se: Odevzdaly jste mi ty knížečky všechny?“

Děti ukazovaly na jednu, ta že prý také dostala.

„Adelaido,“ ptám se jí, „dostalas také knížky?“

„Dostala jsem 2!“

„A proč pak mi je také nedáváš?“

„Já už je nemám!“

„Kam jsi dala?“

„Když jsem přišla domu, ukazovala jsem je tatínkovi!“

„A co řekl tatínek?“

„Ptal se mne, od koho jsem je dostala; když jsem řekla, že od p. Ž., hodil je hned do pece, již právě vytápěl!“ (Byl pekařem na tétéž ulici, kde Ž. měl dům svůj)

NB. Byly to knížečky jedovaté — samé urážení katol. víry i dobrých mravů. Spálil jsem je.

2.

Jednou se v podzim vraceli poutníci z Vranova, lid to Slovácký; šli přes Brno. Odpočinuli si na té ulici, v níž Ž. přebýval. I přišel tento mezi ně:

„Byly jste u Panny Marie na Vranově? — No, to jste hodní křesťané! Tuhle vám dávám pěkné čtení; čtěte v něm pilně a sdělujte je také jiným!“

Vytahoval z kapes české spisky a rozdával je. Lid dobrý je ovšem bral a hned počal čísti. Nedaleko stála prostá, chudobná žena z ulice; vidouc, co se děje, počala z plna hrdla volati:

„Lidi, neberte to, to jsou samé kacířské knížky! Roztrhejte to!“

Slováci uposlechli a trhali knížky na kusy a házeli je na zem. Ž. musil honem utíkat, sic by mu byli Slováci natloukli; už zdvihali proti němu hole své.

3.

Nebožtík saský král Anton jel jednou do Vídně. Stavil se v m. B. v jednom

hostinci na oběd. Byltě právě postní den. Král se dal ptáti hostinského, zda-li mu přistojí postní pokrmy? Hostinský pravil, že žádných postních jídel nemá, že však může sloužiti pokrmy uasnými. Král pravil:

„Uvařte nám vejce na měkko!“

4.

Venkovská, od rodičův nábožně vychovaná dívka, sloužila v městě u paní notářové. Chodívala každou neděli na ranní služby Boží, an později nebylo jí možno pro práci domácí. Najednou jí milostpaní pravila:

„Nany, ty mi už nesmíš chodit do kostela!“

„Proč pak bych nesměla chodit?“

„Ty donášíváš z kostela sebou škaredý puch; ten pochází z kožichů těch sedláků; ten je mi protivným!“

„Milost paní,“ odvětila holka, „mnou hem protivnější jest Pánu Bohu pejcha; ještě dnes půjdu z Vaší služby a vyhledám si jinou, kde mi nebudou brániti, do kostela chodit!“

5.

Bývalý moravský zemský rabin Marcus Benedict, jenž bydlel v Mikulově, najal si jednou od jednoho z tamních hostinských povoz, že někam pojede. Jel. Netrvalo to půl hodiny, už se vrátil. Hostinský, vyběhnuv ven, ptá se, co že se mu stalo?

„Nic se mi nestalo; aby se mi však nic nestalo, prosím Vás, pane hostinský, dejte mi jiného kočího; s tímto já nepojedu!“

„Udělal vám něco?“

„Neudělal mi nic; jeli jsme však vedle kříže, a ten kočí před ním nesmeknul; snad se styděl za kříž; pane, takovému člověku, jenž se stydí za své náboženství, já svůj život nesvěřím!“

NB. V skutku onen kočí asi za 3 neděle po této události spáchal vraždu.

6.

Před více než 30 lety měli bratři G.vé na nové ulici v Brně továrnu na sukno, byly Belgičané a velmi hodní katolíci. Po času velikonočním požadovali každoročně od svých dělníků, aby se vykárali, zdaž vykonali velikonoční zpověď? Říkávali:

„Kdo není věren Bohu a církvi, nemůže býti věren lidem!“

7.

Když se za onoho času zařizovaly spolky střídmosti, učinil také jistý piják kořalky slib, že už nebude více kořalku píti. Držel slovo. Žida to mrzelo. Když soused jednou šel vedle palírny, zavolal ho tam žid; ukazoval mu zásoby beček a věder kořalky a rosolky. Najednou pravil:

„Ale — shosedhe, proč phak nephijete khoralku?“

„Slíbil jsem to slavně, že jí nechci víc píti!“

Žid nalil dobré rosolky a podával ji sousedovi řka: „Phite — šádní to nevidhí!“

Soused nepil, řka: „Nesmím!“

Za nějaký čas šel žid vedle souse-dova statku. Soused zavolal žida, ukazoval mu hospodářství své a i komoru, kdež měl špiži. Ukrojil kousek uzeniny a dával ji židovi, řka:

„Abrahame, tu máte a jezte kousek šunky, je dobrá!“

„Nesmím!“

„Vždyť vás tu nikdo nevidí!“

„Nesmím!“

„Tak já také nesmím pít kořalku, slíbil jsem to slavně! „Chcete-li vy držet svého náboženství, držím já se svého! Tak, milý Abrahame, teď jsme kvit, s Pánem Bohem! Vy ke mně víckrát nechodte, já k Vám také víckrát nepůjdu!“

Nebe a peklo.

Moderní vzdělanec pravil ve společnosti, že není ani nebe ani pekla, že prý to i Písmo praví: „Nebe a země pomínou.“ Přítomný kněz pravil mudrci:

„Pane, vidíte ty krásné krajky na šatech oné dámy? Z čeho pak jsou?“

„No, toť přec známo, že jsou ze lnu!“

„Vidíte, len pomínul a jsou z něho krásné, jemné krajky! Tak Pán Bůh promění svět, nebe t. j. oblohu a co na ní vidíme, slunce, hvězdy a měsíc — a zemi, aby se staly krásným obydlím hlahoslavených; podoba nebe i země pomine, t. j. věc však se přemění v krásnější, tak že celý vesmír bude nebem t. j. stánkem blahoslavených!“

„No, ať si, a kde bude to peklo?“

„To nevíme, an nám to není zjeveno.“ Ale vidíte, i při krásných hradech a zámcích s jejich bohatě ozdobenými komnatami a dvoranami byly přec tmavé žaláře. Což pak není všemohoucnosti Boží možno, aby též utvořila věčný žalář t. j. peklo?“

Zahanbený materialista.

Za našich dnův člověk nemůže cestovati ani po poště, ani po železnici, aby nebyl zapleten do hádky — toť znamením času!

V Anglii jel jednou vlak do noci. Mezi cestujícími byl také moderní vzdělanec, jenž svou vzdělanost dokazovati se snažil tím, že ustavičně rýpal do náboženství. Přítomný duchovní ho porážel. Ostatní spolucestující mlčky poslouchali. Svobodomyslník, styděl se, že jeho námitky kněz srážel, rozdrážděn konečně pravil:

„Člověk jest zrovna tak jako pr . . . : umřel-li, jest všemu konec, jako u pr . . .!“

Kněz chtěl právě ústa svá otvírati, aby na toto rouhání odpověděl, tu se dal z kouta vágónu slyšeti hlas jakési ženy:

„Reverend! Prosím Vás, nechte to hovado býti! Což pak nevíte, že pr . . . tím více kvičí, čím pevněji je za nohy chytáme?“

Všeobecný smích a — materialista umlknul.

O odpustcích.

(Pokračování.)

2. Chcešli odpustky získati, musíš předepsané modlitby neb pobožnosti a jiná cvičení náboženská věrně tak plniti, jak předepsáno.

Odpustky jakožto milost duchovní, propůjčená Bohem skrze církev svatou uděluje se křesťanům ne vlažným, ne lenivým, nýbrž horlivým, spásyčtivým, kajícím, cnostným, a ani těm ne zbůhdarma, nýbrž na jisté modlitby neb dobré skutky. A tyto modlitby neb dobré skutky právě, na které odpustky uděleny jsou, musí se

věrně tak plniti, v tom čase a tím způsobem, jak to udělovatel odpustků, ten neb onen sv. Otec či papež žádal neb žádá. Nic se nesmí vynechat, nic měniti ani jinak konati ani v jiném čase, ani lepším (jak by si kdo myslel) způsobem ne, nýbrž docela věrně a doslovně tak, jak to sv. církev žádá.

Zde nevědomost neomlouvá; kdo neví, jak se ta neb ona pobožnost odpustková konati má, ačkoliv si přeje odpustků, nezíská jich, pakli že ji nevykonává předepsaným způsobem. Ba ani nemožnost, úplná nemožnost neomlouvá.

Dám příklad. Vůbec známo, že na modlitbu „Anděl Páně“ odpustky 100 dní uděleny jsou, kteréž po každé získáme, když se ji ráno, v poledne a večer modlíme, a plnomocné jednou za měsíc, kdo to denně koná. Avšak to se vždy modliti máme 1) kajicně neboli se srdcem skroušeným, (litující při tom hříchů svých, pro které musel Syn Boží člověkem se státi;) kdo se to tudíž modlí sice, a třeba nábožně, ne však s kajícím neb skroušeným srdcem, nezíská těch odpustků. Neboť skroušeně se modliti jest něco docela jiného než nábožné. Někdo se modlí: děkuje Bohu za všechny obdržené milosti, raduje se z všemohoucnosti a dobrotivosti Boží, chválí Boha se všemi anděly a svatými, touží po společnosti těchto blažených nebesťanů beze vší pochybnosti jest to modlitba nábožná, velmi nábožná, horlivá, vroucná; ale skroušená není, neboť nemyslí na hříchy, aby jich litoval, že Boha urazil, že Kristu Ježíši způsobil přebolestné umučení atd. — Dále: „Anděl Páně“ se máš modliti dle vůle toho, jenž na tu pobožnost odpustky udělil (Benedikt XIII. a XIV.) 2) kleče; kdo se tudíž tu modlitbu modlí stoje neb sedě, nehřeší sice, neb to není přikázání žádné, modliti se ji kleče, ale nezíská odpustků na tu modlitbu uložených. Poznámka. Od soboty večer pak a celou neděli máme se „Anděl Páně“ modliti stojíce, a nezíská zase odpustků ten, kdoby se modlil kleče; nad to po celý čas velkonoční (až do nejsv. Trojice) máme se modliti stojíce místo anděl Páně marianskou modlitbu: „Královno nebes raduj se Alleluja“ atd. avšak kdo tu modlitbu nezná, může se stoje vždy modliti „Anděl Páně,“ a získá předce odpustky: tak dovolil Benedikt XIV. 10. dubna 1742. Dále zní vůle udělovatele těch odpustků na modlitbu „Anděl Páně:“ 3) modliti se ji přiznání zvonu (třeba i nesvččeného zvonečku); jest tudíž vždycky dobře na znamení zvonem pozor dáti, ačkoliv snad i ten odpustky ty získá, kdo neslyše znamení „Anděl Páně“ asi v tu dobu se modlí, když se obyčejné znamení dává; pravím snad, neb něco určitého zde nemáme, jen souditi se dá z toho, že Pius VI. 18. března 1781 pojišťuje odpustky i těm, jenž bydlí v krajinách takových, kde se žádného znamení ku klekání nedává, jen když se modlí časně ráno, v poledne a večer. Konečně 4) večer se míní dle zřejmého vyjádření se Benedikta XIII. „po západu slunce;“ když se tudíž někde dává znamení ku klekání večernímu i v letě jak v zimě v stejnou dobu k. p. v 7 hodin večer, kde slunce ještě nejméně celou hodinu svítí, aneb až do sv. Jiří v 6 hodin, kde předce od sv. Josefa slunce ještě dlouho po 6. hodině svítí, nezískají se odpustky na klekání večerní leč jen ty měsíce, kde už je „po západu slunce.“ Nedáli se čas zvonění toho změnit, musí se, kdo těch odpustků žádostiv jest, po západu slunce „Anděl Páně“ modliti.

Zde vidíme na jedinkém příkladě, jak mnoho, velmi mnoho se požaduje k získání odpustků; a že nikoliv tak snadnou věcí není nýbrž velmi těžkou, odpustky získati. Jaké tu pozornosti, jaké bedlivosti potřebí! jakého tu dlouholetého cvičení se v pobožnosti, než jsi to tak daleko s pomocí Boží přivedl, abys v ničem nepochybil, abys odpustky získal! Pak ať mi někdo nařká, že papežové příliš volní

byli v udělování odpustků! vidím dnes na jedinkém příkladě, že jsem snad ani jednu v celém životě svém nezískal odpustky v plné míře a platnosti, a to sice je posud řeč jen o odpustcích částečných (neplnomocných), jen několika dní, což teprv odpustky plnomocné! tu se toho, jak budoucně uslyšíme, ještě více požaduje.

K uvedenému příkladu o modlitbě „Anděl Páně“ budiž ještě jen to podotknuto, že dobře jest, navykati si každou modlitbu konati skroušeně, by se někdy na to nepozapomenulo, an se to častěji požaduje stran získání odpustků; máme každou svou modlitbou také želeť hříchů svých; navykejme si vždycky k modlitbě jakékoliv přistoupiti se srdcem skroušeným (jakožto bídni hříšníci, potřební odpuštění i milosti Boží). Dále dobře jest, když někdy ve společnosti se nacházejíce nemůžeme klečíc vykonati „Anděl Páně“, buď před klekání neb po něm hledět se dobře odstraniti na chvíli, a tam soukromě kleče „Anděl Páně“ třeba jen dost kratičce se pomodliti (neb toho verše: „Oroduj za nás“ atd. a modlitby: „Milost Tvou prosíme Pane“ atd. není třeba).

Nemůžeme si proto dosti hluboko v paměť vštípití obsah dnešního tohoto článku: Chcešli odpustky získati, musíš předepsané modlitby neb pobožnosti a jiná cvičení náboženská věrně tak plniti, jak předepsáno.

Protestantské požehnání.

Popisuje ♂ m. p.

Ubytovali jsme se v nejčelnějším hostinci ve Vratislavi, „u bílého orla“ v Olavské třídě. --- Vzor to hostince: všudy největší čistota a ozdobnost --- kuchyně pod zemí v celém hostinci není viděti ženské, nýbrž obsluhu zastávají sami hezcí mladíci, a to velmi ochotně a zdvořile. Měli jsme 2 komnaty v 3. patře s okny na ulici. Jednoho dne jsme se vrátili od table d'hot do bytu; byl u nás právě jeden ze sloužících, jemuž jsme nějakou komisi dávali. Okna byla otevřena. Tu zazněl líbezný zvonek.

„Co je to?“ ptám se mladíka.

„Zvoní na služby Boží u sv. Maří Majdaleny!“

Přistoupil jsem k oknu. Tu vidím veliký a vysoký kostel asi přes jednu třídu. Sotva mladík odešel, pravil jsem mým společníkům:

„Pojďte jen honem se mnou na ty služby Boží! Uslyšíte a uhlídáte něco, co jste ještě nikdy neslyšeli a neviděli!“

Šli jsme. Prošedše nedlouhou příční ulici, vstoupili jsme pobočními dveřmi do velikého, prostranného chrámu. Z kůru zněla krásná, plná hudba ryze církevního slohu. Zůstali jsme v poboční chrámové lodi státi. Když hudba přestala, vystoupil na krásnou kazatelnu jakýsi kazatel — maje na sobě kožči bez rukávů. Kázal, t. j. povídal o lásce k bližnímu, že jsme povinni bližního milovati. Povídal to chladně, nechutně, neslaně a nemastně, jako kdyby se mazal chleb na chleb. Nedivil jsem se tomu. Povídal to prázdnému kostelu. Čítal jsem všechny poslouchače, pod kazatelnou klečící a sedící. Také jsem počítal nás 4 katolíky, a také spící nemluvnátko, jož jakási chůva v náruči držela. Takto jsem předě napočítal 17 poslouchačů a poslouchaček, n. b. i s tím spícím nemluvnátkem!

Kázaničko to netrvalo déle než 10 minut. Ku konečku kázanička toho, nebo čeho, vyšel ze zákristie kostelník s rozžatou svíčkou v rukou. Šel k oltáři a rozžehnul na dvou svícních 2 malé drobký špinavých svíček. Pak postavil před oltář pultík a položil na něj jakousi knihu. „Pane Bože, co pak to bude za požehnání?!“ myslím si. Pan Povídal řekl Amen, nad čímž jsme se radovali, a v tom vyšel ze zákristie jiný pastor, maje též na sobě komži bez rukávů. Přistoupil k pultíku, neskloniv kolena před oltářem, otevřel knihu a antifonoval: „Ora pro nobis sancta Dei Genitrix.“ (Oroduj za nás sv. Boží Rodičko). Z kůru odpovídali: Ut digui efficiamur promissionibus Christi.“ (Abychom hodní učinění byli zaslíbení Kristových). Pak pastor ten říkal modlitbu: „Gratiam tuam, quaesumus, Domine, mentibus nostris infunde atd.“ (Milost tvou, prosíme, Pane, ráčíž vlítí do myslí našich atd.) Pak antifonoval: „Ora pro nobis beatissime Joseph!“ (Oroduj za nás sv. Josefe); pak četl na hlas modlitbu: „Sanctissimae Genitricis tuae sponsi, quaesumus atd.“ Všecko to povídal ten pastor tak chladně, nechtuň, neslaně a nemastně, jako ten kazatel — jako kdyby se mazal chleb na chleb. Zavřel knihu a odešel, neskloniv před oltářem kolena, do zákristie. V tom už kostelník zhasínal ty 2 drobký svíček, aby jich nebylo, aby déle vydržely.

To bylo protestantské požehnání u sv. Maří Majdaleny ve Vratislavi. Kdo tam snad jednou přibudeš, neopomeň tam o 2 hodinách, v kterýkoliv den, zajít, uslyšíš a uvidíš totéž, co jsme my tam před 23 lety slyšeli a viděli.

Mezi tím požehnáním se moji společníci na sebe dívali udivení, nevědouc, co o všem tom mysliti mají. Ptali se mne potichu, co že to?

„Povím vám to, až vyjdeme z kostela; zatím si jej prohlédneme!“

Kostel jest gotický o 3 lodích; postranní oltáře jsou zachovány tak dalece, že na nich jsou ponechány obrazy Svatých; před jedním jsem viděl lampu z mosazu, pozlacenou, na níž jest c. k. rakouský orel. Okno za oltářem jest malbou ve skle, představující sv. Maří Majdalenu, jak Pána vidí co zahrádníka. Daroval jej kostelu † král Bedřich Vilém IV., bratr nynějšího císaře Viléma I. Stál 8000 tolarů a zádělávání okna stálo 1200 tolarů. Na straně evangelia stojí tak nazvaná svátostnice (sacrarium), ovšem nyní prázdná; jest z kamene, jenž uměle spracován jest ve způsobu plamene až do stropu sáhajícího. Na stěnách u hlavního oltáře visí velké obrazy dra. Martina, Hussa a dra. Johannesesa Hesse, reformátora Vratislavi, jenž tam byl uveden co 1. pastor v říjnu r. 1527. Opomím další popisování a zajímavou událost, již jsme zažili, ohlédající krásnou zákristii.

Když jsme vyšli, hned se mne všickni tázali, co že to jest s tím požehnáním?

Vyprávěl jsem jim to, jakož to zde stručně kladu. — Když se moravský historiograf p. Dr. Béda Dudík ubíral do Švédska, doprovodil ho až do Vratislavi † Victor Schossar, opat Rajhradský. Vrátiv se, něco mi o tom protestantském požehnání u sv. Maří Majdaleny vypravoval. Proto, když jsem od mladíka uslyšel, že budou služby Boží tam, pobízeli jsem mé společníky.

Starí vévodové Slezští založili u sv. Maří Majdaleny velkou nadací, aby denně o 2 hodinách se odbývalo požehnání; aby se Loretánské litanie provozovaly hudbou, pak aby se drželo krátké kázání a po něm, aby se konaly modlitby k Panně Marie, a konečně aby se udělovalo požehnání

Když chrám sv. Maří Majdaleny v říjnu 1527 kostel se dal Lutheránům, bylo jim líto příjmů z bohaté nadace; proto ji vykonávají až doposud. † kníže-biskup, kardinál Melchior von Diepenbrock několikráte † krále prosil, aby se nadace ta pře-

nesla na některý katolický kostel; že odbývání jí protestanty jest profanací. Král miloval kardinála co přítele; avšak přede k jeho žádosti nesvolil. Proč? Poněvadž by královská komora musila, co by kostelu ušlo, sama nahraditi; neboť u kostelu toho jest 7 protestantských duchovních! —

Odtud pochodí, že celé to požehnání, vyjma hudbu, i s tím kázáním jest nechutným, neslaným a nemastným. Říkají modlitby ku Panně Marii proti svému přesvědčení — p r o z i s k. A potom říkají, že se „modlí v duchu a v pravdě! —

Pastýřský list.

Biskupové církevní osady moravské, arcibiskup olomoucký a biskup brněnský vydali na Velký pátek pastýřský list, z něhož, nemohouce celý uveřejniti, následující odstavec o církevních zákonech vynímáme: „Také nad naší drahou vlastí stahují se mraky děsné bouře proti církvi. Známo Vám zajisté, že se jedná o zákony, jimiž žádoucí mír mezi církví a státem jest nebezpečně ohrožen, jimižto se práva církve, kterýmižto ji nebeský zakladatel opatřil, urážejí, volnost její správy a jejího řízení na nejvyš zkracuje a duchovní záležitosti moci státní podrobují v takové míře, že o nich příště mají rozhodovati mužové moci světské a nikoliv viditelná hlava k tomu Kristem Pánem ustanovená ani biskupové jakožto nástupcové apoštolů.

Kdo nechápe, jakou ujmu zákony tyto církvi připraviti musí?

Rakouští biskupové, jenž se byli před nedávnem ve Vídni shromáždili, vyslovili se o tom zřetelně. I sv. Otec jakožto opatrný strážce a nejvyšší pastýř stáda Kristova velmi jasně a bez obalu uznal za nutné, vyjádřiti se o nebezpečnosti dotčených předloh, takto v okružníku ku všem kardinálům, arcibiskupům a biskupům ze dne 7. března t. r. o nich soudě:

„Zákony tyto považují církev ve všech její poměrech a činech, dotýkajících se správy věřících za cele podřízenou všemocnosti státnímu, prisuzující moci světské právo, vydávati zákony o záležitostech ryze církevních. Zákony tyto“ dokládá sv. Otec „usilují, nezadatnou svobodu církve, již k ublahoslavování duší, k řízení věřících, k nábožnému vedení lidu i duchovenstva, ku pěstování dokonalého života evangelického ba i ku spravování a užívání svého majetku a jmění potřebuje, obtížnými pouty sklíčiti a obломiti. Zákony tyto berou nekázeň v církvi v ochranu a podporují odpadlictví od ní. „Jelikož“ dle slov papežových „nebezpečností, jež stádcům Nám svěřeným hrozí, v skutku jest veliké, svornost a mír církve ohroženy jsou, církev svobody, kterouž sv. Tomáš Canterburský její duši nazývá, pozbavena býti má, napomíná Nás biskupy ku konci, abychom spolu s ním u víře a v lásce Kristově se na obranu církve zvedli, aby důstojnost, kteráž jí přísluší jako choti Christově, zachovala; neboť jest dle výroku sv. Anselma vůle Boží, aby Jeho církev, užívajíc plné svobody, nebyla služebnou.“ —

Tudíž jste milí naši svěřenci seznali, že Vás neoslovujeme toliko sami, uýbrž že k Vám mluvíme zároveň ve jménu nejvyššího kněze, abychom Vám byli v smutných těchto časech útěchou, Vás poučili a posilnili, jak na biskupy sluší.

Proto Vás napomínáme především, abyste pevně důvěřovali v Božskou hlavu církve, jež jest: Ježíš Kristus. Ač jest nebezpečností, jež Jeho církvi, Nám

Vaším duchovním správcům i Vám, hrozí, veliké; doufáme v Pána, že církev nepustí, nýbrž že jako osvědčený kormidelník tuto loď svou z nastávající bouře šťastně vyvede: vždyť připověděl, že s námi zůstane až do skonání světa, aby žádná lidská zloba církev nepřekonala, aby ani brány pekelné ji přemoci nemohly.

Kdo dotud u víře byli vlažní, nechť ať oživne v srdci jejich víra. Kdo byli v činění dobra líní, nechť ať se rozhorlí ku konání všech křesťanských cností, abychom kde kdo skutky dokazovali, že jsme křesťané katoličtí, učňové a následovníci Kristovi, hotovi na sebe bráti kříž Jeho, pro víru všeliké strasti a úkory snášeti a ji (víru) před celým světem neohroženě vyznávat i zastávat.

Rovněž klademe Vám na srdce svornou jednotu za příkladem církve, jež jest vírou, svátostmi i hlavou — jedna. Jakož se biskupové shromáždují vůkol středu této jednoty, -- vůkol papeže, zrovna tak musí se shromáždovati veškerí pravověrní křesťané vůkol svých kněží a prostředkem těchto svých kněží vůkol svého biskupa. Držtež se svých pravých pastýřův, kteří církevním způsobem Vám dáni byli a kteří v jednotě se svým biskupem trvají; neboť jedině takové duchovní správce, kteří s církví, s biskupem a římským papežem nerozlučně obcují a jimi v úřad uvedeni byli, lze za pravé pastýře považovati. Dávejtež na slovo a následujtež jedině takových pastýřův, kteří k Vám bránou biskupského poselství přišli. jedině těchto buďtež poslušni, jelikož jedině ústy jejich k Vám církev mluví.“

Hlasatel odpustků plnomocných v měsíci květnu.

Obyčejné podmínky k získání pln. odpustků jsou: sv. zpověď a sv. přijímání, pak návštěva kostela neb kaple veřejné, a tam modlitba konaná na úmysl sv. Otce v Římě za potřeby církve sv. n. p. 5 Otčenášů a Zdravasů, 1 Věřím v Boha.

Dne

1	Sv. Filipa a Jakuba ap. a) Vůbec: ti, jenž nosíce při sobě křížky, penízky, růžence atd. papež. odp. obdařené konají jisté modlitby a skutky dobré (obyč. podm.) Z; b) Členové: 1) brat. „dobré smrti“ (návšt. brat. kost. ob. pod.) Z; 2) apoštolátu modlitby (ob. pod.) Z; 3) brat. nejsv. Srdce Jež. (neb až bud. ned. ob. pod. bez zvláštní návšt. kost.) Z; 4) brat. červeného škap. (kaž. pát. rozjím. o umuč. P. (1. pátek měs.) a ob. pod.)
2	sv. Zikmunda m. Vůbec: 1) v metr. kost. sv. Víta v Praze (ob. podm.) sobota.
3	ned. 4. po Velik. Nalezení sv. kříže. a) Vůbec: 1) u Křížovníků v Praze (ob. podm.); 2) u Karmel. na Hradč. v Praze (ob. podm.); 3) ti, jenž konají aspoň 10krát za měsíc určité modlitby k 5 ranám P. J. (ob. pod.) b) Členové: 1) jednoty sv. hrobu (ob. pod.) Z; 2) spolku: „dílo k rozšířování víry sv.“ (farní kost. a ob. pod.); 3) miss. jednoty sv. Ludvíka (táž pod.); 4) brat. škap. P. Mar Karm. (táž pod.);

Dne

- 5) arcibr. předrahé krvi J. Kr. (ob. pod.); 6) brat. sv. růžence (návšt. brat. kostela neb kaple s obyč. podm.) Z; 7) brat. modrého škapulíře; k tomu ještě 2 odp., protože jest spolu 1 ned. (ob. pod.) Z; 8) brat. n. Srdce Jež. (1. ned. měs.) (neb již min. pát., viz podm. tamže) Z.
- 4 sv. **Moniky** vd. a) V ů b e c: 1) v kost. PP. Augustianů (v Pr. u sv. Tomáše ob. pod.); 2) ti, jenž hrd. skut. lásky k duš. vykonali (kaž. pond. stačí mše sv. bez přijím.) Z; b) Č l e n o v é: pondělí. brat. křest. matek (návšt. brat. kost. s ob. pod.)
- 5 sv. **Angela**. a) V ů b e c: u Karm. na Hradč. (obyč. podm.) Z; b) Č l e n o v é: (úterý) s obyč. podm.)
- 6 sv. **Jana** před br. Č l e n o v é: brat. škap. P. Marie Karm. (každou středu středa. farní kost. s ob. pod.)
- 7 sv. **Stanislava** b. a m. Č l e n o v é: 1) jedn. klanění se vel. Svát. a podp. chud. kost. (návšt. vel. Svát. s ob. pod.); 2) modlit. spolku: „Maria, Paní nejsv. Srdce“ (kaž. čtvrt. neb (1. čtvrték měs.) ned. ob. pod.) Z.
- 8 **Zjevení se arch. Michaela**. Č l e n o v é: 1) arcibr. k potěše duší v očištění ob. pod.) Z; 2) brat. červeného škap. (kaž. pát. rozjím. pátek. s ob. pod.)
- 9 sv. **Řehoře** Niz. b. (sobota.)
- 10 ned. 5 po Velik. **Přenešení sv. Norberta**. V ů b e c: v kostelích řádu Premonstrát. (v Praze na Strahově ob. pod.)
- 11 sv. **Františka Hier. ř.** V ů b e c: 1) v kost. řádu lov. Jež. (u sv. Ignáce v Praze ob. pod.); 2) ti, jenž hrd. skutek lás. k duš. vykonali (kaž. pond. stačí mše sv. bez přijímání); Z. pondělí.
- 12 sv. **Pankráce** m. (úterý).
- 13 sv. **Petra Regal. ř.** a) V ů b e c: 1) v kost. PP. Františk. a Minoritů (v Praze u sv. Jakuba ob. pod.); 2) u PP. Redemptoritů (u sv. Kajetana v Praze ob. pod.); b) Č l e n o v é: brat. středa. škap. P. M. Karmel. (kaž. středu farn. kost. s ob. pod.)
- 14 **Na nebe vstoupení Páně**. a) V ů b e c: 1) v metrop. kost. sv. Víta v Praze (obyč. podm.); 3) u Karmel. na Hradč. (ob. pod.); 3) ti, jenž nosíce při sobě křížky, penízky, růžence atd. pap. odp. obdařené, konají jisté modl. a skutky dobré (ob. pod.); 4) ti, jenž totéž činí, nosíce při sobě svěcený peníz sv. Benedikta (ob. pod.) Z; b) Č l e n o v é: 1) brat. nejsv. Srdce Jež. (z řím. štací ob. pod.) Z; 2) brat. modrého škap.; k tomu ještě 2 odp. z řím. štac. (ob. pod.) Z; 3) spolku: „živého růžence“ (ob. pod.) Z; 4) arcibr. drahé krvi P. J. (ob. pod.) Z; 5) arcibr. k potěše duší v očištění (ob. pod.) Z; 6) modlit. spolku: „Maria, P. nejs. Srdce“ k tomu 2 odp. jako kaž. čtvrték neb ned. ob. podm.) Z; 7) brat. sv. růžence; k tomu ještě 2 odp. z řím. štací, (navštíví-li 5 kaplí neb 5krátě oltář brat. s ob. pod.) Z;

Dne

- 8) kongregace Marianské (návšt. brat. oltáře neb kaple neb kost. s ob. pod.) Z; 9) brat. „dobré smrti“ k tomu ještě 2 odp. z řím. štací (táž podm.) Z; 10) brat. černého škap. (z řím. štac. táž pod.) Z; 11) brat. škap. P. M. Karm. (farní kost. s ob. pod.); 12) brat. andělského škap., k tomu 2 odp. z řím. štac. (táž pod.); 13) brat. k uctění vel. Svát. pod ochranou sv. Benedikta (táž pod.)
- 15 čtvrtek. sv. Žofie p. a m. Členové: brat. červeného škap. (rozjím. s ob. pod. pátek. kaž. pát.)
- 16 sv. **Jana Nep.** patr. a m. a) Vůbec: 1) v metr. kost. sv. Víta spolu s apošt. požehnáním pap. skrze nejdůst. arcipast. (ob. pod.); u sv. Jana N. na Skalce (ob. podm.); 3) ti, jenž chodívají častěji k stolu Páně, totiž aspoň jednou za měsíc, dále o svátcích P. Marie a sv. apoštolů, obyč. podm.) Z; b) Členové: brat. sv. Jana Nep. (návšt. brat. sobota. kost. s ob. pod.)
- 16 sv. **Šimona Stocka** ř. Členové: brat. škap. P. M. Karm. (bez zvláštní návšt. kost. ob. pod.)
- 17 ned. 6. po Velik. sv. **Paschala** ř. a) Vůbec: v kostelích PP. Kapuc. a Františkánů (obyč. podm.); b) Členové: 1) brat. nejsv. Svát. olt. (ob. pod.) Z; 2) spolku: „živého růžence“ (ob. podm.) Z; 3) brat. černého škap. (súčastní-li se průvodu (3. ned. měs.) brat. ob. pod.) Z.
- 18 sv. **Felixe** ř. Vůbec: 1) v kost. PP. Kapucinů ob. pod.) Z; 2) ti, jenž hrd. skutek lás. k duš. vykonali (kaž. pond. stačí přítomnost mše sv. bez přijímání ob. pod.) Z.
- 19 pondělí. sv. **Ivana** b. Vůbec: v kost. PP. Minoritů (v Praze u sv. Jakuba úterý. ob. pod.)
- 20 sv. **Bernardina Sien.** ř. a) Vůbec: v kost. PP. Kapuc. a Františkánů (ob. pod.); b) Členové: brat. škap. P. M. Karm. (kaž. středu. středu farní kost. s ob. pod.)
- 21 sv. **Ubalda** b. Členové: modl. spolku: „M. Paní n. Srdce“ (kaž. čtvrtek. neb ned. ob. pod.) Z.
- 22 sv. **Julie** p. Členové: brat. červeného škap. (kaž. pát. rozjímání ob. pátek. pod.)
- 23 blah. **Křišpina** ř. Vůbec: v kost. PP. Kapucinů ob. pod.)
- 24 **Hod B. Svatodušní.** a) Vůbec: 1) v metr. kost. sv. Víta v Praze (ob. pod.); 2) u Karmel. na Hradč. (ob. podm.); 3) ti, jenž pravidelně poslouchávají výklad sv. evang. při ranních službách B., jakož i duchovní, jenž ten výklad činí (ob. pod.) Z; ti, jenž nosíce při sobě křížky, penízky, růžence atd. pap. odp. obdařené, konají jisté modlitby a skutky dobré (táž podm.) Z; 5) ti, jenž totéž činí nosíce při sobě svěcený peníz sv. Benedikta (ob. pod.) Z; b) Členové: 1) brat. škap. P. Mar. Karm. (farní kost. s ob. pod.); 2) brat. k uctění vel. Svát. pod ochranou sv. Be-

Dne	
	nedikta (táž podm.); 3) brat. modrého škap. (ob. pod. Z; 4) brat. sv. růžence (brat. kap. neb oltář s ob. pod.); 5) brat. „dobré smrti“ (táž pod.) Z; 6) spolku: „živého růžence“ (ob. pod.) Z; 7) arcibr. drahé krvi J. Kr. (ob. pod.)
24	P. Marie spomocnice křesťanů. Členové: 1) spolku: „živého růžence“ (ob. pod.) Z; 2) arcibr. drahé krvi J. Kr. (ob. pod.)
25	Pondělí Svatodušní. Sv. Gerláka ř. Vůbec: 1) na Strahově (ob. pod.); 2) ti, jenž hrd. skut. lás. k duš. vykonali (kaž. pond. stačí mše sv. bez přijím.) Z.
—	sv. Magdal. z Pazz. a) Vůbec: u Karm. na Hradč. (ob. pod.); b) Členové: brat. škap. P. M. Karm. (farní kost. s ob. pod.)
26	sv. Filipa Ner. (úterý.)
27	sv. Jana p. a m. Členové: brat. škap. P. M. Karm. (kaž. střed. farní středa. kost. s ob. pod.)
28	sv. Bonifacia p. Členové: modl. spolku: „Maria Paní n. Srdce“ (kaž. čtvrtek. čtvrť. neb ned. ob. podm.) Z.
29	sv. Maximina b. Členové: brat. červeného škap. (rozjím. s ob. pod. pátek. kaž. pát.)
30	sv. Ferdinanda kr. Vůbec: v kost. PP. Minoritů (v Praze u sv. Jakuba sobota. ob. pod.)
31	1 ned. po sv. Duchu. Nejsv. Trojice. a) Vůbec: 1) ti, jenž nosíce při sobě křížky, penízky, růžence atd. pap. odp. obdařené konají jisté modl. a skut. dobré (ob. pod.) Z; 2) ti, jenž činí totéž nosíce při sobě svěcený peníz sv. Benedikta (ob. pod.); 3) ti, jenž se společně aspoň 3krát týdně modlívali 5 desátkový růženec (ob. podm.) Z; b) Členové: 1) brat. modrého škap. (ob. pod.) Z; 2) spolku: „živého růžence“ (ob. pod.) Z; 3) brat. andělského škap. (farní kost. s ob. pod.); 4) brat. „dobré smrti“ (návšt. brat. kost. neb kaple ob. pod.) Z.
—	Slavnost nejbl. Marie, Paní nejsv. Srdce. Členové: modlit. spolku: „M. Paní n. Srdce“ (obyč. podm.) Z.
—	sv. Angely p. řeh. Vůbec: v kost. ctih. pp. Voršulek (ob. pod.) (posl. ned. měs.)

Mimo to mohou ještě v tomto měsíci dosíci pln. odp. a sice:

1) jednou: a) Vůbec: ti, jenž po celý měsíc konají pobožnost májovou (bez zvláštní návšt. kost. ob. pod.) Z; b) Členové: jednoty sv. dětství (od 2. ned. Velik. až do konce tohoto měsíce táž podm.) Z.

2) každou nedělí: ti, jenž v tomto měs. konají 6 ned. pobožnost nepřetržitě: a) na počest Srdce P. Jež. (ob. pod.) Z; b) ke cti sv. Alojsia (bez zvláštní návšt. kost. ob. pod.) Z.

3) když tytéž podmínky plní jako v měsíci lednu neb únoru, březnu neb dubnu, a sice:

I. Jednou v den dobrovolně sobě zvolený: a) vůbec: když po celý měsíc konali denně některou na str. 20 uvedených modliteb a rozjímání, neb jsou-li: b) členové některých tamže uvedených bratrstev a spolků.

- II. Dvakrát ve 2 sobě dobrovolně zvolených dnech, konají-li denně modlitby a patří-li mezi členy na str. 47 uvedeně.
- III. Jednou lze též v tomto měsíci získati pln. odp., jež jen jednou v roce se udělují, pak-li již v některém z předešlých měsíců nebylo na to pomýšleno, a sice: když konají modl. a patří mezi členy na str. 47 uvedeně.
- IV. každou neděli a V. na závěrku noveny, konají-li pobožnosti na str. 48 uvedeně.
- VI. po každém sv. přijímání konají-li modl. a skutky pobožné a patří-li mezi členy na str. 77 uvedeně.
- VII. v den přístupu neb příjetí do brat. a spolku v měs. dubnu na str. 97 uvedených.
- VIII. V hodinu smrti konečně mohou ti, jenž se v tomto měs. na věčnost budou odebírat, získati pln. odp. a sice: a) Vůbec: 1) ti, jenž častěji vzbuzovali v životě svém: víru, nádej a lásku; 2) ti, jenž se denně modlívali ráno: „Zdravas Král.“ a večer: „Pod ochranu Tvou“; 3) jenž se denně modlívali ráno a večer: „Anděle Boží, strážce můj, mne od lásky svrchované Tobě svěřeného opatruj“ atd.; 4) říkali křesť. pozdrav.: „Pochválen buď J. Kr.“; 5) říkali: „Staniž se, budiž chválena a věčně velebena“ atd.; 6) říkali modl. k Srdci P. Marie: „Ó Srdce Marie, matky Boží a matky naší“; 7) modlívali se aspoň jednou týdně 5 desátek růžence sv. Brigitty; 8) ti, jenž nosíce při sobě křížky, penízky, růžence atd. pap. odp. obdařené, konávali-li jisté modlitby a skutky dobré; 9) ti, jenž totéž činili, nosíce při sobě svcený peníz sv. Benedikta.

(Pokrač. a dokonč. budoucně.)

Zprávy a drobnosti.

Pěťadvacíletá památka. Dne 23. března slavili v Dolní Dobrouči blíž Lanškrouna vojenští vysloužilci 1/4 sta letou památku vítězství u Novary vojenskými službami Božími, při nichž hudba hrála píseň mešní před oltářem a její částky se rozhlašovaly mimo kostel ranami z hmoždířů. Vypravovali s nadšením o „tatičkovi“ generálovi Radeckém, jak prý se rád modlíval, a kterak vojáky vše vybízel k stále modlitbě, pravě: My bojujeme pro spravedlivou věc, všemohoucí Pán nám dá vítězství. Po oba roky, praví vysloužilci, jsme se posilnili sv. zpovědí a sv. přijímáním nejsvětější svátosti a hle všemohoucí Pán nás vyslyšel a dal nám slavné vítězství nad mocným nepřítelem. Po mši sv. zanotil se zpěv Ambrosiánský: Tebe Boha chválíme.

Vyznávajíc, že pod ochranou Panny Marie téhož vítězství dosáhli, dávají svou vděčnost a uznalost tím na jevo, že složili u mne 5 zl. 50 kr. na dostavení chrámu Páně Filipsdorfského v důvěře, že se tam za ně budou poutníci vždycky modlit: J. St. Kř.

Výstraha. Tiskem paní Josefy Bergerové, v Litomyšli 1874, min. měsíce vyšla: Nova píseň o zázraku Panny Marie, blíž Georgsvaldu a Rumburku na hranicích Saských, písmem švabaským, na 7 stránkách, na první stránce s obrázkem Srdce Panny Marie, která v levé ruce drží lilium. Tato písnička, v české

i německé řeči stejně tištěná, hemží se přímo lžemi a nepravdivými udáními, tak že posvátné poutní místo Filipsdorfské jí jen zleččováno jest. I dává se výstraha, aby žádný tu píseň nekupoval a kdo ji koupil, pro čest Panny Marie obrázek třeba vyřizl, ostatní pak spálil. Takové kramářské písně, přijdou-li do rukou leckoho, vzbudí to domění, bohužel dosti rozšířené, že křesť. pobožnost — která s takovými kramářskými škváry se stotožňuje — pozůstává jen v pověře a pobožnostkářství a církev kat. že to rozšiřuje a podporuje. Žádouco, aby i to zřídlo hanobení církve sv. zacpáno bylo a na jeho místo se podávaly písně o příběhách tak jak se skutečně udály, a návody ku zdravé zbožnosti.

Slavnost korunování soch P. Marie, paní nejsv. Srdce, a Ježíška v Inomosti má se díti letos, asi v říjnu, den ještě není určen. Očekává se velké množství poutníků z Německa a Rakouska a byla by to pak velkolepá slavnost, povzbuzující k důvěře v mocnou přímluvu Panny Marie a následování její cností, čímž se její přímluvy nejdřív účastny činíme. Ku zhotovení důstojných korun bylo již mnoho darů, zlata, stříbra a drahokamů, obětováno a jest to překrásné znamení, že ještě dosti jest v lidu pravé víry katol. a záruka, že Bohorodička tu dětinnou lásku a důvěru zajisté odmění.

Úmysl modliteb na měsíc Květen:

Všemohoucí věčný Bože! obětuji Tobě všechny své dobré skutky a modlitby ve spojení s Ježíšem Kristem a všemi zbožnými a svatými dušemi v nebi i na zemi za všechno to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Srdci přeje, jmenovitě ale v tomto měsíci, za vítězství církve sv. nad neznabožstvím a v dnešní právě den:

Den ke cti

Obzvlášť

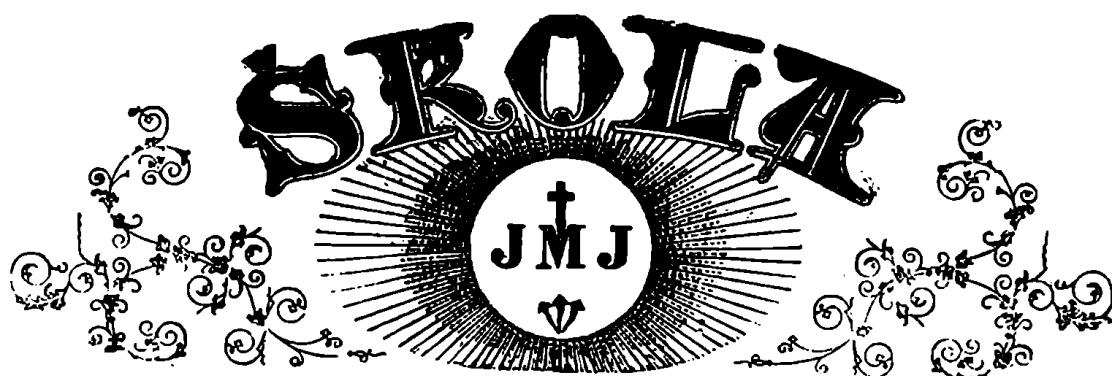
1. Sv. Filipa a Jakuba, apošt., za osvězení zbravé úcty Bohorodičky; za nemocného kněze.
2. Sv. Athanasia, bisk., za vytrvalost v boji hodnostářům církev; za obrácení otce.
3. Nalezení sv. kříže (Med. 4. po velk. n.), za sv. Otce a jeho věrné obhájce.
4. Sv. Gloriana, muč., za dar domácího pokoje; za duchov. správu v 1 osobě.
5. Sv. Gottharda, bisk., za oživení katol. polit. spolků; za přemožení naruživosti.
6. Sv. Jana přebbranou, za posilu pronásledovaným kněžím; za 3 chudé rodiny.
7. Sv. Stanislava, muč., za církev sv. v Polsce; za osvěcení ducha mladíkovi.
8. Zjevení sv. Michala, archand., za sv. Otce a jeho zastance; za mtr v 1 rovině.
9. Sv. Řehoře Naz., bisk., za vzbuzení světečných učenců křesť.; za 3 sestry sirotky.
10. Sv. Antonina, bisk., (Med. 5. po velk. n.), za církev v Itálii; za chorého přítele.
11. Sv. Majola, opata; za katol. bratrstva; za 3 choré kněze; za 2 přátele.
12. Sv. Panfráce, muč., aby úroda zemská zachováva byla; za odstranění pokušení.
13. Sv. Sermáce, bisk., za včasnou pomoc rolníkům; za šťastné léčení kněze.
14. Nanebevstoupení P., za probuzení křesť. ducha v rodinách; za mnoho nečajících.
15. Sv. Žofie, muč., za hodné vykonání velk. zpovědi; za křesť. matky.
16. Sv. Jana Nep., muč., za národ československý, aby vzdálen byl nevěry; za + otce.
17. Sv. Paschala, řeholn., (Med. 6. velk. n.) za odstranění pohoršení při poutích.
18. Sv. Felixe, řeholn., za zdar zbož. bratrstvu kostelníků; za chorou matku.
19. Sv. Petra Celestina, pap., za sv. Otce; za úplné napravení děmů.
20. Sv. Bernardina Sen., řeh., za zdar katol. spolkům panen; za 3 kmety kněze.
21. Sv. Ubalda, bisk., za 6 bisk. pochol. seminářů; za 3 studující.
22. Sv. Romana, opata, za překážení zlomůle nepřátel; za 2 siročince.
23. blah. Krispina, řeh., za zdar katol. literárnímu podniku; za několik nečajících.
24. Sestání Ducha sv., za duchovenstvo a křesť. lid v Rakousku; za umězněné kněze.
25. Sv. Urbána, pap. (2. h o b. s w a t o d u s n í), za posilu katol. časopisectvu;
26. Sv. Filipa Neri, řeh., za úslavu sirotků; za obrácení zpuštělých osob; za + řeholnici.
27. Sv. Magdaleny Pazziš, řeh., za zdar spolkům panen; za sirotky v nebezpečí.
28. Sv. Jovana a Petra, řeh., za docílení duchovního užitku z pobož. majové.
29. Sv. Magimina, bisk., za zdar misím na Východě; za řehole v Rakousku.
30. Sv. Ferdinanda, kr., za rádce knížat a panovníků; za 4 + spolubratry.
31. Nejsw. Trojice, za všechny údy apoštolátu modl. živé i mrtvé; za ochranu 4 panen.

M o d l i t b a.

Božské Srdce Ježíše Krista, Tobě obětuji pro neposkvrněné Srdce Panny Marie všechny modlitby, skutky a utrpení tohoto dne se všemi úmysly, s jakými Ty se bez přestání obětuješ na sv. oltáři. Obětuji Tobě všechno pro sv. církev, den ode dne více utiskovanou od nepřátel. Ty jediné můžeš ji chrániti o božský Spasiteli, neboť nestává téměř jiného, jenž by bojoval za ni. Přijdiž spasit ji. Amen.

Pane Ježíši zastráž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši Rakouskou a vlast naši česko-moravskou! D přeladě Srdce Panny Marie, buď mou spásou!

Svatý Michale archanděli, svatí Cyrile a Metode, orodujte za nás!

Božského Srdce Páně.

Červen. Číslo 6.
Ročník VIII.

MILost DuCha sVatého posVěCuj a posILuj Vás k stáLosti u Viře!

Zrcadlo lásky Božského Srdce Páně.

VI.

„Plesej a chválu vzdávej, přibytku
Sionský: nebo veliký jest u prostřed
tebe Svátý israelský.“ (Isaiaš 12, 6.)
Epišt. na slavnost B. Srdce Jež.

Projevená láska B. Srdce Páně.

3. Láska B. Srdce P. měla i po době apoštolské vždycky ctitele své. — Během věků stávalo v církvi křest. vždycky vyvolenců, jimž nebyla neznáma tajemství B. Srdce, a jimž pocta Jeho byla takorůzka potřebou životní. Tak vyznává sv. Augustin: „Longinus otevřel mně kopím bok Kristův, a já tam vešel, a přebývám v Ném s bezpečností;“ a sv. Bernard dí: „Jelikož jsme již jednou přišli k nejsladšímu Srdci Jež. a dobře jest v Ném přebývati, tož nedejme se tak snadno od Něho odtrhnouti.“ — „Srdce Kristovo,“ dí sv. Petr Dam., „jest nebeská pokladna a zásobna.“ — Sv. Klára ctíla každodenně B. Srdce P., a čerpávala z pobožnosti té nejsladší útěchu, tolikéž i sv. Gertrud. — Sv. Luitgard hořela láskou k B. Srdci P., a když se ji jednou P. Ježíš tázal, co si od Něho žádá, pravila:

„Srdce Tvé!“ — Když jednou sv. Mechtilda přijala vel. Svátost a s P. Ježíšem sladké rozpravy vedla, zdálo se jí, jakoby Pán jí bral srdce a je se Svým Srdcem tisknul tak, až v jednu hmotu byla sloučena, tu řekl Pán: „tak bych si přál, aby se mnou srdce lidská byla sloučena.“ — V sv. Kateřině Sien. vykonal Pán tajemství, jež sám naznačil slovy: „hle, dcero nejmilejší! vzal jsem ti srdce tvé, a dávám ti Srdce mé, abys z Něho veždy živa byla.“ — Totéž dosvědčuje pap. Klement XI. také o sv. Magdaleně z Pazzis. — Sv. Terezie píše: „Pozorujte Srdce Jeho a lásku toho Srdce a milujte Je.“ — Ku sv. Roze z Limy řekl Pán: „Růže Srdce mého! budiž mou nevěstou!“ — Sv. František Sal. psal sv. Františce ze Chantal: „Jak milování hodné toto Srdce!“ — Také o sv. Alojziově dokazuje sv. Magdalena z Pazzis, anáž jej viděla v slávě nebeské, že „pokud ještě živ byl v tomto životě smrtelném, vysílával šípy lásky své k Srdci Slova.“ — Také tobě nelze leč v hluboké úctě velebiti to nejsv. Srdce, i k tobě volá sv. František Sal.: „zůstaň v tomto sv. přibytku, nechať žije Srdce to vždy v Srdci tvém, nechať se proudí krev ta veždy v žilách duše tvé!“

Ó Bož. Srdce Ježíšovo! z lásky k nám prohnáné, ó prozeň i srdce mé šípy lásky Tvé, aby v sobě nemohlo nic pozemského uchovávat, nýbrž aby toliko silou Tvého Božství zaujato bylo!

4. Lásky B. Srdce P. zvolila si bl. Margarethu Alacoque za nástroj k uvedení pobožnosti k nejsv. Srdci Jež. — Vypravuje ona sama v životopise svém, jež z poslušnosti sepsati musela, takto: „Když jsem jednou klečela před vel. Svátostí a více než kdy jindy pokdy měla, cítila jsem se přítomností Boží jako zahalenou a to tak mocně, že jsem zapomněla na sebe i na místo, kde jsem byla. Můj nejsladší P. Ježíš přišel ke mně, celý slávou ozářený s pěti ranami, jež jako slunce zářily. Odevšad vycházely plameny, ale zvláště z velebných Jeho prsou, jež se otevřely a mně na nejmilostnější Srdce Jeho patřiti daly. I stěžoval na lidský nevděk a pravil, že Jej více bolí, než všechny ostatní bolesti. Ty aspoň dej mně tu útěchu a nahraď ten nevděk, pokud můžeš! Když jsem na svou mdlobu ukazovala, pravil: „Viz, zde máš, čím můžeš všecko nahraditi, co tobě schází.“ Ihned se otevřelo to Srdce a vyšel hořící plamen, kterým jsem byla proniknuta, a prosila jsem, aby měl útrpnost s mou slabostí. „Já budu tvojí silou,“ řekl mně, „nic se neboj!“

Když jednoho dne v oktávě B. Těla před Vel. Svátostí se modlila, otevřel jí Pán Srdce své řka: „Viz to Srdce, jež tak lidi milovalo, že ničeho nešetřilo, ani vyčerpání a strávení se. Za to od veliké části lidstva nedostávám leč nevděk pohrdáním, neuctivostí a svatokrádeží, jíž se proti mně dopustějí ve vel. Svátosti. Ještě více mne bolí, že i Srdce, jež jsou mně zasvěcena, tak si počínají. Proto žádám od tebe, aby první pátek po oktávu B. Těla byl určen ku zvláštní slavnosti na počest Srdce mého, by se Jemu v ten den odprošováním a sv. přijímáním zadost činilo, aby se ty křivdy napravily, jakýchž zakusilo, kdy na oltářích (v vel. Svát.) vystaveno bylo. Slibuji ti, že štědře vyleji proudy B. lásky na ty, jenž Mu tu počtu prokazovali a se starati budou, aby také od jiných se Mu vzdávala. Obrať se na sluhu mého (P. Colombiéra S. J. vůdce duchovního) a rei mu ode mne, aby, seč může, se o zavedení této pobožnosti přičinil. Ať neztrácí mysl pro těžkosti, s nimiž se setká, ony nebudou scházeti, ale má věděti, že všecko zmůže ten, kdo sobě samému nedůvěřuje, a zcela a úplně ve mne se důvěřuje.“

Ó Božské Srdce Jež. ! děkuji Tobě, že i já smím v ten den něčím přispěti ku počtě Tvoji, ó dej, abych nejenom tento den, alež po celý život svůj, zde i na věčnosti, Tebe ctíti a zvelebovati mohl(a). Amen.

Vě n e ě k M a r i a n s k ý. Srdce Marie Panny cítí živě všecko s B. Srdcem Ježíšovým, jakou tedy radost musí Ona míti, vidí-li, že ctíme a zvelebujeme to samé Srdce nejsvětější, jemuž již zde na zemi tou nejvřelejší láskou oddána byla, a s nímž nyní v nebesích na věky spojena jest. Ó rozmáhejme čest B. Srdce P. a rozmnožíme i radost Její v nebi, kamž plna milosti Ducha sv. od B. Syna svého vzata jest, a kdež také od Něho jsouc korunována bez ustání to nejsv. Srdce Jeho co nejdůstojněji zvelebujeme. Na počest Srdce Jejího po důstojné počtě B. Srdce P. práhnucího a pro Jeho čest tak živě horlícího, a bychom i my podobným darem své srdce ozdobiti mohli, obětujeme Srdci Páně 5 desátků vítězného růžence. A. V.

Píseň o marnosti světa.

Dle starého znění upravil V. Kosmák.

Kam se strojíš, duše hříšná,
Otrokyně chlipnosti?
Tělo tvé a mysl pyšná,
Bídná dcero marnosti,
Vedou tebe nevíš kam,
Pozdě poznáš, co jest tam!
Pozdě zbledneš
Až se shledneš
Po radostné časnosti
U bolestné věčnosti.

Zaslepená dcero světa,
Co jsi vzala před sebe?
Kterak maříš čas a léta
Zapomínáš na nebe!
Hříšných těla žádostí
Užíváš dle libosti.
Sen jest všecko,
Bludné děcko,
Dlouho trvat nebude,
V okamžení pobude.

Škoda duše, škoda tebe,
Že jsi tak se ztratila,
Drahou milost, samu sebe
Pro rozkoše zmařila!
Nevíš, neznáš, co jest to,
Nešťastná ty slepoto,
Na věčnosti,
Bez milosti

Nepřítelem Boha mít,
Hořký kalich hněvu pít.
Marné jest, co v světě květe,
Všecko časem pomine,
Dobře znáš, že v bídném světě
Žádného smrt nemine;
Věčná nejsi, dobře víš,
Kde se octneš, pozdě zvíš!
Krátké nebe
Čeká tebe
V hříšné světa marnosti,
Ta utone v žalosti.
Strojíš hlavu, líčíš čelo,
Červe země pamatuj,
Jak se zboří hříšné tělo,
Bude z tebe hníz a hnuj,
Z měkkých peřin musíš ven,
Z tmavé noci bude den,
Marné chvíle,
Kratochvíle,
Stratí se pak v pouhé nic,
Nepovstanou nikdy víc.
Slepá duše, leta minou,
Čím se těšíš, přestane;
Jako voda časy plynou,
Dlouhá věčnost nastane.
Marné jsou tvé rozkoše,
Kterých jsi snad na koše

Dle žádosti
Do libosti
Rozpustile užila,
Rozumu se zbavila.
Proto nedbáš, že to neznáš
V jaké vězíš slepotě,
Přijde čas, že pozdě poznáš
Při poslední mráкотě,
Když sevřená úzkostí,
Obklíčená těžkostí
Budeš vzdychat,
Pozdě pykat
Ztracené své mladosti
V rozpustilé marnosti.
Mladost tvoje již se sbírá
Rok po roku k starosti,
Smrt již na tě z ostra zírá
Ukazuje k věčnosti.
Všudy stojí v zálohách
Při bubnu i píšťalách,
K srdci cíli
Každou chvíli,
Střelí mimo nadání —
Kdo tě před ní ubrání?
Považ, v kterou potom stranu
Věčnosti ti ukáže,
Za obydlí kterou bránu
Soudce tobě vykáže?
Zda-li k slávě východu,
K věčnému či západu?
Nevěř, tebe
Že do nebe
Vede cesta růžová,
Nýbrž stezka křížová.
Do nebe jdi, dcero světa,
Rozvažuj, ať přestaneš,
Pomni, na věčná že leta
V rozkoších nezůstaneš.
Radím tobě: vrac se zas
Dokud slouží drahý čas,
Hledej svého
Jediného

Spasitele Ježíše
Zve tě rajske do říše.
Neodkládej žádné chvíle,
Milosti čas nemeškej,
Opusť marné kratochvíle,
Pomsty Boží nečekej,
Jestli v hříších zahyneš,
Zatracení nemineš,
Zazní zvonec
Bude konec
Rozpustilých marností,
Běda tobě v věčnosti!
Divný světa živočichu,
Co nového vymýšlíš?
Zda-li není všechno k smíchu,
Co v svém srdci obmýšlíš?
K nekonečné radosti
Po cestách chceš marnosti
Blaze jíti,
Kam dojíti
Nelze v světě žádnému
Utrpení prázdnému.
Považ bídny zeměplaze,
Pro tebe že umřítí
Musil Kristus, a jak draze
Za tvé hříchy platiti:
Smrti kalich vypil rád,
Aby zmazal hříchův řád,
Mile vypil,
Tobě připil,
By své dílo dokonat,
Že trou duši miloval.
Ty pak bídná, která piješ
S Babilonskou hříšnicí,
Kalich hříchu kdy dopiješ
S Majdalenou kající?
Přestaň duše, přestaň hned,
Neb jsi pila hříchu jed
Dlouho dosti,
Do sytosti,
Pokání čiň s hořkostí
Poznáš věčné sladkosti!

Zprávy misii mezi Slovinci.*)

(Ze zápisků misionáře.)

Misie v Teplici u Nového Městysu.

Dvě hodiny vzdálí pod městečkem „Nový Městys“ (Neustadt) jest obec Teplice, tak nazvaná pro svá zřídla, k nimž lid spěje z daleka a blízka, an již mnohý ochromenou nohu, rámě tam uzdravil. Nyní právě se mělo i duchovní úzdravy farníkům dostati a sice prostředkem misie. Ježto druhá půle září se již blížila, těšili jsme se z naděje, že hosté cizí snahy naše překaziti mohouce, nazvíce již opustili osadu, o jejíž z nova zrození jsme Boha žádali.

V jakém stavu as našli jste tuto osadu? táže se zvědavě čtenář; a netřeba se diviti; byvší to již známá věc, že, kde cizí lid se zdržuje, mnoho nectnosti se páše. Tak i zde. K tomu roztrušovalo se o nás mezi lidem naschvál všelicos, jen nic dobrého; tak n. př. že strašíme lid v kázáních prý až hrůza. A co teprve prý za zpověď požadujeme; vždyť jsme odváželi po misii na vozích pšenici a přízi z jedné osady na blízku. Takové strašáky vystavovali paní liberálové; než farníci tepličtí měli málo strachu před námi.

Chrám se lidem plnil co den tak, že velké množství venku státi bylo nuceno, ač za posledních dní dešťové počasí trvalo. A jakého zdaru jsme se dožili? — Poslyšte! Bylť muž, který z pouhé zvědavosti navštěvoval kázání. I znelíbil se mu jeden otcův našich, proto že prý věčným pravdám u přednáškách svých až příliš vši lahodnosti ujímal. A tato nelibost dosáhla u něho takového stupně, že neváhal pronesti před duchovním tato slova: „Toť myslím, také škoda, že on na kazatelnu jen vstoupí; lépe by snad učinil, kdyby se ani neodvážil v kostele kdy řečniti.“

Než sotva že kázání o pekle a soudu uslyšel, jak za každé člověk slovíčko souzen bývá a jaké v tom věčném ohni mnozí trpí muka pro svůj jazyk zneužívaný; tu umkl a sice tak, že mu ničeho více nebylo, nač by žehral, ano každé slovo tak vzácné se stalo proň, jako světlo bývá bloudícímu na bezcestí. —

Ještě jednou osobou se mi nelze obejít. Podivno se zdálo mnohým, kterak osoba zámožná horlivě všem kázáním byla přítomna; avšak u zpovědnice jí nikdo nespáčil. Co to znamená? Zda navštěvuje kázání jen z pouhé zvědavosti, ješto sama zpoutána jest vazem novočasné nevěry? Nevíže-li jí snad nějaký předsudek v takovémto jednání? Či snad ostýchavost překáží jí v tom? — Nic však podobného zde nebylo příčinou; jediné aby více dokonalou odhyla zpověď, zdráhá se hned z počátku přistoupiti k správě Boží. Teprv po všech přednáškách blížila se k stolu Páně, chtěla se spojití se Spasitelem svým. Velkou radostí byl pojat pastýř uslyšev, jak upřímně s Bohem svým se smířila. —

Podávám tu na úsudek zvláštní okolnost té misie. Nemálo lidí německy pouze rozumějících, z gočských far hrnulo se k našim kázáním. A tázal-li se jich kdo, proč sem přicházejí, pravili mu, že již spokojeni, pakli kazatele spatřiti a nejsvětější jména Ježíš a Maria slyšeti jim lze. Sv. zpověď vykonati, děj se co děj, chtěli; proto jsem se viděl nucena v čas kázání jich zpovědi slyšeti, by prý účastni se stali sv. odpustků. V skutku rozličnými věcmi spěli k Teplici: jedni chtěce se dát zapsat do

*) Podávajíc vloni tyto zprávy spozorovali jsme, že čtenáře naše dosti zajímají a ne bez účinku jsou; opět povzbuzeni byvše pokračujeme v jich uveřejnění a přijdeme brzo i na domácí misie.

bratrstev nejsladšího Srdce Páně a Bohorodičky, druzí žádajíce posvěcení křížků a vody sv. Ignatské, jiní zase přinášeli hrozny na občerstvu misionářům.

Tak nám uplynuly překrásné dni misie. Vše s Bohem smířeno. Avšak poslední den měl být nejslavnější; proto kázal vel. p. farář pod lipami před chrámem postavit řečnické lešení, by všem slovo Boží bylo přístupné. Naposledy mi bylo tedy lidu teplickému kázati. Ačkoliv den pošmourný a mračen místo blankytu jen bylo viděti; předce chránilo nás nebe před deštěm; vždyť potřebí bylo celé osady se tázati, zda se v skutku ďábla odříká a vši jeho zpupnosti a zlořádu. Pod lipami, jež předkové sázeli, bylo místo pro mne určeno. Nade mnou rozestřena nebesa a přede mnou shromážděné duchovenstvo, v jejichž středu velevážený p. farář teplický; kolem nich pak na tisíce zbožníků. Byl to pohled unášející. P. farář, bez toho již jako bez sebe, znamenav svých osadníkův slzení, nemohl se zdržeti, když jich slyšel z upřímného srdce volati: „Volíme a žádáme v katolické církvi žítí a zemřítí.“ Když ale spatřil, jak štolu snímám, bych ji zase odevzdal, se slovy: „Vel. p. faráři, Kristův chtějtež jenom býti, Vaše bude stádce teplické; vodte je pastvami k životu věčnému, až se tam bohda jednou shledáme, kde se vyvolení po pravici Boží nacházejí.“ Jako dítku proudily se slze po lících před farníky všemi i není divu, že se Simeonem zvolal hlasitě: „Propustiž medle, o Pane, sluhu svého v pokoji; neboť oči mé uzřely Spasitele vstoupiti v srdce mně milých. Oživena jest osada; s Bohem, sama s sebou a s blížním smířena. O přebíhá mi chvíle! ty budiž mou útěchou v poslední hodině!“

Z misie Pečské.

Opominuvše misii radovickou podáváme zprávu o misii pečské. Kolikrát jsme již slyšeli výmluvy, že malé prý osady a kostelíky pro misii se nehodí! A takovýmto úsudkem se dal odstrašiti mnohý horlivec od vyhovění svému přání, kdežto jiný zase misíím snad nepřízniv, nacházel v něm příležitost naproti svým osadníkům, po misii dychtícím, že se lehce vymluvil. Než misie v Unci u nebožtíka p. faráře Brencce a misie zaliložská zničily tyto námitky s dostatek.

Veškeru však nepodstatnost zásady té podala nám misie u horlivého p. faráře v Peči, který maličký jen kostelíček má v osadě, ani 400 duší nepřevyšující. Bylať to nejmenší posud osada, kde jsme kdy misii měli. Z hojných plodů její jenom jedno poznamenávám.

Jistý farář, který ještě nikdy jesuitské misii na Slovinsku přítomen nebyl, ani misionářův kdy byl spatřil, stěžoval si častěji na nás u našeho otce t. jesuity v Gorici. Přišla ale k této misii a poznav působení její odvolal před tímtož otcem, cokoliv nehodného dříve o misionářích byl v Gorici pronesl. U velkém nadšení vyhlášoval při arcibiskupské hostině naše misie, tato slova dodávaje ku konci: „Jakmile náš chrám bude dostaven, prvním skutkem budiž misie v naší osadě a to od těchto otcův jesuitů.“ Než nebyl sám; mnoho jiných duchovníkův prosilo rovněž P. Superiora, by jich sobě pro misii zaznamenal, a velevážený kmet, již v loni na misii vačské přítomen byvší, misii však tenkrát na nás žádati ještě se neodváživ prosil nyní snažně o misii pro osadu svou, která na 2000 duší čítá; neboť nyní za pravdu uznával, co se o misie zdaru mluvilo.

Misie v Třebně.

Divná věc, že právě pečská misie tak blahoplodna byla na misie nové; avšak nemnoho rozdílné a skvostné bylo ovoce misie třebeňské.

Bylo to v měsíci září r. 1870, když jsme u sv. Ruprichta misii měli. Jak vítaným hostem byla nejen osadě, alebrž celému okolí, lze z toho souditi, že mnozí z Třebna na 2½ hodiny cesty neváhali účastnit se na misii. Mezi těmi se nacházela také hospodyně veled. p. děkana trebeňského. Vida veled. kmet, an každý den celá zaslzená se domů vrací a slyše o misii tolik chvály pravil (šášky z ní si děláje) žertem: „Uspoř sobě předce něco slz i pro naši misii.“ Na to odebral se hodný stařec sám k sv. Ruprichtu, by se na své oči alespoň o jedné z misií přesvědčil, o nichž takové vychvaly mnohdy byl již četl a slyšel. Přibyl právě u sv. Ruprichta, když se měla posledním kázáním celá slavnost skončiti. Když ale lid slzeti viděl a slyšel, jak lid pronešená misionářem slova hlasitě opakuje, když slyšel, jak při stole vážená osoba znamenité pochvaly misiím udílí a jich blahoplnost u veliké míře vyhlašuje, tu více odolati nemoha pudu svému praví: „I já o misii budu prositi.“ Čas podzimní asi o všech svatých určen byl.

Nastala nám doba tato a dlouhá cesta z Lublaně za několik hodin odbyta. Byla to cesta k Třebnu. Již se setmívalo, když jsme se dostali na místo. O slavném uvítání nechci se zde šířiti. Jelikož osada velká a jen málo duchovních se dostavilo, bylo nám tu mnoho práce podniknout. Veled. p. děkan, byl přes 60 let již stár, pracoval neustále v zpovědnici nejinak, než jako by byl ještě mladík, vida takovýto nedostatek výpomoci. Leč práce ta mu byla lahodou; vždyť s radostí vše podstoupil, co mu požehnaná tato misie se svým zdarem přinesla.

I pravil k nám: „Divná věc jest přece misie; dříve mne mnohý z osadníků ani neznal a nyní vše se hrne ke mně, každý mi jen ruky líbat touží a se poděkovat za tu milost nebeskou. Tak krásného času jsem se jak živ nedožil, 10 neděl po sobě (co totiž slavnostních dní, po než misie trvala.)“ U sv. zpovědi byli skorem všichni, vyjma některé úředníky; za to byly mnohé z manželek jejich i po dvakráte.

Nemálo jsme byli uspokojeni hojným plodem této misie, která zvláště zpovědníkům neobyčejnou radost způsobila, ježto oveček tak upřímných a spolu tak řádně připravených jsme posud nenalezli. I dokončili jsme misii trebeňskou pravice: „Díky Vám, velectěný p. děkane; neboť tak upřímných a tak řádně připravených zpovědí jsme posud málo slyšeli.“ atd. . . .

Za tím netrvalo dlouho; veled. p. děkan opustil na vždy osadu svou, připraviv jí radost nevýslovnou právě v poslední dni svého života. Zajisté se také na věčnosti tomu raduje, že v posledním roce svého žití bylo mu popřáno takového dobrodětství osadníkům způsobit.

Misie sv. Vítská u Vippachu.

Kdežto v trebeňském dekanátě hlavní osady osadám ostatním dobrým byly příkladem, nahodilo se nám mimovolně na mysl, že ve vippašském hlavní místo vedlejšími farami dobytí nám jest. R. 1869 měli jsme misii v Hranovicích na Pivce a již tehdy spěli obyvatelé krásného údolí vippašského četně k nám, by podílu brali v naší misii. Již tenkrát nemohli mnozí tajiti přání srdce svého vyslovivše se, kéž by i oni zdarem misijním oblaženi byli.

Leč, jak počítí, nepočne-li město Vippach samo? Učiněny pokusy, avšak zdarma; tu se ženu útokem na p. vikáře sv. Vítského, jenž za mého kaplanování u Vippachu zpovědníkem mně byl. Při tom jsem neopomněl nejbláh. Bohorodiče ložské (Maria-Au) záležitost tuto předložit. Půda ovšem dávno již připravena; k tomu doložím několik slov: „Zdali veled. p. děkan vippašský či Vašnost hodlá za duše sv. Vítské účty skládati?“ a misie byla ihned umožněna, tak že rozličné okolnosti, jež

práci naší posud překážely, ihned zmizely. Co mám říci o účinku této misie? — Ačkoliv bez ustání deštilo, scházelo se předce lidu množství ze všech stran. Polovic obyvatelstva vippašského bylo poslední dni co den na misii u sv. Víta a že všichni sv. zpověď vykonati nemohli, bylo jim v skutku velmi nemilo.

Pani liberálové vippašští se arcif velmi nad tím mrzeli, když spatřili, jak vše k misionářům se hrne; proto také mrzutosti své ulevili dílem láním na vše Božské, dílem ostudným svým kouskem. Poslalif sem vippašskou luzu, která, když jednou v noci mimo naše obydlí se potulovala, necudné písně vlašské pod okny spustila. Však ale tamní jinochové měli ovšem chuti těm bezbožným hejskům trochu vyprášit aneb aspoň domů posvítit; jelikož ale právě sv. zpověď byli konali, neodvážili se takového činu. Avšak po druhé se ona luza již neodvážila obávajíc se, že by cosi nemilého utržiti mohla.

Mužové s jinochy horlili až milo pro misii; proto nás také odhodlaně všude zastávali. Tak u. př. jeden rolník odvětil obhájci soudnímu (advokátu), jenž na misionáře lál, následovně: „Ovšem, ovšem, za nejmenší práci dají si ti páni v kanceláři hodně platit; pětka jest jim maličkost, při tom nechají ještě platitele vězet; tito kněží nepřijímají od nás ani krejcaru a za to pracují pro nás po mnoho již dní od rána až do večera, považte jen, 17 hodin denně; a to pouze za tou příčinou, aby z nás učinili hodné křesťany a nám usnadnili nebe.“

Duchovním pánům jsme díky zavázáni, ježto nám tak četně vypomáhali; 4 nové misie od nás opět slíbeny. Srdečně mě jinochové prosili, bych se za ně u nejdůst. p. biskupa přimluvil, aby sv. Vítská fara obdržela kaplana; pak prý budou moci častěji sv. zpověď konati.

Tak jsme od první misie v slovinském Přichově a od první v krajinském Smledníku listopadem r. 1866 počínajíce, mnohou zdárnou misii měli; Slovinsko čili spíše země jihoslovanského jazyka, byť i ještě nikoliv od místa k místu neprocestovali, alespoň na vše strany slovem Božím obohatili. Tak jsem u. př. r. 1868 postní kázání měl v sídelním chrámu Páně lublaňském, kdežto P. Josef Klinkovström v srpnu r. 1870 mohutným svým jazykem lidem ostřásal. I na blízku Lublaně bývaly již misie; nyní ale nezbývalo nám nic více, než hlavní město samo, alespoň v jeho baštách útokem vzíti a mocnost Boží objevila se i tu, kde tak mnohých odpůrců mívá. Sv. Františkem Xaverským, velikým to apoštolem Indie vedeni, důvěřovali jsme v pomoc Boží, jež nikomu zahynouti nedá. V zasvěcený jemu den, totiž 3. prosince bylo započeti

sv. misie v Trnavě, předměstí lublaňském.

Horlivý p. farář dal před několika lety své osadě krásnou basiliku v byzantském slohu vystavět; než nyní chtěl ji i duchovně vzdělati a budově 21letého působení svého tento úbelník položit.

Od 3. až do 13. prosince plnili Trnavští svůj obšírný chrám v té míře, že bylo se obávati, aby v tlačenici někdo života nepozbyl. Jakou žádost, vykonati sv. zpověď, bylo lze pozorovati, nejsem s to vysloviti; jenom ten neb onen příklad.

Jeden chlapec nemoha se brzy k zpovědnici dostat, prodral se pod nohami lidí až k samé zpovědnici. — Rybář zase, jenž nemohl přistoupiti k sv. zpovědi, zvolal hlasitě k misionářovi: „Kam mám tedy jíti? do vody? já to předce více potřebuji, než ta hle!“ poukázav na ženskou, jenž právě do zpovědnice byla vstoupila. 6 až i 10 zpovědníků šlyšelo od božského rána až pozdě do noci sv. zpověď; avšak i jimi nebylo všem spomoženo. Proto se mnozí do města odebrati museli; a i zde

v rozličných chrámech neobyčejně veliký počet nábožných k sv. zpovědi a k stolu Páně přistoupilo. Za tou příčinou museli i dva misionáři pro zpovědi nějaký čas ještě zůstat. Ký div! vždyť na 15.000 sv. přijímání bylo za tento čas v Lublani.

„Ku výpravě křížové by byl ihned hotov lid,“ pravil Mons. Jeran, jenž po celý ten čas sv. zpověď byl slyšel, k nejdůst. knížeti biskupu, když tento misii svou přítomností oslavil. Přítomnost jich velepastýře rozohnila nadšenost jen ještě více a bez rozpaků klekali si po zástupech do sněhu žádající při odjezdu požehnání jeho.

Avšak při všech nepřijemnostech, jež nečasem a návalem lidí povstaly, nepozbývali svého dobrého rozmaru. Když totiž v tlačenici ženská jednou zvolala: „Povolte přece; vždyť umru!“ odvětil kdosi žertem: „A což medle, přijdeš předce do nebe!“ Tento dobrý rozmar, jenž jim nikdy nescházel, prospěl jim nemálo proti nájíždčám liberálů, kteří se ovšem též do chrámu vdírali, ale za tou příčinou, jen aby překrucováním vět nových zbraní se jim dostalo. Že i list lublaňský „Tagblatt“ při tom netečným se neokázal, rozumí se samo sebou; i přinesl proto následující výrok: „Co by nebožtík p. biskup Wolff naproti těm divadelním hrám jesuitským asi byl řekl?“ „Ba věru, ne bez příčiny“ odvětil na to list církevní, „potahuje denník lublaňský nebožtíka kníže-biskupa k misii, jehož poslední jednání právě bylo povolení misie; vždyť se zřejmě vyslovil, že by s radostí jesuitům vedení svého pacholeckého semináře svěřil.“

Duchovní cvičení v Sorici a Zalilogu.

Právě po misii trnavské měli jsme uvedeni býti do nového domu, prvního to na Slovinsku po zrušení Tovaryšstva Ježíšova, jež nám jistá dobrodějka s náležitým udělila nadáním, bychom tím snadněji mezi Slovinci pracovati mohli.

Nedaleko Lublaně v hořejší krajině jest osada Vodice, k níž i Repně přináleží. Zde nám bylo přijmouti l. 1869 dům misijní. Dříve však nežli jsme se usadili v Repni, počali jsme 28. dubna 1870 chrám ku počtě nejsladšího Srdce Páně stavěti. Koncem toho roku vše upraveno, tak že jsme se mohli 14. prosince do té nové residence přesídliti. Jakou radostí nás uvítali Repinští, jak vše ustrojili, by co nejslavněji nás tu přijali, netřeba zde líčiti; tolik jenom věděti dávám, že to srdcem mocně pohne, když spatří, jak lid vírou sv. osvícen všeho, co Božské, si nade vše pozemské váží, a srdečnou radost jeví. Všickni se vynasnažili, by k slavnosti něčím přispěli. Proto jsme také velebně jak stánek Boží tak i naše obydlí zasvětili mohli.

Z mnohých darů pro chrám uštědrilých jmenuju jen dva: pozlacený kalich z ryzího stříbra as 300 zl. stál, od slečny trnavské na poděkování za zdar misie, a roucho mešní od hraběnky slavonské Janković z Daruvára, jež sama se svou dceruškou byla tkala a po žádosti její v první den jsem u oltáře v chrámu novosvěceném měl mítí.

Avšak skorem bych se byl zapomněl, že o duchovních cvičeních v Sorici a Zalilogu vypravovati mi jest. První tedy naší prací z nové residence byly exercitie. Jakých nesnází a nebezpečí jsme na cestě vytrpěli, vyličiti ani nejsem s to. To ale říci mohu, že bychom byli sotva smrti se uchránili, pakli by se božské Srdce, jehož ochraně jsme přináleželi, nás nebylo zvláště ujalo. Za vše buďtež Jemu díky! i za to, že, byť i sněhu spousty vše neschůdné byly učinily, a i misionáře samé do největších nebezpečí byly přivodily, lidé předce s takovou horlivostí u všem účastenství brali, že v Sorici n. př. kdež se na 1300 farníků čítá, za ten krátký čas 900 k sv. přijímání přistoupilo. Jak rozmilá asi naše cesta byla, posouditi lze z několika jenom výjevů. --- Chumelice právě byla, tak že zdál se snít jen s nebe sypati. Neodbyvše

za 3 hodiny nic více než půl hodiny cesty vzdáli, nácházeli jsme se na úpatí hory zaliložské. Zástup mužů a jinochů pracovalo, co jen mohli, by nám cestu umožnili. A čeho docílili? Sotva že byli s to stéžku řádnou připravit nám. Než čas ubíhal a lid nás již očekával; proto jsme dále váhati nemohli. Lid se ovšem pronesl: „Důstojní otcové! zhola nemožno Vám tudy dostati se na místo: jediné zbývá, pakli hodláte do Zalilogu přijíti, bychom Vás na své pléce vzali.“ „Toť předce nebude třeba,“ odpověděl jsem, „vždyť také my za Vámi se dostaneme dále.“ A jak by také byli vyhověti mohli přání svému, ješto jeden z nás tak silný, že by snad i sv. Křištof, jej na plecích drže, co nésti měl. Srdnatě tedy a beze vší házně vydali jsme se na cestu, jež se brodu v sněhu podobala. Brzy nám do vrchu bylo stoupati, brzy zase údolím; tu jsme se octli u samé vody, tam zas bylo nám podlé ohromné spousty sněžné kráčet, tak že po nás okamžením veta býti mohlo. Mimo to se chumelilo, jako by se pytel s peřím rozvázal. Již jsme byli celí zasněženi; k tomu se nám duchovní náš oděv, ješto dlouhý, zmáchal a tak o nohy se zapléтал, že jsme nezřídká ani kroku dále učiniti nemohli. Tu zas pod nohama krupkovitý sněh, po němž nezvyklému těžko bylo dále kráčet, aniž by mu často noha nesklouzla. Tak mohu se přiznati, že já sám co nejméně na 30krátě jsem padl. K tomu nás ještě dostihla tma, tak že jsme docela pozdě do noci v Zaliloze přibyli.

Avšak i tím jsme oslavovali Boha a připravovali se na hojnou žeň, jež nás tu čekala, a i brod náš podobal se slavnostnímu s pochodněmi průvodu, ješto jsme v tak valné řadě, svítilnu v rukách držíce, Zalilogu se blížili, kdežto slavný hláhol zvonů i nás velebněji uvítati se zdál.

Pobývše zde do 2. ledna nastoupili jsme tu krásnou cestu zpět. Kteraké nebezpečí nám na cestě brozilo, věděli nejlépe obyvatelé hory této; proto také nemalé obavy o nás bylo u nich pozorovati. Především vyslali vůz s koněm silným před námi, aby cestu znamenal; na to se bralo několik mužů s lopatami, majíce sněh aspoň pro největší potřebu odstraniti. Potom teprv směl náš povoz, jež 2 nejsilnější muži z obce drželi, by se nezvrátil. Ačkoliv kůň silný a statný, předce jenom s těží vydral se z těch hromad sněžných a mnohdy se zajícem skákati musel, jen aby se přes závěje dostal. Že nás tudy pravicě Páně zvláště chránila, uznávali jsme všichni i když se povoz o pahorek převrátil; neboť opravdu, kdežto nás tato jízda nejednou mohla životy naše stát, neškodila nikomu ani za mák. Tak vyváznuce ze vší nebezpečnosti, dostali jsme se opět šťastně do Repné, naší to nové residence. Tak jsme dokončili k větší cti a slávě Boží r. 1870 pracujíce na vinici Páně a začali kmtěž spůsobem rok nový.

(Pokračování.)

Duše lidská jest nesmrtelná.

(Pokračování z čísla 3.)

21.

Bůh rozděluje své dary, komu a jak sám chce. Tak udělil jistě osobě jménem Viktorii Klemt-ové před několika roky teprv zemřelé „slaboučkou“ jak sama pokorně se vyjádřila „jiskru svého nazírání do budoucnosti“. Ta osoba rodilá z B. na samých hranicích pruských provdala se na mnohé přimlouvání za jednoho vdovce kloboučníka, jenž jsa jiné víry pevně sliboval, že ponechá Viktorii při její víře a že nikdy ve vykonávání služeb božích jí překážeti nebude. Než po sňatku bylo jinak.

Viktorie jsouc zbožnou křesťankou choditi chtěla pilně do kostela. To ale muž přísně zakázal a když vzdor tomu žena v horlivosti své nechtěla ustati, tu hrozil, trestal, trýznil ano jako se zvířetem prý zacházel. To zavdalo příčinu k úplnému rozvodu. Po 6 měsících byli od sebe rozvedeni. Tu nastal pro Viktorii žádoucí čas, kdy úplně Bohu a jen Bohu se mohla věnovati. Všechna její práce byla modlitba a o výživu staral se Bůh skrze dobré lidi. Svědkové dosvědčují, že často posty a modlením dlouhým tak bývala seslabena, že až na lože upoutána býti musela. Její přátelé až posud vypravují s velikým nadšením o ní a ochotni by byli i přísahou stvrditi to, co o ní vypravovati chci. Že ze všeho prokukuje nesmrtelnost duše — jest na blížn dní. Podám jen některé hlavní věci.

Jednou navštívily jí z daleka dvě její neteře posud žijící v Broumově, kde v jedné malé světnice vždy sama bydlela, putující do Vamberk. Sotva vkročily do té modlitebny (neboť zasvětila tu světničku Bohu), uvítala je teta radostně takto: „dobře že přicházíte, budete se se mnou modliti.“ Vzdor velikého utrácení cestováním musely kleknouti a modliti se s ní až do půl noci. Když se měly domodliti pravila: „nebojte se, nyní uslyšíte ránu“ a domodlivši se modlitby za umírajícího zvolala: Odpočinuti lehké dej mu Pane — nyní právě skončil; ránu bylo skutečně slyšeti, tak že jedna z neteří hrůzou omdlela. Ráno o 4 hod. skutečně přišel jeden posel ze S . . se zprávou: dnes o půl noci zemřel náš hospodář a hospodyně prosí, abyste se zaň pomodlili. „Viktorie klidně odpověděla: Vyříd, že jsem to již učinila v noci.“ — Neteře chtěly nyní odebrati se na cestu do Vamberk dále; než ona je sdržela až po ranu mši sv. řkouc: „Do té doby přijde též jeden poutník do Vamberk a staví se u mne: s tím potom půjdete.“ I to nápadně se vyplnilo.

Na cestu dala jedné neteři vajíčko řkouc: „vezmi je, neb když přijdeš do Vamberk, budeš tak ochrapělá, že nebudeš moci ani mluvíti; pak vezmi si na hospodě drobet teplé vody a smíchej v ní toto vajíčko a budeš hned zdráva.“ I to se vyplnilo.

Nápadná jest tato událost, kterou z úst té samé osoby jsem slyšel, které se to stalo. Viktorie Kl . . navštívila svou provdanou sestru v Sv . . . Tam vyjádřila se anižby jinak mohla býti zpravena od někoho: „Letos se ti sestro provdají tvé dcery v N . .; já jim na svatbu nepůjdu ale až po svatbě F . . přijdu opět sem a budeme slaviti.“ Rodiče nevěděli ještě zcela ničehož, že by dcery jejich vdáti se chtěly. Než po několika měsících proroctví Viktorino se vyplnilo. Nejprve měla svatby F . . . Viktorie aniž by kdo jí byl poslal do B. zprávu skutečně v ten den po svatbách, kdy noví manželé navštívit šli rodiče do Sv., přišla. Jak mile spatřila F . . ku zvolala: „Milé dítě! tobě nikdy se dobře nepovede; přijdeš k matce svého manžela, která má málo náboženství a zlá jest. Chudoba bude u tebe domovem.“ Ta slova bolně dotkla se mladých manželů. Po chvílce šla Viktorie ven: za několik minut přinesla bochánek chleba, položila ho na stůl, pak šla pro máslo, kávu a cukr, přiložila to tiše k chlebu. K tomu dala 2 svíčky, 2 paklíčky sírek a dvě veliká polinka. To vše svázala, dala F. a pravila: „zde ti dávám dar snubní.“ Byl to divný dar. Všichni téměř vzplakaly. Než Viktorie pravila klidně dále: „abys ale věděla, proč jsem ti to dala, slyš: na cestě do J . . (kde bydlel ženich) naskytne se ti příležitost, že nebudeš muset ten balík nésti. Do J . . přijedete v noci. Až zaklepete na dvěře a budete chtít, aby matka udělala oheň, nebude mít ani sírky ani svíčky a tu vám budou tyto zde dobré. Budete mít hlad a matka nebude mít ani chleba, ani kávy, ani dříví, aby se udělal oheň; a to vše přinesete s sebou. Mléko vám dá jedna sousedka, která

ještě bude zhůru.“ To všechno právě tak se stalo. Viktorie neznala dříve ani ženicha ani jeho matky.

Jednou zase pravila své sestře v Sv.: „Pojď a modli se se mnou neb dnes zemře moje domácí paní v B. a v sobotu o 10 hod. bude mít pohřeb.“ I to se vyplnilo.

Svou vlastní smrt předpověděla na hodinu ano i způsob smrti; Nesčíslné jsou pády, které dosvědčují, jak veliké milosti byla od Pána Boha obdržela. Někdy až bude příznivější doba záhodno bude sepsati celý její život. —

22.

Dva bratři z vznešené rodiny v Bernu bavili se často rozmluvou o stavu člověka po smrti; ustavičně ale vězeli mezi bázní a nadějí ohledně jistoty trvání duše po smrti a ohledně způsobu jejího stavu, pakli skutečně trvá. A poněvač tito šlechtění myslitelé nablíželi, že jejich rozum sice silné tušení (domnění) ale žádnou jistotu o té věci podati nemůže, připadli i ti bratři na pokus sobě přislíbiti, že kdo dříve zemře se pozůstalému na světě ukáže, aby mu určitou zprávu o trvání duše a jeho způsobu sdělil. Jeden z těch bratrů 1816 zemřel. Jeho pozůstalý bratr nemyslel více na onen slib, aby byl po několika dnech v noci, když ještě na loži bděl, překvapen šustěním podobajícím se onomu, které způsobuje osoba, když v pokoji se prochází. To slyšitelné pohybování se připamatovalo k odpočínutí ulehlého bratra na obapolný slib. Mocně tou upomínkou dojatý zvolal: „jsi ty to, milý bratře? jak se ti vede?“ a hned obdržel odpověď: „ano! milý bratře, já to jsem; osud můj není ještě rozhodnut, brzo ale bude rozhodnut. Nacházím se v tmavém místě.“ Živý ptal se dále zemřelého, je-li samotný. Načež odpověděl: „nejsem! jest jich více se mnou i náš přítel N. N., který právě zemřel. To chtěl jsem ti říci, abych vyplnil slib tobě daný.“ Žijící bratr začal nyní pochybovati, zdali sní neb bdí a myslil sám u sebe: „jeli to pravda, že náš přítel N. N., který jen několik mil od Bernu žil a kterého jsem nedávno zdravého viděl, skutečně zemřel, tak jsem nesnil, nýbrž měl skutečné zjevení svého zesnulého bratra.“ Ráno pak hned osedlal koně a jel navštívit svého přítele N. N. Tu ale dozvěděl se hned že minulou noc zemřel. I navrátil se domů s pevným přesvědčením, že ono zjevení nebylo snem ale skutečností.

23.

Následující událost vypravuje jistý učenec, která se jeho vlastní rodiny týká a kterou zaručiti může vším, co přísaha činí slavnější a vážnější. „Bylo to v roce 1843 v říjnu, kdy zemřela po dvouleté nemoci moje matka na souchotiny.“ Tak začíná vypravovati. „To bylo příčinou, že malý pokojík, v němž ležela, nemohl býti při častém a silném topení provětrán a vyčištěn, tak že byly konečně při jejím úmrtí zdě značně zaprášeny a začizeny. Aby mohla trpící paní každou chvíli býti při ruce, spala naše děvečka vedle ní na posteli. Po smrti ale nemocné ustlala si děvečka v kuchyni.

„Již po 4. noci“ vypravovala: „nemohu pochopiti, co tuto noc bylo v kuchyni. K 11 1/2 hod. jsem najednou procitla, neboť v polici to hřmotilo a drnělo, jakoby tam nacházející se talíře všechny se na hromadu sypaly. I myslela jsem, že to jsou myši a rozsvítila jsem, nemohla jsem ale žádné stopy takových zvířat spozorovati a také nebylo v polici nic v nepořádku neb poroucháno. Sotva jsem z novu ulehla, začal hřmot opět — opětne prohlédnutí nedalo jiného výsledku než dříve. Hřmot trval asi hodinu.“

Ta věc jí byla nepochopitelná — bylať to vesnická holka evandělického vyznání — i začala se modlit a pak usnula.

Druhou noc opakoval se onen hřmot a tak ještě asi 3 neb 4 krát; tu přišla k ní na návštěvu její známá a spala vedle ní v posteli. Tato ani slabiky o tom, co se bylo stalo, nevěděla a přece vzbudila děvečku, když hřmot začal. Ona také myslela, že pochází od krysa, a chtěla hledati. Nyní teprv vypravovala jí děvečka, že to není nic nového. — Znamá zůstala jen den, neboť se bála. I děvečka naše nechtěla déle spát v kuchyni a ulehla si v pokoji, kde nebožka zemřela. V něm nacházela se jedna skříň, v níž zesnulá měla rozličné maličkosti a haraburdí. I v této skříni začalo v noci v tentýž čas hřmotiti — ale pro ucho prý strašlivějším způsobem — myšlenka, býti samotná v umrlčím pokoji, mohla mnoho k tomu přispívati — zároveň šustilo to tak jakoby — dle jejího sprostého vyjádření se — hejno holubů v pokoji lítalo.

Ode této noci byla tak polekána, že prosila, aby si mohla vzít s sebou spát jednu srdnatou ženu. Já rád svolil a očekával netrpělivě příští ráno. Proto jsem byl, jak se rozednilo, již zhůru. Bylo 7 hodin, bylo půl osmé, čas k snídani a Kateřina — tak se jmenovala — nedává o sobě ani znamení; tu vstoupil jsem do její ložnice a našel ji v posteli — v obličeji celou červenou, s tahy docela skroucenými a na skrz spocenou. Žena, která tu noc sní spala, časně ráno odešla po svých pracích.

Z hluboka vydechnouc a jsouc ráda, že není více sama, vypravovala ještě z postele, že v obyčejný čas začalo v skříni štárati a hřmotiti, ale že brzo to vyšlo ven a šustilo po zdích; brzo praskalo to za kamny, jako když se láme louč, pak přiblížilo se k posteli, při čemž chladný vítr bylo cítit a začalo na zdi vedle postele strašlivým způsobem rukama utírat. Já se ptám: Kde? Ona: jen právě zde na hoře! Ja pohleděv zhůru mohu ujistiti, že to byl nejdojemnější okamžik mého života; jako elektrický ledový proud projelo to všechny mé kosti: na hoře na zdi a sice v zaprášených a začazených místech byly dvě dlouhé suché — jako spojené ruce vytlačeny, oba palce vzlášť. Kateřina pozorujíc neobyčejné pohnutí duše mé prohledla též zhůru a zakusila k přestálé již hrůze novou, neboť o těch strašných znameních posud ještě nevěděla ničehož. Vedle těch ruk byla celá zeď modročernými puntíky poseta, které se na všechny strany v malé paprsky vycházejíce ztrácely tak jako prořez kusu vápence. Více lidí rozličného stavu prohlédli toto hrozné písmo z onoho světa, až bylo smazáno při bílení pokoje. — Žena má hned dala za svou tehyni čísti mši sv. — neb ona to musela býti, která svou ruku z hrobu zdvihala —, která ještě toho dne sloužena byla. Příští noc bylo ticho a zůstalo ticho i nadále.

24.

Kapitán Kidd spal jednou v noci ve své vysuté rohoři. Tu probudil ho zvláštní pocit, jakoby něco těžkého na něm leželo. I otevřel oči. Tu zdálo se mu, že vidí při slabém světle, které palubu osvětlovalo, postavu svého bratra, který tehdyž byl námořním důstojníkem ve Vých. Indii, ustrojeného ve své uniformě přes peřinu ležeti. Maje to za pouhou fantasií zavřel oči a chtěl usnouti. Avšak tlačení nepřestávalo a kdykoliv prohledl spatřil tu postavu na přič ležeti na posteli. Vytáhl ruku, dotkl se jí a cítí, jakoby uniforma byla celá mokrá. Ustrašen zavolal nyní jednoho důstojníka a když tento přišel, postava zmizela. Po několika měsících obdržel Kidd zprávu, že tu noc, kdy měl ono vidění, jeho bratr v indickém moři se utopil. ■

(Pokračování.)

Ať si odpočinu!

Buď pozdravena, tichá noci!
Snův anděly Bůh na svět sílá,
Sní sledně mnohá hlava bílá,
Kdy spáti já, kdy budu moci?

Buď pozdravena! — Věčný slal tě,
Jenž kameněti varu káže
A všemocné své zvedá páže,
By ztišil bouři v světa Baltě,
Buď pozdravena, věčný slal tě!

O věčný, věčný Soudce činů!
Tvou přítomnost tu svatou tuším,
O uděl mi, jak věrným duším,
Tu milost; ať si odpočinu, —
O věčný, věčný Soudce činů!

Bohdan Jelínek.

Zlaté klasy.

Sebral na nivách protestantské literatury ♂ m. p.

„Všecky třídy, všecky stavy měly výhodu z oněch, dříve v duchu velké moudrosti státnické jakož i pravé zbožnosti a křesťanské lásky zařízených ústavů (klášterův), jenž byly a jsou předmětem nekonečného trpení se strany utrhačných spisovatelů, kteříž zrušení jich považují s velikou radostí za jeden z nejskvělejších tahů reformace.“

(William Cobbet, A History of the Protestant Reformation of England and Irland, sv. I. str. 168.)

„Žádné společnosti nebyl nikdy svět k tolika díkům zavázán, jak slavnému řádu mnichův Benediktinských.“

(Quarterly review, dec. 184.)

„Mniši z Monte-Cassino,“ praví Wharton, „vyznamenávali se nejen jejich vědeckými vědomostmi, nýbrž i všímáním si krásného umění a jejich obeznaností s klasiky. Jejich učený opat Desiderius sbíral nejlepší řecké a římské autory (výtečné spisovatele t. j. jejich díla.) Mniši psali nejen učená pojednání o hudbě, logice, hvězdosloví a stavitelství v Vitruv'o, nýbrž vynakládali také část svého času na opisování Tacita atd.“

(Drake, Literary hours rol. II., str. 425.)

„Jediný benediktinský klášter snad víc pro vědy učinil, než obě britské university v Oxfordu a v Cambridge-u.“

(Gibbon, Památnosti, sv. I., hl. 1.)

„Nic nemluví víc ve prospěch náboženských řádů, jako města, městysy a vesnice, kteréž kolem nich povstávaly, rostly a zkvétaly. Peterborough, Ely, Durhan, ba i Westminster byly pouhými pustinami, než se zbudovaly kláštery. Bolestno to, že nalozáme na ostrovech Britanie nesčíslné smutné ssutiny pomníkův, jež moudrost, zbožnost a velkolepost našich předkův zřídila, a jesti velmi pravdivým tvrzením, že mnohá města, jež jejich důležitost zřízení náboženských spolků děkovala, zrušením těchto ji pozbyla.“

(Lord Fitz-William, Listy Attikovy, aneb rozjímání o katolické církvi a protestantismu, od anglického protestanta. Do němčiny přeložil Filip Müller. 1834, str. 36 a násl.)

„První klášterní bratři tam se usadivší (ve Švédsku) vzdělávali své pole vlastníma rukama, uváděli zahradnictví, zakládali vodní mlýny, vyvábili sůl, otvírali doly. Cesty a mosty zakládati považovalo se za křesťanský skutek, a biskupové v tom předcházeli svým příkladem.“

(Erik Gustav Gejer, Historie Švédska. Ze švédského rukopisu přeložil (do němčiny) Swen P. Leffler, sv. I., str. 145.)

„Nezapomenutelným to zůstane, co se pilností učených benediktinův ve Francii pro prameny křesťanské starobylosti vykonalo!“

(Tzschirner, der Uebertritt des Herrn von Haller zur kathol. Kirche etc. 1821.)

„Benediktini a Karthusiáné byli přede všemi ze všech časů zachovatelové věd a krásných umění, a drahocenné klasické knihy starobylosti byly jimi potomstvu zachovány. Mnohá území byly jediné pilností těchto mnichův zdělána.“

(Lord Fitz-William, n. m., str. 88.)

„Je-li někde v katolické církvi nebe na zemi, tedy jest neomylně v řádu Karthusiánském, v němžto rozjímání, tento vlastní a pravý skutečný život ducha má svůj nejvelebnější chrám. Jestli snad více vinou lidské společnosti, než řádu toho, neprospívá-li jí více, jakož by s to byl. — — —

„S tíží se římská církev vykáže ještě třemi papeži, kteříž by se Karthusiánu Mikuláši I. zbožností, smyslem pro umění, moudrostí a světovou obezřetností přirovnati mohli.“

(Fessler, Theresia, d. II., str. 75—77.)

„A co se rovná obětavé, nebeské lásce, kteráž v tak mnohých klášterích u lože v bídu a v hořkou chudobu upadlých nemocných, kteříž zde nalézají na pomoc velmi bohaté útočiště, stojí, a nejen v jejím neunavném pomáhání zdraví trpících zpět volá, nýbrž právě tak často jim skoro ztracené duše nazpět dává, kteréž nyní zase v lůno věčné, milosrdné lásky upokojené velký den soudný očekávají? O! tuto lasku zná jen Bůh dokonale, a zajisté jim jednou odplatí, co zde vytrpěli a vykonali.“

(Fr. Aug. Schneider, Erinnerungen etc. 1832.)

„Věru! Neznám na širo-širém světě nic šlechetnějšího, ctihodnějšího, než soeurs grises (milosrdné sestry)! Panny, často vynikající rodem a jméním, nadané krásou těla jakož i duše, zříkají se všeho toho dobrovolně, aby chudobné nemocné, špinavé žebráky opatrovaly. Bez ošklivění-se očistují boule malomocného, obvazují jeho podbírající-se rány; ba, klidny a v Bohu odevzdány nelekají se chřápotu umírajícího, nýbrž snaží se, aby mu přechod do onoho světa modlitbou a domlouváním ulehčovaly. Věru! jenom náboženství jest s to, dávat jim k tomu potřebnou sílu, a náboženství, jež jim tuto sílu dává, musí pravým býti!“

(Johannes Wit, genannt von Döring, Fragmente aus meinem Leben etc. Braunschweig.)

„Sestry lásky (milosrdné sestry) prokazovaly jim (kolerou nemocným) všecky služby a katoličtí kněží dnem i nocí ku jejich bolestným ložím kráčeli a posilovali je proti hrůzi smrti.“

(Poznámka redaktora listu ne — katolického v S. Louisu ve Spoj. Obcích v severní Americe (Viz i Ritter's Jahrbücher 1834, seš. 3, str. 25.)

Litanie k sv. Petru

za vysvobození zajatého jubilovaného papeže Pia IX.

Pane smiluj se nad námi!

Kriste smiluj se nad námi!

Pane smiluj se nad námi!

Kriste, uslyš nás!

Kriste, vyslyš nás!

Otče s nebes Bože, smiluj se nad námi!

Synu vykupiteli světa Bože, smiluj se nad námi!

Duše svatý Bože, smiluj se nad námi!

Svatá Trojice jeden Bože, smiluj se nad námi!

Svatá Maria, nepoškvrněná panno a královno apoštolů, oroduj za Pia IX.

Svatý Petře, jenž jsi svou lodičku a své síť opustil, abys Ježíše následoval,

jehož lodička z ostatních vyvolena byla, aby Ježíši Kristu za učitelskou stolicí sloužila . .

jemuž Ježíš vždy první hodnost dával,

jenž jsi k slovu Ježíšovu po vodě chodil,

jenž jsi první před všemi jinými Božství Ježíšovo vyznal,

jemuž Ježíš klíče království nebeského odevzdal,

ty skálo, na níž Ježíš svou církev vzdělal,

ty skálo, jižto brány pekelné nepřemohou,

jenž jsi byl hlavním svědkem proměnění se Ježíšova,

jenž jsi s Ježíšem na Táboru ustavičně býti chtěl,

jenž jsi z převeliké lásky Ježíše od jeho utrpení odvésti chtěl,

jemuž Ježíš nařídil, abys za něho a za sebe zázračným penízem zaplatil,

jemuž Ježíš poučení dal, abys připravil poslední večeři,

jenž jsi z převeliké pokory nechtěl, aby ti Ježíš nohy umýval,

jenž, aby jsi měl dílu s Ježíšem, tomu pokorně se podrobil,

jenž jsi vyznal, že hotov jsi s Ježíšem na smrt jíti,

jenž jsi vytrhl meč, abys bránil Ježíše,

jenž jsi přítomen byl při smrtelné ouzkosti Ježíšově,

za něhož se Ježíš modlil, aby nikdy nezhylnula víra tvá,

jenž jsi božské poslání obdržel, potvrzovati bratří svých,

jenž Ježíše víc než jiní apoštolové miloval,

jenž jsi za pastýře ovcí a beránek ustanoven,

jenž jsi první o letnicích Ježíše v Jerusalemě kázal,

jenž jsi více Boha než lidi poslouchal,

jenž jsi plný radosti, že jsi pro Ježíše trpěl, z vysoké rady se vrátil,

jenž jsi z okovů Herodesových skrze anděla vysvobozen byl,

jehož sám stín zázraky činil,

jenž jsi své biskupské sídlo pro vždy v Římě založil,

jenž jsi hlavou dolů ukřížován byl,

jenž ve svém nástupci neomylně žiješ,

abys nás o Bože, po všechny časy ve víře stále zachovati ráčil, Tě prosíme uslyš nás!

abys nás, Bože, k náměstku Ježíšovu pokořené učiniti ráčil, Tě prosíme uslyš nás!

abys o Bože, sv. stolicí proti všem jejím nepřátelům chrániti ráčil, Tě prosíme uslyš nás!

Svatý Petře,

Oroduj za Pia IX.

Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa, uslyš nás Pane!
Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa, vyslyš nás Pane!
Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi!
Kriste uslyš nás! Kriste vyslyš nás atd.

V. Oroduj za nás blahoslavený kníže apoštolské!

R. Abychom hodni byli učinění zaslíbení Kristových.

Modlitba.

O Bože, jenž jsi při zázračném vysvobození sv. apoštola Petra jej zdravého a neporušeného ze žaláře vyvedl, úpěnlivě prosíme, račiž svazky roztrhnouti, jimiž náš vroucně milovaný svatý otec spoután jest. Přijmi pás co oběť za Pia IX. a zachovej sv. katolickou církev před nátlaky, kteréž ji ohrožují. Skrze Ježíše Krista, Pána našeho, Amen.

Approbov. od Františka Xaver. biskupa z Ajaccio na svátek obětování Panny Marie 1872
— pak i approb. od arcibisk. z Bourgesu a od biskupa z Neversu.

Hlasatel odpustků plnomocných v měsíci červnu.

O byčejné podmínky k získání pln. odpustků jsou: sv. zpověď a sv. přijímání, pak návštěva kostela neb kaple veřejné, a tam modlitba konaná na úmysl sv. Otce za potřeby církve sv.

Dne

1	Sv. Juvencia m Vůbec: ti, jenž hrd. skut. lásky k duš. vykonali (kaž. pondělí. pond. stačí mše sv. bez. přijím.) Z.
2	sv. Erasma b. a. m. (úterý.)
3	sv. Klotildy kr. Členové: brat. škap. P. Mar. Karm. (kaž. střed. farní středa. kost. a ob. pod.)
4	Božího Těla. a) Vůbec: 1) ti, jenž dnes věnují 1 hodinu na upomínku a díkučinění za ustanovení vel. Svát. k modlení a rozjímání (ob. pod. bez. zvlášť. návšt. kost.) Z. 2) ti, jenž nosíce při sobě křížky, ponízký, růžence atd. papež. odp. obdařené konají jisté modlitby a skutky dobré (obyč. podm.) Z; 3) ti, jenž totéž činí nosíce při sobě svěcený peníz sv. Benedikta (ob. pod.) Z. b) Členové: 1) brat. sv. růžence (ob. pod. a návšt. brat. kost. neb kaple) Z; 2) brat. „dobré smrti“ (táž pod.) Z; 3) spolku: živého růžence (ob. pod.) Z; 4) arcibr. k potěše duší v očistci (ob. pod.) Z; arcibr. drahé krvi J. Krista (ob. pod.); 6) brat. uctění vel. Svát. pod ochranou sv. Benedikta (farní kost. a ob. pod.); 7) jednoty ustavič. klan. se vel. Svát. a podporov. chud. kost. (letos 2 je protože spolu 1. čtvrtek, ob. pod. a návšt. vel. Svát.); 8) modl. spolku: „Maria Paní nejsv. Srdce“ (1. čtvrtek.) kaž. čtvrtek neb ned. ob. pod.) Z.

Dne	
5	sv. Boniface b. a. m. Členové: 1) jednoty sv. Boniface (obyč. podm. bez zvláštní návšt. kost.); 2) brat. Srdce P. Jež. (neb až budoucí ned. (táž podm.) Z; 3) brat. nejsv. Svátosti oltářní ((ob. pod.) Z; 4) apoštolátu modlitby ob. pod.) Z; (1. pátek.) 5) brat. černého škap. kaž. pát. rozjím.)
6	sv. Norberta b. (sobota.)
7	2. ned. po sv. Duchu. Sv. Roberta op. Členové: 1) brat. n. Srdce Jež. (neb již min. pát.) Z; 2) brat. modrého škap. (ob. pod.) Z; 3) brat. sv. růžence (návšt. brat. kost a ob. pod.) Z; 4) brat. k uctění vel. Svát. pod ochranou sv. Benedikta (1. ned. měs.) (tam, kde se koná dnes slavnost Božího Těla, (farní kost.)
8	sv. Medarda b. Vůbec: ti jenž hrd. skut. lásky k duš. vyk. (kaž. pond. pondělí. stačí mše sv. bez přijím.) Z.
9	sv. Prima a Fel. mm. (úterý.)
10	sv. Markéty kr. Členové: br. škap. P. M. Karmel (kaž. střed. farní středa. kost. ob. pod.)
11	sv. Barnabáše op. Členové: modl. spolku: „Marie P. n. Srdce“ (kaž. čtvrtek. čtvrt. neb ned. ob. pod.) Z.
12	nejsv. Srdce P. Ježíše. a) Vůbec: 1) v kostelích PP. Kapucínů (ob. pod.); 2) ti jenž konají 9denní pobožnost k Srdci Jež. (během oktávu bez zvláštní návšt. kost. ob. pod.) Z; b) Členové: 1) brat. n. Srdce Jež. (neb až bud. ned. ob. pod.) bez zvláštní návšt. kost.) Z; 2) apoštolátu modlitby (ob. pod.) Z; 3) brat. červ. škap. (kaž. pát. rozjím.) pátek.
13	sv. Antonina Pad. ř. Vůbec: v kostelích PP. Kapucínů, Františkánů sobota. a Minoritů (v Praze u sv. Jakuba ob. pod.)
14	3. ned. po sv. Duchu. Sv. Basilia Členové: 1) brat. n. Srdce Jež. (neb již min. pát. pod. tamže) Z; 2) brat. k uctění vel. Svát. pod ochr. sv. Benedikta (farní kost. s ob. pod.)
15	sv. Víta m. Vůbec: 1) v metr. kost. sv. Víta v Praze (ob. pod.); 2) ti, jenž hrd. skut. lásky k duš. vyk. (kaž. pond. stačí mše pondělí. sv. bez přijím.) Z.
16	sv. Jana Frant. kr. Vůbec: v kost. řádu Tovar. Jež. (v Praze u sv. Ignace ob. pod.)
—	sv. Iřida b. Vůbec: v kost. řádu Premonstr. (v Praze na Strahově úterý. ob. pod.)
17	sv. Adolfa b. Členové: brat. škap. P. Marie Karm. (kaž. střed. farní středa. kost. s ob. pod.)
18	sv. Alžběty p. Členové: modl. spolku: „Maria P. n. Srdce“ (kaž. čtvr. čtvrtek. neb ned. ob. pod.) Z.
19	sv. Juliany p. Členové: brat. škap. červeného (kaž. pát. rozjímání.) pátek.
20	sv. Silveria p. (sobota.)
21	4. ned. po sv. Duchu. Sv. Aloisia panice. a) Vůbec: 1) v kost. řádu Tov. Jež. v Praze u sv. Ignáce ob. pod.); 2) ve všech kostelích, kde se koná slavnost sv. Aloisia (ob. pod.) Z;

Dne	
	b) Členové: 1) brat. nejsv. Svátosti oltářní (ob. pod.) Z; spolku: „živého růžence“ (ob. pod.) Z; 3) brat. černého škap. (k ob. pod. průvod brat.) Z; 4) brat. křest. matek (3. ned. měs.) (návšt. brat. kost. ob. pod.)
22	sv. Paulina b. Vůbec: ti, jenž hrd. skut. lás. k duš. vyk. (k pond. stačí pondělí. mše sv. bez přijím.) Z.
23	sv. Edeltrudy král. (úterý.)
24	sv. Jana Křtitele. a) Vůbec: 1) u Karmel. na Hradč. (ob. pod.); 2) ti, jenž nosíce při sobě penízky, růžence, křížky atd. pap. odp. obdařené konají jisté modl. a skutky dobré (obyč. pod.) Z; b) Členové: 1) brat. škap. P. M. Karmel. (letos 2 je, protože spolu středa farní kost. s ob. pod.); 2) brat. modrého škap. (ob. pod.) Z; 3 arcibr. drahé krvi P. J. (ob. pod.); 4) arcibrat. Srdce P. Marie (bez zvláštní návšt. kost. ob. pod.); 5) jednoty ustavič. klan. se vel. Svát. a podpor. chud. kost. (návšt. vel. Svát. a ob. pod.)
25	sv. Viléma op. Členové: modl. spolku: „Maria P. n. Srdce“ (kaž. čtvrt. čtvrtek. neb ned. ob. pod.) Z.
26	sv. Jana a Pavla mm. Členové: br. škap. červeného (kaž. pát. rozjím. pátek. o umuč. P. ob. pod.)
27	sv. Ladislava kr. (sobota.)
28	5. ned. po sv. Duchu sv. Irenea b. Vůbec: ti, jenž se společné aspoň (posl. ned.) 3krát týdně modlí vaje 5 desátkový růženec (ob. pod.) Z.
29	sv. Petra a Pavla ap. a) Vůbec: 1) ve všech farních kostelích (obyč. pod.); 2) u Karmel. na Hrad. (ob. pod.); 3) ti, jenž pravidelně poslouchávají výklad sv. evang. při ranních službách B., i duchovní, jenž výklad ten činí (ob. pod.) Z; 4) ti, jenž mají chvalitelný obyčej, že vykládají Katechismus neb výklad ten poslouchávají, (ob. pod.) Z; 5) ti, jenž nosíce při sobě křížky, penízky, růžence atd. pap. odp. obdařené konají jisté modl. a skutky dobré (obyč. pod.) Z; 6) ti, jenž hrd. skut. lásky k duš. vykonali (kaž. pond. stačí mše sv. bez přijím.) Z; b) Členové: 1) brat. n. Srdce Jež. (ob. pod.) Z; 2) brat. modrého škap. (ob. pod.) Z; 3) spolku „živého růžence“ (ob. pod.) Z; 4) arcibr. k potěše duší v očištění (ob. pod.) Z; 5) brat. škap. P. M. Karmel. (farní kost.); 6) arcibr. drahé krvi J. Kr. (neb v jiný den oktávy ob. pod.) 7) jednoty ustav. klan. se vel. Svát. a pod. chud. kostelů (návšt. vel. Svát. a ob. pod.)
30	pondělí. sv. Pavla ap. (úterý.)

Mimo to mohou věřící v tomto měsíci získati pln. odp. a sice: a) dle zvláštního dekretu kongreg.) sv. obřadů od 8. květ. 1873 jednou, kteří po celý měsíc konají pobožnost k Srdci P. Jež. (ob. pod.) Z. b) každou neděli ti, jenž v tomto měs. konají nepřetržitě 6 nedělní pobožnost buď k sv. Alojsiovi (bez zvláštní návšt.

kost. ob. pod.) Z; aneb k B. Srdci P. (ob. pod.) Z. c) jako každý jiný měsíc, když tytéž podmínky plní jako v předešlých měsících a sice:

- I. Jednou v den, sobě dobrovolně zvolený: a) vůbec: konají-li po celý měsíc denně některou tam uvedených modliteb a rozjímání; neb jsou-li b) členové některých tam naznačených spolků a bratrstev (viz leden str. 20.)
- II. Dvakráte ve 2 sobě dobrovolně zvolených dnech, a) vůbec: modlí-li se denně ráno: „zdráv. Král.“ a večer: „Pod ochr. Tvou,“ neb jsou-li: b) členové: tam uvedených spolků (viz leden str. 20. aneb únor str. 47.)
- III. Jednou lze též v tomto měsíci získati pln. odp., jež jen jednou v roce se udělují, pak-li již v některých měsících na to pomýšleno, a) vůbec: konají-li s určitými podmínkami některou tam uvedených modliteb a pobožnosti, aneb jsou-li b) členy tam uvedených spolků a bratrstev (viz únor str. 47. a 48.)
- IV. každou neděli, konají-li buď 7 nedělní pobožnost ke cti sv. Josefa aneb 6 nedělní ke cti sv. Alojsia (viz únor str. 48.)
- V. na závěrku noveny konané buď ke cti nejsv. Trojice aneb Srdce P. Jež. (viz únor str. 48.)
- VI. po každém sv. přijímání: a) vůbec: konají-li naznačené modlitby a pobožnosti aneb jsou-li b) členové uvedených spolků a bratrstev (viz březen str. 77.)
- VII. jako noví členové v den přistoupení neb přijetí do spolků a bratrstev v měs. dubnu uvedených (str. 97.)
- VIII. V hodinu smrti a) vůbec: konají-li modlitby a pobožnosti v měs. květnu uvedené, aneb jsou-li:
b) Členové: 1) jednoty sv. Vincence z P. 2) jednoty: „dřla k rozšiřování víry sv.“; 3) jedn. sv. hrobu; 4) jedn. mission. sv. Ludvíka; 5) jednoty klan. se vel. Svát. a podp. chud. kost; 6) spolku: ustavič. ctění sv. Josefa; 7) modl. spolku: „Maria P. n. Srdce;“ 8) kongregace Marianské; 9) brat. nejsv. Svát. olt.; 10) brat. nejsv. Srdce Jež.; 11) brat. sv. růžence; 12) br. „dobré smrti,“ 13) brat. škapul. P. Marie Karmel., 14) brat. černého škapulíře, 15) brat. modrého škapulíře, 16) brat. andělského škapulíře, 17) brat. červeného škapulíře, 18) brat. „Ježíš Maria, Josef“ k podporování křest. nauky, 19) brat. sv. Benedikta v Emausích, 20) brat. k uctění vel. Svát. pod ochranou sv. Benedikta, 21) brat. sv. Jana Nep.; 22) brat. kajícího pásku, 23) arcibrat. nepoškvr. Srdce P. Marie, 24) arcibr. k potěše ubohých duší v očištění, 25) arcibrat. drahé krvi J. Krista.
A. V.

Zprávy a drobnosti.

Spolek „sv. dětství,“ který tolik dobra přinesl netoliko opuštěným pohanským dětkám a celým národům na Východě, nýbrž i těm krajům na Západě, kde v život vstoupil, povzbuzuje lásku k činnosti naproti vzdáleným a blízkým bližním, tento spolek, o němž sv. Otec Pius IX. psal biskupům, „aby každý jej ve své diecési uvedl a co vzrůstajícího stromečku ve vinici Páně pilně se ho ujal a opatroval, by hojného ovoce přinášel,“ nachází i v naší českomoravské vlasti oblibu, ač sotva ve známost vešel spiskem „Misie malických.“ A zasluhuje také v plné míře rozšířena býti, chceme-li záhy

vštěpovati v srdce dětek smysl pro potřeby bližních, ducha vzájemnosti a nezištné společnosti. Pralichá jest námitka, že předně máme chudé domácí podporovati a nikoli zasílat peníze až do nejvzdálenějších končin světa; kdo nemá vůbec soucitu s ubohým bližním, buď si on kdokoli, ten se nesmiluje nad bídným, třebas ho před sebou vidí. A tento soucit s ubohým aby hned od mládí s výsledkem se pěstoval, jest nejvhodnějším prostředkem spolek „sv. dětství.“ Každé dítě k spolku tomu přistoupení obdrží krásný zápisný obrázek a krásnou medailku, což všechno může i odměnou býti za pilnost a dobré cho-

vání. Ten měsíční příspěvek 1 kr. zajisté neméně by vadil. Málo jest těch dítek, které by za měsíc 1 kr. si neuspokojily neb neobdržely od dobrodinců, a hodnému dítěti, když ani k tomu 1 krejce nepřijde, každý i cizí rád by jej dal, již pro tu něžnost vzrůstajícího kvítka činné lásky k bližnímu. Sterá zkušenost jest toho důkazem.

Tedy z ohledů pouze vzdělávacích měl by spolek „sv. dětství“ ujmouti se každý učitel a vychovatel; což ale díme vzhledem na náboženství? Nynější svět vyrůstá v netečnosti a lhostejnosti náboženské, od mládí se mu hlásá, že víra jako víra, ba že ji skoro ani není potřeba pro vzdělance (!), a pozdějšímu pokolení hrozí úplná ztráta sv. víry a s ní ztráta veškerých její dobrodiní: spokojenosti veездеjších lopotách, nádeje a záruka věčné odměny atd. a konečně i pravé vzdělanosti a lidskosti. Naproti tomu vzbuzuje spolek „sv. dětství“ sv. víru, učí ji si vysoce vážiti co nejdražší na světě a cvičí dítky z opravdového přesvědčení o její drahocennosti a z pravé lásky k bližnímu pro ni získati ubohé opuštěné její souvrstevníky, dítky Čínské a Japonské.

Z ohledu náboženského museli bychom se velice diviti, když by katol. křesťané, zejména ale jejich pastýřové, kněží a biskupové, toho krásného podniku křesť. lásky se neujali, když sv. Otec sám k tomu již vybízí a příkladem předchází. Daříž Bůh spolku „sv. dětství“, aby hojně ovoce přinesl netoliko vzdáleným národům nýbrž i naší vlasti.

 Zápisní obrázky (české) a medailky vydá širitelům toho spolku redakce „Školy B. S. P.“ (v Brně) a „Frisch voran“ (v Praze), kamž také příspěvky zasílány buďtež, aneb důstoj. biskup. konsistoriím prostřednictvím farních úřadů.

Misie zednářů. Krtek jest prahorlivý ve svém podryvání, nepřátelé učení Kristova a, upřímně řečeno, veškerého kladného náboženství, jsou neméně činní. Než marná jich práce, Bůh je trpí, dokud chce, směje se jim, a když bláznovství jejich již samo se zblázní, tu se ozve jeho mocné: „já jsem Bůh jediný.“ Blhov. píše:

V městě Port Saidu, nedaleko průplavu Suezského vystavěli svobodní zedníci školu, ve které dítky jejich vyučovány býti měly. Když ve škole vše bylo zřízeno, rozeslali pozvání, aby rodiče dítky své posílali k vyučování, které se uděluje zdarma. V pozvání činila se též zmínka, že v osvěcené škole bájky náboženství křesťanského důkladně se vyvracetí budou. O muhamedánském náboženství se nezmínili; neboť v Port Saidu jest mnoho rodin arabských, vyznání muhamedánského, jichžto dítky přilákati chtěli, činíce útok na křesťanství. Avšak Arabové dobře soudili pravice, tito lidé jsou neb zdají se býti křesťany, nicméně proti vlastnímu náboženství bojují, čím více asi budou proti náboženství našemu bojo-

vati! Trest Boží následoval v zápětí rouhavému vyzvání, neb nejen že arabské rodiny neposlaly dítek svých do nové školy, tak že svobodní zedníci jen 10 svých vlastních dítek v nové škole měli, nýbrž hned druhý den oběsil se syn náčelníka svobodných zedníků na okně ve škole po vyučování. Za učitele ustanovili protestanta, přistěhovalce Hollandského, který se usadil v Kahyře a pro svou nevěru a rouhání daleko široko i mezi Araby znám byl. Když kdysi na ulici o Muhamedu nechvalně se vyjádřil, odnesl si domů notných modřin od pádných pěstí arabských. Přišel do Port Saidu, prohlédl budovu, žádal o plat, který se mu napřed vyplatil a s nejbližším vlakem odjel pak do Kahyry, aby se odstěhoval na nové místo zákaznosné činnosti. Když však vystupoval z vlaku, sklouzl nešťastně a zlámal si nohu i musel odepsati, že se na čas přijatého místa vzdává.

Svobodní zedníci věděli ještě o jiném učiteli, rodem Pařížanu, který též nevěrou svou smutné pověsti došel a v loži zapsán byl. Poněvadž první učitel této výhody se netešil, zvýšili členu spolku svého měsíční plat značně. Škola tedy od svobodných zedníků byla vystavena, dítky jejich byly žáky ve škole a i učitel byl svobodným zedníkem; pročez osvětu a vzdělanost nejvyšší očekávali od nového učedníka. Jest pak v Port Saidu též klášterní škola, ve které školní bratři vyučují dítky křesťanské a arabské. Jedva že nový učitel se dostavil, neměl nic jiného na práci, než aby své dítky štval proti dítkám ze školy školních bratrů. Snaha jeho brzy přinesla ovoce, neb za několik dní již čekali hoši z freimaurské školy na hoši křesťanské, spílali jim jesuitů, házeli po nich kamením, ačkoliv tito žádné příčiny jim nezavdali. I uhodil svévolný hoch též dítko arabské z čelnější rodiny, že s krvácející hlavou a usedavým pláčem se vrátilo domů a otcí svému žalovalo. Tento nemeškal a poručil svým otrokům, aby si na nezvedence počíhali a za poranění dítky jeho notný výprask jim udělili. Této úloze, od pana svého jim naporučené, otroci svědomitě dostali, nešetřili ran a svévolné hoši tak strestali, že muselo zavedeno býti soudní vyšetřování. Však hoši s tímto citelným naučením nebyli spokojeni i obrátili se nyní proti vychovateli svému, který je k takému činu naváděl. Když vstoupil do školy, vstalo devět hochů, jeden pro rany zůstal doma, vytáhli hole, které si přinesli a zmalovali svého pana učitele tak nemilosrdně, že polomrtv ležeti ostal, několik těžkých i smrtelných ran na hlavě maje. Když již bez sebe ležel, kopali ho a bili do obličejů, ať jiných horších věcí se dopustili, které urážejí stud poctivého člověka. Po té nadějně mladici odešli. Učitel přišel až třetí den opět k vědomí, lékař mu oznámil, že stav jeho jest beznadějný, že na nejvýš dva dny ještě žíti bude. A hle milost Boží pohnula srdcem zatvrdělým, i odřekl se zhoubného spolku, dal povolati kněze a smířil se s Bohem vyzpovídav se skroušeně ze svých hříchů.

Úmysl modliteb na měsíc Červen:

Všemohoucí věčný Bože! obětuji Tobě všechny své dobré skutky a modlitby ve spojení s Ježíšem Kristem a všemi zbožnými a svatými dušemi v nebi i na zemi za všechno to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Srdci přeje, jmenovitě ale v tomto měsíci, aby katolické spolky se probudily k činnosti proti newěře.

a v dnešní právě den:

Den ke cti

Obzvlášť

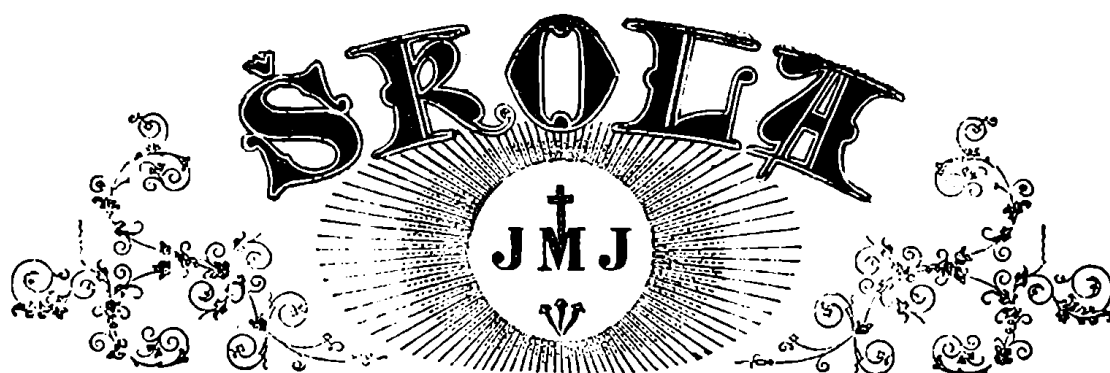
1. Sv. Fortunáta, kněze: za dar stálosti v dobrém kat. duchovenstvu; za + řeholnici.
2. Sv. Blandiny, panny: za zdar kat. spolkům panen; za nemocného bratra.
3. Sv. Klotildy, královny: za křesť. rodiny v Německu; za svornost v jisté osadě.
4. **Božího Těla:** na poděkování za milost v té svátosti udělené; za wšecero newěrců.
5. Sv. Bonifacia, biskp. muč.: za stálost v dobrém boji katolickým v Německu.
6. Sv. Norberta, biskp.; za řád Premonstrátů; za úplné polepšení několik děv.
7. Sv. Roberta, opata; za řád cisterciáků; za šťastnou hodinu smrti; za + otce.
8. Sv. Medarda, biskp.; za náboženské vzdělání dělníků v 1 měsíci; za obrácení života.
9. Sv. Prima a Feliciany, muč., za dosažení schopného vůdce křesť. dělníků.
10. Sv. Markéty, královny: za církev sv. v Čechách; za několik chudých robin.
11. Sv. Barnabáše, apošt.: za misie na Wýchodě; za dar sv. trpělivosti 9 osobám.
12. **neřw. Srdce Ježíšova:** za bratrstvo toho jména; za sv. Otce; za chorého kněze.
13. Sv. Antonia Pad., řeholn.: za + biskupa; za přemožení zlých narynkostí a náklonností.
14. Sv. Basíliya, biskp.: za katol. misie mezi Řeky; za přemožení prchlivosti; za 2 choré.
15. Sv. Wita, muč.: za svornost v národech slowanských; na poděkování za ochranu syna.
16. Sv. Františka Reg. řeh.: za tovaryšstvo Ježíšovo; za říši rakouskou.
17. Sv. Wolfa biskp.: za církev sv. v Německu; za rozmnožení pravé lásky k B. Srdci.
18. Sv. Alžběty, panny: za zdar spolku křesť. matek; za několik panen řeholnic.
19. Sv. Julianny, panny: za spolky křesť. panen; za dar trpělivosti zpovědníkovi.
20. Sv. Silweria, pap.; za řeholníky v Itálii; za 2 rodiče a jich děti; za chorého kněze.
21. Sv. Aloisia Gonz. panice: **za sv. Otce**; za studující mládež; za chudé přátely.
22. Sv. Pawlína, biskp.: za oswícení Duchem sv. vůdců dělníků; za obrácení opilce.
23. Sv. Edeltrudy, královny: za úřady pro služebné děvy; za úrodu zemskou.
24. Sv. Jana Křtitele: za zdar kat. časopisectvu; za pozdravení otce; za + matku.
25. Sv. Wilema, opata; za 6 kněz. seminářů; za polepšení zlomolného nepřitele.
26. Sv. Jana a Pawla, muč.: za uwězněné biskupy; za utročení jazyka;
27. Sv. Ladislawa, krále: za císaře rakouského; na poděkování za obdrženou milost.
28. Sv. Jrenéa, biskp. muč.: za theologická učiliště; za dar sebezapření a moudrosti.
29. **Sv. Petra a Pawla** apošt.: **za sv. Otce** a sv. církev obhájce.
30. Sv. Pawla, apošt.: za posilu proti náruživosti, za spoluoudy katol. bratrstem.

M o d l i t b a.

Božské Srdce Ježíše! sřrže neposřtwrněné Srdce Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly; ve kterých se uřtwicně na oltáři obětuješ. — Obzvlášť to všechno obětuji za ony křesřtany, kteří tworí rozličné spolky pobožnosti, milosřbenřtwí a horlivosti ve wřře. Učiň, o Spasiteli, aby oni wždy w jedno se spojili sřrže wždy wřelejší touhu, uskutečniti Tvoje žádosti, a aby takto se řtali swatým spolkem Twého B. Srdce. Amen.

Pane Ježíši zařtřiž ochranou swého Božského Srdce naseho sw. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši Rakouskou a wlast naši česřto-morawřskou! O přesřladě Srdce Panny Marie, buď mou spásou!

Swatý Michale archanděli, swatí Cyrile a Methode, orodujte za nás!

Božského Srdce Páně.

Ročník VIII. Cervenec. Číslo 7.

SVATÍ CYRILLE A METHODĚJI, SPRÁVUJTE NAŠI VLAST ČESKO-MORAVSKOU.

Zrcadlo lásky Božského Srdce Páně.

VII.

„Nalezla jsem, jež miluje duše má
uchopila jsem ho, aniž ho pustím.“ (Píseň
Šalom. 3, 4.) Epišt. na slavnost sv. Máří
Majdaleny.

Milostná láska B. Srdce Páně.

3. Láska B. Srdce P. dává těm, jenž se s Ním sjednocují, prostředek, aby své skutky učinili dokonalé a nanejvýš záslužné. — Tak poučoval sám Kristus P. bl. Margaretu řka: „Nic jiného nemysli a nehledej, leč abys mne dokonale milovala a ve všech věcech a příležitostech se mně líbila. Láska má budiž předmětem všech tvých přání a myšlenek a ty jen o to se snaž, abys mne milovala a já tě ujišťuji, že aniž by's se o něco jiného starala, cvičením této lásky sv. více učiníš, nežli sliby svými jsi přislíbila.“ — Žiješ-li s B. Srdcem Jež. v lásce spojen (a), nahradí ti Ono při všem ve cnostech cvičení, čeho se ti v dokonalosti nedostává. „Odevzdej dobré skutky své nejsv. Srdci P. k zdokonalení, neb žádá toho sobě obzvláště této lásky nejhodnější Srdce a vždy jest hotovo, co na tobě jest nedokonalého, dokonalým učiniti.“ (Ctěl. Blossius.)

B. Srdce P. jest cesta, po níž přicházíš k spojení s Bohem; „abys mohl (a) se povznést k rozjímání a milování Božství, hled pozorným rozjímáním vniknouti v toto ze všech srdcí nejsv. a nejčistší Srdce P.“ (Alvarez de Paz.) — Skrze Ně dosáhneš vyslyšení proseb svých, ač směřují-li ke cti Boží a k spasení duší. Ctih. panna Maria z řádu sv. Uršuly, pro své nadobyčejné milostmi obdaření druhou Teresií zvána, prosila kdys Otce nebeského o jistou milost a tu cítila v sobě, jakoby paprsek světla v duši její vnikl: „Pros mne skrze Srdce Syna mého nejmilejšího, skrze Ně chci tě vyslyšeti a ty dosáhneš, co žádáš.“ „Od té chvíle,“ dí ona sama, „spojil mne duch, jímž vedena byla duše má, s tímto Bož. a velebným Srdcem tak úzce, že nemohu teď jinak leč skrze Ně mluvit a dýchat; denně dostalo se mi nových milostí v tomto Srdci Bož., jichž ani péro ani jazyk nemůže vyjádřiti.“ O Bož. Srdce Ježíše! již vím tedy prostředek, jímž mohu skutky své učiniti dokonalé a záslužné. O budiž tedy předmětem všech mých přání a myšlenek, přijmi všechny mé modlitby a skutky dobré, a zdokonal je.

4. Láska B. Srdce P. učinila slib blah. Margaretě, že darům svým milostným nepoloží ani konec ani míry pro ty, jenž v Něm hledati budou. — První a největší přikázání Boží zní: „Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého,“ ježto však všeliká láska lidská, nadpřirozená i Božská co nejdokonaleji sloučena jest v B. Srdci P. Jež., sám (a) uahlidneš, že srdce tvé nemůže se snáze a účinněji k lásce Boží rozplameniti, jako když se spojí s tímto Srdcem Boholidským. Také učí sv. víra, že kdo chce býti spasen, musí Spasitele následovati a v tomto následování se mu připodobňovati, jak dí sv. Pavel: „Ty, kteréž předzvěděl, také předzřídil, aby byli připodobnění obrazu Syna Jeho.“ Připodobňování toto vyžaduje co nutnou podmínku: sjednocení se s Kristem P. skrze milost posvěcující, abys takto mohl (a) s Ním a v Něm pracovati, trpěti, bojovati, obětovati se a modlití, žíti a umíratí, z Něho, z Jeho milosti, z Jeho zásluh, pro život svůj nadpřirozenou cenu dostávatí a tím nebe a věčnou blaženost si vyzískati. Toto sjednocení s Kristem P. skrze milost posvěcující může pouze vzájemnou láskou býti uskutečněno. Jelikož však láska Boha člověka má sídlo své v nejsv. Srdci Jeho, a láska tvá má taktéž sídlo v srdci tvém, dokonává se sjednocení tvé s Kristem P. sjednocením se srdce tvého se Srdcem Jeho. Proto napomíná bl. Margareta: „Hleďtež spořádati život svůj podle vzoru tichosti a pokory lásky nejhodnějšího Srdce Ježíšova.“

O Božské Srdce Ježíše! dovol, bych Tě obětoval (a) Otci nebeskému, jako Ty se Mu samo v oběť podáváš se všemi Tvými žádostmi, city, výkony, hnutím, a aby přijal On vše to jako výkony lásky, chvály, klanění, Jeho Božské velebnosti vzdávané, ježto Ty samo jediné důstojně Jej oslavuješ a zvelebuješ. Amen.

Věneček Marianský. Právě že Srdce P. Marie bylo vždy a ve všem sjednoceno s Bož. Srdcem Ježíšovým, byly všechny skutky Její dokonalé a nejvýš záslužné, ano i celý život Její byl dokonalý a Bohu nanejvýš milý, začez také nyní v nebesích první místo po Bohu drží, jež On jí, plné milosti Ducha sv. mezi svatými vykázal. Oheň té nejčistší lásky k Bohu plápolal v Srdci Jejím, začez nyní záslužné jest odměněna v nebi, kamž od Syna svého jest vzata a kdež za královnu všech Svatých povýšena jest. Na počest Srdce Jejího, jež vždy a ve všem se Srdcem P. se sjednocovalo, a aby na přímluvu Její také naše srdce s Ním bylo sjednoceno, prosíme, obětujeme Srdci Páně 5 desátek vítězného růžence. A. V.

Žití a úmrtí mladistvého černocho.

Před osmi neb devíti lety přepadli obyvatelé ostrova Gorný francouzské vojsko ve spánku, a usmrtivše je vzdálili se, zanechavše po sobě holé spáleniště. Přepadení toto nesmělo zůstatí beze trestu, a protož uzavřeno smazati hanu francouzským praporům tím učiněnou. Oddělení jednomu vojenskému dán rozkaz, vesnici, v nížto vinníci žili, ztrestati; avšak obyvatelé dozvěděli se, jaký osud na ně čeká, protož ustranili se před příchodem vojska, a veškera msta pozůstávala v tom, že zapáleno několik domků jim přináležících.

Vojíní, kteří nezapomínají, že i oproti nepřátelům mají lidskost míti v paměti, nevraždí jedině z rozkoše; byloť jen úmyslem jejich nahnati obyvatelům strachu, nikoliv však bezbranné vraždití. Dříve než vesnice zazžena, prohledány všechny chatky, by tak snad bezbranní starci, dítky, ženy nebo churavci před smrtí byli ochráněni. Prohledavše veškeré příbytky, našli v nich asi 30 dítek černochoům náležících v stáří několika měsíců až i 5 let. Opuštěni od rodičů, leželi nejmenší pohrouženi v sladký spánek, kdežto větší bázlivě v koutku byli zkrčeni, strachem před smrtí se třesouce. „Křesťanské matky,“ pravili vojáci sami k sobě „byly by jistě děti zde nenechaly, by jenom život svůj vlastní uhájily.“ — Byliť však ubozí vojíní v nemalé rozpačitosti: co měli s takovou kořistí sobě počít? — Útrpnost nedovolila, by děti zde zanechali; neboť nemohlo se nikterak předpokládat, že by rodiče k vůli dětem snad se vrátili. A kdyby prodlévati odchodem, co stane se pak s oněmi nebohými tvory, bez mléka, bez potravy a přístřeší! Protož bez mnohého zdráhání se rychle rozhodli; slitovali se nad nimi, nejmenší nesli v náručí a větší nechali jít před sebou až k pevnůstce sv. Michala.

Jak jsou o božská Prozřetelnosti cesty Tvé předivné! Tato nepatrná výprava, tato tak malicherná událost byla příčinou, že jedna ano více duší pro život věčný získáno. Vojíní byli jedině nástrojem v rukou Toho, který vše pro své vyvolené činí a jich vyhledává až k nejzazším končinám.

Poručík, nyní již kapitán p. Justin Koven, měl též na této výpravě podíl. Mezi zajatými dětmi zpozoroval jedno, jehož vzezření nevyslovný naň učinilo dojem. Bylť to synáček pohlavárův. Jmenoval se Diobas a byl teprvé 4 nebo 5 let stár. Pan Koven umínil sobě, že se o dítě ono postará, že dá je ve Francouzsku vychovati a pokřtiti.

Po několika dnech uzřel černošku, kterážto kolem pevnůstky se plížila. Poručík na ni promluvil, otázav se jí zároveň v její mateřštině, zda matku Diobovu zná. „Já jsem matka jeho,“ odvětlá tato. — „Nuže vezmi sobě dítě svoje, a zaveď je do své chatky.“ — „Ne,“ odvětila ona, „já ho nechci, jestiž zlé!“ — „Podrž si pane ono dítě, ale dej mně za ně chleba.“ — Pan Koven pokynul dítěti, by vzalo chleb a zaneslo jej matce své černé. Dítě uposlechlo; sotva že ona matka chleb měla v rukou, pádila odtud s nesmírným jásotem, nepohleděvši ni jedním okem na dítě své. Upomínka na událost tuto kormoutila mladého Afrikance ještě tehda, kdy již byl křesťanem. Potřásalť smutně hlavou, kdykoliv o matce své mluvil. dokládaje pokaždé: „Chleb byl jí milejší, než vlastní dítě její.“

Pan Koven stal se tak pěstounem malého Dioby, o jehožto vychování otcovsky se staral. Mouřeninka měla pravdu: syn její byl pravým dítětem vlasti své: byl urputný, zlobivý, skoro pominulý, a mstivý nad vše pomýšlení. Znalť, což při jeho mladistvém věku bylo k víře nepodobno, nad míru kamením házet. Potkalo-li

jej někdy něco nemilého, tu řval hlasem pronikavým, válel se po zemi s hrůznými posuňky. Nejvíce však kormoutila dobrého a šlechtného pěstouna urputnost a zarytost, s jakouž vždy mlčení zachovával. Nebyloť možno slova z něho dostat! — „Dítě toto jest němé“ říkával p. Koven častěji. Po třech měsících začal ale pojednou pozorný a přemýšlejší Diobas všechny předměty, které u poručíka viděl, po francouzsku jmenovati. Od té chvíle také úplně zprávně francouzsky hovořil.

Při návratu svém do vlasti těšil se pan Koven myšlenkou, že může nyní dítě, které Bohem samým bylo mu uštědřeno, dáti v opatrování matčino a sestřino. Psalť jim, že vrací se domů provázen mladým obyvatelem země oné, v níž dlouho trávil. Rodina jeho považovala to za žert, očekávajíc, že poručík vede sebou mladou opici neboli papouška. Poručík skutečně dovedl sebou opici a papouška, ale nad to také Dioba. Matka Kovenova zhrozila se úlohy, jakáž jí nyní připadla, a nechtěla nikterak jí se podvolit; než ale syn a dcera tak horoucně se přimlouvali, by nad mladistvým mouřenínem se ustrnula, až konečně ku všemu svolila. Kdož by tehda byl řekl, že po šesti letech nad mrtvolou dítěte toho hořké bude ronit slzy! —

Začátek byl v pravdě krušný. Ačkoliv Diobas už několik měsícův s Evropany obcoval, předce v ničem od svých krajanův se nelišil. Polykalť hltavě listy vinného kmene, nemoha lahodnosti jejich dosti se vynachválit, a chleb a jiné pokrmy jen s nechutí a odporem požíval. Mravy jeho byly opravdově divoké. Svéhlavost u něho převládala. Tázán-li byl: „Proč neděláš to, co se ti poroučí?“ tu odpovídal. „Protože jsem byl k tomu dvakrát pobízen. Já nechci, abyste mne dvakrát k něčemu pobízeli.“ — Výbuch zlosti, byť i zřídka se nyní opakoval, byl přece velmi hrozný.

Sv. křest černocho úplně změnil. Bratří sv. Gabriela v Loržé, jimž svěřeno bylo řízení školy tamnější, přijali mladistvého černocho, by ku křtu sv. náležité a potřebné dostalo se mu přípravy. Tento černý žáček učinil při prvním vstoupení do školy mezi svými spoludruhy nemálo povyku. Ubohé malé dívky třásly se strachem před tím černým žáčkem, a domnívali se, dotkne-li se ho někdo, že se od něho také začerní, a nad to ztěžovali sobě ti, kteří vedlé něho seděli, že jde od něho nepřijemný zápach. Větší pak dráždili jej, donášejíce mu listy vinného kmene co milou mu kdysi lahůdku. Pakli se mu však někdy přes mřu posmívali, tu vzňala se v Diobu pomsta a bojovnost — tu obyčejně utekl do dvora, sebral několik kamenů, by mohl jimi házet — soptil vztekem jako parní stroj a divoce koulel očima.

Náboženské vzdělání ukazovalo krásné ovoce v době velmi krátké. Divá a drsná povaha jeho stávala se mírnější; výtečné a řídké vlastnosti jevily se při dítěti tomto, a zbožnost jeho tať zajisté byla mnohoslibná.

Dne 14. září 1865 na slavnost povýšení sv. kříže byl mladistvý mouřenín od důst. p. Daniela děkana v Loržé pokřtěn. Baron Andeol z Laval byl mu kmotrem a manželka jeho kmotrou. Dánoť mu na křtu sv. jméno Rochus Justínus, neboť v den sv. Rocha byl od Francouzů přijat a Justin sloul poručík Koven. Zbožnost a skromnost novokřtěnce při udělování křtu sv. sloužila všem přítomným k duševnímu vzdělání. Justin byl přebleděn ve svém bílém rouchu nevinnosti, a až do posledního okamžiku miloval barvu nevinnosti.

Nyní přemohl a vyhostil kříž Kristův veškero pohanské smýšlení a jednání. Od toho okamžiku bylo pozorovat na Justinu velkou proměnu. Bylť tichý, mírný, snášenlivý, útlomitý a přítulný. Vždy obával a strachoval se, by jen nikomu neublížil a neukřivdil. Dán-li mu rozkaz té neb oné osobě něco říci, tu vždy pravil:

„Má drahá velitelko nemám k tomu odvahy!“ — „A proč ne, dítě mé?“ — „Snad by to mohlo někoho zkormoutit!“ —

Tento následovník Kristův, ač teprve 8 let stár, úplně porozuměl slovům Kristovým: Blaženěji jest dávatí nežli brátí. Měl-li někdy něco peněz u sebe, dal je prvněmu chudému, kterýž právě se mu namanul, aniž by byl něco sobě nechal. Tázán-li byl někdy, jak s penězi naložil, tu se usmál a pokrčil ramenoma, neboť neměla pravice vědět, co levice činí. Doháněn-li byl k odpovědi, řekl krátce: „Já nic nepotřebuji, já jsem všecko rozdál.“

Svaté pacholectví Ježíšovo miloval nade všecko. Na každý novoroční den navštěvoval své známé, a cokoliv darem dostal, všecko rozdál bratrům. Radosti opojen pak vždy pravíval: „To všecko jest pro ubohé pohanské děti,“ kdykoliv kapsy své vyprázdnil a poklady své bratrům rozdával. Neboť nejlépe sám poznal rozdíl mezi matkou křesťanskou a pohanskou; nebyla-liž matka jeho jemu matkou krkavčí? — Několik dní před smrtí svou, sáhl ještě do vačku a dal vše, co byl o novém roce obdržel, paní Kovenové. Paní tato, kteráž dlouho želela a truchlila nad smrtí miláčka svého, nechala jméno jeho v seznamu údů sv. pacholectví Ježíšova a platívala každoročně sladký dluh. Láska mocnější jest nežli smrt.

Justin, který při prvním vkročení do školy setkal se jen s tvářemi nevrlými a posměvačnými, měl v brzku tolik přátel a příznivců, co bylo chovanců. I tehda ještě, když smrt držela jej v objetí svém, pravil navštěvivším jej učitelům: „Pozdravte mé spoludruhy.“ Celý dům doposud připomíná sobě často jeho vlídnost, poslušnost, lásku, zdvořilost a zbožnost, jakouž se vždy vyznamenával.

Velkou radost míval z toho, moh-li děti, jež matky na rukou nosily, celovat a s nimi si zahrávat. Z bázně, by hoška, který nájemníci na statku p. Kovenové náležel, nepostrašil a nepolekal černou barvou svého obličej, ukryl se Justin za malý keř a odtud pozoroval často celé hodiny jednání a tropení hošíkovo. Ponenáhlu zvyklo si dítě na černou barvu obličej jeho a darované květiny a ovoce získali mu v brzku malé srdečko pacholíkovo. Obě děti byly pak nerozluční společníci. Chtěla-li nájemnice plačícího a křičícího synáčka utišit, neznala jiného prostředku, jediné zavolat Justina.

Vděčnost mladého černocha byla skoro k víře nepodobná oproti dobrodincům jeho. Jedné noci byla paní Kovenová poněkud chorá, a nemohouc nikterak usnout převracela se ze strany na stranu. Pojednou slyší, že Justin ve vedlejší komnatě hořce vzlyká. Ona vstává z lože a ptá se: „Co jest ti drahé dítě mé?“ — „Ach má drahá velitelko, tys nemocná, — tys nepokojná na loži, já nemohu lítostí a bolem oka zamhouřit — a musím pláčem si ulevit!“ —

Jindy byl zase několik dní v Tuloně u p. Koveny, kterýž stal se tou dobou kapitánem. Při návratu do Loržé vypukl na prahu zahrady, která obydli paní Kovenové vroubila, v usedavý pláč. Paní Kovenová spěchá celá ustrašená naproti s dotazováním, je-li snad nemocen, či musí-li zase kapitan do Senegaglie odplout. Justin nemoha pro slzy slova vyslovit, kývá hlavou, že ne. Konečně vypraví ze sebe s nemalým namáháním slova: „Ach, já jsem byl tak dychtiv, abych tě mohl zase spatřit!“

Známo jak krutá a sychravá poslední zima byla, a Justin, který trochu postonával, hledal teplo pod krásným nebem Provanským, ač mnohem jest studenější, nežli jeho vlast pravá. Při procházkách, jež často paní Kovenová s ním podnikala, bylo vezdy jeho první a hlavitou péčí, jí vždy tu nejlepší a nejschůdnější cestu vyhledávat. Předbíhal ji a opět nazpět se vracel: „Drahá velitelko, zde cesta

špatná, kluzká, zmrzlá a dále blativá. Já jsem zklouzl. Jdi raději tamtudy — tam jest cesta lepší! Můj Bože, kdybys takhle ty zklouzla a upadla!“ —

Láska jeho ku slečně Kovenové přesahovala přítulnost, s jakou byl celé rodině Kovenové celým srdcem oddán. Plísnila-li někdy paní Kovenová dceru, buď že před časem jde do chrámu Páně, nebo přes čas tam prodlévá, tu hned Justin Karoliny se zastal: „Velitelko drahá, prosím tě pěkně, nevaď se s ní!“ Zůstala-li Karolina někdy přes čas mimo dům, tu čekal na ni Justin obličejem na okno podepřeným. Bylo-li někdy kázání delší, a trvaly-li služby boží přes určitou dobu, tu vyklouzlo nezřídka Justinovi slovo: „Matinko mám hlad.“ „Dám ti tedy večeři.“ — „Ne, matinko, mně by samému nechutnalo. Já budu jíst teprve tehda, až Karolinka se vrátí.“ — „Ale ona tam dnes dlouho zůstane. Viz, já sama již také jím.“ — „Dobře máš, ale já bych nemohl ještě nyní jíst.“ — Pak snědl kousťáček chleba a čekal tak dlouho, až slyšel Karolinku přicházet. Pádil jí s jásotem naproti, svítil po schodech, a radostí celý bez sebe, že ji má zase doma.

Mimo rodinu, kteráž se ho ujala, vážil sobě taktéž nad míru svého učitele, dobrého bratra Basilia. Ve své dětské prostotě říkával častěji: „Matinko, hodný bratr jistě někde se zachladil; on vždy při vyučování pokašlává; nemohl bych mu vzít do školy šálek horkého mléka? . . .“ — Jindy zase pravil: „Odejde-li hodný bratr Basilius pryč, nebudu již chodit do školy. Neboť nikdo mne nebude mít tak rád, jako on.“ —

Srdce pacholíkovy, kteréž podobalo se ryzýmu zlatu, znalo však také pýchu. Místní kaplan navštívil jednou školu a zpozoroval Justina. Otázal se učitele: „Co pak dělá ten malý černocho?“ — Otázka tato zdála se pacholíkovy urážlivou. Vráťv se ze školy domů pravil zhůřta: „Já nikdy nepůjdu k p. kaplanovi ke zpovědi.“ — „Proč pak ne?“ — „On mne nazval malým černochem. Což nejsem nyní křesťanem? Nemám-liž křesťanské jméno, a sice překrásné jméno sv. Justina?“

Nejvíce trdil a mrzel se pacholík nad černou barvou obličeje. Často ptával se, zda bude v nebi tak bílý, jako my ostatní. „Já budu Pána Boha tak rád poslouchat, abych jenom byl bělejší než vy všickni!“ — A touto nadějí potěšen, tleskal rukama a skákal radostí. V pravdě nebeskáť to prostota nevinné duše dětské!

První sv. přijímání doplnilo obrod, křtem sv. šťastně započatý. Justin připravoval se s největší pilností a zbožností k tomuto veledůležitému kroku. Zbožnost jeho stala se horoucnější; útlé svědomí brozilo se před nejmenším poklesem; úcta a láska k Marii Panně dostoupila nejvyššího stupně. Byloť třeba vroucnost jeho mírniti a držeti na uzdě. Pro slabost tělesnou, podávána mu snídaně hned jakmile z lože povstal, avšak ve vši slušnosti pacholík ji vždy odmítl. „Děkuji, říkával, já jsem se ještě nemodlil.“ — A aniž by se byl podávaného pokrmu jenom dotknul, pokleknul k loži, by vyplniti mohl nejpřednější povinnost svou, totiž modlitbu. Velmi často navštěvoval svého zpovědníka, rozmlouvaje s ním s pravou dětinou prostotou a milostností. Pozorně naslouchával výkladům sv. náboženství, a velmi rád rozmlouval o Bohu, o Panně Marii a o svatých. Příprava ku sv. přijímání takový naň učinila dojem, že bylo třeba, prositi učitele, by poněkud mysl jeho rozjařil. Myšlenka na muky věčné a lest zlého ducha rozčilila jej zimničným chvěním.

Oškřivost, jižto před každým stínem hříchu pocítoval, označuje tato událost: V den onen důležitý spal Justin, unaven nemálo předcházející přípravou, velmi tvrdo. Paní Kovenová musela naň dvakráte volat, než procitnul. Sotva že z lože povstal, jal se hořce plakat a nebylo možno pláč utiшит: „Ach jak jsem nešťasten!

Já mám za to, že jsem se dopustil poklesku! — já dal jsem se dvakrát budit. Já musím jít ku zpovědníkovi, bych vyznal se mu z neposlušnosti a lenosti a dosáhl odpuštění.“ — Byloť velmi nesnadno jej upokojit. — V den 12. června 1870 dostalo se Justinovi oné milosti, že mohl přistoupit ku stolu Páně. V prvních dnech podzimních pocítil první náznaky choroby, kterážto jej zemi odňala. Již dříve hrozilo životu jeho nebezpečí zánětem průdušnice, než pečlivost a obětavost jeho pěstounky vytrhla jej z hroziícího nebezpečí. Nyní však dostavila se prsní vodnatelnost a sychravější povětrnost ji zhoršila. Pacholík byl upoután na světnici a seděl skoro vždy jen u kamen; slyšel-li však, že někdy paní Kovenová zkormouceně dceři pravila: „Justin jest nemocen, on nehrá, nejí a dech jeho jest velmi těžký!“ tu pacholík ihned zpustil nějakou píseň ujišťuje zároveň, že žádných bolestí necítí. Z těží jen bylo možno zdržet ho od návštěvy chrámu Páně, kde vždy pobožnost obvyklou vykonávati chtěl. Jednoho večera, právě před hodem vánočním, zůstal déle než hodinu ve studeném prostranném kůru kostela, zimou se třesa, sílen andělskou trpělivostí a vroucnou modlitbou, čekal na svého zpovědníka.

Muselť posléze ulehnout na lože. Tu ztěží jen dechu popadaje, brozně ztrávil noci. Jednou z rána nalezla jej paní Kovenová s uslzenýma zrakoma, drželť pokrývku oběma rukama u výše, nemoha déle tíže její na slabých prsou snést. Omlouvalť se stran nářeku: „Snad jsem byl vám příčinou bezesné noci, ale já již nemohu. . . . Bože můj popřej mně trpělivosti!“ . . . Jeho ustavičná modlitba zněla: „Nejsvětější Rodičko Boží, svatý anděle strážný, přispějte mně ku pomoci!“ Litoval-li ho někdo tu odvětil s úsměvem: „Proto že jest to tak vůle boží, bych něco také trpěl, milerad se jí podrobuji. . . . Pán Ježíš mnohem více pro mne trpěl.“ — Tuto oddanost do vůle boží a lásku k ukřižovanému Spasiteli měl od mladosti zakořeněnu v nitru svém. Asi dvě leta před smrtí svou, hned v první nemoci, pravil na zelený čtvrtek: „Zítřa slavíme památku umučení a smrti Páně. O jak jsem blažen a šťasten, že mohu bolesti své s jeho bolestmi sjednotit!“

Jedna okolnost jej rmoutila: myšlenka totiž, že nemoc jeho jest příčinou mnohých vydání. „Jak mnoho nepokoje a nepohodlí vám působím! mnoho také již peněz jste za mne vydali!“ Uslyšev jednou, že cukr přidražil, prosil snažně paní Kovenovou, by dávala mu místo sladké kávy malou sklenku teplého vína k snídání „Já to rád jím,“ připojil ihned k tomu, by žádost jeho tím spíše byla vyplněna.

Útlocitné srdce jeho chovalo povždy vděčné slovo za každé i sebe nepatrnější dobrodiní. K paní Kovenové, která nad nemocí jeho byla zkormoucena, říkával často: „Utěš se matinko, vždyť já zase bude zdrav, jako jindy.“ Předseda spolku sv. Vincence z Pausy, pan Fiše, kapitan a přítel rodiny Kovenové, pomáhal mu pokaždé, kdykoliv chtěl povstat, anebo kdykoliv se chtěl obrátit na jinou stranu, tu pak nikdy neopomenul říci: „Pane kapitane jak jste laskav a dobrotiv! Vám mám nyní k poděkování, že se mně lépe daří.“ Mdlý a melancholický úsměv pojevil se při tom na zhubenělé lici.

V den novoroční dostalo se chorému návštěvy několika přátel rodiny Kovenové. „Dříve,“ pravil nemocný, „chodíval jsem k vám, nyní přicházíte vy ke mně! O díky, díky vroucné, já přeji vám všeho dobrého.“ — Vyptával se na všechny, kteří v chorobě jej navštívili, tázal se, jak se mají, a prosil přítomných, by vyřídili všem srdečné pozdravení. Nad míru potěšen byl z návštěvy bratra Basilia; nemocný roztahoval obě ruce po mileném učiteli, jak to pokaždé při vkročení do školy dělával,

Ještě v den poslední, kdy již nemohl mluvit, pozdravil jej vroucím a upřímným pohledem.

V den 4. ledna, oktavě nemluvňátek, nebylo na něm ni nejmenší známky brzkého odchodu, přece však nicméně sám žádal opatřen býti sv. svátostmi. Nezdáloť se přítomným, že by bylo třeba poplít, a proto váhali zavolat zpovědníka, než pacholík prosil oň úpěnlivě: „Dnes bych rád přijal tělo Páně a poslední pomazání. Nač s tím odkládat? Vždyť učil jsem se ve škole, že přijme-li nemocný svátost posledního pomazání, nemusí proto již zemřít.“ Věděl snad při této úpěnlivé žádosti o nebezpečném stavu choroby, aneb bylo to snad vnuknutí z hůry? Snad oboje. Zpovědník v domněnce, že nemoc není nebezpečná, byl pacholíkovi po vůli, nemálo dojat jeho zbožnou horlivostí a toužebností. Justin přijal svátosti umírajících s andělskou zbožností, u přítomnosti kmotra svého pana barona Lavalu, pana Fiše a ostatních bratří, kteřížto předříkávali nemocnému krátké modlitbičky, jež on s vroucí zbožností opakoval.

Po tomto úkonu sv. pacholík zřídka jěn slovo promluvil. V noci odpočíval střídavě buď v náručí paní Kovenové, nebo dcerušky její Karoliny, a v předvečer slavnosti sv. třech králův, v den 5. února 1871, o osmé hodině ranní, vypustil ducha, něco přes 12 jar starý.

Tato Bohu milá smrt, také ukončení života v pravdě andělského, pobouřilo celé město. Spolužáci jeho umínili si pevně, že budou průvodu pohřebnímu přítomni, a že nad to rakev, v nížto tělesné pozůstatky mileného druha byly uloženy, na místo spánku tichého odnesou. Všem bylo nápadno, že připadlo pohrobení pacholíkovo právě na slavnost zjevení Páně, když prvotiny z pohanstva k jesličkám přišly a první z dítek oněch černých divochů ku Pánu se ubíralo.

Dítky křesťanské zdvojnásobněte dárky své; — neboť zřejmě seznáváte na Justinovi jaké zázračné účinky křest sv. na něm způsobil. Spolek sv. pacholectví jest vám vítanou pomůckou a cestou k tomuto šlechetnému účelu. Justin nemálo se horšil nad tím, že otec a národ jeho nevědným se ukázal k hlasatelům učení Ježíšova. „Ne, říkával za časté, bělochové jsou tak hodní a jim by směl někdo ukřivdit! Tak zlí nemohou býti ani černoši. Tomu nikdy nevěřím.“

Dokažte dítky křesťanské hojným přistupováním ku spolku sv. pacholectví Ježíšova lásku svou k dětem pohanským. Můžete-li přispívati většími dárky, učíte tak, nemůžete-li, máte-li málo, i z toho mála hleďte co možno udělit. Misionáři tamnější mají mnoho peněz zapotřebí, aby pohanské děti mohli kupovat a křtem sv. pro nebe je získat a mají předce dárků jenom poskrovnu. Francouzsko činilo pro tyto sv. misie nejvíce. Než vojnou zubožená země tato nemůže tolik přispívat jako jindy, tu zapotřebí, aby i jiné země v tomto díle Bohu milém braly účast. Ve vlasti naší drahé doposud nečiníme pro ony ubohé pohanské dítky praničeho. Kéž by i po vlastech našich hojným šířením spolku pacholectví Ježíšova dítky naše staly se horlivými apoštoly pro krajiny vzdálené. Tím zajisté udělujete dítky milené hojnou almužnu. Vy umožníte mnohému dítěti pohanskému přijmutí křtu sv. a tím zároveň otvíráte mu bránu života věčného. Když pak přiblíží se hodina tato poslední i vám, tu dítky ony, jimž jste almužnou zjednali křest sv. a radost věčnou, obstoupí lože vaše, budou sliť vás v posledním těžkém boji a na perutích lásky odnesou vás z údolí slzavého v radost a pokoj věčný.

Za večera!

Vlhký luh, klid za večera,
Jako živlů po boji;
Vlhký luh, klid za večera,
Anděl Páně žehná z šera:
Odpočiňte v pokoji!

Trousí sny se; — volná duše
Činnost sebou odvěče;
Trousí sny se, — volná duše —
Čistotná sní nadra hluše;
Dřímej klidně, člověče!

Nedozírnem vanot boží —
Soudu vějí perutě.
Člověk zdrav se v lůžko složí,
Ve snu kážou soudy Boží:
Duše má, zpět беру tě!

Vlhký luh, — klid za večera,
Jako živlů po boji;
Vlhký luh, klid za večera.
Anděl Páně žehná z šera:
Odpočiňte v pokoji!

Bohdan Jelínek.

Zprávy misí mezi Slovinci.

(Ze zápisků misionáře.)

(Pokračování.)

Misie u sv. Jiří ve Štyrsku.

Sotva že jsme se usadili v Řepni, opět započato novou misí ve Štyrsku. Zima byla hrozná, snůh převysoko padl; nicméně se nejen osadníci, alebrž i přespólní jak co do zpovědi tak co do přednášek valně v ní účastnili. Farníci Dramljanští nemohli zajisté svou radost lépe na jevo dáti, nežli že tak neodolatelně dotírali na svého duchovníka, až se v skutku uvolnil a zřejmě s kazatelný ohlásil, že o misii pro osadu poprosí.

Byl již předposlední den; tu najednou střelhubitě se ozývá po městě: „Velepastýř sám, nejdůstojnější p. biskup (tot. labufsky) sůčastní se v naší misii a na blízku již jest.“ Jakmile sem přispěl, ihned se bral na kázání do chrámu; načež odpoledne sv. zpovědi se zanašel. Co nám mohlo býti vítanější! Ano co může býti vznešenější než když velepastýř sám své ovečky na pastvu vede? A zajisté toť právě jest, což nebožtíka slavné paměti biskupa Slomšeka tak věhlasným a lidu oblíbeným učinilo, že tak rád znaky biskupskými přioděn lidu slovo Páně hlásával a kdekoliv na faře byl zavítal, již zajisté zpovědnici v chrámě navštívil.

Jakkoliv se radovali osadníci sv. Jirší spatříce svého velepastýře v zpovědnici, neméně i bažili poučení Páně obdržet. Proto také, jakž se jeho příchodu lid dověděl a již jej na kázání uzřel, došlo to každého až mílo; když ale kněz s kazatelný pronesl: „Vizte, jak vás velepastýř miluje! Přišel k vám, jelikož upřímnou lásku k vám má!“ a lid se dal do hlasitého pláče nejinak, než jak by nebožtík Slomšek před nimi stál. Odpoledne ale nastal kolem zpovědnice jeho takový nátlak, že dvě osoby až omdlely; neboť lidé ustoupiti nechtěli obávající se, by místo, pro něž tak dlouho již bojovali, opět nepozbyli.

Prekrásně se skvěla nejen pro lid vůbec než i pro nás, duchovenstvo, skromnost nejd. velepastýře. Nepřipustiv ohledu žádného zachoval se v pořádku misie u všem; byl přítomen kázáním, načež zpověď slyšel do 8 hodin večer rovněž s posledním svých duchovních. Jak přívětivě se měl ke každému u večere; jak skromně se poptával, kdy mu mši sv. lze konati atd. atd., ano i sv. přijímání stádcí

svému obmýšlel po mši sv. udělení; což by se zajisté bylo vyplnilo, kdyby kázání ihned po jeho sv. oběti nebylo následovalo.

Poslední den o 10¹/₄ hod. ustanoven na svěcení posvátného kříže misijního. Ježto nejdůstojnější odznaky biskupské u sebe neměl, vzkázalo se opatovi celjskému, by svých na tu slavnost propůjčil, načež ihned pohotově byly. Než nedlouho potom ohlásiti kázal opat celjský, že nehodna se vidí odznaků těch upotřebit, jichž upotřebil nejd. velepastýř jeho. I daroval je vel. p. faráři sv. Jirskému, by tam na památku misie vždy zůstaly. Velkolepý byl to pohled, když nejd. p. velepastýř předepsané obřady vykonával. Shromážděné duchovenstvo, hlahol zvonů, zpěv chorní střídavě se zpěvem duchovenstva, vše to pod širošířým nebem působilo na každého nadšeně i dojímavě. Všeho lidu zrak byl nepohnutě upřen na svého biskupa. Byla to zvláštní podívaná! Ký div, že jeden z nás misionářův takou měrou dojat byl, že si oběma rukama obličej zastřel, nechtěje ronící se slze na jevo dáti.

Již stojí posvátný kříž a u něho velepastýř upomínaje ovečky své tu shromážděné prostými, srdečnými slovy na poučení, by se sv. církve drželi raději životy své obětující nežli zapřením jí a sebe samých zneuctíce; upomínaje na předsevzetí, jež v čas této blahoplné misie byli učinili. Konečně děkoval jmenem p. faráře a farníků jeho otcům misionářům. Sv. Otce požehnání s TE DEUM přivodilo zakončení misie sv. Jirské.

Když posledněkrát duchovenstvo shromážděno bylo, poctil i to shromáždění nejdůstojnější přítomností svou, jako otec mezi svými laskavě se s námi bavil. Mně po boku se právě nacházel p. farář Dramljanský. „Inu, p. faráři,“ táži se žertem, „kdy pak ve Vaší osadě budete mít misii? Váš lid se již tázal, zda-li odtud zrovna k nim se odebereme, neb později teprve k nim zavítáme? I nemohl jsem mu jiné odpovědi podati, nežli že nevím ničeho.“ „Ovšem,“ odpověděl tento, „vždyť jsem to již farníkům svým přislíbil, že chci o misii požádati.“ „Nuže, p. faráři, nyní se Vám naskytuje nejlepší příležitost,“ jal se Nejdůstojnější, jenž má slova uslyšel, mluvit. „Ano, ano, P. Superior, zaznamenejte si mne na měsíc květen 1872.“ „A já i k Vám zavítám, jako dnes na misii sv. Jirskou,“ propověděl nejdůstoj. p. biskup vesele. Sláva, sláva, provolává veškerá společnost naplněna radostí dnešního dne, jak nejd. p. biskupovi tak i p. faráři.

„Nemohu upříti,“ pravil velepastýř louče se s p. farářem, „nemohu upříti, že tento den k nejkrásnějšímu mého života náleží“ a s těmito slovy opustil opět s radostí a útechou osadu, skvělý zanechav důkaz, že apoštolský duch jím vládne a misiím z upřímného srdce přeje.

Něco o slavnostech v Repui.

Ovšem neobsahuje, o čem nyní vypravovati hodlám, žádných misí, neméně však působení hojně a zdárně. Při poslední misii stala se mi nehoda, že jsem se zchladil, což mně pitvorný otok na krku připravilo. Tak přestalo působení na venku, za to ale započalo v chrámě řepinském:

1. Slavnost sv. mučedníků japonských,

5. února slavívá, jak známo, tovaryšstvo Ježíšovo. Ježto byla neděle a spolu první v měsíci, tedy nejsladšímu Srdci Páně zasvěcená, ozdobili jsme oltář a postavili naň obraz mučedníků Páně. O 8¹/₄ h. byl již kostel přeplněn, tak že hlavních dveří, ač venku mnoho sněhu bylo a studený vítr vál, otevřítí potřeba bylo. Časně z rána počala již zpověď. Sotva že jsem služby Boží vykonal, již zas do zpovědnice a to tím způsobem, že jsem celý skoro Boží den sobě uvolnit nemohl; neboť odpoledne

nábožníky opět naplněno vše. Těžce jsem byl nemocen; než Pán Bůh mně neopustil. Mluvení mi arcíť bylo velmi obtížné; pomysle však, že mám ponejprv zde ku cti Božského Srdce řečniti, nabyl jsem chutia síly. Jediná touha srdce mého byla okazati, byť i velmi nedokonale, jak nás toto Srdce Páně miluje, a spolu i dosáti, by i srdce lidské úže a úže se s Ním spojilo. Proto byl 5. únor na vzdor vši obtíži se strany nemoci den radosti a duchovní posily; vždyť jsem znamenal, kterak i zde tovaryšstvo naše úrodnou roli má.

Račiz tudy, nejsl. Srdce Páně, z tohoto přeskrvného stánku svého po celé zemi požehnání tvé rozesýlati! Budiž v brzce křesťanský lid země naší nejsl. Srdci Páně velepastýřem svým obětován, jak to srdnatý lid tyrolský již dávno učinil!

(Pokračování.)

Písně na moři.

I.

Ha! já tě viděl svaté moře
A kleknuv jsem tě políbil.
Ty lásko má, jak rád bych v tebe
Své celé, velké srdce skryl!

A kdyby tebe slunce pilo,
Tož pilo by i srdce mé:
To pak by na vysosti žilo,
Kde kráčí mraky — dítky tvé.

A kdyby mraky na luh lidský
Co živná rosa padaly,
Pak by i slze srdce mého
Všem požehnání kapaly.

A nejčistější kapka srdce
By padla na mé matky hrob;
Z té vykvétla by vonná růže,
A kvétla do nejdelších dob.

V. K.

Trní a růže.

Od ♂ m. p.

Strašné „Pakli.“

„Ubohý jsi, křesťane, dojista,
pravil jednou drzý atheista,
„je-li nebe jenom bájka čistá!
kterak budeš ošizen!“

„Ubohý však bude atheista,
pravil jemu křesťan dozajista —
„pakli peklo není bájka čistá!
Nebudeš ty ošizen?“

(Dle Inabr. Handb., sv. I. str. 216.)

Nápis.

Když Angličané opanovali Irsko,
vystavěli tam nové město, jménem Ban-
gor. Nade bránu dali nápis:

Turek, pohan, atheista
vítán, žádný však papista!

Slavný satyrik děkan Swist napsal
pod nápis ten:

Nebyl bláznem, kdo psal, milí moji,
nade bránou pekla takto stojí!

NB. Swist Jonathan, děkan u sv. Patrika
v Dublině, narozen 30. listopádu 1667, † 13.
října 1744.

Zahanbený posměváček.

Šli jsme v Brně jednou na pro-
cházku dlouhým tahem, co alumnové.
Bylo to roku 183. Já jsem šel s mým
přítelem * * *. Stálo kdesi několik dů-
stojníků pohromadě. Právě, když jsme
my 2 šli kolem nich, pravil jeden z dů-
stojníků uštěpačně k ostatním, hledě na
nás, francouzsky:

„Voila, le troupeau de bon Dieu!“
(Hle, stádo dobrého Boha.)

Můj přítel pravil v okamžení pánům:

„Et vous êtes le troupeau de la
materie!“

(A vy jste stádem hmoty.)

Páni ani muk, byli zaraženi; myslili bezpochyby, že my frančině nerozumíme. Mohli mluvit ještě jinými řečmi, také bychom byli rozuměli.

Tlustý farář a buben.

Ve společnosti přítomný ničema tropil si s tělným farářem šašky, přirovnáváje ho ku vojenskému bubnu tureckému. Farář mu pravil:

„Je to pravda, že já a celá má přízeň jsme lidé silného těla, k čemuž snad naše pořádné živobytí a neporušené zdraví více přispívá, než jídlo. Rád se k tomu znám, že můj zevnějšek se tureckému bubnu podobá; pamatujte si to však, mladý pane, že u Vás jest jenom hlava bubnem, jenž dělá sice mnoho hluku, vnitř však jest prázdným!“

Bubnová hlava nechala faráře navždy na pokoji.

Tupitel náboženství.

Vznešený, avšak nevěřící pán si dělal smíchy z pobožnosti známého. Ptal se tohoto:

„Jak často chodíte ku stolu Páně?“

„Skoro každý měsíc chodívám já nehodný ku stolu Páně!“

„An tak často Boha svého požíváte, tedy musíte už býti sám Bohem!“

„Požíváte Vy, pane, často hovězťho masa?“

„Denně!“

„Tedy musíte už také býti — volem!“

Zkouška z přírodopisu.

V Bádensku přehlížel školní inspektor školu. Počal děti zkoušet z přírodopisu. Ptal se malého děvčátka:

„Kolik jest v přírodě říší?“

„3!“

„Které?“

„Říše nerostů, říše rostlinstva a říše živočišstva.“

„Do které pak říše patří člověk?“

„Do nebeské říše!“

Zkouška též z přírodopisu.

(Skutečná událost.)

Brzy po zařazení školních rad a nových školních inspektorů u nás přehlížel v městě J. inspektor národní školu. Ptal se také na něco z přírodopisu děvčátka.

„Proč pak nepadají dolů na zem hvězdy a měsíc?“

„Proto že není ještě soudný den!“

Jak volal do lesa, tak z něho znělo.

Do jednoho města na Moravě vjížděl jakýsi pan pastor. Přišel ku kočárku mýtný, katolík. Pan pastor ho chtěl poškádlit. Ptal se:

„Mnoho-li je mýtného, pane publikáne?“

„Čtyry krejcare, pane fariseji!“

Argumentum ad hominem.

Známo, že císař Josef II. nařídil, kolik že svící má se na oltáři rozsvěcovati, ne více než 6!

Staříčský Jesuita žil po vyzdvižení řádu (1773 za Marie Terezie) v jednom šlechtickém domě ve Vídni, kdež se domácí kaple nalezala. Na den narození Páně dal Jesuita kapli množstvím svící osvětliti. Císař, dozvěděv se o tom, dal si kněze předvolati.

„Proč pak jste proti mému zákazu dal tolik svící rozsvítiti?“

„Když se Vaše Veličenstvo narodilo, byl jsem už knězem; viděl jsem, že celá Vídeň byla osvětlena; hořelo na sta tisíců svící; a když slavíme památku narození Páně, tu bychom neměli také více svící rozsvěcovati?“

Na oplátku.

V pověstovském voze jel kněz a kupec, jménem Jonáš. U silnice stála šibenice, na níž, dle starého obyčeje, ještě visel zločinec. Hrčení vozu vyburcovalo krkavce, počali krákat. Kupec, tehdejší liberál, pravil uštěpačně:

„Věru, není to štěstím, cestovati s knězem; krkavci ho čují a krákají!“

Kněz mlčel. Pak se musili plaviti po jezeře. Nastala bouře, loďka se zmítala, tak že i kupec měl strachu dost. Kněz mu pravil:

„Věru, není to žádným štěstím plaviti se s Jonášem!“

Také argumentum ad hominem.

Farář, jda v neděli z kostela, potkal farníka biblaře, byl tkalcem.

„Velebný pane, Vy jste se dnes zmýlil na kázání; slova, která jste uvá-

děl ze sv. Pavla, stojí v jiné epištoli, nežli jste pravil!“

„Příteli, vy jste tkadlec; řekněte mi, nepřetrhla se Vám ještě nikdy v díle nitka?“

Karatelka.

Kněz, zapomenuv se, dal při zádušní mši sv. lidu požehnání. Když šel z kostela, čekala na něho pobožná tkadla, tak nazvaná modlenka.

„Ale, velebný pane, co pak jste to dnes učinil, že jste dal při zádušní mši sv. požehnání?“

„Musil jsem!“

„Proč pak?“

„Byla v kostele čarodějnice — musil jsem ji zažehnat!“

Argumentum ex homine.

Farář dal si cestu od fary do kostela spravovati. Stál u pracovníků. Jda okolo něho baron, jeho patron, také liberál dle moderního kroje, ptal se:

„Pravda, velebný pane, toť cesta do nebe?“

„I toto — kde pak byste Vy ji, pane barone, nastoupil?“

Také argumentum ex homine.

Jistého patrona, šlechtice, to mrzelo, že za své dávno zemřelé předky musí vypláceti jistou sumu peněz za zádušní mše svaté; byl by rád to vydání ušetřil; proto dorážel na faráře:

„Pakli moji předkové v skutku byli v očištění, tedy už musí býti dávno vykoupeni; proto není třeba, aby se za ně ještě mše sv. sloužily!“

„Možná — já tedy přestanu sloužiti je za ně, nýbrž počnu sloužiti za Vás, abyste Vy byl dříve jedenkrát z očištění vykoupen!“

Notná rána.

R. 1872 stanul na Řezenském nádraží vlak. Vystoupil také jakýsi Jesuita; musil se také stěhovati z říše „zbožnosti a dobrých mravův.“ Jakýsi mladý panák, ovšem liberál dle vzoru Bismarkova, vida Jesuitu, pravil ku jakémusi pánu na nádraží:

„Podívejte se na toho strašáka!“

Pán (byl to bavorský šlechtic) mu pravil:

„Tento strašák jest mi milejší, než 1000 takových floutků, jakým Vy jste!“

Z mladého věku kanovníka Christofa von Schmid.

Christof von Schmid byl školním beneficiátem v Tannhausenu, až ho král Ludvík I. jmenoval r. 1826 kanovníkem v Augsburgu. Jednou byla u něho v Tannhausenu společnost, v níž se také nalezal františkán. Mladý, jakýs všetečka, vybízen, aby nějaké rýmy řekl, dělal si z františkánovy kapuce smíchy následujícím rýmem:

Nač jsou jen ty kapuce?

hotové to onuce!

Christof von Schmid se ujal svého hodného hosta, řka básníkovi:

Nech tvých rýmů, přebobý,

skytáš špatnou stravu;

verše tvé sic mají nohy,

nemají však — hlavu!

Pádná odpověď.

Před více než 30 lety vstoupil v N. M. na Moravě do hospody milosrdný bratr z kláštera na St. Brně, sbíraje příspěvky na nemocné. Právě tam byl mladý vikář z toho města. Počal hned do milosrdného rýpati pro náboženství. Milosrdný, ač jen frater, odrážel útoky velmi rázně a vtipně. Seděli tam také 2 židé, jenž chodili po lenu, obědvající kousek husy a připíjící k ní trochu piva. Po každé rázné ráně, již milosrdný vedl, volali židé nahlas „Brávo!“

Rozdrážděný mladý pán, chtě přec zvítěziti, pravil:

„Ale to mi přec musíte připustiti, že máte vy katolíci zbytečné věci!“

„Nevěděl bych!“

„K. př. To mazání olejem, když někdo u vás umírá! Příbuzní se nemohou s umírajícím ani rozloučiti, musí ustoupnout. Kněz nemocného sem tam olejem maže, nač to?“

„I no, můj milý, umírá-li někdo u nás, jde to s ním vzhůru; tuť mazání zapotřebí! Jinde, kde to jde dolů, ovšem mazání netřeba!“

Pádná rána.

Před mnohými lety cestoval pater kapucin z Brněnského kláštera, ovšem per pedes apostolorum. Přišel k večeru do jakési vesnice, chtěl jíti na faru, prosit o nocleh. Potkav na návsi sedláka, ptal se ho, kde že tu fara? Sedlák mu ukázal na blízký dům.

Vstoupiv kapucin, zaklepal. Uslyšev: „Dále!“ vstoupil do světnice. Vida, že byl sedlákem poslán aprilem, prosil za odpuštěnou, fka, že hledá faru. Pán, černě oblečen, mu pravil:

„No, tady je také fara; libo-li, můžete pane pater kapucine také u mne nocovati; mám krásnou hostinskou světničku; podívejte se na ni!“

Uvedl kapucina do malého pokojíku.

„Vidíte, že jest tu vše pohodlí a tuhle mám také krásný obraz. Podívejte se na něj!“

Na obraze bylo vymalováno peklo. Na pokraji vymalován kapucín, jehož čert do propasti za kutnu táhá.

„Jak se Vám líbí ten obraz?“

„Je hezky malován. Jak pak dlouho už ten obraz máte, pane?“

„Už přes 30 let!“

„Tedy čert toho kapucina už přes 30 let do propasti táhá, a nemůže ho tam strhnouti! — Kdyby takhle chytl Vás za šos, hned byste tam byl! Dobrou noc!“

Ukloniv se pater kapucin, vyšel hledat katolickou faru.

Večeře Páně.

Jednou v letě někdo zazvonil na faře v N. Pan farář a děkan T., jsa právě v přizemí, otevřel. Vstoupil stařeček z přífařené obce, nekatolík.

„Co pak byste rád, stařečku?“

„Dnes se slaví v N. večeře Páně, jsem už tuze starým, nemohu tam dojít; prosím Vás, velebný pane, byste mi podal sám večeři Páně!“

„I ano — jen si tuhle sedněte ke stolu!“ (V sni stál velký stůl.)

Za malou chvílenku postavil pan děkan před stařečka sklenici dobrého vína a předložil mu krásného chleba.

„No, tuhle máte!“

Přisednuv k stařečkovi, mluvil s ním laskavě. Stařeček, popiv a pojed, šel.

A byl rád, že nemusil 3 hodiny daleko do N. ku večeři Páně.

Kopa.

Onen vtipný milosrdný, obchází ve městysi B. po domech, nenašel v jednom domě nikoho, než hospodyně. Pozdravil a přednesl svou prosbu. Hospodyně hned spustila:

„Dobře tak, že náš dr. Martin L. ty kláštery zrušil! Ti mniši neumí ji- ného, než pořád žebnat!“

Milosrdný byl hned doma.

„Matičko, já mám velkou úctu před Vaším drem. Martinem L.! Byltě on velmi dovedným doktorem!“

Matička nedůvěřujíc, dívala se jaksí.

„Věru, Váš dr. Martin byl výtečným doktorem! Vidíte za jeho času katolická církev velmi povážlivě stonala. Povolání jsou všelijací doktoři — pomáhali všelijak — nic na plat, až přišel Váš dr. Martin, — ten dal církvi katolické hodný klystýr, a vyhnal z ní všecken neřád; — a od té doby jest zdráva! A proto já Vašeho dra. Martina ctím velice!“

Dostav almužnu pro nemocnici, šel o dům dál.

Kosa na kámen.

Tentýž milosrdný bratr vstoupil v jednom mor. městě do kavárny. Bylo tam mnoho hostů, občanův a úředníkův vrchnostenských. U jednoho stolku hrál s písaři vrchní, jenž byl zjevným nepřitelem duchovenstva. Na biliardu hrál doktor. Pravil vstupujícímu:

„Pěkně vítám! Ale prosím Vás, řekněte mi, odkud to pochází, že lid v Čechách — já jsem také Čech, jako Vy — chtě někomu říci, aby ho vzal čert, říkává: „„Aby tě vzal pan páter!““

Pan vrchní se smál, bylat to voda na jeho mlýn.

„Já nejsem žádný páter, nýbrž jen fráter; odpovím Vám však; račtež mi jen napřed říci, odkud to pochází, že Češi, chtě někomu říci, že jest osel, říkájí: „„Ale ty jsi doktor!““

Nyní se smáli hodní měšťané.

Také kosa na kámen.

Tentýž milosrdný bratr přišel ku jednomu domu v jistém mor. městě, naleznu, že je zamknut. Zvonil několikráte, avšak darmo. Najednou se v patře otevřelo okno, a kdosi volal dolů:

„Do mého domu nesmí vejíti žádný blázen!“

Milosrdný, pozvednuv oči své, pravil vzhůru:

„Jak pak jste Vy se do toho domu dostal?“

Spolek „sv. dětství Ježíšova“ nachází oblibu v našich vlastech. Překážky, které se zdají stavěti v cestu jeho rozšiřování, jsou jen zdánlivé a mizí vůči mnohému dobru, jež spolek působí: probuzení šlechtěného sebevědomí dítek, že skutečně účastní se na díle velikém, misio-nářském, svatou horlivost ve víře a s tím spo-jené ochotnější se cvičení ve sv. náboženství, zlepšení mravů, any mnohé dětské nezbednosti pro misionáře“ nesluší, a skutkem tužený smysl pro dobročinnost, která pomáhá všude, kde je jen potřeba. Z takových dítek mohou vzrůst mužové obětaví pro své spolubližné, zejména pro své rodné bratry. Až teprv za-číná spolek se ujímati, již poznávají to ovoce všude, kde se s láskou pěstuje, jako: v Ku-řimě, v Uh. Hradišti, v Opatovicích, v Lišni, v Bystrém, v Kutné Hoře, ve Voděraděch (Uhry) a j. v. — Bůh žehnej tomu spolku a každému, který tak vydatně posvěcuje své spoluoudy hledáním svého cíle.

Naše bratrstva, tak hojně rozšířená po vlasti, zejména ona, která takřka jediné ně-keré modlitby co povinnost mají, zajiště by velice osvěžila a, osvědčivši se býti důležitými v obecním životě, nabyla by větší vážnosti i před světem, kdyby — podle místních okol-ností — nějaký veřejný, do očí bijící skutek se snažila provésti. K. p. jest v místě neb na blízku, kde stává bratrstvo nejsv. Svátosti, kostel zpustlý až hanba a jeho představ. du-chovní netečný neb k opravení neschopný, patron ničeho nechce k opravě vynaložiti — třeba ani neví o potřebě, — obec pro svízele

mezi farou a radními také je malomocna atd., — nuže vezměte si to na starost vy údobé bratrstva, vy ženy a panny, chopte se díla srdnatě, jděte od domu k domu, třeba by vás někde vyhnali, sloužit vám to jen ke cti, a uvidíte, že co celé komise, celé porady nedo-vedly, vy cestou nejkratší způsobíte. Jinde panuje zlozvyk, vlastně mor kořaleční, pod krutovládou židovskou, — tu vezměte si za příklad ženy a panny americké, které svým bráněním, svými peticemi a ustavičným nale-háním to vymohly, že v mnohých krajích ko-řalka se nesměla ukázat, že vampýři osady museli se vystěhovat a hledat si jinde zaslíbenou zemi. Tam zase k. p. v Olomouci, v Prostě-jově, sbírají se bídné peníze na slovanské školy pro naši mládež a správa toho podniku šle-chetného jest v rukou mužů poctivců; jak krásný, velkomyslný by to byl skutek tak četného bratrstva Srdce Pána Ježíše a Panny Marie, zařídit na čas aspoň sbírky pro ty ústavy, ne mezi údy toliko, nýbrž vůbec mezi známými. Jistější dobré ovoce každý ten groš tomu vě-novaný ponese, než příspěvky na budovy zábav, na divadla a pomníky mužům ovšem zaslou-žilým o vlast, jichž dobré vlastnosti ale bohu-žel žádný neumí následovat, necviče se v tom, a — nemaje svých škol. A tak jest mnoho příležitosti, ve kterých bratrstvo může se uká-zat, že jeho modlitby nejsou liché ale pravé, sprovázeny činem. Vůdcové jednotlivých bra-trstev buďtež toho pozorní a ta která starost se spolkem tak činně řízeným nabírá se hojnou radostí ze zdaru dobrého.

Kněz ve svém povolání.

Zajímavý obraz žití katol. kněze podává „Blahověst“ ve zprávě o † Capellovi, který ještě před nedávnem byl duchovním správcem při kostele sv. Ludvíka a Pavla v Paříži. Rodem Španěl, byl postavy vysoké a přímé, krok jeho byl odměřený, celé jeho vzezření bylo vojenské i obličej s jizvami vyzrazoval, že člověk ten býval vo-jínem, nežli se zasvětil službě Boží. Býval skutečně důstojníkem a bojoval statečně ve vojště krále španělského Dona Carlosa, začož ve vyhnanství poslán, život svůj v Paříži trávil. Jsa horlivým katolíkem, studoval bohosloví a byl na kněžství vy-svěcen asi před dvaceti lety. Neobyčejnou horlivost a lásku dával na jevo ve svém novém povolání. Od svých osadníků byl velice milován, ačkoliv osada jeho se rozpro-stírá na předměstí Pařížském, kde bydlí lid chudý, na mnoze svedený a zkažený. On však činil divy obětovností a láskou svou k bližnímu: mnoho nevěrců přivedl na cestu pravou, mnoho hříšníků zatvrzelých osvobodil od jisté záhuby. Výborný příklad lásky k nesmrtelným duším dal na jevo na svém lůžku smrtelném. Jako vojín

světský častěji patřil neohroženě smrti tváří v tvář, i nyní bojuje pod práporem Krista krále nehrozil se jí, nýbrž pln víry a oddanosti do vůle. Boží připravoval se ku cestě poslední. Svatými svátostmi zaopatřen, trval právě na modlitbách a díky čině za obdržené milosti, očekával klidně boj poslední. Tu klepá kdosi na dvěře těžce nemocného a se smrtí již již zápasícího, vkročí a praví: „Velebný otče! F. N., kterého dobře znáte, náhle ochuravěl; lékař praví, že za několik hodin skoná, my ale jsme přesmutni; napomínali, prosili jsme jej, aby se dal zaopatřit, což rozhodně odepřel, nechce o Bohu slyšeti!“ — „Bože, vždyť býval hodným mužem“ — pravil žalostně nemocný kněz; „ó kdybych mohl povstati a k němu dojít, snad by mne uposlechl.“ Po těch slovech nemohl unaven dále mluvit a těžce oddychoval, studený pot vyrážel na čele jeho. „Ó vás by jistě připustil; milujeť a váží si vás, jest-li kdo, vy byste mohl pomoci, pročez k vám jsem se obrátil. Ale bohužel vidím, že vy sám . . .“ ubohému poslu uvázlo slovo na jazyku, netroufal si vysloviti, že duchovní sám umírá. Oči jeho byly již zavřeny, ústa zsinálá, tělo studené. Však pootevřel oči, vzpřímil se na lůžku, sbíraje poslední síly své, sepal zvadlé ruce a pravil: „Bože můj, popřej mi ještě trochu síly, aby duše jeho nebyla zahubena!“ Po malé chvílce rozkázal lidem svým, aby jej oblékli. Jako přimrazení stáli tu, domnívajíce se, že duchovní v zápalu zimničním mluví. „Oblecte mne,“ opakoval pastýř duchovní, který dával život za ovečku svou. Duševní síla zvítězila nad klesajícím tělem, poslední povinnosti muselo býti učiněno zadost. I oblekli podivného muže toho, který stůj co stůj chtěl nešťastného zachrániti. Tělo se mu třásl, ztuhlé nohy nechtěly již konati službu svou. „Doneste mne k nemocnému!“ tak pravil polomrtvý. „Vždyť nám umřete na cestě,“ odvětili domácí. Však duchovní zvítězil, vůle jeho vyplněna. S bolestí v srdci nesli lidskou kostru k nemocnému. Ačkoliv duchovní nevýslovné bolesti trpěl, nebylo slyšeti ni slova z úst jeho, ani rty se nepohybovaly na modlitbách, hlava byla svěšena, ale duch, duch jeho zajisté se modlil. I podařilo se jim, donésti jej za živa k umírajícímu. Hlasem slabým a s častými přestávkami pravil nemocný k nemocnému: „Příteli, oba jsme na kraji hrobu, máme se dostaviti k spravedlivému Soudci! . . . Přeješ si, bychom cestovali spolu? Z lásky k tobě nechtěl jsem umíratí tiše, přinesli mne sem, abych tě zachránil!“ I vzkřikl nemocný radostně, uchopil ruku svého šlechtného duchovního správce a vroucně ji políbil. „Pospěšme,“ pravil duchovní, „lhůta jest krátká, čas odměřený; důvěřuj ve mne, vždyť již vím, že rád vyznáš viny své.“ Nemocný přemožen a uchvácen takovou láskou, pravil se slzami: „Ano, vám se budu zpovídati.“ Zpověď byla krátká, při posledním pomazání vládli okolostojící rukou duchovního, však jen na čele a na očích mohl vykonati úkon svatý; ruka sklesla, ještě se naklonil k obličejí umírajícího a s hlubokým povzdechem pravil: „Buď z toho Bohu dík! Na shledanou!“ Chtěli jej opět odnésti do domu farního, avšak smrt je předešla. U lůžka nemocného zemřel kněz Capella se slovy: „Nunc dimittis servum tuum Domine in pace!“ Za čtvrt hodiny na to byl i nemocný, jehož tak rekovnou obětovností ve smrti zachránil kněz katolický, mrtvolou. Noviny francouzské plny jsou chvály výborného toho kněze, který doslovně vyplnil slova písma sv. : „Majorem charitatem nemo habet, nisi is, qui ponit animam suam pro fratribus suis.“ (Není větší lásky té, která klade život svůj za bratry své.)

Bůh nebývá posmíván ani jeho Svati.

V Obci N*, nebudu ji jmenovat, aby nebylo pohoršení, žije evangelík, jenž při každé příležitosti tupí vše, co katolického. Nedivme se tomu: Veritas parit odium, t. j.: Pravda způsobuje nenávisť. Tento evangelík jda z pohřbu vedl rozpravu s evangeličkou, jenž byla dříve katoličkou, o svatých. I nabrousil si tentokráte na našeho mučeníka sv. Jana Nep. jazýček ostře. Myslíte, dí mezi jiným, že to byly skutečně hvězdy, co se ukázaly nad hlavou toho jejich Jana, když byl utopen? Katolička, která je dohonila, a řeč tuto rouhavou vyslechla, odvětlí: Ano, byly to skutečné hvězdy. — I dejte si pokoj; oni vám toho ti vaši kněží nalhou, — až hlava bolí. Víte co, to bylo tak. On ve vodě ještě nadával a ty žbluňky (bubliny) prohlásili „Jesuité“ za hvězdy, a to máte tu celou historii. Tak evangelík. Katolička odpověděla: Nerouhejte se, ať vás Pán Bůh nepotrestá, a opustila rouhače, jdouc jinou cestou.

Toutýž evangelík po několika dnech zpil se notně v hospodě. Tu však musím podotknouti, že nedaleko hospody v oné obci nalezá se rybník, který letního času nejednou vyschne, ale tehdaž vodou naplněn byl. Pozdě v noci kráčí zmíněný evangelík notně zpitý domů; neměl sice daleko, ale nezpomněl na rybník, mysle si, rovná cesta nejbližší — a žbluňk — byl tam. Byl by se jistě utopil, kdyby byl okolojdoucí truhlář katolík jej z této nebezpečné lázně nevytáhl a domů nedovedl. Co tomu pravíš, čtenáři? Nevěrec by řekl: Náhoda — byl opilý. Já však dokládám: Bůh nedopustí posmívat se svatým. Rouhač onen posmíval se sv. Janu ve Vltavě utopenému, a hle! byl by toutéž smrtí bezmála odešel náhle v rouhačství svém na věčnost! Ovšem měl a má smíchu mnoho v oné obci. I ta apostatka, jenž s ním šla z pohřbu, a před nížto rouhačství své tak hrdinsky pronášel, řekla mu: No vidíte, nad vámi se neukázaly žádné hvězdičky (rozuměj nad opilým). Mějme důvěru k sv. Janu Nep. a prosme ho, by nám vyžádal u Boba horlivost v dobrém, jakou on měl, aby i nám jedenkrát vzešla hvězda spasení věčného. (Blahověst.)

V Holandsku jest kdesi dílna na papír. Majitel její, muž to bez bázně Boží, a rouhač a tupič víry, svým přičiněním mnohého příbuzného a mnohého sluhu k nevěře svedl.

Před nedávnem provedl ten plán, že místo vodou hnal stroj parou a místo mlejna zřídil parní stroj. Kde jsem sta vydělal, vydělám nyní tisíce, tak zněla schlouba člověka hmotáře; a nyní, pravil, nesmí a nemohou dělníci více jíti do kostela a stroj nechati státi, škodné by bylo svěcení neděl a svátků.

I přiblížil se den, kdy parní stroj měl býti zasvěcen. Čím? — Opojnými a lihovými nápoji. — Mnoho příbuzných, známých i zvědavých se sešlo; pili notně a pec se roztopila. Radost byla veliká.

Nyní se musilo ještě šprýmovat, rouhat, pošklebky tropit. „Povídá se,“ zvolal fabrikant, „že prý stává pekla, nuže, zde jest také peklo,“ ukazav na rozpálený kotel, „v pekle tak zle nebude, jak někteří lidé praví; žádný nepřišel nám o něm vypravovat.“ Na to se strhlo všeobecné řehtání se a pošklebování.

Pojednou ale se strhlo neobyčejné jakési rachocení. Fabrikant spěchá vyšetřit, co se stalo. Přiběhl ku kotlu, — tu ohromný výbuch. V domě bylo plno ohně a páry, hrůza zmocnila se všech přítomných. Poněkud se zpamatovavše ohlíželi se po fabrikantovi. I našli jej mrtvého, na jednom břevnu celého zmrzačeného.

(Pilg.)

Boží pomsta. — Z Palatky v Koločské stolici přináší maďarské noviny „Kelet“ strašnou, skoro víře nepodobnou zprávu. Žena jednoho krémáře, hospodského, na kraji lesa o samotě bydlícího byla v nedělích. Muž její nebyl doma. Tu na jednou vrazí do dveří dva zakuklení loupežníci a žádají na ní peníze. Hospodská vymlouvá se, že nemůže pro slabost povstati, aby jim sama ukázala místo, kde peníze leží; ukazuje ale jim, aby šli do pivnice, že na tom a tom místě peníze najdou. Loupežníci šli do pivnice. Mezi tím sebrala šestinedělka vší svou sílu, došourá se za nimi do pivnice a prošeďší dveřmi zamkne zbojníky v jízbě. Potom poslala svoje děti do blízké dědiny k rychtářovi o pomoc. Rychtář přišel, ale sám, a jen sekyrou ozbrojen. Když krémářka jej na to upozornila, že ti loupežníci jsou v pivnici zamknuti, a aby k jich se zmocnění více lidí přivolal, okřikl ji a jal se sekyrou dvéře vylamovati. Krémářka vida to a tušíc něco zlého, chopí se flinty svého muže a zastřílí rychtáře. Na to brzo sešli se lidé, otevřeli pivnici a našli oba loupežníky oběšeny. Ze zavedeného vyšetřování vyšlo na jevo, že to nikdo jiný nebyl, než porodní bába a žena téhož rychtáře. Ty dvojce děti, které krémářka do dědiny byla poslala, našli v domě rychtářově oběšeny. Nenadál se rychtář, že vražda těch dítek tak rychle se pomstí na něm a jeho ženě.

Hlasatel odpustků plnomocných v měsíci červenci.

Obvyčejné podmínky k získání pln. odpustků jsou: sv. zpověď a sv. přijímání, pak návštěva kostela neb kaple veřejné, a tam modlitba konaná na úmysl sv. Otce za potřeby církve sv.

Dne

1

Středa: Členové: brat. škap. P. M. Karm. (kaž. střed. far. k.); 2. čtvrtek (1. měs.): Členové: 1) jednoty klanění se vel. Svát. a podpor. chud. kost. (ob. pod. s návšt. vel. Svát.); 2) modlit. spolku: „Maria P. n. Srdce“ (kaž. čtvrt. neb ned. ob. pod.) Z; 3) pátek: Členové: 1) brat. nejsv. Srdce Jež. (neb až bud. ned. bez zvláštní návšt. kost. ob. pod. Z; 2) apoštolátu modlitby (ob. pod.) Z; 3) brat. červeného škap. (kaž. pát. rozjím. o umuč. P.) 4. sobota.

5

6. ned. po sv. Duchu. Navštívení P. Marie. a) Vůbec: 1) v metrop. kost. sv. Víta v Praze (ob. pod.); 2) u Karm. na Hradě. (ob. pod.); 3) u sv. Kajetána u PP. Redemptoristů (ob. pod.); b) Členové: 1) brat. nejsv. Srdce Jež. (neb. již min. pát. bez zvlášť. návšt. kost.) Z; 2) brat. škap. P. Mar. Karm. (far. kost. ob. pod.); 3) brat. modrého škap. (ob. pod.) Z; 4) brat. sv. růžence, k tomu ještě 2 odp., proto že spolu 1. ned. v měsíci (návšt. brat. kost.) Z; 5) spolku: „živého růžence“ (ob. pod.) Z. Sv. Cyrila a Methoda, 6) spolku sv. C. a M.

sv. Michala od Svatých ř. Členové: br. andělského škap. (far. kost. s ob. pod.) 6. pondělí: Slavnost drahé krvi J. Kr. a) Vůbec: ti, jenž hrd. skut. lásky k duš. vyk. (k pond. stačí mše sv. bez přijímání) Z; b) Členové: arcibr. drahé krvi J. Kr. (ob. pod.); 7. úterý: sv.

Dne

Vavřince ř., **Vůbec**: v kostelích PP. Kapucínů (ob. pod.); 8. středa sv. **Alžběty** vd. a) **Vůbec**: v kostelích PP. Minoritů (v Praze u sv. **Jakuba** ob. pod.); b) **Členové**: br. škap. P. M. Karm. (k. středu far. k.) 9) čtvrték: sv. **Mikoláše** a spol. m. **Vůbec**: v kost. PP. Františkánů (ob. pod.); tentýž den: sv. **Veroniky Jul.** p. **Vůbec**: v kost. PP. Kapucínů a Minoritů (ob. pod.); spolu ten den: sv. **Adriana a Jakuba** ř. a) **Vůbec**: na Strahově (ob. pod.); b) **Členové**: modl. spolku: „**Maria P. n. Srdce**“ (kaž. čtvrt. neb ned. ob. pod.) Z; 10. pátek: **Členové**: brat. červeného škap. (kaž. pát. rozjím.); 11. sobota: **Památka** sv. **Benedikta** op. **Členové**: brat. k uctění vel. Svát. pod ochran. sv. Ben. (far. kost. ob. pod.); spolu ten den na sv. **Mikoláše** a sp. m.: **Vůbec**: v kost. PP. Kapucínů (ob. pod.)

12

7 ned. po sv. Duchu. **Členové**: brat. sv. **Benedikta** v Emausích (návšt. brat. kost. s ob. pod.); 13. pondělí: **Vůbec**: ti, jenž hrd. skut. lásky k duš. vyk. (kaž. pond. stačí mše sv. bez přijím.) Z; 14. úterý: sv. **Bonaventury** b. **Vůbec**: v kostelích PP. Kapucínů a Františkánů (ob. pod.); 15. středa: **Členové**: br. škap. P. M. Karm. (kaž. střed. far. kost.); 16. čtvrték: **P. Marie Karmelské**. **Členové**: 1) brat. škap. P. M. Karmel. (far. kost.); 2) spolku: „**živého růžence**“ (ob. pod.) Z; 3) arcibr. drahé krvi J. Kr. (ob. pod.); 4) modl. spol.: „**Maria P. n. Srdce**“ (kaž. čtvrt. neb ned. ob. pod.) Z; 17. pátek: **Členové**: brat. červeného škap. (kaž. pát. rozjím.); 18. sobota.

19

8. ned. po sv. Duchu. Sv. **Vincence z Pauly**. **Členové**: 1) jednoty sv. Vincence z P. účastní-li se val. schůze (ob. pod.); 2) jednoty „sv. dětství“ (ob. pod.); 3) brat. nejsv. Svátosti olt. (ob. pod.) Z; 4) spoku: „**živého růžence**“ (ob. pod.) Z; 5) brat. černého škap. (průvod brat. a ob. pod.) Z. (3. ned. měs.) 20. pondělí: sv. **Eliáše** pr. a) **Vůbec**: 1) u Karmel. na Hradč. (ob. pod.); 2) ti, jenž hrd. skut. lásky k duším vyk. (kaž. pond. stačí mše sv. bez přijím.) Z; b) **Členové**: brat. škap. P. M. Karm. (far. kost.) spolu tentýž den: sv. **Hieronyma Aemil.** **Vůbec**: ti, jenž po celý rok aspoň jednou denně říkají modlitbu sv. Hieronyma: „**Nejsladší Ježíši! nebuď mně soudcem ale vykupitelem!**“ (neb v jiný den oktávy ob. pod.) Z; 21. úterý. 22. středa: sv. **Máří Magdaleny**. **Členové**: 1) arcibrat. nejsv. Srdce P. Marie (bez zvláštní návšt. kost.); 2) brat. škap. P. M. Karm (kaž. střed. far. kost.) 23. čtvrték: **Členové**: modl. spol.: „**Maria P. n. Srdce**“ (kaž. čtvrt. neb ned. ob. pod.) Z; 24. pátek: sv. **Františka Solan.** ř. a) **Vůbec**: v kost. PP. Františkánů, Kapucínů a Minoritů (ob. pod.); b) **Členové**: brat. červeného škap. (kaž. pát. rozjím.) 25. sobota: a) **Vůbec**: ti, jenž nosíce při sobě křížky, penízky, žůžence atd. pap. odp. obdařené konají jisté modlitby a skutky dobré (ob. pod.) Z; b) **Členové**: brat. „**dobré smrti,**“ (návšt. brat. kost. s ob. pod.) Z.

26

9. ned. po sv. Duchu. Sv. **Anny**. a) **Vůbec**: ti, jenž aspoň 10krát za měsíc konají modlitbu k P. Marii a sv. Anně: „**Zdravas buď milosti plná**“ atd. (ob. pod.) Z; 2) u Karmel. na Hradč. (ob. pod.); 3) ti, jenž se aspoň 3krát týdně modlívali společně 5 desátkový ráženec (ob. pod.) Z;

Dne

b) Členové: 1) brat. škap. P. Marie Karmel. (far. kost. s ob. pod.); 2) brat. křest. matek (návšt. brat. kost. s ob. pod.) (poslední ned. v měs.); 27. pondělí: Vůbec: ti, jenž hrd. skut. lásky k duš. vyk. (kaž. pond. stačí mše sv. bez příjm.) Z; 28. úterý. 29. středa: Členové: brat. škap. P. M. Karmel. (far. kost.) 30. čtvrtek: modl. spolku: „Maria P. n. Srdce“ (kaž. čtvrt. neb ned. ob. pod.) Z; 31. pátek: sv. Ignáce z Loj. a) Vůbec: v kost. řádu tov. Jež. (v Praze u sv. Ignáce ob. pod.); b) Členové: br. červeného škap. (kaž. pát. rozjím.)

Mimo to mohou věřící v tomto měsíci získati pln. odp. a sice:

I. Jednou v den sobě dobrovolně zvolený; II. i ty, jež jen jednou v roce se udělují, pak-li již v předešlých měs. na to pomýšleno nebylo: a) Vůbec: konají-li s určitými podmínkami některou tam uvedených modl. a pobožností, neb jsou-li b) členy některých tam uvedených spolků a bratrstev (viz leden str. 20 a únor str. 47 a 48.) III. dvakráte a) vůbec: modlí-li se denně ráno: „Zdravas královno“ a večer: „Pod ochranu Tvou,“ neb jsou-li b) členy: tam uvedených spolků (viz leden str. 20 neb únor str. 47.) IV. každou neděli při konané pobožnosti 7 nedělní ke cti sv. Josefu neb 6 nedělní ke cti sv. Alojsia a V. na závěrku konané noveny ke cti nejsv. Trojice aneb Srdce P. Jež. (viz únor str. 48.); VI. jako noví členové: v den přijetí neb přistoupení do spolků a bratrstev v měs. dubnu uvedených (viz duben str. 97.); VII. po každém sv. přijímání a VIII. v hodinu smrti: a) vůbec: konají-li modlitby a pobožnosti předešle uvedené (viz březen str. 77 a květen str. 121), aneb jsou-li b) členy: uvedených spolků a bratrstev (viz březen str. 77 a červen str. 142.) A. V.

Zprávy a drobnosti.

Marianský spolek. V Praze utvořil se nový spolek pod názvem: „Marianský spolek křesťanských dcer v Praze k vzájemnému se podporování v nemoci a úmrtí“ — a došel již schválení jak od Jeho Em. p. kardinála tak i od vys. c. k. místodržitelství. Ze stanov, jež se právě tisknou, vyjímáme, že řádným členem může se státi každá mravná a zachovalá svobodná osoba ženská křesť. náboženství po ukončeném 14. roce věku svého. Zápisné obnáší 50 kr. a měsíční příspěvek 10 kr. r. č.; začez v pádu nemoci, která by aspoň týden trvala, obdrží 40 kr. denní podpory a v pádu úmrtí dá se 20 zl. příspěvku na pohřeb. Táž podpora dávati se bude vdovám, jež před provdáním bývaly členy spolku a nepřetržitě i potom příspěvky měsíčné odváděly. Kdož z řádných členů spolku jednou pro vždy aspoň 30 zl. darují, považují se za zakládající členy. K mimořádným členům čítají se: paní (příznivkyně) a paní (podporovatelé), jež za chudé členy příspěvek měsíč. odvádějí. Přetice novému spolku tomuto, jenž se právě nejmeně u nás všimného a zvláště v nemoci často sobě samému zůstaveného stavu ujal, a jenž na ryze křesťanskou půdu se postavil, hojného zdaru a po-

žehnání, činíme naň všechny katolické rodiče a jich dcery, paní a jich služebné, všechny dobrodince, zvláště pak duchovenstvo pozorny a připojujeme, že přihlášky dějí se prozatím u vdp. kanov. A. Rosta, admin. na Skalce v Praze, jakož i u vdp. kan. A. Kavky, far. na Vyšehradě. (Č.)

Upozorňujeme na nový spis: „Filosofie Jana Brázdy ze Zlámané Lhoty o nesmrtelnosti lidské duše, čili: První výstřel Brázdův naproti nábožnému spisu Alfonse Šťastného o spasení po smrti. V Praze nákladem kněhkup. A. G. Steinhausera. Cena 56 kr. — Účel této 144 str. velké brožurky jest: dokázati, „že jest již se stanoviska vědy veliké bláznovství, nevěřiti, že má člověk duši, a že jest bláznovstvím, na základě víry v Boha upírati, že jest duše lidská nesmrtelná.“ Slibena jest druhá brožurka, která má dokázati, že jest bláznovstvím již se stanoviska vědy nevěřiti v Boha stvořitele a v Boha spasitele. — Jestliže archivář V. Brandl svými dvěma brožurkami proti Alfonsu Šťastnému, kterými ho vlastně poctil, uznaje jej za

hodna odpovědi, veškerému vzdělanému světu klidným a velmi šetrným způsobem vědeckého rozebírání ukázal lichost a lživost spisků Alf. Št., tak zvaného proroka Padařovského, a nestoudnou na pranyř postavil drzost, s kterou o nejvznešenějších a celému pokolení lidskému o nejsvětějších pravdách rozhoduje a něco nového, člověka na zvíře znižujícího hlásá, způsobem který naznačuje, že on panfletista Alf. Št. celé čtoucí obeconstvo má za hlupce, lapající s otevřenýma ústama jeho moudrost, jestliže p. archivář Brandl bludy a nesmysly Alf. Št. vyvrací, jakoby před sebou měl člověka vědecky vzdělaného; činí asi totéž Jan Brázda, sedlák ze Zlamané Lhoty, jak se sám nazývá, s tím pouze rozdílem, že způsobem velmi populárním, každému srozumitelným, a často zábavným osvětluje rozumy, či nerozumy proroka Padařovského, s nímž také nezachází právě v rukavičkách nobrř z hruba a jako s nedoukem, který vlastními slovy svoje tvrzení popíraje, se směšným činí a nad to přece s židovskou drzostí chvástá. Pravit k. p. ve svém IV. dopisu, posuzuje tvrzení Alf. Št. šťastného na str. 27 — 28. „Jestli jsem Vám já sprostý člověk dobře porozuměl, tož pravíte: „že mélo učení o nesmrtnosti ten původ: Člověk chtěl býti věčně šťastným; věčný ale blahobyt není možný bez věčného čili neustálého života, proto připadl na tu myšlenku, že snad má duši, a ta duše že jest nesmrtelná. Jáť bych sobě byl arci přál důkladnějšího vysvětlení, a sice kterakými oklikami se dostal člověk až ku pojmu o věčnosti, anť věčnost, drahý tatíku, není součet čili summa uplynulého a budoucího času, ale jest neskončena, nade všecku zkušenost povznesena: ale dobře věda, že Vy nejraději jako výtvar lehkého kalibru na povrchu plovete, myslil jsem sobě: Vem ho kozel toho důkladného filosofa padařovského.

Tak tedy dobře pantáto. Člověk se chtěl dobře mít, a sice věčně, a proto mu vedle Vašeho mudrcského výkladu napadlo, že by mohl mít duši, a ta duše že jest nesmrtelná. Avšak das Vám nedal dobře dělat, neboť píšete: „Ukojení touhy po neustálém trvání stojí na odpor neodvratná okolnost ta, že člověk zemřítí musí . . . To, co oko vidí, nedá se snadno vyvrátit, a proto se nedá touha člověka po trvání jeho i po smrti srovnati nikterak s každodenní zkušeností, srovnat s jistou a neodvratnou smrtí jeho. Každodenní zkušenost o smrti člověka je zajisté nejpatrnějším důkazem proti domněnce dalšího trvání člověka i po smrti jeho.“ (29). „Avšak zkušenost ta, díte dále, nedostačuje k zničení v něm přirozené touhy po trvání i po smrti.“ Já starý Brázda mám za to, že by jiný závěrek byl daleko více filosofický, nežli ten Váš. A jaký pak? Inu následující: Poněvadž člověk, ač viděl den co den před očima svýma umírání, přece v nesmrtnost věřil, tož musel k tomu valnější příčinu míti, nežli pouhou touhu po věčném trvání, (která ostatně na základě pouhé zkuše-

nosti jest holou hůdkou), a tato nemohla býti jiná leč pevné přesvědčení, že člověk neumírá všecek, a to pevné přesvědčení buď že měl z víry po otcích zděděné, anebo nezbytným svědectvím vlastní přírody své. Tomu prvému příkládám já starý Brázda víru, tomu druhému ale Vy sám nedovedete platnosti odepřiti. Vždyť pak díte, že ta touha po věčném trvání jest přirozena, a že již v prastarých časech, v dobách nevědomosti se jevila: tomu-li tak, zajisté že uznáte, že příroda zde nemohla lháti, neboť vše co se přírodou zjevuje, to je skutečné, ce je skutečné, to je pravdivé. Je-li tedy touha po věčném trvání přirozena, jeví-li se vši zkušenosti na vzdor nezbytné: pak pantáto, jako důmyslný znatel přírody musíte připustiti, že něco v člověku býti musí, co jest nesmrtelné. Tělo ale jím není, následovně musí žiti ta síla, která tělo oživovala, a to jest duše. Duše tedy jest i se stanoviska Vašeho nesmrtelná. Kroutíte se? To Vám málo pomůže! Jenom si považte nejdražší pantáto, co to stálo namáhání, nežli se svět k tomu přiznal, že se země kolem slunce pohybuje, ne ale opáčně! A víte co bylo toho příčinou? Inu ta zkušenost, ta zkušenost! Každý viděl východ slunce a západ, a teď měl věřiti, že slunce stojí! Jestliže ale té zkušenosti na vzdor se nyní věří, že slunce stojí, země ale že se kolem něho otáčí, jest toho vážná, na vědě se zakládající příčina, a jenom zpozdilci napadne o tom pochybovati. Dovolte pane bakaláři, abych užil toho příkladu i o nesmrtnosti duše. Ze zkušenosti víme, že umíráme, a přece věříme, že věci neumíráme. Příčina, proč tak věříme, a sice vši zkušenosti na vzdor, musí jistá býti, a pochází v popředí z víry od předků dochované, svědectvím samé přírody stvrzené.

Ježto jste podle logického řádu takto měl uzavírat, docela jiné náhledy o původu víry v nesmrtnou duši odhalujete. Díte totiž (str. 29—30) jinými slovy, že ta víra v nesmrtnost, ač byla veškeré zkušenosti na odpor, jednak z potřeby povstala, anť by jinak nebylo mohlo býti řeči o věčné spáse, po které příroda neodolatelně touží, jednak z bludu, že jest člověk mimo přírodu, ba nad přírodu postaven. Pochopil jsem dobře? Já doufám: „že ano.“ Nuže slyšte, co Brázdova věda Vaší vědě odpovídati bude: Lež jest, že dřívější věkové vyloučili člověka ze všeho vlivu přírody, právě naopak příliš ho přírodě podrobovali, a sice tak, že až božství samo s ní stotožňovali. Či o tom nevíte, a chcete slouti před světem filosofem, a sice vzdělaným filosofem? Ale nejsladší pantáto, vždyť Vy sám o tom učené rozpravy máte, když vykládáte na straně 95 původ náboženství. jakých jen tak sobě mohl býti na odpor!“ atp.

Kdyby místa bylo, rádi bychme šířeji pojednali o výtečném tom spisu Jana Brázdy — možno že v přístím čísle —, zatím přejeme mu hojného rozšíření, an tak často slychané smyšlenky našich židovsko-liberalních nedouků padné a trefně poráží.

MILá paní nejsVětějšího srDce, pros za sVatého Otce, ať jest
Vítěz V brzce!

Úmysl modliteb na měřc Čermeneč:

**Wspemohoucí věčný Bože! obětují Tobě všechny své dobré skutky a modlitby ve spojení s Ježíšem Kristem a
všemi zbožnými a svatými dušemi v nebi i na zemi za všechno to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Srdci přeje,
jmenovitě ale v tomto měsíci, aby katolické spolků se probudily k činnosti proti newěře
a v dnešní právě den:**

a w dniesi: prawe den:

Ben ke sti

Obzvlášť

1. Sw. Theobalda, poust.: za nowácky we wojsstě; za obrácení hříchoplné osoby.
2. Namštívent P. Marie: za + kardinála; za obrácení 2 pohoršlivě žijících.
3. Sw. Heliodora, bisk.: za Slowany w Turecku; za těžce nemocnou stařenku.
4. Sw. Prolopa, opata: za katol. pisemnictví w Čechách; za jiného dlouho churavícího.
5. **Sw. Cyrila a Methoda:** za církev sw. mezi Slowany; za nowokněze.
6. Sw. Isaiáše, proroka: za biskupa a kněze pro svůj úřad týrané; za milost nejpotřebnější.
7. Sw. Wilibalda, bisk.: za zbar sjezdům katolíkům; za tělesnou i duchovní posilu kněze.
8. Sw. Kiliána, bisk.: za obrodu řádu benediktinského; za včasnou pomoc w jistých potřebách.
9. Sw. Alžběta, královny: za úřady pro nemocné; za 2 úřadníky a jejich rodiny.
10. Sw. Amalie, kněžny: za správu duchov. mezi Slowany w Americe; za 2 choré.
11. Sw. Pia I. pap.: za sw. Otce a jeho obhájce; za pannu mnoho ztoussenou.
12. Sw. Jana Dualb.: za smíření se nepřátel; za obnovu chrámu Belehradského.
13. Sw. Markéty, muč.: za nowice 2 řeh. domů; za odstranění neucty w chrámu Páně.
14. Sw. Bonaventury, bisk.: za zřízení katol. univerzity; za osvěcení Duchem sw. 11 kněží.
15. Sw. Jindřicha, císaře: za císaře rakouského a jeho rádce; za rozšířovatele dobrých kněží.
16. Panny Marie Karm.: za zbožná kat. bratřstva; za užitečné obhůvání zbožné pouti.
17. Sw. Alěse, poust.: za utvoření míru w jedné rodině; za úrodu zemískou.
18. Sw. Symforosy, muč.: za jiných ku svěcení na kněžství se připravujících; za + matku.
19. Sw. Wincence z P.: za kat. úřady pro chudé a sirotky; za sirotky 3 roků.
20. Sw. Eliáše proroka: za zbar kat. časopisectvu; za zbar dobrého podniky; za přátele.
21. Sw. Bragebn, panny: za obezřetné vedení spolku panen; za ozdravení horliv. kněze.
22. Sw. Máří Magdal.: za uspořádání nutných záležitostí; za obrácení bratra.
23. Sw. Apolináře, bisk.: za šťastné obsazení 2 far; za duchov. pastýře a jeho obec.
24. Sw. Kristiny, p.: za osvěcení ducha vůdců národů; za milost nejpotřebnější.
25. Sw. Jakuba, apošt.: za uspořádání zmatků we Španělsku; za nowosvěcené kněze.
26. Sw. Anny: za rodiče a pěstouny; za spolky křesť. matek; za matku stařenku.
27. Sw. Pantaleona, muč.: za vyšší učiliště; za několik těžkomyslných; za obrácení opilce.
28. Sw. Innocence, I. pap.: za české dělníky we Štýrsku; za utvoření míru we 3 rodinách.
29. Sw. Marty, p.: za dar pokory a lásky k jistým osobám; za říši rakouskou.
30. Sw. Abdon a Senen, muč.: za lásku a swornost w rodině; za dar sebezapření.
31. Sw. Janáče z L.: za tovaryšstvo Ježíšovo; za žití i + údy kat. bratřstev.

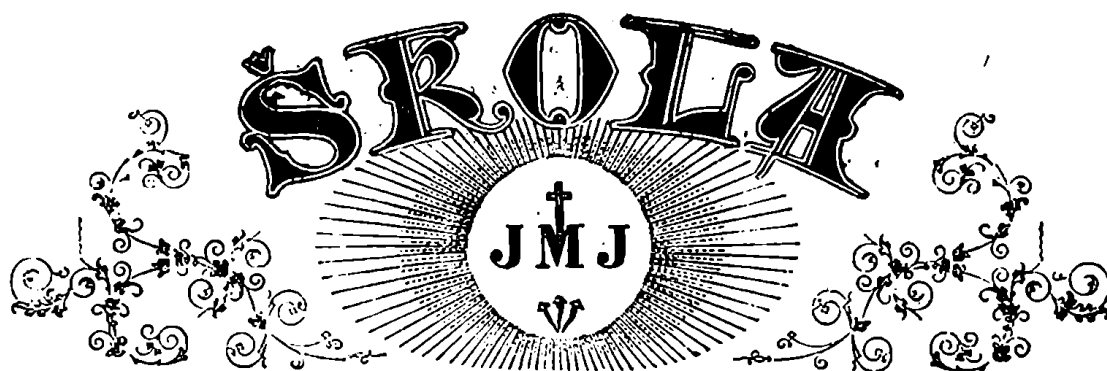
B a d l i t b a.

Božské Srdce Ježíše! Srdce neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly; ve kterých se účastníš na oltáři obětuješ. — Obzvláště to všechno obětují za ony křesťany, kteří tvoří rozličné spolky pobožnosti, milosrdenství a horlivosti ve světě. Učiň, o Spasiteli, aby oni všichni v jedno se spojili srdce všichni vroucejší touhu, uskutečnit Tvou vůli, a aby takto se stali svatým spolkem Tvého B. Srdce. Amen.

Pane Ježíši zaštitíš ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce papeže!
Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši Katolickou a vlast naši čest-moravskou!
O přeslablé Srdce Panny Marie, buďtiž mou spásou!

Swath Michale armandeli, swath Cyrile a Methode, orobujte za nás!

Číslem 13. Burzarta w Brně.

Božského Srdce Páně.

Ročník VIII. Srpen. Číslo 8.

Vyprosíš MILOSTNÁ kráLOVNO ANĐELŮ, ať zbaVEN jest Cesty
kříže sVatý oteC Plus!

Zrcadlo lásky Božského Srdce Páně.

VIII.

„Čím jim více přikazoval, tím více ohlašovali a tím více se divili, řkouce: dobře všechny věci učinil; i hluchým rozkázal slyšeti, i němým mluvit.“ (Mar. 7, 37.) Évang. na 11. ned. po sv. Duchu.

Pracující láska B. Srdce Páně.

3. Láska B. Srdce P. zakládající církev způsobila sobě nejtrpší boje, odpory a pronásledování. — Když Kristus P. těšil nešťastné a hříchy jim odpouštěl, říkali zákonníci sami u sebe: „tento se rouhá,“ když chtěl ztracené syny domu Israelského k Otci neb zpět přivést, horšili se Farizeové, když činil zázraky a jimi své Božské učení a poslání dotvrzoval, odporovala celá města a trvala v neka-jenosti, Farizeové a Saduceové žádali ještě více, ne aby uvěřili, ale Pána pokoušeli. Vzdor všem zázrakům a znamením, vzdor nesčíslným dobrodiním, jež Pán všem na duši i na těle prokazoval neustávali nepřítelé stíhati Jej, otázky záhadné Mu předklá-dati, aby Jej zažalovati a zkaziti mohli, ano ve své zatvrzelosti a otupělosti šli tak

daleko, že již Ho ani nemohli více slyšeti a dábelskou záští proti Němu zaujati byli. I v lidu byl tak velký odpor proti Pánu, že viděl se pohnuta stěžovati sobě: „Stlustlo srdce lidu tohoto, a ušima těžce slyší a oči své zamhouřili, aby snad někdy očima neuzřeli a ušima neslyšeli a srdcem nesrozuměli a neobrátili se, a abych jich neuzdravil.“ — V takovémto národě měl Kristus založiti církev a to ve 3 letech. Věru, úloha, jíž toliko Syn B. mohl dostáti, a On jí také dostál. Čtemeť na rozličných místech v evangeliu: „I uvěřili v něj učenníci jeho,“ — „mnozí z židů, viděvše co učinil Ježíš, uvěřili v něho,“ — „však i mnozí z knížat uvěřili v něho,“ ba i sami nepřátelé museli jako nástroj Mu sloužiti k založení církve. Neb konec jich pronásledování byla smrt B. Vykupitele na kříži, ale právě kříž obrátil svět k víře Jeho. O Bož. Srdce Jež! jakým to pracím, svízelům, bojům a pronásledováním jsi se podrobilo, abys mně plnost Svých milostí prostřednictvím sv. církve zjednalo! Jaké to pro mne zahanbení, že jsem tak lhostejný (á), líný (á), nedbalý (á) v užívání pokladů Tvých milostí ku spáse své. Kde není činnost, není i život, kde láska nepůsobí, jest mrtva. Čím více práce, utrpení, bojů a obětí, tím větší jest láska. To nyní patrně vidím na Tobě. O lásko! dej mně milost, bych i já Tobě skutkem ukázal (a) a sebe samého (ou) tím upokojil (a), že Tě miluji!

4. Láska B. Srdce P. činila ku blahu lidstva zázraky. — Celý život Kristův byl dobročinností. Jaké to neštěstí býti slepým, ničeho neslyšeti a nemoci mluvit, míti oudy chromé, na celém těle málomocenstvím raněnu býti, od celé společnosti lidské vzdáleně museti žíti, svůj celý život jako dnou sklíčený museti trávit, od zlých duchů býti trápenu dnem i nocí! Pročež jaké to dobrodiní, když kdo od tak velkých neduhů byl sprostěn. To však činil P. J. Neb k učenníkům od Jana vyslaným řekl: „Jdouce, zvěstujte Janovi, co jste slyšeli a viděli. Slepí vidí, kulhaví chodí, málomocní se očišťují, hluchí slyší, mrtví z mrtvých vstávají, chudým se evangelium zvěstuje.“ — A obcházaje všechna města i vesnice, učil P. Ježíš ve školách jejich, kázal evangelium království a uzdravoval všelikou nemoc i všeliký neduh. Což divu, že jak dle evangelium, „všechn lid radoval se ze všech skutků, kterýchž se slavně dále od Něho?“ — Lásce B. Srdce nestačilo, aby sama dobrodiní prokazovala, dalať ona také apoštolům moc stejné divy činiti. Dobročinností byl život Jeho a v takové míře a množství, že sv. Jan Ev. uzavírá evang. své těmito slovy: „Jest pak i mnoho jiných věcí, kteréž učinil Ježíš, kteréž kdyby měly každá obzvláště psána býti, mám za to, že by ani svět nemohl obsáhnouti těch knih, kteréž by měly psány býti,“ — a to vše během 3 roků. O Bož. Srdce Jež.! Tys vzalo na se všechny tyto svízele a práce také i pro mne. Opravdu, ze skutků poznávám neskonanou lásku Tvou ke mně. S velikým zahanbením pohlížím na posavadní život svůj zpět. O B. Srdce, s Tvou láskou, bolestí a ošklivostí nad hříchy mými želim jich z útrob srdce svého a s milostí Tvou sobě umiňují, že všech dnů života svého, jichž mně ještě popřeješ, vynaložím, bych Tobě slovem i skutkem lásku a vděčnost svou dokázati mohl (a). Amen.

Věneček Marianský. Spolu s P. Ježíšem cítila a snášela i Maria P. všechny ty odpory, boje a pronásledování Jeho, avšak právě pracemi, utrpením, obětmi Jejími velkými osvědčila se i Její láska veliká k Bohu, s nímž nyní na věky nerozlučně spojená jest. Oslavena jest za to nyní v nebesích, kdež plna milosti ducha sv. Boha co nejdůstojněji zvelebují. Činilať dobře lidem, kdy a kde jen mohla; když již zde na zemi se přimlouvala za trpící, tím spíše to činí nyní v nebi, kamž

od Syna svého B. jest vzata. Tamť od Něho jsouc korunována stojí Bohu ze všech svatých nejbliž a požívá radosti nevyslovných. Na počest Srdce Jejího vřelým soucitem k trpícím oddaného a lásku svou k Bohu skutky osvěčujícího, a aby na přímluvu Její i naše srdce podobnou cností ozdobeno bylo, obětujme Srdce Páně 5 desátků vítězného růžence.

A. V.

Vzorové apoštolátu.

Úkladným zavražděním a krvavým odstraněním nenáviděné apoštolky křesťanské, vlastní své tehyně Ludmily neutišila a neukojila se vládyčtivost a pekelná zášť proti křesťanství ve srdci Drahomíry. Vidouc jak ono za vlády tak zbožného knížete prospívá a netroufajíc sobě veřejně mu odpor činiti, přemýšlela, jak by lstivě a tajně křesťanství zničiti, a hlavní jeho opory duchovenstvo i vlastního syna se světa sprovoditi mohla. K tomu účelu spojila se s mladším synem svým Boleslavem. Dne 27. září na den sv. Kosmy a Damiana přišel sv. Václav do Boleslavy na pouť, druhého dne přepadl jej zrádně Boleslav u dveří chrámových a pomocí svých sluhů jej zavraždil. Drahomíra, obdrževši výstrahu, že také o její bezživosti se jedná, opustila zem a prchla do Chorvat.

Teď zdálo se, že poslední hodinka křesťanství v Čechách odbila. Než nejvyšší dobrotivá prozíratelnost Božská zvolila sobě nové apoštolky, a to z rodiny vladaře samého. On sám, milostí Boží jsa dotknut, litoval a želel hoře napotom zločinu, jehož se byl dopustil. I přičinil se, pokud mohl, aby co provinil napravil. Pročež stavěl a okrašloval chrámy, zvláště pak hleděl nábožným vychováním svých dětí napraviti křivdy, jichž se byl proti křesťanství dopustil.

A také se mu to podařilo, patříť zajisté dítkám jeho jedno z nejslavnějších a nejkrásnějších míst v dějinách Českých. Mělť pak Boleslav 6 dítek, 3 syny: Strachkvasa, Boleslava (Nábožného) a Kristanna, jakož i 3 dcery: Střezislavu, Dúbravku a Miladu.

Jak zbožná musela býti jejich matka, která dle jedněch slula: Března, a dle jiných Božena, a byla prý dcerou českého knížete Stohovského: Krajslava, lze poznati a uznati z vychování, jakéž svým dítkám dala. Neboť 2 synové její, nejstarší a nejmladší, zřekli se světa, a vstoupili do řádu sv. Benedikta, onen Strachkvas složil sliby sv. v klášteře sv. Emerama v Řezně, a tento v klášteře sv. Markety v Břevnově.

Třetí pak, jenž po svém otci dosedl na stolec knížecí, tak byl horliv pro čest Boží, okrasy chrámů a rozkvět křesťanství, že si zasloužil příjme: „Nábožný.“ — A což teprv říci mám o ušlechtilých dcerách jejich? — Věru, zdá se, jakoby ona horlivost apoštolská, již jsme viděli a obdivovali při vznešené patronce naší, sv. Ludmily, jak v působení jejím v úzkém kruhu rodinném tak v účinkování jejím na stolci knížecím tak i v tiché odloučenosti od světa, pravím jakoby ta apoštolská činnost její i co manželky a matky i co vládkyně i co nevěsty P. Ježíše se byla dále rozvinula v tyto 3 větve v ušlechtilých a vznešených pravnučkách jejích: v Střezislavě, v Dúbravce a Miladě. Zasluhujíc tyto svaté, apoštolské sestry, bychom k zbožné úpomínce a počtě jejich jim zde také místo věnovali a k apoštolkám Slovanským je přidružili. Počínámeť první z nich, anaž slove:

20. Střezislava matka sv. Vojtěcha.

Nezachovalof se nám ovšem mnoho zpráv o životě a působení jejím. Avšak za to dávaf nám tím stkvělejší a výmluvnější svědectví o bohumilých cnostech jejích, o pravé a vřelé nábožnosti její veliký a vznešený syn její, náš oslavenec sv. Vojtěch. Či byl by se mohl právě v nejnebezpečnějších letech věku mladého, kdy vzdálen od rodičů trávil jinošský svůj život ve studiích v Děvině, uchovati od všech hrubých poklesků a prospívati denně ve všech cnostech vždy víc a více ku veliké radosti strýce svého Adalberta, arcibiskupa tamějšího, kdyby nebyl záhy v útlém mládí býval k Bohu veden a v nábožnosti cvičen? — Zajisté že mnohem byl povinován své dobré máti, anáž nepřestávala v srdečku jeho útlém vštěpovati a pěstovati seménka všech cností a vši zbožnosti. Tenť také nejkrásnější a nejstkvělejší pomník, jakýž matku po smrti krášlí a zdobí, když vychovala a k Bohu přivedla dívky své. Ona péče, již věnoval starostlivý otec na vychování dcer svých, neosvěčila se ani při Střezislavě býti marnou. Strávivši v nevinnosti a neporušenosti srdce dětinský věk svůj, dospěla v Bohumilou pannu. Byla-li dříve veliká péče otcova o ni, zdvojnásobnila se nyní, kdy se jednalo o budoucí stav její. Nemohlť zajisté starostlivý a upřímný otec komukoliv dáti ruku její, Urozenost rodu jeho žádala, aby ženich vznešeným původem se vykázati mohl a nábožnost dcerušky jeho mohla toliko po boku zbožného, počestného a zachovalého chotě cítiti se šťastnou. A hle Bůh jí takového dal. Bylť to muž bohabojný, zámožný jak na statech duchovních tak i na statech pozemských. Onť vyhověl požádkům, jež se tehdaž při zamýšleném sňatku z tak slavného rodu knížecího činiti mohly. Neb pocházel ze slavného a mocného rodu hrabat Ursinův a matka jeho byla sestrou vlastní římského císaře Jindřicha, tak že Slávník vévoda a pán na hradě Libickém, jakž se ženich tento nazýval, samého krále se dotýkal řadou pokrevností. Nebe požehnilo sňatek tento, r. 956. narodil se synáček, jemuž na křtu sv. dáno jméno Vojtěch. Jméno to mu bezpochyby proto dáno od otce, že by ho rád byl jednou viděl slavným bojovníkem, proto nazván Vojtěch tolik co: „Útěcha vojska.“ Ovšemť že státi se měl synáček jejich bojovníkem chrabrým a neunavným, ale bojovníkem Kristovým, vůdcem duchovním, knězem Páně, apoštolem horlivým. Proto Bůh chtěje takorůka okázati, že synáček jejich nemá sloužiti světu, ale výhradně a pouze jemu, seslal naň nemoc nebezpečnou, tak že zdála se všecka pomoc nemožna. Matka zbožná vědouc, že by marně hledala pomoci u lidí, hledala jí u Boha, polo-mrtvého synáčka odnesla do chrámu Páně, položila jej tam na oltář Rodičky Boží a prosila vroucně P. Marii, potěšení všech zarmoucených, aby na mocnou její přímluvu dítko to se pozdravilo a slíbila, že bude-li prosba její vyslyšena, obětovati chce synáčka svého P. Bohu a církvi sv. na službu. A hle! nebyla její důvěra zklamána, nebyla její prosba marná, Bůh uzdravil dítko a nadál je všemi vlohami a schopnostmi, jež slibovaly, až budou vypěstované a vyvinuté, zdobiti a krášliti jej co důstojného a pravého sluhu Kristova. Nezapomněla zbožná matka, co slíbila před P. Bohem, a proto starala se, se zbožným chotěm, aby již záhy v srdečko jeho útlé vštěpovány byly zárodky všech cností, předcházeli jej také ve všem dobrém příkladem svým. Neb jak Kosmas v kronice své dosvědčuje, panovala v domě jejich poctivost a spravedlnost, zářila v něm mravů počestnost a lásky upřímnost, otec stkvěl se láskavostí, a vlídnou ochotností ke všem, výmluvností a zákonův obeznaností, bylť on pravý otec chudých, utěšitel zarmoucených, přijímatel počestných a obrance vdov i siroteků. Jakými teprv cnostmi musela vynikati a zářiti se Střezislava, poznati můžem z toho, co jeden starý spisovatel o nich dokládá! „dobrý byl otec, lepší byla

máti.“ Bylať ona svatou v řeči i skutečích, horlivou v modlení, neocháblou v postech, pravou a milovanou matkou chudiny, vdov a sirotek. Jako pravá, křesťanská matka věděla Střezislava, jak mnoho záleží na výchování dítěte hned v útlém věku, a že by nemoudro ano hříšné bylo do neznámých neb nespolehlivých rukou lehkovážně synáčka na výchování dáti. Proto dlouho prosila Boha o dobrého učitele dítěku svému, a poradivši se s manželem svěřila je výtečnému a nábožnému knězi Rádlovi a nechýbala, jakž pozdější život synáčka osvěčoval. Že dítě za tak příznivých okolností, z tak dobrých rodičů poslé, v tak dobrých rukou vychovávané denně prospívalo moudrostí a milostí u Boha i u lidí, kdož jest, aby se tomu diviti mohl? — Avšak měl-li slib tehdaž Bohu učiněný v skutek přiveden býti, nemohl déle pacholík trvati doma, nýbrž aby hodným se státi mohl důstojnosti kněžské, musel se odebrati do ciziny na vyšší učení a sice na slavné tehdaž škole biskupské v Děvíně: Že starostlivá a upřímná matka propouštějíc synáčka svého do ciziny tak pečlivě vychovaného, neopomenula zajisté ještě jednou všecka dobrá svá napomenutí a povzbuzování mu na srdce klásti, že mu asi živě P. Boha před oči stavěla a ochraně Jeho jakož i Rodičky Boží vřele odporoučela, pochopí každá opravdivá matka křesťanská. Žehnala jej sv. křížem na cestu a ulevovala bolu svému v srdci nad odchodem jeho blahou útěchou a nadějí, že až čas studií uplyne, synáčka svého důstojností kněžskou ozdobeného spatří. Synáček také nezapomněl na napominání matčina, a dostav se do rukou znamenitého a výtečného učitele tamějšího Otríka tak prospíval moudrostí a cnostmi, že se stal miláčkem samého arcibiskupa děvinského, Adalberta, kterýž také na důkaz své lásky a náklonnosti jemu své jméno Adalbert při biřmování udělil. Znaje dobře slib, jež rodičové jeho Bohu byli učinili, přičinil se všemožně, aby se všemi vědomostmi a cnostmi obohatil, jež se na věrném a pravém knězi Kristově vyžadují; brzy předčil všecky soudruhy své jak rozsáhlou učeností, tak i duše spanilostí. Konečně ukončil se čas studií. Synáček měl se opět vrátiti do domu otcovského; Jaké tu bylo as radostné očekávání, může si každý z nás pomyslit. A ta radost, když upřímná matinka miláčka svého spatřila, ta potěcha, s jakou patřil šlechtitý otec na ušlechtilou radost rodu svého, upřímní bratří bratra svého, hrad Libický jakoby zcela jinou tvářnost na se byl vzal. Vše jen chtělo kol něho býti, vše jen chtělo s ním rozmlouvati. S jakousi větší úctou měli se k němu, vidouce v něm našťávajícího sluhu Páně, kteréhož štěstí ještě téhož roku se mu mělo dostat. Avšak šlechtitý pán Libický, milý a drahý otec Vojtěcha sv. nedočekal se slavnosti té, ještě téhož roku 981. odebral se na věčnost. Vojtěch sv. vykonav povinnost synovskou k zesnulému, milovanému otci, připravoval se k přijetí svátosti posvěcení na kněžství. S ním zajisté modlila se v duchu vroucně a zbožně matka jeho Střezislava, s ním konala skutky sebe zapírání a lásky křesťanské, a čím blíže přicházel den slavnosti té, tím více zdvojnásobňovala modlitby své za synáčka milého. Konečně přišel slavný den. Vojtěch sv. náležitě připravený, láskou k B. a lidstvu v srdci jatý, předstoupil před biskupa Pražského Dětmara, aby z rukou jeho svěcení kněžstva přijal. O jak tu plesalo srdce nábožné matce Střezislavě, když viděla touhu svou uskutečněnou, když viděla se u cíle přání svých, teď již ráda chtěla zemřít, viděla, že slib, jež Bohu učinila, se uskutečnil, věděla, že nábožný syn neopomene denně při oběti nejsvětější na spásu duše její pamatovati. Však šlechtitá paní, nábožná matko, posvátná apoštolko, ani netušíš, jakou ještě větší radost Pán uchystal tobě! — R. 982, tedy rok na to zemřel první biskup Pražský Dětmar. Kníže Boleslav, duchovenstvo a páni sešli se na Levém Hradci, aby volili biskupa nového. Ale cnost a svatost ži-

vota Vojtěcha sv. tak byla všem známa, že, když se počali raditi, kohoby na jeho místo měli dosaditi, všickni jako jedněmi ústy zvolali: „A koho jiného, než Vojtěcha!“ — A po celé zemi ozývala se radost mezi křesťany, že muž tak výborný stal se biskupem. Největší však ze všech radost musela míti asi zbožná Střezislava vidouc na tak vznešenou důstojnost v církvi povýšeného syna a vidouc, s jakou právě apoštolskou horlivostí úřad ten pastýřský zastává. Ač mladoučký, přec byl pravý pastýř oveček svých. Horlivě kázal, mnoho se modlil, a to co vídal v domě svých zbožných rodičů, také konal, nemocné obsluhoval, chudé k stolu svému brával a jim přísluhoval, zajaté od pohanů vykupoval. Druhý rok po vysvěcení na biskupství konal vznešený syn její apoštolské cesty po rozlehlém svém biskupství Pražském, k němuž patřila tenkrát i Morava a Slovensko. Zbožná matka provázela jej v duchu s modlitbami, až se opět šťastně a s pozhnaným výsledkem domů vrátil. Déle však již neměla prodlévati v tom slzavém údolí. Dosáhla zde více, než očekávati mohla, již jen přála sobě býti u nebeského Pána a krále, k němuž se také r. 987 odebrala, rozloučivši se s synem svým, anť při ní modlitby konal, usnula tiše v Pánu. Odešla za milým chotěm svým Slavníkem, a zajisté s ním i s Vojtěchem sv. bez ustání Boha v nebi zvelebují. Ó šlechetná máti, vznešená paní apoštolská! kéžby nalezlo se hojně v národě našem matek a paní, kteréž by tě sledovaly a nám nové Vojtěchy sv. odchovaly!

„Ženu statečnou kdo nalezne? (Jako zboží) dalekého a z posledních země koučín přivezeného jest cena její . . . Ruku svou otevírá nuznému, a dlaně své vztahuje k chudému. Ústa svá otevírá moudrosti, a zákon milostivosti jest na jazyku jejím. Povstávají synové její a za nejblahoslavenější ji vyhlásují.“

A. V.

Ku královně nebes.

Ty hvězdo jitřní ve hvězd kruhu,
Jež svatými ta zove země,
Shled, Panno, na bědného sluhu
A rozpni nad ním mru duhu,
Nakloň se ke mně!

Má duše žízní; — vlaha věčna,
Tvou přímluvou ji skropí jemně.
O Panno, přijmi prosbu z vděčna,
Byť skutky vbředly do bezděčna,
Nakloň se ke mně!

Bohdan Jelínek.

Maminko! pravím ti, až po pouti v Issoudunu budu chodit.

Jest tomu právě rok, co ctitelé Bohorodičky jakožto Paní nejsv. Srdce Ježíšova sbírali dárky, aby svou úctu k ní viditelným skutkem dokázali, a poslali pak do Issoudunu 2 krásné, té věci důstojné fábory s nápisem českým a latinským, aby zůstaly tam památkou duchovního účastenství čechoslovanských ctitelů Mariiných na velké lonské pouti k onomu místu. Že oprávněna jest důvěra v mocnou Paní nejsv. Srdce, jak se ctí v Issoudunu, sdělujeme případ, který vykládal časop. „Monatrosen.“

Julius Pichard, 9letý chlapeček, pocházel ze ctné, křesťanské rodiny nájemnické na statech barona Négre du Clat v Poudaultu, obce Neuvy-Pailloux. Jeho

děd, otec, matka a tetka, pak jeho dva bratři, Emil (16 let), Arnošt, (4 leta), jeho dvě sestry: Julie (6 let) a Marie (12 let stáří), jichž jsme se u přítomnosti faráře z Neuvy-Paillouxu a p. barona a paní baronky Négre du Clat na stav chlapce tázali, byli všickni projmuti citem díky za obzvláštní milost, jejíž předmětem byl malý Julius. Dověděli jsme se o něm následující:

Od 9. června 1873 nemohl více Julius choditi; toto zlo přišlo naň najednou po horečce. Nohy mu visely jako mrtvé, „byly jako z vlny,“ pravila matka, nemájíce pražádné tuhosti; chlapci to ale přicházelo, jak vyznal, jako by byly provazem přivázány, neschopny k službě; on nemohl ani se postaviti, aniž jimi dost málo pohybovati. Za celé tři dlouhé měsíce této nehybnosti se nic neprouedbalo, čím by se pomoci dalo, ani umění lékařské, ani zbožné modlitby špitálských sester z Neuvy-Paillouxu, ani jiných na tisíce vymyšlených prostředků, kterých láska mateřská vynalezla. Nohy nedostávaly vlády a že tudíž dítě volně pohybovati po venku se nemohlo jak zvyklé bylo, chřadlo den po dni.

Po ty 3 měsíce ničeho nejedlo, než trošku polívky a syru, a jinak sebou nehnulo, leč v náručí své matky, bylo smutno a žádná hra je netěšila více. Nadarmo mu slibovali, co jen mohli, aby je pohnuli k chození; ubohé dítě se nutilo, než — bohužel nešlo to, a všickni, co je viděli, pravili: „To dítě nebude jaktěživo choditi.“

V běhu měsíce srpna, mezi oktávem nanebevzetí Panny Marie radila paní baronka matce: „Zkuste devítidenní pobožnost k milé Paní nejsvětějšího Srdce, konejte ji na tu velikou slavnost dne 8. září; dosahují se veliké milosti skrze ni a vy obdržíte pozdravení se svého Julia.“ — „Račte míti pravdu, Madame,“ odpověděla matka, „já nežádám nic jiného!“ A v skutku podnikla matka v následující sobotu, dne 23. srpna pouť a nesla dítě s sebou.

Přišedši do Issoudunu, modlila se matka se vší vroucností ve velebné svatyni a žádala si mluvit s jedním z otců misionářů, aby se doptala, jak by jí devítidenní pobožnost konati bylo. P. Bandol, ředitel malého semináře, přijal matku a dítě, slíbil, že dá jednu mši sv. sloužiti ke cti Paní nejsvětějšího Srdce, a vybídl ji, aby se každodenně po 9 dní modlila 5krát Otče náš a Zdrávas Maria, a tu pobožnost aby svatým přijímáním uzavřela. Dítěti dal na krk škapulír Paní nejsvětějšího Srdce, kterýž by nikdy více neodložilo. Souhlasila s tím a oba se vrátili domů.

„A budete tu pobožnost konati?“ tázali jsme se matky.

„Ano budu tu modlitbu konati hned ráno, a sice se postíc,“ odpověděla matka.

„A ty, mé dítě?“ tázali jsme se nejstarší sestry.

„Já se budu modliti: Zpomeň o milá Paní nejsvětějšího Srdce,“ pravila.

V sobotu, dne 30. srpna skončila matka svou novenu svatým přijímáním, ale . . . uzdravení nenásledovalo. — „Matko!“ řekl najednou chlapec, „pravím ti, já budu chodit po slavnosti v Issoudunu, až se z té veliké pouti vrátím.“ On chtěl říci, že si tam jíti přeje. Tato slova chlapcova vzbudila všeobecnou pozornost, a nechala vysvítnout paprsek naděje. „Nuže, staň se!“ řekla matka odhodlaně, „já své dítě 8. září do Issoudunu ponesu.“ Toto předsevzetí se ale potkalo s mnoha velkými obtížnostmi, — leč srdce matčino nezná žádných obtíží, kdy se to o blaho dítěte jedná.

V pondělí dne 8. září odjeli — děd, matka a nejstarší dcera z Neuvy-Paillouxu. Matka držela Julia na klíně. Přišel do Issoudunu, musili před městem zastaviti a chlapce v náručí nésti. „Já,“ vyřkl později děd, „chlapce nesl od Minoritů až na náměstí Srdce Ježíšova t. j. asi 20 minut vzdálí, a dál jsem víc již nemohl.“

Není to v skutku žádná maličkost, dítě půl desáta roku staré v tlačnici lidu, jaká právě 8. září v Issoudunu byla, v náručí nositi; tato úloha byla srdnatosti matčině vyhrazena, jenž svého ubohého Julia do náručí vzala a víc jak půl druhé hodiny s ním na náměstí Srdce Ježíšova stála. Sem a tam smýkána v davu lidu, jenž se ke kostelním dveřím tlačil, čekala se svatou netrpělivostí, až poutníkům z Chateaurouxu dovoleno bylo vstoupiti do kaple nejsvětějšího Srdce. Unavena a plna starosti o své dítě seděla brzy na stupních před kostelem a držela dítě na kolenou, brzy ho kladla z jednoho náručí do druhého; na okamžik měla za to, že již na práh kostela se dostane, ale ten otevřel se, aby pouze vypustil četné poutníky z Bourgesu, a ona, zatlačena od zástupu, musí zpět na předešlé místo a jest jí čekati.

K této nesnázi přidružily se ještě jiné překážky. „Kterak myslíte s tímto nemocným dítětem vraziti do kostela,“ říkalo se jí; „co, milá paní činíte, jest spíš zlé než dobré; a vy samu sebe a své dítě do nebezpečení vydáváte.“ A právě překážkami těmi sesílena, odvětila: „Já tam musím, byť by mne to i život stálo;“ a vytrvala na svém místě se svým drahým břemenem.

„Mám za to,“ pravil děd, „má dcera zakusila pomoc od Boha, neboť nevím, jak jí lze bylo tak dlouho to vydržeti,“ a matka doložila: „mně to připadalo, jakoby blahoslavená Panna mé rámě podporovala.“

Konečně bila hodina, v kterou se kostel pro mnohočetné poutníky z Chateaurouxu otevřel. Bylotě 9 hodin ráno. Všichni, jenž na této pouti oučastenství brali, mohou říci, že jich to práce a vytrvalosti stálo, než se jim místa v kostele dostalo. Ke mši sv., která se v tuto hodinu sloužila, byli pozváni páni důstojníci vojenští, oudové katolického spolku a spolak sv. Vincentia. Monsiener Duquesnay, biskup Limožský, kázal. Zástup byl přčetný, než aby byl mohl všecken do kostela se vtlačiti. Velmi mnoho se jich marně namahalo — a mezi těmi byl i děd, jemuž při vši jeho touze nebylo možná se do kostela dostat.

Jako evangelická žena, která pro všechno všudy až k našemu Pánu se prodrati chtěla, protlačila se i matka se svým dítětem v náručí, provázena jsouc od své dcery, množstvím lidstva: řady ustupují, a ona vstupuje poboční lodí na straně evangelia a zůstává před kazatelnou státi. Ale vysílena od namahání, prosila pohledem, aby jí předce stolicí opatřili, ne pro ni, ale pro její ubohé dítě. Jedna paní, která právě před obrazem sv. Antonína Paduánského seděla, vzala laskavě ubohého chlapečka a posadila si ho na kolena. „Já v tom okamžení se tak šťastnou cítila,“ vypravovala později matka, „že jsem tuto mi neznámou paní z vděčnosti okolo krku vzala.“

Modlitby konaly se vřele a vroucně před obrazem Pání nejsvětějšího Srdce. Při odcházení ode mši sv. pravil maličký: „Maminko, já myslím, že dnes budu víc jísti. A v skutku, po třech měsících jedl chlapec poprvé něco víc. Den ušel, aniž se bylo co zvláštního událo. Julius chtěl všechno vidět a byl na loktech své matky svědkem celé slavnosti a průvodu.

Na zpáteční cestě do Neuvy-Paillouxu nebylo dítěti pranic lépe -- než matka upamatovala se na slova, která mluvilo: „Maminko, já budu chodit, až se vrátím z pouti.“ Na to v úterý, dne 9. září, přišel jim mlátící stroj a s ním dělníci z Ambraultu. Julius chtěl viděti mlátit. Otec ho donesl na pole a položil ho na slámu. „Toto dítě nikdy nebude chodit,“ pravili někteří dělníci. Tato slova zarmoutila ubohého otce, nebyla ale s to, zviklati ho u víře a on raději se oddal naději, že dítě brzy bude moci chodit, jak to samo předpovědělo, a aby zkoušku učinil, zvolal: „Julinku, pozor, vidíš tamhle jede vůz, vstaň honem!“ Vůz v skutku při-

jížděl s nákladem pytlů se žitem od strany chlapce. — Dítě v skutku sebou hnulo a pomohlo si poprvé za 3 měsíce na nohy a obrátilo se. Toť byla nekonečná radost pro otcovské srdce. Již nepochyboval, že se hojiti počíná, a že vláda do nohou přichází, kteréž za mrtvé měli. „Ano, ano, Julius bude brzy moci chodit!“ Vrátili se do dvora a tato veliká novina se všudy rozhlásila. Sestra Marie se chtěla sama přesvědčit, jak její malý bratr nyní nohama hýbati může, a pravila tedy: „Julie, kopni mne přede nohama, jako jsi to činíval před nemocí, kde jsi byl tak živý.“ Julius se usmál a dotkl se jí z radosti nohou. Matka prohlížela nohy a shledala, že se do nich teplo vrací a že krev přichází do oběhu a že se hojí poznenáhla. Na to ve středu bylo dítě tak silno, že pomocí chodítka, jak to u dítek bývá, když se učí chodit, se samo hýbati mohlo.

„Já musil plakat,“ pravil děd, „vida, kterak Julius choditi počíná.“ Ve čtvrtek mohl Julius již na okamžení rovně státi, v pátek mu podal ovčák ruku a Julius za ruku ovčákovu vedený šel. V sobotu podal mu otec hůl, a Julius o ni podepřen šel sám. V neděli, 15. září ráno, byla již i hůl zbytečná, Julius byl zcela zdrav. Jeho slova: „Já budu chodit, až se vrátím z pouti!“ vyplnila se na slovo.

Na poděkování vedla matka v příští neděli své dítě opět do Issoudunu. Tu již vesele a radostně kráčel chlapeček vedle matky pln touhy, milé Paní nejsvětějšího Srdce poděkovati. Dne 17. října přišel opět Julius s dědem, matkou a ještě dvěma osobama do zahrady misionářů nejsvětějšího Srdce a běhal u přítomnosti mnoha kněží, na důkaz, že po třech dlouhých, smutných měsících úplně ozdravěl —

V. Jonet, misionář nejsvět. Srdce.

Duše lidská jest nesmrtelná.

(Pokračování.)

25.

Ludvík XVIII. cíť, že síly jeho den ode dne ubývají, nemohl viděti žádného umíratí, aby nebyl velice zármutkem dojat. Myšlenka na blízký konec zarmucovala a děsila ho prudce; vzdor tomu ale mluvil jaksi se zalíbením o smrti. Smrt pana z Fontanes, který byl s ním jednoho stáří, živě naň účinkovala. „Naše zábava,“ vypravuje sám, „byla toho dne smutna a děsna. S černými myšlenkami šel jsem spat. Druhého dne přijal jsem návštěvu jednoho zo svých přátel z provincie nadvelitele Le Croniera. Já posud nemohl jsem nabýti své přirozené veselosti. On spozorovav moji zarmoucenost a dozvědév se příčiny její pravil: „Když již myšlenka na smrt vás v takové míře děsí, co byste teprv tu činil, kdybyste jako já viděl smrt osobně?“

„Vy jste viděl smrt?“ „Ano, anob aspoň občana z jejího království, strašidlo, přelud, stín — jakkoliv to chcete pojmenovati.“ „Víte, že váš žert jest méně než zábavný?“ „Ale já přísahám, že nežertuji!“ „Měl jste tedy zjevení?“ „Ano!“ „Vy mne děsíte a dráždíte k zvědavosti.“ „Jsem ochoten vás upokojiti,“ pravil plukovník. „Jest bílý den,“ odvětil jsem, „duchové nechodí v tuto hodinu, vypravujte tedy svůj příběh.“

„V roce 1792,“ vypravoval Le Cronier „tábořili jsme ve Verberie. Stany naše byly velmi nepohodlny. Na štěstí viděl jsem v poli opuštěný mlýn, v kterémž jsem se se svým sloužícím a s jedním setníkem ubytoval. Všichni tři položili jsme

se v prvním patře k odpočinku. Společníci moji usnuli již a já počínal dřímati. Tu zaslechl jsem temný hřmot, jakoby se zdvihaly zvolna a namáhavě zapadací dvěře (poklop); a skutečně nalezal se uprostřed podlahy poklop sloužící k sundávání moučných pytlů. Dívaje se tam spozoroval jsem něco bílého, co pomalu vystupovalo a pak u mé postele se zastavilo. Myslil jsem, že mne chce někdo ze společníků mých postrašiti; mluvil jsem — žádná odpověď; mluvil jsem opět — totéž mlčení. Netrpěliv jsa pohrozil jsem tomu zjevu, že ho zatknu, kdokoliv by byl. Hned chopiv se kordu vrhl jsem se na příšeru. Vše ale zmizelo a já narazil jsem se do zdi proti stojící. Setník procitnuv tázal se, co má ten hřmot znamenati. Já neměl času abych mu odpověděl, neboť ta bílá postava opět se ukázala, poznovu jsem ji oslovil a tentokráte odpověděla.

„Ona odpověděla?“ zvolal jsem celý udiven, „a jaký byl její hlas?“

„Byl jemný a polodušený. Pravila: Snad jsi o mně slyšel, jmenuji se François, byl jsem pekařem v Paříži a v r. 1788 v prvním revolucionářském povstání byl jsem od lidu zavražděn. Mlýn tento byl můj; sestře mé právo k němu se popíralo; chybí jí listina, která by právo její potvrdila. Řekni jí, že se taková listina nalezá u notáře ve Verberie. Řekni jí, že nečiní dobře, když dává staršímu synu svému přednost, že jí to přinese neštěstí, hude-li jedno dítě na útraty druhého odstrkovati. — To pověděvši zmizela. Můj kamerád slova ta právě tak dobře slyšel, jako já. Z rána stojíce přede mlýnem vypravoval jsem svůj noční zjev svým společníkům. Tu zastaví se malý vozík blízko nás; jedna ženština vystoupivši padla téměř bez sebe k našim nohoun. Spanatovavši se pravila, že jsem se jí v minulé noci ve snu objevil právě tak oděný, jako nyní; že jsem ji vybědl, aby přišla ke mně do mlýna a slíbil, udati jí, kde by nalezla svou chybící listinu. Na to vypravoval jsem jí svou rozmluvu s jejím bratrem; ona vyznala, že jest nespravedlna naproti svému druhému synu a umínila si, že bude s ním lépe nakládati. I šli jsme spolu k notáři do Verberie a nalezli v jeho úředovně dotčenou listinu.“

„A viděl jste skutečně, co mi vypravujete?“ ptal jsem se plukovníka. „Přisáhám“ odvětil, „vše ta jest nadpřirozená, k víře nepodobná, nemožná, ale pravdivá.“

26.

Před první francouzskou revolucí nalezal se mezi šlechtici, kteří obklopovali potomního krále Ludvíka XVIII., hrabě z Modeny, rozumný, všeliké nepravdy prostý muž, jemuž princ srdečně byl nakloněn. Tento spozoroval na něm v r. 1788 po několik měsíců neobyčejnou těžkomyslnost. V létě šel princ do Brunoy a sdržoval se tam samojediný s Modenou. Na procházce v zahradě vyptával se ho po příčině té trudnomyslnosti a zda-li by nemohl něco k odstranění jejímu učiniti. Hrabě upřeně naň pohleděv pravil temným hlasem: „Já jsem blázen.“ Na opětné vyptávání se zjevil mu, že ho ustavičně sužuje strašlivý sen. „Každou noc,“ pravil, „když usnu, hází to se mnou na loži, aniž bych mohl udati příčinu, odkud to přichází, a bývám trapnými ošklivými sny mučen a nejsem s to je zahnati. Jsou to zlé sny: Tonu v krvi a, abych ušel smrtelné ráně, přechám k ledu severní točny a objevím se často v Petrohradě na růžovém loži, anižby proto méně byla trápena moje obraznost. Kdyby,“ pokračoval hrabě s udušeným hlasem, „tyto strašné sny jen mne se týkaly, ušlo by to, ale ony týkají se toho nejsvětějšího, co pro mne jest na světě.“ „Koho?“ tázal se princ. — „Krále, královny, jejich osvětlené rodiny.“ — A mne? — „Vy, milostivý pane, zjevujete se mi také, ale vždy obklíčen s jasnou září. Vy plavete, jako já, v krvavém proudu, ale od sebe jsme odloučeni a vystupujeme na březích

daleko od sebe vzdálených.“ Opětně ujišťoval, že ty sny každou noc se opakují a jej tím více poděšují, any se vztahují na jednu událost z jeho mladosti.

Jeho matka byla totiž dobročinná a zaopatřovala chudé své krajiny osobně jejich potřebami. Mezi nimi byl chudý, zasmušilý, nemluvný vlach, jmenem Jacobi, který vždy se vzdaloval všech lidí, zábav, průvodů a služeb Božích. Pohled na jeho chatrč vléval ošklivost a bázeň. Každý se mu vyhýbal a odpíral všechnu službu, neboť sousedé jeho vůbec mysleli, že jest čarodějníkem, který zachází se zlými duchy, od nich a od jiných kouzelníků časem bývá navštěvován, a sváděli naň všechnu bouři, všeliké krupobití a neštěstí. Útrpnost hraběnky k němu nemohli pochopiti. Ta však nepřestávala dobrodiní mu činiti; když onemocněl, posílala mu po svých služebnících pokrmu, ba i sama večer ho navštěvovala. Jednou nemohla pro velikou bouřku k němu přijíti. K 10. hodině šla něčím neodolatelně puzeu dříve jak obyčejně do své ložnice. Zde přepadl jí nepokoj, cítila v sobě strašnou úzkost a domnívaje se, že by ji modlitba potěšila, poklekla před svým malým oltářem a vroucně k Bohu se modlila. V tom okamžiku udeřeno dvakrát prudce na zevnější dvěře jejího předpokoje — právě naproti klekátku se nacházejícího; místo, kde se modlila, bylo úplně tmavo, dvě na svícnu hořící svíce osvětlovaly ale předpokoj, tak že ustupující dobře mohl pozorován býti. Dle způsobu klepání nebyl to nikdo z její domácnosti; přece však vykřikla bázlivě a skoro nevolně „dále!“ Dvěře se otevřely a vstoupil Jacobi s tvářností zcela proměněnou, divokou a hroznou. Šel volným pevným krokem skrze pokoj a zastavil se na prahu modlitebny, jakoby hraběnku viděl. „Milostpaní,“ pravil, „hodina má přišla; více mne neuvíďte. Vaše dobrotitivost získala vám právo na moji vděčnost, tak že prvé než odejdu tam, kam přijíti musím, dříve vám chci za vaše dobrodiní poděkovati. Jsem sice chudý člověk, ale přece mohu něčím proukázati se vděčným za to, co jste pro mne byla učinila. Váš syn (taký jmenoval křestní jméno jeho) před časem bude zpraven o neštěstí, které potká Francii, a bude-li moudrý, může se zachovati, prvé než vypukne to neštěstí. Žijte blaze, milostivá paní; ten, který mne sem poslal a dole na schodech na mne čeká, pospíchá a tak jsem váš služebník.“ — Jacobi zmizel, jak vypravovala hraběnka; v tom okamžiku strašně udeřil hrom a hraběnka upadla do mdlob, z nichž byla probuzena zprávou, že chatrč Jacobiho zapálil blesk a že nebylo tělo vlašského kouzelníka k nalezení.

Princ Ludvík nemoha nikdy vystáti lehkověrnost činil vypravujícímu hraběti námětky; konečně ale doložil: „Doufám, že vaše hypochondrie brzo přestane a že, kdybyste měl někdy přijíti do Ruska, tam nepřijdete co přehající vypovězenec nýbrž co vyslanec jeho veličenstva panujícího krále francouzského a navarrského.“

Tak se skutečně stalo ale nikoliv jak tomu rozuměl princ: Modena našel v revoluci útočiště své v Petrohradě, kde vyřizoval diplomatické rozkazy, které mu posílal král Ludvík.

Trní a růže.

Od ♂ m. p.

Hrabě a selský synek.

Před některým rokem se kdesi na Moravě odbýval v krásný podzimní den hon. Střelců, honců a zajíců bylo dost. Pozvána všechna vůkolní šlechta. Hned po polední se učinila přestávka. Páni se rozložili na každém paloučku v lese — a posilňovali se trochu po tak namáhavé práci pro blaho národa a vlasti studenou pečení, pivem, vínem a chlebem. Hrabě * * * dal svého krásného psa na šňůře honci, selskému to synkovi, aby mu ho podržel.

Chasník stál, opřen o strom, a díval se jaksi smutně na pány, jak jim chutná maso v Boží pátek, kdy církev požívání masných pokrmů zapovídá. Hrabě * * * vida smutný pohled chasníkův, chtěl ho potěšiti a za střezení jeho psa poněkud odměniti. Vzal kus krásného chleba, položil na něj kus zvěřiny, přistoupil k chasníkovi, řka:

„Tu máš také, synku, kousek a pochutnej si!“

„Děkuju pěkně!“ pravil synek; chleba si podržel, pečení však dal hned před panem hrabětem psovi, řka:

„Tu máš — ty alespoň nebudeš z toho mítí hřích!“

Nenadálá rána.

Ve společnosti přišla řeč na tak nazvanou metempsychósi t. j. na nauku některých, že prý duše zemřelých se musí stěhovati do zvířat, než v místa blaženosti vejdou. Anamité k. př. věří, že v oslích se zdržují duše jejich šlechticů; proto stojí osli v Anamu (císařství v Asii) u všeobecné vážnosti; nikdo jim neublíží v nejmenším, a osli požívají tam nejrozsáhlejší svobody, smí volně po celém císařství se roztahovati. I u Němcův se našel mudrc (skoro bych řekl jiné slovo), jenž nauku o stěhování duší uvedl v soustavu; jméno toho mudrce, čili o . . . jest Grevell; kniha ta vyšla před některým desíletím v Lipsku.

V nadzmiňené společnosti někteří byli pro nauku tu, jiní však ji popírali. Tu chtěl spor rozhodnouti mladý mudrc, čili o . . . , řka:

„Cténé paní a pánové, nauka ta zakládá se na pravdě; pamatujiť dobře, že jsem já sám byl zlatým teletem!“

Domácí paní, rozumná to žena, mu odvětila:

„Mladý pane, dobře jste se zachoval; pozbyl jste jen pozlacení!“

Sedlák a liberál.

Sedlák, přibyv do města, šel vedle kostela, z něhož bylo slyšeti krásný — nábožný zpěv. Zůstal státi a poslouchal chvíli. Vida ho okolojdoucí mladý, pěkně vyšnořený pán, pravil mu:

„Líbí se vám, strejčku, to bečení těch opic v tom kostele shromážděných?“

„Že jsou tam opice? — A proč pak vy tam nejste?“

Zhejralec a panna.

Jakýsi zhejralý mladý pán, přibyv z velkého města na statek svůj, přehlížeje jeden ze svých dvorů, stal se pokušitelem hezké dívčice. Tato však, majíc Boha a věčnost na paměti, neohroženě pravila:

„Pane, toť proti Božímu přikázání! Snad přec také věříte v nebe a v peklo?“

„Bláhová, nevěř, co ti kněží kážou — toť klam!“

„Dovolte, pane, abych se dle tohoto Vašeho výroku řídila! Ač nejste knězem, tedy přec nevěřím to, co Vy mi pravíte!“

Dobře odbylý posměváček.

Ve společnosti chtěl se také mladý hlouček vyznamenati liberálností i moderní vzdělaností. V městě tom jest kapucinský klášter. Někdo ze společnosti uvedl řeč na jistého patera kapucina, že jest dobrým kazatelem.

„Dobrým kazatelem?“ prohodil pan liberál. „Kterak pak to možná — kapucini jsou sami osložrouti!“

Domácí paní mu pravila:

„Vy jste, mladý pane, zajisté ještě nikdy nebyl v kapucinském klášteře?“

„Nikdy!“

„Toť Vaším štěstím!“

„Proč?“

„Jsou-li kapucini osložrouti, Vy byste byl z kláštera nevyšel!“

Zpovědní tajemství.

Pater Jan Ogilleus, šlechtitný to Škot, z řádu tovaryšstva Ježíšova, byl pro vyznání katolické víry ku smrti odsouzen, a také r. 1615 v Glasgově ve Škotsku provazem popraven.

Když se ve výslechu na něho puritánský kacířský arcibiskup obořil:

„Proč nechceš tvrdošijně nic ze zpovědi vyjeviti? — Kdybych já ze zpovědi věděl, že někdo životu královu strojí úklady, hned bych to oznámil!“

Odpověděl mu srdnatý Jesuita:

„Proto se nemusí tobě nikdo zpovídati!“

Arcibiskup zblednul, zaskřípnul zuby, a rozpálen hněvem a nenávistí hřímál:

„Hned toho pátera pověste!“

Stejnou mírou.

Do jídelny velkého hostince vstoupil, s cigarkou v ústech, sklíčko na oku, mladý, samou moderní vzdělaností nadutý pán. Sklepník mu nabízel místo vedle kněze, jenž u stolu seděl.

„Já nechci sedět vedle hloupého popa!“

Kněz pravil zcela klidně:

„Dobře jednáte, pane, já zas nechci sedět vedle osla!“

Dobrá odpověď.

Za Bedřicha II. byl v Ermelandu biskupem jakýsi polský hrabě, jehož jméno mi právě nenapadá; bylť výtěčným polským básníkem, muž to nad míru vzdělaný a duchaplný. Bedřich II. si ho vážil a častěji jej i ku dvoru zval. Nicméně mu však přec některé statky, jenž biskupství patřily, vzal. Jednou král pravil biskupovi:

„Monssigneur, Vy mne v soudný den musíte vpašovati do nebe pod Vaším pláštěm!“

„Sire, nepůjde to!“

„Proč?“

„Ráčil jste mi velký kus mého pláště ustříhnouti!“

Obrana.

V hostinci v jednom městě v Německu sedělo mnoho hostů pohromadě: měšťanů, úředníků, katolíků i protestantův. Jakýsi moderní liberál měl sebou psa, na něhož pořád volal:

„Papeži, na! — Papeži, kuš, atd. atd.“

Přítomný kněz si toho nevšímal. Katolíci mu pravili:

„Proč pak se proti tomu neozýváte?“

„Co je mi do toho? My katolíci máme papeže v Římě; pakliže někomu za papeže stačí pes, co je nám do toho!“

Řekl to však hodně na hlas. Pan liberál přestal na svého psa volati: „Papeži!“

Argumentum ad hominem.

Poutníci se o polednách usadili pod lípami u zámku, aby pojedli kousek chleba a sýra, jež z uzlů vydělávali. Najednou jim z okna 1. patra volal pan vrchní, starý to liberál:

„Kdybyste vy lenoší, raději doma pilně pracovali a nemařili času běháním na poutě, udělali byste lépe!“

Jeden z poutníkův, maje v rukou růženec, pozdvihl jej, volaje zhůru:

„Dokud my chodíme s těmito, je Vám dobře; bylo by však s Vámi hůře, kdybychom vzali do rukou něco jiného — a kdybychom šli, místo na poutě, na Vás!“

Pan liberál se z okna ztratil.

Turecký soud.

U tureckého pašete vedl jednou stížnost stařeček na syna svého, že mu za výměnku dal vlhkou, nezdravou světličku v přízemí. Paša si dal toho syna předvolati.

„Jsi ty křesťan?“

„Jsem!“

„Dělej kříž!“

S třesoucí rukou znamenal oslovený čelo a ústa znamením sv. kříže, řka:

„Ve jmenu Boha Otce, i Syna —“

„Dost! — Vidíš, že jest Otec na vrchu a Syn dole? Hned dáš tvému otci světličku na vrchu, a ty půjdeš dolů — sic tě dám zavřít!“

Zpověď a zpovědní groš.

Roku 184 * jsem strávil milé půl hodiny se společností u † Christofa von Schmidta, kanovníka v Augspurku, spisovatele známých povídek pro mládež. Seděli jsme u stolu. Christof von Schmid, roztomilý to stařeček, nám vykládal, že ho před 3 nedělemi navštívil ze severního Württemberska katolický farář, a ten mu vyprávěl o cestě, již byl v jižním Württembersku konal. Přibyl do jednoho

města, kdež byli 3 pastoři a 1 katolický farář. Ohledal tamní kostely. Kostelník jednoho evangel. kostela poslal dceru, aby p. faráři ukázala kostel. U dveří v kostele stál kamenný sloupek a na něm byla přibita měděná mísa. Farář se ptal:

„Co pak je to?“

„No, toť mísa na odvádění zpovědního groše. Protestanté byli chytří, zpověď zavrhlí, groš zpovědní však podrželi!“

„Což pak Vy, má milá, nejste také protestantka?“

„Nikoliv, velebný pane; my 2 sestry jsme katoličky!“

„A otec?“

„Otec jest protestantem!“

„Jak pak to?“

„To se stalo, velebný pane takto: My 2 sestry jsme byly protestantky. Když jsme měly jíti ku konfirmaci, zavedl nás otec ku panu pastrovi, aby nás připravoval. Po první návštěvě jsme musili otci vykládati, čemu nás p. pastor učil. „Děti, to se mi nezdá býti dobře!“ Zavedl nás k jinému p. pastrovi. Zás pravil otec, že to není dobře; zavedl nás ku třetímu; i tu jsme slyšely zas něco jiného. „Děti,“ pravil otec, „ta poučení všech tří si odporují; víte co, já vás zavedu ku katolickému p. faráři, tam uslyšíte pravdu!“ Zavedl nás. Pan farář nás laskavě poučoval — my jsme to vykládaly otci; tomu se to líbilo; my jsme ho konečně prosily, aby chom směly ještě déle p. faráře navštěvovati, že chceme se státi katoličkami. Stalo se tak. My jsme složily vyznání katolické víry; otec zůstal protestantem. — Proto jsem Vám, velebný pane, pravila, že protestanté chytráci zpověď zavrhlí, zpovědní groš však podrželi!“

Vyznal víru svou i před židem.

V minulém století žil v Jihlavě řezník, jménem M., od něhož brával kůže Brtnický žid Lemmol. Jednou žid dlouho pro kůže nejel. M., zavolav synka svého, diktoval mu list ku Lemmolovi:

„Piš: Pochválen buď Ježíš Kristus!“

„Ale tatínku, vždyť je Lemmol židem!“

„No, a mám já snad proto předním svou víru zapřít? Jen piš:“

„Pochválen buď Ježíš Kristus!“

„Milý Lemmole, kůže visejí na půdě, přijedte si pro ně!“

M. N.

Neohroženost.

V Anglii káral jistý mnich, ovšem ještě před reformací, nemilosrdně poklesky velkých pánův. Hrabě Erlox mu hrozil:

„Dám tě hodit do Temže!“

„Pro mne — po zemi i po vodě jest do nebe stejně daleko!“

Blesk z čista jasna.

Vykládal mi jednou dr. Sebastian Bruner, v jehožto společnosti jsem půdne a noc ztrávil, že na své cestě po Německu přibyl také do universitního města Halle. Ztrávil prý večer ve společnosti mnohých tamních profesorův, učencův a spisovatelův — samých to protestantských vědatorů, k. př. Jindřicha Leo, pověstného historika a j.

„Toť se rozumí, že pánové mluvili také o katolicismu a že činili na něj vědecké útoky; ty jsem však všechny odrazil.“ Najednou pravil prof. dr. * * *:

„Ale to přec nemůžete upírat, že máte mnoho duchamorného v tom Vašem katolicismu!“

„Nevěděl bych co?“

„No k. př. to denní odříkávání breviáře, vždyť to musí ducha unaviti a umořiti!“

„I chraň Pán Bůh! Naopak, utkví duchu tak mnohé slovo, jež mu v pravý čas připadá. Tak k. př. když jste pánové mi mluvili právě všelicos proti katolicismu, napadlo mi slovo ze žalmu 118 (v. 85), jež se denně modlívám v Sextě (t. j. v šesté hodině).“

„Narraverunt mihi iniqui fabulationes: sed non ut lex tua.“

(Povídali mi nepraví básně: ale ne jako zákon tvůj.)

O odpustcích.

(Dokončení.)

3. K získání odpustků jest konečně potřebí, býti v stavu milosti Boží.

1. Odpustky, jak už vůbec do syta známo, jsou odpuštění **ne** hříchů, nýbrž odpuštění časných trestů po dosaženém odpuštění hříchů a trestu věčného, jež se ve sv. zpovědi uděluje. Rozumí se samo sebou, že Bůh nemůže odpustiti časného trestu tomu, jenž zasluhuje trest věčný, to jest tomu, jenž má na sobě hřích těžký, neb smrtelný (třebas jen jedinký), nebo jiným slovem: že nemůže získati odpustků ani nejmenších, kdo není v stavu milosti Boží, kdo není aspoň bez těžkého hřichu. Hříchy všední, zejména ze slabosti neb křehkosti lidské pošlé, nezbavují nás docela milosti Boží, toliko ji umenšují, a zapotřebí jesti, častějším jich oželením a vzbuzením lásky k Bohu milost Boží v sobě zachovati a oživiti; však ale hřích těžký, třebas jen jedinký, zbavuje člověka dokonce vši milosti Boží, člověk jest pak v stavu nemilosti Boží nebo hněvu Božího tak dlouho, dokud mu hřích (ve sv. zpovědi) odpuštěn není. Lituje-li však dokonale hřichu svého v tom pevném předsevzetí co nejdříve možná se zpovídati, připravuje se na přijetí odpuštění hříchů a milosti Boží a takto připraven schopným se stává odpuštění trestů časných nebo-li odpustků; ano není-li mu možná více se zpovídati (při náhlé smrti), nabývá dokonalou lítostí i odpuštění hříchů a milost Boží. Nemožnost však musí býti nezáviněná a nepředvídaná; neboť kdo by celé neděle ba měsíce v stavu hříšném setrval, byť i litoval hříchů a umínil si jíti k sv. zpovědi ale nejde, co nejdříve možná (ne-li hned toho samého dne, když upadl do těžkého hřichu, aspoň druhého neb třetího dne aneb je-li prací zaneprázdněn nejméně budoucí nedělí neb svátek, kdež se prací zaneprázdniti dát nemá), ten trvá dobrovolně v stavu těžkého hřichu: a kdyby ten pak po nedělích, po měsících (byť i pojednou, náhle) měl skonati, kde ovšem už nemůže se více zpovídati, tuto nemožnost však sám zavinil, protože mu po celé neděle ba měsíce možná bylo jíti ku zpovědi, aneb ležel-li nemocen, kněze si zavolati; — takový hříšník tedy, jenž se zpovědi otálí, třebas i litoval hříchů svých (dokonale jich zajisté nelituje, sice by šel co možná nejdříve ku zpovědi) není ani připraven ještě ku přijetí odpuštění hříchů, tím méně dosáhnouti může v tomto stavu odpuštění trestů časných, čili odpustky.

Zkrátka a jedním slovem: Odpustky (třebas i částečné jen, či odpustky neplnomocné, odpustky i několik jen dní) získají jenom křesťané nacházející se v stavu milosti Boží (jsoucí bez těžkého hřichu), aneb (když se hřichu těžkého dopustili) již již se připravující k sv. zpovědi.

2. I všední hříchy jsou nicméně hříchy, a zasluhují tresty (ne sice trest věčný, ale tresty) časné; rozumí se i tu samo sebou, že Bůh nemůže odpustiti tresty (časné) dokud hřích (všední) odpuštěn není; jen že všední hřích Bůh snáze odpouští i mimo sv. zpověď, a sice vzbuzením lítosti, ovšem s tím předsevzetím, že ten hřích, ač všední, více dobrovolně neučiníme; kdoby toto předsevzetí neměl, neměl by také pravé lítosti, a Bůh by mu ten hřích ačkoliv jen všední jest, neodpustil. Z toho jde, že k získání odpustků potřebí jest, každou náchylnost ke hřichu, i k **všednímu** hřichu v sobě potlačiti a odložiti; kdoby měl (tajnou) nějakou náklonnost k chybě sebe menší (k. p. rád o sobě a svých zásluhách mluvit s chloubou), a nemínil ji odložiti upřímně a opravdově, nezískal by docela žádných odpustků.

Upřímnosti a opravdivosti je sice ve všem potřebí,* zejména ve vyhledávání spasení věčného, tudíž ve svátosti pokání, obzvláště ale ve vyhledávání odpustků; pročez skoro vždy znějí slova náměstků Kristových v říši odpustky udělujících takto: opravdově kajícím (vere contritis), což znamená nejen pravou lítost a upřímné předsevzetí polepšení, nýbrž i ducha kajícího, jevícího se v častých modlitbách a v konání dobrých skutků. Z toho ze všeho viděti, že odpustky, zvláště plnomocné odpustky získati není tak snadnou věcí, a že snad mnohý křesťan domýšlel se účastným býti plnomocných odpustků, ale žádných posud nezískal, poněvadž se mu nedostávalo pravého ducha kajícího, zvláště pravé lítosti; neb jak praví sv. Kateřina z Janova: „Lítost, jakáž se k získání plnomocných odpustků požaduje, jesti hrozně těžká věc.“

Ostatně nemá nás nesnadnost získání plnomocných odpustků odstrašiti, naopak touha naše po nich musí tím větší býti; neboť kdo pak skutečně tak šťastným jest, že získal těch plnomocných odpustků (třeba jen jedinkých) v plné míře, ten nabyl věru nejdražší poklad pro království nebeské. A odkud to může kdo věděti, zdali získal plnomocných odpustků? Odpověď: Pakli všechny podmínky k jich získání řádně vyplnil, zejména, pakli „opravdově kajícím“ jest: úplně se polepšiti přičinil, každého i nejmenšího hříchu a každé příležitosti ke hříchu upřímně se vystříhá a pravou lítostí nad spáchanými hříchy (i všedními také) naplněn jest.

Nesnadná to sice věc, ale nikoliv nemožná: Bůh se svou milostí všecko usnadňuje, jen když člověk také sám, seč síly jeho stačí, se přičiní.

Dodatek. 1. K získání plnomocných odpustků žádá se skoro vždycky též vykonání správy Boží, totiž sv. zpovědi a sv. přijímání; jenom tím, kdož každého týdnu se zpovídají, poskytuje se (jako na odměnu této obzvláštní horlivosti) ta obzvláštní milost, že získají plnomocné odpustky mezi týdnem připadající na pouhé sv. přijímání beze zvláštní zpovědi (kterou bez toho v týdně vykonali a — rozumí se — v stavu milosti Boží se zachovali, nebo kdyby v stavu milosti Boží nebyli více — kdyby těžkého hříchu se byli dopustili — pak by ani k sv. přijímání přistoupiti nesměli, museli by se dříve zpovídati). Tato zmíněná zpověď týdenní (jež má to udané privilegium — výsadu, výhodu) počítá se ne každých 7 dní, nýbrž každý týden, třebas mezi jednou a druhou zpovědí uplynulo i 12 dní, jen když je to každý týden, k. p. kdo v neděli nebo pondělí prvního týdnu se zpovídal, nemusí zrovna zase v neděli nebo pondělí druhého týdnu se zpovídati, může to třebas i v sobotu druhého týdnu činiti; nemůže však, kdo v sobotu prvního týdnu zpověď vykonal, čekati až na druhou neděli nebo docela ještě déle, protože by ten po jeho sobotě následující týden celý beze zpovědi byl, a tu zmíněné privilegium přestává. Příkladně stůj zde takto: 1. týden: v neděli, 2. týden: (třeba) v sobotu, teď ale musíš nejméně soboty se držeti; můžeš sice dříve se zpovídati ale ne později, po sobotě, tedy asi 3. týden třebas hned zas v neděli (tedy 2 dni za sebou v sobotu za minulý týden, v neděli za týden nastávající) nebo v pondělí atd. nejméně zase v sobotu; a takto po celý rok: každého týdnu jednou v jakýkoliv den. Kdo se zpovídá jen za 14 dní jednou,* neb docela jen měsíčně jednou, ten získá plnomocné odpustky jenom v den své zpovědi (a s ní spojeného ovšem přijímání), ne však jiný den neb svátek na to následující na pouhé sv. přijímání, jež mu zpověduš dovolil . . . ne proto že by nebyl v stavu milosti Boží (neboť pak by nesměl

*) Ve Francii a v jiných zemích, kde málo jest zpovědníků, zmíněné privilegium platí i na zpověď ve 14 dnech. bis in mense, dvakrát za měsíc vykonanou; u nás však nikoliv.

ani k stolu Páně přistoupiti), nýbrž proto, že udělovatelé odpustků (papežové) výslovně žádají zpověď a přijímání, a sv. Otec Klement XIII. 9. pros. 1763 promínul předepsanou jinak zpověď jenom těm, kdož každého týdnu se zpovídají. A předce i tito horliví musí k získání odpustků jubilejních i zpověď ještě vykonati, takže by ani oni na pouhé přijímání jubilejních odpustků, které se pravidelně v 25 letech neb i mimořádně udělují, nezískali.

2. Mimo zmíněný způsob (každého týdnu se zpovídati) jesti žádajícímu odpustky potřebí, v ty dny, kde odpustky (plnomocné) uděleny jsou, se zpovídati, buď ten samý den ráno, nebo večer (odpoledne) před tím a primis Vesperis od prvních nešporů*) (v listopadu, prosinci, lednu po 2. hodině, v únoru po $\frac{1}{2}$ 3, v březnu, říjnu po $\frac{3}{4}$ 3, v dubnu, září po 3. hodině, v květnu, srpnu po $\frac{1}{2}$ 4, v červnu, červenci po 4. hodině); snad stačí vůbec odpolední zpověď, žádným pádem ale před poledním se zpovídati, na to druhý den (odpustkový) přistoupiti k stolu Páně. Neboť zpověď jesti už jedna z těch podmínek odpustkového dne, podmínky ty ale mohou se teprv tu dobu plniti, kterou odpustky začínají.

3. Je-li více odpustků v jeden den k získání, stačí jedno sv. přijímání (kteréž se bez toho ani nesmí opakovati v jeden den) a tudíž i jedna zpověď; ostatní ale podmínky, zejména návštěva kostela a tam modlitba na úmysl sv. Otce musí se tolikrát opakovati, kolik odpustků získati kdo může a chce. A i ta modlitba na úmysl sv. Otce (za povýšení církve sv., za rozšíření víry katolické, za vyhlazení kacířstva, za svornost mezi knížaty křesťanskými, za všeobecné potřeby celého křesťanstva) nemusí býti právě ta v knížkách modlitebních naznačená, ani právě 5krát Otče náš atd. stačí jedinký Otčenáš a Zdravas, jen když se nábožně vykoná „na úmysly sv. Otce“ a třeba si někdo nemohl hned na všechny ty úmysly zpomenouti; — ale ten Otče náš atd. musí se tolikrát opakovati, kolik je odpustků k získání. Nad to můžeme jen jedinké odpustky (plnomocné) sobě samým přivlastniti, ostatní všechny musíme obětovati duším v očisti buď vůbec všem, neb jednotlivým zejména. Dobře jesti, všechny všude odpustky a dobré skutky a modlitby duším v očisti obětovati skrze ruce Panny Marie (jest to tak zvaný „hrdinský skutek lásky“ k dušičkám), neb i na tento skutek pobožný mnohé odpustky uděleny jsou.

Závěrek. Ze všeho zde uvedeného jest vidno, že odpustky zvláště plnomocné v skutku jsou drahocenným pokladem v církvi Kristově, že však tak snadno je získati nelze. Potřebí jesti ducha kajivosti dokonalé, úplného se odloučení ode všeho co hříšné jest a ke hříchu vede, potřebí jesti mnohé pozornosti na všechno co se těch kterých odpustků týče, potřebí jesti dlouholetého se cvičení v získání odpustků, aby se jaksi přivyklo na všechno to potřebné konání podmínek. Ovšem ale zase, kdo tak šťastným je, že získal si zručnost ve vyhledávání plnomocných odpustků v plné míře, našel nepřebornou „studnici vod prýstlicích do života věčného.“ Pročež zde ještě něco na ruku takovým duším. 1. Chceš se odříci všeho, co by jen dost málo mohlo Boha uraziti? a vší náklonnosti ke hříchu? a vší marnosti i duchovní? Pakli ne, tedy se ani nepřičiňuj k získání odpustků — ničeho

**) Pakli totiž odpustky od prvních nešporů začínají, což obyčejně bývá o slavnostech nebo o dnech Páně, Panny Marie a Svatých (třebas nebyli zasvěcené svátky) ne však o obyčejných nedělích, k. p. 1. neděli v měsíci odpustky plnomocné; tu se musí ta zpověď v neděli ráno konati, neb odpustky nedělní nezačínají v sobotu odpoledne; nebo 6 neděl alojsiánských, neb 7 neděl ke cti sv. Josefa; leč by někomu docela nemožno bylo v neděli ráno se zpovídati, tomu snad stačí sobotní zpověď večerní; jistoty však nemá!

bys nezískal. 2. Chceš setrvati ve vykonávání modliteb s odpustky obdařených každého dne? po celý měsíc? A kdybys zapomněl po celý den v noci z lože vstát a se je pomodliti? a kdybys někam cestoval, modlitby zmíněné s sebou vzít a věrně i na cestě neb na noclehu konati, jak předepsáno? Kdybys jen jeden den vynechal neb zapomněl neb nemohl modlitbu s odpustky spojenou vykonati, již bys nezískal v plné míře odpustků žádaných. 3. Chceš to vše konati pozorně, pobožně, skroušeně kleče (když to předepsáno) ne jen na chvat, abys s tím už brzo hotov byl? — Nuže dobře, tudíž vždy z rána procitna umiň sobě (měj úmysl), s pomocí Boží získati všechny možné odpustky, zvláště pak plnomocné; zaopatři sobě knížku odpustkovou (výborně poslouží: „Modlitby odpustkové“ od Fr. Krajského 1863 v Mladé Boleslavi. „Bratrstvo věčného uctění nejsv. Svátosti“ 1865 v Praze, „Čestná stráž“ a jiné, též ve „Škole“ Hlasatel odpustků). Chceš-li pak odpustků plnomocných získati, musíš měsíčně svaté svátosti přijímati, pak ale přístup k měsíčnímu spolku ustavičného sv. přijímání; chceš-li i mezi měsíční připadající odpustky získati, přijímej i na tyto dni sv. svátosti, nebo raději přístup k týdennímu spolku ustavičného sv. přijímání, a získáš i v tomto spolku nových a nových odpustků. Nevíš-li jak do toho, porad se s moudrým zpovědníkem, a on ti bude k ruce, tobě ku prospěchu a sobě — ku zásluze duším v očistci k vysvobození, k rozšíření králování nebeského, ke cti a chvále Boží, Panuy Marie a všech Svatých.

Hlasatel odpustků plnomocných v měsíci srpnu.

Obvyklé podmínky k získání pln. odpustků jsou: sv. zpověď a sv. přijímání, pak návštěva kostela neb kaple veřejné, a tam modlitba konaná na úmysl sv. Otce za potřeby církve sv.

Dne	
1	Sobota.
2	10. ned. po sv. Duchu. Sv. Alfonse Lig. Vůbec: v kost. PP. Redemptoristů (v Praze u sv. Kajetána ob. pod.)
—	Porciunkule. a) Vůbec: v kostelích PP. Kapucínů, Františkánů a Minoritů, kolikrátkoliv se dnes kostel jich navštíví (ob. pod.); b) Členové: 1) brat. modrého škap. k tomu ještě 2 odp., proto že spolu 1. ned. měs. (ob. pod.) Z; 2) brat. nejsv. Srdce Jež. (neb až bud. pátek bez zvláštní návšt. kost.) Z; 3) brat. sv. růžence, (návšt. brat. kost.) Z; 3. pondělí: Vůbec: ti, jenž hrd. skut. lásky k duš. vyk. (kaž. pond. stačí mše sv. bez přijímání) Z; 4. úterý: sv. Dominika řeh. : Vůbec: v kostelích PP. Minoritů (v Praze u sv. Jakuba ob. pod.); 5. středa: P. Marie Sněžné : Členové: 1) spolku: „živého růžence“ (ob. pod.) Z; 2) brat. škap. P. M. Karm. (kaž. střed. far. k.); 6. čtvrtek (1. měs.): Členové: 1) jednoty klanění se vel. Svát. a podpor. chud. kost. (ob. pod. s návšt. vel. Svát.); 2) modlit. spolku: „Maria P. n. Srdce“ (kaž. čtvrt. neb ned. ob. pod.) Z; 7. pátek: sv. Kajetána ř. Vůbec: u sv. Kajetána v Praze (u PP. Redptristů ob. pod.); tentýž den: sv. Alberta a) Vůbec: u Karm. na Hradě. v Praze (ob. pod.); b) Členové: 1) brat. škap. P. Mar. Karm. (far. kost. ob. pod.); 2) brat. nejsv. Srdce Jež. (neb již min.

Dne

9

ned.) Z; 3) apoštolátu modlitby (ob. pod.) Z; 4) brat. červeného škap. (kaž. pát. rozjím. o umuč. P.) 8. sobota.

11 ned. po sv. Duchu. 10. pondělí. Vůbec: ti, jenž hrd. skut. lásky k duš. vyk. (kaž. pond. podm. tamže) Z; 11. úterý. 12. středa: sv. Kláry řeh. p. a) Vůbec: v kostelích PP. Františkánů, Kapucínů a Minoritů ob. pod.); b) Členové: br. škap. P. M. Karm. (kaž. střed. far. kost. s ob. pod.); 13. čtvrtek: blah. Gertrudy řeh. a) Vůbec: na Strahově v Praze (ob. pod.); b) Členové: modl. spolku: „Maria P. n. Srdce“ (kaž. čtvrt. neb ned. ob. pod.) Z; 14. pátek: Členové: brat. červeného škap. (kaž. pát. rozjím.)

15. sobota: Na nebe vzetí P. Marie, a) Vůbec: v metrop. kost. sv. Víta v Praze (ob. pod.); 1) u Karmel. na Hradč. tamže (ob. pod.); 3) u PP. Redemtoristů tamže (ob. pod.); 4) ti, jenž se denně modlejí ráno: „Zdráv. Král.“ a večer: „Pod ochr. Tvou“ (ob. pod. bez zvlášť. návšt. kost.) Z; 5) ti, jenž se denně modlívali: Lit. Loret. (ob. pod.) Z; 6) ti, jenž nosíce při sobě křížky, penízky, růžence atd. pap. odp. obdařené, konají jisté modlitby a skutky dobré (ob. pod.) Z; 7) ti, jenž totéž činí, nosíce při sobě svěcený peníz sv. Benedikta (ob. pod.) Z; b) Členové: 1) spolku: díla k rozšiřování víry (ob. pod.); 2) jednoty mision. sv. Ludvíka (ob. pod.); 3) brat. Srdce P. Jež. (návšt. brat. kost.) Z; 4) br. škap. P. M. Karm. (far. kost.); 5) kongregace Mariánské (návšt. brat. kost. neb kap.) Z; 6) brat. sv. růžence (táž. pod.) Z; 7) brat. „dobré smrti,“ (táž. pod.) Z; 8) arcibr. nep. Srdce P. Marie (bez zvlášť. návšt. kost.); 9) brat. modr. škap. (ob. pod.) Z; 10) spolku ustav. ctění sv. Josefa (ob. pod.) Z; 11) arcibr. k potěše duší v očištění (ob. pod.) Z; 12) arcibr. drahoc. krvi J. Kr. (ob. pod.) Z; 13) spolku: „živého růžence“ (ob. pod.) Z; 14) spolku sv. Josefa z Arimathie na Skalce v Praze (ob. pod.) Z; 15) modl. spol.: „Maria P. n. Srdce“ (ob. pod.) Z; 16) brat. k uctění vel. Svát. pod ochran. sv. Ben. (far. kost.); 17) jednoty ustav. klan. se vel. Svát. a podp. chud. kost. (návšt. vel. Svát.)

16

12. ned. po sv. Duchu. Sv. Joachima. a) Vůbec: u Karmel. na Hradč. v Praze (ob. pod.); b) Členové: brat. škap. P. M. Karm. (f. kost.)

Sv. Rocha a) Vůbec: 1) v kostelích kong. mil. sester sv. Karla B. (ob. pod.); 2) v kost. PP. Kapuc. (ob. pod.); b) Členové: 1) brat. nejsv. Svátosti olt. (ob. pod.) Z; 2) spolku: „živého růžence“ (ob. pod.) Z; 3) brat. černého škap. (průvod brat. a ob. pod.); 4) brat. anděl. škap. (far. kost. s ob. pod.) 17. pondělí: Vůbec: ti, jenž hrd. skut. lásky k duším vyk. (kaž. pond. podm. tamže) Z; 18. úterý. 19. středa: sv. Ludvíka b. a) Vůbec: v kost. PP. Kapucínů, Františkánů a Minoritů (ob. pod.); b) Členové: brat. škap. P. M. Karm. (far. kost. kaž. střed.) 20. čtvrtek: sv. Bernarda op. a) Vůbec: v kost. řádu Cisterciáku (v Osseku a Vyšobrodě ob. pod.); b) Členové: modl. spol.: „Maria P. n. Srdce“ (kaž. čtvrt. neb ned. ob. pod.) Z; 21. pátek: Členové: brat. červeného škap. (kaž. pát. rozjím.); 22. sobota.

23

13. ned. po sv. Duchu. 24. pondělí: sv. Bartoloměje ap. a) Vůbec: ti, jenž nosíce při sobě křížky, penízky, růžence atd. pap. odp. obdařené

Due

konají jisté modl. a skutky dobré (ob. pod.) Z; 2) ti, jenž hrd. skut. lásky k duš. vyk. (kaž. pond. pod. tamže) Z; b) Členové: brat. „dobré smrti“ (návšt. brat. kost.) Z; **25. úterý:** sv. **Ludvíka IX.** kr. Vůbec: v kost. PP. Kapuc. Františk. a Minoritů ob. pod.); tentýž den: **Přenesení ostatků sv. Vojtěcha.** Vůbec: v metrop. kost. sv. Víta (ob. pod.) **26. středa:** Členové: brat. škap. P. Marie Karmel. (far. kost. kaž. střed.); **27. čtvrtek:** **Ranění srdce sv. Terezie.** a) Vůbec: u Karm. na Hradě. (ob. pod.); b) Členové: 1) brat. škap. P. M. Karm. (far. kost.); 2) modl. spolku: „Maria P. n. Srdce“ (kaž. čtvrt. neb pát. ob. pod.) Z; **28. pátek:** sv. Augustina a) Vůbec: v kost. PP. Augustianů (ob. pod.); 2) na Strahově (ob. pod.); b) Členové: 1) brat. modr. škap. (ob. pod.) Z; 2) brat. křest. matek (návšt. brat. kost.); 3) br. červeného škap. (kaž. pát. rozjím.) **29. sobota.**

30

14. ned. po sv. Duchu. Sv. **Rosy** p. Vůbec: 1) v kost. PP. Minoritů (ob. pod.); 2) ti, jenž se společně aspoň 3krát týdně modlívali 5 desát. růženec (ob. pod.) Z. Tentýž den:

Slavnost sv. ostatků. Vůbec: v metrop. kost. sv. Víta v Praze (ob. pod.); **31. pondělí:** Vůbec: ti, jenž hrd. skut. lásky k duš. vyk. (kaž. pond. pod. tamže) Z.

Mimo to mohou věřící v tomto měsíci získati pln. odp. a sice:

I Jednou v den sobě dobrovolně zvolený jakož i II. ty, jež jen jednou v roce se udělují, pak-li již v předešlých měs. na to pomýšleno nebylo: a) Vůbec: konají-li s určitými podmínkami některou tam uvedenou modl. a pobožnost, neb jsou-li b) členy některých tam uvedených spolků a bratrstev (viz leden str. 20 a únor str. 47 a 48.)

III. dvakráte a) vůbec: modlí-li se denně ráno: „Zdrávas královno“ a večer: „Pod ochranu Tvou,“ neb jsou-li b) členy: tam uvedených spolků (viz leden str. 20 neb únor str. 47.)

IV. každou neděli při konané pobožnosti 7 nedělní ke cti sv. Josefu neb 6 nedělní ke cti sv. Alojsia a V. na závěrku konané noveny ke cti nejsv. Trojice aneb Srdce P. Jež. (viz únor str. 48.)

VI. jako noví členové: v den přijetí neb přistoupení do spolků a bratrstev v měs. dubnu uvedených (viz duben str. 97.); VII. po každém sv. přijímání a

VIII. v hodinu smrti: a) vůbec: konají-li modlitby a pobožnosti předešle uvedené (viz březen str. 77 a květen str. 121), aneb jsou-li b) členy: uvedených spolků a bratrstev (viz březen str. 77 a červen str. 142.) A. V.

Zprávy a drobnosti.

Misie sv. v Borotíně. Pravdivá, proto že přirozená, to věc, že kde se činí útok, naskytne se i odpor. V naší době činí mocný útok nevěrectvo na všechno kladné náboženství, v první řadě na katolickou církev. A nejkvůli-
lejším způsobem odráží se ten útok zejména od lidu, jádra to národu, u příležitosti sv. misí. Ne bez důležitých příčin koná se v některých osadách sv. misie, tak jak asi

v Borotíně bez nich se nekonala. Pro farnost noví kazatelé, sestarali ale již ve svém posvátném úřadu předkládají lidu pravdy sice staré ale vždy jaré, člověčenstvo oživující, a lid sbíhá se z daleka, naslouchat věčným, opravdu oblažujícím pravdám. Tak to bylo i v Borotíně, a důstj. p. farář, pravý pastýř svého od Boha mu svěřeného stádece, nemohl více citů vděčnosti za tak hojnou žeň duchovní

utajiti a padl po posledním kázání, — loučení se misionářů, těmto v náručí hojné slze prolévaje, a veškerý lid spustil v hlasitý pláč. Jako dítě svému milovanému otci, své matce, nevěděl lépe své „zaplat Pán Bůh“ stvrditi.

Byla to ale také misie v tom Borotíně, kázal při ní i věkožizný Bůh, hromovládce: Jistý husar — ovšem toliko as 20 má na starosti — vzpíral se mocně navštívit shromáždění zbožných posluchačů, ač se svou ženou lehce se mohl střídati. Den 6. misie nalezen byl náhle mrtev, a poslední den jejího trvání byl pochován. — V neděli po službách B. — na den ss. Cyrila a Methoda — strhlo se strašné hromobití, když misionáři pevně ještě seděli ve zpovědnicích. Již řinčela okna krupobitím a celému okolí hrozilo strašné potlučení vší úrody zemské. Bodrý kostelník přiběhl před oltář Matky Boží, svolal lid, aby se modlil za ochranu proti povětrí, a sotva ukončili shromáždění modlitbu, t. zv. zažehnání mračna, všechno utichlo a celá bouře hnala se přes Vanovice k Letovicím, kde, jak známo, všechno strašně bylo stlučeno. Podivno, ve farnosti Borotinské nebylo ničemu uškozeno, toliko na polích jednoho katolíka z Vanovic, který se také nechtěl účastnit na misii, uznáv ale tu pohromu za trest Boží hned druhý den skroušeně přišel, docela přejinačen ve svém smýšlení a přistoupil ke správě Boží. Ze „Bůh nebývá posmíván“ byli všichni farníci úplně přesvědčeni. Nad míru povzbuzující jest to pro osadu, pakliže osoby vznešenější na veřejných pobožnostech se účastní; i toho se dostalo Borotínu, kde šlechtyní správce J. M., ač dnou velmi stížen, se svou rodinou příkladem byl farníkům v navštěvování misie. Zajisté ponese hojného užítu ono svaté símě v těch dnes do srdcí vložené a ta živá vděčnost k OO. misionářům jest již zárukou ochotnosti s kterou učiněná dobrá předsevzetí plniti budou. Budiž jméno Hospodinovo velebno za hojnost milostí, plynoucích ze sv. misii.

Bratrstvo nejsv. Srdce P. M. v Těšeticích. (Ze soukrom. opozdělého psaní.) — Již v březnovém čísle oznamovala veřejnosti zpráva, že apoštolátu modl. přivtělena farnost Těšetická a že se i zařizuje bratrstvo uctění nejč. Srdce P. Marie.

Od té doby uplynulo již několik měsíců a já jsem Vašnosti ještě nic nepsal, jak daleko jsem došel se zařízením a provedením svatého díla. Nyní konečně, když jsem s provedením obou nadřečených duchovních spolků dokona hotov, zasílám Vám zprávu; neb i právě odbyté svátky obou nejsvět. Srdcí mne pohánějí k tomu, abych zpravodáním vykonal skutek účty k nim. Obdržel jsem sice již v lednu aggregační diplom apoštolátu; ježto ale dle Vašeho laskavého poučení o povolení a kanonické zavedení bratrstva nejč. Srdce P. M. jsem měl teprv k veledůst. ordinariatu zadati, tož jsem chtěl s prohlášením apoštolátu počkat, až bych měl i druhou část předsevzetého díla připravenou. Dostali jsme příznivé vyří-

zení naší žádosti od nejdůst. ordinariatu v postě datované ze 4. března t. r., totiž aggregační diplom, dle něhož ale každý následující farář musí pro svou osobu obnoviti žádost o plnomocenství přijímatí údy, a kooperator smí co náhradník paně farářův to činiti.

V postě nebylo mi lze o provedení těch bratrstev mluvit, ješto byly již jiné předměty určeny, nýbrž až po velikonoce 2. neděli.

Jelikož jsem úplně poučení o těch bratrstvech již v dřívějších kř. cvičeních farníkům byl podal, tentokrát jsem jim jen sdělil, jaké kroky jsem činil k provedení, co znamená aggregace, jaký prospěch z toho farnosti i jednotlivcům — a hlavně na to jsem poukázal, že aggregací se stane účta k těm nejsv. Srdcím dědičnou — a již více z farnosti se nevytratí.

Údů nově přistouplých, totiž mimo ty, již jsou dříve již odjinud zapsáni, se až dosud přihlásilo k apoštolátu modl.: 260, k bratrstvu Srdce P. M. 234 i se starými jest jich na 300. Minim, že jest to při nevelké farnosti čítající 1900 duší dost hojné účastenství; mnohemu zajisté bude se zdáti neobyčejné! Sděluji tudíž, co mne v docílení tak velkého úspěchu podporovalo.

Ve farnosti byl spolek živého růžence tak rozšířen, že málo kdo bude, jenž by nebyl údem; ze soukromných sdělení jsem se přesvědčil, že větší díl živého růžence měli za povinnost všechno se modlívati, co na cedulkách růžencových stálo, tedy i 1 Otč. Zdr. Věřím k cti Srdce P. J. a 1 Zdravas k cti Srdce P. M. — Když jsem tedy zaváděl obě nadřečené bratrstva, nemusel jsem se obávat, že bych ukládal nové břemeno, nýbrž učinil jsem jen údy růžencové při tomtéž téměř vykonávání modliteb většího duchovního prospěchu účastny.

Nad to již byly obrazy obou Srdcí na bočních oltářích proti sobě, na něž jsem farníky poukázal, že ty obrazy jako by zvaly k vroucné účtě a důvěře k těm přelaskavým Srdcím. K těmto oltářům jsem pověsil zasklené diplomy a z druhých stran seznamu příslušných odpustků.

Pro zobecnění účty k sv. Srdcím jsem zavedl pro každou neděli a svátek jistou krátkou pobožnost odpoledne před požehnáním což opět se mohlo státi bez obtěžování farníků. Jeť zde totiž zaveden pořádek, že po každém k požehnání když se pozvoní velkým zvonek, počká se chvíli asi 10 minut. A ta nově zavedená pobožnost se koná právě v ten čas a trvá jen 8 minut. Pozůstává z následujících modliteb: Tři božské enosti, pak: k Srdci P. J.: 1 Otč. Zdr. Věř. „nejsladší Srdce Ježíše atd.“ a obětování zásluh dle cedulí (B Srdce Ježíše, skrze nepošk. Srdce P. M. obětuji . . .); pak k přečist k Srdci P. M. za obrácení hříšníků, zvláště v naší farnosti: 1 Zdr. „Maria bez pošk.“ „Zpomeneš o nejdobrot.“; pak: Modleme se za našeho . . . Pia 1 Otč. Zdr. Věřím „Otríhejž P. J. nejvyššího past. . . — Amen. † † †

Tolik o provedení. Musíme ovšem zdar podniknutého toho díla nejvíce připočísti milosti Boží a bohdá že mnohý úd též utěšeného vyslyšení svých tužeb se dočká.

Chronogram v předešlém čísle má správné znění:

SVATÍ CYRIL A METHODĚJ, SPRÁVUJTE NAŠÍ VLAST ČESKOSLAVSKOU!

Úmysl modliteb na měsíc Srpen :

Všemohoucí věčný Bože! obětuji Tobě všechny své dobré skutky a modlitby ve spojení s Ježíšem Kristem a všemi zbožnými a svatými dušemi v nebi i na zemi za všechno to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Srdci přeje, jmenovitě ale v tomto měsíci, aby církev bojující zvítězila proti newěře
a v dnešní právě den:

Den **ke cti** **Obzvlášť**

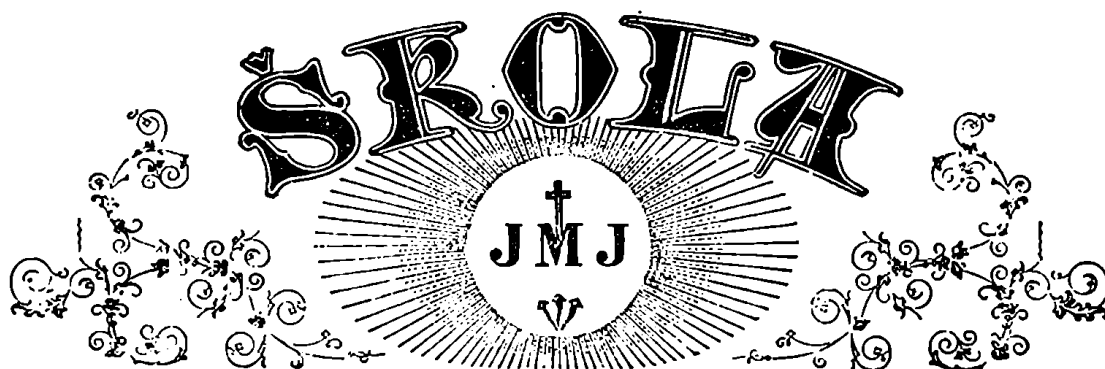
1. Olovů sv. Petra: za sv. Otce Pia IX.; za tělesné i duchov. zdraví horl. knězi.
2. Sv. Alfonse Lig., bisk.: za misionáře nejsw. Vykupitele; za uzdravení choré matky.
3. Nalezení sv. kříže: za dar vytrvalosti v dobrém boji; za + přibuzné; za + kněze přitele.
4. Sv. Dominika, zakl. ř.: za rozkvet kazat. řádu; za šťastnou hodinu smrti.
5. Panny Marie Sněžné: za rodiče a vychovatele; za svornost a pokoj v 4 farnostech.
6. Proměnění Páně: za nomosměcené kněze; za vytrvalost v dobrém předsevzetí.
7. Sv. Kjetána, zakl. ř.: za milost překonání 2 náruživostí; za dar kajícnosti.
8. Sv. Cyriaka a Joudry. muč.: za zdar snahám k povznesení učitelstva.
9. Sv. Romána, muč.: za zdar spasitel. podniku; za všcero našim modlitbám doporučené.
10. Sv. Bawřince, muč.: za ústavní chudobinské; za těžce zkoušenou na duchu.
11. Sv. Hilomény, p. muč.: za zbož. spolky panen; za těžce nemocného kněze.
12. Sv. Kláry, p.: za řeholnice sv. Františka; za posilu proti zlým naryškům.
13. Sv. Hypolita, muč.: za rozkvet katol. písemnictví; na poděkování za obdržanou milost.
14. Sv. Eusebia, kněze: za učiliště bohowědecká; za smíření 2 manželů; za bratra chorého.
15. **Manebenzeti V. Marie:** za cititele Bohorodičky; za svornost v rodině.
16. Sv. Joachima: za zbož. spolky křesť. matek; za zdar zamýšlené pouti.
17. Sv. Liberata, opt.: na poděkování za úrodu zemskou; za odvrácení hroziícího pohoršení.
18. Sv. Heleny, cis.: za probuzení horlivosti křesť. mezi vznesenými; za řád cisterciácký.
19. Sv. Ludwika, biskp.: za biskupy a kněze pro svůj úřad uvězněné; za 2 přátely.
20. Sv. Bernarda, ř.: za svornost mezi duchovními; za včasnou pomoc 2 rodinám.
21. Sv. Bernarda Ptol. ř.: za kněze arcid. Olomoucké letos své 25leté jubil. slavit.
22. Sv. Timothea, biskp.: za obrácení jistých hříšníků; za dar pobožnosti a vytrvalosti.
23. Sv. Filipa Ben., řeh.: za řád „sluhů Mar.“; za duchovní i tělesnou posilu knězi.
24. Sv. Bartoloměje, apošt.: za zdar misíím na Bláhobě; za 2 chudé úřednické rodiny.
25. Přenesení ostat. sv. Wojtěcha: za církev sv. mezi Čechoslovany; za + přitele.
26. Sv. Ludwika, krále: za zdar snahám příznivců práva a spravedlnosti; za kněze kneta.
27. Sv. Josefa Kal., zakl. ř.: za křesť. školy; za včasnou pomoc mnohým duchovním.
28. Sv. Augustina, biskp.: za povzbuzení vynikajících katol. učenců; za obrácení jistých farníků.
29. Sv. Rosy, p.: za zdar spolku křesť. panen; za ujednání míru ve Francii a Šp.
30. Sv. Raimunda, kn.: za živé i + údy kat. bratrstev; za křesť. vychování dítky.

M o d l i t b a.

Božské Srdce Ježíše! sřrže neposkvrněné Srdce Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly; ve kterých se usta-
wice na oltáři obětuješ. — Obzvlášť to všechno obětuji za všechny pravé údy církve
bojující, aby se rozhojnili k její obraně. Rozněcuj, o Spasiteli, jejich srdnatost a dodej
jim vytrvalost v boji sřrže nadějí jistého věčného vítězství. Amen.

Pane Ježíši zastřiž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce papeže!
Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši Rakouskou a vlast naši česko-moravskou!
O přeslablé Srdce Panny Marie, buď mou spásou!

Svatý Michale archanděli, svatí Cyrile a Metheode, orodujte za nás!

Božského Srdce Páně.

Ročník VIII. Září. Číslo 9.

Vyprosíš Mllostná kráLoVno AnDĚLů, ať zbaVen jest Cesty
kříže sVatý oteC Pius!

Anděl strážný.

Na palouku v stínu křoví
Na travičce zelené,
Ve spánku si dítě hoví
Vítím věnců umdlené.

Sladký úsměv v jeho líčka
Hrubky vlnadné vtlačuje;
Ano ve snu andělíčka
Nebeského spatřuje.

Andělka jenž s nebes výše
Na dítky vždy pozírá,
A jim rukou svojí říše
Nadpozemské otvírá.

Než hle! kdežto na anděla
Dítě zírá nevinné —
Vyplazí se zmij tu smělá
Ze křoviny ze stinné.

Již je dítě již je veta
Po zemské tvé radosti,
Ana tvoje jara leta
Otráví zmij v krátkosti!

Tu však v zlaté slunce záři
Objeví se mládenec,
Na spanilé jeho tváři
Zkvětá libý ruměnec.

On se ejhle zastavuje
U spícího děťátka,
Výkvět potřít' zabraňuje
Růžového poupátka.
Snímaje mu sladký spánek
S modřinkových očiček,
V bezpečný je vede stánek
Ve kruh drahých sestřiček.

Zda-li pak víš milé robě,
Jaký to as strážce byl,
Před zkázou jenž v oné době
Život tobě zachránil?
Zajdi tamto do doubravy
Květinkami poseté,
Andílka zříš obraz pravý
Na sosně tam stoleté.

Před obraz ten dítko moje
Zajdi v háj ten sosnový,
A tam díky vřelé svoje
Andílku vzdej strážcovi.

Zrcadlo lásky Božského Srdce Páně.

IX.

„Řekl šlakem poraženému: Doufej
synu, odpouštějí se tobě hříchy tvoji.“
(Mat. 9, 2.) Evang. na 18. ned. po
sv. Duchu.

Milosrdná láska B. Srdce Páně.

3. Láska B. Srdce P. nabízí se sama hříšníkům. — Pán Ježíš nejen že laskavě přijímal hříšníky, On dával se i od nich pohostiti, aby je pak mohl přijmouti do své církve, do království nebeského, jakž to spatřujeme na Zacheovi. Láska B. S. P. hledala jej, aby zachránila nejen Jej ale i skrze Něj mnoho jiných. Proto dal se Pán cestou vedoucí k domu jeho, proto vložil i prudkou žádost po spatření Sebe do srdce tohoto muže, proto pocítil jej svým Božským pohledem, svou nejlaskavější promluvou, a proto Zacheus nejen spravedlností úplně zadost učinil, ale i dokonalému následování P. Ježíše se oddal, radovalo se B. Srdce Jeho. Avšak Božský Spasitel dával i takovým hříšníkům milost obrácení, jenž přišli neb byli přinešeni k Němu, aby zdraví tělesné, dobrodiní časné od Něho obdrželi, a při tom na své obrácení a spasení ani nepemyslili. Onť je uzdravil na těle i na duši. Tak šlakem poražený dal se k P. Ježíši donésti, maje víru, že ho může uzdraviti, víra ta v milost B. Srdce povznesla se až k víře v Božství Kristovo, a to byla opět milost Srdce Páně. Šlakem poražený poškrvněn byl hříchy; aby došel jich odpuštění, darovala mu láska Srdce Páně i milost pravé lítosti.

Teď byl nemocný uspůsoben obdržeti hříchů odpuštění a také je obdržel. Přišel, aby došel zdraví těla, neprose ani o zdraví duše a obdržel oboje. Snad že obrácení tvé a zdokonalení požaduje velikých obětí a namáhání, ješto musíš výhost dáti hříšným osobám, místům a příležitostem, roztrhati pouta a řetězy hříšných navyklostí, vrátiti zpět jmění cizí a nahraditi učiněnou škodu, ale Srdce Páně dá ti potřebné milosti, abys to vše mohl (a) vykonati, jen když sám (a) budeš opravdu chtít.

Ó Božské Srdce Ježíše! učiň přec, abych v Tobě čerpal (a) zmužilost a sflu, lásku a milost k následování příkladu vznešených kajících, aby milosrdenství Tvé vždy nové vítězství a triumfy nad hříchem ve mně slavilo!

4. Láska B. Srdce P. přijímá na milost i spravedlivé kleslé. Příklad toho jasný dává nám apoštol sv. Petr. Byl on z prvních učeníků, jež Pán zavolal, byl zasvěcen ve všechna tajemství jeho Božského učení, byl nejbližším svědkem jeho zázraků, za nejvyšší hlavu v celé církvi od samého Spasitele povýšen, byl od Něho upozorněn na hrozící nebezpečnosti, posílněn Jeho tělem a krví, a přec — klesl tak hluboko a těžce, že svého mistra Boha zapřel, ano přísahou se při tom zaklínal. A jakže přispěla láska B. Srdce P. kleslému Petru? — 1. milost B. Srdce byla, že na zpěv kohoutův rozpomenul se Petr na předpověď Páně, a tím jakoby ze sna vyburcován, viděl a cítil hrůzu i velikost toho, co činil, 2. ještě větší milost B. Srdce byl pohled Páně, jenž mu duší projel, srdce lítostí zdtřil, a z očí slze lítosti a lásky vytlačil, při tom však k důvěře a naději pozvedl, aby nezoufal jako Jidáš, nýbrž z celé své duše se obrátil a znova se následovnictvím Jeho oddal. Láska B. Srdce P. udělila zkroušenému Petrovi úplné odpuštění a ospravedlnění, ano netrestala ho již více, nevyloučila ho z kruhu apoštolů, nevzala mu důstojnost a právo nejvyšší hlavy v církvi, nýbrž dovršila ji slavným ho uvedením ve primát, za troje zapření taktéž i troje vyznání lásky požadujíc. Posléze propůjčila mu tu zvláštní milost, že se Pánu a mistru svému svou smrtí na kříži podobným stal. To učinila láska milosrdná B. Srdce P. z kleslého Petra. Ó B. Srdce Ježíše! i těch jenž od Tebe milostmi obdařeni zase klesli, nezavrhuješ, nýbrž zvedáš je, starou lásku a přátelství jim podáváš a povznášáš je až k nejvyšším stupňům cti a důstojnosti v Svě říši: chválím Tě, zvelebují Tě a milují, děkují Ti se všemi sv. kajícíky a kajícníci a prosím Tě abys, jako jsi se slitoval nad nimi, i nade mnou se slitoval. Am.

Věneček Marianský. Také Maria P. chrání ctitele a ctitelkyně své, pakli těžce klesli, před zoufalostí a málomyslností, nýbrž zvedá je a přivádí k opětnému smíření se s Bohem, u Něhož jsouc Jemu nejbliž plna milosti Ducha sv. za ně oroduje. Onať jest uzdravení nemocných, ale také outhčištěm hříšníků, a vymáhá k ní se utíkajícím u svého B. Syna, jenž ji k Sobě do nebe vzal a tam ji korunoval, zdraví těla, ale hlavně a především zdraví duše. Obraťme se i my ve všech potřebách duše i těla k Ní, a na počest Srdce Jejého po obrácení a spáse hříšných toužícího, avšak i spravedlivých kleslých laskavě se ujímajícího, a za podobný dar srdce svého prosíce obětujeme Srdci Páně 5 desátků vítězného růžence. A. V.

Údolí liliové.

Předmluva.

Spravedlivý zkvete jako lilium a kvěsti bude věčně před Pánem.

Spis tento může nazván býti údolím liliovým k rozeznání od dílu předchozího, kterýžto název: růžová zahrádka, nese. Neboť jakož předešlý spis pojednává o mnohých ctnostech, co červených růžích v zahrádce Ježíšově vykvětlých; tak rovně tento pojednává o mnohých ctnostech, co o bílých lilích v údolí pokory od Pána Ježíše zasazených a milostí Ducha sv. hojně zvlažovaných. Neboť jak sv. Řehoř dosvědčuje, kdo ctnosti bez pokory shromáždí, prach nalezený nosí. O těchto lilích činí zmínku také nevěsta Kristova, pokorná duše, kterážto v písni Šalomounově ústy prozpěvujíc a srdcem se veselíc o navštívení a darech Ježíšových takto pje:

Milý můj (praví) mně a já jemu, kterýžto pase mezi liliemi. A na jiném místě: Milý můj bílý a červený, na prsou mých odpočívati bude. Jemužto chvála, čest a sláva na věky věkův. Amen.

Údolí liliové

ku chvále Boží a ku potěšení zarmoucených.

Lilie I.

0 trojím stavu života lidského.

1. Já jsem kvítek polní, a lilium údolí. Toť slovo Kristovo k církvi sv. vůbec; a ku každé zbožné duši zvlášť. Neboť Kristus jest spanilý ženich církve sv., hlava všech věřících, kvítek všech ctností, lilium v údolí, milovník pokory a čistoty. Kdo chce tedy Kristu sloužiti a ženichovi nebeskému se zalíbiti, vynasnaž se chyby své přemáhati, lilie ctností shromáždovati, zahálky se vystříhati, rád pracovati, knihy psáti, rukama se namahati ve všem což prospěšno a užitečno jest; často se modliti a s Bohem neustále se obírat, různicem se vyhýbat, svěrené tajemství přechovávat a o věcech cizích a neprospěšných mlčeti.

2. Vždyť zevnější háv bez vnitřné ctnosti málo prospívá před Bohem. Jestli nádoba zevně ozdobená a okrášlená ale uvnitř prázdná. Jakož z nádoby, v níž dobré a chutné víno se přechovává, líbá vůně vychází; tak ze zbožného a Bohu milého srdce zbožná a Bohu milá slova a činy vycházejí ku chvále Boží a užtku bližního. Protož bratře milý mívej často na myslí onen stav, v němžto se nalezáš, a ježž jsi sobě zvolil, bys Bohu zalíbiti se mohl a bližnímu činy a mravy svatými vždy byl vzorem. Neboť vše to bude před soudnou stolicí zjeveno, cokoliv dobrého anebo zlého jsi učinil. Neboť kdykoliv jíš a piješ, spíš a odpočíváš, a kamkoliv dle libosti své se pohybuješ; při všem tom jenom potřeby tělesné ukájíš a připodobňuješ se zvířatům nerozumným, kteréžto běhají, požívají pokrmu a nápoje naplňující žaludek svůj až jest nasycen. A bránil-liby jim v tom někdo, tu obořují se naň robama a kopytama, skřípají naň zubama a řívají řvaním brozným. Jim podobají se lidé, kteří pouze dle těla jsou živi, nestřídmí, lakomí, pyšní, zlobiví a svárliví, kteřížto Ducha sv. nemají a jedině za svými náruživostmi jdou.

3. Ale kdykoliv bdíš a se modlíš, čteš žalmy a písne prozpěvuješ, o Bohu a o svatých jeho; anebo kdykoliv se postíš a nepravostem odpíráš a bližnímu sloužíš; anebo hříchy své oplakáváš, jich želíš, upřímně jich lituješ a z nich se vyznáváš a za odpuštění prosíš, tehda činíš dílo Ducha sv. a žiješ podle ducha a zachováváš řád života Bohu milého a nábožného. Tu podobáš se svatým andělům v nebesích, kteří neustavně Boha chválí, jemu prozpěvují a chvalořečí a nikdy tváří své od něho neodvracují. Kdykoliv ale jsi oddán zlosti, pyše, na cti utrhaní, reptání, šalbě, lži, kdykoliv nad neštěstím bližního se raduješ a ze štěstí jeho se rmoutíš; anebo kdykoliv bližního ošidíš, a při všem jenom o vlastní prospěch a užitek dbáš; tehda následuješ ďábla, podobáš se zlým duchům pro zlobu a neřesti, jakých se dopouštíš. Neboť oni náruživostem a nepravostem svým úplně pouštějí uzdu, pokud jenom mohou je ukójiti: oni radují se z nešlechtnosti, neboť nejsou dobří a přičiňují se všemožně jiné omámiti a oblouditi. Protož život spravedlivých podobá se andělům, život lidí tělesných rovná se zvířatům a život pyšných přirovnán bude zlým duchům. Stráž se tedy všemožně služebníče Boží, bys v osidlo jejich neupadl, bys při posledním soudu nebyl od nich obžalován a zahanben.

Lilie 2.

Kterak Boha zbožnou chudobou chváliti máme.

1. Nuzný a chudý oslavovati budou jméno tvé o Pane. Kolikrátkoli v modlitbě a rozjímání pociťuješ nelibost, chladnost a nestálost, nesmíš hned zoufalství se oddávati aniž ustávati Ježíše pokorně o pomoc vzývati; nýbrž v prostotě ducha svého Boha chval, vzdávej mu díky, a tento veršík pro duchovní potěchu často opakuj: Nuzný a chudý chváliti budou jméno tvé o Pane. Neboť mnozí svatí a nábožní mužové bývali také někdy chladni a po delší dobu od Boha opuštěni, by naučili se trpělivosti a útrpnosti s jinými, zakoušením bolesti a nedostatku; a aby mnoho sobě nedůvěřovali v čas pobožnosti a Bohu oddanosti. Čítávej také často verš následující se žalmistou Páně: Já pak jsem chudý a nuzný, ale Pán jest spomocník můj. V Pána doufám, neboť on jest síla a spása má. Pravdivo jest, neboť všecko dobré pochází od Pána.

2. Protož nechtěj se vynášeti v rozkoši, aniž na mysli klesati jsi-li zármutkem navštíven: ale tak jakož se Pánu líbí tak budiž se vším cokoliv na tebe dopustí spokojen. Neboť nic dobrého sám ze sebe nemáš, ale všecko jest od Boha. Dává-li ti Bůh milost zbožnosti, září slunce na nebi, duše trá jest osvěcena a jako v bohatství jásá a veselí se. Ale bídně býváš oklamán, vynášíš-li se a pýše se oddáváš. Neboť sotva se komu tajně milost odejme a odstupuje-li od nevděčného; tehda bývá právě mdlý a slabý, bývá netrpělivý a v modlitbě nebývá stálý. Ty pak považuj to za největší dobrodiní, že Bůh tě nuzným činí, že tě ponižuje s vyvolenými svými; že trestá tebe metlou pro přestupky tvé tajné a nedbalosti tvé každodenní, bys nestatečnost svou poznal a nikdy sobě mnoho nedůvěřoval, jak vyznává sv. apoštol Pavel v listu k Římanům: Nechtěj, tak dí, vynášeti se, ale boj se. Velký zisk jestiž pro duši, málo sobě důvěřovati a všecko dobré úplně Bohu připisovati.

Lilie 3.

Kterak zbožní lidé neštěstím zkoušení bývají.

1, Radujte se spravedliví v Pánu. V nebi věčná panuje radost, v pekle ustavičná bolest, a na světě střídá se oboje do času, by lidé dobří i zlí byli zkoušeni. V letě jsou dny jasné a světlé, v zimě pošmourné a smutné: tak jest to i s duší nábožnou. Kdykoliv milost Boží do duše zavítá a ji osvěcuje, tu ona mnohé věci skryté poznává, veselí a raduje se rozkoší nevyslovnou, jakou pociťuje. Ale v čas pokušení, kdykoliv se jí milost zbožnosti odjímá, tehda jest duše chladna a ledova, rozum jest zatemněn a duch jest rozerván. Tehda jest především trpělivost nanejvýš potřebna a Bohu milá, ctnost tuží se protivenstvím a trpělivostí rozmnožuje se věčná odměna.

2. Ponižena očištěna bývá duše ranami, pýcha bývá potřena a mizí marná chloubka. Pokud duše v těle žije, bývá v obém cvičena, by víc a více prospívala v lásce ku Kristu. Velké to opravdu umění, velká ctnost, stálým býti ve štěstí i v neštěstí. Protož oslavuj duše má Pána v každé době; chval Sione Boha svého ve dne v noci, a hojnou nahromadíš sobě odměnu, u Boha v nebi i na zemi, a všechny věci budou tobě k dobrému, milé i protivné, dobré i zlé, radostné i žalostné. Proto také apoštol praví: Milujícím Boha vše prospívá k dobrému, a ničeho nebude se nedostávati těm, kteří se ho bojí. Blahoslavení, kteří ve všem plní vůli Páně.

Lilie 4.

O pravém milovníku Božím.

1. Milujte Pána všickni svatí jeho, velcí i malí; neboť velkého i malého on učinil. Pravý milovník Boží miluje pouze Boha, totiž Boha pro něho samého; nikoliv pro dobrodiní, jakéž od něho očekávati může, aniž pro jakýkoliv vlastní prospěch, aniž pro útěchu nebo odměnu, kterou získati může; nýbrž úplně a jediné pro neskončenou jeho dobrotu a neskončenou laskavost. Protož ku chvále Boží žalmista Páně často vybízí a opětuje: Oslavujte Pána, neboť dobrý jest; slovo toto sladké jest milujícímu. Ale říci: neboť věčně trvá milosrdenství jeho; slovo toto sladké jest zkroušenému srdcem, který hříchů svých upřímně lituje. Protož aby člověk křehký a chybám a hříchům podrobený nezoufal, přidává se: neboť věčně trvá milosrdenství jeho.

2. Ten ale více líbí se Bohu, kdo hlouběji se poníží a horoucněji jej miluje. Blahoslavený onen, který se za nejmenšího ze všech považuje, a který všeho se vystříhá o čem ví, že se Bohu nelíbí. Blahoslavený onen, kdo pro Boha aby se mu zalíbil vše z lásky k němu koná s čistým úmyslem, a cokoliv dobrého před se bere, všechno jediné a pouze ke cti a chvále Boží a k slávě jeho koná. Blahoslavený onen, kdo sám sobě nic nepřipisuje nýbrž všechno milerád Bohu obětuje, cokoliv od něho přijal.

Trní a růže.

Od ♂ m. p.

Zbraň.

Nestoudný mladík počal rozličnými řečmi pokoušeti, aby zbořil hradbu studu a bázně Boží ve hradu cnostné panny; sliboval to a ono, líčil, že přec není více dítětem, aby věřila těm bájkám o nebi, o pekle, o věčnosti, o soudu Božím atd.; že člověk žije jen jedenkrát, a že musí přece světa užívat, že svět není mučírnou, ani klášterem atd. atd.

„Už jste u konce Vaší moudrosti? — No, dobře, zejtra se budu víc modliti a postiti.“

„Proč?“

„Což pak nevíte, co praví Písmo (Mat. XVII. 20):“

„Toto pokolení (— zlých duchův) nevymítá se, jediné skrze modlitbu a půst!“

2.

Jiná cnostná panna při podobných útocích na čistotu panenskou počala se znamenati znamením sv. kříže.

„I nechte těch křížů — nač to?“

„Zamykám dvěře do srdce mého, aby do něho nemohl pokušitel!“

3.

Když i v Horních Rakousích směšné novotářství tak nazvaného starokatolictví strašiti počalo, přidal se k němu v jednom městýsi také jakýsi šosácký liberál. Pak se odstěhoval do Vídně, a tam prý jsou přec rozumní lidé, lidé osvícení, pokrokovilovni! Jedenkrátě jda vedle kostela sv. Štěpána, potkal krajana, jenž do Vídně za nutnou záležitostí přibyl. Osvícenec ho oslovil a mezi jiným se ho ptal: „Ještě jest v mém rodišti tolik bláznů?“

„Co jste Vy se odstěhoval do Vídně, už jich ubylo!“

4.

Dobře vychované děvče šlo z venkova do města, hledat si službu. Dostala službu ve velkém kupeckém domě. Páni se nepostili, do kostela nechodili, ba i čeládce v postní den masné pokrmy předkládali, a což ještě více, pán dokonce počal děvčeti namlouvat, aby přec měla rozum, a aby se nedržela té katolické víry, že na tu bez toho už nikdo nedrží, kdo vzdělaným slouiti chce, aby

se raději stala protestantkou. Když děvče odpíralo, pravil jí pán:

„Nebud blákovou — vždyť víra jako víra!“

„No, je-li tomu tak, jak milost pán praví, že je víra jako víra, tedy já zůstanu při své katolické víře; tak nepochybím, pravda?“

Bedřich II. a kvardian.

Po 7leté válce meškal Bedřich II. několik dní v Cleve. Dal si předložit seznam důchodů a vydání provincie. Nemálo byl překvapen, naleznuv ve vydání pokladny královských lesů znamenitou sumu klášterů Františkánův.

„Proč se vyplácí tato suma oněm mnichům?“ ptal se presidenta.

„Sire, jestli to nadace vašich předkův, aby se za ně ročně sloužily zádušní mše!“

„Což pak tato dávka nevezme konec? Kde jest ten klášter? Chci mluvit s kvardiánem!“

„Sire, klášter leží za parkem!“

„Půjdu tam o 3 hodinách! Oznamte to mnichům!“

V určenou hodinu šel král do kláštera. Mniši ho očekávali u fortny shromáždění. Spatřivše ho, zapěli Ambroziánský chvalo zpěv. Kvardian předstoupil před krále.

„Jste vy představeným kláštera toho?“

„Ano, Sire!“

„Vy dostáváte ročně z pokladny královských lesů velkou sumu peněz; proč to?“

„Sire, jestli to nadace vašich předkův; my jsme zavázáni sloužit za ně zádušní mše sv., aby duše jejich z očiště vysohozeny byly!“

„Moji ubozí předkové, že tak dlouho držáni jsou v očiště! — Nemohl byste mi říci, zdaž brzy z očiště nevyjdou?“

„Nemohu to určitě říci, Sire; jakmile se však dozvím, že z očiště už vyšli, nebudu meškati, abych to hned zvláštním poslem do Postupína Vašemu Veličenstvu ve známost uvedl!“ Král se pousmál a pravil presidentovi, jenž mu stál po boku:

„S tímto člověkem se nedá nic dělat: ten jistotně studoval u Jesuitů!“

Dobře odbyta.

V J. kryli tesaři střechu. Pacholek, sedě na střeše, podával jim šindele;*) jemu je podávala s půdy hospodyně; pacholek byl katolík, hospodyně byla nekatolička. Na katolickém kostele vyzváněli právě hrany; v touž dobu hnal pastýř po náměstí stádo, v němž mnoho dobytka mělo zvonce. Hospodyně pravila uštěpačně čeledínovi:

„Jakube, také by si mohli na vašem kostele vyzvánění tomu zemřelému ušetřiti, vždyť stádo vyzvání mu dost!“

„Paňmámo,“ odbyl ji pacholek, „vyste si mohla takové řeči ušetřiti, neb až vy umřete, nezapraská vám ani ten pastýř!“

Palcát.

Před několika lety odehrála se ve spojených severoamerických státech tato událost:

Katolický, pro svou horlivost a spolu pro svou milostnou veselost ode všech vyznání milovaný misionář přišel jednou do lesní hospody se sedlem na zádech; byloť tam právě mnoho lidí z rozličných krajin, a také rozličného vyznání.

„Kde pak jste nechal vašeho šimla, Reverend?“ ptali se ho mnozí.

„I zdechnul mi na cestě; proto si nesu sedlo, až si zas koně koupím!“

Přítomní dva kazatelové Methodistův (největších to odpůrcův katolíků), nemohli si odepřít tu radost, aby misionáře neškodlili; ptali se ho s úsměšky:

„Zdaliž pak jste Vašemu šimlovi dal také pomazání?“

„Toto“ — odvětil rychle veselý misionář, „pomyslite si: nemohl jsem k tomu přijíti — stalo se to hovádko před zdechnutím Methodistou.“

Ze všech stran zazněla pochvala i ode všech přítomných protestantů, jenž se horšili nad oněma dvěma nestydatýma. Ti umkli a brzy se vytratili.

Dobrý nápad.

Jeden z papežův, kteříž sídlili v Avignonu ve Francii (1309—1376), a sice Clemens V. (1305—1314) dojel ve skvostném povoze na královský dvůr v Paříži. Filip Krásný, jenž si rád z jiných smíchy tropíval, tázal se papeže:

*) Šindel nepochází z němčiny, nýbrž z řeckého: *σινδελ* *sindeles* = rozštípené dřevo.

„Vaše Svatost, také jezdil sv. Petr v tak krásném povoze?“

„Nikoliv, Sir; sv. Petr chodil pěšky!“

„A proč nechodí také Vaše Svatost pěšky, jako sv. Petr?“

„Sire, nyní to nejde; za časů sv. Petra králové pásli ještě stáda; tehdaž to šlo!“

Zahanbený učenec.

Veliký učenec Pico de Mirandola (v XVI. století), jenž byl v 16. roku svého stáří už doktorem bohosloví, lékařství a práv; jenž už co dítě měl tak ohromnou paměť, že, když se mu předčítalo 3000 rozličných slov, je pak odříkal po sobě v tomtéž pořádku z paměti, oznámil jednou veřejně, že bude odbývat disputaci o všem lidském vědění, aby ukázal, že všechno umí a že jest nepřemožitelným. Ku disputaci té přišel také docela prostý muž, a tázal se učenice:

„Kolik pak jest proseb v litanii?“
To Pico de Mirandola nevěděl.

Spravedlnost.

Měl-li za krále Bedřicha II. nějaký vážný úřad se obsazovati, musili se všickni ucházeti králi představit. Jedenkrát se představili 3, a sice jeden voják, jeden úředník a jeden pastor. Král se jich ptal, jaké že mají zásluhy. Voják pravil:

„Vaše Veličenstvo, já jsem ležel 20 let ve Spandavě (pevnost)!“

„Já jsem stál 25 let v královské službě!“ pravil úředník.

„Já pracuji už přes 30 let na vinici Páně!“ pravil pastor.

Král pravil:

„Voják 20 let ležel — úředník 25 let stál — pastor však přes 30 let pracuje; tedy tento obdrží úřad!“

Opatrnost.

Jednou se u Bedřicha II. ucházel někdo o úřad při královské komoře (finanční ministerství).

„Jaké on jest víry?“

„Vaše Veličenstvo, já jsem si udělal svou vlastní vířečku!“

„Nemohu ho potřebovat! kdo si dělá sám svou vlastní víru, dělá si také svou vlastní věrnost!“ („Wer sich machet sein Gläubchen — machet sich auch sein Treu'chen.“)

Důvěra a věrnost.

Před několika lety stonalo rodičům v Raabu milé dítě na smrt. Otec byl vyšší úředník, protestant, matka byla — katolička. Všecko lékařské umění nespomáhalo; lékaři sami vyřkli, že dítě brzy skoná. V skutku k večeru počalo dítě umírati. Lidské pomoci tu nebylo. Tu katolická matka, vidouc nebezpečnoství největší, uchváčena nesmírnou bolestí, padla před obrazem Panny Marie na kolena, a spínajíc ruce a prolévajíc proud slzí, prosila:

„Matko, drahá matko, nechej mně mé dítě!“

A protestantský otec, též uchváčen bolestí, padnul také vedle ženy na kolena svá a prosil, maje pevné předsevzetí:

„Pomož, matko, pomoz mému dítěti, a já chci — věřiti!“

Dítě, jenž už dokonávalo, najednou se ztišilo a otevřelo očka. Líbezný úsměv rozprostřel se nad jeho tvářičkou. Matka, vidouc úsměv ten, zkríkla radostí; vzala dítě do náručí a vinula je k srdci svému, aby je smrt jí nevyrvala. Otec, vida vše to, slzel. Jeho miláček se pozdravil, a otec dostal slovu: nedávno se v dómním chrámu Páně navrátil do lůna církve katolické.

Přepočítal se.

Ve Francii v kterémsi městečku žil bohatý občan, vdovec bezdítě, nemaje u sebe nikoho než bratrova syna, kterýž čekal na smrt strýcova, aby po něm statek děditi mohl. Najednou se strýc ztratil; všechno hledání ho bylo marným. An strýc nenalezen, ovšem nemohlo se bratrovci dědictví vydati. Trvalo to milému synkovi dlouho; šel k soudu, kdežto udal, že se mu zdá, že, dívaje se do studně viděl tam tvář svého strýce. Odebrala se tam komise. Sudí a všickni ostatní se dívali a dívali do studně, ničeho tam však neviděli. Mladík pravil, zíraje sám dolů:

„Vidíte támhle tvář strýcova!“

Sudí se díval opět, pak pravil:

„Vidíte-li tam Vašeho strýce jenom Vy, tedy také musíte věděti, jak se tam dostal!“

Mladík zatknut; mrtvola strýcova v skutku ze studně vytažena, a ve výslechu se pak mladík přiznal, že, nemoha

se dočkati dědictví, strýce do studně uvrhnul. —

Kam s tímto oblekem?

„Kam pak jdete s tímto oblekem?“ tázal se sv. Ambrož, biskup Milánský (nar. okolo r. 340, † 4. dubna 397; stal se Milánským bisk. 374) nestydatě oblečenou a jako páv pyšně si vykračující dāmu.

„Jdu do kostela!“ zněla odpověď.

„Člověk by měl naopak říci,“ odvětil sv. biskup, „že jdete na komedii aneb ku tanci. Zpátky, marnivá ženo! Přijdi na sv. místo, abys oplakávala své hříchy, ne však — abys Jezu Krista tupila a jiným lidem byla pohoršením!“

2.

Velmi dobré ponaučení pro ony malicherné duše, jež si na vyzdobení hlavy i těla tak tuze záležeti dávají, uděluje sv. Bernard následujícími slovy:

„Což pak Bůh hledí na šaty, a ne více snad na mravy? Právě tento útvar tvého oděvu jest znamením tvého zohyzdění ducha a tvých převrácených mravů!“ —

3.

S tím souhlasí sv. Jan Zlatoustý, říká:

„Přílišná péče a ozdobení těla ukazuje, že jest duše zohyzděna, a skvostnost oděvu na těle jest důkazem nahoty duše! Neboť nemožno, aby onen, jenž o duši pečuje, jakož toho hodna, a její krásy si vážití zná, po zevnitřní ozdobě toužil; jakož také nemožno, aby onen, jenž se se zevnitřní ozdobou příliš obírá, péči o vnitřní ozdobu nezanedbával!“

Nevrácené pozdravení.

(Z „Kath. Volkskalender für 1854 von A. Kolping.)

V Brienne-u ve Francii žil svědomitý pastýř, jménem Claude Rougemont (čti: Klód Ružmón). Sedě jedenkrát ku večeru pod stromem u silnice, pískal na svou píšťalu — večerní píseň. Stádo se kolem něho páslo. Tu kráčel silnicí od Brienne-u cestující řemeslník; pohlédl opovrženlivě na nábožného pastýře, neodvětil jeho pozdravení.

Asi za hodinu chtěl pastýř stádo své do města vésti; vstav, kráčel zvolna po silnici; pes hnál za ním stádo.

Tu spatřil cosi lesknavého na silnici. Zdvihl to. Byla to velká peně-

ženka, na níž visel klíček. Otevřev ji, nalezl v ní mimo jiné listiny směnku na 200 tolarů. Spolu také nalezl výkaz, že peněženka patří tkalcovskému tovaryši v hedbáví — Frant. Wildrose-ovi z Colmaru.

Pastýř se hned domýšlel, že peněženku ztratil snad onen cestující řemeslník, jenž před hodinou okolo něho se ubíral. Hned byl ochoten, že mu jí vrátí. Právě chtěl stádo sháněti, tu spatřil onoho cestujícího, jenž po silnici běžel. Tento hledal bedlivě na silnici: tu se ho ptal pastýř:

„Neztratil jste peněženku, milý příteli? . . . Jak pak se jmenujete?“

„František Wilderose!“

„Já jsem ji nalezl!“ pravil pastýř svědomitě a již mu ji dával se vším, co v ní bylo.

Řemeslník byl radostí u vytržení; vytáhl z kapsy zlatý prsten a nabízel jej svědomitému pastýři v odměnu.

„Jen si svůj prsten podržte; vy jste vaší úzkostí beztoho dost trpěl a opozdil jste se o celou míli. My pastýřové pokládáme si za svou povinnost, bychom cestujícím služby prokazovali, a za to, co člověk povinen, nemusí plat bráti. — Avšak naučení musíte od nevědomého pastýře přijímati: Budoucně pozdravujte poctivé lidi, jež potkáváte; nevíte, zdaž nebudou jednou s to, aby vám pomohli!“

Potom ukazoval pastýř cestujícímu pěšinku, říká:

„Tato cesta jest kratší a povede vás ještě před nocí na místo, půjdete-li ostřeji!“

Cizinec pohnut se svědomitým pastýřem se rozloučil a vykládal později tuto událost svým spolutovaryšům co paměti-hodnost z cest.

Částky ze sv. kříže.

Od časů Calvinových se pořád se strany nepřátel církve tvrdí, že prý těch částek ze sv. kříže Páně jest tolik na světě, že by dohromady hmotu kříže daleko převyšovaly. Tím se chce u pravověřících křesťanů zbuditi pochybnost o ryzosti částek kříže, jež se v uctivosti chovají. Pan Rahault de Fleury (čti: Rahól de Flerý) sbíral dlouho s velikou pilí zevrubné zprávy o všech částkách sv. kříže, jež se ve veřejných kostelích chovají. Výsledek svých bádání složil v knize: „Mémoires sur les instruments

de la Passion de N. S. J. Ch. (Paris, L. Lesort, rue de Grenelle — St. — Germain) = Památnosti o nástrojích utrpení Pána našeho Jezu Krista. Dle tohoto sestavení obnáší všechny v historii a v bohoslužbě církve známé částky sv. kříže Páně 4 miliony krychlových milimetrů, kdežto kříž Páně dle vypočítání velmi pravdě podobného by se musil ceniti na 178 milionů krychlových milimetrů.

Výrok dítěte.

Otec sv. Johanny de Chantal (Šantál), jménem Fremiot, byl velmi horlivý katolík. Jednou se s ním hádal o nejsv. Svátosti oltářní vznešený host, přívrženec Calvinův. Otec měl v náručí svou dcerušku (nar. 1572 v Dijonu v Burgundu); dítě sebou ustavičně škubalo a křičelo. Aby dítě upokojil, dal mu host jakési cukrovinky. Dítě — otec s ním stál blízko vlašského komína, v němž hořelo, — hodilo cukrovinky do ohně, volajíc: „Tak budou hořeti v pekle ti, kteříž zapírají nejsv. Svátost oltářní!“

Dělení zvonů.

Roku 1848, když nastala tak nazvaná svoboda a rovnoprávnost, přišlo několik evangelíků ku katolickému místnímu faráři s tímto požadavkem:

„Velebný pane, nastala rovnoprávnost; my přicházíme s prosbou: abyste nám evangelíkům vydal polovici zvonů ve věži katolického kostela!“

„Hned — hned!“

Obléknuv se, vzal klíče a vedl žadatele na vysokou věž ke zvonům.

„Tak tedy — chcete tuhle tento zvon — jest na něm sv. Jakub.“

„Ten nechceme!“

„Chcete tuhle ten poledňák — jest na něm sv. Jan Křtitel.“

„Ten také nechceme!“

„Aneb chcete tuhle ten prostřední — jest na něm Panna Maria.“

„Ten také nechceme!“

„Tak snad chcete tuhle umíráček — je na něm sv. Barbora.“

„Ten také nechceme!“

„Aha — Vy nechcete nic svatého! Nač jste mne tedy sem vyvolali? Marš — tu jsou schody dolů!“ —

Nechtíce, přec věří!

Ptal jsem se jednou helvetky, jak tomu už dávno, co jí otec byl umřel? Pravila mi:

„Pán Bůh mu dej radost věčnou, jest už 10 let v zemi!“

„Matko, věříte v očištěc?“

„Nevěřím!“

„Co tedy věříte, že se s duší lidskou stává, když se od těla byla odloučila?“

„Že ji Hospodin buď přijímá do nebe, anebo že ji odsuzuje do pekla!“

„Modlíte se za mrtvé?“

„Nemodlíme!“

„Pravda že proto: jsou-li duše jejich v nebi, že vašich modliteb nepotřebují; jsou-li však v pekle, že jim žádná modlitba není nic platná?“

„Ano!“

„Matičko, vy se klamete aneb jste zklamáni! V srdcích vašich jest víra v očištěci, jen že víře té odporujete! Vy se za mrtvé modlíte, jen že při tom neklekáte, ruce nespínáte atd.! Před okamžením jste pravila o svém zemřelém otci: „Pán Bůh mu dej radost věčnou!“ Nebyla to modlitba, aby ho, pakliže ještě v nebi není, tam přijmouti ráčil? Byl-li by v pekle, což P. Bůh nedej, co by mu ta vaše modlitba byla platná? Je-li v nebi, nepotřebuje vaší modlitby! Ana jste se za něho právě modlila, a snad častěji tak modlíváte, nedáváte na jevo, že víra v očištěc jest člověku přirozena? Nevědouc, zdaž duše vašeho otce jest v nebi aneb v pekle, nutí vás láska k němu, že předpokládáte, že jest místo, ze kterého mu vaše modlitby pomáhati mohou! Aneb proč byste se za něho modlila? Vidíte, matičko, vy věříte v očištěc a vy se za mrtvé modlíte, jen že se k tomu nepřiznáváte. Buďte se klamete sami, aneb jste zklamáni!“

Matička na to neřekla ani a, ani b.

Zprávy misí mezi Slovinci.

(Ze zápisků misionáře.)

(Pokračování.)

(Pobožnost milostná ku počtě sv. Františka Xaveria.)

Když jsem r. 1861 u „sv. Ondřeje“ před vystavenou nejsvětější Svátostí spolubratry své u slavné pobožnosti ku sv. Františku pohroužené viděl, tu vznikla i ve mně důvěra k tomu sv. velikánu a zázračnému apoštolu Indie. Ihned se má mysl zabírala, čím on kdysi krajanům svým z Horního Hradu byl; důvěra mých spolubratrů pohnula mnou nemálo a od té doby utíkám se v každé nesnázi k mocnému opatrovníku svému. Jestliť Repně jeho dílo; sv. Xaveriu připočísti třeba zaražení domu; On si chrám náš vystavěl a vše i v domě i v svatyni zařídil.

Již r. 1869 bylo mého srdce touhou k jeho chvále v lublaňské kapli jemu zasvěcené, jež při chrámu někdy jezuitském se nachází, tuto 9denní pobožnost míti. Pro nemožnost nestalo se tak; za to teprv letos bylo mi popřáno co nejlépe oslaviti jej.

Dříve však než o slavnosti té se vyslovím, bude záhodno, několik slov o původu a důležitosti její tu pronésti:

Jaký původ jest té pobožnosti, proč ji jmenujeme zvláště milostnou, tyto dvě otázky zodpověděti chci.

Již původ její jest zázračný a spolu dějepisný. R. 1633, když se v chrámě jezuitském v Neapoli připravoval oltář ku slavnosti nepoškvrněného početí P. Marie, stalo se, že dělníkovi na řebříku stojícímu těžké kladivo se vymknulo, a na hlavu P. Marcella Mastrilli spadlo. Těžce raněn nenacházel ničím ubohý otec úlevy, ano po 20 dnech bolestí soslábl v takové míře, že úmrtí každou chvíli u něho se očekávalo.

V této největší nesnázi utekl se k sv. Františku Xaverskému a učinil se svolením představených Bohu slib, že chce, pakli jej neduhu zbaví, do Indie na misie putovati. A hle! tu se mu objeví sv. František v oděvu poutnickém, oslaven nebeskou září, táže se nemocného, zda spíše šťastně do nebe se odebrati aneb cestu do Indie obtížnou si vyvolí. „Nežádám ničeho,“ odvece P. Mastrilli, „jediné vůle Boží se mnou se staniž!“ Načež kázal mu světec náš, by již dříve učiněný slib ještě obnovil, sv. rány Ukřížovaného zlíbal a tu táže se ho po druhé, zda-li jest hotov pro Ježíše Krista proliti krev.

Rozličná mu uděliv napomenutí užitečná jeho životu ohlásil mu, že kdo po 9 dní o jeho přímluvu žádati bude a za ten čas sv. svátostí nábožně přijme, že každé milosti dosáhne, již si k Boží slávě a duše své blahu vyprosí. „Ty však,“ pravil, „vstaň, neboť jsi zdrav.“ Na to zmizel sv. František.

Tentýž P. Mastrilli v skutku ihned uzdravěl; brzy na to mohl vyplniti též slib svůj. Mnoho v Indii působil; až konečně, jak mu sv. Xaverius věštil, smrtí mučnickou život svatý svatě dokonat. Tolik o původu pobožnosti té.

Konává se ta pobožnost obyčejně od 3—12 března a sice za příčinou svatořečení, jímž byl se sv. Ignáciem 12. března oslaven; může se však také v jiný vykonávat čas. Jakou měrou zdárna jest, ukazuje název sám, název totiž pobožnosti milostné. A zajisté, jaké množství vyslyšel již slavný světec náš! Jako kdysi za života svého zázračným se stal, jak po smrti své mnohé zázraky on způsobil: tak i nyní zvláštním přímluvčím jest u Božího trůnu, zejména když tím způsobem se k němu utíkáme. Ovšem třeba o to prosit, co nám slouží k dobrému, zvláště v onom

životě; za druhé též s důvěrou, že nás světec slavný v skutku vyslyší, pak-li k slávě Boží a našemu dobru bude to, co žádáme; za třetí by srdce naše tím spíše schopno bylo milostí, třeba nám je připravití přijímáním sv. svátostí, jakož i konáním jiných dobrodějství.

Pak zajisté poznáme i my, proč pobožnost tato pobožností milostnou se zve.

Jakým způsobem jsme oslavili dobrodince svého? — Především se dala tisknout knížečka obsahující tuto pobožnost se svým původem a rozprodána byla mezi lid. Stranou, kde se nyní nachází již oltář ku cti světce, postavil mu bratr vkusný oltářík; nejkrásnější květiny byly z Lublaně mi poslány.

S velkou radostí hledaly děti sněženky v podsněží, tak že proslavenec čerstvými vždy květinami poctěn byl. Obraz jeho zelením a kvítím kolem ozdoben a červený plamínek, znamená lásku jeho vroucí, ozářoval jej celý den. Každodenně jsem se po mši sv. odebíral k jeho obrazu, bych se nahlas modlitby a litanii o sv. Františku pomodlil.

Jednoduchá byla pobožnost a předce tak žehnaná; neboť, bych se v pravdě vyslovil, všichni tito dnové rovnali se v Repni velkým svátkům. Kostel se lidem plnil co den; zpovědí tolik, že jsem po celý den ani postačiti nemohl. Proto mi též velmi bylo vhodné, že se právě z misie navrátili domů misionáři. Nejinak se zdálo býti, než jakoby v Repni se odbývala misie; i Repiňští i z okolních vesnic lidí množství spělo k nám. Mnozí den před tím již z okolních far do Repně se odebrali, jen aby den příští spíše správu Boží odbyti si mohli.

Tak se přihodilo, že chudé vdově, odebravší se za tímtež úmyslem do Repně, jedinká kravička ukradena byla. Hořce plakala nejstarší dcera doma ostavší, když chlév prázdný spatřila. Ihned povyk udělán a sousedé útrpnost s ní majíce odhodlali se darebáka stíhati, který chudobné rodině veškerý byl vyrval majetek. O 9. večer jdou sledovati zloděje, jehož z celé osady nikdo ani nezočil. Jakmile se ale na silnici dostali, zmizela stopa. Co mají teď učiniti? I jdou dále a dále, nevědouce kam, . . . zda-li po zloději čili cestou opáchnou, přes řeku Sávu. Bylo již přes půlnoc, urazili již několik hodin cesty — a hle tu zastihnou zloděje, an kořist svou uschovati chce. Velice byl pachatel tím ustrašen, vida se i po daleké cestě, cestě totiž několika hodin za Lublaní zrazena, kdež se zcela jistým býti mněl.

S radostí se nyní ubírali domů s nalezeným jak by grošem vdovy jediným a dlouho si vypravovávali podivný ten případ; matka ale domů vrátivší se zvolala: „Sv. František nám pomohl; vždyť on nedopustí, aby někdo jeho pobožností škody utrpěl!“ Tak se ovšem upevnila důvěra její, jakož i mnohých sousedů. Než mně, co živ budu, nevyjde ta slavnost z paměti. Ačkoliv nemocen a nemalých bolestí snášeje radoval jsem se jako snad nikdy ještě, i děkoval jsem P. Bohu z celého srdce, že mě ráčil navštívití touto dlouhou nemocí; neboť sotva bych byl pobožnost tu míti mohl, kdybych byl jen trochu býval zdrav.

Jak pak se to asi stalo, že tak velký podíl brali v pobožnosti té? —

Představ lidu obecnému drahokam, ale neseznam jej s ním, a lid si ho sotva všimne; představ lidu drahokam a podej či lépe vylož cenu jeho důkladně a uvidíš, zda-li i v tom případě si ho nikdo nepovšíme. V tom jest celé tajemství.

Čím dále, tím více scházelo se v našem chrámu ctitelů nejsladšího Srdce Páně, tak že z horní Krajiny i z jejího středu i Vippaští v neděli a svátek na mnoze sem putují, ba i mnohý obyvatel Štyrska koná z lásky k Srdci Božskému nemalou a obtížnou sem cestu. Za vše budiž Bohu čest a chvála!

(Z misie v Kranjské Gorje.)

O misích, které pro nemoc mi opustiti bylo, stájeť nějaké tu pouze poznámky, jak se v slovinských novinách „Zgodnja Danica“ z jistých důvodů co nejkratěji podané nacházejí. První od měsíce února misie byla v Kranjské Gorje, o níž „Danica“ takto píše: „17. března přibyli i k nám Otcové Tovaryšstva Ježíšova na misii, jejíž počátek právě v popelečnou středu připadl. Ze všech stran se ubíral lid zbožný k nám: z Trenty a ze Soči, i z Korutan až na den cesty i ze všech sousedních obcí hrnul se lid k misii. U farníků samých byla tak oblíbena, že sotva kdo jednu nebo dvě přednášky zameškal; byt' ovšem rázu takového, že i srdce, skály tvrdší, otřásti se muselo. Všeobecné slzí prolévání nastalo, zvláště když pan vůdce misijní nás vyzval, bychom veřejně své křestní sliby obnovovali; když se vpouštěl misijní kříž do země a když d. p. vůdce louče se s námi napomínal nás, bychom setrvali v dobrém do konce.

Doufáme, že tyto slzy nepřijdou na zmar; nýbrž že skropily půdu, z níž se hojná žeň k životu věčnému sklídí.“

(Z misie na Černém Vrchu.)

„13. března,“ vypravuje „Danica,“ „započala misie na „Černém vrchu.“ Byly to v skutku pro celé okolí milostné dny, dny spásy; neboť tolik trní, bodláčí a koukole z duchovního role vytrháno, jak po mnohá léta u všem namáhání duchovenstvu tamnímu se nepodařilo. Nyní jste nám, d. pp. misionáři, vyčistili, zkopali, ano i oseli roli naši; my se o to postaráme, by jí budoucně i vláhy nescházelo a tak požeňnáním Božím hojnou žeň vydávala.“

(Z misie u Sv. Jiří pod Kumem.)

Od 23. až do 30. března těšila se obec Sv. Jirská pod Kumem z misie.

Povětrí dost příhodné bylo právě misii té vhod. Nábožných sešlo se vždy tolik, že nezřídka na 200 až 300 osob venku pod okny naslouchalo kázáním. Důkladnost a vnitřní přesvědčenost u přednáškách bila nám vždy do očí; proto také tím způsobem účinkovaly, že mnoho slz zkroušenosti a pravého pokání se na lících jevílo. Poslední den nejvážnější muži z obce, v jichž čele p. měšťanosta, dostavili se, vřelé díky chtějí vzdávat pp. misionářům za tu namáhavou práci, za překrásné nauky.

Jeden vážný majitel se opozdil a proto nebyl přítomen, čehož velmi litoval. Později vypravoval o sobě před sousedy: „Dnes ráno jsem přemýšlel, jakým způsobem své díkůvzdání bych byl učinil. Takto jsem as důstojné ty pány osloviti mínil: Dík budiž Bohu za posvátné dobrodějství misie; dík p. faráři, jenž nám takou radost způsobil; zejména ale Vám, d. pp. misionáři, díky srdečné vzdávám za snahy Vaše a Vaši obětavost nemalou! Račiz Vám to hojně odplatiti na nebesích přenejlaskavější Otec náš!“

Bohu budiž chvála a nám Jeho sv. nebe!

(Misie v Šmarii u Lublaně.)

„Již dlouho jsem si přál,“ počíná opět misionář ve svém denníku, „kž bych mohl v misii šmarijské jakéhož podílu bráti! A P. Bůh vyslyšel prosbu mou; nedůh tak se zhojil, že jsem přání svému 9. dubna zadostučinil.

Tento den byl pro mne, pro občany šmarijské pravým dnem velikonočním. Vzkříšení Páně krásný to den, než nám slavný z dvojí příčiny: slaviliť jsme z mrtvých vstání Krista Pána a spolu s ním vzkříšení obce šmarijské, jež tím právě započalo dnem. I pevné jsem byl naděje, že úplné znovuzrození jich uštědří nám

Pán a tato milost veždy ducha mého zrak radostí a blahem pojila. Slunko se svými paprsky zdálo se dnes milostněji na nás se usmívati, a když ve chrám Páně u slavnostním průvodu uvedeni jsme byli, tu již předtuchou zdaru duchovního ohřívala nás jarost jeho. Budova chrámová, ač co třílodní velmi obsáhlá a mimo to i lavice z ní odstraněny byly, nebyla s to postačiti lidstvu, tak že mnohým venku bylo ostati.

Po dlouhé své nemoci měl jsem opět v úvodní přednášce posluchačstvo pozdravit. S radostí jsem počal a pozornost veliká sledovala slova má. Ovšem jsme se obávali nemálo, že nám páni lublanští překážeti budou, leč obava tato zvrátila se v nivec. Mnoho sice slyšel lid, proti nám tu popuzen; avšak on ví dobře, koho poslouchati má; proto se mu také novověká osvícenost nelíbí. Otec duchovní jest mu posud vážený a nade vše rád poslouchává rady svého duchovního pastýře, rád s ním také obcuje. Arciť nenalezneš vše tak čisto, že by nemile tě nic nemohlo dojmout; ale vůbec nachází se ve všech třídách mnoho dobrého. Tak na př. obdivovat by se mohl leckdo horlivosti u návštěvě slova Božího od mládeže vzrostlé, jich častému přijímání sv. svátostí. Ano vše miluje sv. svátost, kolik osob v rodině, od starce a stařeny až ke školáku a školačce, při čemž zvláště jinoši a děvčata dobrým předcházejí školstvo příkladem. Mnoho bychom mohli sdělit krásného o horlivosti mužů a mládeže odrostlé, již s radostí opouštěli práci na rolích zanechavše za tím péči Pánu svému, jenž pravil: „Hledejte nejprve království Božího atd. . . .“ Byla k polní práci nejkrásnější pohoda a jaro v plném životě; slunce lákalo snad mnohého za pluhem se procházeti na roli, leč Šmarijští nevěděli právě o ničem kromě stánku Božího. 18 zpovědníků dostavilo se, aniž postačovali, tak že všichni kajenčíci nebyli s to v čas misijní přijmout sv. svátostí. Kdežto ale fara na 3100 duší čítá, čítalo se sv. přijímání za těch dní až na 5000. Mnoho nadobyčejného se zde událo; kdo však může vypravovat vše!

Byl kdosi v té osadě, muž to z první třídy, jenž z počátku nemile smýšlel o jesuitech. Odhodlal se sice chodit na kázání, než z pouhé zvědavosti, snad též za tou příčinou, by pak přednášky tím lépe zlehčovati mohl. Avšak první přednáška již, které přítomen byl, tak jej dojala, že sám pravil k sousedu: „Kdo by mohl odolati slovům takovým?“ i navštěvoval přednášky za úmyslem dobrým a navštívil i zpovědníka, by se smířil s Bohem svým. — Ještě jiný případ:

Jistý hospodář, obstárlý již člověk, předeval si tyto dni vzdorovati Božské milosti co nejvíce a již se mu bylo podařilo zapeklitý úmysl k poslednímu misie dni zachovávat. Nechtěl míti času pro misii, ana mu vůle dobrá scházela, a když děti jeho započaly z misie mu něco vypravovati, tu se rozmrzel vždy velmi, jako misijní jich návštěva jej nemálo mrzela. V tom se ke mně odebralala dcera jeho, zbožná děvče, chtěla mi sdělit srdcem zkormouceným nešťastného otce stav. „Náš otec,“ naříkala mi, „nechce nijakúčastniti se misie a kdykoliv se jen o ní zmíníme, tu se na nás veždy rozlobí.“

I vyndal jsem posvěcenou medaili nejbl. Panny Marie, a dal jsem ji s těmi slovy děvčeti: „Jdi domů, dítě mé, dones otcí dárek ten a řekni mu, já že mu jej posílám.“ Děvče za tím otce svého odporoučelo nejbl. Panně Marii, matce milosrdenství, a odevzdalo otcí medaili.

Toť se přihodilo o polednách a o 3 hodinách již čekal tentýž otec u zpovědnice, by svou zpověď vykonal.

Ještě něco opomenouti mi nelze, co se při misích leckdy stává, čehož příběh podala též osoba v osadě šmarijské. Skoro v každé misii nescházejí, kteří Duchu sv. odpírati hledí a od hříšného života ustoupiti nechtějí. K zpovědníku přistupují nezřídka, prosíce jej o rozřešení; než hříchů svých želeť a jich se vzdáti mermomocí nechtějí. Ubohé duše! takové prý osoby nejinak se po misii chovají, než jak by z pekla propuštěny byly. A co se z nich stává? Zapeklití hříšníci, a tak bývá jim misie místo z mrtvých vstání ku hroznému pádu.

Duše lidská jest nesmrtelná.

(Pokračování.)

27.

V roce 1746 po sv. Janu Kř. zemřel v Brunšvíku jistý pan Dörrien, správce v koleji Karolinské, muž úřad svůj vždy věrně a čile zastávající, jemný jemná, vždy stálá povaha, právě tak moudrá jako přirozená poctivost a pevná duše velmi krásně příslušela. Krátce před smrtí dal k sobě jiného správce domu, pana M. Höfera, s nímž stál v upřímném přátelství, povolati, aby s ním něco potřebného mluvit mohl. Tento ač již ležel v posteli, nechtěl přece nechatí přání svého přítele nevyplněné a šel k němu. Přišel ale pozdě, neboť nemocný zápasil již se smrtí. Po nějakém čase rozšířila se pověst, jakoby brzo ten brzo onen zemřelého v Karolinum byl viděl. Poněvadž ale ty zprávy pouze od mladých lidí pocházely, nalézaly málo víry, spíše bylo vše považováno za výsledek strachem rozčilené obraznosti. Konečně udál se v říjnu 1746 případ, který mnohé pohnul k tomu, že přisuzovali těm zprávám přece nějaké ceny, kdežto dříve za zcela nepravdivé bývaly zavrženy. Zjevil se totiž zemřelý Dörrien Höferovi v tu dobu, kdy dle svého obyčeje v noci mezi 11. a 12. hodinou v koleji obcházel, aby viděl, zdali jeho poddaní šli spat a vše v pořádku jest. Když přišel k pokoji M. Lampadia, spatřil zemřelého hned vedle seděti v jeho obyčejném županu, na hlavě bílou čepici, kterou dole držel pravou rukou, takže bylo viděti jen polovic jeho obličeje, spodní totiž část od brady až k očím — zcela dobře a zřetelně. Tento neočekávaný pohled polekal sice Höfera; avšak přesvědčen, že jde za svým povoláním, zmužil se a vkročil do pokoje. Shledav vše v pořádku uzavřel za sebou pokoj a viděl dříve spozorovaný stín posud nepohnutě v jeho dřívějším postavení. Dodav si zmužilosti šel blíže k němu a posvítil mu zrovna do obličeje; tu však ho přepadla taková hrůza, že sotva mohl stáhnouti ruku zpět, která také od té chvíle tak napuchla, že několik měsíců s tím ztrávil.

Druhý den vypravoval tuto podivnou událost panu Oeder-ovi, profesoru matematiky, který ale co filosof nechtěl tomu věriti, nýbrž vysvětloval ten zjev za přelud fantasie. Aby však určitěji tu věc objasnit mohl, nabídl se, že příští noc sám půjde s sebou, an jistotně se kojil nadějí, že přesvědčí Höfera, že buď ničehož neviděl aneb se dal oklamati od strašidla s tělem i krví. Oba tedy šli mezi 11. a 12. hod. na určité místo; sotva však přišli k pokoji, zvolal profesor Oeder s velikým ubezpečením: „Jest to věru Dörrien!“ —

Pan Höfer vstoupil mlčky do pokoje a při odchodu jeho seděl stín posud ještě v jeho staré posici, jako den předešlý. Hezky dlouho se naň dívali; vše na něm bylo znatelné, i černý vous dobře bylo rozeznati; nikdo ale neměl srdce jej

osloviti aneb se ho dotknouti, raději odešli s přesvědčením, že viděli zemřelého Döriena. Zpráva o této případnosti rozšiřovala se více a více a mnohé osoby přicházely na to místo, aby se o pravdě věci svou vlastní zkušeností přesvědčily: ale jejich snaha byla marna.

Profesor Oeder přál si viděti ještě jednou tu postavu, šel tam opět sám, hledal ji v každém koutě s pevným přesvědčením, že na ni promluví; ale i tato práce nedošla žádného výsledku. Pročež vyjádřil své myšlenky slovy: „Chodil jsem dost dlouho k vůli tomu duchu, chce-li něco, ať přijde on sám ke mně!“ Ale co se nestalo! Asi za 14 dnů na nic nemyslel tím méně na strašidlo byl zrána mezi 3. a 4. hod. najednou zevnější mocí probuzen. Otevřev oči spatřil, že naproti posteli na skříni, která jen dva kroky od něho vzdálena byla, se nalézá postava lidská. Vzpřímiv se mohl zcela dobře pozorovati celý její obličej. Upřeně na ni se díval, až asi za 8 minut zmizela.

Druhý den ráno právě v ten samý čas byl opět probuzen a spatřil tutéž postavu, jen s tím rozdílem, že dvůře u skříně poněkud hřmotily nejinak, než když někdo se na ně podepírá. Tentokrát také zůstal duch déle státi, tak že ho profesor oslovil takto: „odejdi zlý duchu, co máš zde co dělati?“ Na tato slova následovaly od ducha rozličné strašlivé pohyby, hýbal hlavou, rukama i nohama tak, že i profesor úzkostlivě se modlil: „Kdo v Boha doufá“ atd. a „Bože Otče stůjž při mě“ atd. Na to zmizel duch. Po 8 dní měl Oeder pokoj; ale po těch dnech dal se opět ráno o 3. hod. onen duch viděti s tím rozdílem, že od skříně přímě šel k němu a hlavu k němu nakloňoval, tak že bez sebe z postele vyskočil a prudce po duchu udeřil. I ustoupil duch ke skříni; sotva se ale opět posadil, zdál se duch nový útok činiti na něho, an se k němu opět přibližoval. Tu spozoroval Oeder že má to strašidlo krátkou dýmku v hubě, které dříve snad ze strachu byl nespozoroval. Toto chování se ducha a jeho příliš klidná tvář, která spíše přívětivá než mrzutá vypadala, zmenšila jeho strach a dodala mu zmužilosti, že oslovil ducha takto: „Máte ještě dluhy?“ Věděl totiž, že zemřelý zanechal několik tolarů dluhu. Při této otázce ustoupilo strašidlo několik kroků zpět, vzpřímilo se zhůru, jakoby pozorně poslouchati chtělo. On opakoval svou otázku ještě jednou, načež duch pravou rukou přes hubu sem tam jezdil. Černý vous, který bylo dobře pozorovati, přinutil ho k otázce: „Nezaplatil jste snad ještě holiče?“ Načež duch kýval mnohokrát hlavou. Bílá dýmka byla příčinou nové otázky: „Jste snad posud dlužen za tabák?“ Zde ustoupil duch a zmizel. Den na to sdělil profesor Oeder tento nový případ dvornímu radovi Erath-ovi, který byl jeden ze 4 kuratorů v koleji a měl ve svém domě sestru zesnulého. Ten hned se postaral, by dluh byl zapraven. Tato šťastně vypadlá rozmluva s duchem pohnula pana prof. Seidlera k tomu, že následující noc zůstal u Oedera, an se domníval, že duch opět se zjeví, což se také stalo. Ráno o 5. hod. probudil se náhle Oeder a našel svého nepozvaného hosta ne jako obyčejně na skříni nýbrž vedle ní na bílé zdi. V tom postavení ale nezůstal dlouho, nýbrž chodil po pokoji, jakoby chtěl zvěděti, kdo mimo Oedera leží v posteli. Konečně přiblížil se k loži, na němž Oeder se svým společníkem ležel. Tu pravil onen k tomuto: „Voycz! Vizte!“ Seidler ale neviděl ničehož leč něco bílého. Po chvílce pravil Oeder: „Nyní se to ztrácí!“ I rozmlouvali potom dlouho o té věci a Oeder litoval toho, že duch nezůstal déle. Pak se ptal Seidlera, zdali ho nemá zavolati. Tomu Seidler nechtěl a poněvadž Oeder více nemluvil, myslel Seidler, že opět chce spáti. V tom ale opět Oeder vstane a bije kolem sebe a hrozným křikem volá: „Jdi pryč, již dost dlouho jsi

mne znepokojoval, chceš-li ještě něco ode mne mítí, řekni to zkrátka aneb mně to dej srozumitelným znamením znáti a pak více sem nechoď!“

Seidler to vše slyšel ale ničeho neviděl. Když pak Oeder se poněkud uspokojil, ptal se Seidler po příčině jeho křiku. Oeder vypravoval, že duch přišel opět a že se položil na něho. Od této noci vždy podržel Oeder někoho u sebe v noci a lampa hořela po celou noc. To sice způsobilo, že od té doby ničehož více neviděl, ale cítil vždy neobyčejné lehtání po těle, což dříve nikdy nebývalo. Někdy slyšel též na skříni hřmot aneb tlučení na dvře. Pomalu přestalo oboje, tak že se domníval, že budoucnost ducha toho jest rozhodnuta; proto spal již sám a světlo více nehořelo.

Dvě noci byly tichy, třetí ale noc přišel duch opět a o něco černější. Měl v ruce znamení, kterýmž neobyčejně pohyboval. Bylo podobno obrazu, uprostřed díra, do níž duch často strkal prst. Oeder se ho ptal: ať se lépe vyjádří, jinak že neuhodne, co chce aneb nemůže-li to učiniti, ať přistoupí blíže. Duch zakroutil hlavou a zmizel. Toto zjevení stalo se ještě několikráte i u přítomnosti jiného pána z koleje. Po dlouhém přemýšlení, co zemřelý tím znamením asi chtěl, vypátráno, že před smrtí si vypůjčil od obchodníka několik obrazů do magické lucerny na zkoušku, které ještě navraceny nejsou. I dány zpět a od té doby měl Oeder pokoj. Profesor Oeder oznámil tuto událost u dvora a velikým učencům k. p. tehdejšímu proboštu Jerusalemu, profesorů Gebauerovi v Gettinkách, prof. Sögnerovi atd. a byl ochoten svědectví své přísahou stvrditi.

Hlasatel odpustků plnomocných v měsíci září.

Obvyklé podmínky k získání pln. odpustků jsou: sv. zpověď a sv. přijímání, pak návštěva kostela neb kaple veřejné, a tam modlitba konaná na úmysl sv. Otce za potřeby církve sv.

Dne

1

Úterý. 2. středa: Členové: brat. škap. P. M. Karm. (kaž. střed. far. k.); 3. čtvrtek: Členové: 1) jednoty ustav. klanění se vel. Svát. a podpor. chud. kost. (v Praze) (návšt. vel. Svát.); 2) modlit. spolu: „Maria P. n. Srdce“ (kaž. čtvrt. neb ned. ob. pod.) Z; 4. pátek: sv. Rosy z Viterbo p. a) Vůbec: v kost. PP. Kapuc. a Frant. (ob. pod.); b) Členové: 1) brat. nejsv. Srdce Jež. (neb až bud. ned. bez zvláštní návšt. kost.) Z; 2) apoštolátu modlitby (ob. pod.) Z; 3) brat. červeného škap. (kaž. pát. rozjím.) 5. sobota.

6

15. ned. po sv. Duchu. Sv. Andělů Strážných. a) Vůbec: ti, jenž se denně ráno a večer po celý rok modlívali: „Anděle B. Strážce můj, mne Tobě svěřeného“ atd. (ob. pod.) Z; b) Členové: 1) jednoty sv. dětství (ob. pod.); 2) brat. modr. škap., a ještě 2 odp., protože spolu 1. ned. měs. (ob. pod.) Z; 3) brat. nejsv. Srdce Jež. (neb již min. ned. pod. tamže); 4) brat. křesť. matek (návšt. brat. kost. a ob. pod.; 3) brat. sv. růžence, (táž. pod.) Z. 7. pondělí: Vůbec: ti, jenž hrd. skut. lásky k duš. vykonaly (stačí přítomnost mši sv. bez přijímání kaž. pond.) Z.

Dne

8. úterý: Narození P. Marie. a) Vůbec: v metrop. kost. sv. Víta v Praze (ob. pod.); 2) u Karm. na Hradč. tamže (ob. pod.); 3) u PP. Redemtoristů tamže (ob. pod.); 4) ti, jenž se denně modlí Lit. Loreta (ob. pod.) Z; 5) ti, jenž se denně modlí ráno: „Zdráv. Král.“ a večer: „Pod ochr. Tvou“ (bez zvlášť. návšt. kost.) Z; 6) ti, jenž nosíce při sobě křížky, penízky, růžence atd. pap. odp. obdařené, konají jisté modlitby a skutky dobré (ob. pod.) Z; 7) ti, jenž totéž činí, nosíce při sobě svěcený peníz sv. Benedikta (ob. pod.) Z; b) Členové: 1) brat. nejsv. Srdce Jež. (návšt. brat. kost. ob. pod.) Z; 2) brat. sv. růžence (táž pod.) Z; 3) kongregace Mariánské (táž pod.) Z; 4) brat. „dobré smrti,“ (táž pod.) Z; 5) brat. modrého škap. (ob. pod.) Z; 6) spolku ustav. ctění sv. Josefa (ob. pod.) Z; 7) spolku: „živého růžence“ (ob. pod.) Z; 8) arcibr. k potěše duší v očistci (ob. pod.) Z; 9) arcibr. předrahé krvi J. Kr. (ob. pod.); 10) modl. spol.: „Maria P. n. Srdce“ (ob. pod.) Z; 11) br. škap. P. M. Karm. (far. kost. s ob. pod.); 12) brat. k uctění vel. Svát. pod ochran. sv. Ben. (táž pod.); 13) brat. anděl. škap. (táž pod.); 14) arcibr. nep. Srdce P. Marie (bez zvlášť. návšt. kost.); 15) jednoty ustav. se klan. vel. Svát. a podp. chud. kost. (v Praze) (návšt. vel. Svát. s ob. pod.)

9. středa: Členové: 1) brat. škap. P. Mar. Karm. (kaž. středu far. kost.) **10. čtvrtek: sv. Mikuláše Tol. ř.** a) Vůbec: v kost. PP. Augustiánů (v Praze u sv. Tomáše ob. pod.); b) Členové: modl. spolku: „Maria P. n. Srdce“ (kaž. čtvrt. neb ned. ob. pod.) Z; **11. pátek: sv. Bernarda řeh.** a) Vůbec: v kost. PP. Kapuc. (ob. pod.); b) Členové: brat. červeného škap. (kaž. pát. rozjím.) **12. Sobota.**

13. 16. ned. po sv. Duchu. Jména P. Marie. a) Vůbec: ve všech farních kostelích (ob. pod.); b) Členové: spoku: „živého růžence“ (ob. pod.) Z; **14. pondělí. Povýšení sv. kříže.** a) Vůbec: 1) u Křižovníků v Praze (ob. pod.); 2) u Karmel. na Hradč. (tamže ob. pod.); 3) ti, jenž aspoň 10krát v měs. konají jisté modl. k 5 ranám P. Jež. (ob. pod.); 4) ti, jenž hrd. skut. lásky k duším vyk. (kaž. pond. podm. tamže) Z; b) Členové: 1) jednoty sv. hrobu (ob. pod.) Z; 2) brat. modrého škap. (ob. pod.) Z; 3) arcibr. předrahé krvi J. Kr. (ob. pod.); 4) brat. škap. P. M. Karm. (f. kost. s ob. pod.); **15. úterý. 16. středa: sv. Ludmily m. a patr.** a) Vůbec: v metr. kost. sv. Víta v Praze (ob. pod.); b) Členové: brat. škap. P. M. Karm. (kaž. střed. far. kost.) **17. čtvrtek: Vtisknutí ran sv. Frant. Ser.** a) Vůbec: v kost. PP. Kapucínů, Frant. a Minoritů (ob. pod.); b) Členové: modl. spol.: „Maria P. n. Srdce“ (kaž. čtvrt. neb ned. ob. pod.) **18. pátek: sv. Josefa Kupertina ř.** a) Vůbec: v kost. PP. Kapuc. a Minoritů (ob. pod.); b) Členové: brat. červeného škap. (kaž. pát. rozjím.); tentýž den: sv. Tomáše z Vil. Vůbec: v kostelích PP. Augustiánů (v Praze u sv. Tomáše ob. pod.); **19. sobota.**

17. ned. po sv. Duchu. Sedmero bolestí P. Marie. Členové: 1) brat. křest. matek (návšt. brat. kost.); 2) arcibr. předrahé krvi J. Kr. (ob. pod.); 3) brat. nejsv. Svát. olt. (ob. pod.) Z; 4) br. červeného škap. (průvod brat. s ob. pod.) Z; 5) brat. anděl. škap. (táž pod.) Z; 6) spolku:

13

20

Dne

„živého růžence“ (ob. pod.) Z. **21.** pondělí: sv. **Matouše** ap. a) Vůbec: 1) ti, jenž nosíce při sobě křížky, penízky, růžence atd. pap. odp. obdařené konají jisté modl. a skutky dobré (ob. pod.) Z; 2) ti, jenž hrd. skut. lásky k duš. vyk. (kaž. pond. podm. tamže) Z; b) Členové: brat. „dobré smrti“ (brat. kost. s ob. pod.) Z; **22.** úterý: sv. **Mauricia** voj. Členové: spolku: působení pro vojiny křesťanské (ob. pod.) **23.** středa: Členové: brat. škap. P. Mar. Karm. (kaž. střed. far. kost.); **24.** čtvrtek: sv. **Pacifika** ř. a) Vůbec: v kost. PP. Františk. (ob. pod.); b) Členové: modl. spolku: „Maria P. n. Srdce“ (kaž. čtvrt. neb ned. ob. pod.); tentýž den: **P. Marie, Vykupitelkyně zajatých:** Členové: spolku: „živého růžence“ (ob. pod.) Z. **25.** pátek: a) Vůbec: v kost. PP. Kapucinů (sv. Pacifika ř.); b) Členové: brat. červeného škap. (kaž. pát. rozjímání s ob. pod.) **26.** sobota.

27

18. ned. po sv. Duchu. Sv. **Elzearia** ř. Vůbec: 1) v kost. PP. Minoritů (ob. pod.); 2) ti, jenž se aspoň 3krát týdně společně modlívali 5 des. růženec (ob. pod.) Z.

28. pondělí: sv. **Václava** patr. a m. Vůbec: 1) v metrop. kost. sv. **Víta** v Praze (ob. pod.); 2) ti, jenž častěji chodívali k stolu P. t. j. aspoň jednou za měsíc, jako o svátcích Páně, P. Marie a sv. apoštolů (ob. pod.) Z; 3) ti, jenž hrd. skut. lásky k duš. vyk. (kaž. pond. podm. tamže) Z. **29.** úterý: sv. **Michaela** arch. a) Vůbec: u Karm. na Hradč. v Praze, (ob. pod.); b) Členové: 1) brat. modr. škap. (ob. pod.) Z; 2) arcibr. k potěše duší v očistci (ob. pod.) Z; 3) brat. škap. P. M. Karm. (far. kost.); 4) brat. sv. Michaela arch. (bez zvlášť. návšt. kost.) Z; 5) brat. k uctění vel. Svát. pod ochranou sv. Benedikta (far. kost.) **30.** středa: Členové: brat. škap. P. M. Karmel. (kaž. střed. far. kost.)

Mimo to mohou věřící v tomto měsíci získati pln. odp. v tytéž dny a s těmito podmínkami, jež ku konci předešlého měsíce uvedeny byly. A. V.

Pravda či klam? Louise Lateau, panna stigmatizovaná, znamenáná známkami ukřižování Spasitele. Nynější věry prázdný svět to nebude věřiti, ač nemůže popírati, neb dementovati, co věrohodné noviny francouzské a belgické o celé věci tvrdí. Louise L. narodila se dne 30. ledna 1850 v Bois d'Haine v biskupství Tournayském, a obdržela dne 24. dubna 1868 krvavé rány Ježíše Krista. Přísné vyšetřování, které biskup skrze lékaře zavést dal, trvalo půl druhého roku. Počet lékařů, kteří na ní své zkoušky zavedli, obnáší více než sto. Každého čtvrtku pozorovati lze na rukou a nohou tvoření se puchýřů. V noci na pátek dozraje puchýř, protrhne se a vyráží pak z něho

krv. V sobotu jsou veškeré rány opět zaceleny. O nějakém strupu aneb hnisu není ani památky. Množství krve, která každého pátku vytéká, vypočítáno jest na 250 grammů. Mikroskopickým zkoumáním vyšlo na jevo, že tato krev zcela normální jest. — Louisa ostatně raduje se z dobrého zdraví; ona řídí větší práce v domácnosti, pracuje celý den; jest tichá, veselá, skromná, a všech tělesných a duchovních nemocí sprostá. Každá osoba, bez rozdílu náboženství aneb národnosti, má k ní přístup. Mezi extasí jest mrtva pro celý svět. Lékařové upotřebili všech prostředků, aby ji k životu vzkřísili. Bylať píchána ostrými jehlami v obličej a v ramena, lékaři vrazili jehlici, kterou se vlasy upevňují, do

zafaté pěstě, konečně vražen jí už do těla, — ale vše marně. Posléze užito prostředku, který neomylně působiti musí, totiž proudu elektrického. Lefebvre — lékař znamenitý — hnal jej po 70 vteřin (sekund) na Louisu. Kdežto žádný člověk více než 6 vteřin tento proud sněsti nemůže, nebylo pozorovati na Louise ni žádného pocitu; jako na kamenu zdála se býti každá operace marná. Byl tedy proud elektricity veden do obličeje; tu ovšem čivý následkem proudu se stáhly, jakož se i při mrtvole stává, avšak zřetelnice ostaly otevřeny, netrhaly sebou a nehýbaly se, a pohled zachoval hluboký poklid. Když ekstase přešla, ostává tělo v přirozeném stavu; žádné hlavy bolení, žádná chorobnost, žádné otupení jednotlivých údů; obličej jest veselý, pohled jasný a tichý, duch zcela uvědomělý. Louisa má v ekstatickém stavu nejmenší pocit pro všechno, co od církve posvěceno

jest; ona to dobře rozezná ode všeho, co posvěceno není. Odřikává-li se v některé cizé řeči modlitba, sepne ruce, pakli se ale některá jiná věta vysloví, nelze pozorovati u ní ani té nejmenší pozornosti. Od třech let již ani minutu nespala, a od 30. března 1871 žije beze všeho pokrmu a beze všeho nápoje. Přes to všechno pracuje neunaveně, a po veškeré namáhavé denní práci navštěvuje nemocné ve vesnici, bdí u nich po celou noc a jest ráno opět tak čilá při vši práci, jako ostatní, kteří spánkem sly své občerstvili. Tak jest Louisa Lateau živoucí div, takřka anděl na zemi. („Blh.“)

Dr. Rohling vydal spis o této panně, ve kterém otevřeně vůči celého světa tvrdí pravdu právě řečeného a hotov jest proti každému ji dokázati. Dosud není známo, že by někdo byl proti němu povstal. Nevěřce, hmotari, vysvětlí si to přirozenými zákony, můžeš-li.

Zprávy a drobnosti.

Dar „mrtvé ruky.“ Svět, jemuž jest církev katol. trnem v očích, nejvíce prý pro její pozemské statky, a kterou nazývá „mrtvou rukou,“ proto že své statky prý jen shrabuje, — právně řečeno by bylo, že je židům a spekulantům v plen nevydává, — ten svět pořád žehrá na ty domnělé statky a pokládá je jako za strom vedle cesty, s kterého každý okolojdoucí prý smí si utrhnouti, a skrácuje je také, kde jen může a hanobí jejich držitele, jakoby ku podpore chudých ničeho z nich nečinili. Tuto dva doklady, kdo má pravdu:

1. Kniže arcibiskup Olomoucký, landkrabě Bedřich Fürstenberk založil zvláštní spolek ku podporování církevních ústavů, jmenovitě diecéšního kněžstva jakož i klášterů, duchovních kongregací, škol, chudobinců a nemocnic. Tomuto spolku, jehož protektorem jest arcib. Olomoucký a jehož správu vedou osvědčení zakladatelem jmenovaní mužové duchovního i světského stavu, daroval arcibiskup celé své soukromé jmění totiž: velkostatky Mořice, Dobroměřice, Vejšovice, Nezamyslice, Doubravice, šest domů v Kroměříži, rozličné cenné papíry a akcie, jmenovitě fridlandské železářny a chropinského cukrovaru. Stanovy spolku dosáhly už místodržitelského potvrzení. — Nebylo snad osobnosti, které by se byly veliké ode předků našich založené důchody tou měrou a tak nešetrným způsobem vytýkaly jako arcibiskupovi Olomouckému. Skvělý čin nejlepší jest odpovědí šlechtetného velepastýře ke všem útržkám a pomluvám — Ruzumí se samo sebou, že liberálními novinářům tím se stalo jako by jim nasypal soli do očí. Pokud mohli o činu arcibiskupovu s posměchem polybovali; nyní pak ovšem už platno není žádné popírání. Proto musejí stůj co stůj vymýšlet co jen

orientálská fantazie vymysleti dovede, aby skutek šlechtetný aspoň pomluvou do bláta strhly. Tak si n. př. vymyslí, že prý arcibiskup před volbou už slíbil kapitole olomoucké, že chce věnovati ze svých důchodů každoročně 50.000 zlat. na církevní účely, jestliže ho zvolí na arcibiskupa. Poněvadž však slovu svému nedostál, dolehala prý na něho nyní kapitola a tak položil jen jako z pokuty svůj dlužný milion! — Tuto báčorku přehřívají ano žádají už, aby byl arcibiskup s úřadu svého složen, poněvadž prý takový slib před volbou je svatokupectví atd. atd. Člověku se věru hnusí s takovou zlomyslnou blbostí se potýkati. Ale to jest právě liberální. Ultramontán nesmí nic šlechtetného vykonati. Šlechtetnost, velkodušnost, obětavost, vlastenectví, vůbec všechnu cnost mají v pachtě — liberáli a židé. Inu nechť. —

2. Zemřel poslední dne král židovský, milionář Anselm Rothschild, který zanechal po sobě 600 — 800 milionů jmění. To jsou statky církevní proti jeho jmění hadr. Jak pak on a jeho dědici přece chudinu obmyslili? Každý farář, který zanechá as 600 zl. po sobě, odkáže značnou část chudým; A. R. věnoval prý chudým města Vídně ze svých 800 milionů celých 500 zl. Když konečně i liberální listy a vtipkaři to vzali na přetřes, styděli se (?) dědici a doplnili odkaz na 400 tisíc zlatých. Nechat každý sám soudí, kde jest ta „mrtvá ruka“ pro chudinu, zda u katol. duchovenstva, či u milionářů tohoto světa.

Zasvěcení Říma a celého křesť. světa nejsv. Srdci Ježíšovu. V době zasedání vatikanského koncilu zařídily se rozsáhlé petice, aby nejvyšší viditel hlava v církvi za-

světil tuto slavně nejsv. Srdci Ježíšovu. Ředitel „apoštolátu modlitby,“ jehož nejhlavnějším přičiněním zbožný svět se povzbudil k těmto peticím, meškaje v Římě, získal schválení svého úmyslu od většiny sněmovníků, což svými podpisy stvrdili, jimž se přidružilo brzo na 200.000 věřících. Ze všech stran světa docházely takové petice, podepsány od osob nejvznešenějších a nejprostších, aby hlava církve slavným zasvěcením dovršila, korunovala to, co již učinili pastýři jednotlivých diocésí.

Avšak všechny ty prosby byly sv. Otci předneseny ku konci koncilu, tak že nemohlo žádné rozhodné usnešení se státi, až sv. Otec velmi příznivě je byl přijal. Vypukla válka, koncil byl přerušen, Řím od nepřátel obsazen a věc naše zůstala v pozadí, s mnohými jinými.

Avšak nespustil ji se zřetele sv. Otec. Časopis „Le Messager du Cœur de Jesus“ oznámil brzo, že ustanovena jest komise kardinálů, aby tu záležitost proskoumali a vynašli vhodný způsob toho slavného zasvěcení, a sv. Otec se vyslovil, že sám se zabývá tou myšlenkou a vyhlídá příhodnou dobu, aby našemu Spasiteli tu čest vzdáti mohl.

V tomto prodlévání nemůžeme než obdivovati moudrost, která fídí církev a dává znáti dobu a příhodnou chvíli pro každý její skutek. Kdyby za trvání koncilu ono zasvěcení bylo se stalo, ovšem bylo by se dělo s větší slávou, avšak nebylo by přiměřeno bylo cíli, který si náš Spasitel postavil zjeviv nám dobrotu svého Srdce a vnučnuv úctu k němu. On nechal vícero století uplynouti, než ji zjevil co poslední lék společnosti stárnoucí a co poslední útočiště. Jako když se vtělil a světu se ukázal, na zřeteli měl pohanský svět, který se rozpadal, tak nyní, aby úplně spasil člověčenstvo, starati se o křesťanskou společnost, která svým odpadáním od zásad křesťanských klesá do hloubi záhuby. Nyní nadešla již doba, kdy potřeba nevyhnutelná jest, pozdvihnouti svých zraků k Němu, který jediný nás spasiti může ale zdá se jako spáti, a volati se sv. Petrem: Pane, zachovej nás, hyneme!

Odpor, který proti tomu řečenému zasvěcení celé církve nejsv Srdci i mezi některými otci koncilu povstal, lehce se urovná. Mnozí totiž našich učených hodnostářů církevních neschvalovali, aby se mluvilo o zasvěcení církve nejsv. Srdci; nebo tento způsob mluvení, dí oni, předpokládá, že církev tedy není dosud zasvěcena nejsv. Srdci, kdežto ona nikdy nepřestala býti s ním spojena nejpevnější páskou. Nedorozumění to pochází z dvojího smyslu, ve kterém se církev vyrozumívá. Předně míní se tím slovem hromadnost všech duší, jež jsou ta od Krista Pána založená církev, pak ale také úhrn všech plnomocností a svátostí, kterými Ježíš Kristus působí spasení těch duší. První jest církev poslouchající, druhá církev učící, první církev sebe posvěcující, druhá církev jiné posvěcující. Ve smyslu druhém nemůžou býti církev Srdci Ježíšovu ještě zasvěcena, ješto není ani dne, kde by byla se oddělila od Něho. Avšak ve smyslu prvním nemůže býti církev nikdy dosti posvěcena, protože ty duše, z kterých církev pozů-

stává nikdy tak pevně nemohou býti s Božským Srdcem spojeny, jak velká jest touha Jeho, naplniti je hojností svých darů.

Patrně v tomto smyslu míníme my slovo církev, když prosíme viditelnou její hlavu, aby ji zasvětil nejsv. Srdci, když jednotlivé diocése, z kterých se skládá, již jsou zasvěceny svými biskupy. — Avšak ještě více míníme my tím-těž slovem: netoliko svět křesťanský, který Ježíš Kristus svěřil péči svého náměstka, nýbrž celý i pohanský svět. Když božský Mistr svým apoštolům pravil: „Jděte, učte všechny národy,“ byli tito ještě pohanští, a když jistý toliko počet jich pak se obrátil, nepřestalo poslání sv. Petra aniž bylo obmezeno. Celý svět zůstal poddán jeho pravomoci, tak jako pravomoci Ježíše Krista, jehož on je zástupce. Papež jest hlavou a otcem veškerého člověčenstva, i toho, které žije život nadpřirozený, v milosti, i onoho, které jest ho zbaveno; on jest otcem člověčenstva dušev. živoucího, protože ono dosahuje život toliko z jeho autority, a jest také otcem mrtvého, ješto má poslání, jemu život dáti. Tak jako není ani jediné duše ve světě, pro kterou by nebyl Kristus umřel, tak také není žádné, která by nebyla svěřena jeho zástupci zde na světě.

Tedy celý svět, a ne pouze ten křesťanský, jest to, jež má papež zasvětit Srdci Ježíšovu, a zasvěcení světa pohanského neméně jest potřebno, jako zasvěcení křesťanů. Který jiný vliv, nežli onen zázračný lásky Ježíše Krista, může zapuditi temnosti a způstlost těch 8 set milionů duší, které katol. apoštolát již 18 set let snaží se přivesti ku světlu pravdy? A naše materiální civilisace činí jejich (pohanů) obrácení ještě těžší, aua není řízena uždou mravního vzdělání. Jestli Srdce Ježíšovo neučiní velký zázrak k obrodu národů křesťanských a k pokřesťení skrze ně národů pohanských, klesne mravně svět jistě hlouběji, než byl před potopou. Všechny síly, které lidský duch vyloudil přírodě, všechny vynálezy vědy, všechny výrobky pilnosti sloužící nevázaným naruživostem nemohou než pod zvíře snížit člověka, po žebríku zloby a zpustlosti.

O Srdce Ježíšovo, spasiž nás; neboť ty jsi jediné naší nadějí!

Toto, ejhle, řekne zástupce Ježíše Krista ve jmenu našem a my řekneme to s ním v slavném zasvěcení. On zasvěti nás všechny božskému Srdci; všechny, spravedlivé i hříšníky, věřící i nevěřící, vzdělané i nevzdělané. Aby ale bylo účinné to zasvěcení, aby dalo život již odumřelým, potřebí, aby to byl čin všech duší, které ještě úplně neztratily života. Pročež pozdvihneme aspoň my tento měsíc svých srdcí k svému Spasiteli a volejme:

Božské Srdce Ježíše! skrze nepoškvrněné Srdce Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly; ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětuji, bychom od Tvé dobrotы dosáhli mocné povzbuzení, které by přivedlo Tvou celou církev k zasvěcení se Tobě, ve spojení s Tvým viditelným zástupcem. O Ježíši, kyž toto slavné se zasvěcení zorou jest našeho spasení. Amen.

Úmysl modliteb na měsíc Bří:

Všemožoucí věčný Bože! obětuji Tobě všechny své dobré skutky a modlitby ve spojení s Ježíšem Kristem a všemi zbožnými a svatými dušemi v nebi i na zemi za všechno to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Srdci přeje, jmenovitě ale v tomto měsíci, abych celých svět B. Srdci se zasvětil

a v dnešní právě den:

Dě **ke cti**

Obzvlášť

1. Sv. Jiljí, op.: za obnovení ducha řeholn.; za chorou na duchu; za 2 + osoby.
2. Sv. Štěpána, krále Uh.: za školstvo národní na Slovensku; za děti 3 roků.
3. Sv. Serafín, p.: za ústavy pro děvy služící; za obrácení 2 opilců; za + otce.
4. Sv. Rosalie, p.: za ochranu před morem; za milost panně nejpotřebnější.
5. Sv. Wawřince, Just. b.: za theologická učiliště; na poběhování za obdrženou milost.
6. Sv. Magna, op.: za katolíky v Prusku pronásledované; za obrácení hříšníků.
7. Sv. Reginy, p.: za včasnou pomoc 2 chudým úřed. rodnám; za 2 choré děti.
8. **Narození P. Marie:** za ctitele Marianské; za těžce zkoušeného; za + matku.
9. Sv. Gorgonia, muč.: za zdar misijním domácním; za smíření se nepřátel.
10. Sv. Pulcherie, cís.: za katol. paní vznešených rodn; za choromyslnou osobu.
11. Sv. Prota a soudr., m.: za zdar kat. towar. spolkům; za zdar podniků.
12. Sv. Notburgy, p.: za svornost ve 4 řeh. domech; za ústavy pro nemocné.
13. **Jména P. Marie:** za dar poznání sebe a svého pravého prospěchu; za 2 přátele.
14. pomýšlení sv. Říše: za smíření se nepřátel; za upokojení mysle mnoho stíhaného.
15. Sv. Mikodema, kn.: za upravení hmotných zálež. katol. duchovenstva; za + přítele.
16. Sv. Lubmily, muč.: za církev sv. mezi Čechoslovany; za pomoc proti náruživosti.
17. Sv. Kolumby, p.: za vystěhovalce do Ameriky; za včasnou pomoc sirotkům 2 rodn.
18. Sv. Josefa Kup.: za včasnou pomoc mnoho skoušenému; za křesťany v Turecku.
19. Sv. Januaria a soudr.: za církev sv. v Itálii; za choromyslnou sestru.
20. Sv. Eustachia, m.: za probuzení ducha křesť. mezi úřednictvem; za + kněze přítele.
21. Sv. Matouše, ap.: za misie na Východě; za zdar duchovním cvičením.
22. Sv. Mauritia a soudr. m.: za nováčky ve vojku; za dar kajcnosti.
23. Sv. Těly, p. m.: za ochranu před svůdci osob služebných; za bratra chorého.
24. Sv. Gerharda, muč.: za svornost v přibuzenstvu; za zdar katol. časopisectvu.
25. Sv. Kleofáše, m.: za ústavy dobročinné; za novice 3 klášterů; za rozkvět řádu.
26. Sv. Justiny, p. m.: za školní mládež a její pěstouny; za 2 kněze kmetů.
27. Sv. Kosmy a Damiana, m.: za zdar opravdového hledání pravdy.
28. Sv. **Sv. Václava**, krále Českého: za země koruny sv. Václavské.
29. Sv. Michala, arch.: za sv. Otce; za osvězení údu apoštolátu modlitby.
30. Sv. Jaroslava, učit.: za učiliště bohowědecká; za živé i zemřelé údu katol. bratrstvo.

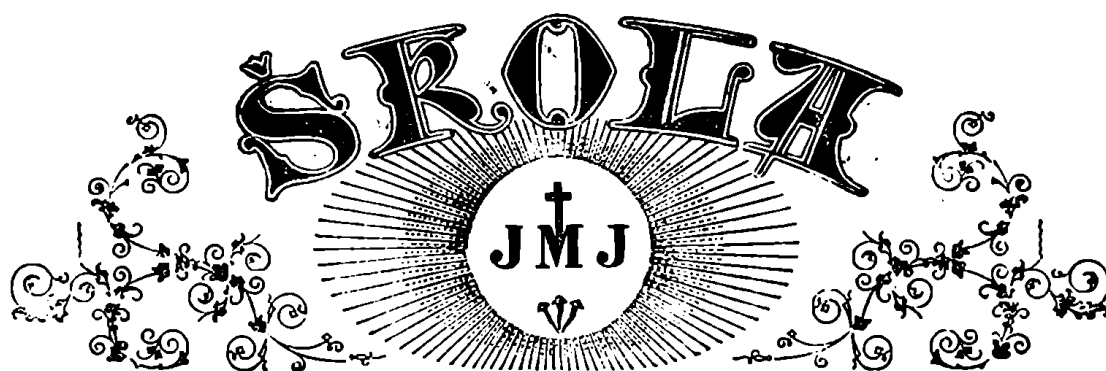
M o d l i t b a.

Božské Srdce Ježíše! sřze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly; ve kterých se ustanoví na oltáři obětuješ. — Obzvlášť je obětuji, bychom od Tvé dobroty dosáhli mocné pomzbyzení, které přivedlo Tvou celou církev k zasvěcení se Tobě, ve spojení s Tvým viditelným zástupcem. O Ježíši, křž toto slavné se zasvěcení zorou jest našeho spasení. Amen.

Pane Ježíši zastiž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši Katolickou a vlast naši česko-moravskou! O přeladě Srdce Panny Marie, buďž mou spásou!

Svatý Michale archanděli, svatý Cyrile a Metode, orobujte za nás!

Řísem B. Burclarta v Brně.

Božského Srdce Páně.

Ročník VIII.

Říjen.

Číslo 10.

Posvěť Hospodine VšeCh, jenž Chrám Boží pilně a činně
navštěvuj.

Zrcadlo lásky Božského Srdce Páně.

X.

„A za to se modlím, aby láska vaše více
a více se rozhojňovala. (k Filip. 1, 9.)
Epišt. na 22. ned. po sv. Duchu.

Modlící se láska B. Srdce Páně.

3. Láska B. Srdce P. modlila se vždy, prvé než co podnikala. — Kristus P. dle sv. evangelia přicházel ke všem společným a veřejným modlitbám a slavnostem do chrámu. On se modlil před pokušením na poušti, aby nás poučil, že i my se máme modlitbou připravovati k pokušení a síliti k boji.

Kristus P. modlil se na poušti 40 dní a 40 nocí, ukáží, jak i ty máš k novému povolání života potřebných milostí modlitbou sobě vyprošovati, jako osvětlení, sílu, zmužilost, vytrvalost. — P. Ježíš se modlil časně z rána, prvé než započal denní práci, On se modlil večer po vykonaném díle denním, tak máš i ty modlitbou zasvěcovati Bohu jak prvotiny dne tak i jeho konec, Jemu děkovati za všechna při-

jatá dobrodiní, Jeho ochraně všemohoucí se odporučovati, svoje svědomí zpytovati, lítost nad zpáchanými hříchy vzbuzovati, Srdce B. odprošovati s tou prosbou, aby Ono samo doplnilo, čeho se k zásluhám činů tvých pro život věčný nedostává. P. Ježíš se modlil před každým důležitým podnikem. Tak strávil před volbou apoštolů celou noc na modlitbách, tak modlil se na hlas před vzkříšením Lazara, tak máš i ty před každým důležitým zaměstnáním se modliti, jelikož ti třeba k němu obzvláštních milostí, tak máš i ty před jinými se modliti, aby se tím vzdělali a sami k pobožnosti naklonili. — P. Ježíš se modlil za mládež, již zvláště miloval, --- Bohu učiníš velikou libost; pak-li častěji se za miláčky Jeho, nevinátka, pomodlíš, aby pokladu čistoty neztratily. On se modlil za v pokušení postavené; láska k bližnímu vyžaduje, abys těm, jenž jsou stíženi pokušením a sami se nemodlí, modlitbou svou vyprosil potřebných milostí, aby neklesli.

Ó Bož. Srdce Jež.! jak ta láska tvá mne pobádá, bych prosil (a) nejen za sebe, ale i za všechny lidi, zvlášť za děti církve sv., za stálost u víře, za lásku a jednotu, za ochranu před hříchem, za spásu věčnou. O jak bych byl (a) blažen (a), bych mohl (a) i já při odchodu z tohoto světa volati: Jáť jsem Tě oslavil na zemi: dokonal jsem dílo, kteréž jsi mi dal, abych je činil. A nyní oslaviž mne, Otče, slávou, kteráž je přislíbena všem svatým v nebi.

4. Láska B. Srdce P. modlila se trpíc a umírajíc. — P. Ježíš se modlil před svým utrpením, když na hoře Olivetské s krvavými slzami se podával spravedlnosti Božské v oběť smířlivou za hříchy celého světa. Třikráte modlil se, totéž říkáje, třikráte modlil se, leže s tváří na zemi, třikráte modlil se s krvavými slzami, „a postaven jsa v úzkosti smrtelné,“ dí sv. Lukáš, „déle se modlil.“ Posilněn modlitbou, třikráte vyřkl Pán: „ne jak já chci, ale jak Ty chceš - - buď vůle tvá,“ a posilněn od anděla s nebe kráčel pln znužilosti utrpení svému vsťříc. — Tak učí tě láska B. Srdce, abys se modlil (a), blížil-li se hodina soužení a trápení, a to tím snažněji a trvaleji, čím větší soužení a trápení, a abys skrze modlitbu vyprosil (a) sobě zmužilost a odevzdanost, sílu a vytrvalost až do konce. — P. Ježíš se modlil ještě na kříži, vyjadřuje svou největší opuštěnost od všech tvorů, a dle pocitů i od svého neb. Otce, ne tak pro sebe, jako spíše pro nás, bychom v opuštěnosti zvlášť v hodinu smrti dosáhli milost, a ji sobě dle příkladu Jeho modlitbou vyprošovali. — Modlil se ještě v okamžiku smrti, když život svůj dával neb. Otcí v oběť za svět, napomínaje nás tím, bychom i my zvláště v hodinu smrti se modlili, protože od tohoto posledního okamžiku naše spása věčná závisí.

Však není psáno všecko, co Ježíš učil a činil, ale z toho, co napsáno, můžem souditi, že od 1. až do posledního okamžiku na zemi se modlil. Písmo sv. naznačilo pouze projevení této vnitřní Jeho modlitby ve zvláštních případnostech, k našemu poučení, co i my tehdy činiti máme. Ó Bož. Srdce Ježíše! Jak jsi Ty dobrotivo! jako bře pečlivá matka své milé dítě, jeho ručky sepne ve svých rukou a tak se s ním k Otcí neb. modlí, a svým příkladem je modliti učí, tak učilo jsi i Ty vznešeným svým příkladem nás tomuto nejpřednějšímu výkonu náboženskému. Ó učiň, abych příkladu toho si všímal (a) mu porozuměl (a) a ho následoval (a). Amen.

Věncček Marianský. I Maria P., ač se modlívala vždy a všude ve dnech radostných, ve dnech žalostných, přece zvláště se modlila: když se stala matkou Slova věčného odevzdaně volajíc: „Ejhle, dívka Páně, staň se mi podle slova tvého!“ — Když zvěděla o milosti, jakouž Synáčka Ježího přítomnost dům Zachariašův obdařila, pokorně volajíc: „Velebí duše má Hospodina!“ — i tehdy, když ode všech lidí

o přístřeší prosíc, odmíštěna byvši, u jesliček novorozeného Spasitele klečela, i když Synáčka svého v chrámě obětujíc prorocství o meči bolestí, jenž Jí srdce pronikne, slyšela, i když Synáčka ztraceného s bolestí hledala. — Na počest Srdce Jejího ve vzláštních případech za sebe i za jiné k Bohu vřelé modlitby odsílajícího, a abychom i my přímlyvy Její hodni byli, obětujme Srdci Páně 5 desátků radostného růžence.

A. V.

Kříž v poli.

V šířím poli tamto stojí
Spásy lidské znamení,
Nad ním lípa střechu pojí
Ze stinného zelení.
Nikdo k tomu nezavítá
Vítěznému práporu,
Ptenci jen tam, když se svítá,
Chválí Tvůrce v hovoru. —
Černým mrakem potahuje
Nebeské se klonutí,
Do lípy již strašně duje
Orkánu slyš vanutí.
Na nebesku žhavé blesky
Prorážejí mraků směs,
Strachem trnou nivy, vesky,
Sady, háje, tmavý les.
Před bouří se po úkrytu
Poutník v poli ohlíží,
Spatřiv lípu blesků v svitu
Spěchá rovno ku kříži.

Vod již proudy chrlí mraky,
Na nivy a pustý lom,
Tvor se hrůzou třese všaký,
Neustále tříská hrom.
V této bouři hrůzoděsné
Na nebeském na stanu,
Cizinec mdlý pod kříž klesne
Hledaje tam ochranu.
Rychlostí v tom zlého běsa
Vyradí blesk mraků z tem,
A již k zemi lípa klesá
Srdcelomným s povzdechem.
Nedotknutý kříž však směle
Na rychlý zří mraků jezd,
Po ním díky poutník vřelý
Sylá Tvůrci nebes hvězd. —
Nuže k žezlu světa spásy
Často milá duše spěj,
Pod ním Tvůrce však krásy
O pomoc a milost ždej.

Vždyť on s kříže v každé době
Náruč pro tě otvírá,
V bolu, v tísní, světa zlobě
Vždycky v ni tě zavírá.

J. Sychra.

Vzorové apoštolátu.

Šťastné, protože Bohu milé bylo manželství Slavníka a Střezislavy, zajisté že otcovské srdce Boleslava blaženou radostí oplývalo, když věděl a viděl, jaké štěstí dcera jeho Střezislava udělala. A což teprv ten milý, hodný, přítulný vnouček Vojtěch! — s jakým zalíbením pohlížel dědeček na hošíka kvetoucího, s jakou pozorností naslouchával, když mu chlapec vykládal a vypravoval, čemu se moudrým vedením nábožného učitele svého Rádla již byl naučil. Bývalať to vždycky radost pro celý

dům Boleslavův, kdykoliv je Slavníkovci navštívili. Vždy něco nového a poučného uměl malý Vojtěch hodným a nábožným svým tetám: Dúbravce a Miládě vyprávěti. Prály sobě, dočkati se toho štěstí, až by Vojtěch důstojnosti kněžské dosáhl. Za tím nastaly Boleslavovi nové starosti. Střezislava byla již šťastně provdaná, avšak ještě byly doma dvě dcerušky, a zvláště o tu jednu, Dúbravku čili Dobrovku se jednalo, neb ona byla nejstarší, a tudíž přál sobě otec, kdyby také ji mohl tak šťastně provdati. Rodičové poručili celou věc P. Bohu, a dobře učinili, ten, jenž vzhlíží na pokorné, a ponížené povýšuje, učinil i veliké věci s Dobrovkou, povýšiv ji až na stolec vladařský. Řízením Božím stala se chotí vojvody říše Polské, a tu již se nám jeví potomkyně a následovkyně Ludmily sv. v apoštolské činnosti na stolci vladařském, ano v překrásném světle staví se zrakům našim z dob těch minulých.

21. Dobrovka (Doubravka), apoštolka národa Polského.

Po smrti vévody Polského Zemislava ujal správu říše syn jeho Miesko čili Mečislav, zvolen byv od lechů za vládku. Avšak Mečislav, netoliko že byl pohan, oddán byl také mnohoženství a jiným prostopášnostem. Tenkrát přišli mnozí uprchlíci z rozpadnuté říše velkomoravské do Polsky, a přinesli tam sebou símě sv. evangelia. Tak stalo se, že i mezi dvořeniny bylo nemálo těch, kteří se k náboženství křesťanskému přiznávali. Tito velmi těžce a nelibě takovou věc na svém srdci nesli, litovali vladaře, litovali celou říši, které málo dobrého od něho očekávati bylo. I šli vícekrát k němu, prosili, napomínali ho pokorně a srdečně, aby ráčil zanechat takových prostopášností, jež se k tak vznešené důstojnosti knížecí nehodí. Prosili a zapřísahali jej, aby odřekl se těch pohanských pověr, a přiznal se ku pravé samospasitelné víře křesť. katolické, a pak aby podle příkazu jejího zasnoubil se a čistým, posvěceným sňatkem manželským spojil se s nějakou hodnou, šlechtinou a důstojnou nevěstou, a s ní aby pak počestně a řádně žil byl. Neustálým a důtklivým prosbám, napomínáním a vybízení šlechtitných těch rádců svých tolik vladař povolil, že by byl volen učiniti tak, jen kdyby mu tedy nějakou cnostnou, spanilou a z knížecího rodu pošlou nevěstu vynášeli a přivedli. I radili se páni vespolek, a jednomyslná jich volba padla na Dobrovku, dceru knížete a vévody Českého, kterou znali, a o které věděli, že jí neschází ani krása cností ani spanilost těla. I vypravili vzácný průvod k Boleslavu s poselstvem, aby urozené dceři jeho přání a žádost pána svého zvěstovali.

Ale špatně pochodili. Boleslav ani slyšeti nechtěl, dáti dceru za nepřitele a protivníka svého náboženství křesťanského, tím hůře činila dcera sama; s nadšenou horlivostí a ohnivou statečností odporovala žádosti té, a bez obalu a s určitostí vyslovila se k poslancům, že nikdy nevstoupí v manželstvo za Mieska, dokud nebude míti úplné jistoty, že vladyka Miesko upustil od všech pohanských obyčejů a vši modloslužebnosti, a dokud spolu nebude věděti, že ženich její stal se skrze křest sv. přítelem P. Ježíše. Tím byla věc odbyta. Poslové zdívše poselství, a odpověď vyslyševše, navrátili se. — Odpověď, kterou přinesli, zarazila z počátku Mieska, ale že již byl učinil krok, a že rádcové povzbuzovali, zvláště pak rozhodnou a neoblomnou myslí křesťanské dívky překonán, dal se Miesko ve všech pravdách náboženství křesťanského náležitě vyučiti a odřeknuv se na dobro všech bludů pohanských a všeho modlářství, přijal křest sv. ve Hnězdně z rukou českého kněze Bohovida jakož i jméno: Mečislav r. 965. Příklad jeho pohnul veliké množství nejvyšších dvořeninů a úředníků, jakož i celý národ, že se obrátili na víru křesťanskou a přijali křest sv. Teď byla podmínka vyplněna, překážka odstraněna. Ještě téhož roku slaven byl sňatek manželský

Mečislava s Dobrovkou, kteráž provázena požehnáním svých rodičů, příbuzných Slavníkovíc, své sestry Milady i ostatních přátel, jakož i blahopřáním všeho lidu odcházela se svým chotěm do říše Polské, aby tam pro čest a slávu Boží působila. Brzy počalo se již také ovoce apoštolské její činnosti a horlivosti jeviti, neb na pobádání její vydal choť její rozkaz, aby lid obrácený sám všecky obrazy a sochy modlářské po celé zemi shledal, zničil, zbořil, spálil anebo do vody házel, tak aby všecka upomínka na ně vyhlazena byla. Jejímu přičinění jest co děkovati, že již po třech letech, tedy r. 968 založen první stolec biskupský v Poznani, tedy o pět let dříve než v Praze. Ona také byla jako anjelem míru, prostřednicí mezi svým otcem Boleslavem, vév. Českým, a chotěm svým Mečislavem, vev. Polským. Dávno již byl by tento, jsa muž boje a války chtivý, přerušil smlouvu, již byl učinil s Boleslavem, ustavičně mu leželo na mysli vydobytí jedné části země Moravské, kterou Boleslav v poddanost a pod plat uvést se snažil. Tím spíše by se mu to bylo mohlo zdařiti, an Boleslav v jiné války zapleten byl. Avšak nábožná choť uměla vždy bojechtivé myšlenky a nápady manžela svého zaplašiti a mysl jeho na cosi jiného obracet, tak že svazek přátelský mezi otcem a chotěm jejím zůstal neporušený až do smrti otce jejího, r. 967. Tím však neuhaslá válečná choutka Mečislavova proti Čechům, nýbrž obrátila se proti nástupci a synu jeho Boleslavovi II., švakru svému. Počali se mezi sebou nevoliti. Ale i tu uměla nábožná a opatrná Dobrovka choutku manžela svého na uzdě držeti, tak že nazývána jest jediným rukojemstvím, jež rozdvojené mysle švagrů na sebe nevražících poněkud aspoň sjednocovala.

A takovouto prostřednicí setrvala až do své smrti. Kdy se tato udála, nelze na jisto určit. Tolik však jest jisto, že umřela dříve než Mečislav, jenž r. 992 skončil, dále že teprv r. 989 vypukl zjevný boj nepřátelský mezi Čechy a Poláky, kteří si část Slezska osobovali, což asi sotva za živobytí Dobravky by se mohlo státi, lze se tedy domýšleti, že asi před r. 989. zemřela. Byla tedy i ona tak šťastna, že dočkala se té radosti, viděti sestřence svého, Vojtěcha sv. na stupni důstojnosti kněžské r. 981. ano že viděla jej povýšeného na důstojnost biskupskou. Neb sv. Vojtěch hned druhý rok po svém na biskupství vysvěcení r. 984 konal cestu pastýřskou po celé své diocesi, k níž patřila tehdy i Morava a Slovensko. — Jelikož však, jak letopiscové tvrdí, na této cestě zavítal i do Polské říše a ji takřka celou prošel, můžeme za to míti, že asi při této příležitosti neopominul navštívit milou a drahou tetu svou Dobrovku.

Brzy na to odebrala se na věčnost matka jeho Střezislava r. 987. — V tentýž skoro čas neb o něco později opustila Dobrovka pozemskou tuto vlast, a odebrala se do stánů nebeských, aby tam u velebném sboru apoštolů a apoštolůk odměnu za své práce přijala. Horlivost její apoštolskou zdědil syn její Boleslav Chrabrý, jenž rázně a ochotně se zasazoval o rozšíření křesťanství v Polsku. V něm nalezla církev mocného obrance a horlivého opatrovníka, za jeho panování již dávno viklající se pohanství na Polště dokonce vyvráceno a vyhlazeno jest. Onť mnichy Kamaldulenské a Benediktiny uvedl a usadil, jeho přičiněním stalo se, že Polska obdržela samostatné zřízení církevní, a sice arcibiskupa (metropolitu) ve Hnězdně, kdež se nalezal hrob sv. Vojtěcha. Boleslav totiž vykoupil drahou mrtvolu milovaného bratrance svého, a dal ji zde ve Hnězdně pohřbiti. Zde také stal se prvním arcibiskupem druhý bratranec jeho, bratr sv. Vojtěcha: Radím čili Gaudencius. Jemu podřízeno třé biskupů: v Krakově, v Kolobřehu a ve Vratislavi (sprvu: v Smogravě). Později r. 1039 odvezeno tělo sv. Vojtěcha jakož i Gaudencia a pětí bratrů řeholních, společníků sv. Vojtěcha, za Břetislava, vévody českého, u slavném triumfu do Prahy, kdež na hradě Pražském

u chrámu sv. Víta ve zvláštní kapli v hrob jest uloženo. Památka toho koná se 25. srpna.

Křesťanské dívky a paní! opět zde vidíte jednu vznešenou předkyni svou, Střezislava, Dúbravka, — aj jaká to čest, býti dcerami téhož národa, z něhož i tyto apoštolky pošly. Vy potomkyně, dcery takovýchto apoštolů, měly byste snižovati se na pouhé fintící se loutky, hříčky pro muže, vy dcery české, v jejichž žilách tatáž krev koluje, co v statečných vyznavatelkyních víry křesťanské, drahých perlích, chloubě národa našeho, Ludmile, Střezislavě, Dúbravce, vy, pravím, měly byste tak býti zaječího srdce, že byste si ani netroufaly, leckterého větroplacha, lecjakou fintilku okřiknouti, když se svým hříchem pachnoucími ústy otírají o sv. náboženství katolické? o též náboženství, pro něž Ludmila sv. svůj život dala, pro něž nerozpakovala se Dúbravka pohrdnouti rukou pohanského ženicha!

Měly byste snad k vůli zdánlivému zaopatření dávatí v šanc svou víru, svou zachovalost, svou počestnost? Zdaliž sbírají se z trní hrozny, aneb z bodláčí fíky? — Pročež: „hledte, ať vás žádný neoklamá moudrostí světskou a marným podvodem.“ — „Sám pak Bůh pokoje posvětiť vás ve všem, aby celý duch váš, i duše, i tělo zachováno bylo bez ouhony ku příští Pána našeho Ježíše Krista.“ (Kolos. 2, 8. a 1. Thess. 5, 23.)

Údolí liliové

Lilie 5.

Kterak duše za každé dobro vděčna býti má.

1. Oslavujte Pána se mnou, a vyvyšujme jméno jeho. Onen Boha hodně a vroucně chválí, kdo i za nejnepatrnější dobrodiní vroucí dík vzdává; neboť onen dává, který nade vše jest vyvýšen. Nic nesmíš považovati za malicherné a chatrné, co Nejvyšší z pouhé dobroty a lásky tobě uštědřuje. Nehledá Bůh ničeho, aniž žádá více, jediné bys nade vše jej miloval, hříchem ho neurážel, a vždy a všude vděčnost svou na jevo dával.

2. Velkým před Bohem jest, kdo z pravé pokory se poníží a upokojuje; lásky a dobroty boží nehodným se uznává; ve štěstí marně se nevychloubá, po chvále lidské nebaží: větším však jest ten, kdo jako Job těžce navštíven, opovrhován, poháněn, zubožen, nevšímán, zkoušen, stísněn, posmíván a uhněten, díky činí, se raduje a chvalořečí, a každé utrpení a soužení, jakéž ho potkává, za největší zisk považuje, vše milerád pro Boha snáší, a nemírně se nekormoutí.

3. Blahoslavený onen, kdo metlu bolesti jako Job ochotně z ruky Páně přijímá; a úplně ve vůli boží se odevzdává a poroučí. Blahoslavený onen, kdo vezdy jen toho vyhledává a po tom touží, čím by se Bohu více zalíbiti mohl, útržky za rozkoš a slast považuje, bývá-li uražen nic se nekormoutí, a kdo škodu časnou za zisk duševný považuje.

Lilie 6.

Kterak duše zbožná s ukřizovaným Spasitelem úplně spojena býti má.

1. Já s ním jsem v soužení. Co jest to o Pane? Vysvětli mně slovo toto, které jsi vyřekl; zjev mně smysl verše toho, by útěchu v něm nalezal sluha tvůj. Slyš synu. Kdykoliv nalezáš se v zármutku a kdykoliv jsi zkormoucen, tehda

jsi s Ježíšem na kříži: a kdykoliv zase nalezáš útěchu ve zbožné modlitbě a kocháš se v božských písních a žalmech, tehda povstáváš s Ježíšem v novosti ducha, a radostně prozpěvuješ alleluja, jakobys z hrobu s Ježíšem z mrtvých vstával.

2. Kdykoliv však na kolenou prosby přednášíš Bohu za hříchy své a upřímně jich lituješ a želíš, tehda neodbytně na bránu nebes tlučeš. Kdykoliv ale všechny pozemské věci za nic považuješ, a jediné věci nebeské na mysli máš, tehda s Ježíšem k nebesům se vznášíš a andělům se přidružuješ. Buď tedy mírným, pokorným a trpělivým v každé nehodě, jakáž na tebe přikvačí, z lásky k Bohu; a snášej kříž svůj trpělivě s Ježíšem, denně na kříži umíraje pro věčnou spásu tvou; neboť každé soužení tělesné, jež trpělivě neseš, jest lékařství spasitelné pro duši tvou a zadost učinění za hříchy tvé a naděje věčného blahoslavenství a slávy. Amen.

Lilie 7.

Kterak zbožná duše vždy s Bohem se obírá.

1. Chodte pokud světlo máte. Ten s Bohem ve světle kráčí, kdo po ničem světském nebaží, nýbrž pevně srdce zakotveno má u Boha.

Neboť tam jest skrytý poklad duše, Ježíš Kristus, souhrn všeho dobra. Nepřestává býti člověk nuzným a bídňým, měj si cokoliv, nemá-li Boha přítelem. Onen požívá Boha, kdo jej miluje a přikázání jeho zachovává.

2. Onen ostříhá pevně přikázání boží, kdo marných slov nepronáší; kdo skutkem dokazuje co ústy hlásá; kdo vlastní chvály nehledá, ale všechno dobré, cokoliv činí aneb na jiných pozoruje, jediné ku chvále boží přičítá. Kdo však sám sobě se líbí, blázen jest a Bohu odporný. Protož ve všem dobrém, cokoliv činíš anebo mluvíš, vynasnaž se, abys se Bohu zalíbil, bys větší dobrodiní od něho doufati mohl. Svými tělesnými schopnostmi proč se vychloubáš, vždyť musíš jednou umřítí a brzo snad už budeš červům pochoutkou! Slyš mládenče slova starcova: Odvrát se od věcí, které tě roztržitým činí, neboť nenalezneš spíše pokoje a poklidu, pokud v nitro své se neukryješ a Boha nad všeliké dobro žádati a milovati nebudeš.

Lilie 8.

O vniterném míru a poklidu v Bohu.

1. V pokoji učiněno jest místo jeho. Kdo pak požívá klidu pravého? Kdo tichý jest a pokorný srdcem. Proč vyzvídáš stav bližního, kterak jedná, a sám sebe zanedbáváš v mnohých věcech? Ejhle kdo lépe zná se ponížití a trpěti pro Boha, ten lépe jest v pokoji utvrzen. Tomu každá práce jest snadna pro Boha, ježž nosí v srdci svém. Blahoslavený onen, kdo rozmlouvá s Bohem v modlitbě, rozjímání, písních a čtení; a o vše ostatní, co ve světě se děje, pranic nepečuje. Kdekoliv stojíš, kamkoliv jdeš a kamkoliv se ukrýváš, všude myšlení svá nosíš sebou. Zbožné rozjímání obveseluje, bezbožné zarmucuje. Hněv zatemňuje, závist zaslepuje a nenávisť zabíjí. Zbožné čtení vzdělává, modlitba rozohňuje, čin slovo naplňuje.

2. Rozmluva svatá očišťuje srdce, marná poskvřňuje, zbytečná pohoršuje, nevládná obtěžuje, zbožná usmiřuje, mravná vzdělává, světodějinná upevňuje víru, nebeská k nebesům povznáší. Protož očisť a obmyj srdce své ode vší neřesti, a budeš požívati stálého poklidu. Nenít pokoje pravého kromě v Bohu a s člověkem ctnostným, který všechno rád pro Boha podniká, kterého miluje. Cvič se v mlčení a snášej rád protivenství pro Boha, a on oprostí tebe od všelikého protivenství a nesnáze. Život zbožný a svědomí pokojné skytá důvěru v Boha v soužení a ve smrti; avšak svědomí hříšné vždy jest ve strachu a v rozepři. Člověk zlobivý velmi snadno klesá;

ze hříchů jednoho ve hřích mnohem horší. Člověk trpělivý a tichý činí z odpůrce přítele, Boha vždy nalezá milostivým soudcem, pro mírumilovnost, jižto prokazuje chybujícím.

Lilie 9.

Kterak s Bohem v jedno spojení býti máme.

1. Kdo neshromažďuje se mnou, rozptyluje, dí Pán a Spasitel náš Ježíš Kristus. Pokoušeli se o tebe roztržitost a vlačnost pro četné přeludy dábelské a hořké útrapy nitra tvého a nelibost, jakouž tobě bližní tvůj působí, vynasuaž se, abys se v soukromí zase shromáždil modlitbou Páně a pozdravením andělským; vrhni se nice před sv. křížem anebo před obrazem nejsvětější Bohorodičky Marie Panny anebo před obrazem některého jiného svatého, který ku chvále boží a ku cti onoho svatého vyhotoven jest. Vzávej popředně Ježíše a Marii se všemi svatými anděly a měšťany nebeskými, by Bůh laskavý vylil na tebe hojnost svého smilování, by hojným tebe obdařil potěchy pramenem, a rei s Davidem v žalmu: Pane, před tebou jest všecka touha má a vzdychání mé není před tebou ukryto. Pane, tys naděje má ode dnů mladosti mé, k tobě se utíkám v soužení a kříži mém.

2. O Pane vyuč mne vždy následovati Tebe a plniti sv. vůli Tvou, a zanechatí úplně vůli svou, neboť to dobrolibezné jest Tobě a užitečné pro mne, pro spásu duše mé. O Pane kéž nikdy nepodávám se myšlení, žádosti a činu, který by se Tobě nelíbil, anebo bližnímu byl na škodu, jakož jsi přikázal mně a všem sluhám Tvým. Jednám-li vůli Tvé na odpor, naprav mne milostivě a netrestej mne v prchlivosti své: Neboť Tys Pán můj a já jsem chudý a křehký sluha Tvůj, kterýžto milosti a slitování Tvého nanejvýš má zapotřebí. Budiž jméno Tvé svaté pochváleno nyní i na věky věkův. Amen.

Lilie 10.

Kterak bděním a modlitbou pokušení odpirati máme.

1. Bděte a modlete se, abyste nevešli v pokušení, od těla i ducha, od ďábla i světa. Tělo ponouká k žádostivosti, duch k pýše, ďábel k nenávisti a svět k marnostem. Učení Kristovo staví se všemu tomu na odpor; neboť napomíná nás, bychom ostříhali čistotu, pokoru, lásku, bychom pohrdali světem, tím pak získali království nebeské a unikli záhubě věčné. Protož musíme bděti a modliti se v každé době a na každém místě: neboť nikde není člověk jist před škůdcem pekelným, kterýž nikdy nespí aniž od pokušení ustává; nýbrž obchází hledaje kohoby ošálil a obloudil a od činění dobrého odvrátil a nechuf k modlitbě vlil.

2. Protož Pán a Spasitel náš Ježíš Kristus dobře znaje lečky ďáblovy a užitek modlitby, neústupnost nepřítelovu a slabost a mdlobu lidskou, neustále napomíná učeníky své a všechny věřící, by se modlili a bděli, nechtějí-li protivníkům svým totiž chybám svým podlehnouti. Protož bděte a modlete se; byste nepoklesli v pokušení a v ně nesvolili. Nemůžeš-li dlouhých modliteb konati, pomodli se zbožně aspoň kratičkou modlitbu, zbožný povzdech k Pánu Ježíšovi, k nejsvětější Panně anebo k některému svatému povzbudí srdce tvé k výši nebeské a k Bohu. Neboť blízko jest Pán Bůh všem, kteří zkroušeným a upřímným srdcem jej vzývají. Neboť zbožná modlitba proráží nebesa, vlévá důvěru v Boha, odvrací vnukání, osidla, šalby a hrozby dábelské.

3. Jsi-li věcmi zevnějšími k roztržitosti ponoukán, vejdi v komůrku svou dle rady Kristovy a při zavřetých dveřích modli se k Otci svému skrytě.

Neboť on ví nač myslíš a počem toužíš, a čeho ti nejvíce jest třeba. Proto v každé modlitbě takto pros: Pane děj se vždycky vůle tvá a ne má; nalož se mnou jak tobě se líbí a mně užitečno jest. Jsi-li ve shromáždění mnohých, modli se a zpívej s nimi, jako anděl na nebi. Tak prozpěvuj zevnitř, abys ku zkroušenosti povzbuzen byl v nitru. Hleď, chceš-li zalíbiti se lidem, abys neupadl v nelibost u Boha a svatých andělů. Neboť Bůh více dbá na zkroušenost srdce než na doléhavé volání; neboť modlitbou pokornou Boha usmírujeme, marnou chloubou jej urážíme. Pláčem zkroušeným nabýváš milosti a rozmnožuješ ctnost, myslí roztržitou však potracuješ nábožnost, a za každý poklesk a pochybení trest zasloužený snášeti musíš. Ode všeho toho zlého ostříhej nás vždy milost boží a uveď nás v radost věčnou. Amen.

Lilie II.

Kterak na pokutu věčnou vzpomínati máme, bychom hříchů a nadutosti myslí vystříhati se mohli.

1. Zbodni bázní svou srdce mé. Užitečná jest prosba tato proti neřestem tělesným a ku potlačení pýchy duševní. Neboť to dvě zlé ustavičně člověka znepokojuje: buď totiž tělo po nezřízených žádostech se shání, nebo duch z vlastností dobrých se vynáší a chvály jest žádostiv. Obé jest velké zlo, v obém velké nebezpečí. Pokoušili tě bídné tělo, kteréž v brzku umřítí musí, pomýšlej na muky ohně věčného, a tak plamen žádostivosti nezřízených zahasneš plamenem ohně věčného, ať takovéto myšlení hrůzy plné zaplaší myšlení nečisté, by duch očištěn byl ohněm. Krátká jest každá rozkoš tělesná, pomíjející a nestálá všaká radost světská, krása tělesná, čest a sláva vše to jednou pomine a uplyne. Jako bolení hlavy nutí churavého kvíleti a vzlykati; rovněž tak strach před smrtí a oheň pekelný člověka pokleslého od hříchů odvrátiti může.

2. Kdo bez bázně žije, snadno ve hřích upadne: a kdo neponižuje se před Bohem a svatými jeho, zahanben bude na soudu od zlých duchů, a věčně bude od nich trýzněn a trápen. Pevná a nezvratná jest pravda tato a nemůže nikterak klamati: Budsi člověk, budsi anděl, Bůh pyšným se protiví, pokorným ale dává milost svou. Milosrdenství Páně pak jest od věků se svatými a vyvolenými jeho a trvati bude až na věky. Protož strachuj se člověče pyšný soudu božího ve všem jednání svém; a nechtěj vychloubati se marnými a pomíjejícími přednostmi a schopnostmi svými. Bys i všechno vykonal co můžeš k čemu jsi zavázán, přece ještě ve mnohem jsi nedostatečen a sotva nepatrnou částku nesmírného dluhu splatíš. Boj se metly Páně, strachuj se trestu a hroz se soudu přísného. Nic neobejde se bez trestu, nic dobrého nezůstane bez odměny. Kdyby komůrka tvá byla v ohni, zda bys se nebál, zda bys rychle nevstal a neutíkal? Ejhle to působí strach a bázeň a myšlení na trest věčný, který žádného nevezme konce, neboť zaplašuje duchovní otupělost a netečnost a povzbuzuje k modlitbě, pro nesmírný strach před zahynutím věčným.

Louise Lateau (čti Luiz Lató.)

Svět mluví velice o Louise Lateau, jedné chudé dívce z Belgie, o níž jsme v minulém čísle krátkou přinesli zprávu. Jedni se diví a žasnou, druzí se smějí, jak obyčejně to bývá. Aby i čtenářové našeho listu něco málo o zázračných událostech Louise se dozvěděli, umínili jsme si tuto stručně podati hlavní obsah zname-

nitého díla, který učený profesor pathologie a therapeutiky na universitě Löwen, Dr. Fr. Lefebvre po 18měsíčním pozorování a nejprísnejší zkoušce všech podivných událostí, které se na Louise přihodily, vydal. S ním shoduje se francouzský učenec Dr. Imbert, profesor medicíny v Klermontě, který též vydal dílo o Louise Lateau. Profesor Dr. Rohling uveřejnil z pravdivých, theologických i lékařských pramenů spis již v 8 vydání, v němž sděluje své vlastní pozorování. Osoby, které Louise Lateau navštívily a skoumaly, úplně dosvědčiti mohou věci, o nichž zde krátce promluvíme. Pramen, z něhož čerpáno, pochází od doktora — tedy nekněze, aby světský smíška nemohl říci, že jest to vymyšlenost černokabátníků. Abychom široce a rozvláčně nepsalí a vyhnuli se snad osobních poznámek, přikročíme k vypravování samému.

Louise Lateau (Luiz Lató) narodila se 30. ledna 1850 v Bois d'Haine (čti Boa Dén), jedné vsce diecese Tournay-ské (čti Turnéske) v belgické provincii Hennegau. Rodiče její byli stavu dělnického. Když bylo Louise 2½ měsíců, zemřel otec na neštovice, na něž i Louise onemocněla. Matka pak posud těžce byla nemocná následkem porodu a zůstala 2 roky na loži nemocných. Kdo měl pomoci v té bídě, an se sousedé domu tomu z bázně před nákazou vyhýbali? I poslal Bůh vzdáleného příbuzného, který se ubohé vdovy až do jejího uzdravení účinnivě byl ujímal.

Když byla Louise 2 roky stará, topila se, ale matka ji v čas z vody vytáhla a šťastně před smrtí zachránila. V 11. roce navštěvovala teprv školu krátký čas, v níž ukazovala dobré vlohy. Nemohla se však v tak krátké době navštěvování leč nejpotřebnějším věcem naučiti, aby mohla připuštěna býti k sv. přijímání, které do 16. roku každých 14 dní, pak každou neděli a později denně přijímala. Po 16. roce poslána byla k tetě Coulon, které pozorně a obětavě až do smrti sloužila. Po smrti této tetičky sloužila v Brüsselu, odkudž se po 3 nedělích přepadena jsouc těžkou nemocí do otcovského domu navrátiti musela. Uzdravivši se vstoupila opět do služby v Manaž, kdež se láskou k druhým, vytrvalostí v práci, pokornou a tichou zbožností vyznamenala. Na přání matčino navrátila se domů, kdež se učila šíti, aby si později mohla své živobytí vydělati.

V roce 1866 vypukla cholera v Belgii. Louise ukázala se v této brozné nemoci velmi srdnatou a obětavou dívkou. Chceme uvéstí příklad. V jedné rodině roznemohl se otec, matka a dcera. Synové z bázně utekli. Tu přišla co spasný anděl Louise a ošetřovala nemocné.

Rodiče téhož dne zemřeli. Ona obstarala sama pohřeb, uložila mrtvoly do rakve, vynesla je z domu, až konečně někteří mužové o to ostatní se sami postarali. Podobně jednala všude, kde bylo pomoci třeba. Tutěž lásku k nemocným jeví až posud.

Rok na to sama tak těžce onemocněla, že musela býti zaopatřena. Tu konána za ni 9denní pobožnost k P. Marii, po kteréž se uzdravila. Po krátké době opět těžce se roznemohla a svátostmi umírajících zaopatřena býti musela. To bylo 15. dubna 1868. Než dne 21. dubna t. r. objevila se Louise k všeobecnému podivení a radování sousedů v kostele, aby tam komunicovala.

„V mravním ohledu,“ píše Dr. Lefebvre, „jest Louise otevřená, prostotná, řekl bych, průhledná duše; ona miluje samotu a mlčelivost a sice tak, že o svých závažných zjevech nemluví se žádným ani s nejbližšími přítelkyněmi.

Má veselé, obětavé srdce, jest zmužilá, trpěliva a odhodlána, anižby utrpením byla proměněna. Ano uprostřed trápení ukazuje největší spokojenost a nezkalenou dětinskou veselost. „Kdybychom měli o něco více víry,“ pravila kdysi jednomu knězi, „milovali bychom navštívení kříže, ano my bychom je žádali ne tak zevnější jako

nemoce, any by nám tyto překážely býti bližním užitečnými, nýbrž vnitřní, kterých není viděti, odpory totiž lidské a ty žádám od Boha a vím, že mně je udělí.* Její láska k bližnímu jest věru hrdinská a proto mají ji sousedé za svatou. Již záhyjevila vřelou pobožnost v modlitbách ráno i večer. Při práci ustavičně pamatuje na Boha, tak že celý její živost jest ustavičně obcování s Nejvyšším. Nejzamilovanější modlitby její byly modlitba za mrtvé a křížová cesta.

Zevnějšek její líčí Dr. Lefebvre takto: Louise jest o něco větší než prostřední postavy. Má zakulatělý obličej, lehce začervenalou tvář, jemnou čistou kůži a snědé vlasy. Její modré oči jsou jasné jako křišťál. Ústa jsou malá, zuby bílé a velmi krásné; zkrátka, její celá postava prozrazuje inteligenci. Též jest její konstituce aniž by byla příliš silná, zcela dobrá a zdravá, jak to dokazuje její zaměstnání, jemuž od maličkosti oddána byla.

V dubnu r. 1868 ukončila Louise noviciát III. řádu sv. Františka a složila v pátek dne 21. dubna sliby. Právě tohoto dne obdržela jako sv. František od Pána patero ran J. Krista. Ten pátek totiž začala krváceti v levém boku. Ona to považovala za následek dříve přestálé bolesti. Druhý den všechna bolest zmizela. Druhý pátek tekla krev z boku a z pat obou nohou. Tu svěřila se svému zpovědníkovi faráři z Bois d'Haine, který ji uložil přísné mlčení o té věci. Třetí pátek tekla jí krev nejen z boku a nohou ale i rukou, tak že byla přinucena povolati lékaře, čímž až posud ukrývaná věc přišla u veřejnost. Z počátku myslil doktor Gonne, že jest tu zcela přirozený zjev, a proto užíval všelikých prostředků k zastavení krve ale na darmo. I žádal, aby Louise opustila dům a odevzdala se zcela jeho léčení, proti čemuž se matka opřela.

Krvácení opakovalo se každý pátek a objevilo se od 25. září t. r. i na čele a kolem hlavy, takže od té doby každý týden krvavý věnec obkličoval její hlavu.

Profesor Lefebvre popisuje průběh té věci takto:

Pozorujeme-li od soboty až do čtvrtka ráno jednotlivá místa, z nichž teče v pátek krev, spozorujeme na zevnější straně pěsti okolo 2½ centimetrů dlouhé vejcovité místo, které jest přičervenalé. Taktéž nalezá se na dlani podobné místo právě naproti zevnějšímu ležící. Na hořejší straně pak viděti jest znamení, které má formu podlouhlého čtverhranu se zakulacenými rohy a s déli 3 centimetrů. Tatáž znamení jsou i na spodní straně pat, jen že spodní znamení pravé nohy není právě naproti znamení hořejšímu, nýbrž o jeden centimetr jest doleji. Na čele se mimo v pátek nikdy značná znamení neukázala. Úkazy v pátek objevují se následovně: První známky krvotoku ukazují se již pravidelně o polednách ve čtvrtek. Nejprve nastane na s hora uvedených místech rukou a nohou puchýřek, který pomalu roste, až zaujme celé začervenalé znamení. Krvotečení začíná pravidelně ze čtvrtku na pátek skoro o půlnoci ale tak, že nikdy všechny rány na jednou, nýbrž jedna po druhé začínají krváceti, nejčastěji začíná bok, potom nohy, ruce a čelo — avšak v mezerách více hodin. Nejprve praskne puchýř, pak vytéká krev z otevřené rány, časem ale shrne se krev na dlani a na spodní patě v malé kuličky pod kůží. Na čele vytéká krev z docela malých tříhranných sotva viditelných otvorů.

Farář cení ztrátu krve každý pátek v prvním čase na litr, později nebyla více tak veliká. Krev, která vytéká, jest zcela přirozená zdravá krev.

K těmto krvácením přidružilo se od 4. dubna 1873 ještě nové, ano se utvořila na pravém ramenu veliká krvácející rána, jakou Spasitel při nešení kříže zajisté byl utrpěl.

Od 17. července 1860 vzbuzuje každý pátek ještě jiný opakující se zjev podivnů přítomných. Louise bývá vtržena do zvláštního stavu, v němž úplně se zdá býti zbavena zevnějších smyslů. Stav ten nazývá se ekstáze — u vytržení. Matka s počátku myslila, že to jest mdloba. Po půl hodině přišel farář; Louise ho neviděla; její pohled upřen byl k nebi. Na jeho slovo přišlo její vědomí zpět; to trvalo $\frac{3}{4}$ hodiny, tu opět přišla do vytržení; marně snažila se matka ji přivést k vědomí. Tu poručil farář a hned se zpamatovala a bavila s přítomnými. Následující pátek začala ekstáze o 8 hod. ráno a trvala větším dřlem celý den; při této ekstázi objevil se ještě zvláštní úkaz totiž agonie t. j. boj se smrtí.

Farář místní hned oznámil ten podivný úkaz biskupskému úřadu, který prozatím zamítl vyšetřování a uznal za dobré, počkati na další průběh té věci. První církevní hodnostář, který Louisi viděl, byl arcibiskup Mechelský Msgr. Dechamps. Tentýž dal Louise k sobě povolati a předložil jí rozličné otázky a pronesl svůj úsudek takto: „Budte upokojen, p. faráři, vy máte světici ve své osadě.“ Bylo to ve středu dne 26. srpna, dne 28. viděl arcibiskup ty rány a ekstázi a prodlel u Louisi 4 hodiny; po $3\frac{1}{2}$ hodiném pozorování zavolal ji z ekstáze; hned přišla k sobě, padla na kolena a prosila za požehnání.

Konečně přistoupeno k církevnímu vyšetřování. Biskup Tournayský (Turneský) sestavil dne 4. září komisi záležející z generálního vikáře Ponceau, redemptoristy P. Huchanta, z P. Seraphim, z prof. mediciny Dr. Lefebvre a státního ministra Dechamps. Komise tato pracovala s pomocí mnohých duchovních a lékařů přes rok.

V únoru 1870 ukončil Dr. Lefebvre (čti Lefevr) své lékařské dobrozdání, jehož výsledek zní takto:

- a) u Louise Lateau stigmatisované a ekstatické panně v Bois d'Haine nestává žádného podvodu;
- b) medicinská věda nemůže vysvětliti ty mimořádně úkazy;
- c) tyto úkazy stojí se všemi zákony pathologické fysiologie v odporu a nemohou tedy přirozeným způsobem vysvětleny býti.

Pro tento výsledek vyšetřování odvolává se profesor na tisíce svědků, mezi nimiž 100 lékařů a více než 200 bohoslovců, kteří jako on sám byli svědky.

Velmi zajímavé jest, co belgické noviny přinesly o svědectví Dr. Delcroix z Braine-le-Comte (čti Delcroa z Brén le Kont) svobodného zedníka. Ten přišel dne 8. ledna 1869 z nařízení svobodných zedníků do té tiché vesnice, aby, jak se vyjádřil, spatřil tu „kněžskou komedii.“ Státní ministr zjednal mu přístup k Louise, kde bylo právě 12 lékařů. Tu pozoroval vše přísně a bedlivě několik hodin. Nenalezl ale, co hledal — totiž komedii. Když ho večer jeho společníci na nádraží s velikým jásotem byli uvítali, vstoupil mezi ně se slovy: „Přátelé, nevěřím v zázraky, ale byl jsem svědkem události, která tak je kromobyčejná, že smáti se nelze; musím vážně o té věci přemýšleti.“ Nedlouho na to šel do sebe a stal se horlivým katolíkem.

Ohledně ekstáze popisuje vše důkladně Dr. Imbert takto: Byl jsem dychtiv spatřiti Louisi v ekstázi, ale ekstáze nepřišla. Byl jsem takřka s otázkami o ranách hotov; tu my napadlo modliti se s ní růženec. Myslil jsem, že to ji přivede do vytržení. Začal jsem sám předříkávati a Louise zřetelně odpovídala; avšak do ekstáze nepřišla.

Tu napadlo mi, že jsem zapoměl se ji zeptati na cholery z r. 1866; Louise viděla 9 neb 10 na cholery nemocných, které posluhovala, umírati. Ptal jsem se ji, neměla-li žádného strachu. Ne, odpověděla. Ošetřujete ráda nemocné? Louise neodpověděla;

najednou upadla do extáze, bylo 1½ hod. Louise posud pevně na slaměné stoličce sedíc proměnila své postavení. Tělo se ku předu naklonilo, ruce jedna na druhou se položily, nohu na stoličku, hlava ke zdi na pravo se nahnula. Obličej zcela proměněn, oči upřené, daleko otevřené, něco mokré, zřetelnice zhůru v pravo poněkud klapkou přikryta, ústa slabě otevřena, pysky drobet červenější než před ekstasí. Jest těžko popsati ten výraz; zdá se, jakoby Louise ve výšce na něco se s nejhlubší pozorností dívala. Zdá se býti u věc pozorovanou zcela ponořena. Za svého života jsem neviděl takového obličej, nebyl jsem přítomen lepšímu divadlu. Na kraji stoličky seděla nepohnutá jako statue. Volám na ni. Žádná odpověď! Dotýkám se držátkem péra její očí, zřetelnice se nehýbe. Píchnu ji do rukou a jinde hrotem péra ocelového, nic necítí. Když ale dotknu se tváře, čela, vrcholu hlavy, bělma očí pérem, trhne poněkud obou očí a očima; tu jest ještě slabý zbytek citu. Ke 2. hodině 20 minutám padla s levého oka slza; puls vystoupil až na 120 ran. Přes 1½ hodinu jest nepohnutě v tomtéž postavení. K třetí hodině naklonila se po malú ku předu a náhle padla k zemi jakoby nějakou vyšší mocí byla poražena. V tom postavení jest Louise obrácena k zemi. Hlava leží na rameně, obličej v levo obrácen, oči zavřené, ústa silně otevřena, levá ruka natažena, něco málo od těla vzdálena; nohy rovně nataženy; šat úplně až k patám ji přikrývá; jest necitelná pro zevnější věci; za 10 minut natáhla křečovitě ruce na způsob kříže a spojila nohy pravou na levou položíc; pohyby tyto staly se rychlostí blesku. Tu zvolal generální vikář právě přítomný: Vzhůru Louise! Ihned vstala a sedla si. Na jedinké slovo kněze přišla k sobě a obličej nabyl přirozeného výrazu. — Ptal jsem se, jak se má; ona ubezpečovala, že víc netrpí. Návrat k zevnitřnímu životu trval jen málo minut; brzo pohybovaly se jemné ruce; padla opět do extáze; na kraji stoličky sedíc měla obličej ten samý jako dříve. Údy její byly studené jako mramor. Po 3½ hod. zavřela oči; výraz bolesti začínal se v obličejí jevití; skloněné klapky nepohybovala. Zdálo se, že spí. O 4 hod. proměnil se obličej ještě více. Tu otevře oči, kleká na kraji sedíc, paty dotýkají se podlahy, ruce drží jako kněz, když začíná mši sv. K výrazu nejhlubšího rozjímání v obličejí přidružil se výraz podivení, zármutku, strachu. Bledne a časem červená. Zdá se, jakoby pracovala k smrti. O 4 hod. 5 min. vzkřikne a padne na kolena ruce majíc roztažené, čtvrt hodiny tak klečí. O 4 hod. 20 min. spojí ruce jako k modlení; pohybuje ústa a vydá ze sebe slabý hlas; pak vstane a sedne si. Výraz bledosti a utrpení v obličejí se ztrácí; tu pozoroval jsem trhání v očích; otevře je a zase zavře. O 4 hod. 45 min. oteplily se opět ruce, nohy ale byly studené jako mramor, což trvalo až ke konci extáze. O 5 hod. 30 min. několikráte se usmála, obličej se oživuje, pak klekne. V obličejí viděti bylo nebeskou radost a blaženost. To ale brzo zmizelo a učinilo místo nepohnutosti a lesku nejhlubšího rozjímání. I volám ji — ona neodpovídá. O 5 hod. 45 min. opět se posmála. K 6 hod. sedla si, směje se opět, roztahuje a spojuje ruce. Za chvíli směje se opět a nehýbá se. Po nějaké chvíli přišla k sobě a lícne na mne se podívajíc, řekla: dobrý večer!

Nyní ptal jsem se jí, co v ekstázi viděla, načež odpověděla: „Viděla jsem nejprvé holý kříž, pak našeho božského Spasitele, jak ho nesl; umíratí jsem ho ale neviděla. Viděla jsem ho dávati do hrobu; pak viděla jsem Matku boží ve světle.“

V ekstázi rozeznává Louise velmi dobře věci svěcené od nesvěcených; svěcené věci drží pevně v ruce, kdežto nesvěcené hned upustí. — Ačkoliv umí jen francouzsky, provádí všechny modlitby v kterékoliv řeči mluvené s nejpřívětivějším výrazem obličej, kdežto chladnou jest, kdykoliv něco světského se mluví.

Podivuhodná jest Louise zdrženlivost od pokrmů. Od 31. března 1871 zdržuje se úplně jídla; po celý týden přijímá jen několik lžic vody. Kdyby něco na rozkaz snědla, bývá přepadena chorobou a přec jest úplně zdráva a pracuje pilně. Lační jen nejsv. Svátosti, která ji udržuje čerstvou a silnou tak, že když nemůže přijímati, sbledne a zeslábne. Noci probdívá na modlitbách.

Co tuto krátce vypravováno, spočívá na nepopíratelných svědectvích. Pravý katolík vidí v tom mocnou ruku boží, která za naší věoprázdné doby podivným způsobem vybírá si prostředků, jimiž by věřící ve víře utvrdila, nevěrce pak k zahánění přivedla. Budoucnost lépe ukáže, jaký úmysl Bůh má, že zjevuje na Louise Lateau tak neobyčejné věci. Ty pak čtenáři přijmi toto vypravování k vědomosti a s úsudkem svým počkej na jiné doby. —

Duše lidská jest nesmrtelná.

(Pokračování.)

28.

Manželka učitele L. v U. měla ústav pro dívky; mezi těmito byla dceruška tamějšího hejtmana. Jednoho večera přišel na návštěvu a líbal velmi laskavě své dítě a odešel. V noci ke 4 hod. procitla paní učitelová a řekla svému muži: „Neslyšíš, že tě hejtman volá?“ I on procitl a slyšel hlasem hejtmanovým své jméno volati: „Pane L.“ Ten hlas zněl třikráte. Učitel vstal, oblekl se a šel ke dveřím, neviděl ale žádného. Ráno přišla selka a vypravovala, že se v noci u nich zastřelil jeden člověk. Byl to onen hejtman.

29.

V letě 1804 přišel Dr. Ehrmann do Strasburku na návštěvu, kdež našel mezi starými známými svého bývalého učitele Schmidta. I bavil se s ním o pravdě zjevení duchů. Když po několika nedělích Ehrmann odcházel, pravil k němu Schmidt u přítomnosti vícero přátel s usazenými očima: „Žijte blaze, drahý příteli, cítím, že vás více nespátím; ale spolehejte se na můj slib, že, možno-li, vám dám znamení, až opustím tento svět.“ To stalo se dle tehdejšího francouzského kalendáře dne 24. messidora roku 12. (Francouzové počali totiž nově počítati leta, když byli křesťanský způsob počítání zavrhnuli.) Již 6. termidora obdržel Ehrmann zprávu ze Strasburku, že Schmidt zemřel. I vyptal se určitě na den a hodinu jeho úmrtí. Bylo to 1. termidora (21. července) okolo 1 hod. v noci z pátku na sobotu. Právě v tu dobu hlásilo se něco u Ehrmanna ve Frankobrodu. On seděl v posteli a přemýšlel o tom; v tom zazvoní se venku, což i paní slyšela. I vyskočiv z postele volá oknem: „Kdo tu?“ Venku bylo vše ticho. Hned vzpoměl na Schmidta. O pravdivosti této události nedá se pochybovati.

30.

V prvním čase americké války, když byli angličané ještě v držebnosti ostrovu St. Domingo, byl generál Stuart guvernérem toho ostrovu. Tam očekáván byl major Blomberg. Hodina, když měl přijíti, dávno vypršela a všechny lodě, které připlouly, přinesly ujištění, že major Blomberg v několika dnech musí přijíti.

To se ale nestalo. I viděl se guvernéř nucen podati o tom zprávu vládě anglické. Bylo již pozdě na večer, když zprávu svému sekretáři diktoval. Tu bylo

najednou slyšeti kroky na schodech a v předpokojí. „Co jest to?“ ptal se guvernér. „Kdo asi tak pozdě v noci dostal přístup a co asi chce?“ „Major Blomberg sám,“ pravil sekretář, „znám dobře jeho kroky.“ „Věru, on sám!“ zvolal guvernér, když se dvěře otevřely a major Blomberg živě se před něho postavil. Naproti guvernéru se posadiv, oslovil major bez dalšího pozdravení a úvodu takto guvernéra: „Musím rychle sám s vámi mluvit.“ Sekretář odešel na pokynutí jeho, neb v celé postavě jeho bylo něco tak podivně vážného, že se neopovážil něco namítnouti.

„Až přijdete do Anglie,“ začal major vida, že žádný svědek neposlouchá, „až přijdete do Anglie, jděte do Dorsethiere k nájemníku . . . naleznete tam chlapce, který je můj syn — plod mého tajného manželství s Lady Layng. Ujměte se toho sirotka. K důkazu jeho legitimacy naleznete u paní, která ho vychovala, spisy v uzavřeném tobolce z červeného marokinu, která jí jest svěřena. Otevřete ji a použijte jí dobře. V tomto životě mne více nespátříte.“

To dopověděv zmizel rychle. Guvernér celý poděšen tímto podivným výstupem sotva se mohl zpamatovati. Nikdo mu neotevřel aniž ho kdo viděl vstupovati do domu. Brzo na to přišla zpráva, že loď, na níž se Blomberg nacházel, v tu hodinu kdy se byl svému příteli zjevil, v bouři zahynula.

Jenerál Stuart a major Blomberg byli stejného stáří a zároveň u anglické mariny sloužíce se vespolek milovali. Skoro v tom samém čase ztratili oba své manželky, což jejich srdce ještě úžeji spojilo. Když pak se začátkem americké války museli od sebe rozloučiti, přislíbili vzájemně zastupovati místo otcovo, kdyby měl jeden neb druhý z nich dříve zemřít a — bude-li možno — svému příteli se ještě jednou ukázati.

Jenerál Stuart vyplnil rozkaz majorův svědomitě. On nalezl při svém návratu do Anglie vše potvrzené a nebyla žádná obtíž dokázati legitimitu nalezeného syna.

Královna Karolina byvši o té případnosti zpravena, ujala se mladého Blomberga a dala ho se svým synem Jiřím ve Vindsoru vychovati. Z úst Dr. Blomberga v Londýně, který jest onen syn majorův a z úst jiných posud žijících svědků může pravost této události býti dosvědčena.

31.

Jistý farář vypravuje následující případ: „Když jsem byl zvolen za faráře v místě . . . a do svého nového bytu se přistěhoval, nalezl jsem ve fáře jednoho mladíka, který u předešlého faráře sloužil za pacholka, kterého jsem též v té samé službě rád podržel. Po uplynutí 8 dnů pozdě v noci vrací se od nemocného byl jsem úpěnlivým výtím psa ležícího před mým pokojem, který vzdor všemu přičinění mého pacholka zahrán býti nemohl, v temné zadumání ponořen. Přepadala mne jakási hrůza, jejížto příčinu jsem nikterak nemohl vypátrati. Položiv se do postele marně snažil jsem se usnouti, neboť byla moje fantasie velmi rozčilená. V takovémto stavu přišel jsem k půlnoci do takového potu, že jsem z bázně před nastydnutím neopovážil se vstáti, když jsem asi hodinu po půl noci zaslechl, že se venkovské dvěře hlasitým vrzáním otvírají a pak něco temně hřmotilo, jakoby prázdná dřevěná nádoba odněkud spadla. Zlodějů neměl jsem se co báti, poněvadž dům můj byl výborně strážěn. Zaslechnutý hřmot připisoval jsem tedy nějakému přirozenému zjevu, aniž bych více byl o tom dále přemýšlel.

Po několika minutách opakoval se podobný hřmot na chodbě vedle mé ložnice. Domníval jsem se slyšeti kroky a zvolal jsem hlasitě: „Kdo je tu?“ Místo odpovědi slyšel jsem 4 až 5 po sobě opakované hlasité rány kladivem a to opakovalo se 4krát,

kdežto jsem se zaměstnával obleknutím kožicha, abych přišel na stopu tomu hřmotu. Ačkoliv zaslechnuté zvuky velmi hlasitě se zdály dorážeti k uchu mému, spočívalo v nich přece něco tak podivného, že nejsem s to podati o tom jasný pojem. Musím vyznati, že se mně mimoděk zmocnila strašná hrůza a že jsem si všemožně dodával odvahy, abych tu věc vyšetřil. Vyšel jsem poněkud bázlivě z pokoje ven. Na dvoře bylo vše tiché a dvěře pevně uzavřeny. Šel jsem zase spat. Ráno probudil mne můj přítel pan Diethelm a našel mne celého bledého a slabého. Tu vypravoval jsem mu noční můj zjev; on ale se smál a pravil, že jsem měl snad takový nepokojný sen. Já sám hledal příčinu v rozčílené obraznosti a po 5 dnech jsem na vše zapoměl; tu vstoupil ráno pacholek ke mně do pokoje řka: „Přicházím pozdě k vám, pane faráři, abych pro svou matku nabyl u Vás útěchy. Nalezl jsem ji dnes v posteli mrtvou. Byla sice velmi stará a chatrná a den před vaším příchodem byla zaopatřena; že ale tak rychle zemře, nemyslí jsem, neb uložila se včera ještě docela veselá.“

Tu teprv jsem zvěděl, že má pacholek u sebe svou starou matku, které můj předchůdce vykázal jednu komůrku vedle chléva za obydlí. To mne poděsilo, neb jsem si hned zpoměl na onu strašnou noc. Třetího dne byla pochována od místního kaplana. Tu dožil jsem se vyplnění všeho toho, co jsem v oné noci byl slyšel. Vrzání otevřených dveří, které jindy nebývaly otvírány, hřmot náhodou spadlé rakve, hřmot při postavení rakve na chodbu vedle mé ložnice, zvuk a počet ran kladivem učiněných na rakev v 4 odstavcích, když víko bylo přibíjeno. Vše souhlasilo s tím, co jsem před 8 dny byl slyšel.

Pan Diethelm může dosvědčiti, jak jsem to ráno po té noci byl vypravoval. Že bylo mé vidění skutečně prorocké vnuknutí, nelze pochybovati a já jsem zcela o tom přesvědčen.

32.

Zemřelý dvorní rada Senkenburg (zakladatel pamětné senkenbergické medicínské nadace ve Frankobrodu) líčí v životopise své manželky rozené Riese, že když její mrtvola ještě ležela v jeho domě, třikrát zaklepáno bylo, jednou na dvěře u pokoje, po druhé na šatnici a po třetí na víko rakve a „bylo mi,“ vypravuje, „jako by něco kolem mne obcházel, což podivný ve mně vzbudilo pocit.“ Životopis ten vydán 1743 ve Frankobrodě.

33.

Jistý učenec vypravuje následující případ: „Když jsem před několika lety se svým přítelem H. jednoho večera náhodou mluvil o zjevení se duchů, pravil ke mně: „Nalezáme se na místě, kde též jednou duch se zjevil a sice tak, že nepochybuji, že duchové zjeviti se mohou. Před asi 5 roky seděla na tom samém místě, kde já nyní sedím, moje nebožka matka a v koutě, kde stojí pohovka, nalezala se veliká dvouložná zastřená postel; mohlo býti 1/11 hod. v noci, an se dvěře otevřely a moje matka byla toho mínění, že přišel právě můj otec domů ze společnosti, neboť ho viděla jíti skrze pokoj, roztahovati zástěny u postele a tam zmizeti. Byla na polo ve spaní, an ji tento zjev tuze nebyl nápadný; za několik ale minut slyšela dobře otvírati dvěře domovní a tu otevřely se opět dvěře u pokoje a můj otec vstoupil. Přepadl ji strach, neb tu teprv spozorovala, že musela míti dříve vidění. I vypravovala to otcí. Za 14 dní přišla zpráva, že můj strýc v Hamburku, který byl mému otcí velmi podoben, kterého ale matka moje nikdy neviděla, téhož dne a v tutéž hodinu, když ono vidění měla, zemřel. Od tobo dne nikdy více moje rodiče nespali v tom pokoji a matka moje brzo na to zemřela.“

Oslava sv. panny Filomeny.

(Ze Sloupnice v Č.)

Františka, dvouletá dcerka Marie Koudelovy z Vilínova, hejtmanství Čáslavského, okresu Haberského v Čechách, roznemohla se roku 1858 na zápal. Všeliké úsilné přičinění lékaře Dr. Sbránského z Uhelné Příbrami zůstalo bez výsledku. Dítě očihledě chřadlo. Po 14 dnech křečmi děsně se zmítalo, smrt se zdála nevyhnutelná. V domě, v němž Marie Koudelova zůstávala, přebývala tehdaž také Karolina Mendlíkova, vroucí ctitelka sv. Filomeny, k jejížto účtě každoročně na slavnost její putovala. Vidouc matka dítko své křečmi se děsně zmítati, běře ho do náručí, otvírajíc dvěře pokoje Karoliny Mendlíkovy padá na kolena škytajíc: „Františka umírá!“ Mendlíkova žalem matčiným pohnuta vzala dítko na své lokty a předstupujíc před obraz sv. Filomeny vzdychá: „Svatá divotvůrkyně Filomeno! jsi-li skutečně tak mocná, jak o tobě čteme, slituj se nad dítkem umírajícím!“ V tom okamžení křeč zmizel a dítko se usmívajíc ukazuje na obraz a žvatlá: „Pán Bůh!“ --- Od té doby zůstalo dítko úplně zdravo a jest nyní dospělou pannou. Marie Koudelová sama s viditelnou vděčností k sv. Filomeně, ve farním domě Sloupnickém, o své pouti dne 15. srpna 1874 u přítomnosti svědků událost tu vypravovala.

Jistý trestník ve vyšetřující vazbě při soudním úřadě v Habru hejtmanství Čáslavského v Čechách žádal od jisté ctitelkyně sv. Filomeny knížku o její zázracích jednající. Poněvadž jí žádost káráncova byla nápadná, radila se s p. F., vysloužilým vojínem a úředníkem při soudu Haberském. Tentž jí za kárance státi nechtěl, doložil však, že sám ještě nic o té svatě neslyšel a tudíž knížku sám přečte. V zimě 1859 přišla opět do Habru pro svou knížku, kterou jí však p. F. jen pod tou výmínkou vrátiti chtěl, opatří-li mu jinou; načež vypravoval, že měl nohu bolavou, tak že svou službu již více zastávati nemohl, a všech prostředků lékařských bez žádoucího výsledku užíval. Započal tedy návodem knížky devítidenní pobožnost, vyzývá důvěrně sv. Filomenu o pomoc. Noha se začala hojit, tak že lékař si to přichvaloval řka: „Teď se nám to dobře hojí.“ Než ten mu odpověděl: „Vy mi to nehojíte, mámť jiného doktora!“ Na otázku: Koho pak? ukázal udivenému knížku sv. Filomeny, dokládaje: „Ta mně hojí!“ Načež lékař: „Ale jděte, snad tomu nevěříte!“ „Ba již věřím!“ a při ukončení devítidenní pobožnosti byla noha zahojena.

Julie Vávrova, vdova po Václavu Vávrovi z Golčova Jeníkova, hejtmanství Čáslavského v Čechách, po smrti svého manžela přišla o celou svou mohovitost, tak že musela do cizího bytu a rukou prací sebe a své tři sirotky živiti. Ustavičným pláčem dostala zápal očí, který jí o zrak připraviti hrozil. Dopravena byla do všeobecné nemocnice do Prahy, kdež jí od lékařů praveno: „Již jest pozdě!“ — „Není pomoci více!“ Pravé oko vyteklo, na levé nic neviděla, tak že dopravena zase do Golčova Jeníkova musela býti od svých dětí voděna. Stav ubohé vdovy byl trudný; trudnějším se však stal tím, že dostala shnilou zimnici. Lékař nic více nechtěl předpisovati, poněvadž, prý, není pomoci. V takovém stavu slyší Julie Vávrova, že půjdou poutníci na slavnost sv. Filomeny do Sloupnice na pouť. I učinila slib, že půjde sebou. Všeliké vymlouvání dítek, všeliké námitky o nemožnosti nebyly s to úmysl její zvíklati. Ten den před poutí se dostavila zimnice naposledy; — vydala se skutečně s poutníky na pouť, vykonala svou pobožnost, a navrátila se domů již vidouc na levé oko. Od té doby, totiž od roku 1870, uplynula čtyry leta, onať nejjemnější vyšívání koná a jest úplně zdráva. Neobmeškává však každoročně poutí do Sloupnice sv. Filomeně za obdrženou milost vděčnou se prokazovati.

Jan Jiskra, pozůstalý syn po Janovi Jiskrovi, sedlákově z Dolního Újezda, okresu Litomyšlského v Čechách, od dětinství churav, zvláště na pravou nohu s největší obtíží dopadal. Maje letos patnácte let, započal pobožnost k P. Marii Filipsofské, aby mu vyprosila uzdravení. Po té pobožnosti cítil v sobě puzení, aby putoval do Sloupnice k sv. Filomeně. Přibyl sem dne 10. srpna a zůstal až do 30. srpna. Přijal vroucně sv. svátosti, navštěvoval brzy kapli milosrdných sester, brzy farní chrám Páně a vzýval Matku Boží a sv. Filomenu o pomoc. Letos 1874 se konalo v Sloupnici 25leté jubileum zavedení pouti sv. Filomeny, na kteréžto mimořádní slavnosti se Jan Jiskra vcele zúčastnil. Po své pouti svěží tváří bez berlí klusal, až milo se podívat, a navrátil se pln vdečnosti do svého rodného místa.

Podáváme prostě tyto zprávy, o jichž pravdivosti nechať, kdo chce, se předsvědčí a sám si úsudek utvoří. Zajisté neubrání se myšlenky, že Bůh dosud na přímluvu svých vyvolených i vedle obyčejných zákonů přírody nám pomáhá a tím stvrzuje nauku katol. o obcování svatých a je oslavuje.

Sv. Jan Křtitel a Pius IX.

Vloni na str. 100 jsem přinesl článek: Pius IX., druhý Jan Evandělita — a nyní přináším porovnání Pia IX. s sv. Janem Křtitelem, tak jak je Pilger vypisuje.

Roku 1871 vyjádřil se sv. Otec Pius IX. v jedné promluvě: „Já nejsem sv. Jan Křtitel a předce mohu o sobě říci, co on o sobě řekl:“ „Já hlas.“ „Ego vox.“ Byl-li on hlas, který volal na poušti, tož já jsem hlas z vatikanu. Nic mi nezbyvá, leč péro a slovo, a já jednoho jako druhého použiji. . . . Ano, já mohu říci, že, ač nehodný, jsem já hlas, neb já jsem náměstek Ježíše Krista, a tento hlas, kterýmž nyní pohrdáte, jest hlas Jeho, Jehož já na zemi zastupuji.“ — Několik měsíců před tím mluvil k alumnům římského semináře: „Budte hotovi, pro náboženství a pravdu všecko vytrpěti. Sv. Jan Křtitel byl v tomto ohledu pěkným příkladem: on hlavu svou za pravdu obětoval a já jsem hotov, svůj život za tu samou věc dáti. To každý katolický křesťan činiti musí.“ V témž roce to bylo, kde 2000 paní z jedné římské fary na to pozorný učinil, že „sv. Jan Křtitel proto do žaláře dán byl, že zřejmě mluvil a velicí tohoto světa nejsou rádi, když se jim pravda z čista poví. Proto ho dal Herodes vsadit do žaláře: ostatek byl jeho žalář veliký a dovoloval jeho učedníkům, že ho navštěvovati a jeho poučování slyšeti mohli.“ Nově překonisovaným biskupům odporoučel „kázání sv. Jana Křtitele“ opakovati. Volejte v čas a ve všech případnostech, kdy se nespravedlivé osobivosti pozdvihují; volejte, a nechte všude „non licet“ „nesluší“, zavzníti. Nebojte se, Bůh jest s vámi, a bude i stále s vámi při ranách pronásledování. Spojení v duchu a srdci bojujme nejslechetnější boj, který jest ten, jenž je pro čest Boží, pro práva církve a pro ochranu celé lidské společnosti, bojujme, abychom je před nebezpečnostmi, kteráž jim hrozí, zachránili.

Tak jest Pius IX. druhý Jan Křtitel, hlas Boží, z plna a zcela. Jeho slovo káže, jeho život, jaký vede, jeho celý zevnějšek káže, a jeho osudy kážou. On volá do suchých, bezšťavných pustin; ale ač byl Jan kazatel na poušti, byl nicméně předchůdce Spasitelův, a mohl světu zvěstovati: Blízko jest království Boží; protož, čímli víc se podobá Pius IX. v kazatelském úřadě a ve svých osudech sv. Janu Křtiteli, tím víc doufáme, že království Boží blízko jest.

J. St. K.

Hlasatel odpustků plnomocných v měsíci říjnu.

Obyčejné podmínky k získání pln. odpustků jsou: sv. zpověď a sv. přijímání, pak návštěva kostela neb kaple veřejné, a tam modlitba konaná na úmysl sv. Otce za potřeby církve sv.

Dne

1

Čtvrtek: Členové: 1) jednoty klan. se vel. Svát. a podpor. chud. kost. (1 čtvrt. ob. pod. s návšt. vel. Svát.); 2) modlit. spolku: „Maria P. n. Srdce“ (kaž. čtvrt. neb ned. ob. pod.) Z; 2. pátek: Členové: 1) brat. nejsv. Srdce Jež. (neb až bud. ned. bez zvláštní návšt. kost.) Z; 2) apoštolátu modlitby (ob. pod.) Z; 3) brat. červeného škap. (kaž. pát. rozjím. o umuč. P.); tentýž den: **Slavnost andělů strážných** v brat. k uctění vel. Svát. pod ochranou sv. Bened.: Členové téhož bratrstva (ob. pod. farní kost.); 3. sobota.

4

19. ned. po sv. Duchu. **Slavnost sv. růžence.** Členové: 1) brat. sv. růžence, k tomu ještě 2 odp. protože spolu 1. ned. (návšt. brat. kost.) Z; 2) spolku: „živého růžence“ (ob. pod.) Z; 3) arcibrat. drahoc. krvi J. Kr. (neb během oktávy ob. pod.); 4) brat. nejsv. Srdce Jež. (neb již min. pát. bez zvláštní návšt. kost.) Z; 5) brat. modr. škap. (ob. pod.) Z. Tentýž den:

Sv. Františka Ser. zak. ř. a) Vůbec: v kost. PP. Kapuc. Frant. a Minoritů (ob. pod.); b) Členové: jednoty sv. Boniface (bez zvláštní návšt. kost.); 5. pondělí: Sv. Placida a sp. m. a) Vůbec: 1) v kost. benediktin. (v Praze v Emausích ob. pod.); 2) ti, jenž hrd. skut. lásky k duš. vykonali (kaž. pond. stačí mše sv. bez přijím.) Z; b) Členové: brat. k uctění vel. Svát. pod ochran. sv. Benedikta (far. kost.); 6) úterý: Sv. Marie Františky p. Vůbec: v kost. PP. Kapucínů (ob. pod.); 7. středa: Členové: brat. škap. P. Mar. Karm. (kaž. středu far. kost.); 8. čtvrtek: Sv. Brigitty vd. a) Vůbec: ti, jenž se aspoň jednou týdně modlívali 5 desátků růžence sv. Brigitty (ob. pod.); b) Členové: modl. spol.: „Maria P. n. Srdce“ (ob. pod.) Z; 9. pátek: Členové: brat. červeného škap. (kaž. pát. rozjím.); 10. sobota: Sv. Františka Borg. ř. Vůbec: v kost. řádu tov. Jež. (v Praze u sv. Ignáce ob. pod.).

11

20. ned. po sv. Duchu. **Mateřství P. Marie.** Členové: 1) modl. spolku: „Maria P. n. Srdce“ (ob. pod.) Z; 2) brat. anděl. škap. (ob. pod. a far. kost.); 12. pondělí. Sv. Serafína ř. Vůbec: 1) v kost. PP. Kapuc. a Minoritů (ob. pod.); 2) ti, jenž hrd. skut. lásky k duším vyk. (kaž. pond. stačí mše sv. bez přijím.) Z. 13. úterý: Sv. Daniele a spol. m. Vůbec: v kost. PP. Kapuc. Frant. a Minoritů (ob. pod.); 14. středa: Členové: brat. škap. P. M. Karm. (kaž. střed. far. kost.) 15. čtvrtek: Sv. Terezie p. řeh. a) Vůbec: u Karm. na Hradč. v Praze (ob. pod.); b) Členové: 1) brat. škap. P. M. Karm. (far. kost.); 2) brat. modrého škap. (ob. pod.); 3) modl. spol.: „Maria P. n. Srdce“ (kaž. čtvrt. neb ned. ob. pod.) Z; 16. pátek: Členové: brat. červeného škap. (kaž. pát. rozjím.); 17. sobota.

18

21. ned. po sv. Duchu. **Posvěcení chrámů Páně.** a) Vůbec: v metr. kost. sv. Víta v Praze (ob. pod.) Z; b) Členové: 1) brat. nejsv.

Dne

Svát. olt. (ob. pod.) Z; 2) spolku: „živého růžence“ (ob. pod.) Z; 3) brat. černého škap. (průvod brat. s ob. pod.) Z; 4) brat. anděl. škap. (far. kost. s ob. pod.) **19.** pondělí: Sv. **Petra z Alkantary** ř. Vůbec: 1) v kost. PP. Kapuc. a Františk. (ob. pod.); 2) ti, jenž hrd. skut. lásky k duš. vyk. (kaž. pond. stačí mše sv. bez přijím. Z; **20.** úterý. **21.** středa: Sv. **Uršuly p. a m. a)** Vůbec: 1) v kost. ctih. pp. Voršulek (ob. pod.); 2) na Strahově (ob. pod.); b) Členové: brat. škap. P. Mar. Karm. (kaž. střed. far. kost.); **22.** čtvrtek: Členové: modl. spolku: „Maria P. n. Srdce“ (kaž. čtvrt. neb ned. ob. pod.) Z; **23.** pátek: Sv. **Jana Kapistrana** ř. a) Vůbec: v kost. PP. Kapuc. Frant. a Minoritů (ob. pod.); b) Členové: červeného škap. (kaž. pát. rozjím.); tentýž den: nejsv. **Vykupitele.** Členové: 1) brat. anděl. škap. (ob. pod. a far. kost.); 2) arcibr. drahecenné krvi J. Kr. (ob. pod.); **24.** sobota. Sv. **Gilberta b.** Vůbec: na Strahově (ob. pod.).

25

22. ned. po sv. Duchu. Vůbec: ti, jenž se aspoň 3krát týdně společně modlívali 5 des. růženec (ob. pod.) Z; **26.** pondělí: Vůbec: ti, jenž hrd. skut. lásky k duš. vyk. (kaž. pond. stačí mše sv. bez přijím.) Z; **27.** úterý: sv. Marie Františky p. Vůbec: v kost. PP. Frant. (ob. pod.); **28.** středa: Sv. **Šimona a Judy ap. a)** Vůbec: ti, jenž nosíce při sobě křížky, penízky, růžence atd. pap. odp. obdařené, konají jisté modlitby a skutky dobré (ob. pod.) Z; b) Členové: 1) brat. „dobré smrti,“ (návšt. brat. kost. s ob. pod.); 2) brat. škap. P. M. Karmel. (kaž. střed. far. kost.); **29.** čtvrtek. **30.** pátek: Členové: br. červeného škap. (kaž. pát. rozjím.); **31.** sobota.

Mimo to mohou věřící v tomto měsíci získati pln. odp. tolikrát a v tytéž dny i při těch že podmínkách, jež udány bývají ku konci každého měsíce jako n. p. v srpnu na str. 186. A. V.

Zprávy a drobnosti.

Žalářování biskupové. Žasneme často, čtouce o pronásledování katolíků a křesťanů vůbec tam někde v Číně neb v Japonsku, a té myšlence ani přístupu nedáme, že by v osvěcené Evropě něco podobného se dít mohlo. A přece, právě v osvěceném Prusku, jehož kantoři prý přemohli r. 1866 naše rakouské vojsko. Viděti nyní jasně, jakého zrna jest ta novomódní svoboda, ta liberálnost, svoboda toliko pro sebe a nikdy pro jiné. Že katol. biskupové nechťejí — proto že nemohou — uznati nadvládu státu ve věcech církevních, jsou pokutováni a žalářováni. Odveden jest již do žaláře arcibiskup hrabě Ledochovský, arcibiskup Kolínský Melchers, biskup Trevířský Eberhard, světitel biskup Poznaňský Janiszewski a Páderbornský biskup Konrad Martin. Když od vlády jim ustanovenou pokutu jiní, věrní katolíci chtěli zaplatiti, nebyla přijata, a biskup musel do vězení. Na řadu přijdou brzo i kanovníci a děkani, všichni pro stejné zločiny, pro

svobodu církve. Berme si příklad z těch slavných pastýřů, abychom v době podobných nátlaků, které lehce nás mohou zastihnouti, jeho následovali. Časopis „Čech“ přináší mimo jiné zejména následující dopis z Poznaň který stav věcí v Prusku objasňuje.

Smutně, v útisku nám plyne život, násilí páchané na nás jako katolicích a Polácích dochází svého nejvyššího stupně. Nevím, co by nás ještě mohlo stihnouti horšího, než co se chystá. Opravdu zde jsme živi jako první křesťané pod římskými cesary — tyrany. Chrámů osířely a s polovice jsou zavřeny. Noviny vládní každý den přinášejí „úklady“ pana Nollana, nynějšího správce arcidiecése, kde který kněz byl sesazen a vyvezen, a kde která osada si má voliti nového pastýře. Ale divná věc, že často sesazený kněz najednou zmizí a osadníci přece mají službu Boží, ovšem ne v kostele, ale jinde v úkrytě, dnes tu a zítra tam; ale Bismarkovci nemohou jich překvapiti, protože

vystavené strážce dávají dobrý pozor a ihned osada se rozejede, hrozí-li nebezpečí. Ani sesazeného faráře nemůže zmocniti se policie, ak dobře si jej ukrývají osadníci. A neděje se jen tak u nás, ale i v krajinách německých. U Fuldy má osada katolická „sesazeného“ faráře, jenž přece ovečkám svým přisluhuje svátostmi a odbývá služby Boží aniž by se ho četníci a policie zmocniti mohla; zrádců není mezi lidem. Jak dochází na slova statečných obhájců věci katolické v sněmovně berlinské a jinde, když poukazovali k tomu, že politika muže krve a železa nutně musí vésti k tomu, že věrní katolíci jako první křesťané budou služby Boží konati v podzemních skrýších, jeskyních a katakombách, smáli se tomu „liberálové“ poukazující na opak k svobodě zlaté, jež katolíkům teprve nastane. Nyní však „liberální“ listy též vypravují o těchto případech bohuslužby v katakombách 19. století.

Podobně dopadá to i se zprávou naší diecése poznaňské. Jak víte, arcibiskup hr. Ledóchowski sesazen; biskup Janiszewski, správcem diecése od uvězněného arcibiskupa ustanovený, také není na svobodě; poslední jenerální vikář čili oficiál Korytkowski „suspendován“ a vyvezen. Konsistoř a kapitola a celá diecése má poslouchati rozkazy kr. komisaře, Nollana, jež jest po ruce hojno úředníků a četníků. A hle, vedle pana Nollana úřaduje, spravuje diecési tajný jen vikář arcibiskupův, jehož děkanové (vikáři) ovšem poslouchají, a tak i ostatní duchovenstvo, a Bismarkovci nemohou se nijakž dopátrati toho „zločince.“ Prokurátorové inquirejí jednoho děkana za druhým, zvouce je k výslechu „über einen im Termine Ihnen bekannt zu machenden Gegenstand,“ odsuzují zatvrzelce, že ničeho nechtějí pověděti, k peněžitým pokutám jako děkana Tomaszevského v Třemešensku a. j. a pořád nic. Pan Nollan úřaduje v Poznani a správce diecése zákonitý kde jest? Snad nám „liberálové“ vyčítati budou proto Bůh ví jak hrozné zločiny, snad nejhorší věci, jichž báti se nám jest, tím spíše na nás přikvapí; ale budsi, nezaspíme a nezanedbáme nic podle slov toho, jenž pravil: „Buďte sprostní jako holubice, ale opatrní jako hadové.“

Jesuita P. Foller za ministra kultu a vyučování v republice Ekvador v jižní Americe povolán. Pradivno to, že takřka ze všech „osvícených“ států jesuité se vyhánějí a v republice Americké Ekvador, dvakrát toliko než naše Rakousko, i za ministry se volají; a přece jest republika, když dobře fizeň, nejspravedlivější způsob vlády, což žádný vzdělaný nepopírá. P. Foller byl profesorem fysiky ve Feldkirchu ve Švýcařích a trváme, že pro republiku výtečným bude ministrem, řídě se vzory svých † spolubratří Belarminem aj. Pak mluvíte, že jesuité nejsou svobodomyšlní. Více než kdo jiný.

Evangelíci na Slovensku o poraženém Bismarkovi. Píší J. M. Hurbánovy C. B.: „Po známém napadnutí Bismarka v lázních Chýžických konal tamnější evang. kněz boho-

službu na díku vzdání za zachránění života knížete. V kázání svém, které i tiskem vyšlo, povídal mezi jiným: „Ach, když si tak na okamžik představíme, že by ten zločinský kúsek zfanatisovaného zákeřníka se nebyl nezdařil — on, pýcha Německa, jež ku boku nemůž rovného postaviti žádný národ země — on ležel by před námi zavražděný — — velký, všemohoucí Bože! tak by koruna s naší hlavy spadla, tak bychme želali v prachu, v nekonečném žalu a zármutku svitu nádeje se domáhající, který by děsnou noc žalosti naší osvětlit mohl! Avšak nyní, když tu strašnou myšlenku stfásti se sebe můžeme, jako centnýfe břemeno, jež nás zatlačiti chtělo — — Pane, nehodni jsme veškerého milosrdenství, které jsi dnes na nás učinil. Každý má podíl bráti dle své možnosti na velkém podujatí říšského kancléře, spolu s ním stavěti na šlechtěném díle, spolu s ním bojovat boj těžký na slávu boží a za blahobyť lidu.“ — Tento pán zapomenul na to, že Bismarkovo potlačování církve neslouží k slávě boží; zapomenul na účel evandělické bohoslužby a zapomenul jmenovitě na napomenutí apoštolovo: „nebudtež služebníci lidští!“ — Uvykli jsme od jinověrců, viděti veškeré přikoří církve sv. činně jen schvalovati, tím více mile nás to překvapuje, ukáže-li se někdo z nich k nám spravedlivým.

Velmistr londýnské lože zednářů lord Ripon, v Anglii dobře známý a co bohatý a správný muž ctěný, složil oněkdý svůj úřad velmistra a vrátil se do lůna kat. církve. Přímá jeho povaha nedovolovala mu dlouho býti ve bludu a vůdcem slepých; za to ovšem spílají mu dřívější jeho bratři z lože a hanobí, co jen mohou.

Zbláznila se ze čtení špatných románů.

Dne 7. září přišla do Bubenče u Prahy 24letá dívka V. St. z Č. Kostelce na návštěvu ku známým a počínala si tak podivinsky, že byl lékař zavolán. Týž seznal, že je dívka šílená a dal jí do blázince odvézt. Příčina šílenosti její je čtení „napínajících“ románů, které ji tak rozčílilo, že myslila o sobě, že je španělskou královnou a žádala, aby se každý před ní klaněl a jí ruce líbal. Jak známo přináší rozličné „svobodomyšlné“ listy často hrozné zprávy, jak při misiích katolických ten či onen, ta či ona buď prý následkem zpovědi aneb líčení trestů pekelných přišli o rozum, ačkoliv zůstávají dlužny — důkazů, že je to pravda. Nečtli jsme ale posud nikdy, že by „liberální“ listy byly oznamovaly, kterak následkem čtení rozličných škvářů, které z odpadků cizí literatury přeložené do češtiny mezi lidem se rozšířují roztrušující nevěru, nemravnost a přepjaté zásady, se někdo zbláznil. Nám se zdá to zcela přirozené když ze čtení těchto škvářů se někdo zblázní, divili bychom se naopak, kdyby mládež, krmící se takovým mlátem, jaké rozličné „literární“ fabriky jí podávají, zachovala zdravý rozum a srdce nezkažené. „H.“

Úmysl modliteb na měsíc říjen:

Wšemohoucí věčný Bože! obětuji Tobě všechny své dobré skutky a modlitby ve spojení s Ježíšem Kristem a všemi zbožnými a svatými dušemi v nebi i na zemi za všechno to, co si Bůh Ježíš ve svém Božském Srdci přeje, jmenovitě ale v tomto měsíci, za křesťanskou mládež

a v dnešní právě den:

Den ke dni Obzvlášť

1. Sv. Remigia, biskup.: za poděkování za ochranu Francie; za šťastné vypravení i záležitosti.
2. Sv. Leodegara, b. m.: za pomoc v nutné potřebě; za tělesnou i duch. posilu knězi chorému.
3. Sv. Dionysia, b. m.: za křesťany mezi mohamedány; za posilu v dobrém předsevzetí.
4. P. Marie vítězné (svatý vítěze): za vítězství nad novomodním neznabožstvím.
5. Sv. Macida a soudry, m.: za duch. obrodu řádu sv. Benedikta; za spolupracovníky „Školy.“
6. Sv. Brunona, řeh.: za kněze a biskupy v Německu; za přetážení následků pohoršení.
7. Sv. Justiny, p.: za zdar křesť. spolkům panen; za údy bratrstva benedikt.
8. Sv. Brigity, wd.: za matky křesť.; za poděkování za obdrženou milost.
9. Sv. Gunthera, poust.: za doclení žádného ovoce křesť. poutí; za hodnostáře církev.
10. Sv. Františka Borg.: za tovaryšstvo Ježíš.; za dítky v městech na studiích.
11. Sv. Emiliana, b.: za církev ve Španělsku; za U kněžských seminářů.
12. Sv. Maximiliana, b. m.: za císaře rakouského; za sv. Otce a jeho věrné.
13. Sv. Edwarda, kr.: za utvrzení v dobrém polepšujících se; za sirotky v rodin.
14. Sv. Kalista, pap.: za ošvicení ducha a posilu v dobrém předsevzetí; za + otce.
15. Sv. Terezie, p.: za dušev. obrodu řádu karmelitického; za dobré srovnání i záležitosti.
16. Sv. Pawla, op.: za církev sv. ve Švýcarsku; za dívčí školu milosrdných sester.
17. Sv. Hedwigny, kn.: za utváření útisků Polanů; za doclení beatifikace bl. Anežky.
18. **Posvěcení chrámu P.:** za oslavu církve sv. vítězstvím nad neznabožstvím.
19. Sv. Anežky, řeh.: za učitelstvo na venkov. školách; za vítězství nad náruživostí.
20. Sv. Wendelina, p.: za vscero choromyslných; za obrácení lehkomyslného syna.
21. Sv. Urjuly, p. m.: za včasnou pomoc utiskov. řeholnicím; za mír v 1 řeh. domě.
22. Sv. Korduly, p. m.: za zdar spolkům ř. matek a panen v Německu; za + matku.
23. Sv. Jana Křtist., ř.: za kat. misie mezi Žihoslovany; za zdar kat. časopisectva.
24. Sv. Nafaele, archand.: za rádce císaře rakouského; za ochranu před špionem v 3 sirotků.
25. Sv. Kristpina a Kristpiniana, m.: za spolky kat. tovaryšů; za chorého kněze.
26. Sv. Evarista, pap.: za ochranu před nepřáteli duchov. úslavu; za + přítele.
27. Sv. Sabiny, p. m.: za pomoc národnému školství na Moravě; za dítky v rodin.
28. Sv. Simona a Judy, ap.: za zdar misí na Východu; za posilu proti náruživosti.
29. Sv. Narcise, biskup.: za katolíky na Rusi; za včasnou pomoc 2 mladíkům.
30. Sv. Marcella, m.: za zdar duchov. správy ve vojšti; za polepšení zločinů.
31. Sv. Wolfganga, b.: za všechny našim modlitbám se doporučující; za bratra chorého.

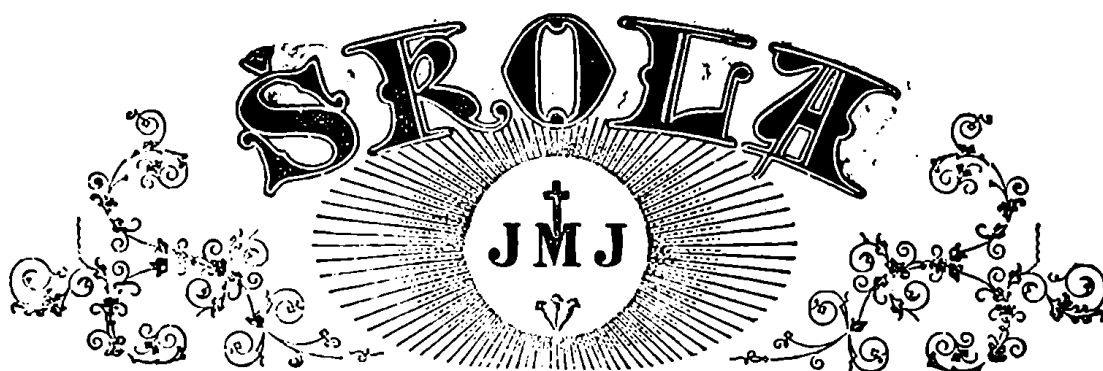
M o d l i t b a.

Božské Srdce Ježíše! sřze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly; ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvlášť je obětuji za útlé duše dítek a dorůstajících mládeženců a panen. Přijmiž je, o nejmilejší Spasiteli, do své zvláštní ochrany a nebež nepřátelům jejich špionů, tak četně se shromážděným, vyrvati je ze Tvé milosti. Anu.

Pane Ježíši zařiz ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši Rakouskou a vlast naši česko-moravskou! O přeladké Srdce Panny Marie, buď mou spásou!

Svatý Michale archanděli, svatý Cyrile a Methode, orobujte za nás!

Lislem W. Burlarta v Brně.

Božského Srdce Páně.

SVATÍ a SVĚTICE BOŽÍ na nebi oRODUJTE za SVATÉHO OTCE PĚA,
SNÁŠEJÍCÍHO LOS utrpení na zEMI.

Zrcadlo lásky Božského Srdce Páně.

XI.

„Naše obcování jest v nebesích, odkudž také Spasitele očekáváme, Pána našeho J. Krista, kterýž promění tělo ponížení našeho, aby připodobněno bylo k tělu jasnosti jeho.“ (K Filip. 3. 20.) — Epišt. na 23. ned. po sv. Duchu.

Boholidská láska B. Srdce Páně.

3. Láska B. Srdce P. jeví se nám jakožto láska Srdce, jež Bůh Otec co nejdůstojněji vyzdobil. — Nalezáme-li již v pouhých srdcích lidských tak ušlechtilé vlastnosti, že n. př. jejich čistotu, tichost, milosrduost, velkomyslnost, štědrost, statečnost, věrnost, pokoru, trpělivost, lásku, jaké při Svatých vidíme, musíme obdivovati, tedy zajisté že i Srdce P. Ježíše, Otce nebeského všemi přednostmi co nejvznešeněji ozdobil, a nejen že v Ném nalezáme všechny ty krásné vlastnosti soustředěné a to v nejdokonalejším stupni, nýbrž i pro spojení s Božskou osobou

Syna Božího i s Božskými vlastnostmi ozdobené, tedy: Božskou čistotu, tichost a milosrdnost, Božskou velkomyslnost a statečnost, Božskou věrnost, pokoru, trpělivost, Božskou lásku a krásu.

Ačkoliv jest mezi Božskou a lidskou přirozeností nekonečná propast, mohl přece Bůh svou všemohoucností povznést lidskou přirozenost nade vše stvoření, přitáhnouti ji nerozlučně k osobě Syna Božího a s ní spojití. Proto nemusel Syn Boží se změnití, nýbrž člověčenstvo muselo býti povznešeno, k Slovu přitaženo, jako když anděl na se vezme tělo, nikoliv anděl nýbrž tělo trpí změnu, jako když v nejsvětější Svátosti oltářní tělo Páně takřka neviditelně na se bere spůsoby a s nimi se spojuje, tak že, dokud jsou bez porušení, nemohou býti od něho odloučeny a nám Je takřka viditelné a chmatné představují, musíme věřiti, že nikoliv tělo Páně, nýbrž způsoby vzaly změnu, any se staly způsoby chleba a vína způsoby těla a krve Páně. Mohla tedy druhá Božská osoba, jež vše proniká, vše zachovává svou silou všemohoucí, vzíti a bez vlastní proměny přitáhnouti na sebe přirozenost lidskou a podstatně se s ní spojití, zvláště proto, že jest lidské přirozenosti a jejím jednotlivým částkám sama sebou veskrz co nejbližší přítomná. — Takové jest to B. Srdce P. ve svém podstatném spojení s osobou Syna Božího, s Božstvím Jeho. Ó Božské Srdce Ježíše! což divu, pakli duše, jež Tě znají, úctou, láskou a roztoužením bývají rozníceny, a nemohouce jako bl. Margareta z Alacoque plameny lásky své zadržeti, přály by si všechny lidi stejnými city rozplameniti, a že s ní ke všem lidem volají: „Milujme tedy, však milujme bez výminky, všeho se vzdejme, vše obětujme, bychom účastní se stali štěstí toho; a budeme-li míti Srdce Božské, všechno míti budem.“

4. Lásky B. Srdce P. jeví se nám jakožto láska Srdce, jež Duch sv. s celou neskonanou plností svých milostí ozdobil. — Duch sv. povyšuje svou milostí srdce lidské do stavu nadpřirozeného, nebeského, Božského, tak že se stává srdcem dítěte Božího. Činí-li Duch sv. tak se srdcem lidským, jakž toprv musel činiti se Srdcem Syna Božího. Onť je vykráslil celou plností milostí svých. První a největší milost byla, že v prvním okamžiku zdejšího žití svého povýšeno za Srdce Syna P. a s Jeho Božstvím spojeno. S tímto osobním spojením lidské přirozenosti se Synem Bož. spojena byla také milost posvěcující, z kteréž se cnosti nadpřirozené do srdce prýští. Proto nalazáme ve Srdci Pána Ježíše nejen všechny cnosti přirozené ale i nadpřirozené a to v takové dokonalosti, jakéž B. Srdci přináleží.

Kristus měl také všechny dary Ducha sv., ano i všechny dary divů a zázraků. Neb dary tyto mají za účel spásu lidstva, dotvrzení a rozšíření náboženství Božího. Kristus však jest počátek a konec spásy, Boží učitel a zakladatel náboženství, proto se slušelo, aby měl i všechny dary zázraků a to způsobem nejslavnějším. Tyto milosti, ježto v Ném Božstvo tělesně přebývalo a On jest původem a dávatelem všech milostí, mohou a musí se nazývati neskonalé. A tato neskonalá plnost milostí patří Jemu jako vlastní, jakožto „Jednorozenému od Otce.“ — Nazývá sice písmo sv. také i Marii Pannu milostí plnou, a praví o sv. Štěpánu, že „byl pln milostí.“ To však značí, že oni tolik a takových milostí obdrželi, mnoho-li jich k vyplnění povolání svého potřebovali; nebyla v nich milost vyčerpána. V Kristu však jako Boho-člověku byla milost i co do množství a síly, i co do účinků v takové plnosti, že vše, co lidem slouiti může milost, z Něho se prýští, a že plnost milosti Marie Panny i všech Svatých z plnosti Jeho milosti pošla a pochází. Nad veškerou tou plností milosti Ježíše Krista drží vládu láska Srdce Jeho, a tato láska jest taktéž neskonalá, protože jest láskou neskonalé osoby Syna Božího.

Ó Božské Srdce Ježíše! jak mne to bolí, že Tebe, poklade vši milosti a lásky, teprv tak pozdě poznávám! Ó jakž nemám celý (á) se pro čest a chválu Tvou věnovati, když vím, že dle slov bl. Margarety z Alacoque otvíráš lidem všecky poklady lásky, milosti a slitování, posvěcování a spásy, jež v sobě máš, aby ti, jenž Tobě všecku čest a lásku, pokud mohou, prokazují a prokazovati budou, přebojně obohaceni byli poklady, jichžto jsi Ty nevyčerpatelným a úrodným zřídlem. Amen.

Věneček Marianský. I Marii P. co živou schránku B. Srdce P. co nejdůstojněji ozdobil Duch sv. Věru, jakoby Božská čistota a nevinnost Srdce P. prorážela skrze panenskou čistotu a nevinnost Jeji. Pozorujem-li Marii P., anaž pod srdcem svým to B. Srdce P. nosíc sebe víc a více posvěcovala i dům Zachariášův posvětila, co živou schránku B. Srdce P. v domě tom, tu jako by Božská horlivost Jeho o čest Boží a spásu duší prorážela skrze Její sv. horlivost. Jakou potěchu a blaženost musela as čerpati z tak blízké přítomnosti B. Srdce P. v Betlemě! Pozorujem-li tu Pannu nejsv. u jeslí B. Synáčka svého klečící, jest Její pokora hluboká a zbožnost vroucí jako odlesk Božské pokory a nábožnosti Srdce Syna Jejího. Pozorujem-li Ji v chrámě Synáčka svého B. obětující, aj, jak tu as ozdobeno Srdce Její! ta Její úplná do vůle Boží odevzdanost jest jako odlesk odevzdanosti B. Srdce synáčka Jejího. Pozorujem-li Ji posléze jak Synáčka ztraceného hledá, tu Její v hledání Jeho horlivost jest jako odlesk B. horlivosti Srdce P., s jakouž Ono čest Boží a spásu duší vyhledávalo. — Ó kéž by i naše srdce tak ozdobeno bylo, aby oběť modliteb z něho vycházejíc byla vždy P. Bohu milá! Kéž by i v něm to Srdce P. v nejsv. Svátosti olt. podobné účinky jako v Marii P. mělo! Ó bychom i my tak pilně a toužebně hledali a s radostí navštěvovali totéž Srdce B. v nejsv. Svátosti, a v návštěvě té hledali a našli pravou potěchu a blaženost! Na počest Srdce Jejího, a prosíce, aby na přímlovu Její Duch sv. také naše srdce, když k stolu Páně přistupujeme, Bohu milými cnostmi ozdobiti ráčil, obětujme Srdci Páně 5 desátek radostného růžence.

A. V.

Helyma, dítě Kabylské.

Mezi díly světa, v nichž osud dětí politování jest hoden, náleží popředně Afrika. Nejen v krajinách divochy obývaných, nýbrž i v územích od národů vzdělaných opanovaných nacházíme postavení dětí přežalostné.

Na severu Afriky založili Francouzi říši zvanou Alžírsko, větší než celé Německo. Před 1500 lety kvetlo v celé té krajině křesťanství; velcí mučeníci, jako sv. Cyprian, věhlasní učitelé církevní, jako sv. Augustin, zde žili. Bohužel! obyvatelé země této nedrželi se pevně sv. církve kat., zvlažněli a upadli v kacířství. Proto také Arabové, vpadnuvši tam v VII. století, křesťanství v těchto končinách zcela mohli vykořeniti. Starší obyvatelé dali se k přijetí náboženství mohamedánského přinutiti.

Od té doby přebývají tam dva zcela různé kmenové, dílem oddělení, dílem smíšené: vetřelí Arabi a potomci někdejších křesťanů. Arabi, také Beduini zvaní, vedou zde, jako v arabské své vlasti, život nestálý, kočovitý, — žijí pod stany a rozbíjí je brzo na té, brzo na oné straně země, jak jim libo. Jsou tedy kočovníci. Potomci někdejších křesťanů ale, kteří teď Kabyli se nazývají, nechtějí o Arabech a jejich

životě ničeho slyšeti, mají stálá obydlí a přebývají v mnoha osadách v úrodném kraji, táhnoucím se od moře až k velké poušti Sahaře. Kabyli jsou způsobilí a pilní lidé, mají ale také leckteré špatné vlastnosti; jsou mstiví, svárliví a v hněvu rozedírají si na vzájem zuby a nehty obličej, jakoby byli divou zvěří. Při tom jsou na nejvyšší nečisti, z čehož mnoho nemocí u nich pochází; obzvláště děti nad míru zanedbané bývají jimi navštěvovány. Živí se orbou a dobytkařstvím a obzvláště pěstováním fiků se zabývají, čemuž dobře rozumějí.

Jak řečeno, jsou Kabylové dle jména Mohamedáni, vlastně ale dosti lhostejní ku všemu náboženství; nečiní v tom ohledu mnohem více než že někdy říkají: Allah t. j. Bůh jest velký a Mohamed prorok jeho. O křesťanství pak od příchodu Arabů v celé té zemi nebylo řeči, až Francouzi 1830 Alžírsko dobyli a novou říši tam založili. S Francouzi přešlo tam zase křesťanství a jakých dobrodiní mnohým nešťastným Kabylům poskytlo, o tom chceme se poučit jednoduchou povídkou o malém děvčeti Kabylském. Sestra ze sirotčince, v němž děvče ono — Helyma jest jméno jeho — žilo a umřelo, nám ji bude vypravovati. Dříve ale povíme něco o velkém hladu, který r. 1867 a 1868 zemi tuto pustošil.

Hlad a arcibiskup Alžírský.

R. 1867 bylo pásmo země, jež Kabyli obývají, velkým suchem navštíveno, následkem čehož žně se nezdařily a v pravdě hrůzyplný hlad nastal. Zprávy, z oné doby znějí přestrašně. Houfně přicházeli ubozí lidé do měst, obzvláště do Alžíru hledat potravy; mnozí z nich již na cestě vysílením padali a umírali; ti, kteří až do Alžíru dovléci se mohli, hledali i v blátě pouličním věci, kterými by hlad ukojiti snad mohli. Ale také z těch umíralo tolik, že denně vícekrát vozy po ulicích se musely rozesílat sbírat roztroušené mrtvoly. Statisíce za ta 2 leta hladem prý zemřeli.

Katolíci francouzští ovšem co nejmožněji se přičiňovali ubohým těm lidem přispěti; především ale vyznamenal se arcib. Alžírský, Karel Lavigerie. Velká bída, zejména však mnoho hladem mroucích dětí Kabylských a Arabských bolestně dotýkalo se srdce jeho. Na místě přijal některé z nich do svého biskupského paláce, obyčejného to a skromného domku. Sotva se proslechlo, že arcibiskup děti do svého paláce přijímá, hrnuli se tam maličtí ze všech stran a matky samy je tam přiváděly, by aspoň na živě se zachovali. Tak jich přicházelo denně 30, 40, ba 100 ku dveřím jeho. Co měl ubohý arcibiskup dělat? Vždyť pro tolik neměl? Ale nábožný pastýř spoléhal se na Boha. Po několika dnech měl 800 dětí kolem sebe; 14 dní pozděj počet ten se zdvojnásobil. Činili mu výčitky, že tolik dětí přijímá nemoha jich uživit; on však odpovídal: „Zasloužil bych výčitky, kdyby mou vinou církev kat., která všelikou bídu lidskou zmírnila, poprvé stála před neštěstím, s nž by nebyla.“ Důvěra jeho nebyla zklamána. Bohatými dary z Francouzsko a ostatních zemí kat. mu zaslánými umožněno mu zřízení dvou velkých sirotčinců, jednoho pro chlapce, druhého pro děvčata; do každého mohl přes 1000 dětí přijmout, živit, šatit a vychovat. Z počátku ovšem mnoho, přemnoho těchto nešťastných dětí umíralo, které hubené a na polo vyhladovělé byly přišly; než mnoho set těchto ubohých tvorů bylo předc zachráněno. V jednom z těchto sirotčinců žila Helyma, o níž zmíněná sestra co následuje, vypráví.

Helymino přijetí do sirotčince.

Helyma byla mezi prvními sirotky, kteří v prosinci 1868 do domu našeho k sv. Eugeniovi u Alžíru přijati byli. Za hladu bylo dítě všecky muky toulavého

života a všechny bolesti hladu poznalo. Když matka jí zemřela, byla ještě velmi mladá; jak nám později vypravovala, posílal ji otec každý den sbírat proutí, z něhož pak dělal metly a podle možnosti je prodával. Víc než jedenkrát, když nenashbíralo dosti, bylo ubohé dítě bitím od otce přijato, až jednou, když hlad přílišným se byl stal, do Gurb — tak slovou slaměné chaty Kabylů — nebylo více puštěno, nýbrž od otce jen slova zaslechlo: „Nemám nic více pro tebe, klid se!“ Helyma ztrávila noc pod širým nebem a příštího dne ještě jednou zaklepalo na dvěře otcovy. Přivítání bylo ještě nepřívětivější než předešlého večera. Pokusivši se ještě po 3. a 4. o přijetí, marně, musela otčinu svou opustit. V chatrném obleku bloudila sem a tam; divoké byliny a kořínky byly jediným jejím pokrmem, neposkytla-li jí, což ovšem zřídka se stalo, nějaká útrpná Adschus (to znamená v arabském starou ženu) kousek chleba. Ale Otec nebeský bděl nad dítětem a jak ptákům hnízda tak Helymě útulek připravil.

Jak dlouho Helyma tento toulavý život vedla, nevíme; jednoho dne našli ji v Millionah-u, osadě Kabylské franc. osadníky obývané a přivezli ji k nám na velkém vozu s množstvím jiných dětí. Avšak trápení posud přestála zničila zdraví děvčete a zárodek nemoci do něho vložila, na niž brzo zemřítí měla.

Když přišla k nám, mohlo býti Helymě 8 let; v obličeji měla něco zasmušilého a divokého; černé, lesklé oči její prozrazovaly rozum ale zároveň také prudkou povahu. Mlčky skrčilo se ubohé dítě ke zdi a bylo tak bázlivé, že útrpnost budilo. Ten den po svém příchodu těžce se roznemohla; nejdůstojnější arcibiskup, který byl přišel ji navštívit, měl v úmyslu křest sv. jí udělit; než lékař mínil, že není ničím nebezpečí, a měl pravdu; neb v několika dnech byla nemoc ta přemožena.

Helymino obrácení-se.

Znenáhla zdomácnělo divoké dítě v sirotčinci a teď jevila se také divoká jeho povaha v ošklivých jeho vlastnostech. Helyma byla řevnivá, prudká, svéhlavá, mlsná a lživá. Zdálo se, že nížádný paprsek nebeský do srdce toho nevnikl.

Jísti, to bylo jedinou její myšlenkou a pokrmy krásti a schovávatí předmětem zchytralých jejích obmyslů. Nesnadno jest dítě polepšiti, když na zlých cestách jest, dvojnásobně nesnadno bylo tak u Helymy, která od prvních let žádného vychování nebyla obdržela. Než my jsme se modlili mnoho za toto bohatě nadané dítě a Bůh nám ukázal cestu k srdci jeho.

Jednou v neděli, když sestry větším dílem byly v kostele, vkradla se Helyma s nejstarší svou družkou do kuchyně. Opatrně se ohlédly a vidouce že je nikdo nepozoruje, běžely ke kotlu, v němž se maso vařilo. V okamžení bylo víko odstraněno, maso vytaženo a dělení započato. Ale bedlivé oko je zpozorovalo a trest přiměřený následoval na přestupek. Velké zahanbení, záležející pro Helymu v tom, že při skutku byla polapena a pokoření trestem mělo u Helymy hluboký dojem. Vidělať, že neprávě jednala, a zlobila je, že byla trestána. Boj tento mezi pravdou a hrdostí trval několik dní. Nemluvilať ani slova, byla zasmušilá a nevrlá a zdálo se, že pro všechny přívětivé přímluvy sester nemá citu. Jednoho dne podělovala „dobrá matka“ (tak nazývaly děti představenou) sirotky fíky; všechny radostně přiběhly, jen Helyma zůstala opodál a vzala ovoce jí podávané chladně a vzdorně, ani slovem neděkujíc. Sestry zdvojnásobily modlitby za ni a přívětivost svou k ní; konečně hleděla „dobrá matka“ v nouzi srdce svého ubohému dítěti přispěti ku pomoci. Jsouc s ní sama, vložila laskavě ruce na ramena jeho a stěžovala si, jak dobře jí chce a jak ráda by pomohla, ono ale že všechnu lásku odmítá a svévolně se straní. Slova tato dojala srdce děvčete; vyvalila své velké černé oči a dívala se na „dobrou matku“ jako tázavě

Když velkou tuto lásku, která se celým zevnějškem představené vyslovila, viděla a cítila, zalily velké slzy očí její a plačíc objala „dobrou matku“ z nehlubší duše a nejlepší frančinou jakou rozuměla „Mère“ koktajíc. Helyma viděla, ponejprv ve svém životě, že jest milována a tím byla získána. Že dítě, které, jako Helyma, jen ukrutenství od svých nejbližších zakusila, o lásce svých učitelek pochybovati mohla, jest pochopitelné; že ale děti křest. rodičů, které láska ustavičně na rukou nosí, uvěřiti nechtějí, že dobře se s nimi myslí, byť se chyby jejich trestaly, toť méně pochopitelné a ještě nepěkné. Helyma byla teď našla důvěru, což srdce její tak blažilo, že od té hodiny se zjinačila a s pravou úctou na „dobré matce“ lpěla, třeba od ní byla trestána.

Pohled její od té doby stával se mírnější a tišší a celý zevnějšek ukazoval vnitřní proměnu. Počalať pracovat, učila se pilně modlitbám a poznenáhla počala také dobré od zlého jasněji rozeznávat. Jak tohoto zapotřebí bylo, jde na jevo z toho, že Helyma jednou zcela do opravdy učitelky své se tázala: „Jest to také hřích družku svou zabiti?“ a při tom učinila rukou pohyb, který ukazoval, že jest hotova ji zardousit.

Helymin křest.

Helyma setrvala na dobré cestě, kterou byla nastoupila; ne žeby malou svatou již bývala; o nikoliv, ještě mnoho chyb se vyskytovalo ale Helyma přijímala ráda trest za ně a přičiňovala se je napravit. Tehda byl dům náš pod obzvláštní ochranou rodičky B. postaven, a ochrana tato patrně se ukazovala na našich dětech; toužebnost po křtu sv. zdálo se že všecka srdce naplňuje, nade všechny družky své ale vynikala Helyma. Tvář její se leskla, kdykolvěk vyučování náboženskému přítomna byla. „Přeji si,“ říkávala často, „brzy křest sv. přijmout, bych s „dobrou matkou“ do nebe přišla.“ „Ach,“ pravila jednoho dne, „kdyby milý Bůh rodiče naše nebyl k sobě povolal, nebyly bychom toho štěstí dosáhly, sem přijíti a křest sv. přijmouti.“ Z toužebnosti po křtu přijímala všechny tresty za naskytující se chyby s takou radostí a láskou, že učitelkyně její psala: „Kdyby bylo dovoleno, měly bychom si přát, aby Helyma nějaké chyby se dopustila, jen bychom viděly, s jakou tklivou skroušeností ji napravití hledí.“

Ač nebyla ještě pokřtěna, znala předc již Krista Pána a věděla také, že v nejsv. Svátosti přítomen jest. Když tudíž opět se něčím provinila, říkávala jí učitelka jenom: „Jdi ke dveřím kaple a pros milého Pána Boha, by ti ukázal, co musíš dělat.“ Pak šla a vrátivši se říkala: „Mama, milý Spasitel mi pravil: „Ty chceš mně nálozet a zas jsi byla tak zlá; nemohu teď v srdce tvé přijít, viz jen jak jest nečisté. Čiň napřed toto pokání a potom ti odpustím.“ Hned dala se do pokání a teprv když je celé vykonala, byla zas vesela a spokojena.

Tak přišel toužebně očekávaný den křtu. 25. ledna 1872 na slavnost obrácení se sv. Pavla měla Helyma štěstí křtem sv. přijatu býti do církve.

Obdržela jméno Maria Žofia Albina. Radost a blaženost, kterou ten den pocítila, nelze vypsati; může ale také se říci, že odtud zcela nový život vedla: stará Helyma byla zemřela a na její místo vstoupila nová Albina.

Vytrvalost.

Najednou nikdo nestane se učeným, nýbrž všeci, co něčemu se naučit chtějí, musejí kolik let se trápit. Tak také nikdo najednou nestane se dobrým, nýbrž všeci o tom kolik let musíme pracovat. Helyma, tak chci dítě ještě pořád jmenovat, ač teď Albina se jmenuje, byla nyní křesťankou; křest sv. byl ji ode všech hříchů

očistil, že byla nevinna a čista před obličejem Božím, ale křest sv. zároveň neodňal všecky zlé její náklonnosti. Tyto posavád v ní žily a k novým chybám ji svéstí hleděly. Než ona nebyla s tím spokojena, dle jména jen býti křesťankou, nýbrž chtěla jí býti v skutku, chtěla, jak sama říkala, „býti svatou.“ A v skutku s milostí Boží ustavičně o tom pracovala.

Pro prudkou a nesnadnou povahu její musely někdy učitelky trochu přísně s ní nakládat; tato přísnost ovšem jí nebyla mila. Předc bojovala neustále proti nespokojenosti a truchlivosti, jež proto v srdci jejím se zdvíhala. Ovšem někdy se také chyby vyskytovaly; ale ona byla první, jež chyby ty poznala a nespokojila se, až sama za ně trest si uložila. Také dřívější své bludy a chyby brzo po křtu sv. víc a více poznávala a litovala ba i o trápení prosila, jímž by za ně zadost učiniti mohla. V tom duchu snášela také s velkou odevzdaností nebezpečný neduh oční, jímž i jedno oko v nebezpečí se octlo. Vůbec měla při své mladosti již téměř předtuchu o významu a ceně utrpení v křesťanství. Již před jejím křtem bytě jednou nejd. biskup přišel do sirotčince k „svým dětem,“ by, jak častěji dělával, se zotavil. Naléhavě prosila ho děvčata, by co nejdřív křest sv. jim udělil.

Tu obrátil se arcibiskup k Helymě a tázal se ji:

„Víš-li pak také, co to jest býti křesťankou?“

„To jest,“ odpověděla Helyma, „býti mučenicí pro milého Boha.“

„Máš pravdu,“ odpověděl nejdůstojnější Pán, „ale víš-li také, co to jest býti mučednicí?“ A ukázal jim obraz mučedníka ctihodného Geronyma (Jarolíma), chudého kř. otroka, kterého Mohamedáni, že nechtěl víry své se zřci, za živa do zdi městské zazdili. Arcibiskup vypravoval dětem o smrti tohoto mučedníka a tázal se potom Helymy:

„Chtěla bys také tak za živa býti zazděna?“

Helyma poněkud otálela, pak ale odpověděla srdnatě:

„Jistě; trápení trvá okamžik, pak následuje ráj bez konce.“

Při myšlence na věčné radosti nebe všecka utrpení a namáhání zde na zemi zdála se jí mala a nepatrna.

Do Marseillu.

Také „svatými se státi“ musíme se učit, a Helyma myslila, že se tomu v Evropě snáze a rychleji naučí než mezi svými družkami v Africe. Vždyť z Evropy byly přišly sestry, které tak velice milovala; v Evropě byly dobré dílny, které tolik pro ubohé pohanské děti činily a činí; mezi těmi, myslila Helyma, že by také brzy dobrou a hodnou státi se mohla. Obzvláště byly jí sestry mnohé vypravovaly o horlivosti a pobožnosti malých osiřelých děvčat v ústavě v Marseillu, že neměla toužebnějšího přání než taktéž do tohoto ústavu přijít. „Dobrá matko,“ říkávala k představené, která do Francouzsko navrátiti se měla, „vezmi mne s sebou do Marseillu, bych se tam učila svatou být. Tys byla tak dobrá býti kmotrou mou, ač jsem byla nejnemravnější; ale teď musím také u tebe zůstat.“ Představená sice odcestovala bez Helymy, ale prozřetelnost Boží řídila věci tak, že přání její předc se vyplnilo. Její krásné vlohy a dobrá vůle přiměly nejdůst. arcibiskupa, že ji a jednu z jejích přítelkyň vyvolil, aby ve Francouzsku úplnější vzdělání obdržely, než v Africe, kdež jen o nejpotřebnější postaráno bylo, dosáhnouti mohly. Zpráva tato přišla jí velice vhod; a ačkoliv velmi byla zarmoucená, že sestry a své malé družky v Africe nechatí musí, byla předc také radostně myslí. Kdežto družka její radostí celá byla u vytržení těšíc se na nové věci, které ve Francouzsku spatří, zůstala Helyma tichá;

ve vážných tazích jejích bylo lze číst, že v srdci jejím více se děje, než v srdci jiných dětí. To se také ukázalo, kdy po šťastné cestě do Marseillu se dostala. Nebyly to velké lodi, jichž bez počtu u tohoto velkého přístavního města na kotvích leželo, co pozornost její poutalo; ani široké ulice s převzácnými svými domy a nádhernými sklady, ani všechna ozdoba a všeliké stkvosty, jež ponejprv v životě svém viděla — ničeho z toho si nevšimla; myslilať jen na to, že jest v zemi zcela křesťanské, a první její slovo bylo: „Jaké štěstí nemuset teď více vidět Mohamedány a pohany.“

Helymina nemoc.

S otevřenou náručí byla Helyma a přítelkyně její od „dobré matky“ a nových svých družek přijata. Byla nyní u cíle svých přání a veselý mír víc a víc po celé její bytosti se rozléval. Ale nedostatky a bída prvního jejího dětinství a mládí tak hluboce byly působily na tělo její beztoho slaboučké, že sebe větší péče o její zdraví dobré dítě nemohla více zachránit, sil jí poznenáhla ubývalo a brzy bylo patrné, že smrti šla vstříc. Dříve byla se smrti bála; myšlenka, že tělo její „v zemi zhnije,“ naplňovalo ji strachem. Než se zmaháním se nemoci vstoupila na místo bázně a hrůzy veselost, která jí více neopustila. Často vyřkla přání, žeby šla milého Boha spatřit, někdy zas přála si pozdravit se a prosila své přítelkyně, by k tomu cíli 9denní pobožnost konaly; ale vždy zůstala do vůle Boží zcela odevzdána. Až do posledního jejího dechnutí nemohly jsme nikdy ani okamžik bázně neb nepokoje v duši její postřehnout. Dlouho před tím, než jsme na to pomysly, žeby v nebezpečí byla, pravila s úsměchem: „O já nebudu nikdy Adschus (stará žena), já zemru mladá.“ Bez přestání pamatovala se na své přítelkyně, které brzy po křtu sv. byly zemřely. „Přeji si velice,“ říkávala někdy, „by Amalia (tak se jmenovala zemřelá její přítelkyně) pro mne přišla.“

Neměla na to dlouho čekat; brzy nemohla žádné potravy více požit; denuť stálo ji to dosti velký boj, až se přemohla něco sníst. Ba někdy všeliký pokrm odmítala a ukazovalo se, že dřívější její svěhlavost posud zcela nevyhasla, než několik slov představené a okamžení přemýšlení stačily vítězství jí zjednat.

První sv. přijímání.

Tak navštívil milý Bůh dobré dítě utrpením; na druhé straně chtěl jí také velký důkaz své neskonale lásky dát. Helyma byla tak dalece vyučena, že v příštím roce k sv. přijímání jíti a milého Spasitele pod způsobou chleba se vši láskou a všemi milostmi jeho přijmouti měla. Tato velká milost byla předmětem všech přání a cílem všech námah dítěte. Ješto ale stav nemocné se vždy zhoršoval, byl den prvního jejího sv. přijímání dřív ustanoven a jí sděleno, že již po několika dnech, v slavnost sv. Michaela (29. září 1872) dostane se jí štěstí, B. Spasitele ponejprv přijmout. Radost její nad touto zprávou byla tak velká, že tomu ani uvěřit nechtěla; vyslovovala své „Mère“ s pohledem a tónem, z nichž tušiti bylo, co srdce její cítilo. Kdež každé dítě jen poněkud myslící při pomýšlení na první sv. přijímání úctou, láskou a radostí hluboce dojata bývá, tož může již z mála, co jsem o živé víře Helymině řekla, se soudit, jak mocné ony city v srdci jejím byly.

Týden před slavností sv. Michaela byl pro ni týdnem utrpení; bolesti její nedovolovaly jí puzení srdce povolit a se tak připravit, jak by si byla přála. Všemi jejími utrpeními ale prokmitala zas radost její. V předvečer slavnosti, když neobyčejně trpěla, tázaly jsme se jí: Nechce-li umřít a do nebe přijít.

„Ne,“ odpověděla, „já bych ještě ráda zůstala na zemi, bych nejsvětější Svátost přijala.“

„Ale vždyť v nebi budeš mít ustavičně Krista Pána.“

„Je pravda,“ odvětila, „nuže jak Bůh chce.“

V den sám, jež vřelými svými přáními přitoužila, cítila se něco silnější než obyčejně; mohla vstát a v bílém rouchu obcovat mši sv., při níž nejsv. Svátost přijala. Co v tom okamžení v srdci jejím se dělo, ví jen ten, který do něho zavítal. Pobožnost její nad míru byla tkliva a dlouho ještě po sv. výkonu v modlitbu zůstala pohřížena. Pak ale musela celá vysílená opět do lože bolesti; štěstí své ale především tím dávala na jevo, že objímala vděčně sestry, vždyť ty jí byly k tomuto krásnému dni dopomohly.

„Co ti milý Spasitel dnes pravil?“ tázala se jedna sestra dobrého dítěte.

„Řekl mně: Hle, zde jsem; žádej ode mne co chceš, a dám ti.“

„On jest můj přítel,“ připojila s velkou vroucností, přeložíc ruce pevně přes prsa, jakoby poklad v srdci chtěla zadržet.

„Jdeš ráda do nebe?“ tázala se jiná sestra.

„O ano, velmi ráda.“

„Tedy nechceš nazpět do Afriky vyhledávat ubohé děti Arabské a Kabylské?“

„Půjdu také ráda do Afriky, jestli milý Bůh chce.“

„Co tedy děláš raději, do nebe jít nebo do Afriky se vrátit?“

„O mnohem raději jdu do nebe.“

„Ale ty ubohé děti Arabské a Kabylské?“

„Vždyť já na ně nezapomenu; v nebi budu se za ně modlit.“

Tiše ztrávila pak celý den v modlitbě; modlila se za své ubohé krajany, nemající pravé víry a neznající milého Spasitele; modlila se za kněze, kteří ji byli vyučovali, a za sestry, které tak dobře s ní smýšlely, obzvláště ale za pana arcibiskupa, jemuž štěstí toho dne jakož vůbec celé své štěstí měla k poděkování.

Helymina smrt.

Jen málo dní zbývalo ještě Helymě k žití; byly to dnové utrpení ale zároveň dnové milosti. Ješto smrt její byla tak blízko, dovolil jí zpovědník její, aby ještě jednou, příští neděli, v slavnost sv. růžence měla potěšení Pána a Spasitele svého přijmout. Ale také dvou jiných velkých milostí se jí dostalo; předně přijala svátost posl. pomazání, by k poslednímu boji se posilnila, pak přišel k ní ještě nejdůstojnější pan arcibiskup udělit jí sv. biřmování. Byla již příliš slabá, by byla lože opustiti a do kaple jíti mohla. Proto proměněna jest malá její jízba bílými oponami a zelenými věnci v kapli; všechny ostatní děti obklopovaly její lože, a Helyma přese vši svou slabost měla ještě sílu, projevit svou vděčnost a radost nad touto novou milostí. Milost sv. biřmování byla sílu duše její pro utrpení a oběti patrně zvýšila. Zdálo se, že si vzpomněla na slova, když v prostotě své víry k nejdůstojnějšímu arcibiskupovi Alžírskému byla mluvila, vyslovujíc přání státi se mučenicí: „Trpím jen okamžik, pak následuje ráj bez konce.“ Když bolesti její se množily a slzy jí vynucovaly, bylo třeba jen o milém Bohu, o nebi, o věčné radosti jí zmínit, a ihned se utišila. Žádala pak svůj malý kříž, stiskla jej pevně rukou a žádný stesk nevyšel z úst její. Všecka tato trápení obětovala za nevěřící své krajany a obzvláště za otce svého. Víc než jednou viděly jsme ji plakat, když na svého otce pomyslela, který snad nešťastným jest a milého Boha ještě nezná. Když jsme ji ten den před její smrtí vyzvaly, by se za Araby a Kabyly modlila, zvolala: „Jistě, a za mého

otce.“ „Ach,“ připojila s přízvukem, „který nám slzy do očí vehnal, nevím, přijde-li do nebe.“

Tak se přiblížil den skonání jejího. Helyma, či spíše Albina, byla bojovala dobrý boj a dosáhla vítězství! Ve čtvrtek o 4 hodinách odpoledne přišel na ni prudký záchvat, jenž blízky její konec zvěstoval. Zpovědník její, který do posledního okamžení s otcovskou láskou jí byl nápomocen, přišel udělit jí ještě jednou sv. rozhřešení a odpustky pro umírající; spolu se sestrami říkal modlitby za umírající a čas od času potěšná a povznášející slova k ní mluvil. Milá nemocná nemohla ani slova promluvit, ani kapky vody požit, ale pohled její byl plný odevzdanosti. Čas od času zachvátily ji křeče a dech se jí krátil, ale oko její klidně hledělo k nebi; nižádné stopy úzkosti neb nepokoje nebylo na ní znamenati.

Tak ležela Helyma mezi smrtí a životem až do rána příštího dne. Jen jednou ještě dala znamení vědomí. Více než všechny jiné sestry milovalo vděčné dítě tu, která jí první na dobrou cestu byla přivedla; právě tato „dobrá matka,“ jak jí říkávala, přišla toho jitra ještě k loži jejímu a volala na ni s tklivou láskou: „Albino, má malá Albino, slyšíš mne, dobrou matku? Řekni mně s Bohem; hle milý Bůh a blahoslavená Panna přicházejí pro tebe. Polib kříž!“ Tu zazářil na obličej umírající poslední paprsek života; hýbala rtoma, jakoby odpověď dáti chtěla a políbila kříž. To bylo poslední její hnutí; rty majíc ku kříži přitisknuty vydechla duši svou.

Tak byl cíl dosažen. Zdá se, že již v posledním okamžení pozemském počala okoušeti radostí nebes; neb tahy malé mrtvoly neukazovaly žádné stopy bolesti; byly jako proměněny a plny radostného poklidu; polootevřené oči a usmívající se ústa její zdálo se, že ještě jednou „Mère“ chtějí říci

Konec.

Sirotci, kteří Helymu velice milovali, nebáli se její mrtvoly; s úctou a láskou přišli všeci dát jí políbení na rozloučenou. S ustrnutím hleděli na obličej přívětivě se usmávající. „To jest,“ pravila jedna, „že se milému Bohu cele obětovala.“ „Tolik vytrpěla,“ pravili jiné, „teď jest šťastna.“ „Milý Bůh musí se přede radovat,“ mínila do opravdy třetí, „když vidí malé děti Arabské přicházet do nebe.“

Malé tříleté dítě ale stálo u okna a hledělo pevně na jeden bod zamračeného nebe, jímž právě modrá obloha prozařovala. „Tam,“ zvolalo konečně s radostí, „tamtady vešla Albina do nebe,“ a připojila s dětinskou tklivostí: „O teď musíme říkat: Svatá Albino, oroduj za nás.“

Není-liž to blaživý pocit náležeti k spolku, který modlitbami a almužnami svými způsobuje, že ubohé děti, které by sic byly ztraceny, milosti křtu dosáhnou a tak krásnou smrti umírají?

Duše lidská jest nesmrtelná.

(Pokračování.)

34.

Výtah z denníku lodě „Sfinx“ z roku 1686 v středozezemním moři.

„Dne 12. května. Připlavivše k Mansonu nalezli jsme tři lodě řízené kapitány Bristolem, Brovnem a Burnabym, všechny určené k liparickým ostrovům, aby tam přijaly náklad.“

„Dne 13. května. Tyto tři lodě plouly s „Sfinxem“ k dotčeným ostrovům, kdež v přístavu zakotvily.“

„Dne 14. května. Ti čtyři kapitáni a jeden kupec, pan Bell, vyšli na břeh ostrova Mount Stromboli aby tam stříleli králíky. O 3 hodinách svolali svůj lid, aby šli do paluby svých lodí. Tu viděli k nevysslovnému podivení dva muže, ani velmi rychle povětrím k nim se blíží, jeden byl černě oděn, druhý šedivě; v největším spěchu blízko nich vstupovali do hořících plamenů strašné sopky Mount Stromboli. A když v jénu sopky byli zmizeli, bylo slyšeti děsný hřmot; plameny strašlivě šlehaly vzhůru: tu zvolal Burnaby: Pane Bože zachovej mne, přední z dvou mužů, v černém oděvu jest starý pan Bootty, můj nejbližší soused ve Vappingu; druhého neznám. Na to prosil, aby každý z nich všechno dobře si zaznamenal do své tobolky, co byli viděli; to ihned všichni kapitánové i pan Bell učinili a odtud vtaženo to bylo do denníků všech lodí.“

Naloživše náklad v Lipari odplouly všechny čtyry lodě společně do Londína. Když se byly dopravily po Temži k Gravesandu, přišla kapitána Burnaby paní z Londína k němu. Tu poslal k ostatním kapitánům a dal je prositi, aby k němu přišli a přáli štěstí k příchodu jeho paní.“

Když se byli takto sešli a vespolek na palubě se byli bavili, vstala rychle paní Burnaby se stolice a pravila k svému manželi: „Můj milý, něco nového ti řeknu: starý pan Bootty jest mrtev!“ On hned odpověděl: „Mi všechny viděli jsme ho padati do pekla.“ I vypravovali obsírně, co byly na Mount Stromboli spatřili.

Paní Burnaby navrátivše se do Londína navštívila svou známou a vypravovala jí, že její muž viděl duši pana Bootty dne 14. května letěti do pekla. Tato známá vypravovala to zase paní Bootty-ho vdově zemřelého; tato obrátila se hned k soudu King Bench-skému a žalovala kapitána Burnaby k trestu 1000 liber, an byl duši jejího zemřelého manžela tak hanebně urazil. Kapitán dal rukojemství, že dostaví se k soudu. I dal tedy soud King's Bench-ský ve Vestminster-Halle všechny lidi svolati, kteří byli při smrti pana Bootty přítomni; i hrobař, který ho pochovával, byl předvolán a šaty, které byl v nemoci nosil, byly přineseny.

V den rozhodnutí pře ustanovený dostavili se shora uvedení lidé s černými šaty k soudu, jakož i kapitán Burnaby, kapitáni ostatních tří lodí, lidstvo čtyř lodí, pan Bell, kteří všichni na onom ostrovu Stromboli byli a ta strašidla dne 14. května v ohnivé plameny letěti viděli.

Deset mužů, co byli na lodkách, odpřisáhli, že knoflíky na kabátě, který mělo ono strašidlo, byly právě takové, jako na černém kabátě k soudu přineseném.

Lidé při úmrtí pana Bootty přítomní složili přísahu, že o 3 hod. odpoledne dne 14. května 1686 zemřel.

Porotci ptali se kapitána lodě „Sfinx,“ zdali znal Bootty za živa. On odpověděl, že ho za živa nikdy neviděl, že ale šat strašidla, o němž pan Burnaby mluvil, dobře pozoroval.

Soudce na to pravil: Nedejž Bože, abych kdy takového zjevu viděl, jako vy; mně se ale zdá nemožné, aby 30 osob se mohlo mýlit.

Porotci rozhodli tu při proti vdově Bootty a odsoudili ji k zaplacení útrat. Tyto události vyňaty jsou z denníku o cestách lodě „Sfinx“ v středozemním moři v roku 1686.

Proces ten nalezá se v protokole soudu vestminster-hallského. — Protokol sám psán jest v latinské řeči na pergameně a uschovává se v bureau písařově za sklem, kde se naň může každý den kdo chce podívat.

35.

Pravdivé vypravování o duchu, který se jistému mladíku v od 1. ledna až do 30. dubna 1755 často zjevoval. Od otce jeho obšírně v měsíci květnu 1755 popsáno a k tisku upraveno v měs. dubnu 1759.

Na druhé straně titulního listu stojí následující motto: žalm 102 v. 19. To budiž psáno pro potomky a lid budoucí chváliti bude Pána.

Nyní následuje obsah knihy; v čele psáno jest: „Ve jmenu Ježíše Vykupitele“ a pak následuje vypravování otcovo takto:

Začátkem roku 1755 zdálo se jeho synu každou noc, že přichází mužiček v modrém kabátě a hnědé vestě kolem těla maje bič otočený po předcházejícím zaklepání do pokoje, přeje dobré jítro a praví: mám ti něco říci: jdi dolů do pod stromem u louky nalezneš vedle jednoho kamena 13 krejcarů, vezmi je k sobě a kopej drobet a pak nalezneš mnoho peněz. Pak viděl ve snách i to místo a strom, kdeby měly peníze ležeti, ba i peníze samy viděl, jak se částečně na vrchu ukazovaly.

Po každé probudil se ten dobrý mladík s velkým strachem a vypravoval svůj sen. Oba, otec i syn měli ho sice za přirozený ale přece za podivný a sdělili ho několika dobrým přátelům.

Po několika nocích zjevil se duch synu opět ve snách a opakoval shora řečená slova; při tom mu ale domlouval, že to vyzradil; zároveň představil mu postavy dvou známých mužů, o nichž svědčil, že již šli na ono místo, aby hledali peníze že jich však nenalezli.

Od té doby vídal ducha i v bdění, z čehož souditi se dalo, že to není pouhý sen nýbrž pravý zjev. To poděsilo všechny domácí, zvláště když každou noc duch se zjevoval a syna při každém zaklepání probouzel. To stávalo se v každé noci dva i třikrát, při čemž vždy opakoval napomenutí, aby šel pro peníze. Čím ale častěji a déle toto vybízení se opakovalo, tím úzkostlivějším se stával mladík. I vyjádřil se, že nižádným pádem pro peníze nepůjde. Aby ho zbavil všeho podezření a jej povzbudil, používal duch začátečných slov 23. verše z 1. Kor. 11: „Já zajisté přijal jsem ode Pána, což vydal jsem vám“ a pak mu poručil aby, až půjde pro peníze, zpíval píseň: Kdo miluje Ježíše a důvěřuje se v Boha, tomu dává své požehnání.

Poněvadž nechtěl syn z velkého strachu nikdy s duchem mluvit, odhodlali se otec i syn ptáti se ducha písemně na některé věci. Ty otázky napsal syn dne 14. ledna a položil je v ložnici na stůl. Jakmile duch následující noc přišel, hned je spozoroval a zodpovídal jasně a zřetelně. Zde následují otázky a odpovědi od slova k slovu.

Otázka. Slyš, duchu, ptám se tě ve jmenu Ježíše:

1. Kdo jsi?

Odpověď. Já jsem odtud a zakopal jsem ty peníze s 5 jinými; tito ale již k odpočinutí přišli, já ale nikoliv; v jsem zemřel.

2. Proč nemáš pokoje a mne znepokojuješ?

Odp. Proč tak nepokojen jsem, již jsem řekl, že mne totiž ty zakopané peníze znepokojují; také nepřijdu dříve k pokoji, dokudž jich neodneseš. Já tě sice znepokojuji ale můžeš si hned pomoci, jdi dolů a vyzdvihni si ty peníze.

3. Jsi-li dobrý duch a potřebuješ-li pomoci, chtěl bych ti ze srdce rád pomoci, kdyby to bylo v mé slabé moci a síle; nemoha to však učiniti, ptám se tě ve jmenu Ježíše, zdali bych nemohl, co ode mne žádáš, skrze jiného dáti vykopati?

Odp. Jsem ovšem dobrý duch, a na otázku druhou odpověděl: ne, nikdo mne mimo tebe nemůže vysvoboditi. Čekal jsem na tebe již 120 let a nepomůžeš-li ty mi, budu muset opět 120 let trpěti a v nepokoji býti. Prosím, pomoz mi! Můžeš sice až půjdeš dolů, vzít s sebou lidi, ale ať nejdou tak daleko, aby mohli viděti ono místo, až budeš míti peníze, pak mohou ti pomocí je nésti domů. Ty sám jich neunes; oni mohou za tím se modliti za tebe; já sám půjdu s tebou, jen se neboj, byť i tam dole hrozno a děsno býti mělo, já ve všem ti pomohu.

Vzdor tomu nebylo synu možno jíti na ono místo samému a vůbec obávali se rodiče i syn něčeho hříšného. Usjednotili se tedy opět některé otázky budoucí noc duchu předložiti. To se stalo takto:

Slyš, duchu, tážu se tě opět ve jmenu Ježíše:

1. Zdali bych nemohl na ono místo, kde leží peníze, jednou jíti, aniž bych musel viděti neb slyšeti něco hrozného, ale s několika osobami?

Odp. To můžeš — ničehož neuvidíš aniž uslyšíš; ale co mi a tobě to prospěje? Jdi raděj hned dolů, tak budu vysvobozen.

2. Proč ti nemohu pomoci, když někdo jest při tom? Nechci než nábožných lidí, které mi můžeš udati, vzít s sebou.

Odp. Jenom ty sám musíš jíti, neboť jen ty jediný jsi vyvolen za mého osvoboditele, jiní nemohou mi pomoci ani tobě.

3. Nemohl bych se zeptati dříve některých zbožných osob v té věci o radu, an nemohu dobře věřiti, jsi-li dobrý duch; náš Spasitel spasil všechny, ty bys měl býti z nich vyloučen? a jak bych já tebe mohl spasiti? Ježíš trpěl za všechny.

Odp. Netřeba ti rady, neboť by tě všichni přemlouvali, abys mne neuposlechl. Nepochybuj, já jsem duch dobrý. Spasitel mne sice také spasil, ale z tohoto místa máš mně ty pomoci. Tys k tomu vyvolen. Nenech mne přece ještě 120 let trpěti.

4. Kdybych to musel učiniti, nemám k tomu ještě dost času?

Odp. Máš k tomu ještě něco času ale do té doby nebudeš míti pokoj ani já. Prosím tě, jdi si pro ty peníze.

Pak podotkl duch, že má ještě 120 dnů lhůtu, v kterémžto čase peníze musí býti vyzdviženy.

Při tom ale všem otec i syn ještě pochybovali, zdali onen duch dobrý jest čili zlý. A když v sobotu 18. ledna večer 10 hod. pohromadě seděli a o duchu mluvili a otec se rozmyslil, zdaliž zlý duch také jméno „Ježíš“ vysloviti může, poněvadž onen duch ho jmenoval, a si vzpomněl, že duchové, které Kristus vyháněl, ho často tímto jménem nazývali, zpozoroval, že jeho syn se třese a prosí: otče modlete se! — Otec uposlechl té prosby s častým vzýváním jména Ježíše domnívaje se, že tím ducha zažene; ten ale dívaje se mu do očí pravil: Já mohu velmi dobře jméno Ježíš snést; poněvadž jste ale nyní velmi bázlivi, půjdu pryč. Což se také stalo.

Následující neděli večer přišel otcův bratr, aby zarmoucené v jejich těžkém kříži potěšil. Když společně seděli, nemohl syn najednou promluvit a položil hlavu na stůl; z toho spozorovali, že duch opět přítomen jest. Začali tedy zpívati: Vy pekelní duchové odstupte, nemáte zde co dělati. Duch pak zpíval s sebou a potom zmizel.

Dne 20. ledna zjevil se duch ráno k 8 hodině a když o 10 hodinách otcův bratr odcházel, viděti bylo ducha i na shodech. Syn omdlel a musel donešen býti do pokoje. Tu ale pravil duch: Nyní můžeš vyprovoditi svého strýce a zároveň jíti pro peníze. Toho dne bylo řádění ducha velmi prudké. Dne 21. ledna přišel duch opět a lomiv rukama modlil se třikrát slova: Pane Bože, tys milosrdný a tvoje dobrotivost trvá na věky. Ach! proč mne necháváš tak dlouho trpěti? Pak odešel. Po malé chvíli přišel zpět, ale ne více v dřívějším obleku nýbrž zcela bílý a pravil: Nyní jsem tě po 20 dnů prosil, rozhodni se a pomoz mi? Nyní tě na 20 dnů opustím; chceš-li zatím jíti pro peníze, můžeš; bylo sice velké ulehčení pro mne, kdybych mohl zůstatí ustavičně zde, ale musím pryč a nemám ani okamžik déle času; za 20 dnů t. j. 10. února okolo této hodiny chci opět býti u tebe.

Duch dostal slovu, přišel v bílém rouše opět, opakoval svou prosbu, provázel syna všude, krom že u přítomnosti cizích lidí nemluvil; také ho těšilo, že může zase u něho býti.

V úterý dne 11. února večer o 10 hodinách přišel zase duch a přivedl s sebou ještě malého ducha ve velikosti 4 až 5 letého dítěte postavy velmi jasné. Tento ale nemluvil ničeho, nýbrž zpíval „Te Deum laudamus“ tak líbezně, že syn všechny svolal, aby přišli poslouchat, domnívaje se, že by museli ten zpěv slyšeti. Až posud vždy říkal otec duchu, že nepřipustí, aby syn jeho šel pro ty peníze; dnes oznamoval duch, že vyprosil si, aby mohl otec jíti se synem, ale musí zůstatí 10 kroků od místa zpět a to musí se státí ve středu 12. února v poledne; malý duch bude prý také při tom, ať se jen nebojí.

To oznámení ještě více rodinu poděsilo. Otec modlil se ustavičně k Bohu za vysvobození a pomoc, při čemž ale také vnitřní útěchy v sobě cítil. Vždy však zůstal v něm úmysl pevný nesvoliti v žádost ducha.

Ta hrozná středa se svou 12. hodinou přišla; otec seděl v přízemí se svým přítelem u stolu; najednou zavolán byl k synu na horu; našel ho v smrtelné mdlobě. Všichni pokleknuvše modlili se, neboť mysleli, že zemře; ale on se opět zpamatoval a vypravoval, že přišel k němu duch celý rozloben, tiskl ho na srdci a pravil: Nyní ti dám zbytek! Brzo ujišťoval, že i ten malý duch je přítomen a ho hladí čímž se úplně zotavil; pak zpíval malý duch píseň: Bože otče stůj při mne.

Po malé chvíli šli se synem na procházku; ale i tu pronásledoval ho duch.

Poněvadž duch více a více na syna dorážel, odhodlali se opět, předložití mu písemné otázky. Otázky ty a odpovědi následují doslovně zde:

V věřejším evangeliu zahnal pán Ježíš svého pokušitele slovem božím; za jeho příkladem ptám se tebe a sice, nemoha s tebou ústně mluvití, opět písemně:

Odp. Já nejsem žádný pokušitel, milé jest mi však slovo boží poslouchati; a že se mnou nemůžeš mluvití, jsi ty sám tím vinen.

1. Psáno jest: Zkoušejte duchy, zdali z Boha jsou; že ty, jak konečně připouštím, dobrý ale žádný blažený duch jsi, dokazuje tvůj nepokoj, následovně nemohu a nesmím věřiti, že tvoje žádost je od Boha.

Odp. Vidím dobře pochybnost rodičů tvých, an myslí, že nejsem duch dobrý; ale viz, já ctím a miluji slovo boží a mám blaženost skrze naději. Můj nepokoj není pekelný, nýbrž od Boha mi seslané očistění, an jsem při úmrtí visel na penězích, od nichž mne máš vysvoboditi.

2. Psáno jest: Ovce mé slyší hlas můj a jdou za mnou; cizého ale hlasu neslyší a nejdou za ním: podle toho musím následovati hlasu Ježíše a žádného cizího hlasu nechci slyšeti.

Odp. Všude máš následovati svého a mého Ježíše a poslouchati hlasu jeho; ale Bůh také má jiné cesty, než slovo boží, zjeviti to, co není článkem víry, jak často se stává ve snách. Ty nejsi mi cizím, nýbrž z mého pokolení v sedmém stupni; vlast má je Sasko.

3. Psáno jest: Dítka poslouvejte rodičů svých v pánu; chceš-li mne odvrátiti od poslušnosti, jsi proti Bohu. Nyní ale dobře víš, že moji rodiče nechtějí dovoliti, abych svolil v tvoji žádost, proč mne tedy ustavičně trápíš, abych vykonal vůli tvou? Vyjednej si to s nimi.

Odp. Ve všem máš poslouchati rodičů svých — ve všech věcech, které nejsou proti Bohu; já tě také nechci od této poslušnosti odvrátiti. Poněvadž ale oni zavrhují mou žádost, mohl bys v tomto pádu jiného prostředku se uchopiti; jdi pro peníze bez jejich vědomí; až to učiníš, bude to dobré. Já nejsem na ně nýbrž na tebe odkázán a proto čekati jsem musel až do 20. roku stáří svého.

4. Psáno jest: Kdo v nebezpečenství se pouští, v nebezpečenství zahyne; proč bych se měl mezi duchy a dábly — tedy v nebezpečenství těla i duše pouštět? — a kdo mne může ubezpečiti, že se mi při odnešení peněz na těle neb na duši neb na mysli nestane něco nebezpečného, zvlášť když zlý nepřítel je u peněz a je střeží a také jak jsi pravil strašné věci se přihodí?

Odp. Máš ovšem pravdu ale věz: Kdo se svévolně a lehkomyšlně v nebezpečenství pouští, ten v něm zahyne; toho ale ty nečiníš. Že dábel a jeho andělé při tom hřmotiti budou, jest jisto, že ti ale nemohou uškoditi, jest také jisto a proto nemusíš se báti.

5. Psáno jest: Vždyť nemůže ani bratr spasiti; jak bych já to mohl učiniti a tebe spasiti? U našeho Ježíše nalezá se věčné spasení, ten ti může bez těchto peněz pomoci a k odpočinutí přivést.

Odp. Ovšem spasí tebe, mne a všechny jedině Ježíš. Ale přece máš při těchto penězích co spasitel na vyšší dovolení se ukázati a mému trápení, ač toho nepochopuješ, konec učiniti.

6. Psáno jest: Náš pán Ježíš nevyhrožoval, když trpěl, nýbrž odporoučel vše tomu, který soudí spravedlně; proč mi vyhrožuješ trápením, nesvolím-li v žádost tvou?

Odp. Já tě arcí nerád trápím, ale moje bída a úzkost ženou mne k tomu, tvoje vzdorovitost jest tím vinna.

Poněvadž duch při zodpovídání druhé otázky se zmínil, že mu je syn v sedmém koleně příbuzen, hledal otec v rodinném kmenu a našel, že jistý Vavřinec horník v na saských hranicích v sedmém stupni jest předek jeho syna. Poněvadž se ale tento Vavřinec v r. 1566 oženil, duch ale říkal, že 120 roků již takto trpí, následovně 120 od 1755 odtaženo, v r. 1635 by byl musel zemřít, viděl v tom otec pochybnost, poněvadž by pak onen Vavřinec od 1566 až do r. 1635 tedy 69 roku v manželství byl musel žít což mu k víře nepodobné přicházelo.

Hned zjevil se duch a pravil: K vůli mně jste hledali v rodokmenu; já nejsem onen Vavřinec . . . nýbrž jeho bratr a syn Jířího . . . faráře v Otec mi záhy zemřel a když můj bratr se ženil, bylo mi 4 leta a chodil jsem se

syny bratrovými do školy. V českých nepokojích přišel jsem až jsem, kde jsem se oženil s jednou vdovou; také jsem nebyl horníkem nýbrž kupcem.

Skrze všechny tyto události a soužení stal se syn docela bídným; hleděl tedy učiniti si proměnu a šel do Když šel okolo místa, kde měly býti ty peníze, viděl mouřenína a psa na něm; ač vůkol byl sníh, bylo místo to zelené; duch se též objevil a trápil ho opět; při svém návratu našel vše v tom samém stavu, jako dříve a když ho duch opustil, slyšel za sebou žalostný nářek.

Denní i noční zjevy ducha trvaly ustavičně a žádost jeho, aby šel syn pro peníze, stávala se prudší. Poněvadž mu to ale na dobro odepřeno bylo, stal se netrpělivým a žádal mluvit s otcem; ten ale opět mu to odepřel. Nicméně ustanovil duch den k rozmluvě na 1. března večer o 8. hod. aneb 2. března ráno mezi 8 a 9 hod. a ujišťoval, že se mu nic nestane, že ale musí při rozchodu pilně se modlit. Otec i to zamítl. Při všech návštěvách projevoval duch velkou pobožnost při zpěvu, modlení a čtení.

Jednou četl otec kap. 8. k Řím. a když duch opět se zjevil, řekl otec: chceš-li, zůstaň zde a poslouvej. Duch odpověděl: O to mi je velmi milé, že mne tu necháváš. Pak posadil se hned za stůl vedle syna a když v čtení přišla slova: My jsme již blahoslaveni v naději atd. sejal radostí ruce a pravil: Ach ano, ano blažení v naději. I to je podivné, že sršel duchu ze všech jeho prstů oheň, když se pro vzdorovitost synovu rozhorlil. Často se vyjádřil, když někdo si ho přál viděti, že se to může státi, ale že následovati bude litost. Když jednou řekl otec, že nemůže býti dobrý duch an jeho syna tak trápí, odpověděl pln zlosti: brzo, brzo zkusíte, že jsem dobrý a žádný zlý duch, ale k vašemu neštěstí. Otec pak doporučil sebe a svoje do ochrany boží a nenásledovalo nic nebezpečného.

Od 2. až do 22. března zjevoval se duch ustavičně; nemluvil ničehož. V následujících 20 dnech nepřišel docela.

Dne 10. dubna 8. hod. ráno objevil se duch v prvním svém kroji. Oslovil sice: tvoje tvrdošijnost je příčinou, proč tak se zjeviti musím. I prosil opět usedavě, aby šel pro peníze.

Dne 12. dubna večer četl mu otec tyto věci:

Jmenem Ježíše osvědčuji tobě, ubohý duchu

1. že tvůj smutný stav mně a mé rodině jde velice k srdci a bolí nás, že ti nemůžeme pomoci;

2. že není to žádná tvrdošijnost od syna, že až posud nesvolil v tvou žádost; neboť ti jeho slabost známa jest a k tomu nikdy s tebou mluvit nemohl;

3. je ti známo, že jsme nedávno byli na tom místě a že odtamtud syn můj zcela bez sebe odnešen býti musel; jakby byl s to jíti mezi dábly?

4. včera jsi řekl: nepomůžeš-li mi, nebudeš míti nikdy štěstí ani požehnání. Chci věděti, máš-li to od Boha neb od čerta?

5. Neradi tě opouštíme bez pomoci, avšak co máme činiti, aby ti bylo spomoženo? Můžeš-li, odpověz!

Po přečtení těchto poznámek řekl duch synu: Já ti ukážu písničku v tvé bibli, tu se modli pilně. — Tu píseň zpívali ráno a večer často.

Konečně přišel poslední den z oněch 120 dnů. Tu najednou objevil se duch v bělejší kroji; ukazoval velkou radost, děkoval synu, že se modlil onu píseň a zpíval a oznámil, že skrze ni skutečně vysvobozen jest z onoho místa a od těch peněz.

Na to žádal duch, aby se syn s ním modlil, což on rád učinil. Modlil se velmi krásně. Po modlitbě poroučel se od něho slovy: Bůh zachovejž tě a všechny mé známé od takového života, který podobné muky má v následku! Nyní jdu pryč, více mne nespatriš. — Zmizel a nikdy více se neobjevil.

Tato událost stala se v jednom luteranském městečku na saských hranicích. Jest ovšem podivuhodna ale pravdivost její mnohými svědky dostatečně osvědčena.

Údolí liliové.

(Pokračování.)

Lilie 12.

Kterak k odvrácení roztržitosti umučení Páně si připomínati máme.

1. Blahoslavení, kteří kvílí, neboť oni potěšení dojdou. Od koho? Zajisté že od Ježíše v nitru srdce svého, a nikoliv od světa v marných věcech. Lehkomyslná a žertovná slova a častý smích nesrovnávají se s umučením Páně a s jeho přehořkými ranami. Bych měl jenom jediný ostrý trn z koruny Ježíšovy ve hlavě své, nebo v jiném údu těla zabodnutý, smál bych se? o nikoliv, nýbrž bolestí bych nařikal a hořce vzlykal. Bych jen jeden hřeb kříže Kristova v noze měl, kam bych šel, kam bych běhal? O nikam bych nešel, nikam bych neběžel, ale seděl a plakal bych; a bolestí vlastní naučil bych se míti útrpnost s Kristem. O kéžbych jenom hořce plakati mohl, bych dosáhl odpuštění všech hříchů svých. O jak svatý bol a sladký pláč, vylévají rány Kristovy, máme-li v útrpení jeho vřelý podíl.

2. Kdykoliv tedy jsi stísněn anebo pokoušen anebo nemocen; ukryj se rychle za pancíř modlitby a pod prapor svatého kříže, a v ranách Spasitelových hledej pro rány vlastní hojivý lék, zbožnou modlitbou a opravdovým umučení jeho rozjímáním. Uvažuj a rozjímej svatého kříže tíži, délku a výšku, na němž Pán tvůj nahý visel, krutými hřeby pro spásu tvou jsa přibit. Uvažuj pozorně mnoho-li ostrých trnů v koruně Ježíšově se nalezalo, kteréžto nejsvětější hlavu Spasitelovu tak hrozně zbodaly a krví obličej svatý oblily. Polož tyto a ostatní nástroje umučení Páně vedle sebe, aby byly tobě pevnou ostrahou ve dne a v noci, by nepřítel a škůdník pokolení lidského nenalezl tebe bez této svaté ohrady, a by srdce tvého nečistými a nestoudnými obrazy a přeludy neobelstil.

3. Budiž tobě lože tvrdé beze všeho hledaného pohodlí, na památku svatého narození Pána našeho Ježíše Krista, budiž postel tvá podobna úzkým a chudičským jeslem, cnostmi mnohými naplněným; v nichžto pacholátko božské jako v kolébce se kolébalo, ovinuto plenkami, skromně senem místo hedvábným pláštěm přikryto, živeno mlékem chudičké, panenské matky své. Budiž tvrdé a nuzné lože tvé tobě upomínkou tvrdého a kameného hrobu Pána našeho Ježíše Krista, kterýž pro tebe na kříži umřel, v lůnu země pochován a kamenem ohromným přikryt byl. Zde tedy v pokoji s Ježíšem odpočívej, zapomena na všecko, co ve světě se děje, považuje vše za malicherné a ničemné, což se jinak velkým a přijemným bytí zdá; bys nyní povstal s Ježíšem ve ctnostech a v milosti a v soudný den se všemi vyvolenými ve slávě věčné. Amen.

Lilie 13.

**Kterak nejsvětější jméno Ježíšovo a Rodičky jeho Marie Panny
vroucně vzývati máme.**

1. Zpravuj o Pane Bože můj před obličejem tvým cestu mou. Cesty tvé o Pane Ježíši Kriste jsou cesty krásné, cesty neporušené a jisté, tak že dobře a bohabojně po nich choditi lze. A všechny stezky tvé jsou klidné a svaté, tak že po nich věrní tvoji a pokorní srdcem bez úrazu ve slávu věčnou kráčet mohou. Kdekoliv se tedy nalezáš, kdekoliv dlíš, stojíš, chodíš nebo odpočíváš; vzývej Ježíše a nejsvětější matku jeho Marii a často tento veršík opakuj a průvodčího na cestu pozemskou sobě jej vyvol: Zpravuj o Pane před tvář tvou cestu mou. K němuž připojiti můžeš ještě tento: Upevni o Ježíši kroky mé v šlepečích tvých, ať neuchylují se krokové moji po věcech marných, ať nedychtí po slovech lichých, která duši mé jsou ku škodě.

2. Mimo to můžeš také tento sladký výrok sebou na cestu co jistého vůdce vzíti, drž se ho jako hole pevné a často zbožně v mysli jej rozvažuj: Ježíš a Maria buďtež se mnou při každém kroku, na každém místě, v každé době co pevná ohrada a ostraha; abych snad na cestě nepobloudil a mnohými přeludy zevnitř i uvnitř nebyl omámen. Tato svatá slova, Ježíš a Maria, jsou krátká ku čtení, lehká k nešení snadna k pamatování, sladká k rozjímání, silná k ochranění, věrná k ostříhání, přátelská k cestování, líbezná k občerstvení, lásky plná pro útěchu, silná ku přispění, jistá co průvodčí po cestě pravé pro nuzného a cizince a toho, kdo světem povrhne k životu věčnému. Tato svatá modlitba jest jistějším průvodčím a mocnějším bojovníkem než všickni králové a knížata světští; jest světlejší nežli všickni svatí na nebi i na zemi. Tento svatý výrok vábí k sobě vroucností ducha celé vojsko nebeské; kteréžto se všemožnou úctou kráčí za Pánem svým Ježíšem Kristem a paní svou Bohorodičkou Marií, nejvyšší chvály hodnou a ode všech oslavovanou. Kdo má je za přátele a druhy na cestě života vezdejšího, nalezne je také mocnými přimluvčími v hodině smrti. Nespouštěj se již nyní nikdy Ježíše, chceš-li s ním a Marií věčně žíti a se radovati. Jisté tedy a bezpečně žije, kdo Ježíše a Marii v srdci nosí, ústy často je jmenuje, rty často je vychvaluje, ruce k nim pozdvihuje, kolena před nimi kloní, hlasem je oslavuje, očima oplakává, často k nim vzdychá, políbením je usmíruje, rukama je objímá a nice se jim klaní.

3. Blahoslavený onen, kdo Ježíše a Marii vroucně vzývá, zbožně pozdravuje, rád o nich přemýšlí, zbožně je uctívá, radostně chválí, vdečně oslavuje, horoucně miluje, mile v nich se kochá, vřele je vzývá a opěvuje: O jak sladký jest Ježíš a jak sladká Maria, milá matka jeho. Blažený poutník onen, který vždy a všude pokud tělem v tomto slzavém údolí přebývá, vzpomíná na vlast nebeskou, kdo Ježíš a Maria spolu se radují se všemi anděly a svatými v nesmírné blahosti a věčné radosti. Blahoslavený poutník, který nehledá stálého obydlí na zemi, ale který žádá sobě rozdělení býti a přebývat s Kristem v nebesích. Blahoslavený nuzný a chudý, který každodenně touží po krmi nebeské; a potud neustává pokorně u stola Páně prositi, pokud nedostane se mu drobtů se stolu toho. Blahoslavený, kdo pozván k hodům Beránkovým; a než dostane se mu hodů nebeských, často občerstvuje se svatými svátostmi.

4. Neboť kolikrátkoliv někdo zbožně ku stolu Páně přistupuje, anebo kdykoliv kněz nábožně a uctivě mši sv. slouží, pokaždé s nejsladším Ježíšem a nejsvětějším

matkou jeho duchovním hodům přítomen jest. Člověk takový jest učeníkem Ježíšovým, tajemníkem nejsvětější Marie Panny, společníkem andělů, soudruh apoštolů, přítel boží, spřízněnec svatých a účastník slávy nebeské. On vyhýbá se zástupům, netouží po marných bájkách, rozvažuje učení Ježíšovo, a srdce své jakož i ostatní smysly pilně ostříhá, by Ježíše a Marii a všechny svaté neurazil. Ten dosáhne požehnání a smilování od Pána Ježíše, Spasitele svého, a kdykoliv o pomoc k němu volati bude, vždy vyslyší jej ze svatého trůnu svého, na jakémkoliv místě nebo nebezpečí by se nalezal. Neboť když učenci po moři se plavili a před smrtí potopenu býti se strachovali, volali k Ježíšovi o pomoc, a hle okamžitě Pán se objevil a pravil: Proč se bojíte malé víry? Nebojte se, jáť jsem. Neboť hlas Ježíšův jest sladkou útěchou, pevnou hrází, pravou rozkoší, milostivým hříchem prominutím a štědrým k udělení radosti a slasti věčné. Amen.

Advent.

Kdy se blankyt nebes v chmury hálí,
Nejdlejší kdy bývá noci sen,
Sotva vzniklý přechá opět den,
Když i slunko poslední se kalí:

Ozvěnu tu slyším jako vzdálí —
Dlouhá noc ta, a den krátký ten
Života a smrti obraz jen —
Kéž bychom to uvážiti znali!

Život zašlý víc se nenavráť,
A kdo jiným ho a sobě krátí,
Antě pokoje a smíru nedbá:
Andělský kdo neslyší ten hlas:
„Pokoj lidem“ o vánoční čas —
Toho věčná stíhat bude kletba!

Alois Potěhník.

Hlasatel odpustků plnomocných v měsíci listopádu.

Obyčejné podmínky k dosažení pln. odpustků jsou: sv. zpověď a sv. přijímání, pak návštěva kostela neb kaple veřejné, a tam modlitba konaná na úmysl sv. Otce za potřeby církve sv.

Dne

1

23. ned. po sv. Duchu. **Všech Svatých.** a) **Váboč:** 1) v metrop. kost. sv. Víta v Praze (ob. pod.); 2) u Karm. na Hradč. (ob. pod.); 3) u PP. Redemtistů (ob. pod.); 4) ti, jenž se modlí denně ráno: „Zdráv. král.“ a večer: „Pod ochranu Tvou“ (ob. pod. bez zvlášť. návšt. kost.) Z; 5) ti, jenž nosíce při sobě penízky, kříže, růžence atd. pap. odp. obdařenó, konají jisté modlitby a skut. dobré (ob. pod.) Z; 6) ti, jenž totéž činí, nosíce při sobě svěcený peníz sv. Benedikta (ob. pod.) Z; b) **Členové:** 1) brat. nej. Srdce Jež. (návšt. brat. kost.) Z; k tomu ještě 2 odp., protože spolu 1 ned. (neb až bud. pátek bez zvlášť. návšt. kost.) Z; 2) brat. modrého škap., letos 2 je téže příčiny (ob. pod.) Z; 3) brat. „dobré smrti“ (návšt. brat. kost.) Z; 4) brat. „křest. matek“ (táž pod.); 5) brat.

Dne

sv. růžence (táž. pod.); 6) arcibr. drahoc. krví J. K. (ob. pod.) Z: brat. škap. P: M. Karm. (far. kost.); 8) spolku: „živého růžence“ (ob. pod.) Z; 9) jedn. ustav. klan. se vel. Svát. a podpor. chud. kost. (návšt. vel. Svát. s ob. pod.)

2. pondělí. Všechn věrných dušiček. a) Vůbec: ti, jenž hrd. skut. lásky k duš. vykonali (kaž. pond. stačí mše sv. bez přijím.) Z; 2) Členové: brat. nej. Srdce Jež. (návšt. brat. kost.) Z; 2) brat. křest.) matek (táž. pod.); 3) arcibr. k potěše duší v očistci (ob. pod.) Z; 4) arcibr. drahoc. krvi J. Kr. (ob. pod.); 5) jedn. klan. se vel. Svát. a podpor. chud. kost. (návšt. vel. Svát. s ob. pod.); **3. úterý: 4. středa: sv. Karla Bor. kard.** a) Vůbec: v kost. ctih. mil. sester sv. Karla Bor. (ob. pod.); b) Členové: brat. šk. P. M. Karm. (kaž. středu far. kost.) **5. čtvrtek: Členové: Jednoty klan. se vel. Svát. a podpor. chud. kost. (návšt. Vel. Svát. s ob. pod.); 2) modl. spolku: „Maria P. n. Srdce“ (kaž. čtvrt. neb ned. ob. pod.) Z; 6. pátek: Členové: 1) brat. nejsv. Srdce Jež. (neb již min. ned. bez zvláštní návšt. kost.) Z; 2) apoštolátu modlitby (ob. pod.) Z; 3) brat. červeného škap. (kaž. pát. rozjím.); 7. sobota:**

8. 24. ned. po sv. Duchu. **9. pondělí: Vůbec: ti, jenž hrd. skut. lásky k duš. vyk. (kaž. pond. stačí mše sv. bez přijím.) Z; 10. úterý: 11. středa: Členové: brat. škap. P. M. Karm. (kaž. střed. far. kost.); 12. čtvrtek: a) Vůbec: v kost. PP. Kapuc. a Františkánů (ob. pod.); b) Členové: 1) modl. spolku: „Maria P. n. Srdce“ (kaž. čtvrt. neb ned. ob. pod.); 13. pátek: Sv. Stanislava p. a) Vůbec: 1) v kost. řádu tov. Jež. (v Praze u sv. Ignáce ob. pod.); 2) ti, jenž se účastňují pobožnosti na počest sv. Stanislava v kostelích, kde se slavnost sv. Stanislava koná (ob. pod.) Z; b) Členové: brat. červeného škap. (kaž. pát. rozjím.). Tentýž den: Slavnost všech Svatých z řádu sv. Benedikta. a) Vůbec: v kost. benediktinských (ob. pod.); b) Členové: brat. k uctění vel. Svát. pod ochran. sv. Benedikta (far. kost.); Tentýž také den i slavnost všech Svatých z řádu Premonstratského. Vůbec: na Strahově (ob. pod.); tentýž posléze den: Sv. Didaka řeh. Vůbec: v kost. PP. Minoritů (ob. pod.). 14. sobota. Památka všech zemřelých z řádu sv. Benedikta. Členové: brat. k uctění vel. Svát. pod ochranou sv. Benedikta (far. kost. s ob. pod.).**

15. 25. ned. po sv. Duchu. **Ochrana P. Marie.** Členové: 1) spolku: „živého růžence“, k tomu 2 odp, protože spolu 3. ned. (ob. pod.) Z; 2) brat. nej. Svát. olt. (ob. pod.) Z; 3) brat. červeného škap. (brat. průvod ob. pod.); **16. pondělí: Sv. Anežky p. Vůbec: v kost. PP. Minoritů (ob. pod.); 2) ti, jenž hrd. skut. lásky k duš. vyk. (kaž. pond. stačí mše sv. bez přijím.) Z; 17. úterý: Sv. Sikarda op.: Vůbec: na Strahově (ob. pod.); 18. středa: Členové: brat. škap. P. M. Karmel. (kaž. střed. far. kost.); 19. čtvrtek: Sv. Alžběty vd. a) Vůbec: v kost. PP. Kapuc. Frant. a Minoritů (ob. pod.); b) Členové: modl. spolku: „Maria P. n. Srdce“ (kaž. čtvrt. neb ned. ob. pod.) Z; 20. pátek: Sv. Felixe ř. Členové: 1) brat. červeného škap. (kaž. pát. rozjím.); 2) brat. angelského škap. (far. kost. s ob. pod.); 21. sobota: Obětování P. Marie. a) Vůbec:**

Dne

1) u Karmel. v Praze (ob. pod.); 2) u PP. Redemptistů (ob. pod.); b) Členové: 1) jednoty sv. dětství (ob. pod.); 2) spolku „živého růžence“ (ob. pod.) Z; 3) arcibr. drahec. krve J. Kr. (ob. pod.); 4) brat škap. P. Marie Karm. (far. kost.; s ob. pod.)

22. 26. a posl. ned. po sv. Duchu. **23.** pondělí: Vůbec: ti, jenž hrd. skut. lásky k duš. vykonali (kaž. pond. stačí mše sv. bez přijím. Z; **24.** úterý: Sv. Jana z Kříže ř. a) Vůbec: u Karmel. na Hradč. v Praze (ob. pod.); b) Členové: brat. škap. M. Karmel. (far. kost. s ob. pod.); **25.** středa: Sv. Kateřiny p. Členové: 1) brat. andělského škap. (far. kost. s ob. pod.); 2) brat. škap. P. Mar. Karm. (táž pod.); **26.** čtvrtek: Sv. Leonarda z Port. ř. a) Vůbec: v kost. PP. Kapuc. a Františk. (ob. pod.); 1) Členové: modl. spol.: „Marie P. nej. Srdce“ (kaž. čtvrt. neb ned. ob. pod.) Z; **27.** pátek: Členové: br. červeného škap. (kaž. pát. rozjím.); **28.** sobota: Sv. Jakuba z March. ř. Vůbec: v kost. PP. Kapuc, Františkánů a Minoritů (ob. pod.).

29. Ned. 1. adventní. Všechn Svatých v řadu sv. Františka a S. Vůbec: 1) v kost. PP. Františk. a Minoritů (ob. pod.) 2) ti, jenž se aspoň jednou týdně modlívali společně s desátkový růženec (ob. pod.) Z; **30.** pondělí: Sv. Ondřeje ap. Vůbec: 1) ti, jenž nosíce při sobě, křížky, penízky, růžence atd. pap. op. obdařené konají jisté modl. a skut. dobré (ob. pod.) Z; 2) ti, jenž hrd. skut. lásky k duš. vyk. (kaž. pond. stačí mše sv. bez přijím.) Z; b) Členové: brat. „dobré smrti“ (návšt. brat. kost.) Z.

Mimo to mohou věřící v tomto měsíci získati pln. odp. tolikrát a v čtyřech dny i při těchže podmínkách, jež udány bývají ku každého měsíce jako n. p. v měsíci srpnu na str. 186.

A. V.

Zprávy a drobnosti.

Tři radostné události jest nám zaznamenati:

1. Matka bavorského krále, **královna Maria** vrátila se z protestantismu do lůna katolické církve. Před biskupem Hanenbergem, ř. sv. Benedikta, složila 12. října ve farním chrámu P. ve Waltenhofenu vyznání víry katolické. Sv. Otec uslyšev radostnou tu zvěst, zvolal pryč se slzami v očích: „O Pane, tolik potěchy nezasluhuje ubohý sluha Tvůj!“ — a s ním zaplesali zajisté všichni věrní katolíci, zejména žalařování kněží a biskupové v Německu. Vidíť oni, že církev sv. skutečně tenkrát květá, když uprostřed pronásledování musí hájit a v životě ukazovati učení svého Mistra, a že tenkrát bývá nejzřejmější moc její, přitahující k sobě všechny dobré vůle. Královna Maria byla vždy zbožnou, horlivou protestantkou a chloubou evangeliků bavorských, a hledajíc upřímně pravdu nalezla ji právě nyní v tom povšechném boji proti církvi katol. v lůnu té pronásledované. Liberalní listy ovšem nešetřily vznešené paní a nestyděly se na zlé ji vykládat užívání svobody svědomí, kterou přece vždy plnými ústy rozkřikují. Arciť nemile je překvapila ta událost, ješto královna Maria jest údem panovnického rodu pruského Hohen-

zollerů, který právě v čelo se staví proti církvi katolické.

2. Ačkoli naše doba musí se nazvati dobou nevěry a falešného liberalismu, nesmí se upříti, že pozitivní víra, zejména víra křesťansko-katolická tím více se zmáhá, čím otevřenější čili nestoudnější nevěra v popředí se staví. Patrně to v Anglii, kde 15. října v Kresingtonu otevřena byla nová anglická katolická universita, na níž se má, a bohdá i bude pěstovati vědecky svaté učení Kristovo a všechny ostatní vědy v jeho světle.

Podobně důležitá jest pro nás Slovanů 3. otevření university jihoslovanské v Záhřebu dne 19. října, k níž základ položil a již po dlouhá léta vytrvalo stavěl věhlasný biskup Strossmayer. Budeť se tu pěstovati věda ovšem předně v duchu horvatském, slovanském, ale tím samým již takřka záruka jest dána, že pro starou zděděnou zbožnost a pevnou víru v Krista Pána, která právě v národu jihoslovanském žije, ani to vysoké učiliště nebude sméti jinak než v tom duchu se vésti.

Přes všechnu přemenc nevěry zmáhá se křesťanský svět a znovuzrozený, od zastaralých skvrn očistěný, v ohni pronásledování vytříbený objeví se brzo v plné své síle úžasnému nevěrcům.

Úmysl modliteb na měsíc Řístopád :

Wšemohoucí wěčný Bože! obětují Tobě wšedň swé dobré skutky a modlitby we spojení s Ježíšem Kristem a wšemi zbožnými a swatými dušemi w nebi i na zemi za wšedň to, co si Pán Ježíš we swém Božském Srdci přeje, jmenowitě ale w tomto měsíci, za císaře rakoufského a jeho panovníckou rodinu

a w dnešní právě den:

Den **ke cti** **Obzvláště**

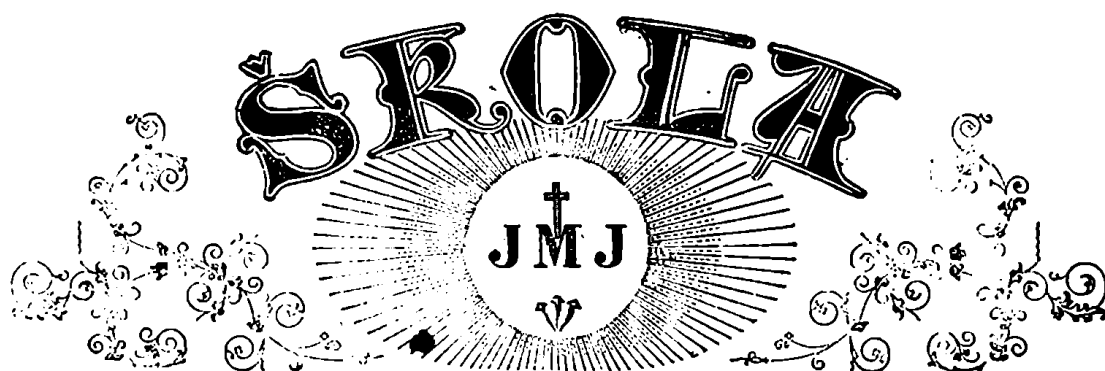
1. **Wšedň Swatých**: za zvelebení církwe sw. životem swatým; za 2 choré kněze kmetů.
2. **Wšedň wěrných dušiček**: za wšedňny w Pánu zesnulé; za smíření se přibuzenstwu.
3. Sw. Huberta, biskp.: za zdar sw. misijní řádu nejsw. Vykupitele; za chorého manžela.
4. Sw. Karla Borom., kard.: za Boží požehnání w novém úřadu; za hodnostáře církwení.
5. Sw. Emericha, krále: za wšecero bitek do studií poslaných; za dar stálosti proti náruživosti.
6. Sw. Leonarda, opata: za řehole w Německu a Rakousku; za spolek sw. dětlní.
7. Sw. Engelberta, biskp.: za semináře kněžské a pacholecké; za mír w domácnosti.
8. Sw. Bohumíra, biskp.: za utišťované katolíky w Německu a Šwýcarsku; za 5 sirotků.
9. Sw. Theodora, vojína: za nowáčky u vojísa; za odstranění přestěžitosti i hříchů.
10. Sw. Ondřeje Awel.: za nowice 2 klášterů; za více přátel modlitbám se odporučujících.
11. Sw. Martina, biskp.: za úslawy dobročinné; za církew sw. mezi Čechoslowany.
12. Sw. Joustina a soudruhů, muč.: za obrod katol. bratřstw; za posilu w dobrém podniku.
13. Sw. Stanislawa, králewice: za katolíky w Polsce; za smířliwost a pokoj we 2 rodinách.
14. Sw. Serapiona, muč.: za Bulhary do lůna katol. církwe se wracujících; za ošwěcení ducha.
15. Sw. Leopolda, markr.: za rodinu císařskou w Rakousku; za požehnání 5 duchow. cwičení.
16. Sw. Dmára, opata: za dlouho choromyslné 2 kněze; za wytrwalost w dobrých předsewzetích.
17. Sw. Řehoře Diwotw., biskp.: za posilu na těle i duchu chorého kněze; za † matku.
18. Sw. Obona, biskp.: za spolky katol. towarystw; za posilu proti náruživostem.
19. Sw. Alžběty, wdowy: za řád sw. Alžběty a za ústawy sirotčt; za 40 četatelek učitelstw.
20. Sw. Felice W., zakl. ř.: za obnovu katol. politických spolků; za zdar misii na Morawě.
21. Obětování P. M.: za dívčí wychowací ústawy; za ochranu panny před zlowolnými.
22. Sw. Cecilie, p. m.: za zvelebení církwení hudební; za hodnostáře církweního.
23. Sw. Klementa, pap.: za katol. časopisectwo mezi Čechoslowany; za děwní slubím se wěnujících.
24. Sw. Jana z Říže, řeh.: za řád milosrdných bratří; za ducha sebezapření a milosrdenstw.
25. Sw. Kateřiny p., m.: za wyšší učiliště, zejména bohovědecká; za nemocného bratra.
26. Sw. Konrada, biskp.: za kněze a biskupy pro hájení práv církwe žalařované.
27. Sw. Wirgilia, biskp.: za rozkwět bratřstwa nejsw. Swátosti; za wšecero we wšech wlažných.
28. Sw. Štěpána, opata: za řád cisterciácký; za úplné wyswobození z osidel náruživosti.
29. 1. ned. a d w e n t n í Sw. Saturnina, pap.: za spoluwodny kat. bratřstw w Pánu zesnulé.
30. Sw. Ondřeje, ap.: za spolupracovníky a přátele „Školny;“ za časlejší se zpowschající.

M o d l i t b a.

Božské Srdce Ježíše! strže neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě wšedň modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se wšemi úmysly; we kterých se uštwičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je Tobě obětují na ten úmysl, abyš našeho mocnáře swým swětlem ošwtiti ráčil, aby poznal, kdo opravdově chce a podporuje powšedňny blahobyt národů rakoufských a kdo wěren jest jeho panovníckému rodu. Zmaříž úkladny jeho nepřátel a opas jej sílou křesťanských reků, aby úlohu na něj wloženou ku blahu sobě swěřených a Tobě ke sláwě dořonal. Amen.

Pane Ježíši zastiříž ochranou swého Božského Srdce našeho sw. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církew, říši Rakouskou a wlast naši česko-morawskou! D přestláké Srdce Panny Marie, buď mou spásou!

Swatý Michale archanděli, swatí Cyrile a Metthode, orodujte za nás!

Božského Srdce Páně.

Prosinec. Ročník VIII. Číslo 12.

Vznešené narození Ježíše Chrísta hLásà sLáVu Boží a raDost
VšeMu sVětu, ALLeLuja.

Zrcadlo lásky Božského Srdce Páně.

XII.

„I přišli chvátající a našli Marii a Josefa, i nemluvnátko položené v jeslích.“
(Luk. 2, 16.) — Evang. při 2. mši sv.
na Hod. B. Vánoční.

Mlčící láska B. Srdce Páně.

Láska B. Srdce P. mlčící, jejížto duch se protiví duchu světa, ukazuje na cíl náš. — Pozorujícím nám zevnější okolnosti při narození Kristově jeví se nám duch lásky B. Srdce Jeho jakožto duch neskonale poníženosti, nejúplnější chudoby, nejhlubší pokory a sniženosti, sebe zapírání a utrpení, tedy jakožto duch, jenž jest přímo v odporu s duchem ctižádosti, lakoty a požívatosti. Neníť hříchu, aby do některého z těch 3 hlavních druhů nepřináležel; má-li tedy člověk vyproštěn býti z hříchů, musí ty troje naruživosti v sobě krotiti; pýchu ponížeností a pokorou, lakotu chudobou aspoň dle ducha, požívatost sebezapíráním a mrtvením. V tom předcházet nás vznešeným svým příkladem Spasitel náš již jako dítě.

Také tvoje srdce musí se státi dětským, které nezná ctižádosti, lakoty a požívavosti, které nelpí na bohatství, na cti a slávě, na radostech tohoto života, nýbrž jest ve všem nevinné, beze zloby, upřímné, prostosrdečné, bezelstné.

Okolnosti ty ukazují však k vznešenější ještě pravdě, upomínají nás na věčný cíl člověka. Aby člověk byl povýšen, stal se Bůh člověkem, aby člověk, jak dí sv. Pavel, umrtvoval tělo a žil podle ducha, Slovo tělem učiněno jest, abys po věcech nebeských se snažil (a), odmítla vtělená pravda Boží od sebe všechny pozemské statky a jen na to nejpotřebnější se obmezila, aby celý tvůj život směřoval k věčnosti, vzdaloval od Sebe Syn Boží vše časné a pomíjící, pakli nesloužilo k účelům vyšším. Abys se naučil (a), že stvořen (a) jsi od Boha ne pro čest, bohatství a rozkoše tohoto světa, ne pro čas tento, ale pro věčnost, pro nebe, pro Boha, a aby tě k tomuto cíli, od něhož jsi hříchem odpadl (a), zpět přivedla, sestoupila ve způsobu nemluvnátka s nebe dolů divuhodná láska ta na zem, a sama ti na dráze té předchází. Mohl (a) a chtěl (a) bys snad vzpíratí se jí následovati neb pozadu zůstávati?

Ó Božské Srdce Ježíše! jaká to mluva spočívá v Tvém mlčení! O kdyby rozuměl svět té mluvě, a poslouchal ji, jaká by se stala s ní změna! — ó dej, bych jí rozuměl (a) a tak životem tímto jako přípravou k věčnému procházel (a).

4. Láska B. Srdce P. mlčící jest zvláště pro hříšníky útěchy plná, a jeví se tu způsobem nejmilostnějším. — Láska, jež v Božském Srdci plápolá a nás od všech neduhů hříchů dle duše i těla vysvobozuje, přichází nám v nejčistší a nejmilostnější postavě, v srděčku dětském vstříc, jež nezná náruživosti a zlosti, hněvu, pomsty, v lásce a přívětivosti obrátíme, zapomíná a se nemstí, jež přívětivost a lásku toliko, jakož i důvěru outlou a dobrou vůli ke každému chová, jež na sobě nic hrozného, odstrašujícího nemá, nýbrž líbeznost sama jest. I jak bys mohl (a) tu ještě zoufati a málomyslněti? — ale jak bys mohl (a) tu ještě hřešiti, neobraceti se, nemilovati, neoddati se úplnou láskou tomuto milování nejbodnějšímu Srdci? — Božský mistr podává ti zde srdce dětské k následování a žádá toto následování od všech pod trestem vyloučení ze života věčného. Avšak které srdce dětské jest ušlechtilější, vábivější, více unášející k následování, jako právě dětské Srdce Božského Vykupitele samého? — vždyť proto nám své Srdce zjevil, bychom, svoje srdce Jemu uzpůsobovali. Pakli tedy v srdci tvém pravá láska k Srdci Božskému vře, hnedle se přičiníš podobným učiniti srdce své Srdci Božskému, a neustaneš, až toho dosáhneš. A jak bys také mohl (a) Srdce to milovati, a při Jeho ošklivosti nad vší pompou vezdejší býti lakotným (ou) a přepychu a požívavosti oddaným (ou)? — při Jeho mukách a trpělivosti býti nepokojným (ou), netrpělivým (ou), rozmařilým (ou)?

Ó Božské Srdce Ježíše! v takovéto postavě zjevilo jsi se mezi námi hříšníky, abys nás všechny k Sobě přitáhlo a smířilo. Proto plesá srdce mé ubohé při pohledu na Tebe, proto ležím zde pln (a) bolu a žalu na tváři své a pln (a) důvěry za odpuštění mých hříchů Tě prosím, proto daruji a věnuji Tobě sama sebe i všechno, co mého jest, a s milostí Tvou chci už jen žítí pro Tebe a s Tebou na věky; ó rei k tomu své milostivé, milosrdné, všemohoucí: Amen.

Věnoček Mariánský. I také duch lásky Srdce P. Marie jeví se nám co duch poníženosti a pokorné poslušnosti, anaž celou sebe vůli Božské v oběť podává, jakž to chování se Její při zvěstován. andělském svědčí; jeví se nám co duch pokory hluboké a poníženosti, anaž spěchá, aby příbuzné své nemocné sloužila; jeví se nám duch chudoby a statků vezdejších se odřikání, pozorujem-li Ji na cestě do Betléma a v Betlémě u jeslí klečící, jeví se nám co duch hluboké pokory a poníženosti, anaž,

ač ta nejčistší, do chrámu spěchá, aby jako jiná hříšné matky očistit se dala; jeví se nám co duch sebezapírání, anaz s úplnou odevzdaností ztraceného Synáčka hledala. — Jako již zde na světě byla nejblíže té lásce Božského Srdce dětského, jež v ní tlouci počalo, toto Srdce Božské, s nímž dům Zachariášův oblažila, a jemuž v jeslích nejvřelejší poctu vzdávala, jež v chrámě Otci nebeskému co nejvroucněji obětovala a jehož ztrátu duši Jeji mečem žalu projela, tak i nyní jest Mu nejbliž v nebi, kdež hříšníkům Ji vzývajícím milosti vymáhá. Na počest Srdce Jejho mlčící řeči Srdce Páně dobře rozumějícího a Jemu ze všech srdcí nejpodobnějšího, a abychom i my na Její přímluvu cnostmi se Jemu podobali, prosíme, obětujme Srdci Páně 5 desátek radostného růžence.

A. V.

P o m i l u j n y !

Pomiluj ny!
Otče! dítky v hoři hynou,
Před Tebou se v prachu vinou;
Vyslyš vřelá jejich lkání
Ustaň v hněvu i trestání
Pomiluj ny!

Ulituj ny!
Kdy snad hříchy Tě hněváme
Přísných brozeb málo dbáme;
Štědrou rukou Tvých milostí
Zhrdáme v zaslepenosti
Ulituj ny!

Spasiž ny!
Bože, Těšiteli, Radce
Rozpomeň se svého stáde
Vzezři na tu jeho bídu,
Stísněnému pomoz lidu,
Spasiž ny!

Uslyšiž!
Věrných dítek prosby vroucí
Mocný Pane, přezádoucí!
Plamen nás by nezech věčně
Volat chceme nekonečně:
Křeš! křeš! křeš!

Jan Ježek.

L i d s k ý d u c h .

Jako motýl v jarní svěží době
Po květinách pestrých směle lítá,
Ze kalíšků medonosných sobě
Vyhledává žití blaha skrytá;
Avšak stále dál a dál se žene
Až se nad ním tichý růvek sklone:
Tak i duch náš neukojen těká,
Stále touží, pádí v mnohé boje
Až u Lásky odpočine zdroje,
Slasť kde věčná srdce zbožné čeká!

Jan Ježek.

Vtělení Syna Božího.

Učení církve katolické obsahuje v sobě pravdy ohledem na rozum lidský dvojí podstaty: jedny, které náležitým upotřebením rozumu v jasném se nám představují světle, jako jest k. př. učení o jednom Bohu, o nesmrtelnosti duše, o smrti, o soudě, o věčnosti; druhý odbor učení církve katolické zaujímá v sobě takové články víry, které pravdivé sice a jisté jsou, avšak nepochopitelné. Pravdivé a jisté proto, poněvadž pocházejí od Boha, který jest pravda, světlo a zřídlo však neomylnosti; nepochopitelné proto, že jejich podstatu navzdor všemu lidskému rozumkování, zkoumání a bádání ani tím nejostřejším světlem rozumu nikdo a nikdy pochopiti s to není. Takové učení církve kat. nazývá se tajemstvím, proto že zahaluje ja-

koby neproniknutelnou rouškou pravdy náboženské rozumem nedostížitelné.

Poněvadž jsou ony ale ku spasení duše potřebny, musely býti a byly od Boha samého zjeveny, nejsou však objasněny a podstata jejich není vyslovena, jak vlastně bychom je dokonale mohli pochopiti, nebo v tomto pádě přestaly by býti již tajemstvím; avšak zjeveno jest, že jestvují, a že kdo chce cíle svého věčného spasení, dosáhnouti, musí je věřiti, tak jako je sám Bůh ústy církve svaté ohlašovati poroučí. Ač právě člověk pouhým svým rozumem pravdy tyto dosáhnouti nikdy nedovede, předce nejsou ony proti rozumu, neboť jsou ony jako dva potůčky prýstící se z jednoho a toho samého zřídla moudrosti Boží, avšak jsou nad rozum lidský, který i o přirozených úkazech přechasto a dosti patrně svou obmezenost cítí. Takovéto tajemstva, která člověk na svoji vlastní osobnosti, v sobě a mimo sebe jsoucí přírodě spatřuje, jsou tajemstva přirozená, a tato zajisté o mnoho převyšovati musejí a převyšují tajemství nadpřirozená — náboženská.

Mezi jinými tajemstvími církve svaté katolické vynikají jako slunce na blankytu nebeském: tajemství nejsv. Trojice, tajemství nepoškvr. početí bl. P. Marie a tajemství vtělení Syna Božího, o kterém posledním něco promluvíti jsem si umínil, o

- 1) vtělení Syna Božího vůbec,
- 2) o příčině vtělení Syna Božího,
- 3) co z tohoto tajemství pro nás vyplývá.

1) Tajemství vtělení Syna Božského nás učí, že Syn Boží t. j. druhá Božská osoba v nejsvětější Trojici se stala člověkem, přijala na sebe tělo i duši, právě jako my ji máme. Byl tedy Ježíš Kristus opravdivý člověk ale s ním byla spojena v jednu osobu nerozlučitelně sjednotěná druhá Božská osoba — Bůh Syn; byl pravý Bůh ze zvláštných úmyslů přioděný přirozeností lidskou; byl tedy Bůh a člověk spolu, následovně měl i dvoji rozum i dvoji vůli: Božskou a lidskou; avšak vlastnosti tyto byly tak spojeny, že ani člověčenství nebylo Božstvím zničeno ani Božství člověčenstvím umenšeno neb ztenčeno, jak to vyslovuje Lev papež řka: „Slovo (Syn Boží) tak přijalo přirozenost lidskou, že ani touto (t. j. lidskou) nestrávilo oslavení ani vyšší (t. j. Božskou) neumenšilo nižší přijatou.“ A tento jistý smysl tohoto tajemství, ve které každému z nás věřiti třeba jest, kdo chceme cíle svého věčného dosáhnouti, vyslovuje se ve snešení Athanasianském: „Jest tedy pravá víra, abychom věřili a vyznávali, že náš Pán Ježíš Kristus, Syn Boží, Bůh a člověk jest. Bůh jest z podstaty Otce před věky splozený, a člověk jest z podstaty matky v čase narozený. Dokonalý Bůh, dokonalý člověk z rozumné duše a z těla lidského pozůstáváje. Rovný Otci podle Božskosti, menší Otce podle lidskosti. Který ačkoliv Bůh jest a člověk, předce ne dva, nybrž jeden jest Kristus. Jeden však jest Kristus, ne ale tak jakoby se Božství v lidskou přirozenost bylo proměnilo a převrhlo, nybrž tím, že Bůh člověčenství vzal na sebe. Jeden jest Kristus, ne smíšením podstat nybrž tím, že jedina jest osoba. Neb jako rozumná duše s tělem spojená jediný jest člověk, tak Bůh a člověk jeden jest Kristus.“

Může se tedy o Pánu Ježíši mluvit jako o opravdivém člověku, poněvadž, vyjma hřích, všechny vlastnosti lidské na sobě nosil: pracoval, požíval, modlil se, postil se, plakal, byl pokoušen od ďábla, konečně trpěl a umřel. Můžeme po druhé o něm mluvit co o pravém Bohu, neboť konal skutky, které jen Bůh sám konati může. Mluví se dále o Pánu Ježíši co o pravém Bohu a pravém člověku, o jedné osobě, v které Božství a lidství bylo nerozlučitelně sjednoceno, tak že co se připisuje jedné vlastnosti, může se to říci také o druhé potahem na Pána Ježíše, nebo podle slov sv. Pavla: v Něm přebývá Božství vtělené (corporaliter), který způsob mluvení nazývá se *communicatio idiomatum in Christo*; avšak tímto se rozdíl mezi vlastnostmi Božstva a člověčenstva nijak neruší, což i Pán Ježíš sám vyslovil, když jsa otázan na čas posledního dne, odpověděl: „O tom dni neví nikdo, ani Syn člověka,“ co se o Bohu zajisté pověděti, ani mysleti nesmí, nybrž toliko o člověku. Tímto jest zřejmě zavrhnuta a zničena důmínka ubiquistů (všudebylů), kteří zavrhnuvše katolickou Transsubstantiaci (učení, že se chléb a víno promění v nejsv. tělo a krev Páně) přijali podle učení Lutrova tak zvanou Consubstantiaci, či Impanaci, tvrdíce, že tělo Ježíše Krista se přijímá „v chlebě, pod chlebem a s chlebem“ a že Pán Ježíš i jakožto člověk jest opravdivý Bůh, a že i jakožto člověk jest vševědoucí, všudypřítomný, nejsvětější, všemohoucí. Církev ale svatá katolická učí, že Syn Boží, druhá Božská osoba sestoupila na zem a přijala na sebe tělo lidské, skrze které Božskými svými dokonalostmi účinkovala. Učí to ale církev sv. ve snešení Niceno-konstantino-politanském (které kněz při mši sv. se modlí pod jmenem „Credo“) řka: „Sestoupil s nebe a vtělil se,“ a sv. Jan evangelista to jistě potvrzuje slovy: „A Slovo (t. j. Bůh) tělem (t. j. člověkem) učiněno jest.“

Tolik o podstatě tajemství tohoto.

2) Skoumejme ale i příčinu, proč jednorozený Syn Boží, opravdivý Bůh sestoupil s nebe ze slávy své na zem a přijal na sebe tělo lidské?

Bůh stvořil člověka k obrazu a podobnosti svému, učinil ze žebra jeho ženu, kterou mu dal za společnici, a těmito dvěma lidem vyznačil místo, kdeby přebývali. Stav jejich byl blažený, odpovídající úmyslům a dobrotě Boha samého. Oni byli v milosti na těle i na duši vznešenými vlastnostmi obdařeni, byli s Bohem spojeni vírou, nadějí a láskou. Milovali Boha, Ho oslavovali na zemi, bylo jejich hlavní úlohou, povolání jsoouce součastníci se někdy blažeností nebeských. Rozum jejich byl osvětlený, jasný, poznával Boha jakožto nejvyšší dobré, a nejsvětějšího Tvůrce svého; vůle jejich byla k dobrému nakloněna, odhodlána plniti jen vůli Boží, kterou měli za měřítko všech svých úkonů; dnové žití jejich plynuli jim v té největší blaženosti, jakou jen Bůh, ten nejblaženější a nejmoudřejší, tvorbou svým z hojnosti nikdy nevyčerpitelné své blaženosti uděliti může. Avšak stav tento blažený netrval prvním lidem tak dlouho, jak bylo v radě Boží usouzeno. Pán Bůh, poněvadž obdaril člověka rozumem, kterým rozeznává dobré od zlého, a svobodnou vůlí, voliti si mezi tímto a oním, chtěje poskytnouti příležitost člověku k upotřebení těch ho od ostatních tvorů líšících vlastností, by sám vlastním působením získal si zásluhu na věčnou blaženost — nebo kde není působení a boje, není ani vítězství, kde ale toto schází, není ani koruny a oslavy, — postavil ho na zkoušku, dovoliv mu ze všech stromů rajských ovoce požívatí vyjma toliko stromu „vědění dobrého a zlého,“ řka že kdykoliv by ze stromu toho požíval, smrtí zemře. Dábel, který pro pýchu a vysokomyslnost byl z andělské blaženosti od Boha zvrhnut do propastí pekelných, záviděl toto štěstí prvním lidem, toužil po příležitosti, kdeby je tohoto snadno pozbaviti mohl. Umínil si je pokoušeti a sice vyvolil si k tomu hned slabší stránku Evu, a to sice ne pospolu Adama a Evu, nýbrž samotnou Evu napadl předstíraje jí, jak velmi se dají Pánu Bohu za nosem vodit, a jak Mu slepě poslušají, nechtějíce požívatí ze stromu zapovězeného. „Kdykoliv budete z něho jísti“ — tak on — „otevrou se vám oči, a budete Bohu rovni.“ Tu co se stane? Eva sáhne po ovoci, utrhne, jí a dává i Adamovi, který též jedl. Tu se jim ovšem najednou otevrou oči: spatřují Boha, co dobrotivého Otce, kterého neuposlechli, vidí svůj přehrozný přečin, spatřují spravedlnost a přísnost Boží a spolu i za hřích svůj určenou pokutu, která je zajisté neminula, nebo hned zastihla je přísnost spravedlnosti Boží, která vynesla nad nimi výrok: „Poněvadž jsi neuposlechl hlasu mého, zlořečena buď ti země; v potu tváře budeš požívatí chléb, dokavád se nenavrátiš do země z které vzat jsi, nebo prach jsi a v prach se obrátíš.“

Hrozu a nevyslovitelnou úzkost způsobila slova tato v srdcích Adama a Evy; viděli se zbaveny všech blažeností a rozkoší rajských, zbaveny přátelství Božího, zbaveny svatosti a dokonalosti, jakou byli od Boha obdařeni, zbaveny věčného blaha, a viníky věčného zahynutí. Vypadli z milosti Boží a stali se přirozenými bytostmi, slabými tvory, nepřebývající více v říši milosti upadli do říše, moci a služebnictva dábelského.

Avšak zdaliž jim zhola nic nezůstalo z předešlé dokonalosti? Zůstal jim ještě rozum a vůle; ale rozum tento, poněvadž ho neupotřebovali podle milosti jim udělené, nýbrž ho nadužívali, zůstal zatemněn, jako to sněm Tridentský zřetelně vyjádřil, když pověděl! „Človečenstvo odpadnuvše od Boha skrze přestoupení Adamovo tak hluboko kleslo do hříchu a panovnictva satanášeho a smrti, že ani pohani silou přírody, ba ani židé skrze literu zákona Mojžíšova z něho se vysvoboditi a povstati nemohli, ač právě v nich svobodná vůle a rozum „nezanikly,“ když i ztenčeny a zeslábnuty.“ (Sess. VI. cap. I.). Oni ztratili všechno vyšší vědomí, a nahlédají nyní, jak falešna

a lstiva byla ona nedosladká slova hada; vidí, že jsou nevědomi a neznali ani to co by i vědět měli, museli zkoumat počínající od toho nejbídnějšího, nejnižšího je obkličujícího stvoření. I vůle, kterou oni proti milosti, proti zákonu Božímu nadužívali, následkem spáchaného přechinu, třebas úplně nezanikla, přece tak zeslábla a zemdlela, že se oni nepohybují tak volno v duševním životě, jak před tím: ona harmonická soustava, která se před tím v srdci jejich ozývala, zanikla, a místo její zaujal boj, nátlak jak ze strany vlastního těla, tak ze strany je obkličujícího stvoření: vůle brojí proti rozumu, rozum proti vůli, a srdce proti jednomu i druhému; oni nevědí, co by měli a mohli vědět, co však vědí, to nechtějí, co však chtějí, to nemohou, a co mohou, to není dobré, to není dokonalé před Bohem; vědí, že nejsou svati a dokonali, jako je Bůh stvořil, vědí, že by měli Bohu sloužiti co Pánu nejvyššímu, avšak pokažené jejich srdce slabou mdlou vůli — od dobrého odtahují, a oni vidí před sebou jen svoji slabost a neodolatelnou náchylnost k hříchu, jak to sv. apoštol Pavel vyslovuje, když v listě k Římanům píše: „Já jsem tělesný zaprodaný hříchu (kterému jsem jako otrok prodaný),“ a sv. Jarolim: „nebo co konám, to nerozumím, neb nečiním dobré, co chci, nýbrž zlé, co nenávidím“ (hl. 7, v. 14, 15). Považujce ale k tomu přísnost spravedlnosti Božské nemohou se vymaniti z opravdivého avšak strašlivého osudu, který na ně po smrti čeká, že totiž určeno jest jim jedenkrát zemřítí, a pak za jejich zlé skutky nastane přísný soud Boží a přehrozná věčnost: věčné zahynutí.

Než ač právě spravedlnost a velebnost Božská hříchem prvních lidí náramně uražena, k věčným hned mohla člověka zatratiti mukám: přece zaujalo se pokolení lidského milosrdenství Boží a člověk neměl zahynouti věčně nýbrž dána mu od samého Boha naděj vysvobození z vazeb a poddanstva ďábla, dána mu naděj budoucího Vykupitele ve slovech, které sám Bůh pronesl k hadu: „Nepřátelství položím mezi tebou a ženou, mezi semenem tvým a semenem jejím, ono (t. j. Kristus; jako to odůvodňuje sv. Ireneus, Cyprian a Lev Velký) potře hlavu tvou, a ty budeš klásti úklady patě její“ (I. kn. Mojž. III. hl. 15 v). Bůh přislíbil tedy Vykupitele, který měl potříti hlavu ďábla, přemoci úklady jeho, zadost učiniti rozhněvané velebnosti Božské a tak lidskému pokolení dopomoci k vytknutému cíli. A tohoto Vykupitele mohl Bůh poslati sice hned po prvním hříchu a vymaniti pokolení lidské z poroby ďábla: než On chtěl, aby člověk sám škodou vlastní a bídou svojí učil se poznávati cenu milosti, kterou před tím tak málo si vážil, aby poznal, že bez Boha a bez milosti nemůže nic k spasení prospěšného vykonati, aby sám touto velkou nouzí hnáný zatoužil si po Bohu a po smíření se s Ním, jako ten marnotratný syn vzdálivší se z domu otcovského, když promrhal celý svůj podíl, navrátil se s prosbou: „Otče zhřešil jsem proti nebi a před tebou,“ — a proto nechal pokolení lidské vězet „v temnostech a ve stínu smrti“ po 4000 roků.

Než právě, když jest nouze nejvyšší, bývá pomoc Boží nejbližší; právě v dobu, když celé stvoření sténalo pod těžkým jařmem nadvlády ďábelské a pokažené přirozenosti, a všecko z hlubin srdce volalo: „Roste na nás nebesa, a oblaka zpusťte nám Spravedlivého, — otevři se země a vydej nám Spasitele — vyšli Pane Beránka, který by panoval nad zemí:“ (Is. 16, 1.), — tu právě druhá Božská osoba, opravdivý Bůh, který jediný byl schopen zadostučinění nekonečné ceny, smiloval se nad ubídnutým pokolením lidským, jak to žalmista naplněný duchem Božím jasně vyslovuje: „Nechtěl jsi ani krvavé ani ne-

krvavé oběti, tělo ale jsi mi přispůsobil; oběti za hřích se Ti nelíbily, tedy jsem řekl: Ejhle, já jdu!“ (Žalm 39, v. 7, 8.) Učinil v té nejvyšší bídě Bůh zázrak, který převyšuje všechny od Boha vykonané divy a zázraky, vylil pramen lásky své na pokolení lidské již již k zahynutí se chýlící, Syn Boží sestoupil s nebe na zem, vtělil se z Ducha svatého a narodil se z Marie Panny!

Co plyne pro nás z rozjímání toho tajemství?

Považujíce vtělení Boží, jeho příčiny a cíl nemůžeme předně nikdy dosti obdivovati dobrotu a lásku Boží, kterou nám v tajemství tomto projevití ráčil.

Člověk by byl zahynul a to vlastní vinou, ale spravedlnost a přísnost Božská sestoupila z trůnu soudného a nasedlo milosrdenství. Bůh sám chtěje oblažit, posvětit a k věčnému přivést spasení pokolení lidské, nezdráhal se sám sebe tak hluboko ponížit, neposlal nějakého nebešťana, nýbrž sám sestoupil ze slávy svojí, přijal na sebe tělo lidské a s ním všechny neduhy a slabosti, jediný hřích vyjímaje. Vtělení Syna Božího tvoří vrchol lásky a lidomilnosti Boží jako to dosvědčuje sv. Jan: „Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného poslal, aby každý, kdo v Něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“

Avšak v tajemství vtělení Syna Božího nezrcadlí se jedině nesmírná láska Boží, jeví se spolu zřejmě i hodnost těla lidského, které Bůh sám na sebe přijal a s ním nerozlučitelně se spojití ráčil. Tělo toto vyvýšil nad všechnu pomyslitelnou hodnost. „Co jest člověk“ — vyvolává žalmista Páně — „že jsi jeho pamětliv, anebo Syn člověka, že ho navštěvuješ? Málo menšího od andělů jsi ho učinil.“ (Žalm 8, v. 5.)

Proto považujeme-li tak hluboké ponížení samého Boha nejvyššího a vyvýšení člověka slabého, není člověk člověkem, není hoden této důstojnosti lidské, jestli by se zpečoval uznati tu nekonečnou lásku, nesmírnou dobrotu Boží; není člověk člověkem, jestli by mohl na vzdor takové vznešenosti těla svého, kterému právě podobným přioděn byl Ježíš Kristus, Bůh sám, jestli by mohl těla toho si nevážit a ho nějakým nehodným způsobem poškvrnit.

O vznešená hodnost lidská! samého Ježíše Krista Boha—člověka míti za bratra, jsouce dítkami jednoho Otce v nebesích! Větší lásku, větší hodnost nemohl již Bůh projevití tělu lidskému, jako v tajemství vtělení svého. Proto kdyby kdo i v nehlubším pohroužen byl netečností spánku, rozjímaje o tajemství vtělení Syna Božího, uznati musí, co Bůh tím pro nás učinil, a musí zvolati: „Čest, sláva a díkyčinění budiž Bohu, který shlednuv na nízkost naši učinil nám věci velké!

V. T. S.

Antikrist přijde!

(1 Jan. 2, 18.)

Mráz mne obešel při tomto předpovědění, tak mi jest, jako by mne polil ledovou vodou. — Nic si z toho nedělej, milý čtenáři, neboj se antikrista, jen se dobře přioděj milostí Boží, abys přišel do potu pravého pokání a rozhrál se pevnou věrou pro Krista. A když veškeré nešvary hříchu, nevěra, nečistota, rouhání, a jak vůbec málomocenství duše se jmenuje, z tebe se vypotí, pak dle listu k Efes. 6, vezni oděv Boží, abys mohl odolati v den zlý a ve všem dokonalý státi. Podpas bedra svá pravdou, a obleč se v pancíř spravedlnosti, nohy maje obuté přípravou

evangelia pokoje. Ve všem beř štít víry, abys mohl všechny šípy ohnivé nešlechtníka — antikrista — uhasiti; a vezmi lebkou spasení a meč ducha (jenž jest slovo Boží); všelikou modlitbou a prosbou modle se každého času v duchu, a zvítězíš nad antikristem, a radovati se bude srdce tvé, a radosti té žádný neodejme od tebe.

A jaká to obluda jest asi ten antikrist? Toť onen drak veliký, ryšavý, o němž píše sv. Jan ve svém zjevení, 12, maje hlav sedm a rohů deset, a na hlavách jeho sedm korun. A drak stál před ženou, kteráž měla poroditi, aby, kdyžby porodila, syna jejího sežral. I porodila syna muže, kterýž měl zpravovati všechny národy prutem železným, a vzat jest syn její k Bohu a k trůnu jeho. I stal se boj veliký na nebi; Michael a drak bojovali, i andělé jeho. I svržen jest drak ten veliký, had starý, jenž slove ďábel a satanáš, kterýž svodí všecken okres světa, a svržen jest na zemi, i andělé jeho s ním svrženi jsou. Chceš-li, milý čtenáři, tomu lépe rozuměti, čti ve Frenclově biblí pod čarou vysvětlivky, tam stojí: „Ryšavý“ tolik, jako krvežíznivý, dále, velmi lstný a ošemetný had starý. Pak deset rohů a deset korun předobrazuje buď desatero těch císařů římských, kteří církev sv. pronásledovali, buď, jak ctihodný Beda znamená, vůbec všechny světské, velmi mocné, církev potlačující mocnáře. Tím ocasem, který táhl třetí díl hvězd nebeských, vyznačují se vůbec všickni bludaři, jenž tak mnoho duší o nebeskou blaženost svým učením připravovali, připravují a připraví, zvlášť pak antikrista ke konci světa. Tenť drak, který neustále ouklady činí blahu věřících. Žena vyznamenává blahoslavenou Pannu Marii i církev svatou; neboť ona porodila hlavu církve, syna statné mužné síly, Krista Pána, jednak věřící jeho, u víře až do smrti stále vytrvající, kteráž hlava tato církve ustavičně rodí, co oudy tajemného těla Kristova. (dle sv. Aug.)

Antikrist jest slovo řecké (*anti Χριστος*) a slove tolik, jako protiva, protivník Kristů, a zakládá se na sv. evangelium sv. Mat. 12, 30. Mark. 9, 39. Luk. 9, 50. zvlášť pak 11, 23. „Kdo není se mnou, proti mně jest, a kdo neshromážďuje se mnou, rozptyluje.“ A vskutku jest i člověčenstvo v ustavičném boji mezi křesťanstvím a pohanstvím. Celý svět jest plný takových protiv. Protiví se lež pravdě, neřest ctnosti, nevěra víře, anebo jak to máte v katechismu v kapitole o křesťanské spravedlnosti vyjádřeno: pýcha jest proti pokoře, závist proti lásce, obžerství proti střídmosti, smilství proti čistotě, atd., nebo dle sv. Pavla ke Galat. 5, 17., „tělo žádá proti duchu, duch pak proti tělu, ti zajisté sobě vespolek odporují.“ Tento boj se skončí u každého jednotlivého člověka při jeho smrti a pro celé člověčenstvo při posledním soudu, kde dobří a zlí na věky odděleni budou, kde věčný jest odpor mezi nebem a zemí, kde dobro a blaženost pouze v nebi panuje, zlé pak a hrůza v pekle burácí.

Nuže, čtenáři, nyní si vyvol za společníka koho chceš; buď kráčeš širokou cestou, na které tě provázeti bude ďábel samými radovánkami, jakýchž poskytuje svět, a doprovodí tě k věčnému zahynutí, pakli svému průvodčímu uvěříš, — ale uvěříš-li, věz, že jsi uvěřil tomu, o němž sv. Jan píše (3, 44.), „že vražedníkem byl od počátku a v pravdě nestál, nebo pravdy v něm není; když mluví lež, z vlastního mluví, neb jest lhář a otec lží;“ anebo kráčeš ouzkou, křížovou cestou s Kristem, která vede k životu, Mat. 7, 14., na níž, jako Kristus skrze kříž vešel do slávy své, tak i ty po té cestě „v Kristu Ježíši když maličko potrpíš, dokonalým učiněn, utvrzen i upevněn budeš (1 Petr 5, 10.) a zemřeš-li s Kristem, spolu i s Ním živ budeš.“ (II Tim. 2, 11.) Máš dva praporece. Postav se buď pod prápor protivy Kristova — ďábla, a proň bojuj, a on se ti peklem odmění, anebo pod prapor Kristův

a bojuj pro Krista, a vezmeš korunu neporušitelnou, (I. Kor. 9, 25). Viz tedy, abys se sv. Pavlem (II. Tim. 4, 7.) dobrý boj bojoval, běh dokonal, víru zachoval, aby ti dal Pán v onen den spravedlivý soudce korunu spravedlnosti. Pamatuj každý na modlitbu Ježíšovu při poslední večeři. On pozdvihna oči k nebi, jak sv. Jan ve svém evangeliu 17, 1—3. píše, řekl: „Otče, oslaviž Syna svého, aby Syn tvůj oslavil tebe. Jakož jsi dal jemu moc nade vším tělem, aby všechněm, kteréž jsi dal jemu, dal život věčný. Tentof jest pak život věčný, aby poznali tebe, jediného Boha pravého, a jehož jsi poslal, Ježíše Krista.“ A o tomto Kristu píše žalmista Páně v žal. 109, 1, 2. „Řekl Pán ku Pánu mému: Sed na pravici mé, dokavadž nepoložím nepřátele tvých za podnoží noh tvých. Prut moci tvé t. j. žezlo mocné, vyšle Hospodin ze Sionu; panuj uprostřed nepřátele tvých.“ Onť jest ten Jeden, o němž předpověděl Hospodin v ráji, že potře hlavu hadovu, t. j. že liché ono přátelství, v které člověk s ďáblem vešel, má se proměnit v nepřítelství a v neustálý boj, kterýž se tím ukončí, že jeden z potomků ženy zkazí skutek ďábla. A dle sv. otců byla to Panna Maria, která svým blahoslaveným plodem potírá až podnes hlavu a kazí moc ďábla, škůdce pokolení lidského; neboť od té doby vskutku panuje neustálý boj Krista s antikristem, věřících s nevěřícími, chrámu Božího s modlami.

Nebesa vypravují slávu Boží a dílo rukou jeho zvěstuje obloha; zároveň ale antikrist staví podle chrámů Kristových své kapličky, kde se nenáležití věřící scházejí ne k chvále Krista, ale k pomluvám, kde se na ně antikrist směje a dovoluje jim všeliké neřesti a nepravosti a praví: „toť vzdělanost, ta vás oblaží, protož neposlouchejte Krista, ale buďte si sami bohy, otevřete oči svých, vědouce sami dobré i zlé. — Hle antikrist slibuje co nemá, věřící jeho otvírají oči, a vidí — že jsou nazi, a že nejen nejsou jako bohové, ale že jsou prach a v prach se navrátí.

Přišel Božský Spasitel v plnosti času, když bída pokolení lidského a modloslužebnost byla největší, aby království hříchu a ďábla zkazil. A hle i na Spasitele šel satan slovy strašně hrdými: „Toto všecko tobě dám, — svět a slávu jeho — jestliže padna budeš mi se klaněti.“ (Mat. 4, 9.)

Slavné rozšiřovala se již za časů apoštolských víra Kristova po všem světě, a všude povstávaly a květlily křesťanské obce, horčičné zrno sv. církve rostlo u veliký strom. Než ihned tu byl pohotově antikrist, a sváděl lidi, aby, jako se klaněli Israelité zlatému teleti, i oni se klaněli jemu v modlách. — Ale tu mučeníci Páně v své krvi vyznali pravého Boha a kterého poslal, Ježíše Krista, a oni před pohan-skými soudci vyznávali s Kristem: „Pánu Bohu samému se klaněti a jemu samému sloužiti budeš.“ Mat. 4, 10. I oni zvolali: „Odejdiž satane!“ Po třistaletém krutém, obrovském boji sv. církve s pohanstvím musil satan ustoupiti a církev počínala jeho dílo dokonce rušiti. Pohanské chrámy a modly se bořily a kácely, oltáře se rozpadly v zříceniny, a vítězně rozšiřovalo se křesťanství po vší zemi.

Opět ale jiný nový obr dostavil se k boji. Staré nepřítelství hadovo, kteréž již Hospodin v ráji předpověděl, nepřestalo, dílo vykoupení kaziti a lidi pokoušeti, aby od Božského Vykupitele odpadli a satanu se klaněli. Za nástroj sloužili četní bludaři. A tu se naplňuje, co napsal sv. Jan ve svém 1. listu (2, 18.) „Nyníť mnozí antikristové učinění jsou.“ A jako sv. Jan Křtitel byl předchůdce Pána Krista, tak bludaři jsou předchůdce antikrista. Takoví byli Montanisté, Adamité, Manicheové, Donatisté, Ariani, Pelagiani, Valdenští, Albingenští, Husité; až Zvingli, Kalvín a Lutr v 16. století všemu odzváněli, zavrhně oběť mše sv., bez mála všechny svátosti, obcování svatých, očištec, potřebu dobrých skutků, svobodu

člověčí vůle, a jiné zjevené pravdy. Všickni tito bludaři a pronásledovatelé církve jsou jako předchozí proroci a apoštolé, jenž antikristovi připravují cestu a vystupování jeho možným činí. Mimo tyto bludaře má ještě jiné své stoupence antikrist. Jest to hejno bezbožných knížat, mocnářů, odbojníků, revolucionářů, kteří přímo nepřímou církev Boží bez ustání pronásledují a týrají, právě tak, jako s druhé strany nejen apoštolové, biskupové a kněží, nýbrž i křesťanští císařové, králové a knížata Spasiteli světa cestu do srdcí lidských kleslí.

Často jest slyšeti, že za naší doby žádné kacířství se neobjeví. Zajisté aspoň mnoho přívrženců nenajdou, ana netečnost náboženská poznenáhla veškeré človenstvo obkličuje a to jest to největší kacířství, úplné neznabožství, které, ku podivu, vzor liberalnosti vytrubované schopno jest nejkřutějšího násilí, ba i krveprolití jako za časů Nerona. Máme toho příklady na Švýcařích a Německu pod žezlem ministerským kn. Bismarka. Před 8 roky by žádný Prus nebyl za možné měl věci, které se v té říši „bázně Boží a mravů“ nyní s katolíky dějí; bezděky upomíná život utiskovaných katolíků v Prusku na první doby křesťanství, kdy také v úkrytu ve sklepích, katakombách se k bohoslužbě a poučení shromáždžovali a vyslídění byvše svým životem jisti nebyli. Smutný takový případ odehrál se na Vše svaté v Trevíru, kde kněz P. Schneiders v chrámu sv. Vavřince při službách Božích od vojáků zatčen byl a lid ostrou zbraní rozehnut a namnoze poraněn byl, z té jediné příčiny, že bez dovolení světské vlády zpovídal a ostatní sv. svátosti věřícímu lidu rozdával. Píší o tom „Nové Moselské noviny“ následovně:

„Dnes (dne 1. listopadu) v den Vše Svatých udál se při a po slavné mši sv. v chrámě sv. Vavřince v Trevíru výjev, jemuž podobný v letopisech dějin církve od hrůzovlády veliké revoluce francouzské r. 1793 není zaznamenán. Jak čtenáři naši vědí, byl pan kaplan Schneiders, jenž pro přestoupení květnových zákonů opětne již trestán a osmiměsíčný trest ve vězení právě si odseděl, dne 25. m. m. na cestě ku křesťanskému cvičení zatknut a četníky odveden přes hranice vládního okresu do Lutzenrathu. Dva dny na to, v neděli dne 25. října měl Schneiders v chrámě sv. Vavřince opět velkou mši svatou, t. j. on se vrátil na své místo, což královské vládě zvláštním přípisem byl oblásl. Tehdy ušel „zločinec“ bdělému oku policie, dnes však mělo se státi jinak. Když „vzdorný“ kaplan dnes ráno konal s asistencí dvou jiných kněží mši sv., vstoupili po pozdvihování tři četníci, policejní komisaři Schneider a Weihrauch a četní policajti do chrámu a nenáhle postupovali k oltáři. Toto postupování mělo prý za účel, aby zřizenci vládní nabyli jistoty, nalezá-li se Schneiders skutečně u oltáře. Následkem toho povstalo již při mši sv. obzvláště ale po ní náramné rozčilení mezi lidem, lavice a chodby chrámu naplňujícím; tímž časem, co četníci k oltáři postupovali, tlačilo se za nimi obecnstvo, kteréž chtělo zabrániti, aby posvátný obřad nebyl rušen. Tak dělo se již před pozdvihováním, po něm ale s velkou bouří, jakmile mše se ukončila.

Největší část policajtů nevzala v chrámu klobouky s hlavy. Zavznělo volání: „Ven s policií!“ — vše se tlačilo k oltáři v pevných řadách, varhany umlkly a nové skvostné zábradlí z černého a pestrého mramoru před oltářem, u něhož se podávalo svaté přijímání — dlo to zajisté mistrovské a ceny 1000 tol. — s rachotem se převrátilo a rozbilo na kusy. Nastala divoká vřava a hořejší část chrámu byla hustá směs lidí křičících a plakajících. Katolíci, chtějící zabrániti, aby snad Nejsvětější Svátosti nedotkly se zločinné ruce, aneb aby nebyla převrácena a chtějící také kněze hájiti, tvořili pevnou zeď; ba i na oltáři stáli rozhořčení obrancové své

svatyně. Pekařský mistr St. postavil se proti policajtům a pravil: „Sem (k oltáři) nesmí nikdo! zde jsme my pány!“ St. snažil se policajtům připomenout, že se nalézají v kostele, v chrámu Páně. Ale komisař Weihrauch odstrčil jej stranou a pravil: „Vy a kaplan jste zatčeni.“ Týž komisař také první vytasil svou šavli, když byl od někoho rýpnut do zad a někdo mu byl šlápl na nohu. Za ním tasili všickni ostatní policajti své šavle (četníci již dříve vytáhli šavle z pochev) a sekali do lidu. Zdalíž a jaká poranění se udála, neví se do této chvíle; viděli jsme však hned po katastrofě čerstvou krev na přední lavici kostelní, o kterouž se bylo zachytilo dítě, jež seknuto jest přes ruku! Jeden četník a jeden komisař byl prý před oltářem povalen k zemi a nohama šlapán. Kaplan Schneiders zůstal po skončení mše u oltáře, co zatím ministranti odešli do sakristie. Komisař W. chopil se ho a pravil: „Jste zatknut!“ Kaplan svlekl své kněžské roucho a policajti kolem sebe bijíce šavlemi a z chrámu si cestu razíce odvedli jej do vězení. Lid jej provázel a házel na ulici po četnících kamením, při čemž jeden byl trefen. Rozhořčení lidu bylo nesmírné a — pohled v kostele na roztříštěné zábradlí, velmi smutný. Znectěný chrám byl zamknut a musí znovu býti posvěcen.“

To jest jeden z mnoho jiných, třebaš ne tak křiklavých, avšak neméně krutých násilnictví ducha antikristova proti věrným služebníkům Kristovým. „Budu bít pastýře a rozptýlí se stádo,“ jest heslo antikristův a celé jejich úsilí — jak to nešťastní svedení státní farářové ve Švýcařích prohlednuše ze své zaslepenosti o svobodomyslných ve Švýcařích tvrdí — jest ne podmaniti církev katol. státu, nýbrž ji a s ní celé náboženství vyhladiti s povrchu země. Dobře praví sv. Jan Zlatoustý: „Zchytralý ďábel, a způsobný k činění oukladů, domníval se, jestliže by odstranil pastýře, že ovčinec snadně roztrhá. Než ten, jenž lapá moudré v chytrosti jejich, a ukazuje, že církve jeho nespravují lidé, nýbrž že ti, jenž věří v něho, od něho řídí se, dopustil, aby, jak medle uvidí (ďábel,) že i po ubitých pastýřích předce se náboženství nevyhladilo, aniž hlásání pravdy vyhaslo, ale spíš se zmohlo; z věcí týchž samých i sám ďábel i ti, jenž mu sloužili, všickni poznali, že křesťanské učení nezávisí od lidí, nýbrž že kořeny své v nebi pouští a že to Bůh jest, jenž všude církve chrání a zachovává.“

Ve Vídni, a tím po celé říši Rakouské, pracuje spolek zednářů, o jichž úmyslech obšírně jsme mluvili v 2. roč. „Školy,“ aby veřejného uznání od státu dosáhl. Neznabožství troufá si, veřejně prapor svůj vztýčiti a brzo bude mečem a ohněm nutiti, aby všeobecně se tomu novému bohu, modle převráceného rozumu, klanělo, jako v nešťastné revoluci francouzské v minulém století. Jsou to jen předchůdcové antikrista, aneb pravý již antikrist, kterého předpověděl duch Páně?

V tu dobu objeví se prý opět na světě prorok Eliáš a největší muž ze žen narozený, sv. Jan Křtitel, druhdy předchůdce Spasitele světa. Kdo budou oni předchůdci?

Pozorujíce to šílené úsilí nepřátel kříže netřeba se strachovati; ten boj musí býti dobojován a čím zjevněj se děje, tím skvělejši jest vítězství kříže, jehož moc právě v naší slabotě se osvědčuje. Čím více zuří nepřítel náboženství, tím více probouzejí se dosud věrní ale ospalí věřící a spěchají pod prapor Kristův, s nímž jedině vítězí. Vizme tu horlivost katolíků v Německu a Švýcařích, v Polsku mezi nátisky schismatických, v Anglii a až v daleké Číně a Japonsku. Révu, která má dobré hrozny ploditi, obřezuje zahradník, a tak také činí to se svými věřícími neskonálá láska Kristova, ono nevýslovně nás milující Srdce Ježíšovo dopouští na svou milou choť,

církev sv., mnoho pronásledování, aby ji očistilo od všech neplech pozemských, až by Božské světlo Jeho učení ve skutečích její zjevně se ukázalo a neodolatelnou mocí všech srdce k sobě přitáhlo, aby brzo byl jeden ovčínec a jeden pastýř.

Katolická církev v Anglii

jest nejlepším důkazem, kterak životem prostým, pokorným, rozhodně podle nauk Kristových, sobě získá přívržence ve všech třídách obyvatelstva, zejména mezi rozumnými, kteří opravdově pravdu hledají a naležše ji žádných překážek se nebrozí, veřejně ji i vyznati. V této zemi dlouhého utrpení vybírá si ona právě mezi vysokou šlechtou a mezi učenci nové své členy, kteří její okrasou jsou po celém světě a úctu jí všude vymáhají. — Nebude nemístno, když krátce aspoň podáme příčinu, proč Anglie se stala protestantkou, z čehož již plyne, že všichni dobře, upřímně smýšlející nechuti nalézají v dosavadní státní církve a spěchají ku své pravé matce, k církvi katolické.

Jest tomu něco přes 300 let, co celá ta krásná, církvi katol. oddaná země proti vůli obyvatelstva surovou — směle tak můžeme říci — mocí odtrhnuta byla od svého středu v Římě. Byl to král Jindřich VIII., který dřív proti Lutherovi zvláštním spisem hájil učení katol. církve, pak ale pro cizoložné choutky stal se jejím největším nepřitelem. Chtěl totiž svou řádnou manželku Kateřinu zavrhnouti a pojmouti za ženu svou milostnici Annu Boleyn-ovu, a žádal na papeži, aby jeho počínání mocí v církvi nejvyšší platnosti dosáhlo. Kterak to mohl učiniti náměstek Kristův, který má učení jeho svaté neporušené zachovati a co chudému nedovoleno jest ani nejmocnějšímu králi neschvalovati. Před Kristem Pánem, a podobně i před papežem v jeho úřadu, není přijímání osob, všichni jsou stejně jeho dítky a stejně musí se jeho zákonům podrobiti. Ve své zaslepenosti, která s vilností vždy spojena bývá, a ve své zpupnosti odtrhl se Jindřich raději od středu církve a s sebou branou mocí strhl i celou říši: stal se sám reformatorem, prohlásil se sám za nejvyššího kněze, za papeže v Anglicku a řádil podle své libovůle. Vilnost tedy, toužené cizoložstvo bylo základem nové anglické církve, která mečem a ohněm se musela rozšířiti. Abychom ale celou povahu seznali královského reformatora anglické církve, třeba jen podotknouti, že ze 6 žen za manželky po sobě pojatých 2 dal stati — po Anně Boleynové hned druhý den jinou pojal. Nad to dal Jindřich VIII. odpravit 2 kardinály, 2 arcibiskupy, 18 biskupů, 13 opatů, 500 řeholníků, 38 doktorů theologie, 12 vévodů (mezi nimi několik ze své přízně), 164 šlechticů, 124 měšťanů a 100 žen, mnohé z nich způsobem nejhanebnějším, a t. d.

Jeho důstojně vynikali na trůnu anglickém šffice reformatorské dílo především „panenská“ královna Alžběta (od 1558 do 1602) a zuřivec Vilém z Oranie. Za panování tohoto, na začátku minulého století, bylo zvláštním usnešením parlamentu vyhrožováno každému katol. knězi doživotným žalářem, kterému se dalo dokázati, že konal svůj kněžský úřad. Každý udavač obdržel za dotyčné prozrazení 100 lib. Sterl. (1000 zl.). Potomci kat. rodičů nesměli děditi ani svůj rodinný titul ani statek, nesměli majetek prodati ani nějaké dědictví přijmouti, dokud nepřisáhali na pověstný „Testeid“, což nic jiného nebylo nežli zapření své víry.

Takovými prostředky nejhanebnějšího násilnictví a libovůle byly přes 200 let všechny možnosti společenského života katolíkům v Anglii odepřeny a nemůžeme dosti se diviti tomu, že veškerá známka katolicismu z té země nevymizela.

Teprv od Jiřího III. (1798) mírní se poznenáhla ty kruté zákony a úkazy; svobodné vyznání víry katol. bylo ale teprv v tomto století občanům Anglie dovoleno, — věčně černá pečeť protestantské nesnášlivosti a opravdového fanatismu, o kterém nestranný dějepis teprv bezohledný svůj úsudek pronese.

Jak skvěle ale ukázala se církev kat. v Anglii od té doby svobodného vyznání! „Katolický Almanach“ na r. 1874 uveřejňuje statistická data, která nejlépe zpravují o katol. rozvoji v Anglicku a něco sobě rovného jen asi v Americe mají. Tak bylo v Anglicku a Skotsku r. 1765 toliko 60.000 katolíků, r. 1821 již $\frac{1}{2}$ milionu, 1842 ale $2\frac{1}{2}$ a r. 1845 $3\frac{1}{2}$ milionu, tudíž asi 60krát více nežli r. 1765. Roku 1873 bylo v Anglii, kde před 100 roky dle zákona žádný katol. kněz co takový se ani ukázati nesměl, 1893 kněží, 1453 kostelů a kaplí a 86 klášterů mužských a 263 ženských, 21 katol. gymnasií a 1249 obecných škol — rozdělené na 20 diecesí. 33 lordů, 77 baronů, 6 členů tajné král. rady, a 37 členů parlamentu čítalo se ku katol. církvi. Nejvýtečnější mužové šlechty, učenci a vysoké duchovenstvo již do lůna církve vkročili a mnozí se rychlým krokem léčí ze svých předsudků; ba i katolická universita právě letos se založila, po jaké celá katol. Evropa darmo touží.

Co šíří tak nápadně sv. církev v této zemi? Což jiného nežli vnitřní síla její, moc neodolatelná její učení. Dle dr. Rosenthala, 2. sv. jeho „Convertitenbilder“ vrátilo se ke katolicismu od r. 1840—1866 na 400 anglikanských kněží a ono celý svět vzbouřivší obrácení se slavného státníka a velmistra zednářů, lorda Ryrona dokazuje, že řada jich není daleko ještě ukončena, jak to dosvědčují četné zprávy novinářské. Při jedné misii v Tydesley stalo se 10 anglikánů katolíky a dle telegrafické zprávy od 5. října rozmnožil jich počet i vévoda Nordhumberlandský.

Takových konvertitů třeba jen malý počet, přece jest v pravdě velký, nahradí s důstatek celé hejno vlažných katolíků, kterým nezáleží na tom své náboženské vyznání přeměnit dle okamžitých výhod, jako k. p. šaty měníme, a stálým jest důkazem božské přednosti katol. víry.

Pravda nás osvobodí! Bychom ale jí se dopídily, třeba upřímně a vytrvale ji hledati — bez všelikých předsudků. ---

Svatý růženec a — kořalečníci.

Divné a jiné zákony kují našich moderních států správcové, — kdož by chtěl pochybovati, že nejsou než směřující k dobru obyvatelů? — Dle naší známosti ale žádný ještě zákon nebyl udělán pro střídmost, zejména proti kořalečnickům, kteří jsou ve své vášni jako šílení, níže nerozumných zvířat, a v záhubu vrhají i sebe i své rodiny. Myslí-li se, že moderními školami, kde křesťanské náboženství není hlavním činitelem, rozum se přivodí v lid obecný, takže z vlastní pobudky se vystříhat bude záhubného kořalečení, tu z víceroleté zkušenosti právě opak toho se dosvědčuje: kořalny se množí, množí se i kořalečníci, svádějí a utápějí se národové v lihovinách, ku kterým jich pánové — vyrabitelé (židé nazvíce) sotva přivoněti se osmělují. Pouhým rozumným domlouváním nedocílilo se praničeho, zlo se toliko ještě zvětšilo.

Mezi jinými krajinami vzrostlo ono zlo kořalečení nanejvíc zajisté mezi Slováky, kde lid chudý na onen utrejch poznenáhlu si uvykl, tak že, po lidsku řečeno,

nemožno, jej z toho vymaniti. Opravdovou bolestí musel se cítiti proniknuta každý lidumil, vida k. p. dratary vracející se na podzim z dalekých svých cest do svých rodin s mnohou trapně nastrádanou grešlí, ani, právě již na hranici své domoviny, své radosti, že na otcovské půdě opět stojí, lepšího osvědčení dáti nevědí nežli opájením se smrdutou lihovinou, a obcující po dosti krátkou dobu v středu své rodiny, že opět toliko v kořalce svou slávu a štěstí vídali. Co spomůže všechno světské napomínání a moudré rozumování, ani o žejdlíček lepším se žádný nestane.

Smiloval se Bůh, zajisté na mocnou přímluvu Bohorodičky Panny Marie, nad dobrým, bodrým ale ve své vášni nešťastným národem: vnuknul jednomu jeho pastýři, vel. p. J. Kmosko, kooperatoru ve Vadisco to přesvědčení, že toliko řádná sv. misie může tomu zlu hráz postaviti, toliko zásady křesťanské, do duše, do přesvědčení vštípené, že mohou vyléčiti se všech stran ubohé a v kořalce úplně nešťastné Slováky. Po dvě léta musel prosit a hledat prostředky a svobodnou cestu té svatě misii a nebyl zklamán ve své pevné naději. A který prostředek k dosažení té misie a k osvobození národa z poroby vášni opilství byl zajisté nejvýdatnější?

Svatý růženec. Onen horlivý kněz Páně založil s pomocí jiných svých spolupracovníků na vinici Páně spolek střídmosti pode jménem „bratrstvo sv. růžence,“ aby ta „vítězná“ Panna pomohla zvítěziti nad náruživostí zlou.

A ejhle! více 20.000 opileců, mezi nimiž muozí, kteří nad svým polepšením zoufali (tak zv. Korhelové), dali se zapsati, zkusivše po 14 dní od páleného se zdržeti, a slíbili veřejně v kostele zdržeti se od páleného, a obdrželi velký 15 tajm. růženec, který dnem i nocí na krku nosí. Podivuhodná ochrana Bohorodičky! Ze všech těch ku spolku střídmosti přistoupivších toliko 3 slibu danému stali se nevěrní a podlehli útoku zastaralé vášně; ostatních když se zeptáš, pili-li kořalku, odpoví ti s jakousi rozhorleností: O nie, nie! Chraň P. Boh! Prvej jsem bol mrcha člověk, ale teraz jsem zapísaný na růženec, nie, nie! Zachraň Pán Boh! — Tak působilo bratrstvo sv. růžence blahodárně pro mravní povznesení lidu slováckého a sv. misie ve Vadisco utvrdila ho v dobrém předsevzetí a dala základy jeho přesvědčení. Nával žádajících o zápis do bratrstva byl v ty dne sv. misie nesmírný; 3. listopadu zapsali vpp. kaplani na 700 osob a dá Bůh na přímluvu Bohorodičky, že to zbožné, všude žádoucné spiknutí ctnosti proti hříchu a vášni vždy větších rozměrů nabyde, až snad ubohý národ slovácký docela vyléčí. Domácí noviny samy již upozorňují na nápadný ten obrat v lidu slováckém, jak palírny a krčmy zůstávají prázdný a nájemníkům jich hrozí úplný neodbyt jejich jedovatého zboží. — Sv. Otec oznámil horlivém P. Kmoskovi, který Promotor se nazývá, již dvakrát telegrafem své uznání a apost. požehnání a posledně i misionářům tam pracujícím. Kým by i další misie horlivého shromáždění nejsv. Vykupitele, které v Divíně se odbyvala, podobně byla požehnána a kým by mnoho měla následovníků.

Žeň jest skutečně hojná ale málo ženců; prosme tedy Hospodáře, by poslal schopné pracovníky na pole své.

Útočiště hříšníků.

Mnoho již bylo slyšeti o P. Marii co dobroditelkyni naší, jenž jsme v slzavém údolí, a neustále odměňuje tu důvěru naši k Ní hojnými milostmi. Poslyšme následující:*)

Jistý muž ze vzácné rodiny po 37 let nic jiného nedělal, lež že ustavičně po moři a zemi cestoval a to pouze proto, aby prý „hodně života užil.“ Proto hleděl všemožně všude jen se bavit a pozemských rozkoší všeho druhu okoušeti; při tom se duševně ale tak spustil, že se více ani nemodlil a ode všech náboženských výkonů zcela upustil. Léta a jeho starší věk jej v jeho chování a smýšlení nikterak nezměnily. To zabolelo velice jednu zbožnou osobu. I modlila se za něho mnoho, zvlášť k Panně Marii, nechala ho zapsat

1. května 1865 do bratrstva „Naší milé Paní Královny andělů“ a doporučila ho též modlitbě několika zvlášť horlivých duší. Za nějaký čas, asi za 2 měsíce po tom ohdržela tato útlocitná, zbožná osoba od něho list, z něhož následující zdělujeme: „Jsem nyní v Saigonu v Cochinchině. Od 2. května se v duchu mém velké změny staly: až do toho dne jsem po 40 let náboženské myšlenky nikdy ani neměl; nevěděl jsem již ani více, co jest Bůh, byl jsem na duchu tak pomaten, že všechny víry na světě se mi stejně dobrými býti zdály — katolická tak jako protestantská aneb židovská aneb turecká. Je tomu však asi 2 měsíce, co mi z mého mládí přemilé upomínky na mysl přepadly: vzpomenul jsem se totiž, že jsem jednou v mladých a ještě nevinných letech jakousi zvláštní úctu míval k jisté paní — moje matka mne učila ji znát, a často mne napomínala, abych jméno její často zbožně vyslovoval. Z počátku mne to stálo mnoho namáhání, než jsem si to jméno opět připomenul; neboť jsem je po tak dlouhou dobu (40 let) nikdy nebyl ani vyslovil. Nevěděl jsem již ani více, jaká by to byla paní, jejížto upomínka mysl mou tak libě bavila; taktéž jsem se ještě upamatoval, že všechno, co s mojí úctou k oné paní se pojilo, cudné, svaté a plno sladké blaženosti bylo.

Dlouhý čas opanovala tato myšlenka duši mou tak, že nic nebylo s to, mi ji zaplašiti. I pozoroval kapitán naší lodě na mne, že něco neobyčejného mysl mou zabývati musí. Domnívaje se, že mu to nezamlčím, ptal se mne jednou po příčině

*) („Die Erzbruderschaft von unserer lieben Frau der Königin der Engel,“ Graz, Vereins-Buchdruckerei 1873.)

mého zamýšlení jaksi s úsměvem: „Co pak je vám? co tak neobyčejného mysl vaši zaujímá?“ — „Miluji a ctím jednu paní,“ odpověděl jsem. — „A jaká je to paní?“ „O té, kterou já miluji, té se nevyrovná žádná jiná; ona je čistá, krásná, ona je bez poskvrny! — Ve svém mládí jsem ji miloval — a tehdy jsem byl šťastným! — Od té doby však, co jsem na ni zapomenul, neměl jsem žádného štěstí více. — Nyní však zdá se mi, jak bych ji viděl a slyšel — hlas její je tak líbezný a lahodný jako zpěv nebešťanů — o vždyť ona je v nebi, je obklopena miliony andělů — slunce před jejím leskem a krásou mizí a se ztrácí — a hvězdy na blankytu nebeském se třpí-tící jsou jí korunou.“ — „Její jméno, jak přece zní?“ ptá se nedočkavě kapitán. — „Maria je to, Královna andělů!“ — Kapitán sotva jméno to zaslechl, byl tak dojat, že mu mimovolně slzy z očí vyhrkly. I vyznal se mně, že i on ve svém mládí vroucnou úctou choval k Rodičce Boží Marii Panně; že ale od té doby, co matku svou prý byl opustil, že upustil i od úcty Panny Marie a tím spolu i ode všech výkonů a povinností náboženských.

„Bylo mi 14 let“ — vypravoval nyní — „když jsem se po krátké plavbě v přístavu Ostende octnul. Tu mi řekl můj strýc, že prý mi matka těžce onemocněla a že si velice přeje, mne ještě jednou před svou smrtí viděti. Já nechal všeho a vydal se ihned na cestu, a jelikož jsem tehdy chudý byl a nic neměl, pomáhal jsem si žebrotou. Přijda domů našel jsem skutečně matku těžce nemocnou a v nemalé bídě postavenou. Již se mne sotva mohla dočkat, jelikož mi své mateřské požehnání udělití chtěla a své poslední napomenutí. Když mi vřele na srdce byla vložila, abych vždy jen hodným křesťanem zůstal, ukázala na obraz, jejž právě v ruce držela, řkouc: „Mé dítě, až mne tu nebude, tento obraz vezmeš a bedlivě si jej uschováš! Moje matka chovala jej při sobě až do posledního dechnutí svého, a já též pohlížejíc na něj již dokonám. Uschovej si ten obraz co upomínku na ni a na mne!“ — Já jí to slíbil a uschoval si bedlivě onu drahocnou památku. Chci vám ji ukázati.“ Kapitán šel do své komnaty (Kabine) a když byl dlouho v kofře hledal, donesl v plesnivém papíře zaobalený obrázek. My jsme tu plesnivou obálku odstranili; a i tu jsme k velké naší radosti spatřili obraz Panny Marie co Královny andělů!

Brzo po této události, která nás velmi potěšila, jsme připlouli k ostrovu Ceylon. Já vystoupil z lodě a pospíchal ihned do domu misijnářského. Jsou tam Jesuité a velmi dobře tam působí. Jeden z nich vyslyšel mou zповěd a, aby byla moje radost dovršena, zavedl mne do jejich skromné kaple, a podal mi pokrm andělů, nejsv. Svátost oltářní . . . Nikdy jsem se doposud tak blaženým necítil! — Opustil jsem onoho velebného otce se srdcem radostí oplývajícím, obejmuli jsme se a plakali oba dva a velebili Boha, který mne ze tmy hříchů ku světlu svému povolati ráčil.

Byl již večer, když jsem se vrátil opět k lodi své. Kapitán to již netrpělivě nesl, že jsem se tak dlouho zdržel. Mrzutě se mne ptal, co že prý jsem celý boží den dělal? „Navštívil jsem Ceylon“ — odpověděl jsem — obdivoval tu ty překrásné krajiny — viděl jsem muže svatého! — „Co pak je to tak zvláštního?“ — Mám se vám vyznati? jsemť nejšťastnější člověk na světě: já jsem se smířil s Bohem! klečel jsem u nohou kněze — podobal se andělu; a podal mi chléb silných, Boha mladosti mé, Boha nejsv. Svátosti oltářní:“ — „Jak! vy že jste se zpovídal? — byl u sv. přijímání? Není možná!“ — Při těchto slovech uchopil mne onen starý námořník za ruku a byl tak dojat, že slzy zalily oči jeho a skropily i ruku mou, a pravil velmi dojmavě: „Já se chci také vyzpovídati! Chci též jíti ke sv. přijímání!“ — A dostal slovu.

Kdekoliv nyní k zemi připlujeme a já na zem vystoupím, to první co činím je: že si vyhledám kněze, stává-li nějakého právě v té krajině; pak jdu do chrámu Páně, a pak k oltáři nejbl. Panny Marie. Nechci se více od této dobré Máti vzdáliti; po celé dni a noci trvá tu duše má na modlitbach. Zdá se mi, jako by Panna Maria ke mně mluvila; Já jsem tě milovala dřív, než tys mne milovati začal; budu tě vždycky milovati, chci býti vždy tvou matí!“ —

Tak vypravuje sám onen již ztracený avšak „Matkou milosrdenství“ opět nalezený syn. — Co prošli tito dva námořníci světa, co zažili rozkoši a světských radováněk! Avšak našli v tom také vnitřní spokojenost a pravé potěšení? Ne! Teprv tenkrát, když se opět navrátili k tomu, co jich učily jich dobré, zbožné matky v jich krásném, nevinném mládí! Když začali opět ctíti a vzývati Marii Pannu, když začali chodit a skroušeně přijímat sv. svátosti.

Příkladem tímto buďtež potěšeny vy bedlivé a skormoucené matky. Když pozorujete, že vás děti vaše poslouchati nechtějí, napomínejte přece! To semínko vámi zaseté přec jednou ujme se a pak-li ne dřív, tož snad až ani vás tu nebude více. Veďte jen děti své k vroucné úctě Marie Panny; zvlášť jim úctu Marianskou na srdce vložte na smrtelné posteli: až umíráti budete, ruku ať vám na to dají, že od úcty Marianské nikdy neupustí! Ta Matka nebeská nedá jim zahynouti!

My pak ostatní 1. nezapomínejme naučení své zbožné a dobré matky, 2. važme si vždy sv. svátostí a přijímejme je často a hodně, 3. ctěme vroucně Marii Pannu po celý čas života svého a i když budeme umíráti, budiž posledním slovem naším po jmenu Ježíše jméno Maria! — Proto modleme každodenně vroucně a důvěrně: „Zdravas Královno, matko milosrdenství, nádej naše . . . o přeslaská Panno Maria — Outočiště hříšníků, pros za nás, nyní i v hodinu smrti naší. Amen.“

Panna Maria, beze skvrny prv. hříchu počatá, patronka Rakouska.

Mnoho křiku nadělaly Vídeňské noviny, a to prý jest hlas lidu Vídeňského, že dogma o nepoškvrněném početí Panny Marie teprv papež udělal, a že to nebylo nikdy všeobecně věřeno, nejméně v Rakousích. Co doklad, jak drze se opovažují tu židovsko-liberalní noviny své čtenáře za blázny míti, nebude od místa právě ku slavnosti církevní neposk. početí Panny Marie upomenouti, jak lid všeobecně, zejména ve Vídni již v 17. století smýšlel o tom „novém“ dogmatu.

Když r. 1647 císař Ferdinand III. od svých nepřátel, zejména od Švédů, do úzkých byl přiveden a hrozilo velké nebezpečí netoliko církvi katol., nýbrž i celému císařství římsko-německému, býti své samostatnosti zbavenu, nevěděl zbožný mocnář žádného lepšího prostředku, církev katol. a svou říši zachrániti, nežli se utéci pod ochranu Bohorodičky, která se nazývá také „pomocnicí křesťanů.“ Zavázal se tedy slibem, postaviti ve Vídni před marianským kostelem Tovaryštva Ježíšova na nádvoří (hof) mramorovou sochu ke cti nepoškvrněného početí Panny Marie Bohorodičky, a uzavřel, sebe, svou rodinu a celou zemi doporučiti ochraně její. Jakmile úmysl císařův ve známost přišel, zajásali na ním magistrát a obyvatelé města Vídně, venkovská města, veškeré duchovenstvo jednohlasně ustanovili se na tom,

sebe a veškeré své potomky slibem zavázati pro příští, slavnost nepoškvrněného početí 8. prosince každoročně s největší slávou slaviti, den před tím se postiti a Marii za patronku Rakousí prohlásiti. K slavnosti toho zaslíbení byl 18. květen 1647 určen.

Krásnější slavnosti Vídeň ještě neodbývala. U skvostného sloupu ku počtě nepoškvrněného početí P. M. na nádvoří postaveného bylo kázání u přítomnosti celého císařského dvoru a všech duchovních i světských hodnostářů, jednající o slavnosti toho dne a o slávě Panny Marie. Pak byla slavná mše sv. sloužena od knízebiskupa Vídenského, Filipa hraběte z Breunerů a když po Agnus Dei císař, jak obyčejně, od podjáhna políbení míru obdržel, odevzdal svému vrchnímu komoří svůj kord, přistoupil k oltáři, klekl pokorně a vyslovil hlasitě následující slib na svaté evangelium, vůči nejsvětější Svátosti, kterou biskup před ním držel:

„Všemohoucí, věčný Bože, skrze kterého králové kralují a v jehož rukou všechny mocnosti a práva království spočívají, já, Ferdinand, vrhám se nice před Tvou božskou Velebností a ve svém a mých potomků jmenu, jakož i ve jmenu této slavné země Rakouské, zvoluji dnes nepoškvrněnou panenskou matku Tvého Syna za zvláštní panovnici a ochranu tohoto arcivévodství. Nad to slibuji, že slavnost její nepoškvrněného početí, které bývá 8. prosince, každoročně dle zvyku církve slavně bude konána s předcházejícím postem. Proším Tebe, o nejvyšší panovniče nebes i země, který, co se Tvé Matce děje, pokládáš, jako by se Tobě učinilo, přijmiž milostivě tento můj slib, kterýž jsi mně vnuknouti ráčil, a vztáhni ruku svou k ochraně mne, mého rodu a národů mně svěřených. Amen.“

Na to byla socha slavně posvěcena. Důvěra kterou císař měl v nepoškvrněnou Matku, byla skvěle odměněna. Bůh zástupův udělil zbraním Rakušanů vítězství, Švédové byli poraženi a ze země vypuzeni, Rakousko zachráněno a neznepokojováno ve své zděděné katol. víře, a zůstane šťastno a mocno zajisté, vytrvá-li pod ochranou Panny Marie.

Později, po 20 letech, dal císař Leopold I. z téže úcty k Bohorodičce sochu její na nádvoří zříditi z lité mědě a položil sám základ k mramorovému podstavci.

Jest tedy víra v nepoškvrněném početí P. Marie nová či již prastará? —

Hlasatel odpustků plnomocných v měsíci prosinci.

Obyčejné podmínky k dosažení pln. odpustků jsou: sv. zpověď a sv. přijímání, pak návštěva kostela neb kaple veřejné, a tam modlitba konaná na úmysl sv. Otce za potřeby církve sv.

Dne

1

Úterý. Sv. Josufata b. a m. Vůbec: v kost. PP. Kapucínů (ob. pod.); 2. středa: Členové: brat. škap. P. M. Karm. (kaž. střed. far. kost.); 3. čtvrtek: sv. Františka Xav. ř. a) Vůbec: v kost. řádu tov. Jež. (v Praze u sv. Ignáce ob. pod.); b) Členové: 1) jednoty k rozšiřování víry sv. (far. kost. s ob. pod.); 2) jedn. misionář. sv. Ludvíka (táž. pod.); 3) jedn. „sv. dětství“ (ob. pod.); 4) arcibr. drahoc. krvi J. K. (ob. pod.); 5) jedn. ustav. klan. se vel. Svát. a podpor. chud. kost. (návšt. vel. Svát. s ob. pod.); 6) modl. spolku: „Maria P. n. Srdce“ (kaž. čtvrt. neb

Dne

- ned. ob. pod.) Z; 4. pátek: Členové: 1) brat. nejsv. Srdce Jež. (neb až bud. ned. bez zvláštní návšt. kost.) Z; 2) apoštolátu modlitby (ob. pod.) Z; 3) brat. červeného škap. (kaž pát. rozjím.); 5. sobota:
6. Ned. 2. adventní. Sv. Mikuláše b. Členové: 1) drahoc. krvi J. Kr. (ob. pod.); 2) brat. nej. Srdce Jež. (neb již min. pátek podm. tamže) Z; 3) br. modrého škap. (ob. pod.) Z; 4) brat. sv. růžence (návšt. brat. kost. neb kaple) Z; 7. pondělí. Vůbec: ti, jenž hrd. skut. lásky k duš. vykonali (kaž. pond. stačí mše sv. bez přijím.) Z.
8. úterý: Nepošk. početi P. Marie. a) Vůbec: 1) v metrop. kost. sv. Víta v Praze (ob. pod.); 2) u Karmel. na Hradč. v Praze (ob. pod.); 3) u PP. Redemtistů (ob. pod.); 4) v kost. PP. Kapuc. a Františkánů (ob. pod.); 5) ti, jenž se denně modlí litan. Loret. (ob. pod.) Z; 6) ti, jenž se modlí denně ráno: „Zdráv. král.“ a večer: „Pod ochranu Tvou“ (bez zvlášť. návšt. kost.) Z; 7) ti, jenž nosíce při sobě křížky, penízky, růžence atd. pap. odp. obdařené, konají jisté modlitby a skutky dobré (ob. pod.) Z; 8) ti, jenž totéž činí, nosíce při sobě svěcený peníz sv. Benedikta (ob. pod.) Z; b) Členové: 1) jedn. sv. Vincence (ob. pod.); 2) jedn. sv. Boniface (ob. pod.); 3) brat. modrého škap. (ob. pod.) Z; 4) spolku ustav. ctění sv. Josefa (ob. pod.) Z; 5) apoštolátu modlitby (ob. pod.) Z; 6) spolku: „živého růžence“ (ob. pod.) Z; 7) arcibr. k potěše duší v očištění (ob. pod.) Z; 8) arcibr. drahoc. krvi J. Kr. (taktéž i v jiný den oktávy ob. pod.); 9) modl. spolku: „Maria P. n. Srdce“ (ob. pod.) Z; 10) brat. šk. P. M. Karm. (far. kost. s ob. pod.); 11) arcibr. nepošk. Srdce P. Marie (bez zvláštní návšt. kost.); 12) brat. sv. „arch. Michaela“ táž pod.) Z; 13) brat. nej. Srdce Jež. (návšt. brat. kost. neb kaple s ob. pod.) Z; 14) brat. „sv. růžence“ (táž pod.) Z; 15) mariánské kongregace (táž pod.); 16) brat. „dobré smrti“ (táž pod.) Z; 17) brat. křesť. matek (neb v jiný dan oktávy táž pod.); 18) jedn. ustav. klan. se vel. Svát. a podp. chud. kost. (návšt. vel. Svát. s ob. pod.)
9. středa: Členové: brat. škap. P. M. Karm. (kaž. střed. far. kost.); 10. čtvrtek: Členové: modl. spolku: „Maria P. n. Srdce“ (kaž. čtvrt. neb ned. ob. pod.) Z; 11. pátek: Členové: brat. červeného škap. (kaž. pát. rozjím.); 12. sobota.
13. Ned. 3. adventní. 14. pondělí: Vůbec: ti, jenž hrd. skut. lásky k duš. vyk. (kaž. pond. stačí mše sv. bez přijím.) Z; 15. úterý. 16. středa: Členové: brat. škap. P. M. Karm. (kaž. střed. far. kost.); 17. čtvrtek: Členové: modl. spol.: Maria P. n. Srdce (kaž. čtvrt. neb ned. ob. pod.) Z; 18. pátek: Očekávání porodu bl. P. Marie. Členové: 1) spolku: „živého růžence“ (ob. pod.) Z; 2) brat. červeného škap. (kaž. pát. rozjím.); 19. sobota.
20. Ned. 4. adventní. Členové: 1) brat. nej. Svát. olt. (ob. pod.) Z; 2) spolku: „živého růžence“ (ob. pod.) Z; 3) brat. černého škap. brat. průvod s ob. pod.) Z; 21. pondělí: sv. Tomáše ap. a) Vůbec: 1) ti, jenž nosíce při sobě křížky, penízky, růžence atd. pap. odp. obdařené, konají jisté modl. a skut. dobré (ob. pod.) Z; 2) ti, jenž hrd. skut. lásky k duš. vyk. (kaž. pond. stačí mše sv. bez přijím.) Z; b) Členové: brat. „dobré

Dne

smrti“ (návšt. brat. kost.) Z: **22.** úterý: **23.** středa: Členové: brat. škap. P. M. Karmel. (kaž. střed. far. kost.); **24.** čtvrtek: Členové: modl. spol.: „Marie P. nej. Srdce“ (kaž. čtvrt. neb ned. ob. pod.) Z.

25. pátek: Hod. B. Ván. **Narození Páně.** a) Vůbec: 1) v kost. metr. sv. Víta v Praze (ob. pod.); 2) tamže u Karmel. na Hradč. (ob. pod.); 3) ti, jenž pravidelně poslouchávají výklad sv. evangelia při ranních službách B., jakož i duchovní, jenž výklad ten činívá (ob. pod.) Z; 4) ti, jenž mají chvalitebný obyčej, že vykládají katechismus aneb výklad ten poslouchávají (bez zvláštní návšt. kost.) Z; 5) ti, jenž nosíce při sobě křížky, penízky, růžence atd. pap. op. obdařené konají jisté modl. a skut. dobré (ob. pod.) Z; 6) ti, jenž činí totéž nosíce při sobě svcený peníz sv. Benedikta (ob. pod.) Z; b) Členové: 1) brat. modrého škap., k tomu ještě 2 odp. z řím. štac. (ob. pod.) Z; 2) spolku: „živého růžence“ (ob. pod.) Z; 3) arcibrat. k potěše duší v očistci (řím. štac. ob. pod.) Z; 4) arcibr. drahec. krve J. Kr. (neb v jiný den oktávy ob. pod.); 5) modl. spolku: „Maria P. n. Srdce“ (ob. pod.) Z; 6) brat. andělského škap., k tomu 2 odp. z řím. štac. (ob. pod. a far. kost.); 7) brat. sv. růžence, k tomu ještě 2 odp. z téže příčiny (návšt. brat. kost. neb kaple s ob. pod.; 8) brat. „dobré smrti,“ k tomu ještě 2 odp. z téže příčiny (táž podm.) Z; 9) mariánské kongregace (táž pod.) Z; 10) brat. škap. P. Mar. Karm. (far. kost. s ob. pod.); 11) brat. k uctění vel. Svát. pod ochranou sv. Benedikta (táž pod.); 12) brat. nej. sv. Srdce P. Jež. (řím. štac.) (návšt. brat. kost. neb kaple s ob. pod.) Z; 13) br. červeného škap. (kaž. pát. rozjím.); **26.** sobota.

27.

Ned. po naroz. Páně. Sv. **Jana Evg.** a) Vůbec: 1 v kost. ctih. milos. sester sv. Karla Bor. (ob. pod.); 2) ti, jenž nosíce při sobě křížky, penízky, růžence atd. pap. odp. obdařené, konají jisté modl. a skutky dobré (ob. pod.) Z; 3) ti, jenž se aspoň třikráte týdně modlívali společně 5 de-sátkový růženec (ob. pod.) Z; b) Členové: 1) brat. nej. Srdce Jež. (návšt. brat. kost. neb kaple s ob. pod.) Z; 2) brat. „dobré smrti“ (táž pod.) Z; 3) arcibrat. Srdce P. Marie (bez zvláštní návšt. kost.); 4) jednoty klan. se vel. Svát. a podporování chudých kostelů (návšt. vel. Svát.); **28.** pondělí: Vůbec: ti, jenž hrd. skut. lásky k duš. vykonali (kaž. pond. stačí mše sv. bez přijím. Z; **29.** úterý: **30.** středa: Členové: brat. škap. P. Marie Karm. (kaž. střed. far. kost. s ob. pod.); **31.** čtvrtek: Členové: modl. spolku: „Maria P. n. Srdce“ (kaž. čtvrt. neb ned. ob. pod.) Z.

Mimo to mohou věřící v tomto měsíci získati pln. odp.:

- 1) jednou od Vánoc až do Hromnic: ti, jenž jsou členové jednoty sv. dětství (ob. pod. bez zvláštní návšt. kost.);
- 2) tolikrát a v tytéž dny i při těchže podmínkách, jež udány bývají ku čís. každého měsíce, n. p. v měsíci srpnu na str. 186.

A. V.

Divuhodná monstrence.

(Legenda farnosti Žiželické.)

Jak stará pověst podnes zní, žil před několika sty lety v Žiželicích, českém to městě v Bydžovsku, majetný měšťan, jehož manželka se co nejhorlivěji zanášela včelařstvím. Měla v své zahradě, která hraničila se zahradou farskou, vícero úlů, jenž jí ale nejen k žádné radosti nýbrž k nemalé žalosti byly, neboť ulítaly z nich včely, tak že dobrá choť při všech svých obmyslech ani kapky medu nevyzískala. Jednoho dne, když opět celý roj uletěl a ubohá měšťanka opět ve své naději sklamánu býti se viděla, potkala se s jistou starou matičkou, která s živou sdílností na zármutek skormoucené včelařky se vypyťovala. „Vy mi nemůžete pomoci,“ odvětila paní Marta, stírajíc slzy s očí, „čili víte o nějakém bezpečném prostředku proti ulitování včel?“

„Ano já znám jistý prostředek“ odpověděla babička, „a uposlechnete-li mé rady, přesvědčíte se brzy o prospěšnosti jeho. Jděte totiž zejtra k sv. přijímání“ vypravovala babička předušeným hlasem „a přijměte sv. hostii, ale nepolkněte ji, nýbrž opatrně ji vložte do svých modlitebních knížek, a čekejte na půlnoční hodinu. Jakmile uhodí dvanáctá, vložte tu hostii do prostředního oulu, a včely více ulitovati nebudou.“

Paní Marta se zprvu hrozila, ale za nedlouho zvítězila u ní zvědavost a lahodná žádost, aby miláckové její se drželi v oulích.

Druhého rána šla v skutku k sv. zpovědi a k sv. přijímání, vložila, jak babička radila, sv. hostii skrytě do svých modlitebních knížek a odešla.

Když se přiblížila noc a na věži odbila dvanáctá, vloudila se paní Marta obezřele do zahrady a vložila třesouc se rukou sv. hostii do prostředního oulu a u spokojenosti nad šťastným provedením svého předsevzetí vrátila se opět potajmo domů do své komnaty, ale do bílého rána oka nezamhouřila.

Na to druhého dne se ouly hemžily včelikami a s horlivou plíí po zahradě sem tam lítaly, z voňavého kvítí sladkou potravu sbírajíce. Paní Marta byla nesmírnou radostí přímo u vytržení. Skoro celý den strávila v zahradě u bedlivém pozorování neunaveného pracování pilných zvířátek a čítala již co pečlivá hospodyně ten užitek, který včelíčky pro hospodářství by přinést mohly. Co asi tak v rozjímání zabrána tu seděla, hnali její krávy do zahrady na pastvu. Tyto jindy jinak trpělivé a pokojné staly se najednou nad obyčej nepokojnými. Srážely hlavy, zařvaly z hluboka a stlačivše se dohromady braly se ku prostřednímu oulu, před nímž, k nemalému se zděšení paní Marty, na kolena sklesly. Jen s tíží podařilo se paní Martě rozčílené krávy odehnati.

Tuto znamenitou příhodu pozoroval i stařícký farář; jehož pěkný podzimní večer k oknu byl přivábil.

I dal hned pana majitele té zahrady k sobě zavolati a žádal, aby mu to neobyčejné chování se krav vysvětlil. „Není pochybnosti,“ doložil vážně, že v tom jisté tajemství panuje, jehož odkrytí já za svou svatou, povinnost považovati musím.“

„I mně tato neobyčejná událost nad míru nápadná jest,“ odvětil měšťan, „a anot tomu nerozumím, žádám Vaši Důstojnost vyčkati do zejtrějšího dne, abychom viděli, zdali si krávy opět tak počínati budou, až do zahrady přijdou.“ „Jsem srozuměn,“ řekl farář, „kdyby se ale dnešní výjev zejtra opakovati měl, tož mi nic jiného nezbývá, než abych ouly nechal prohlédnouti.“

„A já Vaši Důstojnost budu v tom co nejochotněji podporovati,“ doložil měšťan, který si rovněž vyšetření a vyjasnění té záležitosti z celého srdce přál.

Druhého dne opakovalo se k velikému žasnutí všech domácích totéž divadlo.

Sotva byly krávy do zahrady zahrnány, ihned opět se srazily do bromady a hučíce klekly před prostředním včelným špalkem. Farář, jenž s několika magistrátnými osobami u okna stál a na ten podivný úkaz čím dále, tím s větším divením se hleděl, obrátiv se na pány, vybídl je, aby s ním šli do zahrady a prohlédli ouly. — I otevřeli první, druhý oul, ničeho nenalezli; když pak rozložili oul prostřední, našli umělečky z vosku zhotovenou monstranci, na jejímžto vrchním křížku seděla královna—čili jinak matka. V monstranci zpozorovali tu sv. hostii, kterou paní Marta do oulu vložila.

Hluboce dojati při tomto vzezření padli všickni přítomní na kolena a farář říkal s třesoucím se hlasem kratičkou modlitbu, kterou ostatní zbožně říkali sebou. Na to odebrali se všickni do kostela, odkud se ihned slavné procesí do zahrady bralo, aby monstranci do domu Božího přenesli.

Zpráva o této zázračné události rozšířila se honem po celém městě a mladí staří hrnuli se rychle, aby viděli monstranci a velebili z celé duše své Všemohoucího Pána, který takový zázrak učinil. I usnešeno, dle téhož vzoru stříbrnou monstranci vyhotovit nechati a potřebné stříbro dobrovolnými dárky k tomu zjednati.

Tak povstala nynější monstrance v Žiželickém farním chrámu Páně, která při posledním velikém požáru pod zhavými trámy a sutinami neporušena zůstala, kdežto ona od včel zhotovená monstrance během času k ztracení přišla.

Jest pak ta stříbrná monstrance 1½ lokte vysoká, 1½ lokte široká a má devět figurek a 60 věžiček. Jest krásně v slohu gotickém vypracována a léta na ni vyrytá vykazují na její staří: jestit totiž zhotovena r. 1520. Dle Žiželické farské pamětní knihy jest z 14 lotov. stříbra, 12 marků těžká a dle pověsti zhotovena v Brně za 700 zl. stříb., a jest majetek Žiželického měšťanstva. Když r. 1810 dle císařského nařízení měla býti odvedena, tehdy Žiželické měšťanstvo ji v Hradci Králové u výkupní c. k. komise za 247 zl. 48 kr. stř. vyplatilo. J. Št. K.

Zprávy a drobnosti.

Z Říma se píše: „Biskup Nantský přinesl papeži 145.000 franků halíře peterského. Nouze se v Římě den ode dne zmahá a úpadky se den po dni množí, a nejeden zničený obchodník, jenž v naději na vzlet v obchodnictví, jaký mu kynul v prohlášení Říma za hlavní město Itálie, se tam odstěhoval, se již na papeže o podporu obrátil. I úředníci italské vlády prosí nezřídka papeže o podporu, aby chleba pro své ženy a ditky koupiti mohli. Ostatek dostává sv. Otec mnohdykrát podivná psaní, jako onehdy z horní Itálie, kde pisatel mu svou úplnou oddanost osvědčuje. a posléze o povolení prosí, aby své manželce holi vybití směl. „Ten člověk musí býti pošetilý,“ pravil Pius IX., a to nejloupější na tom, že ani neudává, proč své manželce vybití chce.

Také domácí služba Boží Letitá divadelní herkyně Virginie Dojazet byla jednou tázána: „Proč Madame X. nechodí do kostela?“ „Pro to,“ odpověděla, „poněvadž se doma sama sobě klaní.“ A takových sebe samých zbožňujících a místo služeb Božích v neděli a ve svátek sobě před zrcadlem se klanějících jest zvlášť mezi „osvícenými.“

Měla pravdu? Mladí zasnoubenci přiklekli v jistém kostele ve Vídni k oltáři. Když se kněz nevěsty tázal, zdali přítomného ženicha za manžela si vzíti chce, odpověděla rozhodně: „Nechci,“ a obrátivši se odešla u vyjevení ženicha za ní hledícího. Když byla na příčinu tohoto nápadného jednání tázána, vy-

jádrila se, že se její ženich velmi nepočetně v chrámu Páně zachoval, a tím ukázal, že jest bez víry. „Protož s ním v manželství vstoupiti nechei, anot manželství bez víry nemůže býti šťastné.“

Náhoda, čili prst Boží. Solothurnští ve švýcařích biskupa násilně vyhnali. Nyní nedávno byl výroční trh v Solothurnu; a tu mohl každý čísti proti biskupskému paláci nápis, že nyní vzduch čistý jest, poněvadž biskup a kancléř jsou pryč. Brzy na to vypukla v Solothurnu nakažná horečka, a to tak silně, že ze 7000 obyvatelů 500 onemocnělo a mnoho jich umřelo. — Některého dne bylo až 6 mrtvol. I povolali v té tisni sestry P. Theodesia k ošetřování nemocných právě tenkrát, když na vyzdvižení všech klášterů pomýšleli. V čas nouze zpoznamenali se zkrotlí osvícenci na výhody řeholní, v nichž takřka jedině křesťanské hrdinství nalézti.

Pomní, abys den sváteční světil. Letošní neděle sedmá po sv. Duchu tak honem nevyvane rolníkům Forchheimským a Riegelským (v Němcích) z hlavy. Ačkoliv v předcházejícím týhodnu v celku příznivá povětrnost panovala, nicméně mladí staří v tuž neděli vyhrnuli se na pole, aby klidili. Za odpoledne strhla se malá bouřka. Uhodilo jen jednou, ale zabilo — otce jedné rodiny, jenž právě upravoval poslední snopy na voze. Zůstal na místě mrtev a vypadal jako vicedenní mrtvola. Naložené mandele stály na to v plameni a shořely všechny. Ostatní osoby se pouze polekaly, ale vzaly si ovšem dobré naučení z této strašlivé události; aspoň se praví, že na blízku

pracující rolníci Forchheimští a Riegelští všechno na poli nechali a prázni domů ujeli. Na štěstí bylo ticho, nebylo větrku, sic by snadno hořící mandele na voze kolem poblízké role též uchvátiti a zapáliti mohly — a to tím spíš, anot při všem hromobití sotva několik kapek vody spadlo. —

Slovo Mermillodovo. Biskup Mermillod, kdy policejné stížen a na hranice vyveden byl, vyslovil k policejnímu komisarovi: „Vy odstranujete svěcenou vodu, a ponecháváte si petroleum“ — Výrok ten dopouští vícero výkladů, na jeden ale byli Zanevští, kteří biskupa vyhnali, mimoděk upozorněni, když v poslední době ne jeden požár město stihl.

Ruka Páně není skrácena. Farář Cérésy-Belle-Etoile ubíral se s Pánem Bohem k nemocnému. Přišlo mu jíti podle hospody, kde tři hosté za stolem seděli. Dva z nich ihned vstali, jak medle uviděli nejsvětější Svátost, a z uctivosti smekli. Třetí nejen že tak neučinil, ale začal je tupit a vychrlil ohavné rouhání proti Ježíši Kristu a nejblaženější Panně. Sotva to vyřkl, svalil se před svými užaslými soudruhy na zem. Běží se pro lékaře, povolávají kněze; ale všechno marno: lékař darmo se namáhá, a kněz na třikrát nadarmo se pokouší, aby zpověď tohoto bidníka slyšel. Rouhání se Bohu byla poslední jeho slova. Deset hodin se válel v brozném šklubání, až umřel — v skutku strašnou smrtí, která mocně působila na všechny svědky, jenž se naučili z ní: „Nebudeš se rouhati Bohu Spasiteli svému.“

— f —

Noc sv. Sylvestra.

Rychlým tokem v moře vplývá
Vlna roku poslední,
Malá ještě chvíle zbývá,
Nový čas se rozednívá,
Brzičko se rozední.
Ve věčné rok starý plyne moře,
Noří s sebou slasti své i hoře; —
Kéž se ponoří s ním hřích a vina:
Každý duch ať chválí Hospodina!
Času proud jak láva sálá,
Nese bouř i skázy planí;
Jedna vstříc mu stojí skál,
Stojí jako sta let stálá,
Na ní církve svatý chrám!
Darmo o ni žhavé proudy perou,
Kříž se vznáší nade zlobou sterou,
An se láme dub a kloní třtina:
Každý duch ať chválí Hospodina!

Mocně času tok se řine,
Lidská moc jej nestaví,
Doufej vlasti, spása kyne,
Právo tvoje nezahyne,
Synů cnost tě oslaví.
Ať si brojí odpůrcové lití,
Pro vlast, víru dáme krev i žití,
A zas zkvete drahá domovina:
Každý duch ať chválí Hospodina.
Poslední se vlna tratí.
Běh svůj skončil starý rok,
Kdož ho může nazpět zvátí,
Kvapí dál a nemůž státi —
Nezvratný jest časů krok.
U hrobu však přece jednou stane,
O raě Ty pak snámi zůstať Pane,
Spas, kdo doufal v Krista Tvého Syna,
Každý duch ať chválí Hospodina.

Josef Ruda.

Úmysl modliteb na měsíc Prosince :

Wšemohoucí věčný Bože! obětuji Tobě všechny své dobré skutky a modlitby ve spojení s Ježíšem Kristem a všemi zbožnými a svatými dušemi v nebi i na zemi za všechno to, co si Pán Ježíš ve svém Božském Srdci přeje, jmenovitě ale v tomto měsíci, za obhájce svaté víry
a v dnešní právě den:

Den ke cti

Obzvláště

1. Sw. Eligia, bšp.: za církev sv. v Bulharsku; za kněze nespravedlivě osočovaného.
2. Sw. Bibiana, p.: za zdar křesť. spolkům panen; za těžce nemocnou a málomyslnou.
3. Sw. Františka Xav.: za misie v Japonsku; za dar trpělivosti dlouho nemocné osobě.
4. Sw. Barbory, p.: za řádné vykonání sv. zpovědi; za nespokojené se svým stavem.
5. Sw. Sabu, op.: za obrod ducha řeholního; za rodiče v nesmornosti žijící.
6. (2. ned. adventní.) Sw. Mikuláše, bšp.: za námořníky; za vystěhoválce z vlasti.
7. Sw. Ambrože, bšp.: za bohovědecká učiliště; za odstranění svízeli v 1 farnosti.
8. **nep. Početi P. M.:** za ochranu mládeže před svůdci; za jednotu panen.
9. Sw. Leofabie, p.: za dobročinné ústavy; za vyproštění duchov. vůdce.
10. Sw. Melchiada, pp.: za zdar sv. misím na Słowácku; za 2 nemocné sloužící.
11. Sw. Damasa, pp.: za rozkořníky a kacíře; za znovuzřízení míru v domácnosti.
12. Sw. Sinesia, m.: za včasnou pomoc dělnictvu; za dar sebezapírání.
13. (3. ned. adv.) Sw. Lucie a Ottilie, p.: za vytrvalost v dobrém 1 spolku.
14. Sw. Spiridiona, bšp.: za pomoc a útěchu kněžím v Německu pronásledovaným.
15. Sw. Zrenea, bšp.: za zdar katol. universitě; za dosažení spolupracovníka.
16. Sw. Eusebia, bšp.: za překonání 2 náruživostí; za polepšení otce opilce.
17. Sw. Lazara: za dar kajícnosti se polepšujícím; za obrácení rouhače.
18. Děťámání por. P. M.: za osvicení ducha ve věci důležité; za jednotu panen v B.
19. Sw. Nemesia, m.: za posilu pouti nepřítelům; za dar trpělivosti matce a sestře.
20. (4. ned. adv.) Sw. Kristiny, p.: za církev sv. mezi Čechoslovany; za 3 choré kněze.
21. Sw. Tomáše, apostl.: za rozkvět misí na Běhobě; za lásku a smornost v 1 rodině.
22. Sw. Zenona, woj.: za vojsko, zejména za nomácky; za sv. odemždanost 2 chorým.
23. Sw. Wiktorie, p.: za odstranění příležitosti ke hřích; za útěchu několika pannám.
24. Adama a Ewy: za šťastné rozřešení důležité věci; za šrotky 3 rodu.
25. **Marození Páně:** za uznání lásky Boží k nám lidem; za umožnění vícero misí.
26. **Sw. Štěpána, m.:** za horlivé zastance sv. víry; za těžce nemocného kněze.
27. Sw. Jana, ewand.: za řeholníky a zbožné spolky; za dar spokojenosti se svým stavem.
28. Sw. Mladáček: za dar spolku „sv. dětství;“ za křesť. vychování dětí 4 rodu.
29. Sw. Tomáše, m.: za utváření ducha katol. v Anglii; za + přátely.
30. Sw. Dawida, prk.: za ochranu národů křesť. před židy tolmudisty a lichváři.
31. Sw. Sylvestra, pp.: za poděkování za obdržené dobrodiny; za všechny v Pánu zesnulé.

M o d l i t b a.

Božské Srdce Ježíše! sřrže neposřkvrněné Srdce Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly; ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětuji za ony zbožné křesřtany, kteří pracují v zastání se Tvé svaté víry proti útokům kacířství a newěry. O Božský Spasiteli! rozmnož jejich počet a rozohřnuj je víc a více v lásce k Svému svatému Srdci. Amen.

Pane Ježíši zařřtiž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, řřši Mařoustou a vlast naši řesto-moravskou!

O přesřladké Srdce Panny Marie, buďiž mou spásou!

Svatý Michale archanděli, svatí Cyrile a Methode, orodujte za nás!

Právě vyšly nákladem kněhkupectví Vendelína Steinhausra v Plzni
od Frant. M. Bartoše, faráře, a děkana v Jilemnici:

Řeči duchovní na neděle a svátky celého roku.

1. seš. **Doba postní,**

řeči duchovní od 1. až 6. neděle v postě. Cena 40 kr.

2. seš. **Doba adventní,**

2 řeči duchovní na každou neděli adventní. Cena 40 kr.

Dále vyšlo od téhož spisovatele:

Nový rok, patero řečí duchovních. Cena 42 kr.

Církev matka, v šesteru postních řečí roku 1868. Cena 45 kr.

Památná místa z utrpení Páně, sedmero řečí postních,
osmá na pondělí velikonoční. Cena 40 kr.

Tyto knihy jsou tamtéž jakož i ve všech kněhkupectvích k dostání.

„Moravan“

kalendář na rok obyčejný 1875. Ročník XXIV. Pořadatel **Vlad. Šťastný**, profesor
náboženství na českém gymnasiu brněnském.

K dostání v redakci „Hlasu“ v Brně za **45 kr.** Ku každému výtisku
ustanovena promie: Obraz Panny Marie. -- Při objednání nejméně 10 výtisků zapraví
poštovné a nahradí s objednáním spojené výlohy

Vydavatelstvo

v besedním domě v Brně.

Modlitební knížka

pro školní mládež.

Sestavil **Fr. Pojmon** katecheta v Slavkově. Nákladem A. Nitše, kněhkupce
v Brně. V tuhé vazbě s plát. hřbetem stojí **26 kr.**

 K dostání i u administrace „Školy.“

Budiž jméno Páně pochváleno!

Nyní i vždy na věky věkův!

Modlitební kniha pro katol. křesťany dle K. Emerlinga sestavena od B. M. Kuldy.

Mnohými obrazy okrášlena, pro starší lidi zřetelnými, frakturními literami
tisknuta stojí jen **50 kr.**

Zvláště doporučení hodna tato knížka pro vybrané krásné modlitby, pro
hojnost obyčejně užívaných písní a zejména pro výtečné zpěvy dr. Sušila.

 K dostání též u administrace „Školy,“ kde taktéž na skladě jest:

Zábavné bibliotéky úplný ročník I. a IV. s premiemi po 2 zl. 50 kr.

„ „ „ „ V. s premií za 3 zl. a některé knihy
z roč. II. a III. s premií, kterou si ze 4 posledních roč. vybrat může, po 2 zl. 50 kr.